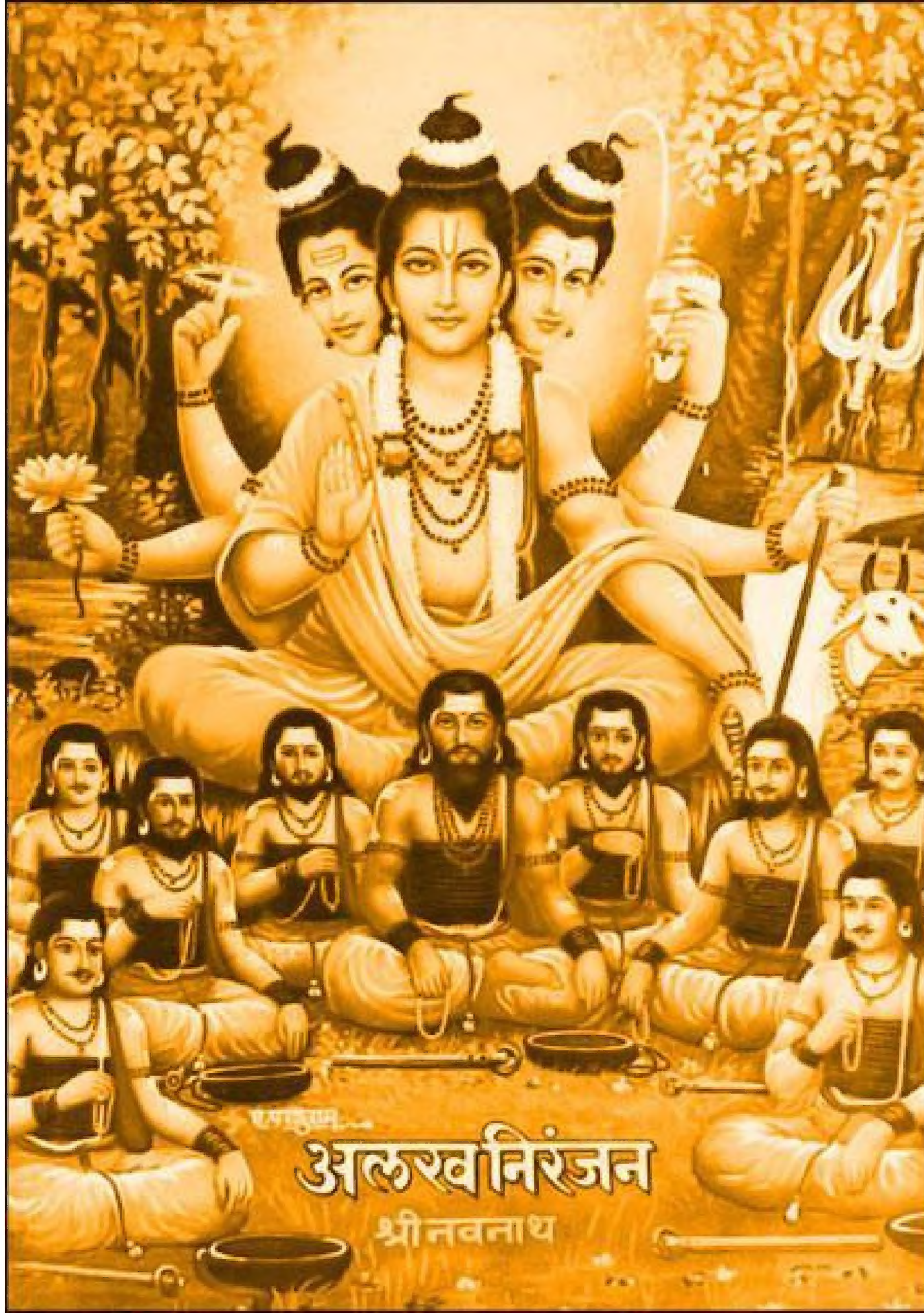

नाथलीलामृत

॥ अथनाथलीलाग्रन्थप्रारंभः ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ अथनाथलीलामृतम् ॥ ॥ मूर्धाम्नायगुरोःपदंभगवतश्चोंकारसिंहासनं सिद्धाचारसमस्तवेदमथनैःषट्चक्रसंचारणम् ॥ अद्वैतस्फुरणप्रसादरमणंपूर्णप्रभाशोभितंशांतंसद्गतिदायकंभजमनश्चैतन्यचंद्रोदयम् ॥ १ ॥ श्रीनमोजीआदिपरात्परा ॥ सर्ववंद्याअगोचरा ॥ वेदप्रतिपाद्यानिर्विकारा ॥ आदिवंद्याजगत्पते॥ १ ॥ तूंचिगणेशचित्समुद्र ॥ तरंगब्रह्मास्मीतिसाचार ॥ तेचिब्रह्मतनयासुंदर ॥ मूळमायाप्रकृतीजे ॥ २ ॥ तूंआदिमायेचानियंता ॥ त्रिगुणात्मदेवनिर्मिता ॥ अनंतब्रह्मांडेंरचिता ॥ तूंचिहोसीसर्वदा ॥ ३ ॥ जगन्मंगलमंगलमूर्ती ॥ मंगळनामींमंगळकीर्ती ॥ मंगळाधीशामंगळस्फूर्ती ॥ मंगळप्रदामंगळा ॥ ४ ॥ जयजयाजीगजवदना ॥ सन्मुखवदनाविघ्नकंदना ॥विबुधवंदनाशिवनंदना ॥ दासानुमोदनातूंहोसी ॥ ५ ॥ अरुणसंध्यारागवर्ण ॥ गजाननातुझेकोमळचरण ॥ रुणझुणतिपदभूषण ॥ शुभ्रवसनशोभलें ॥ ६ ॥ विशाळदोंदचतुर्भुज ॥ हस्तभूषणांकितसतेज ॥ परशांकुशतेजःपुंज ॥ मुक्तामाळाडोलती ॥ ७ ॥ हृदयपदकचंद्रापरी ॥ मुक्ताश्रेणियानक्षत्रसरी ॥ शुंडासरळसाजिरी ॥ गंडस्थळेंमिरवती॥ ८ ॥ मणिमयमुकुटझळाळ ॥ रत्नश्रेणिफांकतीकिळ ॥ इंद्रनीळमुगुटींतेजाळ ॥ दूर्वांकुरेंविखुरलीं ॥ ९ ॥ सर्वांगींसिंदुरचर्चिला ॥ अरुणोदयरंगींरंगला ॥ भाळींस्त्रक्चंदनशोभला ॥ मृगमदतिलकत्यावरी ॥ १० ॥ द्वितीयांबरशुभ्रतगट ॥ तडित्प्रायलखलखाट ॥ कंठींनागबंधसुभट ॥ एकदंतझळकेपैं ॥ ११ ॥ गजास्याचेंपाहोनितांडव ॥ तोषोनिप्रसन्नअपर्णाधव ॥ टाळवेतीसकळदेव ॥ उभेठाकतीतत्पर ॥ १२ ॥ ऐसीतूंवरदमूर्ती ॥ वरदेईग्रंथाप्रती ॥ सदयहृदयतूंगणपती ॥ ह्मणोनिप्रार्थीअनन्य ॥ १३ ॥ श्रीमान्सिद्धिबुद्धीरमण ॥प्रसन्नझालामजकारण ॥ अभयदेऊनि

---

१ अगम्य. २ झाला. आहे. वाढला. वृद्धझाला' क्षीणझाला: नष्टझाला हेविकारज्यालानाहींत. ३ कपाळीं. ४ कस्तुरी.

ग्र.ली. ॥१॥ | अ० ॥१॥

यांपूर्ण । ग्रंथकरवींमजहस्तें १४ आतांवंदूंवेदजननी । ब्रह्मचित्कळाब्रह्मास्मिध्वनी । तेप्रकृती प्रणवरूपिणी । शारदावेषअवगमी १५ हंसगमनीहंसवाहिनी । हंससोहंस्वरूपिणी । अहंसोहं भासदोन्ही । नाशिजननीमाझीहे १६ कुंदेंदुतुषारहारधवल । शुक्लांबरधारिणीसोज्वळ।वीणापुस्तककरयुगळ । लीलाकमलहस्तकीं १७ पद्मासनीपद्मनयनी । पद्मपद्मिपद्मभूषणी । पद्माननी पद्मोद्भवनंदिनी । पदपद्मींमूर्धाठेवितों १८ शुभ्रअळंकारशुभ्रवसन । शुभ्रआसनशुभ्रभूषण । शुभ्रसौंदर्यशुभ्रवहन । शुभ्रयशतवअसे १९ ब्रह्माविष्णुशंकर । त्रिदशसहपुरंदर । तूतेंवंदिती निरंतर । वंद्यवंदूनतिष्ठती २० तुझेंऐकोनियांगायन । देवदानवतल्लीन । किन्नरगंधर्वअप्सरा मौन । धरोनितिष्ठतीतवसेवे २१ तवपादपद्मजेथेंपडे । वसंतवृंदसुरवाडे । रुंजीघालितोवाडेकोडे । तुझेंरूपडेंअनुपम्य २२ तुझीकृपादृष्टिकल्पतरु । मीहोईनसुरगुरु । दरिद्रीलाभेसुवर्णमेरु । जन्मांधपरिक्षीरत्नातें २३ यावरीनमूंवागीश्वरी । शब्दब्रह्मसिंधुलहरी । तूंचहूंवाणींचीईश्वरी । ग्रंथाभिमानतुजअसे २४ माझीजडबुद्धीविध्वंसकरी । सुरसाळवदनींवैखरी । कायनकरिसीतूंनिर्धारी । जगन्मायेतुजनमो २५ आतांजिव्हाग्रींबैसेनिरंतर । श्रोतयांविद्वज्जनापाहुणेर । मजकरवींतूंचिदेणार । श्रवणशृंगारलेववीं २६ जननीतुझ्याअभयेंकरून । श्रोतयांदेतआमंत्रण । न्यूंनपणाचाअभिमाम । भारतूतेंअसेपैं २७ आतांवंदूंश्रीगुरुभैरव । तुझेवाक्यामृतेंगौरव । अनेकजीवांचेरौरव । नाममात्रेंचुकवीजो २८ तोसद्गुरुनाथसमर्थ । ममममानसमनोरथ ।बैसोनिसारथ्यकरीतो २९ ज्याचीसमुद्रवलयांतकीर्ती । मीकायवर्णूअल्पमती । स्वस्वार्थाचेआर्ती ।करींस्तुती यथाबुद्धी ३० तोसद्गुरुभैरवाख्यमूर्ती । मातामाझीआदिशक्ती । तोआदिपुरुषप्रकृती । मातापि

॥१॥

तावंदिलीं ३१ आधींसुवर्णवरीसुगंध । पितातोगुरुप्रसिद्ध । ज्याचेंसामर्थ्यअगाध । भूमंडळीं जाणती ३२ जोअद्वेष्टाभूतमात्रीं । मातृवतमानीपरस्त्री । हेमलोष्ठसमाननेत्रीं । सबाह्यदृष्टीसार खी ३३ क्षमाशांतीचासमुद्र । अघसंहरणींप्रतापरुद्र । दयेचाशीतळचंद्र । धैर्यत्वधर्त्तधरोपम ३४ योगसाधनाचामेरू । औदार्याविषयींकल्पतरू । निर्लोभमाझासद्गुरू । ग्रंथतरूवाढवीजो ३५ आतांवंदूंकुळदैवता । श्रीमार्तंडभैरवतुळजासमर्था । त्यासिविनयशरणजातां । अभयग्रंथ तयाचा ३६ यावरीवंदितोंऋषिजन । वाल्मीकादिव्यासभगवान । वेदांतनिपुणपुराण । ग्रंथकर्त्ते वंदितों ३७ मीमांसाजैमिनीवासिष्ठ । गौतमादिशिष्ट । सांख्यशास्त्रकपिलवरिष्ठ । दंडप्रायवंदि तों ३८ पतंजलीसहस्त्रशीर्ष । वदलास्वयेंशेषविशेष । भाषाचातुर्यउत्कर्ष । विशेषसिंधूसारि खा ३९ गौडपादश्रीआचार्य । श्रीधरआणिविवर्णाचार्य । टीकाकारांतचातुर्य । भर्तृहरीतेंप्रणा मी ४० मुद्गलरघुनाथपंडित । ज्यासिपावनगंगाकरीत । जयदेवजगविख्यात । अष्टपदीपैंगाती ४१ प्राकृतामाजिआचार्य । मुकुंदराजग्रंथवर्य । विवेकसिंधूचेंऐश्वर्य । जगत्पाळचिलाधला ४२ जोषड्गुणऐश्वर्यभगवान । तोमहाराजश्रीकृष्ण । गीतास्वयेंउपदेशून । विजयकरवीजयांतें ४३ निर्वाणसमर्थीउद्धवबोधिला । दीनवत्सलावाधआला । म्हणोनिअवतारधरिला । ज्ञानेशभगवा नश्रीविष्णू ४४ गीतार्थहागूढफार । करीउघडज्ञानेश्वर । छप्पन्नभाषेचासंभार । अर्थचतुरजा णती ४५ श्रीशुकसांगतीपरिक्षिती । श्रीमद्भागवतनिगुती । परीजगदोद्धाराचेआर्ती । एकनाथ अवतार ४६ एकनाथेंएकादशावरी । टीकाकेलीसविस्तरी । रामायणरुक्मिणीस्वयंवरीं । आ र्त्तीपुरतीआर्तीचे ४७ कवनकुशळमुक्तेश्वर । परमरसाळभारतसुंदर । नवरसांचींमंदिर । चतुर

---

१ सोनें व मृत्तिका. २ विचाररूपी समुद्र. ३ अर्जुनास

तेथेंविसांवती ४८ रामदासेंनिजबोध । प्रसिद्धकेलादासबोध । ज्याचामहिमाअगाध । शिवाजीसींलाधला ४९ पंडितामाजीअग्रगण्य । वर्णितातीवामन । अर्थगौरवचातुर्यकवन । दासोपंतहिमहान्प्रसिद्धपैं ५० तुळसीदासरामायणग्रंथ । तद्देशभाषामथितार्थ । नामाजीसंतचरितार्थ । पूर्वभाषाअपूर्व ५१ श्रीधरकवीनाझरेकर । रामकृष्णविजयपरिकर । पांडवप्रतापशिवलीलासुंदर । केलेग्रंथतयानीं ५२ महीपतिबावाभक्तिरस । भक्तइतिहासअतिसुरस । भक्तिचरित्रेंअसमास । वर्णितेझालेआवडीं ५३ ब्रह्मांडातेंगवसणी । घालवेलकाळेंकरूनी । सत्पुरुषमहिमावाग्वाणी । मौनराहेश्रेष्ठाची ५४ वसिष्ठेंदर्भेंधरिलीधरणी । सूर्यरथींछाटीसमतरणी । साक्षीशेषवासरमणी । आणिताझालाप्रतापें ५५ एकींकेशवेंकरोनिआपांपती । ज्ञानेशेंचालविली भिंती । वेदवदवीपशुहातीं । अगाधकीर्तीजयाची ५६ एकनाथेंपितरआणिले । नामयानेंदेऊळफिरविलें । अनेकचारित्रांतेंदाविलें । महानांनींमहान ५७ कायनकरितीमहापुरुष । प्रत्यक्षकेलास्त्रीचापुरुष । महिमाज्याचाउत्कर्ष । शेषअशेषहोतसे ५८ एकेदिवसींतुळसीदास । आनंदेंअसतांमठास । तंवचरित्रवर्तलेंकैसें । तेंउल्हासेंनिवेदी ५९ कोणीस्त्रीशय्यागमनीं । जातसेतेकामिनी । आळंकारवस्त्राभरणी । दर्शनायेततयाचे ६० येरीकरीनमन । सौभाग्यपुत्रवंतीह्मणोन । आशीर्वादऐसावदून । नकळतवचनबोलिले ६१ येरीवदेविनयोत्तरीं । मानसीकर्कीजन्मांतरीं । शय्यागमनार्थनिर्धारी । जातसेंमीस्वामिया ६२ जासीतरीकायसीखंती । कुणपआणवीसत्वरगती । तात्काळउठवीस्वहस्तीं । दीनवत्सलह्मणोनी ६३ अघटितघडेएकवेळ । सोमसूर्यमंडळ । हेंहीनिश्चळपरीचळ । नचळेवचनसाधूंचें ६४ नसतांप्रारब्धसंचित ।

१ शेष २ भिंति ३ [illegible]

नवेंनिर्मितीसाधुसंत । जेआलियाशरणागत । अघटितदेतीतयासी ६५ ऐसेंमहात्म्यजाणोन ।
संतासीआलेशरण । देऊनिमजकृपेचेंदान । पोसणाह्मणवीतुमचा ६६ संतश्रोतयाविनवणी ।
विनयपदींमूर्ध्नीं । सभागर्भीआवाहनीं । तुह्मासीपैं ६७ कायावाचामीकिंकरं । आज्ञाधारकपा
दुकाधर । मुद्रांकितसेवाधिकार । असेंतत्परस्वामीचे६८तुह्मीविद्वज्जनश्रोते । माझेंवाक्यकरास
रतें । अरुषशब्देतुह्मातें । प्रार्थीतअसेंनिजभावें ६९ मुद्रांकितप्रसादमुद्रा । मुद्राभिमानीगुरुन
रेंद्रा । मोलउणेंपत्रपरिमुद्रा । अभद्रभद्राकरितसे ७० अनुग्रहठसाठसाउनी । ठसावीश्रोतयां
श्रवणीं । ठसेविविधपद्यरचनी । ठसावीहेश्रोतियां ७१ मानससरोवरवेष्टित । मरांळश्रेणीवि
राजित । तैसेश्रोतेतुह्मींसमस्त । असमासतेथेंबैसलां ७२ रत्नपरीक्षेंपरीक्षक । तुह्मींमहान्पु
ण्यश्लोक । जीववस्तूचेग्राहिक । अमोल्यमोल्यजाणती ७३ जीर्णकवीसंतमहान । त्यांसीमागून
भिक्षादान । सुरसचरित्रपक्कान्न । अन्नछत्रश्रवणाचें ७४ विचारश्रेष्ठज्ञानसंपन्न । बुधप्रबुद्धविद्वज्ज
न । भगवद्भक्तिपरायण । श्रवणमननजाणते ७५ अगाधतंतुगुणवर्णन । वोवीवोविलींसुमनसुम
नें । प्राकृतछंदानेंगुंफोन । मनोहरश्रोतियां ७६ कर्णभूषितभूषण । मुक्तकथावर्णसुवर्ण । यथा
मतीकरावेंग्रहण । श्रवणींश्रोतयांअर्पितों ७७ कथानुसंधानसूत्रसुंदर । नसेगीर्वाणरेशमीवस्त्र ।
सबाह्यघडीपदर । महाराष्ट्रपदघडोती ७८ ग्रंथलीलामहदाकाश । उड्डाणीव्यासादिहंस । पा
रावारनपवेत्यांस । तेथेंमशकमीकिती ७९ नानाकवीनानामती । नानाचरित्रेंनानायुक्ती । ना
नादेवनानाभक्ती । नानाग्रंथींवर्णिले ८० मीतोंमतिमंदआळसी । मजहस्तेंग्रंथकरविसी । पि
पीलिकाकनकाद्रींसीं । उचलीलकैसीसांगपां ८१ टिटवीचेचंचुपुटीं । समुद्रकैसाघोंटवेलघोंटीं ।

मस्तक २ शरीराने मनाने ३ सेवक ४ राजहंस ५ मुंग्या ६ मेरुपर्वत

आकाशसांठवणपात्रपेटी । कोठोनियांआणावें ८२ कर्त्ताकरवितागुरुसमर्थं । मूर्खहस्तेंकरवीग्रंथ । वानरहातींरघुनाथ । लंकाघेतसाह्यपैं ८३ माझेंमुखनिमित्तकरून । करिसीआपलेगुणवर्णन । शिशुहस्तेंकरून । माताभोजनकरवित ८४ विजयादशमीविजयदिन । सर्वकरितीसीमापूजन । आपटाशमीआणितीसुवर्ण । येरयेरांदेताती ८५ सीमोल्लंघनाचेंसुवर्ण । नोहेत्याह्मणेलकोण । बाजारीद्रव्यदेईलकोण । तोलमौलत्याकैचें ८६ तैसेंतुमच्याअभयेंकरून । नाहींतरीमजपुसेकोण । मस्तकींहस्तह्मणोन । मान्यहोयजगातें ८७ तुह्मांश्रेष्ठांचेंअभयवचन । निर्भयझालेंअंतःकरण । अजासिहाश्रयेंकरून । आरूढेगजमस्तकीं ८८ प्राकृतकवीप्रसादोत्तरें । प्रसादभाऊनिवक्रें । कृपायुक्तपरिसिजेश्रोत्रें । सर्वत्रश्रोतयांवंदितों ८९ बिल्वपत्रतंदुळजळ । भावेंपूजितीपयःफेनधवल । कनकपुष्पींजाश्वनीळ । विमळभावेंपूजिती ९० शुद्धद्वितीयेचेदिवसीं । आबालवृद्धवाहातीदशी । काष्ठदीपिकेंदिनकरासी । वोवाळावेंपैंजैसें ९१ गंगोदकेंगंगेप्रती । अर्घ्यपाद्यअर्पिती । तेंविशब्दसुमनेंतुह्मांप्रती । तुमचेंतुह्मांअर्पितों ९२ छंदघेवोनिअर्भक । मागतसेप्रसादभातुकें । श्रोतेह्मणतीनिकें । ग्रंथकौतुककरीहा ९३ साधुवदतीवक्तयालागुन । तृप्तीझालीआमंत्रणें । आतांकरवीकथामृतपान । श्रवणपात्रींवोगरी ९४ तेंव्हांअष्टभावदाटून । सद्गदकंठरोमांचस्फुरण । प्रेमाश्रुस्त्रवतीजीवन । प्रत्यंगअंगींनमीतसे ९५ महाप्रसादतेवेळीं । मगशकुनग्रंथींबांधिली । तुमचेअभयोक्तीनेंग्रंथवल्ली । डवरलीसपुष्पफळें ९६ तुमचेकृपेंअभयोत्तरीं । जींजींशब्दीशब्दोत्तरीं । आतांनिर्भयबाह्यांतरीं । निःशंकमनजाहलें ९७ मनोवाजीधांवेसैरा । यास्तवआवरूनवाग्दोरा । तुमचीप्रार्थनाहारीतचारा । गुंतोनिराहिलोंपाहेपां ९८ आतांआल

१ दधाच्या फेसासारखा गौरवर्ण २ घोत्रा ३ शंका ४ काष्ठवातींनीं ५ सर्वांग ६ हिरवाचारा

स्यनिद्रानासिजें ।ग्रंथभावार्थेंपरिसिजे। संतापातेंविसरिजे। श्रवणकीजेसाधकीं ९ श्रोतियांतेंनवर ससुरस । श्रवणींपरिसाइतिहास। सर्वसुखाचासारांश। भोळेभाविकलाभती १०० नूतनकवनह्मणू न। अऱ्हेरितीलविचक्षण।गुरुआज्ञेवरून।प्रवर्तलोयाग्रंथीं १ स्वयंभूकायहोयशिव । पूजूंनयेकायपा र्थिव ।तैसाग्रंथार्थीभेदभाव । धरूंनयेसर्वथा २ मार्कंडेयशिवार्चनीं । पार्थिवींप्रगटशूळपाणी । दंडकरोनिदंडपाणी। बिरुदाभिमानीदासांचा ३ शब्दब्रह्मआब्रह्मस्तंबजाण । प्रणवापासोनिगी र्वाणवर्ण। छप्पन्नभाषादिवर्ण । कविजनग्रंथींवर्णिती ४ धेनूंअसतीअनेकवर्ण । दुग्धामाजींनसे भिन्न। तैसेमहाराष्ट्रगीर्वाण । अर्थपूर्णएकची५ आतांअसोहाविस्तार । सांप्रतझालाबौद्धावतार । कलींतप्रवर्त्तलाअनाचार । यास्तवअवतारसाधूंचा ६ जगदोद्धारानिमित्त । कलींतअवतरतीसि द्धसंत। यासिप्रमाणश्रीमद्भागवत । श्लोकार्थश्रोतींपरिसावा ७ । श्लोक । कलौखलुभविष्यंति नारायणपरायणाः । कृतादिषुप्रजाराजन्कलाविच्छंतिसंभवम् १ । टीका । कृतायुगापासोन । महर्षींकरितीअनुष्ठान । कलींतव्हावेंआह्मांजनन । घडेलभजनयाहेतू८नानायातींतअवतरोन । भजनींलावूंसर्वजन। होऊंनारायणपरायण। इच्छाहोतीतयांची९ (आतांअसोहाविस्तार। कलींत झालाबौद्धावतार ।स्वधर्मलोपअनाचार। ह्मणोनिसाधूअवतरती १०)पुर्वीजेदैत्यमदोन्मत्त। मदांध जन्मलेबहुत । देवद्विजसाधुदुःखित। पुन्हाउद्भवतअसुर ११ युगपरत्वेंसज्जनदुर्जन । पुनःपुन्हां संभवोन । जपमाळान्यायफिरवोन । येतीजातीमागुती १२ दुर्मददैत्यदुराचारी । युगायुगींवी डितीभारी । दशअवतारधरोनिमुरारी । दुष्टअसुरांनिवटिले १३ द्वापरसरतांश्रीकृष्णमूर्ती । निजधामागेलाश्रीपती । कलिराज्याचीप्रवृत्ती । होतीझालीअनायासें १४ राक्षसहोतीब्रह्मरा

---

१ प्रतिज्ञा. २ गर्भी. ३ विष्णूचा आश्रय करणारे लोक, ४ उत्पति. ५ दैत्य,

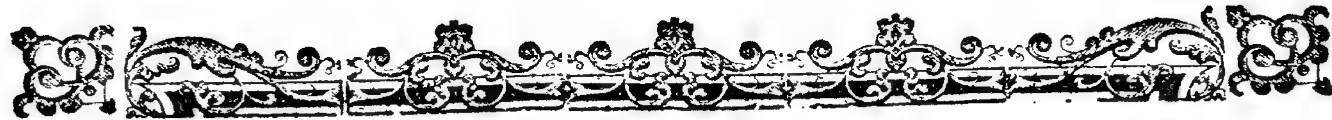
क्षस । यक्षयक्षिण्याबहुवस । झोंटिंगमहिषासुरतामस । पिशाचसृष्टीउद्भवली १५ मुंजेमारके ग्रहदुर्धर । समंधसमंधेअतिक्रूर । धुमसघालितीनिर्भर । यवनपिशाचमाजले १६ भूतांमाजी नृपवर । अग्निवेताळअतिक्रूर । धुमसघालितीनिर्भर । भयानकभयभीती १७ सप्तअसराजळ वासिनी । सटवीत्रयमायराणी । जाखनीशाकिनीडाकिणी । पिशाचश्रेणीत्रासिती १८ सांवरी मंत्रमंत्रचळ । उच्छिष्टचांडाळीकुश्चिळ । चेटकनाटकइंद्रजाळें । कवटालमुष्टीकरण १९ कुश्चि तमंत्रेंकरून । उग्रदेवतेंकरीदीन । वीरनृसिंहहनुमान । भैरववीरबोलती २० एकस्मशानजा गविती । एकप्रेतासनींबैसती । एकवटयक्षिणीसाधिती । यवनवीरइत्यादी २१ विद्यामदेंमस्त झाले । पाखंडथोतांडउभविलें । नास्तिकाचेंप्राबल्यझालें । मतस्थापितीभलतेंची २२ मद्यमां साचेंसेवन । भ्रष्टाभ्रष्टआचरण । वर्णसंकरमाजऊन । स्वधर्मबुडविला २३ षड्दर्शनाचीसिराणी । सत्वस्थींधर्मसांडिलाजनीं । राजसतामसआचरणीं । निंद्यमार्गस्थापिती २४ श्रवणमननअध्य यन । अर्चनवंदनदास्यभजन । कीर्तनशास्त्रपठण । देवदर्शननावडे २५ यवनाचेंराज्यझालें । गोब्राह्मणत्रासले । गोहिंसकमार्गप्रझाले । भारेंडोलेकुंभिनी २६ ऐसाकलीदुराचारीं । दूराच रणेंपृथ्वीवरी । तेणेंपीडिलीधरित्री । धेनुरूपेंवदतसे २७ कमलोद्भवासावित्रीवरा । रसातळाजा तसेधरा । दुराचरणीडांगोरा । भुवनत्रयींनसमाये २८ विधिललाटपटलेखना । परिसीहेविज्ञा पना । भारझालासाहवेना । सोसवेनापातकहें २९ अभक्षभक्षपीतापीत । अगम्यागमनकरित । वेदबाह्यमतेस्थापित । पापअद्भुतजाहलें ३० विरंचीवदेवसुंधरे । तूंपीडिलीसदुष्टभारें । पूर्वींचयो जिलेंरमावरें । स्वस्थराहेस्वस्थानींतूं ३१ विधीह्मणेअविधीनाशार्थ । अवधीनसेअवतारहोत ।

१ पंक्ति. २ गारुड. ३ भूमि. ४ बोलतसे. ५ ब्रह्मदेव. ६ दुर्वे.

खेदनधरावामनांत । निर्भयअभयतुजअसे ३२ हेंवदोनिपृथ्वीतें । विधीपातलावैकुंठातें । निर्जरपुरंदरदेखि लेतेथें । परमसंतोषमानिती ३३ ग्रंथभवार्णवीचेंजाहाज । भावघनसघनसहज । अमौल्यवस्तुतेजःपुंज । श्रोतयांतेंअर्पितों ३४ कथापवित्रसुरससुधा । भवरोगाचीनाशीबाधा । दुरितजायआपदा । अचलसंपदापावेल ३५ पवित्रमंदाकिनीचेंउदक । हेमपात्रींमृन्मयादिक । तरीतेंहोयपुण्यकारक । पुण्यश्लोकवंदिती ३६ तुह्मी सर्वज्ञदेखण । द्वेषनसेवर्णावर्ण । अभेदचंडकिरण । तिमिरनेणेकदाही ३७ शूर्पन्यायेंत्यजिजेदोष । ग्रंथार्थघ्या वासारांश । गुणग्रहणउत्तमपुरुष । पह्लोरीसमकुजनते ३८ तुह्मींसाह्यहोणेंमजप्रती । अगाधनधरवेधरिलेंचित्तीं । जेविवानरांचेहातीं । सेतूबांधवीरघुवीर ३९ सिंधुजळअंजुळींनसांटे । ब्रह्मांडनुचलीअळिकानेटें । तुह्मीं शेषहोवोनिगोमटे । साह्यहोणेंमजप्रती ४० वारंवारकायह्मणावें । नलगेश्रोतयाकडसावें । क्षारोदकमेघस्वभावें । मिष्टकरणेंप्राप्तपैं ४१ क्षिप्रेनेंकायविनवावें । मजप्रतीगोडकरावें । शर्करेतेंमेळवावें । हेंकायलागेसांगणें ४२ सुरसआदिनाथलीलामृतग्रंथ । श्रोतयांअमरांमृत । अभाविकजेनवज्वरित । क्षीरखावडेंनावडे ४३ भैरववरप्रसादेंकरून । आदिनाथनिमित्तकरून । सुरसकथावदवीआपण । सूत्रधारतोस्वयें १४४ श्रीमन्नाथलीला सुरस । पुढेंरसाळइतिहास । श्रवणकरीतसावकाश । प्रथमाध्यायगोडहा ॥ १४५ ॥ ॥ इतिप्रथमाध्यायःसमाप्तः ॥ १ ॥ ॥ श्रीमतआदिनाथार्पणमस्तु ॥ ॥ शुभंभवतु ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

---

१ देव. २ गंगेचें. ३ कीड. ४ खीर.

अध्याय २ दुसरा.

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ जयजयवेदवंद्यात्रिभुवनसुंदरा । मायाचक्रचाळकालीलावतारा । भक्तमानसचकोरचंद्रा । करुणासमुद्राश्रीहरी १ शंखासुरेंवेदहरिले । तुवांमत्स्यरूपातेंधरिलें । समुद्रमंथनींकूर्मेंरक्षिलें । वाराहप्रसिद्धअवतरे २ प्रल्हादास्तवनरहरी । कयाधूकांतानेंविदारी । वामनहोऊनिबाळिद्वारीं । याचकहोसीनिर्धारें ३ मातकैवारेंपरशधरें । निक्षत्रीकेलीमहीवीरें । सूर्यवंशींरघुवीरें । दशाननसंहारिला ४ गोकुळींझाला श्रीकृष्ण । कंसचाणूरामर्दन । वसुदेवदेवकीसमुक्तकरोन । उग्रसेनस्थापिला ५ कलींतबौद्धावतार । यास्तव झालाअनाचार । कलंकीपुढेंहोणार । धीरनधरवेप्रजेतें ६ तोंपर्यंतउल्कापात । होतसेआतांनिभ्रांत । जरीहोसीकृपावंत । तरीस्थितीबरवीसर्वांची ७ विधिह्मगेकर्मलोप । कलींतझालेंमहत्पाप । जरीहोसीतूंसकृप । अवतारघेसीतरीबरें ८ स्वयेंसाधूंचेकैवारें । सगुणस्वरूपअवतरे । अधर्मानिवटोनिएकसरें । गोब्राह्मणरक्षीतूं ९ धर्मस्थापकदुष्टमर्दना । तूंअवतरसीजनार्दना । पापदमनाधर्मवर्धना । सत्सुखसदनातूं १० ऐसेंऐकोनिकरुणावचन । वदताझालामधुसूदन । साधुवेषेंअवतरोन । भूभारहरीनमीस्वयें ११ विबुधगर्जतीजयजयशब्दें । ब्रह्मांडकोंदेप्रतिशब्दें । महाऋषीभक्तवृंदें । वंदितेझालेविष्णूतें १२ कमलोद्भवकमळारमण । निर्जरासहपाकशासन । यक्षादिगंधर्वगण । येतेझालेकैलासा १३ मणिमयसिंहासनींत्रिनेत्र । पयःफेनधवलपंचवक्त्र । आम्नायस्तुतिस्तोत्र । सदांवर्णितीजया १४ कैलासतेंकैवल्यप्राप्ती । निर्जरविमानेंभाविती । कोटिचंद्रदीप्ती । शुभ्रकांतीशोभला १५ चारीदिशेसचारपुरुषार्थ । पूर्वद्वारींअमरनाथ । दक्षिणादिशेंप्रेतनाथ । पश्चिमेवरुणविराजे १६ उतरादिशेचाअधिपती । वैश्रवणजयाह्मणती । तोपरमाप्रियपशुपती । इष्टआराध्याशिवतया १७ अष्टादिशेअष्टभैरव । अष्टौदिक्पाळअष्टभाव । अष्टसिद्धीसभैरव । अष्टवसूंतिष्ठती १८ अकराख्द्रद्वादशगभस्ती । नवग्रहनवविधभक्ती ।

१ हिरण्यकश्यप. २ विजापद्वर्णे. ३ स्थान. ४ महादेव. ५ वेद. ६ कुबेर. ७ द्रोण. प्राण. ध्रुव. अर्क. अग्नि. दोष. वसु. विभावसुव.

नक्षत्रेंसदहवैसती । श्रुतिस्मृतिपुराणें १९ साहाराग भार्याछतीस । रागउपरागसदेहाविलस । चतुर्दशाविद्यारू
पस । सप्तस्वरतेसदेह २० सप्तकोटीमंत्रप्रसिद्ध । आणीकनवविध । नानावल्लीमंत्रऔषध । स्त्रियारूपेंगच्छती
२१ नारदतुंबरविद्याधर । सनकसनंदनसनत्कुमार । अष्टनायिकासुंदर । नृत्यकरितीसभेंत २२ वसिष्ठविश्वा
मित्रबादरायण । भृगुअंगिरादधीचीजमदग्न्य । गौतमभारद्वाजकुंभोद्भवजाण । बकदाल्भ्यइत्यादी २३ मार्कंडे
यउपमन्युकपिलसिद्ध । नवनाथचौऱ्यांशीसिद्ध । मत्स्येंद्रगोरक्षहीप्रसिद्ध । अगाधप्रतापजयांचा २४ शुकवाम
देवदत्तात्रेय । अठ्याऐशींसहस्रऋषिवर्य । सर्वआलेमुनिवर्य । शिवदर्शनातेंआनंदें २५ यक्षगुह्यकपादोदर ।
शेषवासुकीतक्षकसमग्र । हाहाहूहूआणिकिन्नर । कैलासशिखरींयेताती २६ सिद्धसाधूनिर्जरऋषी । योगीहटयोगी
तापसी । जेसमाधिस्थबद्रिकाश्रमासी । भविष्यजाणोनीपातले २७ कैसाकैलासींकैवल्यदानी । कैवारीपाहि
लानिर्जरगणीं । कळिमळविध्वंसकशूळपाणी । कंजजपुरंदरनिरखिती २८ कोटिचंद्रकळादीप्ती । तेवीशंकर
अंगकांती । पंचाननद्विपंचहस्ती । सायुधकुरंगमिरविले २९ व्याघ्रचर्मपरिधान । द्वितीयगजचर्मप्रावरण ।
मुंडमाळाभस्मलेपन । इंदुभाळींसुप्रभ ३० कर्पूरगौरगौरीरमण । नीलग्रीवसुहास्यवदन । अंधकमर्दनात्रिलोचन ।
पन्नगभूषितभूषणी ३१ त्रिशूळपाणीपिनाकधर । खट्वांगडमरुमंडितकर । जटाकलापगंगाधर । आम्नायापा
रनलगे ३२ आदिपुरुषाईशान्येशा । व्योमकेशाश्रीमहेशा । जगन्निवासाविश्वेशा । तूंअविनाशशाश्वता ३३
विश्वाद्याविश्वेश्वरा । विश्वसृज्याविश्वंभरा । विश्वरूपाविश्वोद्धारा । विश्वरक्षकातुजनमो ३४ बालार्कओळींनें
पंक्ती । निरभ्रींजेविउदयायेती । तैसेछत्रध्वजामिरविती । शिवमस्तकींसतेज ३५ कंजजानिर्जरजयजयकार । वेदस्त
वितीमहारुद्र । अनेकशास्त्रेंस्तुतिस्तोत्र । हरहरघोषेंगर्जती ३६ वामांकींमृडानी । अर्धांगींसुप्रभभव्यभवानी ।
आदिशक्तीव्यापिनी । नारीनटेश्वरवदतीपैं ३७ गजाननषडानन । वीरभद्रबाळिरर्द्धन । काळभैरवकाळदमन ।

१ देव समूहानीं. २ ब्रह्मदेव व इंद्र. ३ सर्प. ४ पार्वती. ५ कार्तिक स्वामी.

नंदिकेश्वरविराजे ३८ चंडप्रचंडाशिवगण । कीर्तिमुखेंसत्कीर्तिवर्णन । आदरेंचामरेंढाळोन । पार्श्वभागींतिष्ठती ३९ जयजयाजीत्रिपुरांतका । जयजयाजीकलिमलनाशका । कायपाहासीकलिकौतुका । सुखकारकादयाळा ४० भवभयहारकाभवानीवरा । भस्मभूषितभाळनेत्रा । भेदतमनाशकाभास्करा । भद्रकारकाशिवभर्गा ४१ हरहर हरभवसंहारा । हरहरहरईशान्येश्वरा । हरहरहरशिवशंकरा । हरहरहरमांपाहे ४२ शिवशिवमंगलनामा । शिवशिवतूंकैवल्यधामा । शिवशिवहाप्रेमा । शिवशिवशब्दींअखंड ४३ शिवसिंधूस्तुतीमंथनीं । अमरआवेशलेअपारस्तवनीं । पीयूषअभयवरदवाणी । सुधाविबुधालाधलें ४४ मत्स्यरूपहामत्स्येंद्र । गोरक्षजोविष्णुअवतार । नाथसांप्रदायपृथ्वीवर । प्रसिद्धकरीलतोस्वयें ४५ शिवकृपाघनसौदामिनी । होतीझालीअभयवाणी । निर्जर होऐकाश्रवणीं । चिंतामनीनकरावी ४६ अनेकसाधूअवतार । धरीलस्वयेंइंदिरावर । मदंशआचार्यसत्वर । पुढेंहोईलजाणपां ४७ मत्स्येंद्रवदेपंचानन । तुह्मीपुढेंशीघ्रजाऊन । जनातेंसन्मार्गीलाऊन । जगदोद्धारकरावा ४८ नृपमदांधहोऊनपूर्ण । विषयासक्तमदिरापान । नसेगुरुसंप्रदायीज्ञान । त्यातेंबोधूनउद्धरीं ४९ मीहोईनआचार्यशंकर । नास्तिकांचाकरूनसंहार । धर्मस्थापकअवतार । माझाहोईलनिश्चयें ५० ऐसेंवदोनिअपर्णारमण । परमसंतोषलेअमरगण । जयजयकारेंहरहरस्मरण । नमनकारितांसाष्टांगीं ५१ पुन्हांवदेपशुपती । कलीचीझाली अतिप्रवृत्ती । मीअवतरेननिवृत्ती । निवृत्तीधर्मस्थापीन ५२ विष्णुहोईलज्ञानेश्वर । सोपानहोईलचतुर्वक्त्र । मुक्ताईचित्कळासुंदर । मुक्तिपंथदायकजे ५३ तंवश्रोतेकरितीप्रश्न । मत्स्येंद्रोत्पत्तीकरकिथन । जीजीअवश्यतदोन । यथामतीअनुवादूं ५४ कोणेएकेअवसरीं । कैलासींध्याननस्थमदनारी । समीपअसेगौरी । विचारकरी मनांत ५५ ध्यानझालेंविसर्जन । उमाविनवीकरजोडून । कोणाचेंकरितांजपध्यान । हेंनिरोपामजस्वामी ५६ तुह्मीसर्वदेवांचेंआराध्यदेव । देवाधिदेवमहादेव । असोनिभासेमजअपूर्व । सदाध्यानकवणाचें ५७ मीअर्धांगीं

१ मोक्षाचें स्थान. २ अमृत रूप. ३ शंकर. ४ देव समूह. ५ ब्रह्मा. ६ शंकर.

असोनितुह्मापासीं । आणिकापटच्चकारितांमजसीं । जटाजूटींस्वर्धुनीसी । मजनकळतांठेविलें ५८ हेंकायजी श्वा यतुह्मातें । मीअसोनिअर्धांगातें । मजसांगावेंनिरुतें । कृत्रिमहेंटाकोनी ५९ शंकरवदेगिरिजेप्रती । नस तेंचपुससीमजप्रती । असोनिअन्योन्यप्रीती । तरीनिश्चितीद्वैतकां ६० हेंतूंनपुसेंमज । स्त्रियांसीनवदावेंगुज । गुह्याहूनगुह्यनसेसहज । अवाच्यनिजहेंअसे ६१ जोनिष्कळंकनित्यानंद । जोनिष्प्रपंचनिर्द्वंद्व । निरामयनिःसंग अभेद । निराभासनिर्गुण ६२ जेंपरेहूनिपरात्पर । अवाच्यवाचेअगोचर । चराचरींसंचलेंसाचार । त्याचाविचारपु ससीतूं ६३ जेंअलक्षलक्षातीत । जेंअजपाजपातीत । नामाअनामातीत । गुणातीतस्वरूपजो ६४ डोळ्यां वीणपाहाणें । श्रवणावीणपरिसणें । कराविणदेणेंघेणें । चाखणेंरसनेवीणपैं ६५ चरणावीणकरीगमनें । वदनेवीणबो लणें । अक्रियेंक्रियाकरणें । अकर्तेपणेंकर्तृत्व ६६ हानिर्गुणाचेंभूषण । देहातीताचेंलक्षण । सर्वाधाराचें प्रावरण । निराधारीवर्तत ६७ जेचहूंशून्याहूनिपर । क्षरातीतअक्षर । सर्वसाक्षीनिरंतर । अपारपारनेणवे ६८ जेंसर्वांहूनिअतीत । वस्तुजेपरिच्छेदरहित । व्याप्तपरिपूर्णओतप्रोत । सर्वव्यापकपरीवेगळा ६९ अजँअजितअव्यय । अचळअढळज्योतिर्मय । पूर्णपरब्रह्मअद्वय । अस्तोदयावीणपैं ७० जोपरंज्योतीपरब्रह्म । अनामनामपरंधाम । परेहूनिपरंकाम । योगिविर्भजाणती ७१ जेंचिच्छक्तीचेंवैभव । जोपरात्परशिव । सबाह्यभरलेंविश्व । तेंचिसेव्यमजअसे ७१ तेंचिमाझेंआराध्यदैवत । अनंतब्रह्मांडेंइच्छेंनिर्मित । जेंअखंडआव्ययशाश्वत । ध्यानध्याततेंचिमी ७३ चिदाब्धीचेबुद्बुद । अनेकब्र ह्मांडविशद । तेंचिब्रह्मास्मिसोहंशब्द । सदाजपतोंतयातें ७४ ऐसेंपरिसोनिउत्तर । भवानीसभासेचमत्कार । ह्मणेमृगनाभीसुंदर । कस्तूरीतेंमीनेणें ७५ कृपाकरोनिदयार्णवा । उपदेशसत्वरमजद्यावा । जेंनिजगुजपुरातनठे वा सांठवाकर्णपुटांत ७६ गिरिजेवदलीसबरवें । उपदेशस्थळनिगूढअसावें । उपदेशितांपंचतत्वें । ब्रह्मेंवहो

१रोगरहित. २ मुखाशिवाय.

तीसर्वहो ७७ मगसुमनयानींआरोहण । करिताझालापंचानन । मगगिरिजासहवर्तमान । क्षीरार्णवातेंपातले
७८ क्षीराब्धिरत्नेंपैलपुलीन । एकांतींकांतेसहवर्तमान । तेथेंसुवर्णन्यग्रोधनिर्मून । स्नानभवानीकरितसे ७९
तें।निर्विकारनिजन । उन्मनीचेंनिकेतन । जेंकैवल्याचेंआयतन । सघनप्रकाशशीतळ ८० जेंतुर्येचेंविहारस्थळ । जें
न्मनीवल्लीचेंफळ । तेंसमाधिस्थानकेवळ । अचळअढळानिर्मळजें ८१ सायुज्यतेचेंसौभाग्य । तेंशंकरस्थळवै
राग्य । तेंयोग्यांचेंनिजभाग्य । उदयायेततेंस्थळ ८२ तेव्हांहिमनगजावर । धरीआदिनाथअवतार । चतु
र्भुजमनोहर । त्रिशूलडमरूहस्तकीं ८३ विशाळभाळआकर्णनेत्र । भस्मलेपनचारुगात्र । काषायमेखळासुं
दर । अर्धचंद्रमस्तकीं ८४ दोहोंभागींमुद्राश्रवणीं । उपदेशग्रहणीसोमतरणी । गुप्तराहिलेतयेस्थानीं । आत्म
सार्थकानिजहेतू ८५ कटितटिवज्रकौपीन । शैलीशृंगीनाथभूषण । व्याघ्रचर्ममृगाजिन । वज्रासनींबैसले ८६
सौंदर्यमदनाकिंवाचंद्र । शिवासौंदर्यींतत्पर । सांडणेंकरोनिशरीर । दग्धहोयनिर्जीव ८७ मुखशशीनिरखून ।
इंदुहोयलज्जायमान । षोडशकळात्यागून । अर्धराहेशिवमौळीं ८८ अनंतरविप्रकाशघन । असंख्यविद्युल्लताए
कवटून । चपळाचपळत्वत्यागून । प्रकाशमान।स्थिरावली ८९ गंगासागरसंगमहोतां । स्नानसारीजगन्माता ।
परतोनियेतांमागुता । श्रीआदिनाथवंदी ९० संकल्पविकल्पातीतमन । गिरिजेहोईसावधान । धन्यधन्यआ
जिचादिन । महत्त्सधनतुजलाभे ९१ तूंमाझीअर्धांगवासी । आतांप्रतारणाकायतुजसीं । एकाग्रहोऊनिमान
सीं । परिसींमंत्रराजहा ९२ न्यासमुद्रापद्मासनीं । करितीमैनाकभगिनी । उन्मनीवस्त्रेंआच्छादोनी । मंत्रश्र
वणीप्रगटवी ९३ वाजतीअनाहताचेतुरे । प्रकाशकांदेएकसरें । तेथेंआपपरंदूसरें । भेदनुरेसर्वथा ९४ योग
सिद्धोप्रगटोन । भ्रूसंकेतेंकरोन । विदेहउपरतीहोऊन । उन्मनीसंगेंजातसे ९५ अपर्णाजायपर्णावया । प्रणव
ओंकारीप्रणवप्रिया । तेथेंओंपुण्येंकरोनियां । तुर्याउग्रालावितसे ९६ सामरस्याचेबोहल्यावरी । शिवशक्तीसा

जिरी । अभेदजेवींसिंधुलहरी । लवणजळन्यायेसीं ९७ जेवींदीपआणिज्योती । किरणेंअंर्मागभस्ती । कींचंद्र आणिदीप्ती । अभेदेंअसतीज्यापरी ९८ पुष्पतेथेंसुगंध । वाद्यतथेंचिनाद । कींसुखतेथेंअनंद । अभेदपणेंव र्तत ९९ नृपतेथेंऐश्वर्य । स्वरूपतेथेंसौंदर्य । कळातेथेंचातुर्य । गांभीर्यसमुद्रींवसतसे १०० इकडेकथावर्त लीकैसी । अमरपातलेकैलासासी । मणगंधर्वयक्षऋषी । शिवदर्शनासीपातले १ प्रदोषसमयींदर्शनोद्देशें । वं दनातेंपातलेत्रिदश । सिंहासनींनसेमहेश । विबुधआश्चर्यकरिताती २ शिवगणापुसतीनिर्जर । कोणेकार्यांगेले त्रिनेत्र । गणवदतीशिवचरित्र । ब्रह्मादिकांनेणवे ३ पुष्पकींपार्वतीरमण । एकांतागेलेनलगतांक्षण । आह्मीरा हिलोंशिवआज्ञेनें । येस्थळींजाणिजे ४ तोंवैकुंठींगेलाब्रह्मनंदन । वार्तापुसेरमारमण । कोठेंकायवर्तमान । निवे दनकरींमज ५ येरूवदेविमानेंयानीं । आरूढोनिगेलीशिवभवानी । क्षीरसमुद्रपैलस्थानीं । जातांनयनींदे खिलें ६ धन्यन्यआजिचादिवस । उमेसीहोतउपदेश । संधीसाधूनहृषीकेश । अविलंबेंजावेंतुह्मी ७ रमाहृदया रविंदमिलिंद । शिवमहिमाजाणोनमुकुंद । येताझालाआनंदकंद । क्षीरार्णवींतेकाळीं ८ गुप्तरूपेंमधुकैटभारी। प्रवेशताझालामगरोदरीं । नीलकंठहीक्षीरसागरीं । जाणूनगुप्तराहेनिजांगें ९ उपदेशीतहिमनगबाळी । सावधह्मणे चंद्रमौळी । हुंकारदीधलातेवेळीं । मगरोदरींविष्णूनेंपैं १० प्रतिशब्दतारिक्षोन । चगकलात्रिलोचन । देवीस मावीविसर्जोन । सावधझालीतेवेळीं ११ मगवंदिआदिनाथ । मीकृतार्थझालेंसनाथ । धन्यदैवपरमार्थ । स्वा र्थसाध्यजाहला १२ अंबिकेसवदेहेरंबतात । कोणदुजेजागृततेथ । प्रतिशब्दहुंकारदेत । असेगुप्तनेणवे १३ ते व्हांविनवीभवानी । तुह्मीभरोनिउरलांत्रिभुवनीं । स्थावरजंगमपाषाणीं । पिनाकपाणीमजभासे १४ तुह्मीस र्वांतव्यापक । एकअसोनिभासेअनेक । जैसेंभांगारींकनक । कैलासनायकतेवितुह्मी १५ चराचरविश्वशिव मय । सर्वांतव्याप्तसवाह्य । आतांवदुसांगूंकाय । भेदग्राशिळासर्वही १६ पार्वतीसह्मणेधूर्जटी । क्षीरसमुद्रक

१ ब्रह्म पुत्र नारद ऋषि. २ विमान मध्ये. ३ लक्ष्मीचा हृदय कमलावरला भ्रमर.

ळोळतटीं । मीनगुप्तपाहेदृष्टीं । जायनिकटींइभगमने १७ ऐसेंबोलतांत्रिनेत्र । गुप्तझालाराजीवनेत्र । शिवमायेचेंविचित्रसूत्र । तेंअतर्क्यसुरवरां १८ उमापाहेअवलोकुन । तोंपडिलामीनकेतन । कंजाक्षीकरींकवळोन । शिवासन्निधआणितसे १९ माझेंक्रोधभयेंकरून । गुप्तझालाजनार्दन । पडिलामीनस्तब्धजाण । उपदेशदेऊंयथातें २० आदिनाथेंकेलाअलक्षोच्चार । आदेशदेतप्रत्युतर । जेवींकोशांतूंनिदिव्यअस्त्र । दैदीप्यमाननिघतसे २१ मस्तकींठेऊनिअभयकर । निघेपदीप्तदिव्यसुंदर । पुरुषमकुमारकुमर । मकरोदरापासोनी २२ जेवींक्षीराब्धीपासोन । निष्कळंकदिसेरोहिणीरमण । कींअभ्रांतूनिचंडकिरण । जळदतुंथील्यागोनी २३ स्वरूपसौंदर्येडोळस । कमनीयनिमासुररूपस । सहस्रमीनकेतनास । अंगुष्ठसरीनपवनी २४ मासामाजीमार्गशीर्षमास । शुद्धपक्षगुरुवारास । श्रवणनक्षत्रनिशींमाध्यान्हास । मत्स्येंद्रनाथअवतरले २५ मेघगिरागडगडाट । देवदुंदुभीसंघाट । मत्स्येंद्रनाथझालेप्रगट । वृंदारकपुष्पेंवर्षती २६ जोनाथपंथासीअंकुर । सांप्रदायवृक्षसुंदर । योगदीक्षेच्यापत्रींसंभार । अनुभवपुष्पींडवरला २७ झालामत्स्योदरापासोन । मत्स्योदरनाथह्मणोन । ॐकारस्वरूपात्रिलोचन । स्वयेंअवतारघेतसे २८ क्षीराब्धीचेएलतटीं । तिष्ठतीनिर्जरांच्याथाटी । जयजयशब्दाचेबोभाटी । भुवनत्रयगाजलें २९ देवगंधर्वसर्व । नाथचरित्रपाहतीअभिनव । ऐलतटींसमुच्चयसमुदाव । देवगंधर्वतिष्ठती ३० शिवगौरीसहमत्स्येंद्र । येतेझालेऐलतीर । तोंतिष्ठतीतेथेंसुरवर । सुमनवृष्टीकरिताती ३१ अनंतब्रह्मांडेंशिवइच्छेन । निर्माणहोतीनलगतांक्षण । दिव्यमंडपउभारिलाजाण । मुक्तझालरीडोलती ३२ त्रिदशकरितीजयजयकार । पुष्पवृष्टीवारंवार । ह्मणतीमत्स्येंद्रशिवअवतार । विश्वोद्धारींप्रगटला ३३ उमारमाशचीसावित्री । अनुसूयाअरुंधतीहेमपात्रीं । अक्षयवाणेंघेऊनकरीं । आरक्ताक्षताशिंपिती ३४ हंसयानींचतुराननं । गरुडारूढमधुसूदन । परस्परेंभ्रूसंकेतेंकरून । खुणजाणतीअन्योन्य ३५ शंकरवदेरमापती । महत्साध

---

१ कमलाक्षी. २ मत्स्यापासून. ३ चंद्र. ४ बरोबरी. ५ शब्द. ६ देव.

नेंकेलीयुक्ती । त्रिदशमर्मनेणती । धन्यसाधनसाधिलें ३६ क्षीराब्धीचेंक्षीरामृत । जगन्मायास्वयेंवाढित ।
महत्प्रसादनिर्जरभावित । लाभमानितीसर्वही ३७ तेथेंअप्सरादिकांचेंनृत्य । रंभातिलोत्तमामेनकासत्य । कि
न्नरगंधर्वआलापित । समारंभजाहला ३८ मत्स्येंद्ररूपमनोहर । देवनिरखितीवारंवार । जेवींकमळामोदींभ्रमर । रुं
जीघालीसप्रीती ३९ प्रदीप्तदीपदिव्यदीप्ती । तेवींभासेअंगकांती । आकर्णनेत्रतळपती । सरळनासिकसाजिरें ।
४० नक्षत्रप्रायदशनश्रेणी । अधररंगमाणिक्यवर्णी । मुद्रातळपतीदेदीप्यश्रवणीं । चंद्रसूर्यासारिख्या ४१ विशाळ
वक्षस्थळबाहूसरळ । मेखळावेष्टितकटिमंडळ । वज्रकौपीनअचळअढळ । चरणयुगुळींपादुका ४२ जोब्रह्मज्ञानाचाक
ल्पवृक्ष । योगसिद्धीदेणारदक्ष । जयाचेंअलक्षींसदालक्ष । स्वयेंविरूपाक्षअवतरे ४३ साळंकारअमोल्यमणी । तडिदं
बरेंअरुणवर्णी । शैलीशृंगीनाथभूषणी । वीरगुंठीमस्तकीं ४४ विभूतिभूषितगात्रीं । कक्षेझोळीसुवर्णपात्रीं । अलक्षो
च्चारसदावक्त्रीं । स्वयेंत्रिनेत्रीअवतरला ४५ शंकरकृपादृष्टींपाहोन । घेऊनस्वअंकींप्रीतीन । मस्तककरोनि
अवघ्राण । उपदेशदेततयातें ४६ खेचरीमुद्रेचासंकेत । गोचरकरीआदिनाथ । मौळींठेवोनिवरदहस्त ।
भिक्षाटणींआज्ञापी ४७ उमामहेश्वरचरणी । साष्टांगपदींठेवोनिमूर्ध्नी । वरदेईशूळपाणी । जगदोद्धारकरींका
४८ मत्स्येंद्ररूपडेंरूपराशी । रंभाआणिमिश्रकेशी । कामाभिलाषेंसक्तमानसीं । तेंशक्रजाणेतेवेळीं ४९ रंभे
सवदेपुरंदर । पाहिलाकामदृष्टीमत्स्येंद्र । शापघेईसाचार । जन्मघेईभूमीवरी ५० शापोक्तिहोतांचिथोर ।
रंभाझालीभयातुर । मगप्रार्थीविनयोत्तर । उश्शापद्यावाआम्हातें ५१ तेंवदेउश्शापवाणी । मत्स्येंद्रसंगेंउद्धार
होउनी । यालस्वपदीनिर्वाणी । निश्चयेसींजाणपां ५२ मल्हाळदेशींराज्याधिकारी । उभयतांजन्मालसुंदरी ।
चंद्रकळानामेंनिर्धारी । नाथमत्स्येंद्रभेटती ५३ तुह्मांसहीहोयअंगसंग । त्यासीकरालविषयभोग । तुमचाउ
द्धारहोईलमग । गोरक्षमत्स्येंद्रदर्शनें ५४ मत्स्येंद्रातेंपंचवदन । आज्ञापितीभिक्षाटण । तिहींलोकींतीर्थाटण ।
करोनियेईमागुतां । ५५ बद्धहस्तेंकरीआदेश । मत्स्येंद्रनाथस्वयंप्रकाश । स्तुत्युक्तश्लोकांश । तेंचिपरिसोत

श्रोतेहो ५६ श्लोक । आदिनाथंगुणातीतं, निरालंबस्वरूपिणम् । षड्दर्शननमामित्वां । नाथपंथप्रदर्शकम् १
भस्मचर्चितसर्वांगं, कर्णमुद्रासुभूषितम् । शैलिकाषायसंवीतं ध्यायेत्तंनाथसद्गुरुम् । २ । टीका । यापरीआदि
नाथध्यान । स्तवूनिकरीसाष्टांगनमन । पुन्हांजगन्मायावंदोन । सन्निधजाऊनबैसत ५७ जननीह्मणेरेस्नेहाळा ।
माझ्यामत्स्येंद्राबाळा । कुरवाळूनिमुखकमळा । वेळोवेळाचुंबित ५८ भवानीपाहेअवलोकून । वारंवारमत्स्यें
द्रआनन । षडाननगजानन । तैसातूंप्रियमज ५९ आज्ञावंदोनितेक्षणीं । निघालामत्स्येंद्रमुनी । शिवगौरी
नमुनी । जाताझालाअतिवेगें ६० वृषभध्वजविमानयानीं । गगनींजायत्वरेंकरूनी । मनपवनवेगाहुनी । गम
नकरीपुष्पक ६१ क्षीरोदकटाकोनिमार्गें । पुष्पकजायअतिवेगें । मृडानीअसेवामभागें । तोंजळींअपूर्वदेखिलें
६२ हिमनगजांपाहेअधोमौळी । क्षारसिंधूदेखिलातेवेळीं । कमळपत्रींबाळजळीं । प्रवाहितदेखिलें ६३ चंद्र
विमानकेलेंस्थिर । देवीपाहेहर्षेंथोर । तंवह्मणेश्रीशंकर । कायलक्षिसीकौतुकें ६४ पाहास्वामीचंद्रमौळी। बाळ
वाहतसेयेकाळीं । सुकुमारतनूसांवळी । कोणकोणाचेंकळेना ६५ मगह्मणेपशुपती । समुद्रपुत्रहानिश्चिती । जा
लंदरतोचिव्यक्ती । शेषावतारीअवतरे ६६ पातंजळीप्रसिद्धीसी । अवतरतसेमेदिनीसी । त्यासिआणावेंमज
पासीं । उपदेशदीक्षेकारणें ६७ भवानीआणीतसेशिवाजवळी । स्वहस्तेंत्यातेंकुरवाळी । अभयकरचंद्रमौळी।
ठेविताझालातात्काळ ६८ हस्तस्पर्शेंतांजाण । दिव्यदेहसकुमारहोऊन । शिवचरणींमस्तकठेऊन । ह्मणेत्राहिमां
पाहे ६९ जैसाहेळीयेउदयाचळीं । तेंपळडाळवृद्धिहोयतेवेळीं ॥ तोविजालंदरीतयेवेळीं । वयेंकुमारजाहला
७० विमानजातसेगगनोदरीं । हर्षेनिर्भरजालंदरीं । जाताझालाझडकरी । उत्तरदिशालक्षोनी ७१ पातलेबद
रिकाश्रमासी । निकटनारायणआश्रमासी । वंदोनिआदिनारायणासी । केदारातेंनमिलें ७२ चौऱ्यांशीसिद्धन
वनाथ । भेटलेतेथेंमत्स्येंद्रनाथ । अनेकयोगीसमस्त । अनुष्ठानेंकरितातीं ७३ मानससरोवरजीवनें । स्नान

---

१ कार्तिक स्वामी. २ वारा. ३ पार्वती. ४ चालतें ५ मानससरोवराचेउदकांत.

करीमीनकेतनी । कैलासींयेशिवदर्शनीं । प्रत्यहीनेमतयाचा ७४ शिवसांगतीपार्वतीप्रती । गुरुगीतायथानिगु
ती । केदारकल्पादिसिद्धांतीं । मत्स्येंद्रतेथंपारिसतूं ७५ शिवमहावाक्यविवरण । मत्स्येंद्रालाधलेंसंपूर्ण ।
मानूनियांकृतकल्याण । स्वानंदींनिमग्नजाहले ७६ मत्स्येंद्रावदेमदनारी । तुवांसत्वरजावेंपुढारी । सवेंगोर
क्षनिर्धारी । तोस्वयेंविष्णुयेईल ७७ पुढेंकलियुगींहिजाण । अंशअवतारहोतीनिर्माण । परिसेंतेकोणको
ण । विविधनामेंसांगतों ७८ गोपेंदुतोहोयमदन । कानीफतोअंगिरानंदन । मीनउद्धवगजवदन । उशं
नाचर्पटीजाणावा ७९ चतुराननचौरंगीनाथ । भृंगीसंभवेभर्तृहरीनेमस्त । गोरक्षसांगेलपरमार्थ । चिरका
ळचिरंजीवकरील ८० विरभद्रांशविक्रम । शककर्तापराक्रम । सत्कीर्तीविषयींत्रिविक्रम । यशसोज्वळज
याचें ८१ तोभर्तृहरीचाकनिष्ठानुज । परोपकारीविजयीध्वज । भविष्यहोईलशेषात्मज । शालिवाहनशक
कर्ता ८२ गोरक्षप्रतापकरीलबहुत । भूपाळउद्धरीलअगणित । तुझ्यासेवेसींहोईलरत । अनन्यभावेंकरो
नी ८३ मीहिवाराणसीवास । करीनतारकउपदेश । स्वपदींनेईनजीवमात्रांस । पातकात्रासदेवोनी ८४
कृतयुगींपुष्करतीर्थ । त्रेतायुगींनैमिषारण्यविख्यात । कुरुक्षेत्रद्वापरांत । कलींतगंगाश्रेष्ठपैं ८५ मगगंगे
सिसांगेगौरीपती । तुवांजावेंसत्वरगती । स्नानपानदर्शनेंनिश्चिती । त्रिविधतापींउद्धरी ८६ सर्वतीर्थांसि
आज्ञाप्रमाण । पावनकराजागायेथुन । गंगावदेविनयवचन । प्रार्थोनियांमहेशा ८७ स्वामीआज्ञापिलाअ
र्थ । मान्यकरितीसर्वतीर्थ । परीत्यांचेंएकमनोगत । आज्ञाहोतांविनविते ८८ तंववदेकैलासनाथ । कायआ
शंकिततुमचेंचित्त । तेंसांगावेंमनोगत । जेंकांअपेक्षिततुमचें ८९ तीर्थेंवदतीतदोत्तरीं । महत्पातकेंपृथ्वीवरी ।
पंचमहादोषाधिकारी । त्यांतेंमुक्तकरूंपैं ९० परीयादोषांचाआह्मांस्पर्श । अकुमाळलागतालेश । त्यापात
काचानाश । केलापाहिजेस्वामियां ९१ कलींतकाळिमळअघदुःसह । आह्मींसुस्नातमलापह । परीअंतःकर
णशुद्धनव्हे । गुरुमंत्रावांचोनिपैं ९२ शंकरह्मणेपरिसासर्व । त्याचाआहेउपाव । तारकोपदेशमीसर्वस्व ।

---

१ बृहस्पती पुत्र. २ शुक्राचार्य.

अविमुक्तक्षेत्रींदेतसे ९३ जुनाटानिजगुह्यप्राप्त । मत्स्येंद्रगोरक्षप्रदीप्त । जगदोद्धारानिमित्त । उपदेशकरिती पृथ्वीवरी ९४ पुढेंहोईलश्रीशंकर । धर्मस्थापकधरीनअवतार । नंतरविष्णुभक्तवैष्णववीर । पराक्रमीहोतील ९५ नामस्मरणकीर्तनप्रगट । मननशीळबळियाढेउद्भट । जनासभजनमार्गसघट । वाटदावितीमोक्षाची ९६ जगाच्या पातकेंकरून । तुह्मीझालांजरीमळिन । शुद्धव्हाळसाधुदर्शनें । निश्चयेसीजाणपां ९७ पापतापदैन्यपाही । साधुदर्शनेंनुरेकांहीं । देहीअसोनिविदेही । अक्षयपदपावती ९८ तरीतुह्मीनिर्भयमन । सत्वरकरोनियांगमन । जडजीवांतेंपावन । उद्धारकरातयांचा ९९ ऐसेंशंकरअभयोत्तरीं । तीर्थेंतोषलीअंतरीं । नमनकरोनिसत्वरी । स्वस्थस्वस्थळाजातीपैं २०० शिववदेरेसकुमारा । नित्यकासयायेरझारा । करींसत्वरजगदोद्धारा । विचरें तूंभूमंडळीं १ अवश्यकरीआदेश । गौरीतेंनमीतस । संतोषोनिव्योमकेश । आज्ञादेताजाहला २ तेथोनि निघेमत्स्येंद्रयती । सनातनऋषीमार्गींयेती । परस्परेंवंदिती । वामदेवासीभेटले ३ तेपुसतीमत्स्येंद्राप्रती । गमनकरितांकोणेआर्ती । येरूवदेपार्वतीपती । आज्ञापितीतीर्थातें ४ आह्मांशिवआज्ञेंवरून । करावेंलागेतीर्थाटणे ॥ मगवदतीऋषिजन । तुह्मांतीर्थेंकासया ५ तुह्मीतीर्थांचेतीर्थरूप । वायांकासयासाक्षेप । तुह्मीस्वयंभुज्योतिस्वरूप । संकल्पविकल्पावेगळे ६ जोशुचिष्मंतशुद्धमन । सर्वांभूतींईश्वरपूर्ण । आपपरज्याससमान । तीर्थेंवंदितीतयातें ७ मननिग्रहइंद्रियहटी । वज्रासनयोगाचेनेहटीं । तेथेंजान्हवीवसेनिकटीं । तीर्थेंअसतीत्यापासीं ८ यापरीवदोनमहर्षिजन । मत्स्येंद्रदेतीप्रतिवचन । पिंडब्रह्मांडऐक्यस्थान । आमुचेंगमनउभयांत ९ पिंडींतीर्थेंअसती । तेचिब्रह्मांडाचीस्थिती । उभयलोकींजीयोगगती । योगियांनींवर्तावें १० कृतार्थहोऊनिपरस्पर । निघतेझालेनाथमत्स्येंद्र । ऊर्ध्वगतीनेंसत्वर । बदरीकाश्रमींपातले ११ पुढीलकथेचाइतिहास । अमृतातेंपैजघेतसे । संतांचादासानुदास । प्रार्थीतसेसलगीनें १२ गोरक्षोत्पत्तिसुरस । श्रवणकरावी

१ तीर्थयात्रा, २ स्वतः

सावकाश । एकाग्रकरोनिमानस । श्रोतावक्ताउभयतां १३ संमतसिद्धसिद्धांतग्रंथ । अमनस्कगुरुकल्पवृं डगुप्तार्थ । वामदेवअपर्णानाथ । स्वयेंसांगतीयोगातें १४ आदिश्रीमन्नाथलीलास्वर्धुनी । आर्तश्रोतयांप्रा सपर्वणी । सुस्नातश्रवणमननपणी । निजध्यासींअसावें १५ कींहानाथलीलासुधेचासागर । त्यांतरहस्यमी नमत्स्येंद्र ॥ स्वानंदाचादाटलापूर । प्रेमभरतेंलोटलें ॥ १६ ॥ इतिश्रीमन्नाथलीलामृतग्रंथ ॥ श्रवणेंपुर तीमनोरथ । भैरवपदींआदिनाथ । द्वितीयाऽध्यायकथियेला १७ ॥ प्रसंग ॥ २ ॥ ओंव्या २१७ ॥ ७ ॥

१ गंगा. २ अमृताचा.

अध्याय ३ तिसरा.

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ ॐ नमोजीआदेशनाथनिरंजेना । अलक्षअगोचरसनातना । आदिअनादिपुरातना । स्वयंप्रकाशगुरुनाथा १ तवनामकल्याणकारक । भवतरुकुठारच्छेदक । तूंमायाविपिनदहनपावक । सुखका रकतवनाम २ धन्यधन्यतेचिजन । जेगुरुभक्तिपरायण । श्रवणमननगुरुसेवन । अहर्निशीध्यानकरितीजे ३ तेजीवन्मुक्तनरदेहीं । देहीअसोनिविदेही । त्यांचेदर्शनेंकित्येकपाही । उद्धरतीहानिश्चय ४ सर्वव्रतांतव्रतोत्तम । गुरुभजनींज्याचानेम । इतरधर्मातेंसार्वभौम । गुरुपरब्रह्मभजेजो ५ तेचिच्छक्तिप्रणवरूपिणी । जेजगत्साक्षिणी श्रीमृडानी । शरणगेलीशूळपाणी । अनन्यभावेंजगदंबा ६ श्रीरामसाकेताधीश । जोसच्चिदानंदअविनाश । शरणगेलावसिष्ठास । गुरुसेवनींतत्पर ७ जोश्रीकृष्णभगवान । सांदीपिनीसगेलाशरण । व्यासासनारदआपण ।

१ उपाधि रहित. २ दृष्टीस नपडणारा. ३ मायारूपी. अरण्य जाळणारा अग्नि.

उपदेशदेततयातें ८ चतुराननआदिनारायण । हंसरूपेंउपदेशून । कचहोऊनिअनन्य । शरणगेलाशुक्रातें । ९ गुरुभक्तांतचूडामणी । गोरक्षमत्स्येंद्रचरणीं । जाळंदरीचाकानिफमहुणी । निवृतीचाज्ञानेश १० नामदेवासींसाक्षात्कारसगुण । तयातेंबोधीरुक्मिणीरमण । खेचरातेंजाऊनशरण । आत्मज्ञानसंपादी ११ गुरुभक्तांतपरमनिपुण । तोएकाएकजनार्दन । सर्वेचव्हात्रयाउत्तीर्ण । स्वयेंकृष्णदास्यत्वकरी १२ नानाकारितांतपानुष्ठान । नसुटेचवऱ्यांशींबंधन । एकासद्गुरुवांचुन । जन्ममरणसुटेना १३ वेदशास्त्रींनिश्चयोतर । गुरुभक्तीचामाहिमाथोर । अठ्यांशीसहस्त्रऋषीश्वर । गुरुभक्तींतश्रेष्ठपैं १४ गुरुनामाचामुखींवाळा । तेणेंजिंकिलेंकाळिकाळा । स्वानंदसुखाचासोहळा । तयाप्राप्तहोतसे १५ जेनाथादिसांप्रदायमूळ । मत्स्येंद्रगोरक्षज्ञानेशकुळ । इष्टआराध्यहीसकळ । पूर्वजसूत्रआमुचें १६ गुरुआज्ञाप्राधान्यरेषा । नुलंघवेमर्यादवेळजैसा । तयासद्गुरूपरमपुरुषा । सिंधुरूपेंवंदितों १७ तुह्मीश्रोतपरिसापरी । परिसाविज्ञाप्तिवैखरी । तुमचेंअवधानअभयोतरीं । सुवर्णवाणीहोतसे १८ पायाळडोळसनिर्लांछन । लेवोनिगुरुआज्ञेचेंअंजन । भाग्यरेषासुप्रसन्न । निधानजोडेगुरुकृपें १९ असोगतकथाध्यायींइतिहास । मत्स्येंद्रोत्पातिपरमसुरस । शिवआज्ञेवरूनतीर्थाटणास । जगदोद्धारींजातसे २० आतांपरिसाकथारहस्य । श्रवणकरावेंनिरालस्य । इहंपरकीर्तिजोडेयश । अविनाशपदयेहाता २१ तंवश्रोतेह्मणतीसुखकारक । कथारहस्यअलौकिक । श्रवणशुक्तिकास्वात्युदक । मुक्ताफळइच्छिती २२ मत्स्येंद्रकथामहदाख्यान । परमपावनतेंनिरूपण । ऐकोनितृप्तझालेश्रवण । परीएकइच्छाआमुची २३ श्रीगोरक्षकप्रसादउत्पत्ती । तीपरिसावीयथानिगुती । श्रवणचकोराचेआर्ती । चंद्रामृतींतोषती २४ जीजीआज्ञाह्मणून । वक्तावदेप्रतिवचन । गोरक्षउत्पतीकथागहन । श्रवणकरावीआदरें २५ शर्कराआवडेरसने । तीचइष्टगृहींमिष्टपक्वान्नें । तेसुरसस्वादसेवणें । जिव्हाआवेशपैं २६ परमभक्तीयाकथेची । आज्ञाप्रमा

---

१ पितर. २ मुख्य मर्यादा. ३ श्रवणकरा. ४ वाणी.

णश्रोतयांची । गंगालाधलीअमृताची । स्नानपानापवित्र २७ ग्रंथाब्धिमंथनीं अमृत । सुरसश्रोतयांहोप्राप्त । आतांएकाग्रकरोनिचित्त । उचितग्रंथपरिसावा २८ अपूर्वपुण्यपुरी । अयोध्यानिकटजयश्रीनगरी । विजयध्वजराज्याधिकारी । प्रतापीनरेंद्रपैं २९ सत्कीर्तिनामेअंगना । सगुणगुणेंलावण्या । सुशीळापतिव्रतानिपुणा । परमप्रियपतीतें ३० वीर्यशौर्यप्रतापवर्य । अगाधसिंधुसमगांभीर्य । ऐश्वर्यऔदार्य । वेदान्यनृपवरहोयतो ३१ स्वधर्मेंकरीप्रजारक्षण । राज्यांतनसेअधर्माचरण । सुखीअसतीगोब्राह्मण । पुराणश्रवणसन्मार्गें ३२ घरोघरीं अग्निसेवन । करितीवेदाध्ययन । अभ्यासपरमान । वेदघोषघरोघरीं ३३ शिष्यमर्यादागुरुआज्ञा । सेवकनकरितीस्वामीअवज्ञा । स्त्रियापतिव्रतागुणज्ञा । संकेतसंज्ञाजाणती ३४ दोषदुष्काळदरिद्रदैन्य । रोगगंडांतरनसेजाण । पुत्रकरितीपितृसेवन । यथाकाळींघनवृष्टी ३५ असोपुण्यभूमीपावन । तेथेंगृहस्थतदेशीब्राह्मण । वेदआणिधनसंपन्न । व्यवसायीद्रव्याचा ३६ सद्बोधनामाभिधान । स्त्रीसद्वृत्तिनामेंकरून । पतिशुश्रूषेसदामन । गर्भांतलक्ष्मीतिगृहीं ३७ नामासारिखीकृती । हेतोंपूर्वसुकृती । जयानामबृहस्पती । परीस्खलितवाणीप्रतिशब्दां ३८ अमरनावठेवीसंतोषें । अल्पायुषीमरतसे । नामठेवीवेदव्यास । परीपिसेंतयासींप्रारब्धें ३९ नामठेविलेंकुबेर । तोभिक्षामागेघरोघर । नामजयाचेंकमळनेत्र । अंधडोळांदिसेना ४० नामजयाचेंअर्जुन । युद्धापुढेंजायपळोन । नामधन्वंतरीजाण । रोगग्रस्तसर्वदा ४१ नामठेविलेंरामचंद्र । पिशाचझडपीवारंवार । नामजयाक्षीरसागर । तोतक्रइच्छाकरी ४२ ऐसानव्हेतोगृहस्थ । परमउदारभगवद्भक्त । अतिथिसेवनसतत । परमार्थस्वार्थज्याचा ४३ करीनित्यानित्यविचार । वेदांतींनिमग्नअहोरात्र । दानशीळपरमथोर । गृहस्थाश्रमसंपादी ४४ दाहासहस्रधेनुगृहीं । संपत्तीसतयापारनाहीं । संततीवीणपाहीं । सदांदाहीचिंताग्री ४५ नित्यद्वादशगोप्रदान । गोसेवाकरीआपण । हरिहरादिदेवतार्चन । कीर्तनींश्रवणपैं ४६ एकादशीनिःसीमनेम । दिवानिशींआचरेसत्कर्म । द्वादशीचाविशेषधर्म । विष्णुतिथीतेंलक्षुनी ४७ शतगोदानेंतेदिनीं । द्वादशशा...

१ दाता २ पाऊस ३ जाळी

·ली· ॥२॥

अ० ॥३॥

जभोजनीं । सद्भावें अतिथिपूजुनी । दानाध्यक्षनेटका ४८ पुण्यतेथेंपुरुषार्थ । सुखतेथेंविश्रांत । क्षमातेथेंद यावसत । सत्संगहोयअनायासें ४९ अभ्युदयाचीपाहाटफुटे । इच्छितलाभतात्काळभेटे । पूर्वसुकृतबळवरि ष्ठ । लाविवाटेसुखाच्या५०असोपूर्वानुसंधान । श्रीमत्स्येंद्रशिवआज्ञेन । करितेझालेतेथूनगमन । तोंअवलो किलेंवैकुंठ ५१ सर्वोत्कृष्टवैकुंठश्रेष्ठ । भोंवतींतुळसीवनेंदाट । सत्वरपावलेतयानिकट । तोंवाटेसभेटलेश्रीहरी ५२ परस्परेंकरोनिनमन । सप्रेमेंदेतीआलिंगन । पुसताझालामधुसूदन । गमनकोठेंकरितसा ५३ मत्स्येंद्र वदेगारमापती । तवदर्शनउद्देशआर्ती । भविष्यजाणानियांचित्तीं । हास्यकरीजगदात्मा ५४ मगमत्स्येंद्रानि घतीतेथुन । द्वीपांतराद्वीपींफिरोन । जयश्रीकरून आगमन । बोधभुवनदेखिलें ५५ द्वारप्रदेशींअलक्षशब्द । करितेझालेमहासिद्ध । सद्वृत्तीश्रवणींसद्बोध । होताझालातेवेळीं ५६ गृहस्थललनापाहे । लावण्यमूर्तीउभी आहे । परमदैदीप्यदिसताहे । उपमानसेदुजी ५७ शशीसूर्याहूनिदीप्ती । तेवींमिरवेअंगकांती । कबरीमस्त कींविराजती । विशाळभाळकमळाक्ष ५८ अनंतजन्मींसाधिलेंअंजन । प्रत्यक्षदेखिलेंनिधान । अनर्घ्यरत्ना चीउघडलीखाण । पाहातेपणतटस्थ ५९ भ्रूचापटगत्काळून । खेचरीउन्मनकटाक्षमार्गण । धारणेचेंनिजसं धान । टाकीमुखातेंलक्षोनी ६० योगसंग्रामींदक्षकुशळ । विंधिताझालासहस्रदळ । जीवाशिवऐक्यस्थळ । निमग्नहोवोनिविचरती ६१ इडापिंगळाऊर्ध्वगती । चंद्रसूर्यतयातेंवदती । नासापुटींकेलीवस्ती । सरळना सिकशोभलें ६२ निमिषानिमिषनलगेपाती । खुंटलीकाळाचीगती । आरक्तअधरबिंबाकृती । सोहंस्मरणींरं गले ६३ श्रवणींमुद्रानक्षत्रापरी । कींबृहस्पतीशुक्रनिर्धारी । जगद्गुरूतेअवधारी । मार्गपुसतीयोगाचा ६४ ब्र णतीभस्म[illegible]केलेंलेपन । झणीदृष्टीलागेलह्मणून । शिवेंस्वहस्तेंचर्चुन । सकुमारतनुआच्छादी ६५ कींसुस्व रूपमदनातें । हेंजाणोनिअपर्णानाथें । तेचिस्वयेंचितामस्मातें । चर्चिताझालामत्स्येंद्रा ६६ कींअहंजाळो निराख । सोहंभस्मचर्चिलेंसुरेख । कींकाश्मीरकवचदेख । दीपज्योतीतेंमिरवलें ६७ पंचतत्वांचीमेखळा

॥२॥

१ [illegible] केसपाश २ तेथ

आच्छादन । अरुणवर्णाकाषायवसन । सहस्रसौदामिनीएकवटून । शोभतातीसुरंगा ६८ कटामखळाएशा५
री । चिच्छक्तिशैलीवरी । श्रृंगीअनाहतगजरी । प्रणवोच्चारीसुशब्दें ६९ अजपामाळारात्रदिन । एकवीसस
हस्रप्रमाण । फेरीफिरेसोहंस्मरण । तुर्यासाक्षिणीतयाची ७० चारीमुक्तींचीझोळीहातीं । भिक्षापात्रसद्बोधवृत्ती
। शांतीकुब्जातेनिवृत्ती । सदाचरणींपादुका ७१ वज्रकौपीनमूळबंदी । उड्डियानकजालंदरात्रिबंदी । हटयो
गाचाहोयउदधी । सहजसमाधीजयाजी ७२ सत्रावीभिक्षाघेवूनहातीं । पातलीतेव्हांसद्वृत्ती । लावूनिसरली
नेत्रपातीं । स्वरूपस्थितीपाहतां ७३ देवदानवमानवपंक्ती । अपरप्रातिमानयेव्यक्ती । अनेकजन्मपूर्वसुकृती ।
अनुपममूर्तीदेखिली ७४ भिक्षाअर्पूनिपदींमूर्ध्नी । ठेवितीझालीनितंबिनी । पंचप्राणवोवाळुनी । विनीतवच
नीवदतसे ७५ परमलाभलाभलें । जन्मसार्थकफळलें । पूर्वार्जितउदयाआलें । कृतार्थझालेंनिश्चयें ७६ आ
जअकल्पितकल्पतरू । दृष्टींदेखिलेजगद्गुरू । कींपूर्वपुण्याचाअचळमेरू । नाथरूपेंप्रगटला ७७ जेंवेदगर्भी
चेंसारांश । जेयोगियांचेंउपास्य । सिद्धीइच्छितीज्याचेंदास्य । तेअविनाशप्रगटले७८आजधन्यप्राप्तकाळ ।
आजन्मतरूपातलेंफळ । पूर्वप्राक्तनसबळ । दीनदयाळदेखिले ७९ महद्भाग्यमीसौभाग्य । अ
चळलक्ष्मीआयुरारोग्य । परीसंततिहीनभाग्य । व्यंगहेंसांगकरावें ८० तववदतेझालेमत्स्येंद्रमुनी ।
निश्चयेंनिर्भयराहेजननी । विभूतीदेतसेंतुजलागुनी । सदनांतरींस्वीकारीं ८१ माझाआशीर्वादअव
धारीं । विष्णूयेईलतवमंदिरीं । महद्भाग्यसुंदरी । उदरींपुत्रलाभसी ८२ भस्मकरीबहुजतन । प्राप्तहो
ईलपुत्रसंतान । आजिसरलेंअप्राप्तकप्राक्तन । नूतनलाभमानीहा ८३ हेंउभयवरदोत्तरीं । तोषोनि
ग्रंथीबांधीपदरीं । हर्षउत्कर्षहृदयांतरीं । आनंदउदधीउचंबळे ८४ मस्तकींठेवोनिहस्त । गुप्तझालेमत्स्येंद्र
नाथ । मंदिरींगेलीहर्षित । तोंवाह्यसख्यामिळाल्या ८५ स्त्रियावदतीशपथोत्तरीं । तूतेंभेटलात्रिपुरारी । अ
पारपुण्यजन्मांतरीं । तरीचदर्शनसिद्धाचें ८६ एकवदतीअहावेडे । महामांत्रिककानफाडे । कोणाचेंबळनचले

॥३॥

त्यांपुढे । कुडेंकपटजाणती ८७ महापुरुषहेमहामैंद । ब्रह्मारण्यींकरितीबोध । निरंजनींनेउनिवध । तात्काळ करितीतयाचा ८८ विषयसंग्रहाचेंधन । जीवघेवोनिकरीलुंठण । येणेंजाणेंमार्गपुसोन । निर्मूळशासनकरीपैं ८९ एकह्मणतीअजापक्षीशुंनी । तेकरितीनलगताक्षणीं । कांहींसुकृतह्मणोनी । भक्षिलीनाहींविभूतीते ९० प्रवृत्तीत्यानिंद्यह्मणती । निवृत्तीत्याधन्यवदती । तूंचिधन्ययेजगतीं । सुशीळह्मणोनीळाभद्रा ९१ पूर्वसंधींतसदाचरण । सदासर्वदापतिसेवन । अगम्यनगणवेतुझेगुण । सिद्धप्रसिद्धभेटला ९२ बहुतमताचेत्रिविधजन । कोणीकरितीस्तवन । कोणीह्मणतीईश्वरदर्शन । झालेंपुण्यपूर्वीचें ९३ एकह्मणतीकैचेंकाय । भस्मसर्वथासेवूंनये । नेणोंअपायकींउपाय । भविष्यजाणेईश्वर ९४ एकवदेत्यागीविभूती । नकळेपुढेंहोणारगती । भयाभीतहोऊनिचित्तीं । भस्मनिश्चयेंटाकिलें ९५ गृहींनठेवींसुजाणे । यासत्वरबाहेरत्यागणे । नाहींतरीगृहींकठिण । काय होईलकळेना ९६ गोमयगर्ताआवर्त । त्यांतटाकिलीविभूत । प्रारब्धअविधीविधिनिर्मित । ब्रह्मसूत्रटळेना ९७ दशसहस्रधेनूचेंगोमय । दुर्बुद्धीनेंकेलाअपाय । जन्मांधासीरत्नकाय । प्राप्तकर्मेंहोईल ९८ विष्णुमायागहन । बुद्धिभ्रंशप्राक्तनेंकरून । न्यूनअर्जितअर्चन । ह्मणोनिबुद्धिभ्रष्टपैं ९९ जोसच्चिदानंदस्वयमेव । अजअजितानिरामय । जोअजन्मास्वयमेव । तोगर्भस्थनहोयसर्वथा १०० नित्यप्रत्यहींगोमय । संचयहोतपर्वतप्राय । मंगळजननीगर्भस्थराहे । मत्स्येंद्रबीजमजगमे १ गृहस्थभार्येसींऐसेंझालें । हातींचेंनिधानदवडिलें । चिंतामणीत्यागिले । पाषाणह्मणोनी २ कोमळकल्पतरूचीवल्ली । सदैवद्वारींउदेली । तेदुर्दैवेंखुडोनिटाकिली । तैसी झालीपरीहे ३ क्षुधितागृहींक्षीराब्धियेत । दुर्बुद्धीमक्षिकाहोयपात । कींकामधेनुअकस्मात । पशूह्मणोनिदवडिली ४ कींविषभ्रांतीपीयूष । वोतिलासेसुधारस । कींवायसह्मणोनिराजहंस । तोडोनियांसांडिला ५ स्वात्मबुद्धीहितार्थ । परबुद्धीनेंघडेअनर्थ । गुरुबुद्धीस्वार्थपरमार्थ । प्रळयार्थस्त्रीबुद्धी ६ परबुद्धीनेंभस्मत्यागिलें ।

॥३॥

॥३॥

१ शेळी. २ कुत्री. ३ पण्य. ४ शेणटाकण्याचे खळींत. ५ पूर्वपुण्यकर्मी.

गोमयगर्भींतेंसंचलें । अवतारांकुरकोंमाइलें । शुक्लपक्षन्यापरी ७ उदयाहूनिपळेंपळ । हेळामात्रींकेळासबळ । कीसत्पात्रींदानेंब्रह्मांडगोळ । कीर्तीविस्तारेलपैं ८ असोभूमिगर्भस्थदिवसेंदिवस । शुभडोहळेहोतीआसपैस । गर्भच्छायायेतांमहीस । दुर्भिक्षदवडिलेंपैं ९ यथाकाळींवर्षेंघन । पत्रींपुष्पींतरुसघन । वृक्षसकळसुभिक्षधान्य । जरामरणनसेची १० प्राजासदाचरणीआचरणीं । दैन्यदारिद्र्यनसेमेदिनी । मंगलपदमंगळजननी । सुमंगळजाहली ११ मंगळतुरेमंगळायतनीं । मंगळभोजनीगायनी । मंगळभूषणींसुवासिनी । मंगळद्रव्यवोपिती १२ सदुग्धधेनुविपुलक्षीर । घरोघरीघुमतीडेरे । शिवालयविष्णुमंदिरें । तोरणेंमखरेंचहूंकडे १३ दरिद्रियानिधानेंलाधती । जन्मांधासीनेत्रयेती । वंध्यायोषापुत्रवंती । मुकेवदतीवेदांत १४ तोंमत्स्येंद्रस्वेच्छेंविचरती । येतेझालेबदरिकाश्रमाप्रती । तेथेंदेखिल्यासिद्धमूर्ती । जपीतपीतपस्वी १५ त्यांतेंपाहूनमनेंच्छाझाली । योगसिद्धीसाधावीआपुली । ह्मणोनिनाथतयेवेळीं । बैसलेकपाटींजावोनी १६ सूर्यसंख्यासंवत्सर । समाधिस्थमत्स्येंद्र । तोंपातलेंतेथेंमहारुद्र । आदिनाथसद्गुरू १७ वत्सामत्स्येंद्रास्वइच्छेनें । गूढदरींतयोगसाधनें । ककरिसीवायुरोधनें । जगत्कल्याणकरीकां १८ सावधहोऊनिपाहे । नाथरूपअंतर्बाह्य । जगदोद्धारायोजिलेंकार्य । तूंकांयेथेंतपकरिसी १९ मीहिजावोनियांतेथें । दीक्षादेवोनिपातलोंयेथें । त्वांसत्वरजावेंउपदेशातें । गोरक्षातेंप्रगटवी २० आदिनाथचरणींठेवोनिमौळी । निघतेझालेतात्काळीं । जयश्रीनगरींउतावेळीं । दीनदयाळपातलें २१ नगरागर्भींउर्वीस्थळीं । पूर्वद्वारींअपूर्ववेळीं । आलेतेथेंपूर्वस्थळीं । पूर्वस्मृतीपूर्वींच २२ अरुणोदयींअरुणवर्णीं । काषायमेखळारविकिरणी । श्रीमुखभासेप्रभाततरणी । द्वारप्रदेशींप्रगटाला २३ अलक्षींलक्षअलक्षोच्चार । भिक्षार्थतिष्ठेमत्स्येंद्र । तोंगृहस्थस्त्रीसत्वर । द्वाराबाहेरपाहतसे २४ तिणेंनिरखिलातेक्षणीं । वोळखिलेतत्क्षणीं । मृगाक्षीतेंसुलक्षणी । विवक्षाकरीभिक्षेची २५ भिक्षाघेवोनिजातां । शापदेईलपाहातां । गुप्तगृहींअसतां । शापसर्वथाचुकेना २६ उभयपक्षींहोयकठिण । मलादुजारक्षीलकोण । आतांहोणारप्रमाण ।

जावेंशरणतयातें २७ भिक्षाघेवोनितदोत्तरीं । अधोवदनजायसत्वरी । नम्रहोवोनिनमस्कारी । भिक्षापवित्रवो
गरीपै २८ मत्स्येंद्रवदेक्षेमकींमाते । सत्पुत्रदावीआह्मातें । भस्मदेवोनिगेलोंतुह्मातें । त्यातनयातेआणीकां २९
येरीसलज्जमद्गदचित्तीं । रोमांचस्फुरणबाष्पस्रवती । भयाभीतसलज्जवृत्ती । स्तब्धास्थितहोतसे १३० प्रत्यु
त्तराचेआर्ती । पुन्हांतीतेंनाथपुसती । तरीवाक्स्तंभसरस्वती । स्तब्धमुद्राअवलंबिली ३१ तोअंतरसाक्षी
सर्वज्ञ । जाणेभूतभविष्यवर्तमान । जोसर्वव्यापीपरिपूर्ण । सर्वसाक्षीवेगळा ३२ विस्मितहोऊनअंतःकरणीं ।
मदाशीर्वादनिर्भयवाणी । तूतेंपुत्रनसेह्मणी । हेंआश्चर्यआमुतें ३३ माझेंझालियावरदवाक्य । नुलंघितीब्रह्मा
दिक । पुत्रव्हावाअवश्यक । नव्हेअवश्यककल्पांतीं ३४ आतांसत्योत्तरवदेपाही । भस्मसेविलेंकिंवानाहीं ।
कींटाकिलेंकोणेठायीं । तेंस्थळमातेंदावीकां ३५ जरीतूंनसांगसीसत्य । शापदेईनमीयथार्थ । ऐसेंऐकोनि
भयाभीत । होतीझालीतेधवां ३६ मगविनीतभावेंमंजुळशब्दीं । स्वामीमीअसेंअपराधी । लागूनियां
परबुद्धी । नाशकेलाहिताचा ३७ मातेभस्मत्यागिलेंजेथें । शीघ्रघेऊनजावेंतेथें । तेव्हांतर्जनीचेसंकेतें ।
लक्षवीतेमृगाक्षी ३८ ऐसेंअसतांअकस्मात । गृहांतूनिनिघेगृहस्थ । भस्मवार्ताअव्यवस्थ । परि
सोनस्वस्थनवाटे ३९ मगधांवूनिआलासवेगीं । नमस्कारीअंगप्रत्यंगीं । आश्वासितसेयोगी । म
स्तकींहस्तठेविला १४० त्राहेत्राहेश्रीदातारा । आमुचाअपराधक्षमाकरा । पतितोद्धरणाकृपाकरा । मजदी
नातेंउद्धरी ४१ मगह्मणेमत्स्येंद्रमुनी । गोमयसंमार्जनस्थानीं । दिव्यमंडपउभवूनी । रंगमाळासुरेख ४२
कर्दळीस्तंभचामरें । मंगळपल्लवीमंगळतुरे । गुढियाउभवूनएकसरें । मंगळजननीशृंगारा ४३ आज्ञा
होतांतेक्षणीं । नृपतीयेवोनिलागेचरणीं । थाटतिष्ठतीपौरवश्रेणी । बाजत्रवर्णइत्यादी ४४ भूमीशृंगारूनि
सारी । सौभाग्यभूषितसौभाग्यनारी । हरिद्राकुंकुमघेऊनिकरीं । परस्परेंवोपिती ४५ गोमयनिकटींमत्स्यें
द्रमुनी । दीर्घस्वरेंअलक्षध्वनी । भूमीतूनप्रतिध्वनी । ॐनमोआदेशसद्गुरू ४६ त्रिवारउच्चारअलक्षशब्द ।

आदेशगुरुशृंगीनाद । पुष्पेंवोपितीविबुध । देवमानवसंतोषती ४७ देवदुंदुभीवाद्येंहोती । गंधर्वसुस्वरगाय नकरिती । शचीसावित्रीअरुंधती । अक्षताटाकितीआनंदें ४८ गोलोकींचेंजेंआराध्य । तेंचिझालेंमत्स्येंद्र साध्य । नकळेज्याचेंआदिमध्य । गोमयींगोरक्षप्रगटला ४९ गोसेवेचीआवडीपरम । तोचिगोकुळींपुरुषोत्त म । गोपाळगाईगोपिकाप्रेम । गोवर्द्धनींगोविंद १५० पूर्वीअमितदैत्यमारिलें । तेणेंहृदयकठोरझालें । तोंचि प्रायश्चित्तमजगमलें । स्वयेंघेतलेंविष्णूनें ५१ जेमहद्दोषप्रसिद्ध । गोमयगोमूत्रींहोयशुद्ध । ज्याचामहिमाअ गाध । स्वयेंगोरक्षजाणती ५२ मत्स्येंद्रभूमींतवेत्रस्पर्शित । तंवद्विभागकुंभिनीतेव्हांहोत । दीप्तज्वाळाअक स्मात । भूमींतूनिनिघाल्या ५३ सहस्त्ररवींचाप्रकाश । शशीविद्युल्लतासमरस । प्रकाशदाटलाआसमास । मानवनेत्रझांकिती ५४ तयेसंधीसानिर्जरभार । उभयांसींकरूनिनमस्कार । प्रदक्षिणाकरितीसत्वर । जाती स्वस्थानींआपुल्या ५५ क्षीराब्धीतूनिअमृतकर । उदयाचळाहूनभास्कर । तैसामेदिनींतूनिसुंदर । सुख रूपनिघाला ५६ कींपाशुपतास्त्राचीगवसणी । काढितांप्रकाशअनंततरणी । जळबुंथीत्यागुनी । दीनमणी प्रकाशे ५७ स्वरूपेंमदनकींइंद्र । शतगुणेंमत्स्येंद्रपुत्र । श्यामसुंदरआकर्णनेत्र । चक्रपाणीअवतरे ५८ राजीवनेत्रसुहास्यवक्त्र । श्रोत्रींमुद्राचारुगात्र । कृष्णसूत्रेंशैलीपवित्र । काषायवस्त्रेंशोभली ५९ अ रुणसंध्यासुरंगवर्णी । मेखळातप्तसुवर्णकर्णी । उत्तरीरुळेवस्त्राभरणी । त्रिशूळपाणीविराजे १६० भस्मोद्धूलि तकेशरीमळवट । मृगमदतिलकसुभट । वक्रभ्रुकुटियानासापुट । राविसलज्जदेखोनी ६१ उभयअधरबिंबफळ भ्रमें । कीरचंचुवोढवीप्रेम । तेंवितोभासमजगमे । अन्यउपमानसेची ६२ जोमत्स्येंद्रप्रियकुमर । द्वादशवर्षी तोसकुमार । पूर्ववयअपूर्वकुमार । स्वकुमारदृढकरीतसे ६३ त्याचिताभस्मेंकरून । सर्वांगींलानिलेंभस्मलेपन । सक्रोधमदनदहन । द्वैतसर्वग्रासिलें ६४ मत्स्येंद्रपादारविंदामिलिंद । चरणांगुष्ठींसेवीआमोद । गोरक्षगुंजारवें आनंद । वंदनकरीतेवेळीं ६५ वरीमस्तकउचलोन । मत्स्येंद्रकरीअवघ्राण । कृतकृतार्थसंपूर्ण । परस्परेंजाहले

६६ ॥ श्लोक ॥ कार्तिक्यांशुक्लपक्षेचरेवत्यांचत्रयोदशी । द्विपरार्धेदिवाविष्णोरंशोगोरक्षयोनिजः । १। भस्म गोमयसंभूतोगोरक्षःसमहामुनिः । भूमिगर्भसमुद्भूतंध्यायेन्नाथंजगद्गुरुं २ ॥ ॥ टीका ॥ ॥ कार्तिकशुद्धत्रयो दशी । भृगुवासररेवतीदिवसीं । सवाप्रहरसुदिनेंसीं । विष्णुअवतारउद्भवे ६७ पुष्पवृष्टीपृथ्वीतटीं । जनपाह तीसंपूर्णदृष्टीं । महत्पुण्याच्याअपारकोटी । कौतुकदृष्टींपाहती ६८ आदिनाथजातकर्म । नामकर्ममत्स्येंद्रनेम । गोरक्षकनामसर्वोत्तम । ठेवितेझालेतयाचें ६९ गोमयगर्भीरक्षाजाण । ह्मणोनिगोरक्षनामाभिधान । जेंमोलोका चेंदिव्यज्ञान । गोमयउकरडींप्रगटलें ७० जोअजअजितअव्यय । अजन्मअयोनिसंभव । तेथेंनामरूपाचेंवैभव । कायकैसेंकळेना ७१ जोअव्यक्तनयेव्यक्ती । आजन्मानसेजन्मपंक्ती । अरूपासीरूपव्यक्ती । कोणत्यायुक्तीस्त वावे ७२ आदिनाथबीजमत्स्येंद्रवल्ली । पत्रपुष्पींअतिडवरिली । गोरक्षरूपेंफळाआली । मुमुक्षुपक्ष्याकारणें ७३ गोरक्षमौळींठेवूनिकर । आननकुरवाळींवारंवार । अंकींघेउनिसत्वर । वदनेंदू न्यहाळी ७४ जीवींजीवापडलीगाठी । तेकदानव्हेतुटी । जेंविकचबृहस्पतीभेटी । सुखझालेंज्यापरी ७५ जेंविशिवअंकींगजानन । तेंविदिसेशोभागहन । आनंदमयपरिपूर्ण । अगाधसोहळातेवेळीं ७६ पंचाननषडा नन । नारदआणिचतुरानन । कींभरतआणिरघुनंदन । रामहनूमानज्यापरी ७७ ऐशापौरवजनांच्याथाटी । पाहु पातल्याउठाउठी । जयजयशब्दाचेबोभाटीं । भुवनत्रयकोंदलें ७८ सद्बोधआणिनृपनंदन । उभयउभयांचे वंदितीचरण । तेव्हांसद्वृत्तीयेऊन । नमनकरीसद्भावें ७९ स्वामिबोलेपीयूषघन । प्रारब्धवार्तेमेळेंवितळोन । आहाप्राक्तनबलिष्टगहन । भोगभोगवीप १८० परीउदारहस्तेंकरून । दातृत्वकेलेंमजलागून । सेवाघेतसां फिरोन । थोरपणसांभाळावें ८१ भवसिंधूंतअभयद्रोणीं । मजबैसविलेंकृपाकरोनी । मध्येंत्यागिसीमोक्षदानी । हेंकायउचितविचारा ८२ नाथह्मणेवदसीसत्य । परिकेलाघातस्वहस्तें । आतांपुससीआमुतें । सत्यकींअसत्यव

---

१ मांडीवर. २ गणपति. ३ कार्तिकस्वामी. ४ ब्रह्मदेव. ५ अमृताचामेघ.

दाहे ८३ वैद्यदोघलीदैन्यओषधी । सांगूनगळा१थाावेचा । पथ्यचुकूनकेलाआवेचा । व्याधाबराकेसना ८४ ह्मणेमीअपराधखणी । आपुलीकेलीपावलेंकरणी । सदयव्हावेंअंतःकरणी । प्राथींप्रार्थनासमर्था ८५ मजपासून पडलेंअंतर । आतांद्यावेंअभयोत्तर । तुह्मीहोऊनिसुधाकर । याचकचकोरतोषवा ८६ मातेवदसीसत्यभाव । हाअजन्मअयोनिसंभव । विष्णुअवतारस्वयमेव । तोमानवगर्भनव्हेकीं ८७ येरीवदेयथार्थवचन । मजझालेंह रिहरदर्शन । आतांमीसंतानहीन । यावरीपूर्वप्रोक्तनेंकरंटी ८८ बैसोनकल्पतरूचेतळवटीं । केविद्यावीझोळीसगां ठी । चिंतामणीघेतांमुष्टीं । दरिद्रगोष्टीकासया ८९ सुधारसघेतलाग्रासीं । मगकेंविंराहेउपवासी । साधिलियामनो न्मनासी । मगजीवदशापैंकैची १९०यावरीलल्लाटपट३अक्षर । नचुकेनिश्चयोत्तर । कायरुसोनिदेवावर । देहप्रारब्ध चुकेना ९१ देहप्रारब्धह्मणावेंजरी । आयुर्मार्कंडेयषोडशसंवत्सरीं । सोळाकल्पकरीत्रिपुरारी । प्रारब्धबापुडें कायसें ९२ आणिपरिसिलेंपुराणीं । असत्यनव्हेसिद्धवाणी । नसलेंजरीप्राक्तनीं । नूतनमहर्षीनिर्मिती ९३ आपुलें ध्रुववचनयथार्थ । कदांनघडेअसत्य । हातोंहोयानिश्चितार्थ । निश्चयकरोनिठेविला९४ कींसदैवदशेचाहोतांलाभ । तोचिअभ्युदयप्रारंभ । दशाउजळोनिसुलभ । प्रयत्नकरितांअनायासें ९५ पुत्रअभयप्रथमचआहे । तरीद्वितीय व४मीलाहें । प्रार्थनींहोऊनिसाह्य । अभयद्यावेंमजप्रती ९६ नगरजनाचाउद्धार । दर्शनेंजाहलानिर्धार । परत्रप्राप्तीसाचार । हातोभरंवसाअसेपैं ९७ माझेजननीजनक । त्यांसीपुत्रद्यावाअवश्यक । उभयकुळींसुखकारक । दर्शनेंहोयआपुल्या ९८ ऐसापरिसोनिकरुणावर । मत्स्येंद्रवदतीअभयवर । सिद्धीपावतीआर्तसर्व । निश्चयभावअसावा ९९ पुत्रबंधूहोतीतुज । आर्तिसरतीसहज । परीएकसांगतीगुज । अनुष्ठातुह्मीसर्वही २०० कार्तिकशुद्धत्रयोदशीदिनीं । गोमयभस्मप्रातिमार्जनी । गोरक्षकपुजावेभावेंकरोनी । प्रथमयामींजाणिजे १ कर्दळीस्तंभमखरमंडप । पुष्पद्रुमपल्लवअमुप । रंगमाळाधूपदीप । सुगंधपुष्पेंअर्पावीं २ मंगळतुरेंजन्मकथन । मत्स्येंद्र

---

१ देव. २ अमृत ३ दैवांतील ब्रह्मदेवाची लिपी. ४ प्रहरात.

गोरक्षाख्यान । परमरहस्यनिरूपण । आनंदेंकीर्तनकरावें ३ परिमळद्रव्यरंगचूर्ण । तुळसीबिल्वसुगंधचंदन । उधळोनिजयघोषपूर्ण । आदेशशब्दजागवा ४ जागरजागवारजनीं । व्रतसांगतांनाथार्चनीं । नाथासहद्विजभोजनीं । तांबूलदक्षिणाअर्पिजे ५ हेंव्रताचरणआचरतां । सर्वसिद्धीयेतीहाता । त्याहूनलाभनसेपरता । परमार्थातेंअधिकारी ६ तुळसीवृंदावनींजाण । हाअध्यायकरितांपठण । त्यासीसर्वसिद्धीप्राप्तहोऊन । कामनापूर्णहोतसे ७ पठणामृतवृक्षातळीं । एकमंडळप्रातःकाळीं । सुपुत्रहोयकुळीं । पराक्रमीज्ञातापैं ८ अशोकानळीं शोकहरण । औदुंबरींहोयज्ञान । अश्वत्थींमहद्भाग्यपरिपूर्ण । विकल्पवृक्षींवैराग्य ९ गोरक्षवल्लीसंनिध । पठणीं पुण्यअगाध । सर्वसिद्धीहोतीसाध्य । प्रत्यक्षतेस्थळीं २१० पुत्रबंधुविदेशांतरीं । श्रवणींभेटतीनिर्धारीं । संकटदुर्घटअशातेंनिवारी । स्वयेंगोरक्षआपण ११ असोतेवेळींनगरनरेंद्र । नमस्कारोनिप्रार्थीमत्स्येंद्र । ह्मणेस्वामीसदयसमुद्र । सुभद्रकेलेंसमस्तां १२ कल्पतरुचेंझालेंदर्शन । कैचेंराहेंदरिद्रदैन्य । मीआर्तशरणअनन्य । उपदेशदेंगेंमजप्रती १३नाथवदनीघडेसकळ । पुनर्दर्शनउतावेळ । निश्चयअसोंद्यानिश्चळ । तोतत्कालकाळघालवा १४ अवतारादिउत्साहजयंती । सिद्धसाधूंच्यापुण्यतिथी । पराक्रमीज्यांच्याकृती । त्याजागृतकीर्तीजयांच्या १५ ऐसातो अवतारउद्भवे । मत्स्यद्रगोरक्षजातीसवें । जनसमुदायआणिरावे । बोलवीतजातसे १६ मधुमक्षिकान्यायेंकरून । वेधवेधलेसर्वजन । चमत्कारेंकरितीनमन । हातोंस्वभावतयांचा १७ कथापाल्हाळह्मणून । श्रोतयांचेंकंटाळेमन । परीस्तवनप्रवाहगंगाजीवन । हव्यासबुद्धीनाटोपे १८ यापरीगोरक्षउत्पत्ती । श्रोतयांनिवेदिली यथामती । आरुषभावेंसंतांप्रती । विनंतीहेचिअवधारा १९ पुढीलकथेचेंआमंत्रण । बहुतरसाळसुरसगहन । श्रोतियांविज्ञापीकरजोडुन । मंदप्राज्ञेंप्रार्थितों २० सिद्धसिद्धामृतग्रंथीं । तेचिधरोनिसत्संगती । आदिनाथलीलामृतीं । यथामतीअनुवादे २१ अमनस्कग्रंथसारांश । वामदेवाकथितीमहेश । गुरुकल्पखंडींवाइतिहास । उभयाध्यायींकथियेला २२२ ॥ ॥ इतिश्रीमन्नाथलीलामृत । ग्रंथकर्ताभैरवसमर्थ । तृतीयाध्यायींआदिनाथ । नमनकरीसद्भावें ॥ २२३ ॥ ॥ अध्याय ॥ ३ ॥ ॥ ओव्या ॥ २२३ ॥ ॥ ॥ ॥ ७ ॥

अध्याय ४ चवथा

श्रीगणेशायनमः । आदिअनादिआदिनाथ । जोअंजआजितअव्यक्त । सच्चिदानंदमायातीत । ओतंप्रोतपरिपूर्ण १ जेंआदिबीजविस्तारलें । जेंआदिमध्यअवसानींसंचलें । जेंअव्यक्तव्यक्तीसआलें । अवतारलेंहेंभूमंडळीं २ गतकथारहस्यसार । गोरक्षोत्पत्तिसविस्तर । आतांपरिसावीएकाग्र । कथासुंदरअवधारा ३ सिंहावलोकनें करून । चतुरश्रोतींकरावेंश्रवण । मत्स्येंद्रगोरक्षआपण । करितीगमनतेथुनी ४ येऊनिकनकाद्रिशिखरीं । गोरक्षातेंउपदेशकरी । पीठंत्रयस्थापितनिर्धारी । पूजनकरीमत्स्येंद्र ५ आवाहनितांआदिनाथ । प्रत्यक्षतेथें प्रगटहोत । षोडशोपचारेंपूजाकरीत । गोरक्षस्वयेंनिजांगें ६ शक्तीचेंकरितांआवाहन । चिच्छक्तीदेतक्षीरपान । मंदस्मितसुहास्यवदन । प्रसन्नभाषणवदे ७ पयपरमामृतपात्रपूर्ण । गोरक्षानेंनीलाविआपण । कृपादृष्टीं अवलोकन । करितीझालीजगदंबा ८ पूर्णिमेचापूर्णइंदु । हर्षपात्रेंपाहोनासिंधु । कींचकोरातेंचंद्रसुधाबिंदु । अर्पीतसेप्रीतीनें ९ तंवआदिनाथअवलोकनें । कृतार्थतापावूनधन्य । शरणयेऊनअनन्य । स्तवनकरीप्रार्थूनी १० जयजयमंगलकारका । जगन्नाथाजगदोद्धारका । भवइभकुंभस्थळविदारका । भवानीवरातू ११ आद्यआराध्यमत्स्येंद्रा । वेदवंद्याचित्समुद्रा । वेदप्रतिपाद्यानिर्द्वंद्वा । साध्यसिद्धाहोसीतूं १२ भगवदेकैलासनाथ । द्वीपांतरींअसतीनृपनाथ । त्यांतेंकरूनिसनाथ । नाथपंथचालवीं १३ गोरक्षेंआज्ञावंदोनी । शिवचरणींठेवीमूर्ध्नी । निघतेझालेतेथूनी । भूमंडळींप्रगटले १४ योगियांवेंदर्शननसेदिनीं । म्हणूनिगेलेपाताळभुवनीं । तेथेंबैसलेअनुष्ठानीं । भोगावतीतीरींपैं १५ सहस्रवर्षंअनुष्ठान । गोरक्षकरितीरात्रदिन । तंवमत्स्येंद्रयेऊन । मस्तकींहस्तठेवित १६ अरेपुत्राहोईसावध । कासयाकरिसीदिनावध । जडजीवांतेंशोधूनिबोध । तयांसिद्धकरावें १७ गोरक्षेंगुरुनिरखोनी । स्तवितेझालेविनयवचनीं । तेंवर्णितांवाग्वाणी । विस्तारहोईलग्रंथातें १८ श्रीगोरक्षशतकग्रंथ । श्रवणेंपुरतीमनोरथ । तेंस्तवीगोरक्षनाथ । परमरहस्ययोगियां १९ विवेकमार्तंड

१ जन्म रहित. २ अंतर्बाह्यभरलेला. ३ शेवटीं. ४ तीन आसनें. ५ मुख. ६ संसार रूपी हत्तीचें. ७ शरीर

विवेकतरणी । स्वयेंगोरक्षवदोनी । तीनसहस्त्रग्रंथवाणी । त्यांतीलश्लोकपैं २० ॥ श्लोक ॥ दीनोऽहंबुद्धिहीनो जंनिनिधंनजरोकालपापौघनाशंवंदेमत्स्येंद्रनाथंमृदुपदकमलंयोगमार्गागमेच्छुः ॥ योमाध्व्यांसद्गिरास्वान्कथयतिनितरांज्ञानमज्ञानचर्याध्वांतार्कविश्वभेदव्यपनयनपटुंचित्तजाड्यासहिष्णु ॥ १ टीका । गोरक्षउवाच । मगवंदनकरूनिमत्स्येंद्रनाथा । मजयोगमार्गाचीआहेआस्था । चरणींठेऊनियांमाथा । मनींबहूआवडी २१ मजदाखवाहायोगमार्ग । मजअतिअनुराग । कृपाकरोनिसांग । सांगावाजीसमर्था २२ तवब्रह्मागेरीशिवस्थान । बुद्धिपंगूसींकेंवींगमन । यास्तवआशंकितमन । महद्भावकठिणहा २३ नुलंघवेब्रह्मगिरीचाघांट । महागूढार्थदरेदरकूट । ऐसेंजाणोनिसंकट । केवींपुढेंमजमार्ग २४ करीमार्गमृदुमवाळ । जन्ममृत्युजराकाळ । तरीं द्यावेंज्ञानअढळ । चंद्रसोज्वळज्यापरी २५ तरीतोमोक्षयोगमजलागीं । मागतसेंलडिवाळसलगीं । सद्गदहोऊनिअंगप्रत्यंगीं । मत्स्येंद्रानमीपैं २६ सद्गुरुभवाब्धीनौकाजाण । सद्गुरुदेईकैवल्यपण । स्वर्गस्थित्यंतकारण । सद्गुरूपूर्णब्रह्मपैं २७ पिंडब्रह्मांडाचीस्थिती । गोरक्षपुसेमत्स्येंद्राप्रती । तोश्लोकगोरक्षोक्ती । एकाग्रश्रोतींपारिसिजे २८ ॥ श्लोक ॥ कियदंगुलमाकाशंकियद्गगनतारका । कतिधारावर्षतेमेघोकियद्धस्तावसुंधरा २ ॥ टीका ॥ कितीअंगुलेंगगनप्रमाण । कितीनक्षत्रधाराघन । कितीहस्तमेदिनीमान । कृपाकरोनिमजसांगा २९ ॥ श्लोक ॥ चतुरंगुलमाकाशंद्वेवैगगनतारका । दशधारावर्षतेमेघोऔटहस्तावसुंधरा ॥ ३ टीका । पारिसेंरेमाझ्यावत्सा । त्वांकेलीयुक्तपृच्छा । पिंडब्रह्मांडाचिकित्सा । तुजइच्छाअसेकीं ३० तरींगोरक्षाअवधारी । व्योमचारअंगुलवदेनिर्धारी । दोननक्षत्रदशधारी । मेघवृष्टीकरीतसे ३१ त्रयपरार्धहस्तमही । अनुभवपाहीं यादेहीं । पिंडब्रह्मांडदेहविदेहाविदेही । याहूनिनाहींदुजेंपैं ३२ पिंडींप्रचीतशब्दींविश्वास । ध्रुवनिश्चयहेंमानस । निमग्नहोऊनिसमरस । निर्दोषयशविचरेकां ३३ मगविनवीकरंजोडून । शिवशक्तीचेंस्थानकोण । चंद्रचकोरन्यायेंकरून ।

---

१ उत्पत्ति. २ मृत्यु. ३ ज्ञातारपण: ४ सुरस वाणी. ५ संशयित. ६ संसार समुद्र. ७ आकाश. ८ साडेतीन. ९ हात

ओतेंमाझेंपुरवावें ३४ ॥ श्लोक । गोरक्षउवाच । कस्मिन्‌स्थानेवसेत्‌शक्तिःकस्मिन्‌स्थानेवसेत्‌शिवः । कास्मि न्‌स्थानेवसेत्‌कालोजराकेनप्रजायते ४ ॥ टीका । कोणेस्थानींशक्तीवैभव । वसेकोठेंपरात्परशिव । कोठेंकाळ जरासंभव । स्थानकोणसांगावें ३५ ॥ श्लोक । पातालेवसतेशक्तिर्ब्रह्मांडेवसतेशिवः । अंतरिक्षेवसेत्कालोजरा तेनप्रजायते ५ ॥ टीका । पाताळींवसेतीशक्ती । ब्रह्मांडींशिवाचीवस्ती । अंतरिक्षकालस्थिती । जराप्राप्त त्यायोगें ३६ तरीस्नानसंध्याकरून । करीयोगबळेंअराधन । सत्वरकरीमानसिकस्नान । तेंनिरूपणअवधा रीं ३७ मत्स्येंद्रसंहितामत्स्येंद्रनाथ । सांगतीमानसिकतीर्थ । तेस्नानेंहोवोनिसुस्नात । मानसकृतार्थहोतसे ३८ जळस्नानेंबाह्यमळजाती । परीमनोमळशुद्धनहोती । यालागींत्रिवेणीतीर्थीं । स्नानसुस्नातहोईकां ३९ शतविधस्नानेंअसती । मानसिकस्नानसरीनपवती । तेंहीसांगतोंतुजप्रती।यथानिगुतीअवधारीं ४०जागृतीस्वप्न सुषुप्तीतुर्या । तेणेंसर्वदोषजातीविलया । सांगतोंतुजगोरक्षराया । कासयाबायांखटपट ४१ ॥ श्लोक ॥ इडायांसं स्थितागंगापिंगलायमुनानदी । नमस्त्रेपथगामिन्यैसुषुम्नाख्यासरस्वती ६ । टीका । इडानाडीभागीरथी । पिं गलातेरविजानिश्चिती । सुषुम्नासूक्ष्मसरस्वती । तीर्थनृपतीहाहोय ४२ तीर्थराजप्रयागप्रसिद्ध । प्राप्तझाल्या पुण्यअगाध । जीवदशाजाऊनिशुद्ध । कैवल्यसाध्यगुरुकृपें ४३ त्रिवेणीहेप्रयागतीर्थीं । कमळासनकमळाप ती । तेथेंअक्षयींराहेपशुपती । सिद्धयोगियालाभतो ४४ ॥ श्लोक ॥ स्वस्थितःसद्गुरुरूपेणज्ञानगंगात्रिवेणि वै । साधेत्रिकूटतीर्थेषुस्नानंकोटिगुणंभवेत्‌ ७ टीका । चिद्व्योमींस्वप्रकाशगुरुनाथ । गंगात्रिवेणीप्रयागतीर्थ । साध्यसाधेत्रिकूटतीर्थ । कोटितीर्थीफळलाभे ४५ यास्नानाचाअगाधमहिमा । स्वयेंजाणेशंकरउमा । कायवं र्णूत्यामहात्म्या । योगप्रेमाअतर्क्य ४६ श्लोक । उन्मनीजलमध्येचरागद्वेषमलापहं । यःस्नातिमानसेतीर्थेजा यतेस्फटिकोपमः ८ टीका । । उन्मनीजळाभीतरी । द्वैतदोषपळतीदुरी । मानसस्नानेंथोरी । स्फ

---

१ इच्छा. २ आकाश. ३ नाश. ४ चिद्रूप आकाश.

टिकस्वच्छताज्यापरी ॥ ४७ ॥ श्लोक ॥ अच्युतोहंहरिरहंसच्चिदानंदविग्रहं । अहंब्रह्मैवाहमभेदेनमुक्तोहमिति भावयेत ९ टीका । अहंकारजेथेंआभास । जीवदशेचाहोयनाश । द्वैताचाकरोनिग्रास । अद्वैततेंदिसेसर्वही ४८ धन्यधन्यात्रिवेणीस्नान । जेथेंअहंब्रह्महोयआपण । तेथेंसर्वतीर्थेंएकवटून । फळदेतातीआपुलें ४९ गंगागोदाफल्गुगोमती । यमुनासरस्वतीवेत्रवती । कृष्णापयोष्णीभीमरथी । अगाधकीर्तीजयांची ५० कावेरीतुंगभद्रामही। तापीताम्रपर्णीपाही । अलकाअटकाभोगावतीही । असंख्यतीर्थेंतेस्थळीं ५१ आतांऐकसंध्यासोज्वळ । नळगेदर्भ आसनजळ । परत्वसंधीस्थीरनिश्चळ । संध्याकाळसाधींहा ५२ । ॥ श्लोक ॥ ॥ हृदाकाशंचिदादित्यंप्रतिभातिनिरंतरं । उदयास्तेद्वयंनास्तिकथंसंध्यामुपास्महे १० टीका । हृदयाकाशींस्वप्रकाश । सूर्यप्रभांकित अविनाश । उदयअस्तजेथेंनसे । अर्घ्यकसेंमगद्यावें ५३ सत्रावींचेंजळ । सर्वदांप्रवाहप्रांजळ । अनर्घ्यअर्घ्यवाहेसजळ । अढळदिवानिशीपैं ५४ आतांऐकअजपागायत्री । सोहंसोहंमहामंत्रीं । एकवीससहस्रसाहाशेंअहोरात्री । जपहोतसेअनायासें ५५ अजपाअनाहतअलक्षा । नाथपंथाचीमुख्यदीक्षा । तुजानिवेदितोंगोरक्षा । अनुभवीपरीक्षाकरीतूं ५६ मूळाधारींवज्रासन । मूळबंधह्मणतत्याकारणें । तेथेंकुंडलिनीउत्थापन । ऊर्ध्वपवनेंकरावें ५७ चतुर्दळींगणपतिस्थान । अजपाजपसाहाशतप्रमाण । स्वाधिष्ठानींसाहासहस्रजाण । चतुराननषड्दळीं ५८ मणिपुरतेंदशदळेंसीं । विष्णुदेवतेस्थळासीं । अजपाजपसाहासहस्रेंसीं । अहर्निशींहोतसे ५९ अष्टदळींफिरेमन भ्रमर । दळपरत्वेंहोयविकार । स्फटिकस्वच्छप्रकार । उपाधीरंगेंतैसातो ६० अष्टदळींअष्टधावृत्ती । मनपद्मजातें बोलती । पूर्वदळींहोयपुण्यमती । निद्रालस्यअग्नीदिसे ६१ याम्यदिशाक्रूरह्मणती।नैर्ऋत्यदिशेपापस्मृती । वरुणदिशातेक्रीडास्फूर्ती । वाय०यगगनबुद्धीते ६२ उत्तरेतेरतिकल्पना । ईशान्यधर्मवासना । मध्यवैराग्यभावना मनेच्छास्थितीजाणिजे ६३ कमळकेसरींजागृतमन । कर्णिकेअवस्थेंतस्वप्न । लिंगेसुषुप्तप्रमाण । याव

१ जीव व आत्मा असा भेद, २ ब्रह्म, ३ ऊर्ध्व वायूनें.

रीमनकमळअष्टदळ ६४ हृदयेस्थानचक्रेंद्वादश । अजपाजपपड्सहस्र । द्वादशजळस्वयंप्रकाश । अनाहतच
क्रबोलती ६५ विशुद्धचक्रकंठस्थान । जीवात्मादेवताज्योतिर्वर्ण । तेथेंषोडशदळप्रमाण । अजपाजपसहस्र
६६ ललाटतेपरमात्मस्थळ । कोटीचंद्रसूर्यबंबाळ । भ्रूसंधीअग्नीचक्राद्विदळ । सहस्रजपसंख्या ६७ सहस्रदळीं
सद्गुरुदेवता । प्रकाशकोटीशशिसविता । अखंडध्वनीनादात्मता । जपसहस्रतेस्थळीं ६८ हेअजपामाळषडच
क्रमणी । सुषुम्नेचेवोवोनिगुणीं । अजपाफेरेफिरेस्मरणीं । सहस्रदळमेरुपर्यंत ६९ मगवदतीगोरक्षनाथ । दश
नादजोक्तअनाहत । तोस्वामीकरवाश्रुत । आर्तमाझाबहुतअसे ७० परिसपुत्रानादअनाहत । आतांपरिसेतूं
निवांत । एकाग्रकरोनिचित्त । श्रवणकरीतूंपाडसा ७१ प्रथमरवचिकारखरा । चिंचिनीशब्दतोदूसरा । घण
घंटानादतीसरा । शंखस्फुरणहाचतुर्थ ७२ पंचमतोतंत्रीनाद । षष्ठमतोतालशब्द । सप्तवेणुप्रसिद्ध । अष्टमृ
दंगसुशब्दीं ७३ नवमवाद्यदुंदुभी । मेघनाददशमनभीं । बृहद्रिरागगनगर्भी । दुमदुमीतभरलेंसे ७४ तंतवितंत
घनसुस्वर । चतुर्विधवाद्यांचाप्रकार । जेथेंअसेनिरंतर । नादानुसंधानयोगियां ७५ मुख्यआसनींआसनजय ।
तेणेंयोगाभ्यासहोयविजय । येविषयींअभिप्राय । आसनविधीसांगतों ७६ नवग्रहांतदिनकर । विबुधांतसहस्रने
त्र । आयुधांमाजिवज्र । तेंविवज्रासनश्रेष्ठहें ॥ ७७ ॥ श्लोक ॥ नासनंवज्रसदृशंनकुंभःपवनोपमः । नखेचरी
समामुद्राननादसदृशोलयः ॥ ११ ॥ टीका । वज्रासनाहूनिआसनपर । कुंभकाहूनवायूथोर । खेचरीतेमुद्रा
शिखर । वायुमध्येंकुंभक ७८ याहूननसेदुसरीसरी । मत्स्येंद्रवदतीनिश्चयोत्तरीं । गोरक्षाहेंसत्यअवधारी । सि
द्धासाध्यआसनहें ७९ त्वंपदआणिअसि । तेंकैवल्यस्वानंदराशी । तेथेंहोऊनतापसी । निजांगेंमीफिरतसें ८०
हायोगमार्गपुरातन । हृदयमांदुसींकरीजतन । हेंचिमाझेंअचळधन । पुत्रह्मगोनिअर्पितों ८१ गुह्याहुह्यपरम
गुज । प्रतारणाकेवीराखूंतुज । तूंपात्रजाणोनिसहज । वोगरितोंसंतोषें ८२ मत्स्येंद्रह्मणेवज्रासन । ऐकहठयोगलक्ष

---

१ हृदयांतील चक्रें. २ सहाहजार. मायत्री. ३ भृकुटी. ४ रवि. चंद्र. मंगल. बुध. बृहस्पति. शुक्र शनि. राहु. केतु.

ण । अंघ्रिमूळवामचरण।मूळाधारींरोधावा ८३ आधारींचारिमातृकाअसती । कुंडलिनीसर्पिणीऊर्ध्वगती । जागृ
तकरोनितेशक्ती । स्वाधिष्ठानींपदरोधी ८४षड्दळींषड्मातृका । उड्डियानीकंदह्मणतीदेखा । त्राहाटकरोघोनिकुं
भका । ऊर्ध्वपंथेंलावावा ८५अनाहततेंद्वादशदळ । द्वादशामाजिजाश्वनीळ । अनाहतींदळचक्रतेंकेवळ । नादानु
संधानतेथूनी ८६ षोडशदळींषोडशमात्रापाही । जीवात्माराहेतेठाईं । जालंधरबंधस्थानतेंही । गुरुपुत्रतेजाणती
८७ ललाटसंधीद्विदळ । दोनमातृकेचेंतेंस्थळ । त्रिकूटश्रीहठादिकेवळ । उल्हाटऔटपीठतें ८८ अग्निच
क्रचैन्यचक्र । कोटीरविआज्ञाचक्र । काकीमुखस्वतंत्र । चंद्रसूर्यदोंभागीं ८९ सव्यभागींभास्कर । वामभागीं
वसेचंद्र । सुषुम्नामध्यभागींसुंदर । दाहकळादाहकत्व ९० बारासोळाकळाअसती । सत्रावीजीवनकळाह्मणती
तिचीकायसांगूंख्याती । योगियांचीनिजजननी ९१सत्रावीलंबिकामार्गें । जोपानकरितानिजांगें । तोचिरंजीव
चिरकाळयोगें । भोगीभोमउन्मनींवसे ९२ पंचमुद्राखेचरीभूचरी । चांचरीअगोचरी । अलक्षापांचवीखरी।
मुद्रापंचकजाणावें ९३ पंचमार्गतरीकोण । ऐसाकरिसीलप्रश्न । पिपीलिकाविहंगमीन । कपिशेषजाणावा ।
९४ ॥ श्लोक ॥ खेचरेखंतुमध्यस्थंउन्मनीगगनाकृतिः । अंगुष्ठमात्रस्वस्थानेचक्षुश्चंद्रःप्रकाशते १२ टीका ॥
खेचरीतेगमनींलीन । उन्मनीचेंलयस्थान । शाखांचंद्रन्यायेंकरून । चंद्रपाहेतेथूनी ९५ काळदमनकल्प
नाधन । योगमार्गेंयोगसाधन । त्रिकाळज्ञानैश्वर्यसंपन्न । मगगमनात्रिलोकीं ९६ भूतभविष्यवर्तमान ।
शीतोष्णादिअदृश्यसाधन । अंतरसाक्षअंतीरक्षगमन । योगीफळलाभेपैं ९७ आतांऐककाळज्ञान ।
मृत्युपरीक्षाचिन्ह । तेंअवलोकीलक्षण । खुणपाहाणेंतेस्थळीं ९८ ॥ श्लोक ॥ अरुंधतींध्रुवंचैव
विष्णोस्त्रीणिपदानिच । आयुर्हीनानपश्यंतिचतुर्थंमातृमंडलं ॥ टीका ॥ अरुंधतीध्रातिध्रुव ।
त्रिकुटीविष्णुपदानिश्चय । मातृमंडलचतुर्थहोय । आयुर्हीननपाहाती ९९ ॥ श्लोक ॥ अरुंधतीभवेत्जिव्हा

१ सुषुम्ना नाडी. २ खेचरी भूचरी इत्यादिक. पांचमुद्रा. ३ टाळाच्या डाहाळीवर चंद्र. ४ ज्याचें आयुष्य. भरलें तें पुरुष.

ध्रुवोनासाग्रमेवच । ध्रुवोविष्णुपदंज्ञेयतारकमातृमंडल १३ ॥ टीका ॥ अरुंधतीजन्हास्थान । नासाग्रत
प्रु[१]जाण । भ्रूमध्यविष्णुपदनिर्वाण । मातृमंडलतारकतें १०० ॥ श्लोक ॥ सूर्येणबध्यतेसूर्यश्चंद्रश्चंद्रेणब
ध्यते । योजानातिक्रियामेतांत्रैलोक्यंवशयेत्क्षणात् १४ ॥ टीका ॥ सूर्यैसूर्यकरावाबद्ध । शशीनेंशशि
निरोध । हेजाणक्रियाविशद । तरीत्रैलोक्यवश्यपैं १०१ ॥ श्लोक ॥ चंद्रंपिबतिसूर्यश्चसूर्यंपिबतिचंद्रमाः ।
अन्योन्यकालभावेनजीवेच्चंद्रार्कतारकं १५ ॥ टीका ॥ चंद्रामृतासूर्यग्रासी । सूर्यसुधांशुशशीप्राशी ।
हीकळाअन्योन्यभावेसीं । चिरंजीवकल्पतोसाधी १०२ हायोगमार्गदुर्घटपाहातां । साध्यहोतांसा
धितांभलता । मनवासनाक्षयनहोतां । कैसोसिद्धीतयांसी १०३ आतांअसोइतिहास । कथिलाकाळग
तिसारांश । जोआचरणकरीतयास । स्वात्मसाम्राज्ययेहातीं १०४ ऐकब्रह्मरंध्रसहस्त्रदळ । श्रीगुरुआदि
नाथाचेंस्थळ । ज्योतिर्मयनिरामयकेवळ । अचळअढळपें १०५ अखंडध्वनीसोज्वळा । कोटीशशि
सूर्याचीकळा । कींस्थीरतीअनंतचपळा । शीतोष्णविणप्रकाशे १०६ चहूंवाचेसींअगोचर । चपळ
मनतेथेंस्थीर । जेंउन्मनीचेंमाहेर । सूर्यापक्ताहोतसे ७ जेंसापत्नाचींमनें । तेरिंइंद्रियभिन्नपणें । एकाग्र
तेचींसाधनें । एकवटतीऐक्यपें ८ मींतूंपणासीभेद । अखंडवस्तूचिअभेद । आनंदाचाब्रह्मानंद । तेथेंअनुवाद
कायसा ९ स्फटिकमंदिरदैदीप्यदीप्ती । अनेकप्रज्वळीतज्योती । अंतरबाह्यप्रकाशती । आत्मस्थितीभावा
तें १० यापरीगोरक्षयोगबोध । योगस्थितीसूचकशोध । उपदेशग्रंथसिंधुअगाध । त्रुटिश्रोतियांकथियेला ११
जेथेंश्रुत्यादिमार्गपुसती । तेथेंस्मृतीचीकायसीगती । मूर्खपणेंमीमंदमती । कायास्थितीतेसांगूं १२ हठयोग
तोहाटकेश्वरीं । गोरक्षतेथेंसाध्यकरी । जेदिवसनरात्री । पाताळस्थळींजाणपां १३ महाफणिमस्तकीमणी । प्रका
शतीजेविंतरणी । तेथेंभोगावतीतटिनी । तटींहाटकेश्वरधूर्जटी १४ प्रशस्तप्रकारसादर । पाठांगणीरत्नेंविशि

---

१ चंद्र. २ वीज. ३ थंड व उष्ण. ४ आंत व बाहेर.

ध । दिव्यमणीजोडिलेअभेद । विद्युत्ध्वजतळपती ११५ मणिनयलिंगअभंग । नित्यार्चितीशेषादिनाग । ज
याचेदर्शनेंहठयोग । वासुकीशेषाप्राप्तहोय १६ योगसाध्यहाटकेश्वरीं । योगपातांजळविवरी । श्रीगोरक्षातें
निर्धारीं । मत्स्येंद्रकृपेंसाधिला १७ मत्स्येंद्रवरदअनुभवसिद्धी । गोरक्षालागींसमाधी । पाहूनिसवडसंधी ।
मत्स्येंद्रजातीसत्वर १८ घेतहाटकेश्वराचेंदर्शन । तेथेंप्रगटलेनाथभगवान । श्रीआदिनाथनिरंजन । भेटते
झालेमत्स्येंद्रा १९ तेथेंपातलेशेषवासुकी । अनेकचक्षुश्रवेशृंगी । शिवदर्शनासवेगीं । भोगींद्रयेतआवडीं १२०
तोंदेखिलेमत्स्येंद्रनाथ । साष्टांगकेलाप्रणिपात । मनींह्मणेंकृतार्थ । आजधन्यजाहलों १२१ शेषसंतोषेअं
तरीं । स्वागतपुसेअवसरीं । मत्स्येंद्रवदतीउत्तरीं । योगमगसर्वदा १२२ ममयोगयुक्तीसविस्तरें । वदतेझाले
परस्परें । तेंसांगतांसविस्तरें । ग्रंथसमुद्रपसरे २३ शेषवदेमत्स्येंद्रमुनी । चलावेंआपुलेभुवनीं । येरूअवश्य
ह्मणोनी । गमनकरीशेषालयीं १२४ करोनिषोडशोपचार । पूजाद्रव्यअळंकार । अमौल्यरत्नेंपरिकर । पा
ताळमणीअर्पिले २५ जिकडेतिकडेपारिस । चिंतामणीचहूंकडेस । चिंतामणीपरिससंघतसे । मत्स्येंद्रनाथपैं
१२६ दुर्लभवस्तुपृथ्वीवरी । ह्मणोनित्यांतेंअंगिकारी । गूढरक्षीझोळीमाझारी । संतोषअंतरींहोतसे २७
आज्ञामागोनिसत्वर । निघतेजाहलेमत्स्येंद्र । इच्छागमनस्वइच्छाचार । मुक्तझालेतेथुनी २८ एकअयनपर्यं
त । गोरक्षहोतेसमाधिस्थ । पुन्हांहोऊनिजागृत । वृत्तांतश्रोतींऐकावा २९ असोतयेअवसरासीं । तक्षक
प्रगटलामनुष्यवेषीं । स्नानसंध्यायोगाभ्यासी । करीतबैसेकुटिळतो ३० दांभिकाचाआचार । मद्यपि
याचातत्वविचार । जाराचाकायसदाचार । रायविनोदज्यापरी १३१ सुस्नातवातांबुपर्णाशन । वर्तेंनैराश्यें
करून । विवरींबैसेएकांतलक्षून । भस्मलेपनमुद्रादि ३२ पर्णाशनकरीमेष । ह्मणोनिकायवैराग्यत्या
स । मीनसदांउदकींअसे । स्नानमहिमानेणेतो ३३ नादानुसंधानतन्मयफणी । परीमनोलयनव्हेत्यालागोनी ।

१ सर्प २ नमस्कार. ३ सहामहिने. ४ वारा. उदक. व पानें. ५ आशारहित.

वायुआहारह्मणोनी । वायुरोधनींनव्हेतो ३४ भूमिजळाचीनिराशा । तोचातकविलोकीआकाशा । त्यासीं कायनिस्पृहदशा । अंगींयेईलत्याचे ३५ मूषेककरीबिळींवास । घडेकाययोगाभ्यास । खरेंभस्मींलोळेत्यास । भस्ममहिमानेणवे ३६ बकाचेंएकाग्रध्यान । ह्मणोनिकायतेंब्रह्मचिंतन । मैंदमाळामुद्रासन । परीमार्गघ्नहोय तो ३७ ऐसातोमंदबुद्धी । लाऊनबैसेसमाधी । तोह्मणेकायसीउपाधी । तेथेंआलीनेणवे ३८ गोरक्षाह्मणेकां येथें । मानवपातलापाताळातें । ऐकोनिगोरक्षवदेत्यातें । भयआह्मांतेंकोणाचें ३९ परीतोखवळलादुर्जन । भयाँनकरूपप्रगटोन । लंबायमानविस्तीर्ण । पतंगझेंपावेदीपातें ४० विगतदर्पबृहत्सर्प । विक्राळव्याळका ळरूप । सरळसळकलेअमुप । वळवळोनिआला १४१ गरळवमीतसेमुखा । भडभडांनिघतीअग्निशिखा । धुधुःकारेंधूम्ररेखा । धुंदावल्यादिशादाही ४२ द्वंद्वधरोनिदंदशूक । निर्द्वंद्वासिझेंपावतीदेख । तामसयोनि आविवेक । क्रोधयुक्तअंतरीं ४३ पिंवळेकाळेगव्हाळे । बिळेंवारुळेंत्यागूनसकळ । उसळोनियासोनसळे । पाताळींकुळेंव्याळांची ४४ वखाळोनिवोकितीज्वाळा । काळकूटाच्यामुखींगरळा । सरसावोनिसळसळा । सकळगोळाजाहले ४५ पूर्वदिग्बंधनमर्यादारेखा । सागराजेवींमर्यादरेखा । स्पर्शावयाअवांका । कोणातवक्तां नव्हे ४६ गगनमंडळगोरक्षवदती । तेथेंनसेकाळगती । शस्त्रअग्निनपवती । जळवज्रघातीनमरूं ४७ विषा चेंविषपणजाय । अग्नीहीशांतहोय । काळातेंहीग्रासिताहे । मृत्युजायमरोनी ४८ मगपुच्छावर्त्तकुंडलाकारी । कुंडलेतेदुर्गाशरीं । वेढावेष्टोनिदुराचारी । धुसधुसफूत्कारी ४९ ऐसेंपाहोनिनाथ । भस्मउधळिलेंकिंचित । बहुप्रगटलेविनतासुत । पाहोनिपळतसर्प ५० अरुणानुजप्रळयकृतांत । भीमभयानकहाकदेत । दचकलेका द्रवेयतेथें । इतरांपाडकायसा १५१ ज्याभयेंआह्मींयेथें । वासकरोनिपाताळातें । तेथेंहोपातळाजाणमृत्यू । होणारनचुकेपै ५२ मुख्यकद्रूसुत । मुह्यबैसोनिविचारकरीत । हावोढवलाप्रळयानर्थ । कारणकायकळेना ५३

१ उंदिर. २ गर्दभ. ३ भयंकर. ४ गर्वरहित. ५ गरुड.

एकवदतीगोरक्षमुनी । हाटकेश्वरींअनुष्ठानीं । बैसलेहोतेतेस्थानीं । नकळेकोणीछाळिलें ९४ विचित्रयोगमा
येचेंविंदान । गरुडगेलेगुप्तहोउन । सर्वसर्पशरणयेऊन । स्तुतीस्तवनकरिताती ९५ त्यांतएकफणिव
र । पाहूनकरीनमस्कार । विष्णुविरंचीकिंवाहर । अंशावतारमजगमे ९६ तोवदेस्वामीप्रती । नकोमजयाता
मसांचीसंगती । नलगेसर्पदेहाचीबुंथी । मजलागींजाणपैं ९७ कांहींनघडेआत्मसाधन । सक्रोधसदाअंतःकर
ण । मीअनन्यस्वामीसशरण । अनुग्रहदेईंदयाळा ९८ त्याचेंअंतरपाहून । सदयक्तपदयाघन । म
स्तकींहस्तठेऊन । उपदेशदेततयातें ९९ तोंतत्क्षणींदिव्यदेही । होताझालाअही । मठस्थापिलातेठाईं ।
मठाधिपतीतोकेला ६० ठेवितेझालेनामाभिधान । नागनाथनामेंकरून । शेषादितेथेंयेऊन । पूजाकरिती
सर्वही १६१ करीगिरिमस्तकींउत्पन्न । अमौल्यअनर्घ्यअर्पिलेंरत्न । जेंअसाध्यनिर्जरप्रयत्न । तेंचप्रीती
नेंआणिती ६२ सुगंधद्रव्यदेतविलेपन । आह्मींस्वीकारूंभस्मलेपन । अळंकारकोठेंकरूंजतन । बरीशैलीशृं
गीहे ६३ सकळशरणयेऊनपाही । ह्मणतीसेवाघडलीनाहीं । पूजाहीअंगिकारकेलानाहीं । तरीआज्ञाकांहीं
करावी ६४ गोरक्षह्मणेभोगेंद्रनाथा । तुह्मींयावेस्मरणकरितां । कारणजाणूनतत्वतां । स्मरतांयावेंतु
ह्मीतेथें ६५ ऐसेंवदोनित्यांतें । गुप्तझालेगोरक्षनाथ । धन्यमहिमाकद्रुसुत । वर्णितीनाथातें ६६ हाग्रंथपूर्ण
ब्रह्मगिरी । पारायणप्रदक्षिणानरकरी । तयायोगगतीनिर्धारी । योगसिद्धीयोगपैं ६७ श्रवणपठणयाग्रंथा
चें । तयांभयनसेसर्पादिकांचें । पठणकेलियातयांचें । मोक्षालयजाणिजे ६८ हाअध्यायसर्वांतसा
र । जेविंभारतींगीताथोर । मावेंवाचीलजोनर । प्राप्तसिद्धीसर्वही ६९ जेथेंश्रुत्यादिमार्गघुसती । तेथेंस्मृती
चीनसेगती । मगमूर्खपणेंमीमंदमती । कायस्थितीतेंसांगूं ७० यापरीगोरक्षबोध । योगस्थितीदाविलाशोध ।
उपदेशग्रंथसिंधुअगाध । त्रुटितश्रोतियांकथियेला १७१ जेसिद्धसिद्धांतसंगती । तोचिआश्रयग्रंथाप्रती ।
डोळसाश्रयअंधगती । गमनकरीतत्संगें ७२ हाग्रंथभवाब्धीचेंअयोनिसंभव । योगदीक्षेचेंपूर्णवैभव । जेस्वप्र

काशस्वयमेव । काव्यगौरवकायसें ७३ महाराजगोरक्षसमर्थ । त्याचेकृपेंचालेंग्रंथ । लेखनपठणेंमीकृतार्थ । मृगमदव्यवहारज्यापरी ७४ चतुर्थअध्यायचौथीमुक्ती । कींवाणीतेचौथी । कींअवस्थात्रयाहूनजेपरती । कायस्थितींबिंदूहे ७५ अध्यायचौथापुरुषार्थ । कींचवथापरमार्थ । येथेंचित्तचतुष्टयएकहोत । वेदमथितार्थहाअध्याय ७६ श्रीमतआदिनाथलीलामृत । ग्रंथकरवितामैरवसमर्थ । त्याचेवरदेआदिनाथ । चतुर्थाध्यायींवर्णिला ७७ पुंडलीकवरदस्मरण । ह्मणाएकदांजानकीजीवन । हरहरपार्वतीरमण । गुरुजेयतितेंस्मरावें ७८ ज्यास्मरणमात्रेंकरून । तुटतीभवबंधनें । जन्मदुःखजरामरण । जन्मांतनबाधी १७९ ॥ अध्यायचवथासमाप्त ॥ ४ ॥

अध्याय ५ पांचवा ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ श्रीमतआदिनाथजगदोद्धारा । निष्प्रपंचानिर्विकारा । निर्द्वंद्वानिःसंगाअगोचरा । परात्पराजगद्गुरू १ तूंअखिलप्रकाशसनातना । ज्ञानाग्निअज्ञानदहना । पूर्णब्रह्मापुरातना । पुराणपुरुषासर्वाद्या २ तूंअढळस्थचिद्व्योमी । ह्मणूनयोगीगगनगामी । तेथेंहोतीब्रह्माअहमस्मि । अढळधामींनिवासी ३ पंचतत्वींयोगस्थिती । तेथेंधारणेचीऊर्ध्वगती । पश्चिमदिशेगमनकरिती । तेथेंवस्तीतयांची ४ योग्याचेंगगनींगमन । चातकापरीअवलोकन । कींजलजअवलोकीसूर्यकिरण । व्योमस्थानपाहती ५धन्यधन्यतेगुरुभक्ती । नव्याणवकोटीचक्रवर्ती । गोरक्षउद्धरीतयांप्रती । इतरगणनानव्हेची ६ अनेकतारिलेनेणोंकिती । बहुतगेलेयाचपंथीं । सप्तचिरंजीवांचख्याती । भुवनत्रयींनसमाये ७ परीनाथप्रतापें अगाध । चिरंजीवझालेअसंख्यासिद्ध । पावोनियांअक्षयप

१ कस्तुरी. २ अध्यात्मिक आधिभौतिक. आधिदैविक. ३ सुख. दुःखादिक. द्वंद्वें. ४ चिद्रूपी. आकाश.

द । अभेदलेस्वरूपीं ८ भर्तृहरीगोपेंदुज्ञानेश्वर । अद्यापिअसतीनिरंतर । नाथसांप्रदायमहिमाथोर । शेषअशक्तवर्णी
तां ९ तेकाळदंडादंडिती । तेजासमृत्युजराजाळिती । तेमृत्युतेंमारिती । ग्रासकरितीकळिकाळाचा १० काळदंडउच्छे
दुन । चिरंजीवझालेकोण । विविधनामेंकराश्रवण । हटप्रदीपिकाश्लोकपैं ११ श्लोक । श्रीआदिनाथोमत्स्येंद्रःशार
दानंदवैभवः । चौरंगीमीनगोरक्षविलेपाक्षबिलेशयाः १ मंथारभैरवोयोगीसिद्धबुद्धश्चकुक्कुटी । पौरंटकःसुरानंदःसि
द्धिपादश्चचर्पटी २ करणीपूज्यपादश्चबिल्वनाथोनिरंजनः । कपालीबिंदुनाथश्चकाकचंडीश्वरोदयः ३ तथासू
क्ष्मप्रबुद्धौचघोंडाचालिघंटिणीतथा । बालकीनागबोधश्चचंडःकापालिकस्तथा ४ इत्यादयोमहासिद्धाहठयोगप्र
भावतः । खंडयित्वाकालदंडंब्रह्मांडेविचरंतिते ५ टीका । श्रीनाथादिमत्स्येंद्रनाथ । शारदानंदवैभवनाथ । चौ
रंगीमीनगोरक्षनाथ । विलेपाक्षबिलेशय १२ मंथारभैरवयोगिनाथ । सिद्धबुद्धकुक्कुटीनाथ । पौरंटकसुरानंदनाथ ।
सिद्धिपादचर्पटी १३ करणीपूज्यपादनाथ । बिल्वआणिनिरंजननाथ । कापालीसहबिंदुनाथ । काकचंडीश्वरोद
य १४ सूक्ष्मसहप्रबुद्धनाथ । घोंडाचालीघंटिनीनाथ । बालकीआणिनागबोधनाथ । चंडसहकपालीहा १५ इत्या
दिहेंमहासमर्थ । हठयोगीयथापंथ । काळदंडखंडितीस्वसामर्थ्यें । स्वइच्छेंविचरतीब्रह्मांडीं १६ काळचक्रसर्वत्र
माथा । परीदंडमारितीचक्रमाथा । तेचिसाधितीपरमार्थां । पिंडब्रह्मांडस्थितीते १७ उभयस्थळींयोगीविचरती ।
निमग्नस्वानंदींडुल्लती । जेआपपरनेणती । अगाधकीर्तीजयांची १८ जयांअपपरनसेचिदुजें । तेकदानघेती
द्वैतवोझें । उन्मनीसिघेऊनिपैजें । स्वानंदभोगतुर्येसीं १९ असोयोगसाधनपाताळीं । गोरक्षसाध्यतेकाळीं ।
नंतरयेऊनभूमंडळीं । चिरंजीवदशापातली २० नढळेजयाचेंनिमिषानिमिष । अधोगतीनसेश्वासोच्छ्वास ।
पृथ्वीहूनअंतारिक्षअसे । छायापातनहोय २१ सहजजातांपृथ्वीवरून । जिकडेकरितीअवलोकन । परीसचिंता
तामणीपाषाण । कृपादृष्टींहोताती २२ पंचाशत्कोटिविस्तीर्ण । धरादेवीचेंप्रमाण । अनेकबीजौषधिनिर्माण ।

१ मंथारभैरव इत्यादिक योगी. २ उत्तम. अर्थ. ईश्वर माप्ति. ३ ज्ञान. ४ चैतन्यरूपी.

तेथूनप्रगटहोतसे २३ अष्टादशभारवनस्पती । स्त्रियारूपेंसिद्धीतिष्ठती । शरणयेऊनबद्धहस्ता । आज्ञाइच्छ
तीस्वामीची २४ पुनर्वसुमहीमंडळीं । शीघ्रप्रगटतीपायांतळीं । ह्मणतीआह्मायेकाळीं । पादस्पर्शकरावा २५
२५ सिद्धसाबरतंत्रादिक । त्यासशापींकैलासनायक । तींशरणयेऊनिसम्यक । उःशापमागतीशिवातें २६
प्रसन्नहोऊनपिनाकपाणी । उःशापवदलावरदवाणी । तुह्मीगोरक्षाश्रयकरोनी । सिद्धीहोईलतुमची २७ चौदा
विद्याचौसष्टीकळा । भार्याशेषेंतिष्ठतीसकळा । अनन्यभावेंदीनदयाळा । चरणयुगळावंदिती २८ छप्पन्न
कोटिमहामंत्र । अनुकूळहोऊनिएकत्र । ह्मणतीधन्यहामत्स्येंद्रपुत्र । योगावतंसाविरूढला २९ सर्वांतरसमसा
म्यसबाह्ये । पाहातेंपाहाणेंहीनराहे । आब्रह्मस्तंभकोंदलेंआहे । रितेंनराहेकदाही ३० निंद्यावंद्यभेदभास । ना
हींजयाआशापाश । स्वयेंचिझालाअविनाश । सर्वत्रअसेव्यासजो ३१ कायपहावेंकायत्यजावें । कायद्यावेंकाय
घ्यावें । कायवदावेंकायपुसावें । जरीअसावेंद्वैततें ३२ तोसर्वांहूनिनिराळा । निराळींवर्तेसुखसोहळा । धन्य
धन्यत्याच्यालीळा । त्याच्याकळातोजाणे ३३ ऐसेंचिन्हींतेमंडित । तेचिमाझेसद्गुरुनाथ । त्याचामीछात्रांत
रगत । आदिनाथप्रणामी ३४ इकडेकथावर्तलीकैसी । मत्स्येंद्रपातलेजयश्रियेसीं । उभेठाकलेद्वाराशीं । सद्बोध
गृहस्थगृहासीं ३५ मत्स्येंद्रमुखींअलक्षोत्तरी । शब्दसद्बोधसर्वांतरीं । चातकमेघबिंदूपरी । हर्षेंदर्शनापातली
३६ नित्यस्मृतीचेपरिपाठीं । तोमत्स्येंद्रनाथदेखिलेदृष्टीं । हर्षेंवोसंडोनिपोटीं । चरणींमिठीघालित ३७
त्राहेत्राहेह्मणेगुरुदातारा । नेत्रींवाहतीविमलांबुधारा । नकोजन्ममृत्ययेरझारा । जगदोद्धारासोडवी ३८ सहच
रीसुवार्ताजाणवीमुखीं । विरूढगृहींएकाएकीं । सद्वृत्तीसद्गदनेत्रोदकीं । पादपद्मचिंतित ३९ उठीमायेतूंसख
री । वारंवारशब्दोत्तरीं । तीतेंथापटोनिनिजकरीं । ह्मणेसावधजननीये ४० इच्छिलेकाळींलाभसाधे । तरीउ
देलेंजाणप्रारब्ध । चंद्रवृद्धीसुखआगाध । उत्तरोत्तरहोतसे ४१ विदेशींरत्नअदृश्यझालें । तेंआंगणींप्रगटलें ।
भुजग्रंथींनिक्षेपिलें । संरक्षिलेंहृत्कोशीं ४२ भूमीस्पर्शोंनियाभाळ । गृहस्थवदेप्रसादफळ । प्राप्तकेलें

तेंचिरकाळ । चिरंजीवासंरक्षी ४३ सद्वृत्तिलागूनिपायां । ह्मणेकृपाकरीसद्गुरुराया । व्यर्थजन्मगेलावा
या । परत्रसाधनावांचुनी ४४ ऐहिकदिधलेंपुत्रफळ । आतांपरत्रप्राप्तकाळ । ह्मणोनिदेखिलेंचरणकम
ळ । स्वानंदसोहळेपुरवावे ४५ आजिआशीर्वादासरिसें । आजिलाधलेंआपैसें । उत्कंठितहोतोंदर्शनोद्देशें ।
तोउत्साहादिवसआजिचा ४६ जोभवरोगेंपीडिलाप्राणी । त्यासींभेटेगुरुदेवअश्विनी । त्रितापेंसंतप्तगंगाजी
वनीं।श्रांतिविश्रांतज्यापरी ४७ प्रारब्धाचेअभ्युदयास । लक्ष्मीवरपुसोनियेतसे । चतुर्दिशेयेतसेयश । कीर्ति
घोषमिरवित ४८ तैसेंझालेंजिआजिमातें । कृपाकेलीसद्गुरुनाथें । आळशावरीगंगाप्रवाहते । सुस्नातकरवीनि
जांगें ४९ पश्चात्तापयेऊनिपोटीं । सद्गदतादाटोनिकंठीं । दृढचरणींघालोनिमिठी । पदांगुष्ठपानआननीं
५० हेलावलाकरुणासमुद्र । अवश्यवदतीश्रीमत्स्येंद्र । तात्काळदीधलाउपदेशमंत्र । मस्तकींहस्तठेविला
५१ तोंतीझालीसमाधिस्थ । स्वस्वरूपींउभयदंपत्य । तोंमत्स्येंद्रनाथझालेगुप्त । स्वेच्छागमनअविलंबें ५२
तयेस्थळींअकस्मात । गोरक्षपातलेफिरताफिरत । समाधीविसर्जूनिजागृत । द्वारउजूनिराखिलें ५३ सर्वा
तीतअलिप्तवेषी । उभाअसेद्वाराश्रयेसीं । नेणोंस्वदेशीकींविदेशी । पूर्ववयेसींदिसतो ५४ ऐसेंभासेमाझेमनीं ।
देवदानवमानवश्रेणी । ऐसानसेयात्रिभुवनीं । योगचिन्हींमंडित ५५ जेविबाळार्कबाळवेष । विशाळभाळसर
ळडोळस । अतिसौंदर्यरूपेंरूपस । नेत्राआवेशयेतसे ५६ परमात्मावाटेहाकेवळ । बाळभावेंभावास्नेहाळ ।
परिमळरातोत्पळ । चरणयुगुळआरक्त ५७ प्रकाशप्रगटेकोटिभानू । तेविदेदीप्यसुप्रभतनू । वत्सदेखोनिधां
देधेनू । तैसीवृत्तीवेधली ५८ सन्निधजाऊनपाहे । तोंगोरक्षनाथमूर्तीउभीआहे । कंठींकवळूनउभयबाहे । निं
बलोणउतरित ५९ ह्मणेआजिचाधन्यसुदिवस । भेटीझालीउभयतांस । स्वानंदतरूतेंउल्हास । अकस्मात
पातलें ६० पुत्रपाचारोनिसत्वर । करवितेझालेनमस्कार । गोरक्षमस्तकींठेऊनिकर । क्षेमालिंगनदेतसे ६१
गृहस्थवदेपुरलेअर्थ । अवशिष्टराहिलेमनोरथ । तेपुरवीतनाथसमर्थ । कल्पतरूसारिखे ६२ यावरीवदतीमो

रक्षवचन । तुह्मांघडलेंसर्वसाधन । आतांप्राप्तपदनिर्वाण । पावालतुह्मीअक्षयां ६३ श्रौतस्मार्तवेदाध्ययन । नित्यनैमित्यअतिथिपूजन । गृहस्थाश्रमसंपन्न । मगवैराग्यकासया ६४ गृहस्थदेतसेउतर । गृहींनराहेवैराग्यस्थीर । विषयांधहोऊनिनिर्भर । आत्मविचारघडेना ६५ गृहींप्रपंचींघडेसाधन । तरीकांसेवितीगिरिकानन । दूधशर्करेंरोगशमन । तरीनिंबसेवनकां ६६ ऐकावचनसावधान । प्रपंचींघडेसर्वसाधन । श्रवणमननयजनयाजन । सत्समागमधरावा ६७ दुर्घटबोढवेजरीप्रसंग । तरीनसोडावासत्संग । सत्संगतीनेंभवभंग । निश्चयेंसांगहोतसे ६८ निश्चयानेंमहत्साधन। साधतसेआत्मानुसंधान। आत्मसाधनेंनिधान। नरदेहदेहींविख्यातप्रत्यक्ष ६९ ह्मणालप्रत्यययेईलकैसा । तरीमुख्यधरावीनिराशा । निराशेनेंवैराग्यदशा। येईलहानिश्चय ७० वैराग्यदशाआलीपाहे । मगदेहींचहोयविदेह । विदेहझालियानिर्भय । ईश्वरचिआपण ७१ ईश्वरझालियाआपण । उडोनिजायदृश्यपण । दृश्यआपणागेलियाजाण । अवघापणब्रह्मास्मि ७२ अहंब्रह्मास्मिहोतांपाही । मीतूंपणहाभेदनाहीं । स्वानंदाचेप्रेमडोहीं । निमग्नराहिलेंसर्वदा ७३ तोंवार्ताफांकलीनगरांत । पातलेयेथेंगोरक्षनाथ । ऐकोनिधांविन्नृपनाथ । पुत्रासवेंयेतसे ७४ पाहूंपातल्यापौरजथाटी । जयजयशब्दबोभाटी । तेथेंस्वानंदाचीघनवृष्टी । आनंदपोटींनसमाये ७५ सप्रेमनृपतीलागेचरणीं । सन्मुखतिष्ठेबद्धपाणी । आनंदाश्रूसजलनयनीं । रोमांचस्फुरणसर्वांगीं ७६ राजपुत्रेंकरूननमन । तंवगोरक्षकरितीकृपावलोकन । बहुतझालेंसमाधान । परस्परेंकरूनियां ७७ तंवश्रीगुरुवदतीपाही । तवपुत्रनामकळलेंनाहीं । राजाह्मणेआह्मीसर्वही । नाथप्रसादवदतसो ७८ नृपतीह्मणेएकप्रार्थना । प्रार्थितअसेंदयाघना । तेचिपुरवावीवासना । विनवीतचरणाअनन्य ७९ पुरेराज्यनकोआतां । परिणामदुःखमूळपाहातां । नाथदीक्षेचीधरोनिआर्ता । शरणसमर्थापातलों ८० ऐक्यादीक्षेचेंकायसुख । घरोघरींमागावीलागेभीक । देहप्रपंचकरोनिराख । अरण्यांतफिरावें ८१ जन्मांतरीआर्चिलापार्थिव । ह्मणोनिझालानरपार्थिव । तुजप्राप्तवैभवगौरव ।

त्यांतअपूर्वहेंदिसे ८२ जन्मांतरींआचरलासीतप । ह्मणोनिझालासीसदैवनृप । कासयाधरिसीअनुताप । योग साक्षेपकासया ८३ वैभवेंघडेतीर्थयात्रा । दानदेणेंघडेसत्पात्रा । अन्नशांतीअन्नपत्रा । घालूनसर्वत्रासंरक्षी । ८४ बाहुपराक्रमेंकरून । दुष्टांकावेनिवटून । सुखीकरावेगोब्राह्मण । हाचिबाहुजधर्मद्दा ८५ शरणागताची पाठीराखी । कीर्तिध्वजउभवीउभयलोकीं । इहपरसाधनलौकिकी । कुळोद्धारकरावा ८६ यावरीवदेनृपनाथ । प्रपंचींनघडेपरमार्थ । तरीसायासवायांव्यर्थ । प्रपंचींअनर्थहोतसे ८७ मुख्यनांवप्रपंचयाचें । तेथेंसत्यत्वघ डेकैंचे । असत्यमानूनिसाचें । अनर्थाचेंकारणहें ८८ मुळीचजन्महाअमंगळ । रजस्वलेचापाहतांविटाळ । पितृवीर्यमांसगोळ । वृद्धीपावेगर्भस्थ ८९ विष्ठामूत्राचादाथर । जठराग्नीतेंपचेदुस्तर । अधोमुखींयातना तीव्र । सोसूनजन्मेअधोगती ९० पाहतांजन्मअधोगती । ऊर्ध्वगतीयोगीपाहाती । मगकेवीघडेऊर्ध्वगती । कृपाकरितीतरींबरें ९१ चौऱ्यांशीलक्षजन्मपंक्ती । मार्गेंझाल्यापुढेंहोती । नाथानुग्रहपुनरावृत्ती । नाहींनाहीं त्रिवाचा ९२ जयानाथअनुग्रहअसे । तयायमाचादंडसहसानसे । काळभयवागवीतसे । नाथप्रतापअगाध ९३ ह्मणोनियांसद्गुरूनाथा । अनुग्रहद्यावामजअनाथा । भावसद्दढनसेअन्यथा । चरणींमाथाठेवितों ९४ शरणा गतांचाअभिमानी । ऐसीकीर्तीविश्ववदनीं । माझीउपेक्षाकेलीझणी । अनाथनाथमगकैंचा ९५ येरूह्मणती मार्गकठीण । नपुसेवायांकदांजाण । आतांचीत्यागिसीरत्नभूषण । धुळीघालिसीमस्तकीं ९६ मुक्तुराचिसा जिरा । अतांत्यागिशीपडेलसैरा । रत्नमाळातोडिशिसत्वरा । सुगंधउपचारात्यागिशी ९७ उत्तरीवस्त्रफाडोनि मळां । आतांचिघालिसीतूंमेखळा । हाकांभिक्षेचाडोहळा । तुजझालानेणवे ९८ तूंएकुलताएकमायेचा । कायभोगयायोगाचा । भोगत्यागशतस्त्रियांचा । वियोगत्याचाअयोग्य ९९ गजवाजिशिबिकारथ । राज्यत्याग करिसीव्यर्थ । नवयौवनस्त्रियांचाअनर्थ । परमार्थकिमर्थकरिसीतूं १०० देशदुर्गनगरेंपट्टणें । त्यागिसीकांमूर्ख पणें । यायोगाचेंकायघेणें । भीकमागणेंचुकेना १०१ लोकेषणावित्तेषणा । दारेषणासंकोचमना । कायकरू

नव्यर्थेवल्गना । अनुभवखूणवेगळी २ यावरीनृपवदेवचन । स्त्रियामात्रमातृसमान । विषयावष
वत्धनवमन । सूकरविष्ठेसमराज्य ३ ध्रुवनिश्चयनार्थेपाहोन । वदतीसत्कीर्तीसपुसून ।
तिचीआज्ञाशास्त्रप्रमाण । योगदीक्षाग्रहणार्थ ४ आज्ञाहोतांतेअवसरीं । जाताझालाअंतःपुरीं । सत्की
र्तिनामेंसुंदरी । पट्टराणीज्येष्ठते ५ विरक्तदशाआरक्तनयनी । विकारचेष्टानसेचिन्हीं । अकस्मातह्मणेजननी ।
योगदीक्षेआज्ञापी६ ऐसाशब्दऐकोनश्रवणीं । दचकल्यामगनितंबिनी । कोटीकोसळल्यासौदामिनी । वज्र
पातपैंजैसा ७ हाहाःकारएकाचिजाहला । वाटेब्रह्मांडगोळखचला । विरहअग्निअतिपेटला । वचनोक्तींसिंचि
लासघृतीं ८ नृपवचननवनीतउंडी । पतनझालीश्रवणकुंडीं । विरहज्वाळामाळीधडाडी । श्वासधूम्रदाटला
९ उदासोत्तरींवायुनळिके । श्रवणरंध्रीयेऊनधडके । धडाडिलादुःखपावक । राखझालीगात्रांची १० नृपति
जळदघनवोळला । वैराग्यवातेंझडपोनिनेला । चकोरवृंदतृषार्थिला । अतिवोढवलाप्रसंग ११ अहाप्रारब्ध
कटकटा । कांटाकिलेंहव्यवाटा । अरेविधातियानष्टा । दुःखअदृष्टानिर्मिलें १२ अहाविधीकरिसीअविधी ।
रायासीयोजिलीविपरीतबुद्धी । वज्रलेखजोप्रारब्धीं । नचुकेजाणसर्वथा १३ एकाचिहाहाःकारवोढवला ।
कायदुःखार्णवाचिफुटला । किंवापर्वतकोसळला । अंगावरीआजपैं १४ चंडवातफडत्कारें । कर्दळीपडेपृथ्वी
वर । तेविराजललनाएकसरें । भूमींमूर्च्छितपडियेल्या १५ कोणीमस्तकआपटिती । कोणीकेशआक्रोशें
तोडिती । क्लेशेंआवेशेंताडिती । मस्तकस्तंभींसरोषें १६ भळभळांवाहेरुधिर । प्रळयकाळवोढवलाथोर ।
दुःखार्णवआवर्तीदुस्तर । कितीविस्तारवदावा १७ एकानेत्रधारासतत । पयोधरलिंगाअभिषेकित । मोठा
वोढवलाअनर्थ । अपारसिंधुसारिखा १८ एकीधाऊनधरीचरण । एकदेतआलिंगन । एककरीअवलोकन ।
मुखेंम्लानकरूनी १९ प्राणप्रियाप्राणनाथा । प्राणसखयाआत्मनाथा । त्यागोनिजासीयोगपंथा । आ
लेंउचितहेंमाझ्या २० तूंतोंसाधिसीहितपरमार्थ । आमुचाकरोनिजासीघात । कळलेंआह्मांमनोगत ।

कूपांतदोरकापिसी २१ धर्मेंअर्थेंचकामेंचपाहीं । देवद्विजसाक्षिअग्निही । त्याचापरिणामऐसानाहीं । विचा
रींकांहींमानसीं २२ स्त्रियेसंगेंस्वधर्मराहे । श्लाघ्यगृहस्थाऐश्वर्य । वीर्यशौर्यऔदार्य । सर्वलाहेस्त्री
संगें २३ यावरीवदेनृपसत्तम । स्त्रीपुरुषादिभासभ्रम । आत्मावेगळासर्वोत्तम । तोपुरुषनपुंसकस्त्रीनव्हे
२४ कोणकोणाचीजनकजननी । कोणकोणाचीप्रियकामिनी । कोणकोणाचीसुहृदभगिनी । गृहमंदि
रकोणाचें २५ कोणकोणाचामित्रपुत्र । कोणकोणाचीकन्याकलत्र । कोणकोणाचेंकुळगोत्र । आत्मास्वतंत्रवे
गळा २६ कोणाचेंराज्यकोणाचेंधन । व्यर्थवाहतोअभिमान । विषयासक्तसूकरश्वान । तेविरमतीदिननिशीं
२७ ऐश्वर्यसंपत्तिराज्यादिक । हेंसर्वभासेमजमायिक । वित्तआयुष्यक्षणिक । कांहींविवेकस्मरेना २८ मुळीं
चशरीरहेंकुश्चिळ । चर्मपोतडीनरकअमंगळ । हाडेंनाडीश्लेष्मानिखिळ । शुद्धकेवळनसेची२९अप्रयोजकनिर
र्थकदेह । साधनकेलियाकायनव्हे । जीवाचिशिवहोतसेपाहे । गुरुकृपासाह्यझालिया ३० सद्गुरूसगेलियाशरण ।
चुकवीतसेजन्ममरण । याचिदेहींप्रचितीजाण । प्रत्यक्षप्रमाणकासया ३१ तुह्मीआपुलास्वार्थपहातां । मी
तोंजातसेंनिरंजनपंथा । तुह्मीसर्वमिळोनिमाता । आज्ञाद्यावीमजप्रती ३२ स्त्रियांसींपुसूनसत्वर । निघताझा
लानृपवर । रुदनकरितीदीर्घस्वरें । कांताआक्रांतएकांतीं ३३ एकभूमींभाळआपटिती । मृत्तिकावदनींघालि
ती । एकीसक्रोधधुळीचर्चिती । विटंबितीदेहातें ३४ एकह्मणतीहाजोगडा । कोठोनिआलाकानफाडा । आ
मुचाभ्रतारकेलावेडा । मोहनीघातलीपैं ३५ नृपेंबुद्धीधरोनिगाढ । गोरक्षचरणींमस्तकदृढ । ठेवूनिवदेमागं
पुढें । सबाह्यरोकडगुरुरूप ३६ क्षणिकचित्तवित्तजीवित्व । जाणूनिपातलोंशरणत्वरित । आतांहोऊनिसमर्थ ।
दीक्षापंथदेइजे ३७ मनेंद्रियाकायावाचा । संकल्पकेलासर्वस्वाचा । झालोंअधिकारीयोगाचा । निश्चयसा
चधरोनी ३८ मुकुटकुंडलेंअळंकार । फिरकाविलींएकसरें । मनहोऊनिएकाग्र । अनुरागत्यामजाहला ३९ मग
पदत्रयाचेंपूजन । करिताजाहलानृपनंदन । मंगळजननीचेंआराधन । मंगळप्रदकरीतसे ४० ज्ञानशलाकाप्र

ज्वाळित । श्रवणींघालोनिमुद्रास्थापित । उन्मनीवस्त्रेंआच्छादित । अगाधमंत्रदीधला ४१ भस्मचर्चूनास
र्वांगीं । काषायभूषितभव्ययोगी । समंत्रकदेतशैलीशृंगी । झोळीफांकडीहस्तकीं ४२ अलक्षोच्चारकरीवदनीं ।
सत्वरजाईमातृसदनीं । भिक्षामागूनयेक्षणीं । सोहंस्मरणींअसावें ४३ नामठेविलेंविजयनाथ । कुळतरींआदि
नाथसमर्थ । पंथश्रेष्ठनाथपंथ । धर्मनिर्गुणबोलती ४४ घेऊनियांनाथदीक्षे । मगजातसेमातृभिक्षे । राज्यपदीं
पुत्रास्थापित । गुरूआज्ञेपैं ४५ सिंहासनींविजयीपुत्र । मस्तकींवरवीसुवर्णछत्र । मंत्रीपाचारोनिसर्वत्र ।
अर्पितीतेराजमुद्रा ४६ इकडेराजालयींयेऊन । मातेसकरूनियांनमन । अलक्षशब्दउच्चारून । भिक्षामागे
जननीतें ४७ पुत्राचेंवैराग्यदेखून । राजमाताकरीरुदन । कांत्यागिसीराज्यसदन । तीतेंवचनबोलत ४८
जननीतुझेउदरींयेऊन । माझेंचुकलेंजन्ममरण । श्रीगोरक्षकृपेंकरून । चिरंजीवजाहलों ४९ सकळझालाकु
ळोद्धार । चुकलामाझायमप्रहार । ब्रह्मीभूतहोऊनिशरीर । स्वयंब्रह्मजाहलों ५० झटकूनिनिघेतोसत्वर
गती । तेथूनिजातसेसहजस्थिती । तंवस्त्रियाधांवोनियेती । वेष्टूनघेतीतयातें ५१ त्यागूनजासीप्राणना
था । दुर्धरदंडकांआह्मासअनाथा । मारूनजाईसत्वरआतां । नव्हेअन्यथावाणीही ५२ कांहींअपराध
नसोन । आमुचाघेऊंपाहसीप्राण । प्राणेश्वरातुजवीण । शरणकोणाजावेंपां ५३ वियोगदुःखदुर्धर । न
साहतीहेदुर्वारशर । विकळपडतीपृथ्वीवर । उभेशरीरटाकिती ५४ शरणागताचाकरूनिघात । यांतसाधि
सीकायपुरुषार्थ । प्राणसख्याचेंकठोरचित्त । केविंझालेंकळेना ५५ आह्मावेगळाएकक्षण । निमिषजातसेयु
गासमान । ऐसेंअसतांहृदयकठीण । कांझालेंकळेना ५६ अखंडजयाचीसमाधिस्थिती । इकडेस्त्रियाविलाप
करिती । देहींनसेतयाक्षिती । अव्यक्तव्यक्तींवर्तत ५७ निस्पृहजयाचेंअंतःकरण । कर्णनिर्विषयजयाचेंमन
। निःसंगनिरभिमान । निर्द्वंद्वअभेदविचरत ५८ स्त्रियाआंदोळतीकुचसंलग्न । परीविकारींनुठेजयाचेंमन ।स्व
रूपींअखंडदंडायमान । विकारकोठेंनहोत ५९ भार्यावदतीनृपवर्या । केशींझाडूंतुझ्यापायां । रुष्टहोऊनकोप

कासया । प्राणविसांव्यागुणाब्धी ६० अरेभूपाळाजोगिया । आह्मांकरीतूंजोगिणिया । सेवाकरोनिराहूंपायां । वायांत्यागिसीआमुतें ६१ तिरस्कारोनिवदेवदनीं । भिक्षाअणावीसत्वरजननी । हाहाःकारोनियांभामिनी । रुदनकरितीसर्वही ६२ निघेतेथूनिसत्वरगती । वेगींपातलापुनरावृत्ती । नमस्कारोनिनाथमूर्ती । आज्ञामागे पुढारीं६३गुरुवदतीकरीतीर्थाटण । अनेकसिद्धनाथदर्शन । घेऊनयेईंपरतून । बदरिकाश्रमापाठवूं६४आज्ञा वंदोनिनिघेतेक्षणीं । रुदनकरितीपौरजश्रेणी । पुत्रप्रधानमिळोनी । बोळवीतजातसे६५सद्बोधपुत्रनाथ । राजपुत्र नाथवरद । उभयप्रीतींअभेद । एकोदरासारिखी ६६ असोइकडेगोरक्षमुनी । निघतेझालेतेथूनी । सवेंनाथव रदासघेउनी । सद्बोधवृत्तीसमवेत ६७ तेथूननिघालेसत्वर । उभवितेझालेगोरक्षपुर । तेथेंस्थापीवरदनृपवर । राज्यदीधलेंतयातें ६८ सद्बोधसद्वृत्तीप्रती । नाथसांगतीकरावस्ती । राजयोगयथानिगुती । सांगतेझालेसम र्थ ६९ उभयतांह्मणतीनाथासी । आह्मीराहूंअरण्यवासी । किंवाआज्ञाबदरिकाश्रमासीं । देइजेजीआमुतें ७० गोरक्षवदतीकासयासाधन । व्रततपनलगेपुरश्चरण । अंतींपदानिर्वाण । प्राप्तहोयनिश्चयें ७१ अयोध्यासंनि धगोरक्षपुर । आद्यापिआहेक्षेत्रपवित्र । रजतताम्रमुद्रासुंदर । गोरक्षनामेंचालती ७२ नाथपंचमोध्यायीं जाण । साक्षात्सांबपंचवदन । कींपंचायतनपूजन । श्रवणमननेंघडेपैं ७३ पंचमतत्वजेंनिराळ । तेंचियोगि यांचेंविश्रांतिस्थळ । तेथूनभेदितिसूर्यमंडळ । अध्यायकेवळतोअसे ४७ श्रीमतआदिनाथलीलासुरस । भैर वपदीं आदिनाथदास । ग्रंथपावनपरमरहस्य । पंचमोध्यायींवंदितों ॥१७५॥ इ०पंचमाध्यायसमाप्त ॥ ५ ॥

अध्याय ६ वा ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीनमोआदिनाथमत्स्येंद्रा । श्रीगोरक्षाचित्समुद्रा । भवनाशकाप्रतापसमुद्रा । भद्रकारकास
द्रुरू१शिवावतारमत्स्येंद्रस्वयें । गोरक्षतोविष्णुनिश्चयें । चतुराननचौरंगीअंशमय । विश्वोद्धारप्रगटले२धन्यध
न्यतेमहीमाझारीं । योगिजनाविजनविहारी । निमग्नसदाअभ्यंतरीं । जगदोद्धारीविचरति ३ जोसद्गुरुभक्तिपराय
ण । तेथेंभुक्तिमुक्तिकल्याण । दुर्घटसंकटेंनासतीदारुण । अकाळमरणनबाधी ४ जयाचागुरुपदींविश्वास ।
प्रारब्धेंनेलेंविषमस्थानास । तेथेंजयापावोनियश । मान्यहोयसर्वांतें ५ पाहेउतंकगुरुआज्ञेन । प्रवेशलापाताळ
भुवन । आणूनियांकर्णभूषण । पुण्याहवाचनींअर्पित ६ असोगतकथाध्यायींइतिहास । विजयनृपासींदीक्षाउपदे
श । देऊनियांगोरक्षपुरास । येतेझालेस्वभावें ७ ऐकाश्रोतेसज्ञाननर । रुद्रपुरीनामाख्यनगर । तेथेंभुलेश्वरनामा
नृपवर । परमप्रतापीभूभुंजतो ८ चंद्रावतीतयाचीप्रियकांता । चंद्राननाँपतिव्रता । सुँदरचतुर्यलावण्यस
रिता । प्रीतीउभयतांअद्वय ९ दुष्टदमनींवैश्वानरें । प्रजेविषयींकरुणासमुद्र । धीरवीरप्रतापसमुद्र । शीतळचं
द्रासारिखा १० औदार्याविषयींजेंविकर्ण । योद्धाजेविंप्रतिअर्जुन । सुखीरक्षींगोब्राह्मण । साधुसेवनींआतित
त्पर ११ कोणेएकेदिवसींजाण । वनविहाराकरीगमन । चतुरंगसेनासिद्धकरून । चमूसंपन्नजातसे १२ नग
रगर्भांतूनिमिरवत । जातसेसंभारसमवेत । नगरस्त्रियाविलोकित । मंदिरींगोपुरींवळंघुनी १३ आधींचसौंदर्य
रूपाथिला । अळंकारसुवस्त्रींआतिडौरला । पहावयास्त्रियांचापाळा । मेळामिळालासत्वर १४ सुस्वरूपदै
दीप्यमान । स्त्रियानिरखितीरातिरमण । मनोमृगदीधलापंचबाण । कटाक्षमार्गेंमूर्छित १५ तुष्टपुष्टबळसौंद
र्य । ऐश्वर्यआणिवीर्यशौर्य । पाहोनिदीपपतंगन्याय । झेंपावितीपरपुरषीं १६ एकवदेधन्यजननी । ऐसेंर
त्नप्रसवलीमेदिनी । एकनिरखोनयनीं । सोमकांतापरिद्रवे १७ एकवर्णींस्वरूपसौंदर्य । एकवदेधन्यऐश्वर्य ।

---

१ ब्रह्मदेव. २ राजा. ३ स्त्री. ४ चंद्रमुखी. ५ अग्नि सारखा. ६ नगर द्वार. ७ तेजःपुंज. ८ काम.

एकाह्मणतीकष्टाचातुर्य । याचेदेहींविसावलें १८ एकवदेजन्मांतरीं । अर्चिलीअसेलशिवगौरी । तरीजोडानि
र्द्धारी । ऐसावरलाधिजे १९ एकह्मणेअहोबाई । आपुलेप्राक्तनशुद्धनाहीं । पतिसुखावीणपाही । सदादाहीचिं
ताग्नी २० प्रपंचसुघडअसावासांग । याहूनभलेंमगवैराग्य । ईश्वरींधरूनअनुराग । जन्मसार्थककरावें २१
एकवदेऐसेंनोहे । आपुलाभ्रतारेईश्वरहोय । त्यावेगळेंऐश्वर्यकाय । असोनियांजाळावें २२ कुळाभिमानीसत्कु
ळस्त्रिया । कुळींनवर्ततीऐशाजाया । कुळवंतसंपत्तिऐश्वर्या । मानूनवर्तेंकुलांगना २३पूर्वार्जितेंअर्चिलाईश्वर ।
तोचिईश्वररूपभ्रतार । त्याचेंसेवननिरंतर । तेकुळोद्धारीपतिव्रता २४ आपुलापतिसर्वोत्तम । आपुलापति
पुरुषोत्तम । पतिव्रतेचाहाचिधर्म । नेमनिःसीमसेवेचा २५ भ्रतारमानावासर्वोत्कृष्ट । ऐश्वर्येंनृपजरीश्रेष्ठ । कां
चनापुढेंजविलोष्टं । तेंविंदृष्टींपाहावा२६होकांसमर्थाचींमंदिरें । आणिआपुलींतृणागारें । परिवास्तव्यासितेचिब
रे । कायइतरकरावीं२७असोआपुल्यानगरींचाभूप । आपुलाप्रजेचामायबाप । विवेकेंदर्पेंकंदर्पसर्प । विवेकमं
त्रेंआकळावा२८असोमृगयेसराजचूडामणी । जातांपाहतीपौरजश्रेणी । पुढेंधांवतीवेत्रपाणी । सत्कीर्तिवर्णिती
तयाची२९नगरप्रदेशींदळभार । जातसेसेनासमुद्र । पुढेंअरण्यअटवीदुर्धर । घोरकंदरेंदेखिलें ३० तंवमृगसा
वजेंदेखिलींदुरी । वीरांतेंनृपतिआज्ञाकरी । हेमृगवधोनिसत्वरी । नगरींजाऊंआपुल्या ३१ अश्वधांवडितीमृग
पृष्ठीस । तेपळालेचौदिशेस । प्राणभयहोऊनिपशूंस । पळोनजातीदशदिशा ३२ त्यांतूनएककुरंग । रायेंउजूजा
यसवेग । धांवेभरोनियांमृग । पाठलागकरीनृप ३३ वलयसारोनिस्वहस्तें । ग्रीवाथापटोनिपादाग्रेंसंकेत । हयप
वनवेगेंगमनकरित । मृगपृष्ठींसत्वर ३४ किराणमारूनजायसत्वरहारिण । मागेंराजामारीतबाण । त्याचेंचुकवोनि
संधान । पुढेंगमनकरितसे३५जवळपाहतांजायदुरी । धांवेंधांवेवनगव्हरीं । अकस्मातदेखिलीपुढेंदरी । जायमी
तरींतोमृग ३६ चमूगेलीएकीकडे । राजाजायतयापुढें । आवेशलाहावेढें । वननिबिडदेखोनी३७तंवजाळींतू

१ प्री.ति. २ पति. ३ लोखंडी. ४ पर्णकुटी. ५ विचार. ६ रान. ७ हावील कडे.

निनिघेमृग । रायेंकरोनिपाठलाग । बाणींखोंचलासर्वांग । परत्रेपावलामृगतो ३८ रावनृपाक्रांतश्रांतला । अशोकवृक्षींविश्रांतिला । तोंऋषिपुत्रएकदेखिला । समिधार्थआलात्यावनीं ३९ रायेंनमस्कारोनितयातें । ह्मणेदुरळवनींपातलाएयेथें । येरूवदेतोतयातें । समिधाग्रहणींहवनार्थ ४० तयासवदेनृपनंदन । येथूनसमीप कींदूरजीवनें । येरूतर्जनीसंकेतेंकरोन । जवळींआहेहेंपाहे ४१ तेथूननिघेराजकुमर । तोंअरण्यदेखिलेंसुंदर । रम्यआराममनोहर । पक्षीवृक्षींबैसले ४२ निबिडवृक्षसफळफळले । चूतचंपकचिंचिंगीआंवळे । न्यग्रोधें औदुंबररसाळे । वायुवेगेंडोलती ४३ तालतमालव्याळसरळ । पोफळीबकुळीनारिकेळ । सुवर्णकर्दळीसदाफळ । दाळिंबीसफळइत्यादी ४४ चंदनरातांजनदेवदार । फणसआणिमांदार । अश्वत्थकपित्थकेतकीसुंदर । जंबुजं बीरेसींघनते ४५ शुकपिकपिंगळेअनुवादती । सहंसाशिखीबोलती । चक्रवाकबकउड्डाणघेती । कारंडवादिविहंग म ४६ समीपतडागजळसुंदर । आंतजळअसेपुष्कळ । नीळवर्णीअतिसोज्वळ । कमळेंजळींविकाशती ४७ सहस्रदळेंरातोत्पळें । चंद्रोत्पळेनिखिलदळें । रुंजीघालितीअलिकुळें । झंकारशब्दींबोलत ४८ तडा गतटपार्टागणें । पुष्पवाटिकासुगंधसुमनें । अळींभरलीसंपूर्णजीवनें । परिमळपवनेंकोंदला ४९ बकुळीपाट लीवेंती । नागपुन्नागआणिमालती । जाईजुईसुगंधसेवती । मुक्तमोगरेविराजती ५० असोरायेंकेलेंउदक पान । जळस्पर्शेनेत्रपुसोन । वृक्षातळींबैसोन । विश्रांतीघेतक्षणभरी ५१ तंवनगरस्त्रियायेतीजीवना । लावण्यदेखिल्यादिव्यांगना । विलोलनेत्रीचंद्रानना । भूपसौंदर्यविधल्या ५२ सायकसोडोनिकामेश्वर । पंचबाणींविधलेशरीर । खोंचोनियांहृदयाजिव्हार । मनोहरणींविधल्या ५३ रायापुसतीकोठोनिगमन । कोठेंजाणेंकायकारण । नामनगरदेशस्थान । श्रवणकेलेंपाहिजे ५४ अन्योन्यबोलतीसख्यांप्रती । छप्प न्नदेशींचेचक्रवर्ती । आलेविवाहाधरोनिआर्ती । परीनपावतीसरीयाची ५५ राजगृहींविवाहआहे । परि

---

१ मृत्यु. २ उदक. ३ बाग. ४ आंब्याचेवृक्ष. ५ वटवृक्ष. ६ मोर. ७ फुलाची बाग. ८ सुगंध.

राजकन्येसवरयोग्यहोये । जरीप्रारब्धेंतोसींलाहे । तरीथोरदैवेंदैवाची ५६ उदयीकलग्रसमयतेंव्हां । माळ
घालीलकोणासदेवा । पाणिग्रहणकोणासितेंव्हां । ब्रह्मसूत्रकळेना ५७ नगरजनापुसेभूप । त्यानगराचाकोण
नृप । पुसताझालाअतिसाक्षेप । नगरलोकांतेकाळीं ५८ ऐकाएकाग्रसविस्तर । चंद्रावतीहेनामेंनगर ।
येथेंसुभद्राख्यराजेश्वर । परमप्रतापीभूमंडळीं ५९ त्याचीकन्याशुभावती । तिचेस्वयंवरापातलेनृपती ।
स्वरूपलावण्याचीख्याती । विश्ववदनीवदतसे ६० उदयकिअसेलग्रसोहळा । सर्वत्रपाहूंपातलेडोळां । माळ
घालीलकोणाभूपाळा । जाणवेलसर्वतें ६१ जेंविदमयंतीस्वयंवरासी । देवमानवसमारंभेसीं । येतेझाले
स्यास्थळासीं । परमउत्साहीपै ६२ असोसख्याभरोनिजीवन । जात्याझाल्यानलगतांक्षण । राणीवसांत
येऊन । राजकन्येसीबोलती ६३ उदयीकतुझ्याप्रात्केनाची । परीक्षानेमिलीअसेसाची । वरयोजिला
योजनेची । ईश्वरसिद्धकरोतें ६४ उदंडेपुरुषपृथ्वीवर । ब्रह्मसृष्टींचराचर । परीऐसाशोधितांदुजानर । भू
मंडळींहिदिसेना ६५ अतिदेदीप्यदिव्यदासी । गौरवर्णसुप्रभकांती । मुक्तालंकारेंमिरवती । रतिपतीदूसरा
६६ ऐकोनवेधलीअंतःकरणी । केव्हांमीपाहेननयनीं । ऐकिलाऐसाअसेलाचिन्हीं । प्राप्तहोईलमजकैसा ६७
नकळतघेतसेपुरुषवेष । आश्विनीआरोहणकरीतसे । सर्वनृपांतेंपाहतसे । गुप्तरूपेंकरोनी ६८ मगयेवोनित
डागनिकटीं । राजयातेंनिरखिलेंदृष्टीं । हाचिहोयानिश्चयपोटीं । करितीझालीशुभांगी ६९ परस्परेंपाहोननयनीं
खूणबाणलीअंतःकरणीं । रायेंवोळखोनिस्त्रीचिन्हीं । मौनमुद्राअवलंबी ७० हास्यकरोनिपरस्परीं । सलज्जपा
हेतेसुंदरी । विनवीतसेमधुरोत्तरीं । अर्धांगइच्छीमानस ७१ रायासपुसेकेंठीलकोण । येरूह्मणेकायकारण ।
नामगोत्रासपुसोन । कायलग्नलावणें ७२ नृपलावण्यपरिमळचंदन । वेधेंवेढीजेविंसर्पीण । तेंविसलग्नहोऊनिमन ।
भूपवेधेंवेधली ७३ विषयांधहोऊनिनृपवर । तीतेंवदेशपंथोतर । तुजवीणमजाप्रियकर । पदार्थीप्रियअसेना ७४ तये

---

१ देव. २ बहुत. ३ दुसरा. ४ मोत्यें ५ कामदेव. ६ प्रतिज्ञा भाषण.

संधीवदेवचन । मजदेईभाष्यदान । रावपुढेंसरसाऊन । भाष्यदेततयेतें ७५ ईश्वरमायेचेंकौतुक । कदांनचु केआवश्यक । कैकयीतेंवचनदेख । जेंविंदशरथदेतसे ७६ होणारहोतसेअनायासें । कांहींनकरितांप्रयास । देहप्रारब्धनचुकेकोणास । सत्यसत्यत्रिवाचे ७७ जाणतेपुरुषआचरतीअविधी । पूर्वसंचितजेंप्रारब्धी । जोने मनेंमिलाविधीं । नहोयअविधीतयासीं ७८ मोहिनीनेंमोहिलापिनाकधर । मोहिनीनेंमोहिलारुक्मांगदवीर । तैसाचझालाप्रकार । वचनींनृपवरगुंतला ७९ असोउदयीकहासंकेत । रंगमंडपींयेऊनतेथें । माळघालीनमी स्वहस्तें । पैर्णूनन्यावेंमजप्रती ८० अन्योन्यखूणपरस्परें । सांगोनपातलींअंतःपुरें । मंगळध्वनीवाद्यगजरें । निरंतरहोतसे ८१ तोंसुपर्णाग्रजँउदय । दैन्यसरतांअभ्युदय । तमनाशकज्ञानसूर्य । प्रकाशतज्यापरी ८२ असोमंडपउंचदीर्घसुंदर । मखरेंतोरणेंमनोहर । शोभेसमबिडौजेमंदिर । चित्रविचित्रचित्रादी ८३ ऐसाशृंगा रिलासभामंडप । मिळालेछप्पन्नदेशींचेभूप । वधूदेखोनिज्योतिरूप । झेंपावेपतंगज्यापरी ८४ नृत्यांगना नृत्यकरिती । उदकेंकारंजीरंजविती । सुगंधउपचारअर्पिती । परिमळभूषणेंपुष्पादी ८५ नृपएकाग्रेघिलें चित्तें । अरुचीउपचारनरुचत । जेंविपयनवर्ज्यारतातें । तेंविउपभोगतयासीं ८६ ऐसेसंधिसिद्धजाण । भुले श्वरचभूमिळालीयेऊन । सर्वसमुदायसज्जहोउन । सभामंडपींपातले ८७ रावसामोराजाऊनत्यांस । अतिस त्कारेंआणीतसे । अभ्युत्थानतयास । देतेझालेसर्वही ८८ सिद्धहोऊननृपवर । तीतेंन्याहाळितएकसरें । ह्मणतीकृपाकरीलजगदीश्वर । तयासप्राप्तहेंरत्न ८९ हस्तीचेशुंडेमाळा । नेणोघालीलकवणाचेगळा । भूपाळ झालेसर्वगोळा । डोळातिकडेलावोनी ९० तयेकाळींहारावळी । तात्काळराजकंठींसूदली । सर्वत्रांसीभुली पडली । राजेपाहतीतटस्थ ९१ ओंपुण्याहह्मणोनिलग्न । यथाविधिपाणिग्रहण । नृपेंअर्पिलेंअपारआंदण । दासदासीगजवाजी ९२ एवंचाऱ्हीदिवसलग्नसोहळा । जामातपाहोनिनृपतोषला । द्रव्यकोशमुक्तकेला ।

१ पूर्वजन्मीचे कर्म. २ शंकर. ३ वरुन. ४ अरुण. ५ इंद्र.

धर्मझालायाचक्री १३ यावरीवधूसाध्यनरेशा । श्वशुरापुसोनिजायस्वदेशा । सर्वनृपांचीअतृप्तआशा । जातीस्वनगराआपुल्या १४ बाह्यगजरेंनगरांतुनीं । जाताझालासहकामिनी । रायेंजामाताबोळउनी । राजा लयींप्रवेशला १५ रावआलाऐकोनिनगरा । प्रधानपातलासामोरा । आनंदनगरजननारीनरा । होताझाला सर्वांतें १६ नगरींरंगमाळारेखिती । ध्वजउंचमंडपउभारिती । अक्षयवाणेंमृगाक्षीकरिती । नितंबिनीनगरीं च्या १७ मंगळवाद्यमंगळगाणी । वारांगनानृत्यध्वनी । शोभायमानमंगळजननी । होतीझालीतेधवां १८ असोयापरीलग्नसमारंभ । नृपेंमानूनिकृतार्थलाभ । वल्लभाआणिवल्लभ । प्रीतीउभयअद्वय १९ ज्येष्ठभगिनी सींकरोनिनमन । राहतीझालीप्रीतीकरून । कांहींदिवसलोटतांजाण । तोंविचित्रवर्तलें १०० सापत्नबुद्धिसं ताप । संतप्तहोयतीव्रताप । उत्तरोत्तरहोयसकोप । द्वेषवल्लीउदेली १ परीचंद्रावतीचेमनीं । द्वेषनसंअंतःक रणीं । जेविंगंगासोज्वळजीवनीं । अणुमात्रमळअसेना २ कोणेएकेदिवसींजाण । राजाकरीतअसेभोजन । तों चंद्रावतीचेंहिअन्न । पक्वान्नआणवीप्रीतीनें ३ आवडीदेखोनिज्येष्ठेची । द्वेषबुद्धीउदेलीसाची । प्रीतिदेखोन उभयतांची । नेणेंक्षोभेअंतरी ४ चिंताग्निज्वाळातीव्रभारी । द्वेषेंवेढलीतेसुंदरी । उद्विग्नसदाविचारविवरीं । संतापेंव्याप्तहोतसे ५ खदिरांगारशेजेसीं । सुखनिद्रायेईलकैसी । तेतळमळीतअहर्निशीं । पैशून्यलक्ष्मीति येचें ६ परीतेमहासत्त्वअद्वेष्टी । द्वैतनपाहेचिदृष्टीं । कृत्रिमकापटचनसेपोटीं । स्वधर्मराहटींवर्तत ७ रायेंके लाद्वितीयसंबंध । ह्मणोननकरीतियेसविरोध । पतिसेवानिरंतरअगाध । पतिप्रियतेंचिवर्तत ८ एकेदिनीएकां तस्थानीं । कांतकांतारमतीदोन्ही । आलिंगनचुंबनमैथुनीं । क्रीडाकरितीआनंदें ९ हर्षानंदक्रीडारस । त्यांतकाळवितीझालीविष । बोलोंसरसावलीसरोष । त्रासउद्वेजयातें १० तुह्मीधीरवीरसर्वज्ञ । कीर्तिध्व जउभविलाजघन्य । परिचंद्रन्यायलांछन । जनींदिसोनयेतसे ११ तुमचाप्रियपदार्थतोउच्छिष्ट । दृष्टीस

१ वडील बहीण. २ नमस्कार. ३ खयराचे निखारे.

आलाअतिभ्रष्ट । तेथेंप्रीतीतरींउत्कृष्ट । दुष्टअदृष्टउदेलें १२ ऐकोनिचटपटीतसवेगीं । जेंविंच्चाश्विक वेधेंसर्वांगीं । कारागृहाचेविवरदुर्गीं । पडताझालाभूपती १३ रावपडेसंशयावर्तीं । मौनस्थग्रहणींनच लेस्फूर्तीं । क्षीणहोऊनियांनृपती । मनोवाजंथोकला १४ नकरावाकोणाचाविक्षेप । ह्मणोनकरीहासाक्षेप । धर्म शास्त्रींमहत्पाप । ह्मणेगौप्यअसावें १५ प्रियपट्टराणपिट्टांगना । तिचीनसावीदुष्टवासना । प्रियपात्रतुमचेआ वडेमना । परीप्रीतीतिचीपरपुरुषीं १६उदयीककळेलहेंचरित्र । परिगुप्तअसावागुह्यमंत्र । वाच्यांशनकरावाअ णुमात्र । अदृश्यचरित्रदृश्यहोय १७ एकोनियांरायासींचढलाक्रोध । आतांकैचाइजसींसंबंध । दुष्टापराधेंइ चावध । प्रधानाहातेंकरवितों १८ रावप्रधानाआज्ञापित । चंद्रावतीन्यावीअरण्यांत । तीतेंवधोनियावेंत्वरि त । आज्ञाकरितोंत्रिवाचा १९ मदांधअविवेकअविचार । विषयासक्तझालानृपवर । स्त्रैणहोऊनिदुर्धर । न्या यअन्यानयपाहे २० प्रधानेंआज्ञावंदोनी । निघताझालातत्क्षणीं । राणीवसाराजभुवनीं । येताझालातेवेळीं २१ तोंचंद्रावतीस्वलीलेंकरून । बैसलीअसतांपाहेप्रधान । त्यासिह्मणेकिमर्थगमन । आजकेलेंप्रभातीं २२ प्रधा नह्मणेमाहेराप्रती । जावेंआज्ञापीनृपती । तंवविचारकरीतसेचित्तीं । अपराधकांहींनाढळे २३ स्वामीआज्ञाप्र माण । उठतीझालीत्वरेंकरुन । रथींकरोनआरोहण । सारथीप्रधानहोतसे २४ मनींविचारीपूर्वप्राक्तन । कां हींअपराधनसोन । कायरायासआलेंदिसोन । हेंहीनकळेमजप्रती २५ नगरनारिकनरनारी । ह्मणतीपतिव्रता हेसुंदरी । जेंविसुलोचनाहेदुसरी । कींकयाधुयावाटतसे २६ जेवींकैकेयीवचनेंकरोन । रामजानकीतेंअजनंदन । करविताझालावनींगमन । तेवींदिसोनयेतसे २७ घडघडाटवेगेंकरून । चंचळत्वेंजातसेस्यंदन । जातां देखिलेंघोरकानन । माध्यान्हकाळहोतसे २८ वृक्षपक्षीनसेजीवन । घोरकांतारभयंकरविपिन । प्राप्तझालीतृ षेंकरून । उदकपानमजकरी २९ षष्ठममासाचागर्भउदरीं । सत्वरमजजळपानकरी । प्रधानह्मणेतेअवसरीं । उदकशोधाजातसें ३० चित्तींविचारीप्रधान । हीअन्नदातामातेसमान । तशांतहीआहेगर्भीण । स्त्री

हत्यानकरवेपैं ३१ असोइचेप्राब्धीअसेलजैसें। होणारनचुकेघडेलतैसें । सुखदुःखप्राप्तआपैसें। देहप्रारब्धटळेना ३२ यापरीदृढकरोनिविचार । वृक्षातळींबैसवीस्थीर । उदकार्थनेतसेरहंवर । त्वरेंकरोनिजावया ३३ मागेंपाहोंनिपावंडीरथ । दुःखआठवूनियांमनांत । हेएकलीवनांत । वृकव्याघ्रईतेंभक्षिती ३४ पाहाप्रारब्धगतीकैसी । जिचेसहस्रावधीदासदासी । तीएकटीअरण्यवासी । विधीप्रारब्धींलिहिलें ३५ रुदनकरूनकरीगमन । वारंवारवस्त्रेंनेत्रपुसोन । त्यावनाचात्यागकरून । जाताझालापुढारी ३६ इकडेमार्गमेघचातकन्याय । वारंवारपाहोनिबोभाय । हेजगन्निवासाकरिसीकाय । अपाययोंजिसीमजलागीं ३७ पळनिमिषघटिकाप्रहर । मार्गलक्षीवारंवार । परीनदिसेकोठेंरहंवर । परमव्याकुळहोतसे ३८ मार्गपाहतांशिणलेनयन । तशांतहोतसेअस्तमान । वृकव्याघ्रांचेभयेंकरून । चरणचालीचमके ३९ आहाप्राक्तनविचित्रगहन । कधींनपाहेसूर्यकिरण । एकटीहिंडेघोरविपिन । अडखळोनिपडतसे ४० ईश्वरसत्तेचाविचित्रखेळ । संचितबळोत्कर्षपूर्णसबळ । ब्रह्मसूत्रेंहीकेवळ । नसुटेभोगिल्यावीणपैं ४१ पडिलीभवार्णवप्रवाहीं । येथेंत्रातासर्वहीनाहीं । कायकरूनसुचेकांहीं । ह्मणोनिबोभायेपतीतें ४२ हेप्राणप्रियाप्राणनाथा । उपेक्षाकेलीमाझीआतां । येवढाकोपकांमजअनाथा । किमर्थकरिसीकळेना ४३ कायावाचामनेंकरून । तुझीदासीमीअनन्य । ऐसेंअसतांकठीणमन । कांझालेंहकळेना ४४ साक्षीदेवब्राह्मण । माझेंकेलेंपाणिग्रहण । तरीकांहृदयकठीण । कांझालेंहेंकळेना ४५ आपणावेगळेंक्षणभरी । ठेविलेंनाहींकदाद्दूरी । तरीकठोरआजअंतरीं । कांझालेंकळेना ४६ तुजवरीठेवूनिप्राण । मीविसरलें दुःखसापत्न । तरीस्वहस्तेंजाईंवधोन । तरीमीधन्यपरत्रीं ४७ वनींवृकव्याघ्रघेतीप्राण । यांचेहस्तेंकांदुर्मरण । तरीअपकीर्तिभार्यावरोन । सत्कीर्तिभाजात्यागिसी ४८ भयंकरवनींश्वापदघोर । निशाप्रवर्तलीअंधकार । नफुटेमार्गहीअणुमात्र । दुःखदुस्तरप्राप्तहें ४९ इहपरमजतुझीआशा । तरीकांकरिसीहेदुर्दशा । माझियाप्राणप्रियाप्राणेशा । ऐसेसमर्याधावेंकां ५० जातांअडखळोनिपडेरडे । भयेंविलोकीमागेंपु

ढें । मोठेंवोढवलेंसांकडें । कपाळफुटेपैंझालें ५१ फणीमस्तकाचामणी । प्रकाशविचरतांधरणी । त्याउजे
डेंहंसगमनी । करीगमनपुढारा ५२ चरणपडेकोठेंनपडे । वळंबूंजायगिरिकडे । मूर्च्छायेऊनतेव्हांपडे । अ
शुद्धवाहेभडभडां ५३ खडेकांटेसरांटेरुपत । तेणेंचित्तकासावीसहोत । धांपावगाउमाकांत । कितीअंतपा
हसीहा ५४ तिचीऐकोनिदुःखग्लानी । पशुपक्षीरुदनकरिती । जेंविदुरळवनींतिदमयंतीत्यागूनपतीजातसे ५५
इच्छितेकाळींकार्यसाधे । तरीतेंउदेलेंप्रारब्ध । चंद्रवृद्धीसुखअगाध । उत्तरोत्तरहोतसे ५६ प्रारब्धउ
दयायेत । विपरीततेंहोयसुपरीत । तैसेंतेथेंअकस्मात । गंधर्वनगरदेखिलें ५७ दिव्यमंदिरेंदामोदरें ।
सुंदरदिसतीएकसरें । सुवर्णमयदुर्गगोपुरें । रम्यशोभेंशोभलीं ५८ रत्नदीपाचेलखलखाट । चौहाटव
स्तूंचेसंघाटहट । तडागतटींशिवालयांचेथाट । सुभटगोमटेप्रासाद ५९ कासारानिकटींकंजनेत्री । उद
कपानकरीकरपात्रीं । देवालयींमुमूर्षुगात्री । विकळसुंदरीपडियेली ६० स्वकराचीकरोनिउसी । निद्रिस्तझाली
अतिश्रमेंसी । उपोषितयोषालावण्यराशी । निद्रातियेसीनयेची ६१ तोंवीरसेननामेंगंधर्व । त्याचीकन्या
चित्कळाअपूर्व । शिवदर्शनासख्यासर्व । समुच्चयेंयेतसे ६२ षोडशोपचारेंशिवपूजन । बिल्वाक्षतासुवर्ण
सुमन । धूपदीपनीरांजन । दिव्यदीपप्रज्वळिती ६३ नैवेद्यअर्पूवनिसत्वर । चतुर्विधवाद्येंवाजतीगजर ।
मुखींवदतीशिवहरहर । दक्षिणाप्रदक्षिणाअर्पिती ६४ चित्कळेसींह्मणतीसहचरी । शिवमंडपींकोणनारी । रं
भामेनकातिचीसरी । नपावतीनिश्चयें ६५ सुकृतशब्दपडतांश्रवणीं । तेथेंजायत्वरेंकरोनी । तीतेंह्मणेमधुरव
चनीं । तूंकोणकोठीलकोणाची ६६ येरीविदेवचनसाचार । भुलेश्वरनामेंनृपवर । भार्यातयाचीनिर्धार । अरण्य
वासादवाडिलें ६७ परिसोनसदयसद्गद अंतर । ह्मणेकरीवस्त्रांतर । हेमतगटीपीतांबर । परिधानकरवीतियेतें ६८ मग
रत्नताटींदिव्यान्न । नानापरीदिव्यपक्वान्न । तिजवरीहोऊनिप्रसन्न । तांबूलदेतआवडीनें ६९ तीतेंवदेपरिगोरटी ।
तुजसांगतेंगुह्यगोष्ठी । मत्स्येंद्रव्रतअतिसंकटीं । आचरतांक्लेशनबाधी ७० तेव्हांलागोनियांचरणीं । ह्मणेकृपाकरीवो

साजणी । सततवर्तेंतेअर्चनी । कैसेंआचरूंतेंसांगें ७१ मगदेतसेमत्स्येंद्रमंत्र । यथानुक्रमेंक्रमपवित्र । आणोनि
यांकमळपत्र । पदमुद्रांकुंकुमेंरेखिजे ७२ ऐसेंतीनसप्तकेंपूजन । येणेंहोतसेसर्वनिर्विघ्न । आणितुजमत्स्येंद्रदर्श
न । अविलंबेंहोईल ७३ ऐसेंसांगूनसत्वरगती । जातीझालीसदनाप्रती । स्वल्पनिद्रालागोनिसती । जागृत
होयसवेंची ७४ तंवतेपाहेसभोंवती । रात्रीचीनसेचिसंपत्ती । दृश्यपदार्थक्षणिकपाहती । ब्रह्मवेत्तेज्यापरी ७५
कींदृश्यइंद्रजाळ । कींसायखाडियांचेखेळ । कींविजूगिरीजेविचपळ । असेनसेजाणपैं ७६ कैचेंगृहकैंचासं
सार । कींमरीचिजळन्यायअस्थिर । कींस्वप्नींसार्वभौमसमग्र । जागृतींसींनसेची ७७ कींक्षणिकतळपेसौ
दामिनी । कींजळबुडुदन्यायेंकरोनी । कींजीविंत्वक्षणिकपाहतीज्ञानी । तेविमनीभासतो ७८ ऐसीसरतांया
मिनी । जातीझालीतेभामिनी । पुढेंजातांदिनमणी । उदयायेतांदेखिला ७९ मत्स्येंद्रमंत्रकरीस्मरण ।
पुढेंदेखिलेंरम्यकानन । गगनचुंबिततरुसघन । भूमीलतापसरल्या ८० सरिताप्रवाहमनोरम । तटींऋ
षींचेंआश्रम । तेणेंसंतोषपावलीपरम । रम्यस्थळदेखोनियां ८१ शुचिश्रवानामेंऋषीश्वर । तयाचाआ
श्रमअतिपवित्र । तेथेंपावलीतेसकुमार । कुरंगनेत्रीतन्वंगी ८२ ऋषिगेलागंगास्नाना । आश्रमींहोतीत्या
चीअंगना । तीतेंनमस्कारोनिशुभलोचना । उभीठाकेसंकोचें ८३ ऋषिभार्यापुसेसाजणी । तूंआतांसकु
मारलावण्यखाणी । एकटीकैसीअससीवनीं । आणिगर्भिणीदिसतेसी ८४ ह्मणेकठीणसमयप्राक्तनेंप्राप्त । तेथें
कोणकोणाचाआप्त । अज्ञातवासकरूनिगुप्त । भोगभोगींआपुला ८५ यावरीवदेऋषिभार्या । तुझीराजपत्नी
चीदिसेचर्या । लावण्यपाहोनितुझ्यासौंदर्या । रतीउणीतुजपुढें ८६ कोणगोत्रकोणवर्ण । कोणग्रामनाम
कोण । हेंकरीमजश्रवण । तुजआप्तभावेंपुसतसें ८७ येरीवदेअत्रिगोत्र । क्षत्रियवर्णभुलेश्वरभ्रतार । रुद्रपुर
नामनगर । चंद्रावतीममनाम ८८ षण्मासांचीमीगर्भिण । कांतेंकांतारींसोडिलीजाण । दुःखादिवससकाळ
कठीण । भोगिल्याविणनसोडी ८९ आतांद्वैतकरोनिपरौतें । कुटुंबामाजीकरीसरतें । याचीधरोनिआ

र्ते । प्रार्थीतसेतूतेंमी ९० अहर्निशींसत्संगती । परिणामींहोईलउत्तमगती । याचीधरोनियांआर्ती । सांभाळ करींजननिये ९१ ऐसेंसंवादतांपाहीं । ऋषिपातलेलवलाहीं । दृढमिठीघालोनपायीं । पदांगुष्ठकरीपान ९२ ऋषिपुसतीस्त्रियेप्रती । कोण्यासभाग्याचीहीयुवती । येरीसाकल्यनिवेदनकरिती । झालीतेव्हांत यातें ९३ वदलेतेव्हांमुनिसत्तम । तूंनधरीयेथेंद्वैतभ्रम । कृपाकरीलसर्वोत्तम । उत्तमपुत्रतुजहोका ९४ अवश्य राहेमायेयेथें । त्यागूनतूंचिंतेतें । कन्यामाझीनिश्चयातें । लाडिवाळतूंमाझें ९५ कन्येपरीपाळण । कांहीं पडोंनेदीन्यून । ऋषिकुमरीवदतीजघन्य । मान्यहोयसर्वांतें ९६ असोनवमासभरतांपूर्ण । प्रसव तीझालीपुत्ररत्न । ऋषींतेंआनंदझालापूर्ण । रात्रवर्गसंपादी ९७ जातकर्मनामसांग । नपडेकांहींचव्यंग । ऋषींचेआशीर्वादअभंग । पुत्रविजयीहोईलहा ९८ चंद्रशेखरनामाभिधान । ठेवितेझालेमहर्षिजन । द्वादश दिनहोतांपूर्ण । द्विजभोजनहोतसे ९९ ऋषिपत्न्याअन्योन्य । हरिद्राकुंकुमेंदेतीवायन । नारीकरितीअक्षय वाण । आनंदपरमहोतसे २०० शुक्लचंद्रन्यायवृद्धी । बाळवाढूंलागेगुणाब्धी । वेदविद्यादिसंपादी । धनुर्वेद अनुष्ठी १ जेविंवाल्मीकाचेसदनीं । अज्ञातवासींजनकनंदिनी । तेविंतेथेंभूपकामिनी । पुत्रादिकरोनिऋषि गृहीं २ गंगेतीरींमत्स्येंद्रव्रत । यथासांगसंपादित । कमळपत्रींपूजाकरित । पादपद्मरेखुनी ३ व्रतअनुष्ठितां एकमंडळ । तोंमत्स्येंद्रप्रगटलेतात्काळ । भिक्षार्थपातलेदीनदयाळ । पूर्वपुण्येंकरोनी ४ अलखोच्चारहोतां द्वारीं । भिक्षाघेवोनियेतबाहेरी । अनन्यभावेंनमस्कारी । भिक्षाअर्पीसमर्था ५ पाचारोनिपुत्रसद्गुणी । अर्पितीझालीमत्स्येंद्रचरणीं । तेव्हांझालीवरदवाणी । चिरंजीवपुत्रहोतुझा ६ यापरीदेवोनिवरदवचन । नं तरपावलेअंतर्धान । येरूभावीदिवससुदिन । दर्शनझालेंनाथाचें ७ ऋषिकुमरसहचरमेळीं । क्रीडताति एकमेळीं । कंदमूळपत्रींफळीं । जातीवनींआणावया ८ राजपुत्रखणितांस्वलीलें । तोंद्रव्यघटातेंदेखिलें । द्विजपुत्रातेंअर्पिलें । आनंदलेतेसर्वही ९ विभागघेईम्हणोन । आग्रहकरितीसर्वमिळोन । तोम्हणेकाकविष्ठेसमान ।

परधनआणिपरनारी १० असोभुलेश्वरनृपवरनगरीं । क्रतुहोतसेतेअवसरीं । कुंडमंडपउभवोनिद्वारीं । शृंगारिलेंनगरहीं ११ स्वाहास्वधावदतीवदनीं । ऋत्विजआहुतीहोमितीहवनीं । धूम्रकोंदोनिगेलागगनीं । संततधाराघृताच्या १२ मंगळवाद्यमखरतोरण । वेदघोषकरितीब्राह्मण । लक्षावधीद्विजभोजन । मखअध्वर्या आणिले१३ पातलेशुचिश्रव्याचेशिष्ये । त्यांततोराजपुत्रहीयेतअसे । येतेझालेस्वसंतोषें । आशीर्वादवदताती १४ शांतिरस्तुपुष्टिरस्तु । धनसमृद्धितुष्टिरस्तु । पुत्रपौत्रादिवृद्धिरस्तु । तथास्तुह्मणेनृपवर १५ रायानमस्कारोनितयां । बैसविलेंयज्ञसाळा । कृतकृतार्थमानोनियां । धनवसनअर्पित १६ चाऱ्हीदिवसमंगलोत्सव । ऋषिगौरविताझालाराव । तेथेंवर्तलेंअपूर्व । होणारनचुकेसर्वथा १७ राजकांताउपरीवरी । उभीअसतांतेसुंदरी । तोंपाहिलेंबाजारीं । मुलेंखेळतीऋपींवी १८ अर्भकेंछंदकौतुकें । खेळतांपाहातीजनकौतुकें । नृपकुमारपाहोनि कौतुकसुरेख । लोकहोतीतन्मय १९ आणिकअसतीऋषिनंदन । परीत्यांतनिवडेदेदीप्यमान । जैंविभोंवतेउडुगणं । मध्येंचंद्रडौरला २० जनवदतीपरस्परें । आपल्यारायासींनसेकुमर । राजायोग्यऋषिपुत्र । दैवेंहोय तरीबरें २१ असोसापत्नमातेनेंपाहूननयनीं । हृदयवेधलेंपंचबाणीं । परमसकुमारसुलक्षणी । वेधलागलातया चा २२ दासीसआज्ञापीनृपकामिनी । कंदुकेंआणागेउचलोनी । ह्मणजेयेईलस्वयेंस्थानीं । युक्तीकेलीयावरया २३ दासीगेल्यासत्वरतेथें । खेळआलारहस्यातें । तोंकंदुकचिन्हहतोंहत । राणीपासींदीधला २४ राजपुत्रानि घालातेथूनी । सत्वरपातलाराजभुवनीं । तोंकंदुककंचुकींआच्छादोनी । निवांतपणेंबैसली२५येरूह्मणेकिमर्थ। कंदुकआणिलामाझाव्यर्थ । येणेहोईलअनर्थ । स्वल्पस्वार्थेंकरूनी २६ राजकांतावदेवचन । असत्यकां घेसीहरण । कैंचाकंदुकतूंकवण । कायकारणआमचें २७ तोंअकस्मातपाहिलेंदृष्टीं । कंदुकदेखिला हृदयपुटीं । निगूढकंचुकीचेपोटीं । देईमाझासत्वर २८ हाहोयह्मणोनघेतकंदुका । झिंझाटूनि

१ बायको. २ पुत्र. ३ नक्षत्रांचा समुदाय. ४ चेंडु. ५ चोळी.

ह्मणेरेमूर्खा । झोंबलाह्मणोनिमारीहाका । तंवसेवकाजाणवलें २९ सेवकेंधरूनिबंदीशाळे । बंदींघातलासकुमा
रबाळ । तयेसंधीमंदिरींनृपाळ । येताझालास्वभावें ३० तंवराणीकरीतसेरुदन । केशमोकळेविगलितवसन ।
कंचुकीफाटूनछिन्नभिन्न । दशाअवदशाअवगमी ३१ घाबराहोऊनराजेश्वर । पुसताझालासमाचार । येरीवदे
द्विजाचेंपोर । मजसींयेऊनिझोंबलें ३२ परान्नेंहोऊनतुष्टपुष्ट । नजाणतीश्रेष्ठकनिष्ठ । मदोन्मादउन्माददुष्ट । चेष्टा
करितीश्रेष्ठांच्या ३३ भिक्षुकयोनिअतिकरंटी । दुष्टप्रतिग्रहपापगांठी । त्यापातकींहेकारटी । आचारराहाटी
राहाटती ३४ तरीज्याचरणेंएथेंकेलेंगमन । तेंपादकरावेंछेदन । ज्याहस्तेंआंदोलन । तेउभयपाणीछेदावे ३५
हेंजरींनघडेसत्य । तरीआपलाकरीनप्राणघात । वचनस्मृतीतुह्मातें । साक्षअसेलमनतुह्मां ३६ यानरदेहींप्रि
यत्रय । राज्यपुत्रआणिदेह । भाष्यदानेंदशरथेंपाहें । तीन्हींअर्पिलींज्यावचनें ३७ आतांअसोबहुसालयुक्ती।
तयामारवींशस्त्रघातीं । जरींअसेलमजसींप्रीती । परीक्षाकळेलआतांते ३८ तत्काळप्रधानपाचारून । याचे
हस्तपादखंडून । चतुर्दिशेघ्यावेझुगारून । तरीशांतीमजतेव्हां ३९ आतांजाईनलगतांक्षण । कळेलतुझेंशा
हाणपण । माझीआज्ञातुजप्रमाण । वेदवाक्यज्यापरी ४० राजाअविवेकीमूर्खप्रधान । तेथेंधर्मशास्त्राचेंकाय
कारण । न्यायकैंचाअन्यायप्रधान्य । तेथेंअनर्थरोकडा ४१ दुरजाऊनसप्तशृंगातें । हस्तपादछेदूनिययातें ।
नकळतयावेंत्वांसत्वरएथें । प्रधानातेंआज्ञापिलें ४२ ऐसेंबोलतांप्रधानाप्रती । तेव्हांतोबाळवाहूनरथीं । जा
ताझालाअरण्यपंथीं । दूरीनेलातयानें ४३ बाळपुसेकोठेंगमन । मूर्खांपुसमीकायकारण । तुझेंकरावयाहनन ।
राजआज्ञामजझाली ४४ येरूह्मणेमाझीजननी । आतांकैंचीपाहीननयनीं । दूरआणिलेंदुरळवनीं । एथेंउपाय
कायसा ४५ मातापुत्रादेतविष । पिताविकीबाजारास । नृपहरणकरीसर्वस्वास । तरींशरणजावेंकोणातें ४६ न
सेपूर्वार्जितमाझेंशुद्ध । ह्मणोनिदुष्टउदेलेंदेहप्रारब्ध । पातकाचेंबळअगाध । आतांखेदकासया ४७ सप्तशृंगागिरी

---

१ चोळी. २ ब्राह्मण. ३ दोनीहात. ४ रानातील मार्ग. ५ माता. ६ नेत्रानें.

॥५॥ वरशिखरीं । प्रधाननेतसेदुराचारी । बाळासवदेस्नानकरी । शुचिर्भूतहोयतूं ४८ स्नानकरोनभस्मचर्चून । ह्मणेइष्टआराध्यकरीस्मरण । अंतकाळसमयींनिर्वाण । साधनकरींआपुलें ४९ तंवबाळबोलेतयातें । तुजविणेंमाझेंकोणयेथें । परीदयानयेदुर्जनातें । दुष्टादुष्काळदयेचा ५० रज्जूनेंआकर्षिलेहस्तचरण । दैदीप्यशस्त्रकरून नग्न । मारिताझालानिर्दयपण । नग्नकेलींचतुरांगें ५१ उभयहस्तउभयचरण । छेदितांझालागतप्राण । येरेंवस्त्रेंशस्त्रपुसोन । जाताझालानिर्दय ५२ पशुपक्षीरुदनकरिती । ह्मणतीविधातीयाप्रजापती । ऐसेंदुःखयाचेंसंचितीं । कायलिहिसीनिर्दया ५३ मध्यान्हप्रहरकळकळीत । विकळअरंबळेतळमळीत । गीधकाकयेऊनतेथ । रक्तपानातीष्ठती ५४ दुर्धरयातनेंतदीनवाणी । मत्स्येंद्रनाथवदनींध्वनी । ऐसेंस्मरतांझालीरजनी । तोंमत्स्येंद्रइच्छेंजातसे ५५ मत्स्येंद्रध्वनीपडतांश्रवणीं । निकटपातलेतयेस्थानीं । भग्नअवयवपाहोनी । हृदयद्रवलें ॥६॥ स्वामीचें ५६ पाहातेझालेकृपादृष्टीं । करचरणफुटलेडठाउठी । व्योमींपुष्पकांचीदाटी । निर्जरवृष्टीकरिताती ५७ भग्नअवयवहोताअंगीं । ह्मणोनिनामठेविलेंचौरंगी । मत्स्येंद्रघेवोनिवोसंगीं । मौळींपाणीस्पर्शित ५८ तयासआणिलेंऋषिगृहीं । मातेसभेटवीलवलाही । जननीकवळीउभयबाही । प्रेमाश्रुनयनींलोटले ५९ रायाकळलेंवर्तमान । मारिलापुत्रआपुलाह्मणोन । तोहीयेतसेधाऊन । कळवळोनितेवेळीं ६० मस्तकठेऊनिमत्स्येंद्रचरणीं । प्रार्थीउभयजोडोनिपाणी । मीपुत्रहत्यारीह्मणोनी । शिक्षाकरावीगुरुवर्या ६१ पुत्रकलत्रराज्यस्वर्मीं । यांतगुंतलोंविषयांधपणें । शरणागताउचितदेणें । परत्रसाधननघडे ६२ मत्स्येंद्रह्मणेराजपुत्रातें । राज्यभोगूनकरीपरमार्थ । चौरंगीह्मणेमजशपथ । राज्यनकोमजकल्पांतीं ॥७॥ ६३ दृढनिश्चयध्रुवचौरंगीं । वृत्तीझालीयोगानुरागीं । तयातेंमत्स्येंद्रयोगी । योगदीक्षादेतसे ६४ कर्णींमुद्राशृंगीशैली । भस्मलेपनतनूडोरली । तुंबीफावडीघेऊनिझोळी । अलखउच्चारकरितसे ६५ गुरुवदनींवरदवाणी । चिरंजीवराहेयावत्तरणी । जयजय

१ दोरीनें. २ सूर्यआहे तो पर्यंत.

कारेंमंगळध्वनी । होतीझालीतेवेळां ६६ यावरीआज्ञापितीनृपती । स्वनामेंस्थापीपशुपती । सर्वेघेऊनचं द्रावती । बदरिकाश्रमासजायतूं ६७ चौरंमीनाथमत्स्येंद्रमुनी । निघतेझालेतेथुनी । भुलेश्वरलिंगस्थापुनी । स्वनामठेवीतयातें ६८ मत्स्येंद्रवरदेंअद्यापिपाहे । जयाभुलेश्वरदर्शनहोय । तयाअंतकाळींभुलीनये । प्रत्यय जाणतीअद्यापी ६९ हाषष्ठमअध्यायषडानन । अंगनानघेतीतयाचेंदर्शन । तेविआशातृष्णाजातीपळोन । हेंमहिमानजयाचें ७० कींयोगवल्लीषड्रससुधा । षड्विकाररोगनव्हेबाधा । षड्चक्रभेदोनिपरमपदा । श्रोतेव्यक्तिपावती ७१ अध्यायहाकरितांश्रवण । त्यासपुत्रबंधुभेटतीस्वजन । कारागृहींअसतांजाण।मुक्तहोऊनिभेटती७२ आदिनाथलीलाहेअविमुक्ती । श्रवणमननजेस्नानकरिती । तयांनसेपुनरावृत्ती । अंतीकैलासप्राप्तपैं ७३ अपुत्रापुत्रसंतान । निर्धनाधनसंपूर्ण । रोगदारिद्रपराभवोन । श्रवणपठणेंजातसे ७४ आदिनाथलीलामुक्ताफळ । श्रवणाननींश्रोतेमराळ । उड्डाणघेतीनभमंडळ । ब्रह्मानंदींविचरती ७५ श्रीमत्आदिनाथलीलाग्रंथ । ग्रंथकर्ताभैरवसमर्थ । तत्प्रसादेंआदिनाथ । षष्ठमोध्यायींवंदिला ॥ ७६ ॥ इतिषष्ठोध्यायःसमाप्तः ॥ ६ ॥ ॥

अध्याय ७ वा

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ नमोआदिनाथाआदिपुरुषा । मायाविपिनदहनहुताशा[1] । सच्चिदानंदजगदीशा । जगन्मंगलासुखाब्धी १ आदिबीजप्रणव[2]ओंकारा । आदिनाथपंथतरुवरा । शाखागोरक्षकमत्स्येंद्रा । चर्पटचौरंगीसिपत्री २ मीनभर्तृहरीपुष्पसोज्वळ । कानीफजालंदरमोक्षफळ । निवृत्तिज्ञानेश्वररसाळ । सुरंगसोपानमुक्तते ३

१ माया रूप रान जाळणारा अग्नि. २ प्रणव रूपी बीज.

॥१॥

धन्यगुरुभक्तिमहिमान । ज्यांचेसत्कीर्तीभरलेंत्रिभुवन । अहर्निशीगुरुसेवन । मान्यहोतीहरिहरां ४ धौम्यक्र
षीचेशिष्यत्रय । वेधअरुणीउपमन्य । गुरुसेवेंतअध्वर्य । अनन्यभावेंकरूनी ५ गुरुआज्ञापितीअरुणीं । के
दारखंडआणिबांधोनी । मार्गीजतांफुटलेंपाणी । शरीरबांधोनिपडियेला । बहुतादिनझालेह्मणुन ६ गुरुकरिति
शिष्यशोधन । तोंजळप्रवाहस्तब्धकरून । शरीररोधोनिपडियेला ७ गुरूनींसावधकरूनितया । सत्वरआ
णिलेंआपुल्याठायां । ह्मणेधन्यधन्यशिष्यवर्या । गुरुआज्ञेतेंराक्षिसी ८ आतांउपमन्युदुसराशिष्य । तोकरीत
सेगोशुश्रूष । धर्मकाननींसंतोष । धेनूचारीस्वइच्छें ९ गुरुवदतीतथावचन । कैसीकरिसीक्षुधाहरण । येरूह्म
णेमधुकरीअन्न । पिंडरक्षींआपुला १० गुरुवदतीनिंद्यकर्म । गुरुवंचनहाअधर्म । आजिपासोनिधरीनेम । गुरु
अर्पणधर्मकरावा ११ मगअर्धदेऊनिगुरुनाथा । अर्धेशांतवीक्षुधाव्यथा । गुरूसेवेसींतत्वता । अवंचकभिक्षा
मजद्यावी १२ मागुतीदुसरीभिक्षाकरी । नकरीह्मणेतेदुःखकारी । पुन्हावत्साऐसेंनकरी । द्विवारभिक्षानिं
द्यहे १३ मगपत्रपात्रींगोक्षीर । अल्पग्रहणींरक्षीशरीर । गुरुह्मणेउच्छिष्टसमग्र । हवनानिंद्यहोयतें १४
अवश्यआज्ञाह्मणून । धेनुवत्सपीतांवदनींफेग । तोचिकरीतसेग्रहण । पुन्हांवदतीशिष्यातें १५ यावरीगुरु
पाहातीडोळां । तुष्टपुष्टदोंदिलदेखिला । ह्मणतीबाळाक्षुधानळा । शांतविसीकेवि पै ।१६ येरुवदेसत्यवचनी ।
वत्समुखींचेंफेनपाणी । तेणेंजठराग्निशांतवूनी । शरीररक्षणकरीतसें १७ गुरुह्मणेहेंअनुचित । वत्सफेनींधेनू
शापित । कितीसांगूंबाळातूतें । ऐसेंसर्वथानकरावें १८ अवश्यह्मणूनलागेचरणीं । पुन्हांक्षोभलीक्षुधासर्पि
णी । अर्कदुग्धतिचेशांतवनीं । आहारातेअर्पित १९ कटुक्षारअग्नीकरोन । त्यानेंगेलेंउभयनयन । तोंप्राप्त
झालाअस्तमान । धेनूआणीस्वगृहीं २० अंधत्वप्राप्तउभयलोचनीं । ह्मणोनिवत्सपुच्छकरग्रहणीं । गृहीयेतां
प्राक्तनेंकरूनी । अकस्मातकूपींपडियेला २१ सायंकाळअस्तमानूं । अद्यापगृहींनयेतीधेनू । कींउबगमानू

१ दोन वेळ २ द्रोण. ३ क्षुधा अग्नि. ४ रुईचा चीक.

नउपमन्यू । आजिराहिलाकळेना २२ शिष्यशोधाऋषिजाय । उपमन्याबाळाबोभाय । अरेवत्साझालेंकाय । नयेसीकायअझूनो २३ तंवकूपांतूनिप्रतिध्वनी । वदताझालाशिष्यसद्गुणी । स्वामीपडिलोकूपव्यसनीं । अंधत्वप्राप्तमजझालें २४ ऐकोनिसकृपसद्गदमनीं । नामीअभयवरदपाणी । तूंस्मरणकरींदेवाश्विनी । तेकृपा करितीतुजवरी २५ स्मरणमात्रींउभयदेव । येतेझालेस्वयमेव । घृतपाचिनअपूपअपूर्व । देतेझालेदयाळू । २६ दिव्यदैदीप्यप्रदीप्तदीप्ती । अश्विनीदेवतयावदती । अपूपभक्षींतूंनिश्चिती । नेत्रयेतीपैतुझे २७ येरू वदेनकरींग्रहण । गुरूसींनकरितांअर्पण । देवह्मणतीधन्यधन्य । सच्छिष्यसत्यहोसीतूं २८ प्रसन्नवदनें वरदेती । होईवेदशास्त्रविशारदस्फूर्ती । ऋद्धिसिद्धीतिष्ठती । द्वारप्रदेशींअक्षयीं २९ मगतयाकाढोनिकूपां तून । देवपावलेअंतर्धान । मगगुरूतेंकरोनिनमन । पदांघ्रीमिठीघालित ३० संतोषोनिगुरुसमर्थ । सप्रेम तयाआंदोळित । ह्मणेसर्वस्वेंमीकृतार्थ । मनोरथतुझेपुरती ३१ असोतिसराशिष्यवेध । गुरुभजनींसावध । गुरुसेवेसींअभेद । हृदयींजाणेमनींचें ३२ नसांगतांकार्यकरी । नमागतांवस्तूपुढेंकरी । नबोलतांओळखे अंतरीं । सारासारतत्पर ३३ गुरूतेंआवडेजोपदार्थ । तोतात्काळसिद्धकरीत । नरुचेत्यासींत्यागित । मनोगतजाणेगुरूचें ३४ जरींप्राप्तझालाप्रसंगकठिण । तरीनकरीमर्यादाउल्लंघन । तनमनधनगुरुअर्पण । सदैवध्यानगुरूचें ३५ जेंविंअग्रापासोनिऊंस । पूर्वपरत्वेंअतिसुरस । कींशुक्लपक्षींचाचंद्रदिवस । शशीपावे वृद्धीते ३६ तैसागुरुसेवेसीरत । उत्तरोत्तरप्रेमाबहुत । करणीकरोनिलपवित । विख्यातलौकिकींनमिरवी ३७ गुरुहूनिदुजांदेव । ऐसानकरीभेदभाव । गुरूइष्टआराध्यसर्व । व्रततपमंत्रगुरुनाम ३८ जेऐसेमंडित चिन्हीं । माझामस्तकतयांच्याचरणीं । स्वशरीराच्यापादुकाकरोनी । पदींराहीनतयांच्या ३९ गतकथा ध्यायींनिरूपण । चौरंगीनाथमहदाख्यान । उत्पत्तिआणिदीक्षाग्रहण । मत्स्येंद्रसेवनकरितसे ४० द्वीपांतरीं

१ तुपांतळळलेलवडे. २ विहीरीतून. ३ मन. ४ मनातील अभिप्राय. ५ दुसरा. ६ राजपुत्र. ७ पसारा. ८ भयंकर.

चेंनृपनंदनें । तेथेंश्रीगोरक्षजाऊन । उपदेशिलेंनकरवेगणन । त्यांचायमदंडखंडिला४१तोइतिहासमविस्तर । सांगतांग्रंथींहोईलप्रसरें । केवळमतिमंदमीपामर । महिमानवदवेतयाचा ४२ मागधदेशाचासमंध । जरासंधनगरसंनिध । गोरक्षागेरीप्रसिद्ध । अद्यापिवरीबोलती ४३ त्यापर्वतींगोरक्षनाथ । येतेझालेंअकस्मात । तोब्रह्मराक्षसदेखिलातेथ । क्रूरभयानककृतघ्न ४४ कज्जलवर्णशरीरसबळ । खदिरांगारासमनेत्रयुगुळ । विक्राळदाढाजिव्हासरळ । सेंदूरभाळींचर्चिला ४५ लोहार्गळाघेऊनकरीं । धांविन्नलानाथावरी । उर्ध्वहस्तनिशाचरी । वरचेवरराहिला ४६ भस्मटाकितांअणुमात्र । राक्षसझालादिव्यशरीर । जेंविअभ्रटाकोनिमित्र । दैदीप्यमाननिघतसे ४७ नाथपुसतीत्यालागुन । यातामसयोनीचेंकायकारण । येरूवदेपूर्वकथन । श्रवणकरावें स्वामितां ४८ मीआनर्तदेशींचानृपवर । नाममाझेंचक्रधर । परमदुष्टदुराचार । जारकर्मीरतसदा ४९ देशोदेशींप्रेरीहेर । स्त्रिया[1]आणवीअतिसुंदर । नवयौवनपरमसकुमार । नित्यनूतनभोगित ५० नीचयातींतउत्तमकामिनी । ऐकतांआणावीबळात्कारेंकरूनी । ऐसारतलोंदुराचरणीं । धर्माधर्मनपाहें ५१ कोणेएकअवसरीं । येताझालोंवनविहारी । तोंलावण्यलतिकासुंदरी । भार्यादेखिलीऋषीची ५२ कुरंगनयनी[2]लावण्यखाणी । हरिमध्य[3]तेगजगमनी । भुजंगप्रायसलंबवेणी[4] । ऋषिआश्रमींदेखिली५३कोणीगृहींनसतांजाण । बळात्कारेंकरीमैथुन । तयेसंधीद्विजयेऊन । द्वारप्रदेशींथोकला५४परमभयेंकरीगमन । तापसीवदेक्रोधेंकरून। दुष्टाकेलेंदुराचरण आचरतांकेंविजासीतूं ५५ ऋषिपत्नीभयेंकरून । जिव्हाआसडोनत्यागीप्राण । क्षणिकाविषयअवलंबून । परिणामीदुःखदुस्तर ५६ सिंहवदनींघालोनिहात । कैसावांचलतोनिवांत । कींजाणोनिविषप्राशित । मृत्यूतयातेंनसोडी ५७ तूंचांडाळदुष्टदुर्जन । घेईंमाझेंशापवचन । भयानकराक्षसहोऊन । वनींफिरसीकृतघ्ना ५८ सद्गदहोऊनिभयाभीत । प्रार्थूनउःशापातेंसांगत । ब्रह्महृदयकोमळबहुत । नवनीतापरीद्रवतसे ५९अरेतूंनृपचू

१ स्त्रिया. २ मृगाक्षी. ३ सिंह कटी. ४ सर्प सदृश.

डामणी । आचरसीनिशाचरआचरणी । तरीतीचनिशाचरयोनी । प्राप्तहोईलतुजक्षणीं ६० परीगोरक्षाकि तों द्वीपांतरीं।येथेंयेतीतेअवसरीं । तुजउद्धरितीलदर्शनमात्रीं।ऐसाउःशापमजहोता ६१ तोप्राप्तझालाआजिचादिव सा।सायासनकरितांअनायासा।अभ्युदयउदयउत्कर्ष।लाभवेळादैवाची६२अनंतजन्मीचेंसुकृत । तरींचनाथदर्शन मजप्राप्त । येणेंपुरलेसर्वार्थ । मनइच्छितजेंहोतें ६३ लोहेपरिसास्पर्शकरोन । तात्काळहोतसेकांचन । कींसु रतरूचेछायेबैसोन । इच्छितफळलाहिजे ६४ कींअमृताचियेप्रवाहीं । बुडतांमृत्युसर्वथानाहीं । कींस्वानंद सुखाचेडोहीं । दुःखवार्तानसेची ६५ हेंचिविनवीस्वामीप्रती । आतांनसावीपुनरावृत्ती । अखंडनिमग्नआत्म स्थिती । सदासर्वदामजअसो ६६ नाथवदतेझालेतयासीं । तूंकोणस्थळींवासकरिसी । वैकुंठींकिंवाकैलासीं । आवडेस्थळतुजदेतों ६७ येरूवदेसत्यवाचा । वियोगनसावागुरुरायांचा । पिंडआणिब्रह्मांडीचा । मार्गमज दाविजे ६८ निर्केवदोनतयातें । देतेझालेउःशापातें । सरूपहोऊनदीक्षेतें । अर्पितेझालेदयाळू ६९ मस्त कींठेवूनअभयकर । जाईस्वइच्छेंकरींव्यवहार । त्रिलोकींचींतीर्थेंसमग्र । करोनियेईपुढारी ७० यावरीतेचि स्थळीं । मत्स्येंद्रपातलेउतावेळीं । गोरक्षमौळीचरणकमळीं । ठेवितेझालेसंतोषें ७१ गोरक्षासीतेक्षणीं । अस्थीचीकाढोनिस्मरणी । ह्मणतीमहाफणीचेमणी । अनर्घ्यमोलाआगळे ७२ आणीकपरीसचिंतामणी । गजमुक्तेंगिरिमस्तकमणी । आणिलेहेतुजलागुनी । भूषणींमिरवीआपुले ७३ गोरक्षवदतीकरजोडुन । ह्मणेकास याआणिलेहेपाषाण । सबाह्यअसतीजडत्वेंकरून । कायकारणपैंयाचें ७४ ऐसेंवदोनियांजाण । झुगारिलींसमग्र रत्नें । चिंतामणीपरिसादिकरून । भिरकाविलेंसर्वही ७५ जेंविंसरूपजानकीवरें । मारुतीसदेतरत्नहार । तो दशनांफोडीसत्वर । नसेरघुवीरयामाजीं ७६ तैसेंचकरीगोरक्षमुनी । ह्मणेकायसंग्रहाकरोनी । मगमत्स्येंद्रव दतीक्रोधेंकरून । मूर्खानेणसीरत्नातें ७७ जेअसाध्यनमिळेसाधनें । दुर्लभदुर्गमवस्तूजाण । त्याप्राप्तमात्त

१ लोखंड. २ पुनर्जन्म. ३ हात. ४ दगड. ५ दाशरथि. राम. ६ दांतांनीं.

नेंकरून । धिक्कारिसीनेणतां ७८ गोरक्षवदतीवचन । यापरिसाचेंकायप्रयोजन । आणिचिंतामणीचिकाय
खूण । रत्नेंउपयोगकोणता ७९ मत्स्येंद्रह्मगतीरत्नेंकरून । रत्नेंकरावींबहुजतन । प्राप्तझालियासमय
कठीण । याचाउपयोगपडतसे ८० चिंतामणीचिंतितपुरवी । परिसलोहाचेंसुवर्णकरवी । रत्नमणीअमौल्यऊर्वी
नृपगौरवितीयायोगें ८१ मत्स्येंद्रकृपेंचिंतितपूर्ण । समग्रमनोरथसफळजाण । स्वयेंपरिसागुरुदास्येंकरून ।
प्रक्तनदग्धत्वांकेलें ८२ मत्स्येंद्रअभयवरदहस्त । साम्राज्यकरीअखंडित । सर्वनृपतिहोऊनभृत्य । मोक्षदी
क्षाइच्छिती ८३ मत्स्येंद्रवदतीएकगोष्टी । द्रव्याधीनसर्वसृष्टी । द्रव्यनसतांहोतीकष्टी । अतिहिंपुटीबापुडे ८४
द्रव्यास्तवजगतवश्य । द्रव्यास्तवकरितीदास्य । द्रव्यसर्वांचेंउपास्य । द्रव्यउपहासकरिसीतूं ८५ गोरक्षेंऐ
कोनवचन । जळेंगंडूषथुंकिताजाण । सर्वांगपर्वतसुवर्ण । केलामहिमानजयाचें ८६ अनेकरत्नांचीउघडूनिखा
ण । गिरिदरींतप्रकाशघन । चिंतामणीपरिसेंकरून । अरण्यभरिलेंसर्वही ८७ मत्स्येंद्रअवलोकितादृष्टीं । ह
र्षवाटलाबहुपोटीं । वोसंडोनिकंठींमिठी । गोरक्षाचेघालित ८८ अद्यापित्यापर्वतापासोन । प्रसवतसेदिव्यसु
वर्ण । गोरक्षगिरीअभिधानें । पुराणप्रसिद्धजाणती ८९ तेथूननिघालेलागवेगें । मत्स्येंद्रजातीसवेगें । गोरक्ष
हीअसतीसंगें । पश्चिमदिशाक्रमिताती ९० पुढेंजातांदिव्यवन । निरखितेंझालेंरम्यस्थान । जेंविशक्रांचेंनंदन
वन । वृक्षसघनडौरले ९१ कावेरीतटवाळवंट । घाटपाटांगणेंअतिसुभट । जळसंघाटप्रवाहपाट । स्थळनेटकें
लक्षिलें ९२ गोरक्षातेंआज्ञापिती । आह्मींजातसोंभिक्षेप्रती । तुवांराहोननिश्चिती । आसनकरीउतम ९३ अव
श्यआज्ञाप्रमाण । गोरक्षानिर्मितमृत्तिकासन । गोमयकर्दमलेपन । निर्माणकेलेंस्वहस्तें ९४ सवेंचगेलेनगरातें । तों
अपराण्हसमयप्राप्त । कोणीनदेतीभिक्षेतें । उन्मत्तविषयीमदांध ९५ फिरतांश्रमलेमत्स्येंद्र । भिक्षानअर्पितीअणु
मात्र । फिरोनआलेसमग्रनगर । त्रासयुक्तहोवोनी ९६ विषादवाटोनिहांवेभर । धनाढ्यपाहोनियांनर । त्यासींह्मण

१ पर्वताची. गुहा. २ नाम. ३ इंद्र.

तीब्रह्मसाक्षात्कार । सत्वरकरवितोपैंआतां ९७ वरीपिष्टद्यावेंसवाशेर । त्वरितपाहाचमत्कार । तेहेंळसोनिवद तीउत्तर । पिष्टावरीब्रह्मकैचें ९८ ब्रह्मनफिरेदारोदारीं । ब्रह्मनमिळेहाटबाजारीं । ब्रह्मकैंचेंघरोघरीं । नमिळे व्यापारींविक्रीतें ९९ जयासींब्रह्मसाक्षात्कार । तोकायघरोघरींफिरे । तयाअवश्यकायदुर्भर । नसेप्रतिकूळअ न्नाचें १०० अन्नासाठींनानाप्रकार । खटाटोपादिभयंकर । उदरनिमित्तबहुवेषधर । सोंगेंढोंगेंकरिताती १ का षायवस्त्रपरिधान । एकनरकपाळकरीग्रहण । एककरितीकेशलुंचन । एकनास्तिकस्थापिती २ एकजटाजूट भस्मचर्चिती । एकनग्नदिगंबरविचरती । एककवित्वपांडित्यव्युत्पत्ती । उदरभरणाकारणें ३ ऐसेनानामतां चेजन । नेणतीमत्स्येंद्रमहिमान । गृहींप्राप्तझालेंनिधान । प्राक्तनेंअंधत्वअवलंबिती ४ कामधेनूआलीअंगणीं तीतेंधिक्कारीवोढाळह्मणोनी । परीसगोफणिलागोफणी । चिंतामणीझुगारिले ५ ऐसेअज्ञानजनप्राकृत । नाथमहिमानेणत । पडोनियांभ्रांत । आत्मस्वार्थादुरावले ६ सत्यवदतांमानितीअसत्य । असत्यावरीअगाध प्रीत । जेविंपयघृतातेंनपुसत । मद्यप्रार्थूनिस्वीकारिती ७ असोऐशापरीसमग्रनगर । फिरतांनमिळेपिष्टअणु मात्र । पूर्वस्थळींयेतांसत्वर । वृत्तांतगोरक्षासांगत ८ परिसोनवदतीगोरक्षनाथ । अजारक्षकांकायवेदांत । वृषभापुढेंसुगंधअर्पित । व्यर्थहोयज्यापरी ९ कींक्लीबापुढेंदिव्यकामिनी । कींदिवांधीतावासरमणी । कींचंद्रो दयवायसांलागोनी । कायउपयोगतयासीं १० रोगियाकडूदिव्यौषधी । निर्दैवांकेविंसाधेनिधी । दुर्जनानहोय सद्बुद्धी । प्रारब्धानिर्मिततैसाची ११ विषयीजनानरुचेज्ञान । जेंविप्रेतहस्तींदेतांरत्न । कींदैवापुढेंनचलेयत्न । केविंचालेधूर्तांचा १२ यावरीगोरक्षयोगमायेतें । आज्ञापितीजळअग्निकरीगुप्त । एकाचिहाहाःकारझालाप्राप्त । तृषेंव्याप्तजनहोती १३ कोणीह्मणतीदेवताकोप । कोणीह्मणतीप्रजेंचेंपाप । कींकोणीअतिथीचासंताप । भूपेंशो धनकेला १४ जीवनसर्वांचेंजीवन । गतप्राणहोतीजन । प्राणिमात्रहोऊनिदीन । तृषाप्राप्तजाहली १५ जेंवि

१ भगवेंवस्त्र. २ देव. ३ दूध. व तूप. ४ घुबड. ५ कावळां. ६ सूर्य.

जीवनावीणमीन । तळमळीतपुलिन । तेंविप्रजेचेसलिलावांचोन । प्राणजाऊंपाहाती १६ प्रबुद्धजनींतर्कके
ला । कोणीब्रह्मनिष्ठक्षोभला । भिक्षानामिळतांरिक्तगेला । ह्मणोनिवोढवलाप्रळयहा १७ मायालाघवींगोरक्ष
नाथ । एकगुजडीचेंसूत्रश्वेत । ऊर्ध्वआकाशींभिरकावित । अग्रींबैसतीआसनीं १८ पौरजनाच्याअसंख्यथाटी।
पाहतीचमत्कारसर्वदृष्टीं । नृपश्रवणींउठाउठी । वार्तागेलीसत्वर १९ ऐकोनधांवेनृपवर । करीवारं
वारनमस्कार । प्रदक्षिणाकरोनित्रिवार । बद्धहस्तेंतिष्ठत २० सुवर्णमुद्राअसंख्यवरी । पत्रींपुष्पीं
फळसंभारीं । धांवोनियांनरनारी । अर्पितीतेव्हांसर्वही २१ कोणीपयघृतशर्करा । पात्रेंअर्पितीए
कसरा । पूजाकरितीषोडशोपचारा । अर्घ्यपाद्यादिकरूनी २२ धूपदीपनीरांजने । करार्तिकाकरो
द्वर्तन । श्रीफळेंपूंगीफळेंअर्पण । करितीसर्वत्रसद्भावें २३ एकअर्पितेझालेधान्य । एकवस्त्रेंभूषणेंआ
मात्र । एकहोऊनिअनन्यशरण । स्तुतिस्तोत्रेंस्तविताती २४ प्रार्थनाकरीनगरनाथ । चातकेंजेंवीमे
घइच्छित । तेंविंजळेंविणेंप्राणहत । प्राणदानद्याआह्मासीं २५ ऐकोनिनाथझालेसकृप । तात्काळभरिलेतडा
गकूप । आनंदेंनिर्भरझालाभूप । राजाविचारीमनांत २६ राजाविवेककरीमनांत । धन्ययोगियाचेंसामर्थ्य ।
आतांशरणजाऊनयातें । स्वहितआपुलेंसंपादूं २७ ऐसेंवदतांझालीरजनी । तंवबोलतेझालेगोरक्षमुनी । सर्व
हीजावोनियांस्वसदनीं । यथासुखेंअसावें २८ आज्ञावंदोनसर्वजन । पावतेझालेसदन । मगगोरक्षयेऊनआप
ण । धरीचरणगुरूचे २९ भलारेभलाशिष्यराया । जनादाविलीयोगमाया । तुझाप्रतापनयेआया । ब्रह्मा
दिकांनेणवे ३० ऐकोनिमत्स्येंद्रमुनींचेबोल । गोरक्षवदेगुरुकृपेचेंबळ । जीकृतनिश्चयकळिकाळ । कृपाअढळ
स्वामीची ३१ मत्स्येंद्रवदतीभिक्षेसाठीं । मीझालोंरेपरमहिंपुटी । ब्रह्मदृश्यउठाउठी । तरीसत्यकोणीनमा
नी ३२ गोरक्षवदतीहेंचिकारण । क्रोधप्राप्तमजलागुन । क्षणमात्रेंभस्मकरीन । हेंत्रिभुवनगुरुकृपें ३३

---

१ आर्धि. २ सुगंधिक चंदन. ३ नारळ. ४ सुपारी.

नरककुंडाचेकीटक । तयाकासयाद्रव्यसुगंधिक । दुर्गंधीनेंमाखलेंदेख । सुगंधसुखकायतया ३४ असोनृप
येऊनतेवेळां । प्रार्थिताझालादीनदयाळा । उपदेशूनितयेवेळां । सनाथकरीगुरुनाथा ३५ मृगजळवतरा
ज्यादिव्यवहार । तृष्णानदीभरलीअपार । उभयतटतुंबळमायापूर । आवर्तकुतर्कदुस्तरहे ३६ भवावर्तीगुंत
लोंथोर । तरीवेगींहोईकर्णधार । सत्वरउतरोनिमजपार । करोनिब्रीदसंरक्षी ३७ शरणागताचाअभिमान ।
ह्मणोनिनामपतितोद्धारण । तरीतेंब्रीदसांचकरोन । उद्धारावेंमजआतां ३८ आलोंचौऱ्यांशींलक्षयोनीफिरो
न । कांहींनकेलेंसाधन । आतांकरीमजपावन । दीनबंधूगुरुराया ३९ वृथैवदेहगेहधन । वृथैववर्णाश्रमअ
भिमान । माझेंमाझेंह्मणून । मीपणेंचिबुडविलें ४० जगविषयाचाकर्दम । निवडूंजाणतीमहाउत्तम । जैसाप
यतोयएकभ्रम । सद्गुरूहंसनिवडिती ४१ तुह्मीपरात्परपरमहंस । बद्धमुक्तांचाआहारग्रास । उड्डाणतुमचेंमह
दाकाश । मानसकर्तेजे ४२ अहंब्रह्माचापडोनिभ्रंश । अहंदेहमीह्मणतसें । अविद्याफळोल्हासें । अविनाशप
दचुकलों ४३ अज्ञानबुद्धीअंधहोऊन । चुकलेंमाझेंनिजठेवणें । आतांलेववींज्ञानांजन । निधानजोडेतेंकरी ।
४४ त्रुटींतमात्रलागेसमाधी । ऐसेंकरावेंकृपानिधी । तत्काळनिरसेदेहबुद्धी । बुद्धिबोधबांधावा ४५
ऐकोनिजगद्गुरुबोलत । राज्यत्यागूनयोगकिमर्थ । वायांकासयाधरिसीस्वार्थ । दुर्धरपंथहाहोय ४६ हटीत
टीवज्रलंगोटी । द्वारोद्वारींभिक्षेसाठीं । भस्मोद्धूलितजटाजूटी । फिरणेंतुजअयोग्य ४७ राज्यास्तवक
रितीतप । राज्यास्तवव्रतसाक्षेप । राज्यास्तवकरितीजप । त्याप्राप्तराज्यत्यागीं ४८ तरीस्वामीवदतीसर्व
निकें । तरीराज्यांतींप्राप्तनरक । तरींतंक्षणेकस्वप्नसुख । असिपत्रादिचुकेना ४९ राज्यांतघडेतरीसाध
न । तरींकांत्यागितापुरंजन । सेवोनियांनिरंजन । योगसाधनकांकेलें ५० यावरीवदतीश्रीमत्स्येंद्र । तूंहो
सीनृपतीभाळचंद्र । सिंदूरपुरीचाराजेंद्र । किमर्थऐश्वर्यत्यागिसी ५१ निश्चयदेखोनितदोत्तर । मस्तकींठे

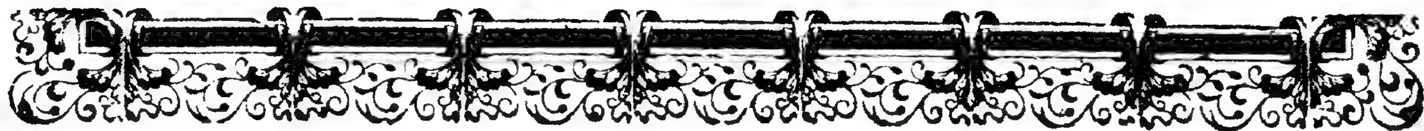
---

१ तृष्णारूपी नदी. २ खरें. ३ घर. ४ जटेचा मुकुट.

विलाअभयकर । उपदेशिलाराजेश्वर । योगमार्गदाविला ९२ ब्रह्मब्रह्मांडब्रह्मरंध्रीं । तेपरेहूनपरतेअवधारीं । खेचरीमुद्रेतेंनिर्धारीं । स्वरूपपाहेआपुलें ९३ चिदाब्धीमध्येंरम्यबेट । स्थूळत्यागूनिसूक्ष्मवाट । गुरुकृपेचीफुटतांपांहाट । लखलखाटचहूंकडे ९४ सर्वस्वाचासंकल्प । होऊनसद्गदपश्चात्ताप । अखंडध्वनीअजपाजप । सोहंस्मरणींरंगला ९५ गुरुदास्यातेंविनठला । नाथदीक्षेस्वयेंनठला । शैलीशृंगीभस्ममेखळा । केलाउच्चारअलक्ष ९६ खेचरीमुद्रावज्रासन । मूळबंधकुंभकावलंबन । काकीमुखातेंभेदून । ब्रह्मरंध्रींस्थिरावे ९७ समाधीसाध्यझालीपाठी । मत्स्येंद्रपदींघातलीमिटी । गुरुवदतीउठीउटी । कृपादृष्टींपाहाती ९८ यावरी साधूनसमाधी । प्राप्तझालीयोगसिद्धी । नष्टझालीआधि[2]व्याधी । अक्षयपदींसमरस ९९ सत्यव्रतनामेंपुत्र । तयाअर्पूनिभद्रछत्र । नगरनागरिकसर्वत्र । पाहोंतेथेंपातले ६० ऐसासाधूनियोगोपदेश । सद्गुरूतेंकरोनिआदेश । तीर्थाजायदेशविदेश । आशापाशत्यागुनी ६१ सप्तमअध्यायहासुरसजाणा । पारायणींघडेप्रदक्षिणा । सप्तद्वीपींचींतीर्थेंमार्जना । अगाधपुण्यश्रोतयां ६२ सप्तमअध्यायकरितीश्रवण । तयांसप्तसमुद्रींचेंघडेस्नान । आणिसप्तऋषींचेंघडेदर्शन । फळलाभेसुकृतें ॥ ६३ ॥ ॥ श्रीमतआदिनाथलीलाग्रंथ । सिद्धसिद्धांतमथितार्थ । भैरवचरणींआदिनाथ ॥ सप्तमाध्यायींवंदिला ॥ १६४ ॥ ॥ अध्याय ॥ ७ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

---

१ सकाळ. २ रोग व चिंता

अध्याय ८ वा.

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ आदिआदेशप्रणवओंकार । जोइच्छाशक्तीचानिजवर । ब्रह्माविष्णुआणिशंकर । पादपद्मींपुजारी १ तोपरात्परपरशिव । जयाह्मणतीदेवाधिदेव । तोज्योतिर्मयस्वयमेव । नामरूपावेगळा २ जोसत्यशाश्वतचैतन्य । व्योमातीतनिरंजन । जोनादबिंदुकळाविहीन । जोअगोचरनिगमातें ३ जेंचराचरव्यापिस्थावरजंगम । जेंमायातीतपरब्रह्म । जेंपरेहूनपरपरधाम । भेदाभेदरहितजें ४ तोगुरुब्रह्माविष्णुमहेश्वर । गुरुपरब्रह्मनिर्विकार । गुरुज्ञातिमात्रप्रणवोंकार । तयानिरंतरध्यातसे ५ ध्यानमूलदर्शन । पूजामूलगुरुअर्चन । मंत्रमूलगुरुभजन । मूळगुरुकृपामोक्षहा ६ संचितक्रियमाणप्रारब्ध । गुरुप्रतापेंहोतीदग्ध । सद्गुरुमहिमाअगाध । नाशीभेदजीवाचा ७ भवसिंधूचेंआगमन । अगस्तिरूपेंकरून । दुर्धरमायाविपिनदहन । अज्ञानतमनाशनगुरुदेव ८ जेणेंजन्ममृत्युजळदवितळे । गुरुमुखमंत्रद्वारअनिळें । तेथेंपापपुण्याचाविटाळ । धरणेंपळवीकाळाचें ९ ऐसेंव्हावेतरीउपाय । भावेंध्यावेसद्गुरुपाय । तुटेतेणेंजन्ममृत्युअपाय । स्वरूपींहोयसमरस १० मगजीवाशिवऐक्यहोती । जेवींदीपेंदीपप्रकाशती । उगमींसंगमसरितासरती । तेंवीलीनहोतसे ११ कींलवणसमुद्रींचेंलवण । तेंसागरापासोनउत्पन्न । पाहतांसजडआणिकठिण । सिंधुमिळणींअभेद १२ निर्गुणापासोनिसगुण । कींशिवापासोनिजीवपण । स्वरूपींझालियारममाण । द्वैतपणतेथेंहरपत १३ श्रीगुरूतेंनजातांशरण । केवींघडेमोक्षसाधन । व्रततपादिअनुष्ठान । तेणेंभवबंधनतुटेना १४ नकरीजपतपतीर्थाटण । नलगेयज्ञदानअनुष्ठान । नलगेवातांबुपर्णाशन । करीसेवनगुरूचें १५ यज्ञयोगयागकरिती । यज्ञेंहोयस्वर्गप्राप्ती । पुण्यसरतांययाती । लोटोनिदेतीतयातें १६ प्रपंचवृक्षाजोडफळें । सुखदुःखादिकजावळें । तपेंव्हावेंजैंभूपाळ । अंतींनरकहोयपै १७ नरकतोगर्भवासजाण । मातृजठरींनवमास

१ मायेचें अति क्रमण करणारा. २ स्थान. ३ निराकारब्रह्म. ४ साकार. ५ आत्मस्वरूपीं.

पूर्ण । मळमूत्राचेदाथरेंकरून । यातनाकठीणपावती १८ जेनेणतीगुरुमहिमान । जेंविरोगियादिव्यपक्वान्न । कींमृदुशय्याअरळसुमन । श्वानासीकायहोतसे १९ एकम्लणतीधन्यऐश्वर्य । कायअर्पावेंहेंनैश्वर्य । तोचांडाळकृतघ्नहोय । नपाहावेंमुखतयाचें २० गुरुगृहींदैन्यविपत्ती । आपणभोगीसुखसंपत्ती । तयातेंप्रहारनचुकती । अधोगतीतेंपावेपैं २१ यास्तवसद्गुरुसेवापाही । याहूनसाधनइतरनाहीं । महानअवतारादिकही । शरणजातीगुरूतें २२ सततरामनामस्मरणें । स्मरतांतुटतीभवबंधनें । तोहीवसिष्ठासींजायशरण । हेंहीऐश्वर्यमजवाटे २३ जोपूर्णब्रह्मभगवान । लीलाविग्रहीरुक्मिणीरमण । तोहीधरीदुर्वासचरण । हेंमहिमान जयाचें २४ तरींगुरुभक्तिवीणपाहातां । कोणालाधलीसायुज्यता[1] । भूतभविष्यपाहूंजातां । नाढळेसर्वथा कोठेंही २५ विपाईऐसेंप्रसंगींघडे । ब्रह्मांडथिल्लरोदकींबुडे । प्रळयवातमुष्टींतसांपडे । परीजन्मनघडेगुरुभक्ता २६ पुण्याचेंफळसुखप्राप्ती । पापाचेपरिणामदुःखजाणती । परिगुरुसेवेतेंनाचरती । पापाचरणीं तत्पर २७ असोगुरुभक्तींजेपरायण । त्यासींमाझेसाष्टांगनमन । त्याचेपदपादुकींहादेहजाण । असोमाझाअखंड २८ तैसासद्गुरुसमर्थमत्स्येंद्र । शिष्यएकगोरक्षवीर । गुरुसेवेचाजोपूर्णसमुद्र । पारनपवेत याचा २९ गतकथाध्यायींइतिहास । परमपावनकथासुरस । उद्धरिलानृपब्रह्मराक्षस । सुकृतसरूपहोउनी । ३० सिंदूरपुरीचाराजेंद्र । उद्धरिलाभूपाळचंद्र । तेथूनिनिघालेनाथमत्स्येंद्र । सवेंगोरक्षघेवोनी ३१ मनोवेगेंकरून । पवनें[2]गतीगमन । तोंविष्णुनगरशोभायमान । मनोरम्य[3]देखिलें ३२ नगरनिकटींनदीनिर्मळ । चर्मण्वतीचेंवाहेजळ । तीरींवृक्षडोलतीसफळ । शिवप्रसादेंशोभली ३३ पाटांगणेंदिव्यघाट । उभयभागींश्रीपादमठ । विद्यामठींवेदपीठ । निघंटादिपवमानें ३४ रम्यस्थळींकरोनिवास । गुरुआज्ञापितीगोरक्षास । तुवां जावोनिआणावेंभिक्षेस । नगरींप्रवेशकरोनी ३५ आज्ञावंदोनितेक्षणीं । निघतेझालेगोरक्षमुनी । तोंजातांनगरा

---

१ सायुज्यता नामे मुक्ति. २ वायु. ३ सुंदर.

मधूनी । आश्चर्यएकवर्तलें ३६ मार्गीजातांसत्वर । तोंरुदनकरीविप्रकुमर । माताह्मणतसेनिर्द्धार । कानकापी जोगिया ३७ अवश्यह्मणोनितेक्षणीं । शस्त्रघालीबाळाश्रवणीं । हाहाःकारेंरडेजननी । आश्चर्यकरितीजनसर्व ३८ जननीह्मणेरेकानफाड्या । कानफाडिलाकैसावेड्या । चालचावडीराजवाड्या । शिक्षातूतेंकरूंबरी३९मीवदलीं विनोदेंकरून । तेंचिकेलेंसत्यप्रमाण । यावेनोदाचेंकायघेण । जनसर्वहीबोलती ४० पाहोंपातलापौरजंपाळा । आसमंतामिळोनपाहातीडोळां । ह्मणतीजोगड्याचांडाळा । दुःखादिल्हेंबाळातें ४१ नाथवदतीसत्यवचन । कर्णच्छेदिलामात्रआज्ञेंकरून । टवाळहांसतीटाळीपिटोन । ग्रीवांतुकावितीसर्वेही ४२ एकवदतीभंगीचंगी । पुंगीवाजवोनिझालाजोगी । प्रपंचत्यागीहावीतरागी । भंगटभुलवीजगातें ४३ नानामताचेत्रिविधजन । तर्क करितीस्वमतीकरून । ह्मगतीदीक्षाकरोनिग्रहण । हेवेषधारीमारक ४४ शस्त्रघेऊनिफिरतीगुप्त । अतीतवेषं करितीघात । भिक्षामागतीसर्वातीत । लुंठनकरितीसर्वस्वें ४५ हेउदरनिमित्तवेषधारी । भिक्षामागतीघरो घरीं । परीकानकापितीघेऊनिसुरी । हेंआश्चर्यदेखिलें ४६ साधुवेषमैंदजाण । ब्राह्मारण्यींघेतीप्राण । दृश्यअळं काररहून । जीवघेतीनयाचा ४७ हेवासकरितीनिरंजनवनीं । कोणियेतांतयेस्थानीं । जीवासीब्रह्मभुवनीं । अक्षयपदींस्थापिती ४८ महाअनर्थवोढवलानगरांत । बाळेंसंरक्षागृहांत । नाहींतरीहोईलघात । दुष्टस्वप्नदिसतसे ४९ एकह्मणतीहेराक्षसी । पोरांभोंवतीआलीविवेसी । हेपूतनापुरुषवेषी । प्राप्तझालीपैंयेथें ५० गोरक्षप्रतापपरम गहन । योगमायेचेंविचित्रविंदान । तिचाभ्रंतारतोब्राह्मण । पुत्रस्कंधींआणीतसे ५१ तोवदेवेडेमूर्खे । आपु लापुत्रहावोळखे । पाहातांदोघेहीसारिखे । वायांशोकेंआहळसी ५२ माझामजजवळीपुत्रआहे । व्यर्थगळां पडसीकाय । तूंआपलावोळखोनपाहे । व्यर्थद्रोहसाधूचा ५३ लीलाविग्रहीगुरुनायक । भक्तांदावीस्वकौतुक । उभयसारिखेसुरेख । चकितलोकपाहती ५४ धन्यमहिमाह्मणून । नमनकरितीसर्वहीजन । गोरक्षकरितीपुढें

१ कान. २ माता. ३ नगरातील लोक. ४ मान. ५ पिशाच. ६ कौशल्य. ७ पति. ८ तळमळतीस.

गमन । द्विजनंदनघेउनी ५५ जेंविंध्यासोपदेशींसंजय । तैसासहजसाधोविप्रतनय । यास्तवसंजयनाथठेवी नांव । उपदेशदीक्षाआर्पिली ५६ तयाआज्ञाकरीगुरुनाथ । जाईवेगींतीर्थाटणार्थ । तीर्थीभेटतीसिद्धस मर्थ । तेणेंकृतार्थहोसीतूं ५७ ऐसेंसांगूनजायपुढारी । जोसच्चिदानंदनिर्विकारी । भिक्षार्थहिंडेघरोघरीं । तोंचरित्रएकवर्तलें ५८ भिक्षार्थगेलेएकसदनीं । करितेझालेअलक्षध्वनी । तेथेंस्वयंपाककरीद्विजपत्नी । भोंवतेंरडेअर्भक ५९ तेणेंघाबरलीबहुतें । संतापेंवदेगोरक्षातें । यासीघालावेंझोळींत । अवश्यह्मणतीना थजी ६० सत्वरउचलोनितेवेळीं । सद्गुरुघालितेझालेझोळीं । पुत्रमाताचाकटली । तटस्थपाहेमुखातें ६१ जातेझालेद्वारप्रदेशीं । तेव्हांसत्यभासेमातेसीं । रुदनकरीअट्टहासीं । तोंपतीसींजाणवलें ६२ सूत्र धारीसद्गुरुनाथ । होणारतैसीबुद्धीदेत । लीलाविग्रहीतोसमर्थ । अनेकयत्नेंउद्धरी ६३ भिक्षेसीकानफाडा आला । झोळींतघालोनबाळनेला । पाहाआतांजाऊनित्याला । घातकेलास्वहस्तें ६४ आंगावरीअसतीभू षण । हिरोनिघेईलत्याचाप्राण । एकुलतेंलेंकरूंसांडून । कायवदेनदाऊंमी ६५ मातापिताधांवतीसत्वर । अट्ट हास्यकरितीएकसरें । आतांकैंचागृहसंसार । धिक्कारजीवितआमुचें ६६ द्विजधांऊनिकरीशंख । पाहूंआलेइत रलोक । जनकजननीजनशोक । करितीशोकसर्वही ६७ घोहटायेऊनजंवपाहती । तंवउभीअसेनाथमूर्ती । द्विजपाहूननाथाप्रती । अद्वातद्वावदतसे ६८ गुरुवदतीतयाउत्तर । घेईआपुलासत्वरकुमर । घेताझालासत्वर कुमर । परीबाळनजायत्यापासीं ६९ गुरुसमागमनिमिषभरी । होतांज्ञानहोयतेअवसरी । कायमहिमावदूंवैखरी । अगाधप्रतापतयाचा ७० माताह्मणेरेसकुमारा । चालसत्वरआपुल्याघरा । येरूवदेतदोत्तरा । कैंचेंघ रमजप्रती ७१ कैंचेंगृहकैंचादेह । पांचभौतिकक्षणिकपाहें । नाशिवंतब्रह्मांडजाय । स्वप्नहोयवेगेंरे ७२ मा तृपितृकलत्रपुत्र मित्रगोत्रसुहृदमात्र । कन्याभगिनीदौहित्र । हेसर्वत्रक्षणिकपैं ७३ जेथेंतेथेंजनकजननी ।

१ तोंड. २ मोठा. शब्द. ३ वाणीनें

फेरेफिरलोचौऱ्यांशीयोनीं । परिसद्गुरुनदेखेनयनीं । तोलाभप्राप्तमजआज ७४ अनंतजन्मींचेसुकृतांतीं । तैंचघडेसद्गुरुप्राप्ती । अनंतजन्ममरणपंक्ती । नाशीतसेक्षणमात्रें ७५ आतांकैंचीमातातात । आतां कैंचाजन्ममृत्य । आतांमीआत्माओतप्रोत । आब्रह्मस्तंबपरिपूर्ण ७६ मीपापपुण्याहूनवेगळा । मीत्रिपुटीहूननिराळा । येचदेहींसुखसोहळा । डोळांदेखिलागुरुकृपें ७७ आतांपहामिथ्याभास । आत्मत्वींहोयसमरस । अखंडदंडायमानअविनाश । चिदाकाशींवर्तत ७८ मीब्रह्मअसोनिस्वयें । मगब्रह्मह्मणावयाकायभय । मायेनेंकेलाहाअपाय । जीवदशेसीआणोनी ७९ ब्रह्मअसतांनिरंतर । तेथेंझालामायाविकार । औडंबररचिलीसाकार । असत्यसत्यभासवी ८० कैंचारज्जूकैंचासर्प । भ्रमभ्रांतिनाहेदर्प । मृगजळाचासाक्षेप । हव्यासकासयाव्यर्थंची ८१ वंध्यापुत्रगगनसुमन । आणोनिदेतीभीष्मकन्ये । तिसींलाऊनिलग्न । संततीतेंवाढवी । ८२ गंधर्वदुर्डेदुर्गसदनीं । दांपत्यराहेदिनरजनी । अरुणानुजालागोनी । चित्रफणीनेंडंखिलें ८३ कांसवीचेंघालोनिघृत । खद्योतदीप्तीनेंप्रज्वाळित । अग्निजळेउदकांत । कायमातसांगावी ८४ ऐसेंदेखिलेंगुरुअंजनें । ब्रह्मांडकांडाचिद्रत्नें । अनेकप्रदीप्ततारागणें । विद्युल्लतातळपती ८५ क्षणांतब्रह्मसाक्षात्कार । ब्रह्मभूतहोयशरीर । हेचिसांप्रदायीनिर्धार । नकळेपारनाथाचा ८६ येदेहींहोयविदेही । मुक्तिस्थितीबाणेपाहीं । ऐसाअनुभवइतरांनाहीं । अकळकळानाथाची ८७ जीवशिवाचाद्वैतभेद । वस्तुतांहोतीअभेद । ऐक्यत्वेंऐक्यसंबंध । साध्यसिद्धशोधावा८८भवंसमुद्रडोहीखोल । त्यांतसोडिलाविषगळ । दाहीदिशालक्षीकाळ । व्याळजेविमूषका ८९मरीचिजळन्यायेंकरून । कींगंधर्वनगरशोभायमान । तैसाहानरदेहजनन । विद्युत्स्फुरणज्यापरी ९०कींपालाशरंगक्षणिक।तैसीमायाहेमायिक।गारुडियाचाखेळकौतुक ।रावरंकबहूरूपी९१तैसीक्षणिकहेनरतनू । साधनकेलियाकायवर्णूं । व्यर्थजातसेआयुष्यभानू । कायह्मणावेंतुह्मातें९२आपुलेस्वार्थासर्वशाहणे । परीपरमार्थांहोतीपाहुणे।

१ काजवा. २ वार्ता. ३ नक्षत्रें. ४ वैराग्य शालि. ५ दुसरे लोकांस. ६ संसार.

जाणूनदुःखाकरितीपेणें । मूर्खपणेंनाडती ९३ सदनबांधितिपायाखोल । क्षणायूचीयेतसेवोल । हेबोलवाट
तीफोल । अकाळकाळनेणती ९४ होणारतेंनचुकेसर्वथा । साधनसाधायापरमार्थां । व्यर्थगुंतोनिविषयस्वा
र्था । मृत्युअन्यथानव्हेचा ९५ गुरुभक्तांचेंभयपाही । यमपळतसेलवलाही । मृत्युसीमृत्यूयेतसेठायीं । काळका
ळाग्रासित ९६ जेंविंराजद्वारींचेसेवक । धिक्कारितीपाहूनरंक । तेविंअष्टासिद्धयादिक । गुरुपुत्रतुच्छमानि
ती ९७ अज्ञानतिमिराचीराती[1] । सद्गुरुकृपेंउदयायेती । तेंज्ञानप्रकाशगभस्ती । अज्ञानरजनीनाशकजें ९८
अनंतजन्मींचेंहरपलें । तेंमजमाजीसांपडलें । सद्गुरुकृपेचेबळें । द्वैतगेलेंलयातें ९९ त्वंततआणिअसी । एवं
वदेतत्वमसी । तोचिआत्मामीअविनाशी । क्षराक्षरासिवेगळा १०० माताह्मणेवत्सातान्हया । माझीत्यागून
जासीमाया । दुःखदायकउदरींकासया । आलासिमाझेगुणज्ञा १ यापरीनिरोपोनिनिर्वाणज्ञान । आश्चर्यकारि
तीसर्वजन । हायोगभ्रष्टपावलाजनन । दर्शनेंउद्धरीसर्वजीव २ दोनवर्षांचेंबाळसान । तयासिझालेंआत्मज्ञान ।
धन्यसद्गुरुमहिमान । पूर्णब्रह्मपैंकेलें ३ जनकजननिनेंपारिसोनज्ञान । तयासद्बोधवैराग्यहोऊन । तटस्थपाह
तीसर्वजन । वृत्तिएकाग्रहोउनी ४ ब्रह्मनिष्ठझालियानंदन । त्याचेंकरावेंअवश्यवंदन । पूर्वजांप्राप्तकैवल्यसदन[2] ।
श्रुतिप्रमाणवदतसे५पितामाताउभयतां । वंदितीझालींगोरक्षनाथा । पुरेपुरेहाप्रपंचआतां । आह्मासमर्थाउद्धरी
६ तीतेंह्मणतीगोरक्षनाथ । पुत्रदीधलाभिक्षार्थ । तोरक्षिलाझोळीआंत । धन्यकृतीत्वांकेली ७ पुत्रादीक्षादी
धलीत्वरित । नामठेविलेंविमळनाथ । आज्ञापितीकरीतीर्थ । बदरिकाश्रमींअसावें ८ लोहांसीलागतांपरिस ।

तात्काळींहांयबावन्नकस । केवळसानबाळराजस । समरसझालेंस्वस्वरूपीं ९ परिसदृष्टांतएकदेशी । सोनेंला
वितांलोहासी[3] । तोंलोहताजाईलकैसी । सामर्थ्यतेंपरिस १० तैसानव्हेस रुजाण । शिष्याकरिआपणासमान ।
त्याचेउद्धरतीसकळजन । भवबंधनतोडीतसे ११ असोतेथोनिगंतव्यकरित[4] । महाराजश्रीगोरक्षनाथ ।

1 अज्ञान रूपी अंधकार. 2 मोक्ष 3 लोखंड. 4 गमन.

पुढेंजातद्विजसदनांत । मंगळउत्साहदेखिला १२ अलक्षजागवोनिआनेनीं । भिक्षादेईवोजननी । स्वरूपसौंदर्यसुलक्षणी । पाहोनवेधलेजनसर्व १३ ऐसापुरुषसौंदर्यव्यक्ती । प्रत्यक्षदैदीप्यविष्णुमूर्ती । किंवाहोउमापती । आजजगतींदेखिला १४ पक्वान्नभरोनसुवर्णपात्र । दिव्यअन्नेंपदार्थमात्र । स्वादिष्ट चतुर्विधपवित्र । अर्पितीसत्वरसद्भावें १५ तेथूनपातलेमत्स्येंद्रस्थळीं । स्वामीपुढेंठेविलीझोळी । भिक्षाग्रहणतयेकाळीं । करितेझालेनाथजी १६ अन्नषड्रसबहुत । दध्योदनवटकमिष्टलागत । तयावरीअद्भुतप्रीत । संतोषततयावरी १७ गोरक्षप्रसादकरीग्रहण । उच्छिष्टशेषदुर्लभह्मणून । स्वीकारितीप्रीतीकरून । आनंदमयहोउनी १८ असोदुसरेदिवसींजाणें । गोरक्षातेंमत्स्येंद्रह्मगे । तूंसत्वरजावेंएथून । भिक्षाआणिकालचीं १९ मांषान्नवटकअतिरुचिकर । आणींकांअतिसत्वर । आज्ञाहोतांगोरक्षवीर । जातेझालेगुरुआज्ञें २० हरपलेस्थळींपाहावेंह्मणून । त्याग्रहींचकरावेंशोधन । पूर्वद्वारलागलेंह्मणून । पश्चिमद्वारेंजातसे २१ तेथेंसडासंमार्जनकरिती । उच्छिष्टपात्रेंउद्धरिती । तेथेंअलक्षउच्चारिती । भिक्षामागतीस्त्रियांतें २२ भिक्षाआणितांतंदुळ । तोंनघेमत्स्येंद्रबाळ । ह्मणेमाषान्नवटकद्यावेपुष्कळ । मिष्टरुचिकरलागती २३ ह्मणेयोगियाअवधारी । कालप्रयोजनहोतेंघरी । अन्नेंपचविलींनानापरी । आजकैचेआसती २४ अतिथीह्मणेलडिवाळ । आमचेपुरवावें तुह्मीओळ । यास्तवमागणेंतुह्मांजवळ । तरीआर्तपूर्णकरावे २५ अतिथीदेतांइच्छाभोजन । इच्छिलें पावतीसत्यजाण । त्यामधिधर्मशास्त्रप्रमाण । जाणतअसासर्वही २६ कुंडलाकृतीमाषान्न । नाथासीअर्पितां अपारपुण्य । हेंकरालवचनमान्य । कीर्तिधन्यत्रिलोकीं २७ रिक्तगेलियाअतीत । तरीग्रहस्थहोयपुण्यहत । यास्तवविचारापरमार्थ । सार्थककरादेहाचें २८ पहाशिबिराजयानें । आपुलीवपूंकेलीछेदन । कींश्रियाळें मांसदानें । अतिथीतोषवीशंकर २९ हरिश्चंद्रस्वर्गींदान । विश्वामित्राकरीअर्पण । समग्रराज्यदेउन ।

१ ब्राह्मणाचें घरांत. २ मुखांतून. ३ भूमीवर. ४ उडदाचे वडे. ५ मनो रथ इच्छा. ६ रिकामा. ७ शरीर.

आपणजायवनातें ३० बळांनेंअर्पूनशरीर । तोषविलाआदितिकुमर । कींकर्णासींमागेइंद्र । कवचकुंडलें
देततया ३१ यावरीस्त्रियाबोलतीवचन । तर्कार्थकथनरामायण । कळलेंतुझेंब्रह्मज्ञान । उदरभरणार्थदिस
तसे ३२ पूर्ववयवैराग्यघेऊन । रसनाइच्छीमिष्टान्न । कायबाह्यभस्मचर्चून । वासनात्यागनव्हेची ३३
नानाअसत्यबोलून । करितीआपुलेंकार्यसाधन । हेंप्राणिमात्रींध्यान । धूर्तलक्षणहेंहोय ३४ येरूह्मणेघेतल्या
विण । एथूननजायअर्धक्षण । स्त्रियाह्मणतीकायकारण । आग्रहकरणेंभिक्षेचा ३५ अल्पसंतुष्टअसावें ।
मनइच्छेनेंजोलाभपावे । तेणेंसुखातेंपावावें । नैराश्यव्हावेंअंतरीं ३६ अतिथीहाआतित्याई । आर्षबुद्धी
नकळेकांहीं । तंदुळअर्पीतेभिक्षाघेई । काहींनामिळेयापरतें ३७ अरेसकुमारायोगिया । भलताघेऊंनको
थाया । व्यर्थहोतीश्रमवाया । अर्थसाध्यनव्हेची ३८ तुझेआकर्णनेत्रदिसतो । तेकाढूनदेईआह्मांप्रती ।
अवश्यह्मणूनिनाथमूर्ती । अगुळींघालीचक्षूतें ३९ गोरक्षेंअक्षकाढिला । रुधिरेंप्रवाहचालिला । भूमीवरी
तत्काळपडिला । तेणेंभ्यालाअंतरी ४० राजशिक्षाभयेंकरून । ललनाझाल्याम्लानवदन । स्वपल्लवेंनेत्र
पुसोन । चरणधरूंधांवती ४१ गोरक्षह्मणतीसर्वेपावलें । वटाक्षआणाउतावेळें । लगबगहोऊनसोंवळें । पाक
निष्पत्तीकरितातीं ४२ घाबऱ्याहोऊनयुवती । भयेंभरलीभावनाभक्ती । उत्पन्नझालीभयप्रीती । पक्वान्नकरि
तीपैं ४३ घृतपक्वपचवोनी । आणित्याझाल्यानितंबिनी । अपूपवटकघालोनिदध्योदनीं । वडेस्थूळआणि
ले ४४ झोळींतभरोनिआपुल्याहातें । देतीतेव्हांगोरक्षातें । जेंवियज्ञपत्न्याकृष्णातें । अर्पित्याझाल्यासद्भावें
४५ कपाटेंकरूनमुक्त । बोळविलेगोरक्षनाथ । नेत्रधरूनवामेंहस्त । मत्स्येंद्रदर्शनाजातसे ४६ लीलानाटकी
दावीचरित्र । ब्रह्मादिकांनकळेसूत्र । तोगुरुकार्यादेऊननेत्र । मत्स्येंद्रपुत्रयेतसे ४७ सद्गुरूतेंकरूननमन । पुढें
ठेविलेंभिक्षान्न । गुरुबोलेकायकारण । नेत्रझांकलेमद्दत्सां ४८ गोरक्षवदतीसत्यवचन । भिक्षाआणिलीने

१ ताका साठीं. २ जीभ. ३ रक्ताचालोट. ४ स्त्रिया. ५ पदर. ६ डाव्याहातानें. ७ म॰झ्या बाळा.

त्रदेऊन । गुरुह्मणतीकरींअर्पण । एकचक्षुआमुतें ४९ आज्ञाहोतांतिक्षणीं । नेत्रअर्पिलागुरुचरणीं । धन्यह्म
णोनिआकाशवाणी । होतीझालीतेवेळीं ५० जेंविंकमलोवरकमलपत्राक्ष । विरूपाक्षाअर्पितकमलदलाक्ष ।
परीक्षापाहेसर्वसाक्ष । कमलप्रत्यक्षगुप्तकरी ५१ उणेंहोतांपुष्पकमळ । करांगुळीनेनेत्रकमळ । काढोनियांउ
तावेळ । जाश्वनीळाअर्पित ५२ तोचिएकराहिलाह्मणून । गोरक्षअवतारींकरीअर्पण । धन्यगुरुभक्तीचेंमहि
मान । अवतारघेतयास्तव ५३ चर्मचक्षूचात्यागकरून । नेत्रींमूदलेंदिव्यांजन । तेव्हांज्ञानचक्षुप्रगटोन ।
ब्रह्मैवभासेसबाह्य ५४ मोरक्षअवतारींमत्स्येंद्रसेवन । कृष्णअवतारींसांदीपन । कलींतएकाजनार्दन । गुरुसेव
नजाणती ५५ आदिमध्यअवसानीं । आदिनाथव्यातजनींवनीं । कर्ताकरवितात्यावांचोनी । नसेदुजानिश्चय
५६ याअध्यायाचेंकरितांआवर्तन । त्यासअष्टसिद्धीसुप्रसन्न । अष्टांगयोगाचेश्रेयपूर्ण । प्राप्तहोयजाणपां ।
५७ अष्टाध्यायअष्टदिक्पाळ । कींअष्टभैरवचिहेप्रबळ । कींअष्टविनायकनिश्चळ । त्याअष्टभावसाष्टांगीं ५८
एथेंआर्तांचेअष्टभोगसरती । एथेंएकाग्रअष्टधाप्रकृती । एथेंअष्टदेहसमावती । अध्यायाष्टकश्रेष्ठहें ५९ पुढेंक
थाअतिरसाळ । गुरुभक्तपरिसोतप्रेमळ । श्रवणपठणेंसकळ । गुरुपुत्रप्रेमाजाणती ६० आदिनाथलीलाप्रयाग
जाण । भावमाघमासआर्तेंकरून । ग्रंथश्रवणींकरास्नान । येणेंकैवल्ययेहाता ६१ हाग्रंथत्रिवेणीसंगम । येथंये
वणसमाधीज्यानिःसीम । तोचिस्वयंपरब्रह्म । उद्धरीदर्शनेंबहुतांसी ६२ श्रीमतआदिनाथलीलाप्रसिद्ध । भैर
वपदाब्जींषट्पद । आदिनाथहोऊनिमिलिंद । अष्टमोध्यायसुरसहा ॥ १६३ ॥ अष्टमाध्यायसंपूर्ण ॥ ८ ॥
॥ ओव्या ॥ १६३ ॥ ॥ श्रीमतआनिनाथार्पणमस्तु ॥ ॥ शुभंभवतु ॥ ॥ ७ ॥

---

१ विष्णु. २ शंकरास. ३ नेत्र. कमल.

अध्याय ९ वा

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ आदिनाथचित्समुद्र । सलिललीलातरंगमत्स्येंद्र । पूर्णपूर्णिमेचागोरक्षचंद्र । पाहू
नभरतेंदाटलें १ तेंपूर्णब्रह्मअपांपती । पारनपावेवेदश्रुती । जेंविंक्षारसमुद्रींतृप्ती । तृषाक्रांताचीनहोय २ जे
वीनीरदद्वारेंकरून । मिष्टहोऊनपिकेधान्य । तेंविंसद्गुरुमुखींचेवर्ण । सुधाहोतीसच्छिष्या ३ ऐसासद्गुरुपूर्ण
ब्रह्म । तयामाझाप्रत्यंगप्रणाम । त्याचेपदाब्जींनिःसीमनेम । भवभ्रमातेंहरीजो ४ जोप्राज्ञउद्यानींचावसंत ।
शांतिशरत्काळींचानक्षत्रनाथ । कींवर्षाऋतूवाचिद्घनवर्षत । तोचिद्गर्भींचागभस्ती ५ कींप्रत्यक्षतोबादरा
यण । कींद्विनेत्रचतुरानन । तोभाळलोचनपंचवदन । लांछनविहीनविष्णूतो ६ असोसद्गुरुदीनदयाळ ।
अष्टमोध्यायींवदलेरसाळ । वटकभिक्षामत्स्येंद्रबाळ । अर्पितीझालेगुरूसी ७ बाह्यचक्षूतेंत्यागिलें । मगज्ञान
चक्षुप्रगटलें । तेणेंसर्वांगदेखणेंझालें । ब्रह्मकटाहसबाह्य ८ गोरक्षह्मणेपदींप्रार्थना । प्रार्थितसेंदयाघना । स्वा
मीपिंडब्रह्मांडरचना । विराटसमाधीतेकैसी ९ पिंडींचीपाहिलीप्रचीती । परीब्रह्मांडींचीकैसीगती । पाहावीहें
वसेचित्तीं । कृपाकरोनिदाविजे १० विराटाचेंकूटस्थान । त्याचेसहस्रदळतेंकवण । हेंपाहावेंआपुलेनयन ।
ऐसीइच्छाउदेली ११ उतमह्मणोनिमत्स्येंद्रनाथें । उभयजातीपश्चिमपंथें । तंवपातलेक्षीराब्धितटातें । तेजगद्गु
रुमहाराज १२ तेथेंदेखिलेंउपमन्युस्थान । आश्रमपवित्रशोभायमान । परस्परेंकरूननमन । क्षेमालिंगना
मिसळले १३ अन्योन्यपुसोनस्वागत । नाथाचेंकेलेंपरमातिथ्य । तेथूननिघतेझालेत्वरित । उपदेशस्था
नदाविलें १४ मत्स्येंद्रह्मणतीयेस्थळीं । गिरिजेशीउपदेशीचंद्रमौळी । माझीउत्पत्तितेकाळीं । होतीझा
लीशिवइच्छें १५ पुढेंविलोकितशेषशयन । महाविष्णूआदिनारायण । जयानाभींकंजजजनन । जगदाकारर
चीतो १६ जेआदिसाच्चिदानंदद्योतक । तयापासोनभासअनेक । वस्तुहोयअनेकीएक । कनकाळंकार

---

१ चिदानंद रूपी, समुद्र, २ लीला रूपी, लहरी रूप. ३ मेघ. ४ नमस्कार, ५ पार्वती, ६ शंकर. ७ ब्रह्म देवाची उत्पत्ति.

ज्यापरी १७ तंतूमाजीपटादिसती । पाहातांतंतूपासावपटोत्पत्ती । तैसीजाणस्वरूपस्थिती । तीचिदाभासींव्याप्तती १८ तोंनवनीरदघनःश्यामवर्ण । चतुर्भुजझालासगुण । शंखचक्रगदाधारण । लीलाकमलहस्तकीं १९ जोइंदिराहृत्पद्ममिलिंद । स्वानंदकंदपूर्णानंद । कोटिमदनाहूनिअगाध । लावण्यसिंधूवेधक २० आणीकवासरमणीच्याश्रेणी । तेंविमकरकुंडलेंसुप्रभश्रवणीं । उभयभागींदीप्तिकर्णी । कौस्तुभमणीशशीपरी २१ मुक्तमाळागळांडोलती । नक्षत्रन्यायविराजती । कोटिविद्युल्लतेदीप्ती । तेंविंउत्तरीवस्त्रतें २२ कोटिचपळेवालखलखाट । तेंविकांसिवसेपीतपट । घनश्यामतनुसुभट । चपळचपळातळपती २३ विशाळभाळआकर्णनेत्र । सरळनासिकसुहास्यवक्र । मृगमदतिलकसुंदर । मणिमयमुगुटविराजे २४ शेषलक्ष्मीचतुरानन । ऐसादेखिलाजनार्दन । आभानभांकितगगन । दिव्यदीप्तिदेखिली २५ मत्स्येंद्रम्हणतीत्रिकूटस्थान । विराटाचेंहेंचिलक्षण । येथूनभानुमंडलभेदून । करूनआनंदीसुखावें २६ आतांकरीभानुचक्रभेद । तेथेंहोशीतूं अभेद । तयेस्थानींपूर्णानंद । अनिर्वाच्यहोयतें २७ गोरक्षयोगमार्गगती । ब्रह्मांडसमाधीचेआर्ती । पाहूंजातीपरंज्योती । जयाध्यातीमहर्षी २८ अकारहरपलेंस्थूळ । उकाराचालयसकळ । मकारातेंमहामंडळ । अर्धमात्रासमरस २९ जेंचहूंशून्याहूनिपर । जेंपरात्परअगोचर । तेंचिस्वरूपनिराकार । विकाररहितहोयतें ३० तेथेंकैंचाभेदभास । चिदानंदींसमरस । देशकाळवस्तूअविनाश । आभासभासावेगळें ३१ तेंअलक्षगोरक्षासमाधी । अहंदेहींहरपलीबुद्धी । परिपूर्णभरलास्वानंदउदधी । अक्षयपदींचाअधिकारी ३२ कैवल्यसाम्राज्यआलेंहाता । तेथेंभेदाचीकायसीवार्ता । तेथेंध्येयध्याताध्यातां । पाहतांपाहाणेंउरेना ३३ कींलवणांचापुतळा । समुद्रींजेंविंसामावला । पाहूंजातांतयाला । नसेउरलाद्वैतार्थी ३४ कींसागरसंगमगंगासंग । तेंविजीवशिवात्मकआत्मयोग । तेथेंद्वैताचानसेभाग । योगीलागजाणती ३५ असोयापरीब्रह्मांडस्थिती । गोर

---

१ वस्त्र. २ मोक्ष. ३ ईश्वराचें स्वरूप. ४ ध्यान करणारा. ५ मीठ.

क्षालाधलीयोगगती । मगतेथूनमत्स्येंद्रयती । जातेझालेस्वइच्छें ३६ पर्यटनकरितांसिद्धगती । पातलेएकानगराप्रती । परमपवित्रतेथेंनृपती । अपारकीर्तीजयाची ३७ नैषधदेशींचानृपनाथ । सुदर्शन नामेंपरमविख्यात । शत्रुदमनींवैवस्वेत । दुजाबिडौजेंभूमंडळीं ३८ तयाभार्याउभयअसती । लीलावतीआ णिमालती । कनिष्ठेवरीअतिप्रीती । लीलावतीतेंत्यागित ३९ आलेंयबांधोनिनगरानिकटीं । रम्यरमणीकपु ष्पवाटी । तेथेंठेविलीतेगोरटी । जेंविजानकीअशोकीं ४० परितेमासपक्षाचीगर्भीण । असोनकरीस्वधर्माचरण । देवतार्चनतुळसीसेवन । अतिथिभोजनदेतसे ४१ एकेदिवसींमत्स्येंद्रनाथ । भिक्षेसआलेअकस्मात । द्वा रींअलक्षोच्चारकरित । स्वयेंआणीतभिक्षेतें ४२ नमनकरोनअर्पीभिक्षान्न । स्वामीवदतीअभयवचन । पुत्रहो ईलतुजलागोन । चिरंजीवचिरायू ४३ शकुनग्रंथींबांधोनपदरीं । येतीझालीस्वमंदिरीं । निश्चयानिःसीमना थावरी । दृढसंकल्पजियेचा ४४ पाहूनएकरूपभावार्थ । प्रत्यहींभिक्षेसीनाथयेत । तिचानेमनिश्चयार्थ । कसून पाहातसद्गुरू ४५ नाथाचेंनहोतांदर्शन । नकरीअशनउदकपान । अहर्निशींनिःसीमध्यान । सदाचिंतनतयाचें ४६ अकाळकाळींभिक्षेसजाये । निधारिसतीचापाहातआहे । भिक्षेसनयेतांपाहे । उपोषितराहेतेदिनीं ४७ प्रातःकाळीं माध्यान्हकाळीं । सायंकाळींनिशिकाळीं । जेंविनभचातकन्याहाळीं । तेंविमार्गविलोकी ४८ भलतेचसमयींयेवो ना । स्वामीमागतीभिक्षान्न । आधींठेवीसिद्धकरोन । मागतांअर्पीतयातें ४९ कोणीएकेदिवसींजाण । करितअसतां मंगळस्नान । तोंअस्मातप्रगटोन । अलक्षशब्दगाजवी ५० नग्नांगींअंगनायेसत्वर । वृत्तिझालीतदाकार । दे हाचापडोनिविसर । अव्यग्रभिक्षानेतसे ५१ नाथमायापरमगहन । इतेंपाहतीझणीनग्न । आंगींवेष्टिलेंदिव्यवस न । दैदीप्यमाननिर्मिलें ५२ जेवींद्रौपदीतेंवस्त्र । देताझालापंकजनेत्र । लीलावतीतेंमत्स्येंद्र । तेंविदेताद याळू ५३ भोजनसमर्यीयाज्ञसेनी । वाढीतअसतांदुर्जनश्रेणी । अकस्मातबिरडेंतुटोनी । मुक्तझाली

१ यमधर्म. २ इंद्र. ३ दुसरीवर. ४ घर, राजवाडा ५ बाग, ६ स्त्री. ७ वस्त्र. ८ श्रीकृष्ण. ९ द्रौपदी. १० कौरव पंक्ति.

कंचुकी ५४ भक्ताभिमानीगरुडध्वज । द्रौपदीकेलीचतुर्भुज । अधोक्षजेंराखिलीलाज । दुर्जनअधोमुखशासिती । ५५ दुर्वासेंछळिलेपंडुतनुज । तत्काळधांवेगदाग्रज । तोसच्चिदानंदमहाराज । उत्पन्नअन्नेंपैंकेली ५६ तैसीली लावतीसलीला । सद्गुरुनाथदाखविताझाला । जनपाहातीसर्वडोळां । कळाअतर्क्यजयाची ५७ मानवलोकीं वस्तुदुर्लभ । वस्त्रप्रकाशमयदिसेनभ । दीप्तीदैदीप्यसुप्रभ । अलभ्यलाभपावली ५८ अत्यद्भुतभावनाभक्ती ह्मणोनितीतेंमत्स्येंद्रप्राप्ती । सदानिरंतरगुरुदास्यवृत्ती । धन्यस्थितीतियेची५९कायावाचाआणिमन । अहर्नि शींसद्गुरुध्यान । सदांचित्तींचिंतन । गुरुवीणआनअसेना ६० असोभिक्षाकरोनअर्पण । सद्दढधरीनाथचरण । मत्स्येंद्रकरितीतेथूनिगमन । मनोवेगेंकरोनी ६१ इकडेमालतीतेंवार्ताश्रुत । लीलावतीतेंमत्स्येंद्रनाथ । अ मौल्यपीतांबरअर्पित । जोकांदुर्लभयालोकीं ६२ सापत्न[3]भावद्वेषचित्तीं । अमौल्यवस्तूचीतीतेंप्राप्ती । तेणेंत ळमळविकळचित्तीं । द्वेषउत्कर्षवाढला ६३ तंवरावसभाविसर्जोनी । येताझालाशय्यास्थानीं । तोंनेत्रारक्तस रोषराणी । पाहोनपुसेतियेतें ६४ कायझालेंकायकारण । कांआजिझालेंदुश्चितमन । दुर्घटसंकटआहेकोण । तेंमजप्रतीनिवेदीं ६५ येरीवदेकुळलांछन । डागलागलाप्राक्तनेंकरून । संभाविताससिहोयमरण । दुराचरणदिसत से ६६ प्रत्यहींभिक्षेसयेतअतिथी । कानफाडानाथपंथी । त्यातेंसछद्मलीलावती । अनुचितदिसेलौकिकीं ६७ दिव्यदैदीप्यविद्युल्लतेपरी । पीतांबरअर्पिलानिर्द्धारीं । अमौल्यकायवदूंवैखरी । कोठोनिआणिलानेणवे ६८ ऐ कोनिकोपलासर्वेश्वर । ह्मणेआणापाहूंकैसेंवस्त्र । आणिताजाणवेलविचार । कापटचकिंवाकैसेंतें ६९ अंतःपुरीं च्यास्त्रियाधूर्त । सर्वेंधावेचतुरभृत्य । तिचेंपाहोनियांकृत्य । वस्त्रआणासत्वर ७० आज्ञाहोतांतेसमर्यी । दूत पावलेअंतर्गृहीं । दूतिकायेवोनिलवलाहीं । प्रार्थित्याझालयातियेतें ७१ तंवतेबैसलीध्यानस्थ । मानसपूजा एकाग्रएकांत । नासाग्रींमुद्रातटस्थ । निमग्नरतस्वरूपीं ७२ चितचैतन्यीं[6]सामावलें । ब्रह्मानंदींलीनझालें ।

१ दुसरें. २ ऐकिली. ३ सवत पणा. ४ सेवक. ५ दासी. ६ चित्स्वरूपीं

ज्ञप्तिरूपेंमात्रउरलें । उरलेंसरलेंतयानें ७३ अखंडदंडायमानमन तेंमनचिझालेंउन्मन । तेथेंकैंचेंध्येयध्याताध्यान । द्वैतभानमावळे ७४ मीतूंपणासीनसेठाव । तोंतवदेहभावझालावाव । राजयोगाचाहावैभव । अनिर्वाच्यसांगतां ७५ असोद्रूतद्रूतिकाविनविती । चित्तींपाहतीविदेहस्थिती । दारुप्रतिमातटस्थवृत्ती । देहभासभासला ७६ उशीरलागलाह्मणून । दुसरेसेवकप्रेरिलेजाण । तेहिराहिलेगुंतोन । तटस्थपणेंतिष्ठती ७७ तोंदुजासेवकसत्वर । नामतयाचेंदुर्धर । परमदुष्टदुराचार । कींदुःशासनचिदूसरा ७८ रावत्यातेंआज्ञाकरी । तुवांजाऊनतेथवरी । तिचीसर्वथाभीडनधरीं । एथेंआणीममाज्ञा ७९ अवश्यह्मणेतोदुर्मती । शीघ्रजायसत्वरगती । तीतेंह्मणेतुजनृपतीं । पाचारिलेंअविलंबें ८० तंवसतीनेदीप्रतिवचन । मगकायकरीतोदुर्जन । मस्तकींचाअंचळवोढोन । वेणधरीदुष्टतो ८१ स्पर्शकरितांतेवेळा । वस्त्रांतूननिघतीअग्निज्वाळा । भडभडाटेजेवींचपळा । आंगींखडतरझोंबती ८२ जेंविंमुचुकुंदशरीरींचेंवसन । काढितांदग्धकाळयवन । कींदमयंतीचेशापेंकरून । भस्मझालानिषाद ८३ तैसाजळालादुर्मद । जेंविंशंकरक्षोभेंकामदग्ध । नाथमहिमाअगाध । लीलावतीचाअभिमानी ८४ हाहाःकारएकचिझाला । महाकल्पांतवोढवला । नृपाळबहुतघाबरला । मत्स्येंद्रमहिमादेखोनी ८५ जेंविंअनुष्ठानसिद्धकाळ । देवताप्रगटेतत्काळ । तोंविमत्स्येंद्रउतावेळ । येतेझालेसद्गुरू ८६ नृपधांवूनलागेचरणीं । त्राहित्राहिआननींध्वनी । मांपाहिपाहिइहींवचनीं । सद्गदहोऊनवदतसे ८७ भावेंजोडोनिउभयकर । प्रार्थीतसेवारंवार । मीपरमपतितदुराचार । कराउद्धारपैंमाझा ८८ मगमालतीराणीयेऊन । मत्स्येंद्रातेंशरणअनन्य । ह्मणेदीनातेंउद्धरोन । पावनकरणेंमजअतां ८९ मीअधमअपराधाचीखाणी । मजत्रातानसेचियात्रिभुवनीं । ह्मणोनिठेवीपदींमूर्ध्नी । दंडकरामजह्मणतसे ९० स्वामीवदतएकमाते । तूंशरणजाईलीलावतीतें । तेक्षमाकरीअपराधातें ।

१ दासी २ वैराग्य. ३ लाकडाची बाहुली. ४ पदर. ५ वीज. ६ दोन हात जोडून ७ मुक्त

निश्चयातेंजाणतूं ९१ मगलीलावतीचेंचरणकमळ । धरितीझालीतेवेल्हाळ । पदींठेवूनियांभाळ । ह्मणेअपरा
धीमीजननिये ९२ तेमहासाध्वीपतिव्रता । केदानेणेद्वैतवार्ता । ऐसेंनकरींवोपुन्हांआतां । सद्गुरुसमर्थाभजावें
९३ सर्वांविनवींबद्धकरीं । उपदेशदेऊनमजउद्धरी । दयासिंधूदयाकरी । दीनावरीयेवेळे ९४ यावरीमत्स्येंद्रव
दतीवाणी । गोरक्षयेईलयेस्थानीं । तोउद्धरीलतुह्मालागोनी । मनींनिश्चयअसोंद्या ९५ यावरीप्रार्थीलीलाव
ती । हादुर्मतीगेलाअधोगती । यासीद्यावीउत्तमगती । पुनरावृत्तीचुकवावी ९६ ऐकोनह्मणतीमत्स्येंद्रनाथ । जै
सेंजयाचेंसंचित । तैसीक्रियमाणक्रियाहोत । आपुलेंकेलेंफळपावे ९७ लीलावतीदेतप्रतिवचन । कृतार्थहोत
तवदर्शन ।ऐसेंदर्शनमाहिमान । तेंकायअसत्यहोईल ९८ संचितक्रियमाणप्रालब्ध । तुमचेस्मरणेंहोतीदग्ध । स
द्गुरुमहिमाअगाध । शेषहीवर्णूनशकेची ९९ नसेगुरुकृपेंकाळवेळ । गुरुकृपेंजिंकूंकळिकाळ । गुरुकृपेंस्वानं
दसोहळे । प्राप्तहोतसेपैं १०० लोहशस्त्रेंकरोन । परिसासींकेलेंजरीताडण । किंवाकेलियाअर्चन । सुवर्णकरणें
निजधर्म १ ईश्वरींवैरकिंवाशरण । जेंविंचुकवीजन्ममरण । गजनक्रहोतांदर्शन । स्वयेंप्राप्तहोयदोघां २कींएकीला
विलातरुवर । एकघायघालीनिष्ठुर । परीउभयांसएकसर । छायाअभेदजापरी ३ एकींदीपप्रदीप्तकेला । तया
वरीप्रकाशकेला । तस्करांसीअपारझाला । अभेदप्रकाशपैं ४ जेंविंगंगोदकसुवर्णपात्रीं । कींमृन्मयकलशामा
झारीं । पवित्रपणेंनिर्धारीं । अभेदपैंजाणावें ५ तैसेसज्जनआणिदुर्जन । तुह्मांप्रतिसमसमान । आतांयासीं
उद्धरोन । करावेंपावनसमर्थें ६ यापरीपरिसोनम्लानोत्तर । हेलावलादयासागर । कृपादृष्टींमत्स्येंद्र । अवलो
कितीतयातें ७ जेंविनिद्रिस्थहोयजागृत । तैसाउठताझालात्वरित । भस्मांतूनिअकस्मात । प्रगट
होतसत्वर ८ एकचिझालाजयजयकार । समग्रपाहतीनारीनर । रावहोयहर्षनिर्भर । आनंदथो
रवर्तला ९ दुर्धरयेऊनपदाब्जीं । षट्पदेंहोऊनघालीरुंजी । ह्मणेधन्यधन्यश्रीनाथजी । उद्धारकेला

१ कधींही. २ नरक. ३ पुनर्जन्म. ४ प्रारब्ध. ५ वृक्ष. ६ चोर. ७ मातीचा ८ मुक्त. ९ समुद्र. १० भ्रमर.

पैमाझा १० स्वामीचेदर्शनेंकरून । मजजन्मांतरींचेंझालेंज्ञान । अनेककेलेंदुष्टाचरण । दुष्टदेहपावलों ११ वृकेंव्याघ्रसर्पतामस । हेजन्मघेतलेबहुवस । जीवनाशअसमास । हत्याघडल्याबहुतची १२आतांनरदेहातेंपावून । मजनघडलेंकांहींसाधन । मजघडलेंगुरुभक्तछळण । तेणेंदंडपावलों १३ माझेगुणदोषअगणित । चित्रगुप्तझालेथकित । ह्मणोनिघेतलेंदेहांत । पुनर्जन्मपावलों १४ आजन्मदोषाचेगिरिवर । गुरुकृपेचेंहोऊनिवज्र । भग्नझालेएकसर । अगाधसामर्थ्यजयाचें १५ स्वामीकृपाअवलोकनें । मजकेलेंपुन्हांनिर्माण । मीकायहोऊंउत्तीर्ण । जगद्गुरूचेंयेवेळीं १६ मगआरंभिताझालास्तुती । जेंमत्स्येंद्रनाथचक्रवर्ती । जगदोद्धाराचेआर्ती । अवतारघेसीगुरुवर्या १७ नमूंआदेशदेशरहिता । पूर्णब्रह्ममायातीता । तूंसायुज्यपदाचादाता । गुरुसमर्थादातारा १८ नमोकामगजविदारणा । क्रोधअहिनिकंदना । लोभारण्यअग्निदहना । मत्सरछेदनामत्स्येंद्रा १९ मदनदहनमदनांतका । त्रितापहरणात्रिपुरांतका । अविद्यानाशकभद्रकारका । चित्सुखदायकाश्रीमूर्ती २० आतांविनवीस्वामिप्रती । पुन्हांनसाव्याजन्मपंक्ती । जन्ममृत्यूच्याविपत्ती । कितीआतांभोगाव्या २१ कैचाप्रपंचकैचेंघर । मिथ्यामायेचेंवोडंबर । विषयासक्तहोऊननर । क्षणिकसुखातेंआतुडती २२ लिंगदेहाचाकरूनिनाश । अविद्येचातोडवीपाश । जीवदशेचाभेदभास । अविनाशपदींमेळवी २३ यापरीपरिसोनविनवणी । वदतीमत्स्येंद्रअभयवाणी । उदितझालासीदीक्षाग्रहणीं । तरींअर्पितोंतुजलागीं २४ मगउपदेशिलानिगममंत्र । मुद्राशृंगीयोगसूत्र । दिव्यदीक्षापवित्र । देतेंझालेसद्गुरू २५ मस्तकींठेवूनिवरदहस्त । नामठेविलेंधर्धरनाथ । आज्ञापितीकरींतीर्थ । तेथेंभेटतोसिद्धपें २६ राजाह्मणेउठाउठी । चमत्कारदेखिलादृष्टीं । वसिष्ठेंसूर्यरथींछाटी । प्रकाशविलीप्रतापें २७ याज्ञवल्कीचेमंत्राक्षतीं । शुष्ककाष्ठापल्लवफुटती । तैसीभस्में संभूतीं । दिव्यदेहींप्रगटला २८ धन्यधन्यसिद्धप्रताप । दर्शनेजायात्रिविधताप । सद्गदितहोऊननृप ।

१ लांडगा. २ पर्वत. ३ आधिदैविक. आधिभौतिक आध्यात्मिक ४ पसारा. ५ सुकलेलें लाकूड.

वेळोवेळांवंदित २९ अद्भुतलीलावतीचाभाव । प्राप्तझालेंनाथवैभव । ब्रह्मांडींकीर्तिगौरव । सार्थककेलेंदेहाचें
३० प्राप्तप्रसादवसन । आणिदुर्धरकरविलापावन । नेणोनसतीचेंमहिमान । छळकेलानकळतां ३१
आतांमिहीकैसातरेन । रोमांचआंगींहोयस्फुरण । प्रेमाश्रुनेत्रींविमळजीवन । कंठदाटेतयाचा ३२ जरीकां
तेंसिजावेंशरण । हेंहीलौकिकींविलक्षण । मगसदृढनिश्चयेंकरून । धरीचरणगुरूचे ३३ हृदयझालेंसद्गद
पोटीं । मंत्रदिधलाकर्णपुटीं । तुझीसरलीअटाआटी । जन्मराहटीचुकविली ३४ मगप्रार्थीतसेमालती । मत्स्यें
द्रतीतेंआज्ञापिती । तुजउद्धरीलीलावती । तीतेंशरणजायतूं ३५ विषमभावनधरीअंतरीं । शुद्धमनेंसेवा
करीं । पुत्रहोईलनिर्द्धारीं । पराक्रमीविजयीतो ३६ एकभावेंएकाचचित्तीं । तुह्मीअसावेंअभेदप्रीतीं । ऐसेंसां
गूनतयेप्रती । मत्स्येंद्रजातीतेध्वां ३७ नृपेंसोडूनराज्यभार । अमात्यकरितीकारभार । मांडलिकदेतीकर
भार । प्रजारक्षितीस्वभावें ३८ अतिथिपूजूनझालालाभ । यास्तवकरितांचिआरंभ । चढेवेढींहोतलाभ ।
याचकांतेंगौरवी ३९ विप्रांदेऊनिअग्रहारें । ठायींठायींअन्नछत्रें । शिवप्रासादविष्णुमंदिरें । तडागमठिका
वापिका ४० कोणीयाचकनजायविन्मुख । देशोदेशींगाजलीहाक । लीलावतीपरमधार्मिक । दिगंतकीर्तिजा
हली ४१ असोयापरीस्वधर्माचरण । नाथार्चनआणिसंतर्पण । शुक्लपक्षचंद्रन्यायेंकरून । धर्मवर्धनकरीतसे
४२ प्रत्यहींपालवीसत्काळ । प्राप्तझालाप्रसूतिकाळ । अलभ्याचालाभकाळ । प्राप्तवेळाआलीपैं ४३ नवमास
भरतांजाण । पुत्रजन्मलापरमसगुण । परमसुखरूपलावण्य । मीनकेतनदूसरा ४४ गुढियातोरणेंमंगलोत्सव ।
मंडपउभविलेअतिअपूर्व । याचकांचाअतिगौरव । धनेंवस्त्रेंनेंअर्पिती ४५ जातककर्मनामकरण । ब्रह्मानंदवो
ढवलापरम । चंद्रचूडठेविलेंनाम । शर्करावांटिल्यासमस्तीं ४६ लीलावतीपुत्रवंती । पाहूनसंतोषेमालती ।
अक्षयवाणेंस्त्रियाकरिती । हरिद्राकुंकुमपै ४७ शुद्धपक्षींचाजेंविचंद्र । तैसावाढेराजकुमर । तोंमालतीतेंदे

१ उदक, २ येणेंजाणें. ३ प्रधान. ४ कामदेव. ५ वस्त्रें.

व्यपुत्र । होताझालातेधवां ४८ वाद्येंवाजतीमंगळतुरें । दिव्यमंडपतोरणेमखरें । जातकर्मनामसंस्कार । शर्करागजरेंवांटिती ४९ सुभद्रठेविलेंनामाभिधान । उभयादिसतीज्येष्ठेसान । अनर्घ्यरत्नेंरत्नभूषण । बाळठेगीलेववितीं ५० दोघेदिसतीकिशोर । एककराकींसौमित्र । कींएकशशीएकमित्र । बालार्कतेउगवले ५१ चिमणेवाहनविराजती । सर्वेचिमणेसेवकशोभती । चिमणेसहचरअसती । चिमणींआयुधेंगोजरीं ५२ यापरीकुमारसकुमार । कमनीयस्वरूपेंतेकिशोर । उपनयनसंस्कारानंतर । विवाहयोजनायोजिती ५३ इंद्रपुरनामेंनगर । तेथीलचित्रवीर्यनृपवर । उभयकन्याअतिसुंदर । उपवरहोतीतियाच्या ५४ परमसुंदरलावण्यखाणी । त्यांतेंदेखोनिलाजतीपद्मिणी । चातुर्यसौंदर्यत्यांलागोनी । विरंचीनेंनिर्मिलें ५५ रूपवंतीगुणवती । नामेंठेविलींकन्येप्रती । त्यांवरीरायाचीबहुप्रीती । समीपअसतीसर्वदां ५६ त्यांचेंसौंदर्यआणिसद्गुण । पाहूननृपाचेंचित्तउद्विग्न । यांसीवरयोग्यअसेकोण । भूमंडळांतादिसेना ५७ अमात्यमंत्रीपुरोहित । भूपाळतयांतेंविचारित । यांतेंवरयोजनाकरावीत्वरित । कुळशीळनृपवर्य ५८ मंत्रीह्मणेपाहिलेंसर्व । कोठेंसमसमाननदेखूंउभय । परीएकस्थळींअतिअपूर्व । उभयपुत्रअसती ५९ ऋणानुबंधमुख्यकारण । जरींअसेब्रह्मसूत्रप्रमाण । तरीचसाध्यहोतीजाण । प्रयत्नकरूंतयाचा ६० सुदर्शनाचेउभयनंदन । रूपाथिलेप्रतिमदन । सर्वलक्षणींसुलक्षण । सगुणगुणीदेखिले ६१ कुळशीळगोत्रघटित । वागनिश्चयाजातोतेथ । स्थळयोग्यतेचिदिसत । शरीरसंबंधकरावया ६२ ऐकोनिसंतोषलानृपवर । ह्मणेवधूयोग्यतेचिवर । पाहोनियांराशिनक्षत्र । तिथिनिश्चयकरावा ६३ पुरोहितामूळपाचारून । प्रेषितझालानृपआपण । समारंभेंआणिलेंजाण । सीमंतपूजनींतेवेळां ६४ रावसामोराजाऊनत्यांतें । पाहताझालाउभयजामातातें । सुखसमुद्रापातलेंभरतें । वारंवारविलोकी ६५ यथाविधीपाणिग्रहण । रायेंवोपिलेंअपारआंदण । गजवाजीरथसुखासन । दासदासीइत्यादी ६६ याचकांतें

१ मोठा व लहान. २ मौंजी नंतर. ३ ब्रह्मदेव. ४ प्रधान. ५ दोघे. ६ काम. ७ बोलावणें. ८ पाठविता झाला. ९ हत्ती घोडे.

धनअपार । द्रव्यकोशफोडोनिधनसंभार । देऊनितोषविलेविप्र । कीर्तिप्रसरहोतसे ६७ चारीदिवसलग्नसो
हळा । होताझालातेवेळां । उभयजामातांपाहूनडोळां । संतोषनृपालाहोतसे ६८ निरोपमागूनवधुवर ।
प्रवेशलेआपुलेनगर । मंगळवाद्यतुरंगजर । इंदिरापूजनपैंकेलें ६९ लीलावतीआणिमालती । स्नुषोपाहोनि
हर्षतीचित्तीं । रूपवंतीआणिगुणवंती । अतिआवडतीतयांतें ७० नगरनागरिकसर्वजन । ह्मणतीनिर्मिलाविधीन । सौंदर्यरतीमदन । तैसेभासतीआह्मातें ७१ कांहींदिवसलोटल्यावर । होणारनचुकेअणुमात्र । राया
चाजोकनिष्ठपुत्र । सुभद्रनामजयाचें ७२ तोजाताझालावनविहारीं । चतुरंगसेनादळभारीं । मृगयाखेळतां
सहपरिवारीं । सहचरसवेंसन्निध ७३ तंवदेखिलातडागसुंदर । माजीकमळेंश्वेतशतपत्र । भोंवतेंवृक्षमनोहर ।
परमरहस्यरमणिक ७४ समवयतेवयस्क । रहस्यारहस्यविनोदकौतुक । करितीतेथेंएकमेक । तोंअर्कअस्तापा
वला ७५ तेथेंचिराहतीउपवनीं । शिबिरेंउभविलींतयेस्थानीं । मृगमांसादिपक्वान्नीं । भोजनींबैसलेसर्वही
७६ अन्योन्यअन्नेंह्मुगारिती । येरयेरांअपशब्दवदती । कोणवारीतयांप्रती । राजपुत्रह्मणोनी ७७ मुख्यप्रभू
चाअविचार । मगप्रजेसीकैंचाविचार । आधींचतस्करदुराचार । साह्यनृपवरमगतया ७८ आसोभोजनें
झाल्यासमग्र । तांबूलादिउपचार । परिमळसुमनालंकार । ग्रहणकरितीसर्वही ७९ तोंतंववसंतऋतूचादिवस ।
घर्मेंडौरलेअसमास । स्रक्चंदनगृहांतसुवास । चर्चियेलेंसर्वांनी ८० तडागविस्तीर्णएकयोजन । निरभ्रचंद्रा
चेस्वच्छकिरण । प्रकाशपडेअतिसघन । पूर्णातिथीतेपौर्णिमा ८१ दूतांआज्ञापीराजनंदन । नौका
आणावित्वरेंकरून । सेवकांतेंआज्ञाप्रमाण । द्रोणीआणिलीतयानीं ८२ आरोहणकरितीनौकेआंत ।
माजीवारांगनांचेंनृत्यहोत । हडपीकरतांबूलदेत । हर्षयुक्तसर्वही ८३ करितीहास्यगीतविनोद । ना
नाकौतुकेंगद्यपद्य । जेंविउचंबळेब्रह्मानंद । तेंविसंतोषमानिती ८४ पाहाप्रारब्धगतीविचित्र । जळीं

---

१ सुना. २ तंबू. ३ सुगंधिक वस्तु ४ तलाव. ५ चारकोश.

क्रीडेराजपुत्र । होणारभविष्यस्वतंत्र । भोगिल्याविणनसोडी ८५ नौकाजायआनंदेंकरून । पुढेंओ
ढवलेंमहाविघ्न । हानिमृत्युयशलाभजाण । काळपरत्वेंहोतसे ८६ कींदुग्धघटपरिपूर्ण । त्यांतपडेजरी
लवण । कींपीयूषींविषनिर्माण । होतेंझालेंतेसमयीं ८७ जळामाजीजळदैवत । अप्सरासप्रयासकरित । परम
उग्रतींशोभित । तामसक्रोधेंखवळल्यीं ८८ तडागसुहृदपरमसखोल । जेविंखळाचेंमानसनकळ । असेतेंजळ
अतितुंबळ । अंतनसेतयाचा ८९ अवलेअवलितीतेवेळीं । मध्येंअकस्मातनौकाबुडाली । हाहाःकारेंहाकगा
जली । कृतांतवोढवेज्यापरी ९० तडागतटाकींहोतेंकटक । बोभाइलेकारेतीशोक । अपारयोढवलेंतयांदुःख ।
सेवकरुदनकरिताती ९१ कैवर्तकजळींबुडचादेती । परिपारनलगेतयांप्रती । उदकांमध्येंशोधघेती । बहुशि
णतीतेवेळा ९२ वार्तावार्तिकजाणविती । वर्तलावृत्तांतनिवेदिती । लीलावतीआणिमालती । सत्वरयेतीते
स्थळीं ९३ धबधबाबडवितीवक्षस्थळ । भूमीत्राहाटितीसभळमौळ । भडभडांवाहेरक्ततुंबळ । जळसंगमहोत
से ९४ उभ्याघाईउभयतां । रुदनकरितीलावण्यसरिता । ह्मणतीकोणधांवियेअकांता । नसेत्राताआह्मातें ९५
माझियाकुमारासकुमारा । कोठेंगेलासीसहचरविहारा । सत्वरयेईमाघारा । मार्गतुझापाहतसें ९६ अहाबाळा
माझियासगुणा । टाकोनिगेलासीकवणकारणा । स्तनींदाटलामाझियापान्हा । कवणापाजूंयेकाळीं ९७ माझि
यातान्ह्याराजसा । सकुमाराप्रियपाडसा । जेविंहरणीपडेफांसा । दाहीदिशाविलोकी ९८ माझाल्रे
हाळबाळमराळ । उडोनगेलाकोठेंनकळ । मजमृगीचेंपाडसचुकलें । कोठेंपाहूंतयातें ९९ म्यांलीलावतीचें
केलेंछळण । ह्मणोनगेलेंमाझेंनिधान । कींमत्स्येंद्रद्रोहघडलाह्मणून । निधानपडिलेंजळीं २०० कींजन्मांतरी
चेंदुराचरण । उभेंठाकलेंदुष्प्राक्तन । ह्मणोनउदेलेंमहाविघ्न । निर्वाणसमयपातला १ पंक्तिभेदकीं
वाहरिहरभेद । यास्तवपुत्रशोकदुःखअगाध । कींरिक्तगेलेयाचकवृंदें । महतखेदयास्तव २ किंवाकरितांशि

१ मीठ. २ अमृत. ३ सैन्य. ४ समुदाय.

वपूजन । मध्येंचत्यागिलेंउन्मत्तपणें । कींसाधूंचेंकेलेंछळग । ह्मगोनदुःखदुर्घटहें ३ याजळींहरपलेंमुक्ताफळ दुर्दैवहेंदुष्टदुदवखळ । येणेंहरिलामाझाबाळ । तडागजळकाळहें ४ कोणीनामठेविलेंजीवनं । जीवचिघेतेंजीव प्राण । ऐकोनपक्षीकरितीरुदन । करुणावचनपरिसोनी ५ पुष्पावतीचासुवास । उडोनगेलानभास । निर्मा ल्यहोऊनिउदास । इतेंआतांकायकरूं ६ हीलावण्यसरोवरमराळिका । सद्गुणवल्लीचीसुवेलिका । पाहतांहि च्यावदनेंशशांका । ग्रहणींग्रस्तकाळिमा ७ लीलावतीह्मणेमाय । शोककरिसीव्यर्थकाय । यासीकरीकांहींउपा य । महत्कार्यहोयजें ८ जेणेंअर्पिलातोपीतांबर । जेणेंजीवविलातोदुर्धर । त्याचेपदींधरीनिर्धार । तोकायएक नकरीची ९ दुःखदुस्तरहाभवसमुद्र । त्यांतत्रातासद्गुरुमत्स्येंद्र । अभद्राचेंकरणारभद्र । श्रीगुरुमहाप्रतापी १० यावरीवदेसुदर्शन । सद्गुरुपदींअसावेंमन । विचारेंकरावेंसमाधान । व्यर्थतळमळकासया ११ आपणयो जावाउपाय । तेथेंप्रारब्धकरीअपाय । ईश्वरइच्छेनेंहोयजाय । खेदकायकरोनियां १२ कायहोईलतेंपाहावें भगवच्चिंतनींसर्वदाअसावें । नित्यानित्यविचारावें । मनलावावेंगुरुपदीं १३ अर्थजिज्ञासुअर्थाअर्थी । तेविंसु दर्शनदर्शनार्थी । वैराग्ययुक्तेंविरक्ती । तादात्म्यवृत्तीमत्स्येंद्रीं १४ भृंगकीटकन्यायापरी । अध्याससदादिवा रात्री । चातकन्यायमार्गनेत्रीं । रुद्गुरूचालक्षिती १५ यावरीचंद्रचूडआणिप्रधान । करितेझालेशांतवन । ह्मणतीकराव्रताचरण । तेणेंलाभेसर्वही १६ सुदर्शनउभयकामिनी । राहतींझालींतयेस्थानीं । तेथें शिवालयस्थापोनी । प्रशस्तप्रकारप्रासादी १७ शिवद्वारींमंगळतुरें । चतुर्दशविष्णुमंदिरें । दिव्यउभ विलींदामोदरें । अन्नछत्रपैंतेथें १८ अतिथिनजायविमुख । देशोदेशींगाजलीहाक । हाटबाजारवे व्हारिक । घडामोडवस्तूंची १९ लीलावतीह्मणेमालती । मत्स्येंद्रवृत्तींधरीप्रीती । ऐकएकाग्रकथानिगुती । तुजप्रतिसांगते २० गुरुवारींकरींनिरशन । अरुणोदयींकरीस्नान । तडागनदीतीरींजाऊन । पूजनकरी

१ मुख चंद्र. २ विघ्न. ३ विषय त्याग.

सद्भावें २१ कुंकुमपद्मपत्रीं । सुरेखमूर्तिरेखावीसाजिरी । तीअर्चोनिषोडशोपचारीं । दिव्रामौनअसावें २२ उभयपादुकाप्रथमदिवसीं । पदद्वयतेंउत्तरोत्तरेसीं । चंद्रवृद्धिन्यायेसीं । पदद्वयवाढवी २३ रात्रींकरावाजागर । कीर्तनश्रवणभजनगजर । निशीसरल्यानंतर । उत्तरपूजाकरावी २४ यथाविधीसंपादींव्रत । येणेंसिद्धिहोयत्वरित । उपदेशोनिमूळमंत्रातें । येणेंकृतार्थहोसीतूं २५ यापरिअनुष्ठान । हेंइष्टश्रेष्ठआराधन । नष्टकष्टअरिष्टविघ्न । उत्कृष्टसाधनहेंअसे २६ आणीकदीधलेंनवनाथयंत्र । पूजाविधिनिवेदीसमग्र । अनुष्ठानींयोजिलेविप्रें । जपाभिषेककरितीते २७ इकडेकायझालावृत्तांत । सुभद्रबुडालाजळांत । अप्सरापाहोनियातें । कामातुरंजाहल्या २८ राजपुत्रसुलक्षण । पाहूनवेधल्यापंचबाणें । मंदिरींआणितीप्रीतींकरून । तयालागींतिधवा २९ सुवर्णमंदिरेंरत्नखचित । सुप्रभप्रकाशलखलखित । तेथेंआणिलाराजसुत । दिव्यभोगअर्पिती ३० तयातेंनेवोनिएकांतीं । नेत्रकटाक्षेंखुणाविती । तयाविकारनयेचित्तीं । काळत्रयींजाणिजे ३१ ह्मणेतुह्मीदेवमीमानव । कैसाकरूंअन्याय । तुह्मीमातामीतनय । सहसाकर्मघडेना ३२ धन्यधन्यतेचिपुरुप । लावण्ययोषितांस्वसंतापें । शरणआलियाधरितांत्रास । तोचिगुरुपुत्रनिश्चय ३३ तयातेंवदती अप्सरावचन । कायावाचाआणिमन । आह्मीतूंतेंवश्यहोऊन । आह्मात्यागिसीशतमूर्खा ३४ सर्वांसमारिलें तत्काळ । तुजरक्षिलेंहेंकायफळ । मगह्मणतीटांकागेवंदिशाळे । करागृहींतयातें ३५ असोयापरीएकसंवत्सर । इकडेवर्तांतनपडेअंतर । दिवसदिवसअधिकोत्तर । परमप्रीतींआचरती ३६ जेंविंसिरल्यानष्टकाळ । अभ्युदयाचियेवेळ । तेविंप्रगटलेदीनदयाळ । मत्स्येंद्रनाथतेसमयीं ३७ त्यापरमानंदाकायदृष्टांत । जेविंमरतयाप्राप्तअमृत । कींतृपार्थियागंगायेत । अकस्मातवोचपैं ३८ लीलावतीमालतीसुदर्शन । सर्वांसझालेंगुरुदर्शन । साष्टांगघालितीलोटांगण । परमप्रीतिकरूनी ३९ प्रार्थितीझालीलीलावती । सद्गुरुपावलेयाआकांतीं । कृत

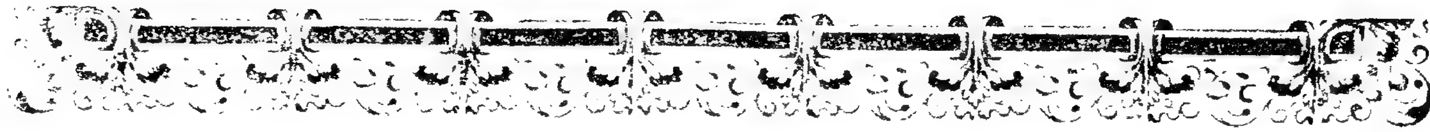
१ रात्र. २ ब्राह्मण. ३ कामव्याप्त. ४ बायका, ५ बंदीत.

सुकृतउदयायेती । तेचीप्राप्तीगुरूची ४० मगमस्तकठेवूनिनाथचरणीं । विनवितीझालीमधुरवचनीं । पुत्रबुडालाजीवनीं । वरदपुत्रस्वामीचा ४१ नाथपाहातोविचारोन । कोठेंआहेराजनंदन । भूतभविष्यवर्तमान । अंतरसाक्षीजाणती ४२ तेव्हांउदकींफुंकिनांविभूत । देवताझाल्याभयाभीत । तत्काळआणिलाराजसुत । अमोल्यभूषणेंअर्पोनी ४३ जेंवियमुनाऱ्हदांतून । निघताझालासीमंतिनीरमण । कींक्षीराब्धींतूनिरोहिणीरमण । निष्कळंकनिघतसे ४४ तैसाचिसुभद्राराजपुत्र । निघताझालाक्षणमात्र । आनंदींनिमग्नसर्वत्र । हर्षापात्रनसेची ४५ सुभद्रेंपाहूनिउठाउठी । मत्स्येंद्रचरणींघातलीमिठी । हर्षेंवोसंडोनिपोटीं । प्रेमाश्रुनेत्रींलोटले ४६ जननीजेंनकाचेधरूनिचरण । परस्परेंदेतीआलिंगन । विमलाश्रुसजलनयन । होतेझालेअन्योन्यही ४७ जेंविकौसल्येभेटेरघुवीर । तैसामातेसभेटेसुभद्र । अखंडवाद्यांचागजर । मंगळतुरेंवाजती ४८ शर्करावांटितीगजस्कंधीं । याचकांचीमिळालीमांदी । अर्पितेझालेद्रव्यसमृद्धी । द्विजांधेनूअर्पिल्या ४९ सुदर्शनआणिद्वयकामिनी । जातीझालीआनंदवनीं । पुढेंबदरिकाश्रमलक्षोनी । स्वर्गारोहणींजातसे १५० अदृश्यझालेनाथमत्स्येंद्र । इकडेचंद्रचूडआणिसुभद्र । सर्वेघेऊनदळभार । स्वनगरींतेंपातले ५१ पुढेंकथागोडबहुत । अमृतातेपैजजिंकित । पीयूषसारोनिपरौत । स्वरुचीतेंचोजवी ५२ नवमोध्यायपरमपावन । नवविधभक्तीचेंमुख्यस्थान । कींहेंनवविधकोशधन । नवनीतहोययेग्रंथी ५३ हेंनवनाथांचेंनिवासभुवन । हेंनवग्रहांचेंएकादशस्थान । हाअध्यायकरितांश्रवण । ग्रहबाधानबाधी५४ कींहींनवखंडेंसुंदर । यातनवद्वारांचेंमंदिर । कींनवरत्नाचादिव्यहार । संतश्रोतियांअर्पिला ५५ हाअध्यायऐकतांएकाग्र । विदेशींबंधूभेटतीकुमर । गतवस्तुलाभसत्वर । श्रवणमात्रेंकरूनी ५६ सौभाग्यासीसौभाग्यवर्द्धन । दरिद्रीहोतीधनसंपन्न । विगतधवाहोतीपावन । जन्मांतरींपतिलाभे ५७ रोगगंडांतरकाळमरण । श्रवणपठणेंजायनिरसोन । कदा

---

१ उदकांत. २ चंद्र. ३ आई व बाप. ४ दोघी बायका. ५ अमृत. ६ लोणी.

अन्यथानव्हेजाण । प्रत्यक्षप्रमाणकासया ५८ भावविश्वासेंनिश्चयेंकरून । हेंफळप्राप्तीसीमुख्यकारण । सर्वांसिद्धीप्राप्तयेणें । सत्यसत्यत्रिवाचा ॥ ५९ ॥ ॥ श्रीमत्सद्गुरोर्जयंती । आदिनाथलीलामृती । सुरसश्रोते सुग्मपानकरिती । स्वादजाणतीचतुरस्त्र ॥ २६० ॥ ॥ स्वस्तिश्रीमंगलायतन । भैरवपदींनिवासस्थान । आदिनाथविनयसंपन्न । नवमोध्यायींनमीतसे ॥ २६१ ॥ ॥ इतिनवमोध्यायः ॥ ९ ॥ श्रीमत्आदिनाथार्पणमस्तु ॥ ॥ शुभंभवतु ॥ ॥ छ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ छ ॥ ॥ ॥

अध्याय १० वा ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ श्रीनमोआदिनाथपुरातना । निराकारासनातना । पूर्णब्रह्मनिरंजना । नामरूपातीतनू १ ज्योतिर्मयपरंज्योती । जेथश्रुतिस्मृतिपारनेणती । पुराणेंस्वरूपींभांबावती । तेथेंगतिनपवेची २ नपवेचतुराननं । व्यामझालावक्रवदन । सहस्रशीर्षेहीलपोन । पाताळविवरींराहिला ३ समग्रअद्रिचूर्णकज्जल । समुद्रशाईसमृद्धिजल । सुरद्रुमशाखालेखणीसबळ । पत्रविशाळकुंभिनी ४ लेखकस्वयेंसरस्वती । वक्तावाचस्पती । तरींतवगुणमहिमानपावती । तेथेंमीकितीमतिमंद ५ यालागींकरितीअनुष्ठान । मौनस्थआणिधूम्रपान । ऊर्ध्वबाहूपर्णाशन । अनेकसाधनेंसाधिती ६ तरींनपवतीमोक्षद्वार । भ्रांतिभ्रमंपडेआंधार ।

१ ब्रह्मदेव. २ शेष. ३ पर्वत. ४ कल्पवृक्ष. ५ पृथ्वी. ६ बृहस्पति.

चांचपितीएकसंवत्सर । अणुमात्रमार्गदिसेना ७ जेंविआदर्शनिकेतन । त्यांतगुंतोनिराहेश्वान । नसांपडेत्या
द्वारखूण । चरफडोनशिणतसे ८ जेविंजन्मांधवृंदमत्तें । द्विरदह्मणतीअवयवार्तें । देखणासर्वांगदेखत । सालं
कारीहागज ९ कींचाहुलीचेंश्वान । भुंकेतस्करादेखून । इतरभुंकतीत्यावरोन । अट्टहास्यत्राणतेवेळे १०
तामसराजसक्रियाकरिती । अनेकयज्ञयागआचरती । परीगुरुमार्गातेंनेणती । कैसीमुक्तीतयांपैं ११ वृत्तांत
उत्तमोत्तमवदती । उत्कर्षमाहात्म्यह्मणतीतीर्थी । अनेकउपास्यउपासनाकरिती । तरीस्वात्मस्थितीनबाणे
१२ गाणपत्यह्मणतीगणपती । शाक्तकल्पितीमहाशक्ती । स्मार्तह्मणतीपशुपती । वैष्णवह्मणतीमहाविष्णु १३
व्रतेंतपेंयज्ञहवन । यंत्रमंत्रादिपुरश्चरण । एकविधनराहेमन । येणेंशीणसर्वही १४ श्रावणसंपत्तिशनिवारीं ।
नरहरीपूजितीभिंतीवरी । भानुदिवसातेंतमांगे । अर्चितातीआदरें १५ इंदुवासरींत्रिपुरारी । पूजनकरिती
निशिमाझारी । भौमवारीमंगळागौरी । पूजितातीआवडीं १६ शशिपुत्रबृहस्पतीअर्चितीचित्रें । भृगुवारीं
जीवत्यास्वतंत्र । संवत्सरींव्रतसमग्र । कितीह्मणोनिसांगावीं १७ तयांचेंएकविधनसेमन । चपळत्वेंकरीतसे
गमन । जेविंवारांगनेचेंशय्यागमन । पतिनाहींरोकटी १८ एकसिद्धिसाधनींगुंतले । तेगुरुपदातेंमुकले ।
तेआत्मस्थितीनादुरावले । मार्गेचुकलेसर्वस्वें १९ गतकथासंबंधविस्तार । जीवविलेसुभद्रदुर्धर । आतांपरिसावें
एकाग्र । सिंहावलोकनेंकरूनी २० ब्रह्मांडसमाधीचेआर्ते । गोरक्षगेलेयोगपंथें । बहुतदिवसलागलेत्यांतें ।
मार्गपाहातीसद्गुरू २१ मत्स्येंद्रागिरीतेमत्स्येंद्र । ध्यानस्थपाहतीतेथेंकुमर । पिंडींशोधिलेसमग्र । ब्रह्मांडाते
पहाती २२ तोंसहस्त्रदळींसामावोन । जीवशिवहोऊनलीन । मत्स्येंद्रेंआणिलेतेथून । निजपुत्रातेंतेवेळीं २३
गोरक्षमिठीघालोनपायीं । मत्स्येंद्रेंकवळिलेंदोहींबाहीं । तोब्रह्मानंदतयेसमयीं । पारनाहींत्यासुखा २४ जेंविक
चसंजीवनीसंपन्न । गुरूतेंभेटेप्रीतीकरून । संतोषपावलेविबुधजन । तेंविंआनंदवर्तला २५ कींसीताशुद्धीचेआ

१ रविवारी. २ सूर्य. ३ बुध. ४ वेश्या. ५ सतीजागे.

र्तीं । मारुतीगेलेलंकेप्रती । येताझालापुनरावृत्ती । रघुपतीतेंभेटला २६ कींविदेशींगेलानंदन । मातेसींभेटे द्रव्यसंपन्न । तेविंसंतोषअन्योन्य । होताझालाउभयांतें २७ मत्स्येंद्रवदतीगोरक्षातें । मीजातसेंपुष्पकरातें । तुवांयावेंसवेगतेथें । सिद्धमेळाहोतसे २८ तोपरमपावनगिरिवर । अद्यापीजाणतीसर्वत्र । तयासमीपसागर । मत्स्येंद्रगडह्मणती २९ तेथूनिनिघालेसत्वर । तोंप्राप्तझालेंश्रियाळपुर । तेथेंयेवोनिमत्स्येंद्रपुत्र । नगरप्रदेशींउतरले ३० तोंशुक्लपक्षश्रावणमास । नागपंचमीपुण्यदिवस । घरोघरींआनंदबहुवस । मंगलोत्साहहोतसे ३१ तोंप्राप्तझालामाध्यान्हसमय । भिक्षेसिजातीमत्स्येंद्रतनय । एकदुर्बळाद्विजवर्य । दरिद्रदैन्येंव्यापिला ३२ शिलोंछे[1]वृत्तीकरोन । शुक्लवृत्तीनेंतोब्राह्मण । करीकुटुंबउदरभरण । पोषणकरीस्वदुःखें ३३ तेथंयेऊनगोरक्षनाथ । अलक्षशब्दकरितीनाथ । विप्रभार्यातयावदत । विलंबआहेक्षणभरी ३४ आजअसेनागपूजन । मृतिकेचाशेषकरून । षोडशोपचारेंअर्चन । नंतरभोजनकरावें ३५ येणेंतुष्टिपुष्टिआयुष्यवर्द्धन । अप्राप्तलक्ष्मीप्राप्तपूर्ण । पुत्रपौत्रवर्द्धमान । होतअसेयाव्रतें ३६ गोरक्षह्मणेप्रतिवर्षीं । अनुष्ठीतसायाव्रतासी । तरीदैन्यदशाकिमर्थऐसी । अन्नआच्छादननसेची ३७ मृतिकापूजूनपुरतेआर्त । तरीकांनपूजितीपर्वत । भ्रमेंभुललेजनसर्वत्र । परमार्थातेंनेणती ३८ मृतिकाशेषाकृतीपूजिती । तरींप्रत्यक्षकांनपाचारिती । येरीवदेतयाप्रती । अघटितकेंविघडेहे ३९ नाथकरीशृंगीवादन । असंख्यप्रगटलेकद्रुनंदन । श्वेतपीतआणिकृष्ण । मणिमस्तकींशोभती ४० प्रवाळवर्णीमाणिक्यवर्णी । सुवर्णवर्णीरजतवर्णी । अरुणवर्णीशुक्लवर्णी । नीलवर्णीअसंख्य ४१ एकफणीपंचफणी । दशफणीशतफणी । निघतेझालेतेक्षणीं । चक्षुश्रवेअनेक ४२ अगोचरगोचरदर्वीकर । बहुविधदेखूनभयातुर । होतेझालेनारीनर । तवविप्रभर्याप्रार्थित ४३ ह्मणेस्वामीपादोदर । उत्पन्नझालेहेअपार । परमभयानकाविखार । यांचेंभयवाटतें ४४ आश्वासीतसद्गुरुनाथ । पूजनकराप्रत्यक्षांतें । शेषभावीमृ

[1] शेत कापल्यावर तेथें पडलेली कणसें घेणे तें (शिळ) व मार्गावरचे धान्य घेणे तें उंच्छ मिळून शिलोंछवृत्ति हें नाव.

तिकेंत । पूजीतहोतांआवडी ४५ प्रत्यक्षप्रचितीतुह्माप्रती । दैवेंदेवतासिद्धहोती । याचेंअर्चनपरमप्रीतीं । देव गौरवकरावा ४६ यांजपासूनतुह्मासभय । नाहींसर्वथामाझेंअभय । हेशिवभूषणपरमसदय । तुष्टहोतीसर्वांतें ४७ नगरजनपाहूंपातले । प्रभूससांगतीनवलवर्तलें । पाताळसर्पभूमीसआले । आश्चर्यपाहिलेंआजिहें ४८ व्याळवृंदसंभार । प्रगटझालेएकसर । नकळेईश्वराचेंचरित्र । अद्भुतप्रतापनाथाचा ४९ ऐकोनन्नृपधांवेसत्वर। करीगोरक्षानमस्कार । स्तवनकरितसेअपार । सद्गुरूचेंयेवेळीं ५० जयजयदीनदयाळपतितोद्धारणा । भक्त वत्सलकरुणाघना । मजउद्धरीआलोंशरणा । त्रीदाभिमानअसावा ५१ नाथआज्ञापितीनयेसमर्यी । पन्नेगन्या वेंआपुल्यागृहीं । अर्चोनियांलवलाहीं । अरण्यांतसोडावे५२ऐसीआज्ञासर्वांप्रती । अवश्यह्मणेतेव्हांनृपती । ह्मणतीवाटेयाचीभीती । मगविभूतीकुंकिर्ता५३तेव्हांनिर्भयझालेसर्वत्र । नागनेतीनारीनर।पूजितीतयांषोडशो पचार । क्षीरनैवेद्यअर्पिती ५४ यापरीपंचमीपूजन । करितेझालेनगरजन । पूर्वस्थानींगोरक्षयेऊन । वास करितिसंतोषें ५५ काद्रवेयसमारंभसंयुक्त । पौरवनृपवर्यासहित । येतेझालेसद्गुरूजेथें । नगराबाहेरतेवेळीं५६ शिविकायानींनागकुळ । वाद्यगजरेंआणिलेव्याळ । तयेस्थानीसोडिलेसकळ । सद्गुरूसंनिधतेसमर्यी ५७ सद्गु रुआज्ञापीतयां । तुह्मीजावेंआपुल्याठायां । प्रतिवर्षीयेऊनियां । प्रगटव्हावेंयेस्थळीं ५८ गोरक्षआज्ञाहोतां सवेग । गुप्तझालेतेव्हांनाग । अद्यापीवरीपाहातीजग । अझूनआज्ञारक्षिती ५९ नृपवदेसर्वज्ञमूर्ती । शरणपातलोसद्गुरूप्रती । जगदोद्धाराचेआर्ती । स्वामीएथेंपातले ६० मीअपराधीसर्वांपरी । आतांमज पतितातेंउद्धरीं । भवाब्धींतूनतरोनियेअवसरीं । तारीमजदयाळा ६१ यापरीपरिसोनविनीतवचन । सकृपझालेदयाघन । निगममंत्रउपदेशून । पावनकेलेंतेसमर्यी ६२ नामयाचेंसोमदत्त । मगठेविलें सोमनाथ । दीक्षादेऊनियांत्वरित । अलक्षउच्चारकरीतसे ६३ जेंअलक्षलक्षातीत । तेपिंडब्रह्मांडींप्रो

१ सर्प. २ सत्वर. ३ पालखी. ४ संसाररूपी समुद्र. ५ नम्रतेचें भाषण.

त । ध्येयध्यातेंपणहिसरत । सच्चित्सस्वरूपस्वयेंच ६४ तेथेंविश्वचिझालेदेव । तेथेंद्वैताचानसेठाव । स्व संवेद्यस्वयमेव । सबाह्यहोयआपण ६५ तयाआज्ञाकरितीशीघ्र । तीर्थंकरावींसमग्र । स्वरूपींठसअव्यग्र । निरंतरअसावें ६६ असोद्वीपांतरींचेबीज । चिंचेचेंहोतेंजहज । तेथेंराखितीयोगिराज । वृक्षविस्तारजा हाला ६७ स्थूळफळेंस्थूळतरुवर । अद्यापिपाहतीजनसर्व । तेथेंवासनिरंतर । गोरक्षाचाअसे ६८ अद्यापि सेवासूत्रतेथ । आर्तसिद्धीसत्वरहोत । तेथेंस्फुरदस्वामीसमर्थ । प्रत्यक्षदर्शनहोताती ६९ पुत्रार्थियांसिदे तीपुत्र । नेत्रार्थियांसीयेतीनेत्र । ऐश्वर्यआणिपरत्र । परमार्थप्राप्ततयातें ७० ब्रह्मराक्षसग्रहग्रहदोष । दर्श नमात्रेंहोयनिर्दोष । तेथेंवासकरितांनिर्दोष । ज्ञानहोयअशेषें ७१ अद्यापितेंजागृतस्थान । अतोगोरक्ष करितीतेथूनिगमन । जातांदेखिलेंअन्यवन । परमघोरभयानक ७२ तोंतेथेंवर्तलेंअपूर्वजाण । मणिधार्थ पातलाऋषिनंदन । सवेंभार्याअपूर्वलावण्य । येतिझालीसंनिध ७३ एकांतपाहूनकानन । प्रियप्रियातेंअ नन्य । परमप्रीतींप्रियभाषण । विनोदकरितीपरस्परें ७४ वयस्कअसतांऋषिनंदन । सौंदर्यकामिनीनवयौव न । ह्मणेआहेएकांतवन । क्रीडास्थानसुंदर ७५ निबिडछायावृक्षसघन । तेथेंप्रवेशेनासूर्यकिरण । करूंआतांकु शलशयन । परमविव्हळहोतसे ७६ तोवदेनकरीऐसें । दिवामैथुनवर्जअसे । रविआलामाध्यान्हास । अनुचित केवींकरावें ७७ कामेंविव्हळविकळकामिनी । तीतेंवदेहोचातुर्यखाणी । कंठींझोंबलीसर्पासर्पिणी । इतेंशांतवी सत्वर ७८ रसनेशोषसंतप्तगात्रें । पत्रद्रोणविशाळपात्रें । ह्मणेआणितोयेक्षणमात्रें । अविलंबेंसींयेकाळीं ७९ प त्रद्रोणघेऊनवेगीं । जातीझालीतन्वंगी । जळशोधानार्थएकटीमार्गीं । गमनकरीचपळत्वें ८० भविष्यभावीजेसंचि तीं । होणारनचुकेकल्पांतीं । जळानिमित्तजाययुवती । इकडेकायवर्तलें ८१ तेथेंव्याघ्रपातलाअकस्मात । कृतांत समयवोढवेमृत्य । देखोनिझालाभयाभीत । द्विजपुत्रतेधवां ८२ विक्राळभयानकगाजवीहाक । पुढेंयेतसेतोसन्मु

१ अन्यदेशचे. २ चिंचेचे. ३ पुत्र. ४ स्त्री. ५ ब्राह्मण.

८३ मस्तककडकडांचाऊनदशनी । तडतडाटेअस्थिध्वनी । भडभडांरुधिरतेक्षणीं । भळभळाटेंवाहातसे ८४ खंडविखंडगात्रेंविघडलीं । व्याघ्रगेलातयेकाळीं । जीवनघेऊनजंवपातली । तंवअनर्थरोकडादेखिला ८५ धवधवांहाणीवक्षस्थळ । भूमीसत्राहाटितीझालीमोळ । परमवोढवेप्रळयकाळ । धुळीमस्तकींघालित ८६ अहाप्राक्तनकैसेंगहन । माझेंहरपलेंवनींनिधान । भग्नाननादेतचुंबन । अंदोळणदेतसे ८७ प्रळयवातेंजेंविंकर्दळी । उलथोनपडेभूमंडळीं । वारंवारवदनींधुळी । घालीतसेसदुःखें ८८ उडोनिगेलामाझाहंस । दाहीदिशादिसतीवोस । मजएकटीलाअरण्यवास । केंविंकेलासेवल्लभा ८९ दुःखाग्नीच्याझडकतीज्वाळा । नसोसवेयाविरहानळा । कायकरूंयाकपाळा । ह्मणोनित्राहटीसरोषें ९० विरहदुःसहसहननहोय । वनींएकटीकरूंकाय । जगन्निवासाकरिसीकाय । ह्मणोनिबोभायअट्टहास्यें ९१ चक्रवाकवियोगापरी । त्यातेंनिशामजव्याघ्रवैरी । कोठेंगेलादुराचारी । माझेवेळेनेणवे ९२ विगतविधवावैधव्यपणें । जेविंस्मशानींभग्नभाजनें । तेंविनिरर्थकझालेंजिणें । कायवदनदावावें ९३ जळोजळोहेंजीवित । सजीवअसोनिमिरवेप्रेत । स्त्रियांचेमाथाहाअनर्थ । धन्यधन्यरेविधात्या ९४ विलापकरोनिपडेधरणीं । तेथेंकोणसांवरीतिजलागुनी । जिव्हावाळलीनमिळेपाणी । दुरळवनींतेएकटी ९५ नेणोजन्मांतरींचेदोष । यास्तवउगवलादुष्टदिवस । कांशिवपूजेचाविध्वंस । केलाअसेलपूर्वींम्यां ९६ कींव्रतभंगिलेंसाचार । ह्मणूनिहेंप्राप्तदुःखदुस्तर । कींविघडविलेस्त्रीभ्रतार । कींसिद्धपुरुषानिंदिलें ९७ असोएकटीहरणीपडेफांसा । नैराश्यविलोकीऊर्ध्वदिशा । धांवपावगाजगन्निवासा । माझीदुर्दशायोजिली ९८ ह्मणेईश्वरतोसर्वांघटीं । कायकरूनिपडेलदृष्टी । भविष्यलेखजोअदृष्टीं । तोकदापीचुकेना ९९ देवप्रार्थितांदेवधांवती । मजदुर्दैवातेंहीनपवती । ऐसेंह्मणतांशीघ्रगती । गोरक्षतेथंपातले १०० जोपरब्रह्मीचेंआगर । जोदयेचासदयसागर । तोलीलाविग्रहीअवतार । जगदोद्धाराप्रगटला १ पुसतेझालेतिजप्रती ।

१ चक्रवाक नामे पक्षी. २ कोणत्या कारणास्तव.

तूंकोणकोठीलकोणाचीयुवती । दुरळवनींएकटीएकांतीं । रुदनकरिसीकिमर्थ २ यावरीवदतीप्रत्युत्तर । कांत कांतोरींमारिलाव्पार्थे । खंडविखंडपडिलेंशरीर । दुःखदुस्तरवोढवलें ३ ह्मणतीजननींऐकवचन । व्यर्थकास याकरिसीरुदन । पूर्वींचापितावंधुनंदन । म्रतारकोठेंपूर्वींचा ४ आलीसचौऱ्यांशिलक्षफिरोन । त्याचेंतुजका यअसेस्मरण । कोणकोणतेआप्तस्वजन । त्यांचीवोळखतुजकैंची ५ मुळींचनाममृत्युलोक । येथेंमूर्खपणेंक रिसीशोक । मित्रपुत्रजननीजनक । कित्येकमृत्युपावले ६ मृत्युलोकींमरावें । अमरलोकींअमरव्हावें । हेंतूं जाणसीआघवें । जेथीलधर्मतेथींचा ७ फेरेफिरसीअनेकयोनीं । जेंविंफिरेअखंडस्मरणी । सर्वत्रठायींपिताज ननी । शोककरणेंकोणाचा ८ एककर्मभूमीसघडेजनन । पांचभौतिकदेहनिर्माण । जीवितपाहातांविद्युत्स्फु रण । देहाभिमाननाडले ९ आत्मानित्यओतप्रोत । तोअनित्याचानसेआप्त । तोपाहतांसर्वातीत । अलि प्तपणेंअसेकीं १० कोठोनिआलाकोठेंगेला । आणितोकोठेंसामावला । याचाशोधकायतुजला । कळलासेंसां गमज ११ आत्मानसेस्त्रीनाम्रतार । शरीरसंबंधमानिसीजर । तरीपुढेंपडलेंकलेवर । शोककायकरिसीतूं १२ आणिकपक्षीयेतीआमणीं । उडोनजातीतेचक्षणीं । पांथस्थवृक्षछायेंयेवोनी । उठोनिजाततेवेळीं १३ गंगा प्रवाहींकाष्ठेंमिळती । वेगवेगळीविघडतीमागुती । जळींबुद्बुदहोतीजाती । तोयशाश्वतअखंड १४ विहंगबैसती तरुवरी । सर्वेचिउडोनिजातीदुरी । अनेकवृक्षामाझारी । जावोनियांबैसती १५ प्रपंचवृक्षींजीवशिव । पक्षी बैसलेअभिनव । साक्षीशिवस्वयमेव । विषयफळेंजीवभक्षी १६ विषयफळेंजेभक्षिती । तेआपणाविसरती । तयानसुटेजन्मपंक्ती । दुःखपावतीदुस्तर १७ जन्मांतरींचेंजरीपुण्यहोय । तरीसद्गुरूतेंशरणजाय । तेणेचु कतीहेअपाय । समरसहोतीस्वस्वरूपीं १८ यापरीविप्रस्त्रीबोधून । तीतेंवदतीआज्ञावचन । प्रेतसार्थककरीजा ऊन । अग्नीइंधनमेळवी १९ तनुपडलीछिन्नभिन्न । गोळाकरीएकवटून । स्ववस्त्रींदृढबांधून । जळानिकटनेवेगीं

१ अरण्यात. २ पंच महाभूतें. ३ विघ्ने. ४ काष्टे ५ शरीर.

१२० अस्थीपतीच्याकरींगोळा । वस्त्रींबांधीतयेवेळा । ग्रंथीमस्तकींघेत अबेला । शोककरीआक्रोशें २१ स्वामीह्म
णतीतिजकारणें । तूंपुढेंजाईंमीआणितोंइंधनें । तरूतेंहस्तस्पर्शितांजाण । जातीउद्धरोनतेकाळीं २२ धन्यधन्य
तेचिवृक्ष । जयातेंस्पर्शकरीगोरक्ष । काष्ठेंमोडितीकंजाक्ष । सर्वाध्यक्षजगद्गुरू २३ काष्ठभाररचूनिशीघ्रापाचारिला
हिंसकव्याघ्र । जेणेंभक्षिलाविप्रपुत्र । वोपीतयापृष्ठींतींकाष्ठें २४ इतरशुष्ककाष्ठसंभार । अंतरिक्षजाती अपार । पा
हूनतेंशुद्धकांतार । तयातटींठेंविला १२५ द्विजभार्येंवदतीउत्तर । हातुझाआणिलातस्कर । तीतेंवाटेचमत्कार । त
रीभयवाटेअंतरीं २६ ह्मणेहाप्रत्यक्षईश्वर । धरूनिआणिलासजीवव्याघ्र । आणिकाष्ठभारपर्वताकार । अधरतिष्ठ
तीज्यासत्यें २७ अगाधईश्वरीसूत्र । जळावरीपृथ्वीअंबर । स्तंभावीणउभविलेंअंबर । अघटितचरित्रजयाचें २८
पंचतत्वांचेंअसेवैर । परीएकहोतीपरस्पर । अपगेक्षशशिभास्कर । नक्षत्रादिअसती २९ असोतेसमर्थीसद्गुरुनाथ।
तेथेंस्वहस्तेंतीर्थनिर्मित । तेथेंपापाचाहोयअंत । अद्यापवरीपाहती १३० अघटितनाथाचेंविंदान । जडातेंकरि
तीचैतन्य । काष्ठेंविहंगापरीयेतउडोन । चितेंतपडतीआपैसें ३१ असंभाव्यचितारचियेली । विप्रकांतावदेते
वेळीं । स्वामीसहगमनयेवेळी । मजहस्तीकरवींकां १३२ अवश्यह्मणतीगोरक्षनाथ । वदसीतूंपुरती
अर्थ । तुवांअसावेंनिवांत । होईलतेंतूंअवलोकीं ३३ येरीवदेकरुणावचन । स्वामीइच्छींमीशिघ्यागमन ।
हादृढनिश्चयकेलामन । सद्गुरुकृपेनेंघडावा ३४ यावरीवदतीसमर्थ । तूंतडागींस्नानकरीयथार्थ । अस्थीपती
च्याचितेंत । आणोनियांठेवींकां ३५ यानंतरतेविप्रपत्नी । स्नानकरोनिकासारजीवनीं । येतझालीतेनितं
बिनी । नाथामन्निधतेधवां ३६ मगआज्ञापितीतीतें । सत्वरपाचारीस्वपतीतें । आजिजाणवेलतवप्रीतीतें ।
परीपतीयेईलयेकाळीं ३७ ऐकोनिह्मणेहेंकेविंघडेल । मृत्युपावलापुन्हायेईल । कींकाळमुखांतूनवमील । केवि
अघटीतहोयपैं ३८ पुन्हाआज्ञापितीवरदवाणी । स्वपतीपाचारीयेक्षणीं । असत्यवाटेइचेमनीं । सत्यकींविनो

---

१ स्त्री. २ चुकलेली. ३ अरण्य. ४ आकाश.

दनेणवे ३९ संशयसमुद्रींपडलीजाण । परीपतिस्मृतीनेंकरीरुदन । ह्मणेप्राणप्रियायेधांवून । धायमोकलीअट्ट
हास्यें १४० अहाकटकटाप्रारब्धगहन । विधातयाकरिसीनिर्माण । दुरळवनींमीदुर्बळजाण । पतिवीणयेकटी
४१ कांताकांतारींस्वकांतातें । त्यागोनजासीयेकांतातें । करुणानयेहेतांतातें । याआकांतातयेवेळीं ४२
माझाकरूनघात । यांतमेळविसीकायपुरुषार्थ । मीभणंगदीनअनाथ । मजवरीकोपकायसा ४३ गोरक्षवदती
ऐकमाये । नामघेऊनिपतीतेंबाहे । घेऊनयेईनलवलाहें । निश्चयमनींअसोंदे ४४ विश्वश्रवाह्मणोनतेवेळीं ।
दीर्घस्वरेंहाकफोडिली । गोरक्षपुढतीतयेकाळीं । अकस्मातप्रगटला ४५ नामरूपएकत्रता । होतांचतेथेंप्र
त्यक्षता । तैसातोद्विजपुत्रपाहातां । पाहतपाहतांप्रगटला ४६ उदयाचळींभास्करउदय । तेवींउद्भवेब्रह्मत
नय । नमस्कारोनिप्रार्थीविनय । करद्वयजोडोनी ४७ जयजयसद्गुरुनाथउदारा । निजजनमानसचकोरचंद्रा ।
करुणाघनामदयसमुद्रा । सद्गुरुनरेंद्रातुजनमो ४८ भवभयजाभयहारका । अघसंहरणाप्रतापार्का । दुरितद
मनाद्वंद्वनाशका । चित्सुखदायकाश्रीगुरू ४९ यापरीपरिसोनकरुणावचन । श्रीगुरुझालेप्रसन्न । ह्मणेमागेंवर
प्रदान । जेंअपेक्षिततुजअसे १५० येरूविनवीविज्ञापना । स्वामीचुकवाव्याजन्मयातना । प्रपंचस्वप्नदुराशा
मना । अनेककल्पनातरंग ५१ पुत्रमित्रकलत्रसर्व । मायेंतगुंतलेमानव । मनोन्मनीचाअनुभव । कदानेणवे
तयांतें ५२ मजआतांहीअपेक्षा । औदार्यसिंधुदेईभिक्षा । साफल्यहोसीकल्पवृक्षा । अर्पीस्वदीक्षामजप्रती
५३ पुनर्जन्मदीधलामज । याचाअभिमानसर्वतुज । जन्ममृत्यूसघेऊनपैज । उभवीध्वजचिन्नभीं ५४
गोरक्षवदतीतदोत्तर । अष्टादशवर्णींश्रेष्ठविप्र । वेदाध्ययनींअहोरात्र । सत्काळआपुलाघालवी ५५ संहि
ताअरणब्राह्मणछंद । निघंटशिक्षाज्याप्रसिद्ध । ज्योतिषव्याकरणअगाध । निरुक्तादिदशग्रंथी १५६
ह्मणेस्वामीदशग्रंथी । ह्याजन्मावरीमुक्तनहोती । अधिकवयघालविती । परीजन्मपंक्तीचुकेना १५७

---

१ मोठ्यानें, २ ब्रह्मदेवा. ३ स्त्री. ४ अरण्यात. ५ काळाला. ६ समुद्र.

तरीरब्रह्मजानातिब्राह्मण । हेंतोंवेदश्रुतीचेंप्रमाण । नेणतीसत्यज्ञानाचीखुण । कैसेंनिब्राह्मणतोहोय १५८
जोआत्मज्ञानीब्रह्मनिष्ठ । तोश्वपचअसोपरीवारिष्ठ । लीलाविग्रहीयोगभ्रष्ट । अंतरनिष्ठवंद्यतो १५९
तयाचापाहूनिनिर्धार । वदतीतेंव्हांमत्स्येंद्रपुत्र । तुझीकांतोकामातुर । इसीप्रपंचकरीकां १६० ऐसेऐको
नवचन । धरूंधावेस्वस्त्रीचरण । ह्मणेतुझेयोगेंकरून । सद्गुरुदर्शनजाहलें १६१ माझेंझालेंपुनर्जनन । सद्गु
रुनाथेंकेलेंपावन । कायवदूंहेंमहिमान । अगाधपुण्यपैतुझें ६२ जन्मोजन्मींस्त्रीभ्रतार । परीनकरवेपातिउ
द्धार । तूंकुलोद्धारीणपरमपवित्र । सुखसर्वत्रतुझेनी ६३ स्वपतीचीमुखवाणी । ऐकोनपश्चातापेकामिनी ।
कैंचापतीकैंचीपत्नी । जेविंस्वप्नींदेखिलें ६४ कंठदाटूनसद्गद । ह्मणेस्त्रीदेहदुःखप्रद । नकोपुनर्जन्मजरावेद ।
स्वआत्मबोधेंबोधवी ६५ करुणाशब्दश्रवणींपडतां । दयाउदेलीगोरक्षनाथा । ह्मणतीयेतीर्थीस्नानआतां ।
करूनियेईमजकडे ६६ येतीर्थीचेंआतिमहिमान । गकारत्रयेंहेंक्षेत्रस्थान । जोतीर्थीकरीलस्नान । पुनर्जन्म
नहाय ६७ गोरक्षागोमंतकगोरक्षतीर्थ । त्रयगकारदुर्लभबहुत । येथेंहोतांसुस्नात । पाहेप्रचीततूंस्वयें ६८
येरीमस्तकठेऊनिचरणीं । तत्काळप्रवेशलीजीवनीं । तंवतीपुरुषझालीतेक्षणीं । अगाधकरणीनाथाची ६९
ब्रह्मांडकरंडाब्रह्मसृष्टी । स्वयेंरचीजोपरमेष्ठी । तयातेंहीअघटितगोष्टी । तेप्रत्यक्षदृष्टींदाविली १७० दैदीप्य
दिसेदिव्यपुरुष । प्रभाप्रत्यक्षपडेचंडांश । तेविप्रकाशआसमास । भूमंडळांतपडियेला ७१ मगप्रत्यंगप्रणाम ।
करिताझालाअतिसप्रेम । सद्गुरुकृपाअतिनिःसीम । फळाआलीअविलंबें ७२ स्तुतिस्तोत्रादिकरूनस्तवन ।
मगमागतांदीक्षादान । तंवदेतेझालेदयाघन । पूर्णकृपेकरूनी ७३ विश्वनाथनामाभिधान । ठेवूनकरितीशृंगी
वादन । दुजयाउमानाथह्मणोन । ठेवितेझालेआवडी ७४ उभयप्रार्थितीउभयहस्तीं । स्वामिचुकविलीपुनरा
वृत्ती । आतांउद्धराव्याग्रामस्थी । दर्शनमात्रेंकरूनी ७५ मगह्मणतीकरातीर्थेसिंचन । येणेंहोईलतेंपावन ।

---

१ स्त्री. २ कामानें व्याप्त. ३ म्हातारपण. ४ ब्रह्मदेव. ५ सत्वर.

वरीगोरक्षप्रोक्षितांजाण । आश्चर्यवर्तलेंपैतेथें ७६ तोंव्याघ्रतनूंपूनिअकस्मात । पुरुषप्रगटलादिव्यतेथ । नमनकरूनिस्तवनकरित । गोरक्षातेंतेकाळीं ७७ जयजयमोक्षदायका । जयजयजन्ममृत्युजरांतका । जय जयअज्ञानतिमिरनाशका । भद्रकारकासद्गुरू ७८ यापरीकरितांस्तवन । तोंपातलेंसत्वरविमान । विमानया नींशिवगण । पंचाननदशभुज १७९ नमस्कारितीशिवपार्षद । ह्मणतीगोरक्षमहिमाअगाध । व्याघ्रादेऊनि शिवपद । उद्धारकेलापशूचा ८० त्रिवर्गातेंमोक्षदानी । ह्मणतीबैसोनविमानयानीं । जावेंसत्वरकैलासभुवनीं । शिवसान्निध्यसर्वदां ८१ सद्गुरूतेंवदतीवचन । आह्वानलगेकैलाससदन । आमुचेंकैवल्यगुरुचरण । यावीण आनंअसेना ८२ असोव्याघ्रशिवरूपतेजःपुंज । पंचवदनशोभेदशभुज । कर्पूरगौरमहाराज । अर्धचंद्रमस्त कीं ८३ मौळठेवूनिगोरक्षचरणीं । व्याघ्रआरूढलाविमानीं । व्याघ्रचर्मतेचक्षणीं । शिवगणनेतीशिवातें ८४ विश्वनाथउमानाथ । यातेंसद्गुरुआज्ञापित । तुह्मींजावेंतीर्थातें । भेटीहोतीसिद्धांच्या ८५ धन्यतेगोरक्षयोगे श्वर । धन्यधन्यतेगोमंतकक्षेत्र । धन्यगोरक्षतीर्थपवित्र । अनुपम्यमहिमाजयाचा ८६ द्वादशमअध्यायपरम पावन । दशेंद्रियहोयउन्मन । कींदशावतारींश्रीभगवान । लीलाकौतुकचोजवी ८७ हेंदशमखंडअविमुक्ती । इतिहासप्रवाहभागीरथी । श्रवणमननस्नानकरिती । तेउद्धरतीनिश्चयें ८८ आजिदशमीचाविजयदिन । श्रोतावक्ताहोयपावन । जन्ममृत्युकरासीमाउल्लंघन । श्रवणकांचनलुटावे ८९ येथेंसमानकरूनबुद्धी । तेचिदश मीसाधाआधीं । तेणेंहरतीउपाधी । सिद्धीसाध्यसाधिल्या १९० कींद्वादशभुजपंचानन । प्रत्यक्षआराध्यउमा रमण । श्रवणमात्रेंकरीपावन । महत्साधनजाणिजे ९१ आदिनाथलीलामृत[illegible] । ऐकतांनासतीत्रिविधताप । विजयलक्ष्मीआपोआप । घरपुसोनयेतसे ९२ श्रीमत्आदिनाथलीलामृतनौका । कर्णधारगुरुभैरवनेटका । आ दिनाथवंदूंतत्पादुका । दशमाध्यायींवंदिला ९३ ॥ ओव्या ॥ १९३ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ अध्याय ॥ १० ॥

१ अज्ञानरूप अंधकार. २ स्थान. ३ दूसरे. ४ कायिक. वाचिक. मानसिक. हे तीन प्रकारचे ताप.

श्रीगणेशायनमः ॥ जोदेवाधिदेवपरमेश्वर । जोपरंज्योतीपरात्पर । जोआदिमायेचानिजवर । श्रीआदिनाथ सद्गुरू १ जेंआदिअनादिस्वसंवेद्य । जेंध्येयहरिहरादिआराध्य । जेंनिगमागम्यपरमवंद्य । तेंसाध्यहोयसद्रूपें २ जेंआदिबीजजगदाकार । जेंशुद्धभूमींविरूढेअंकुर । तेंसप्तभूमीसाविस्तर । अनुक्रमेंपरिसिजे ३ त्यासप्तभूमिकाह्मणालक्षण । तरींयोगवासिष्ठश्लोकप्रमाण । त्याचेंहींपरीसालक्षण । अनुक्रमेवदतसें ४ ॥ श्लोक ॥ ज्ञानभूमिःशुभेच्छाख्याप्रथमासमुदाहृता । विचारणाद्वितीयास्यात्तृतीयातनुमानसा । १ । सत्वापत्तीचतुर्थीस्याततोऽसंसक्तिनामिका । पदार्थभाविनीषष्ठीसप्तमीतुर्यगास्मृता । २ । टीका ॥ शुभेच्छाहेप्रथमनिर्धारी । विचारणानामहेदुसरी । तनुमानसाहेतिसरी । सत्वापत्तीचौथीहे ५ असंसक्तीहेपंचमीपाहे । पदार्थभाविनीसहावीहोय । तुर्याभूमीसातवीहे । निश्चयझालावेदोक्ती ६ तरीतेप्रथमभूमिकाकोणती । शुभेच्छाह्मणतीजियेप्रती । तेंहीपरिसायथानिगुती । तत्वमस्यादिमहावाक्य ७ माझेंअज्ञानत्वकैंजाईल । कधींसद्गुरुभेटतील । रात्रदिवसतळमळ । वाहेसदासर्वदा ८ अखंडवैराग्यअंतःकरण । सर्वपदार्थीजाउदासीन । कंश्रीगुरूतेंरिघेनशरण । शुभेच्छाजाणयानाव ९ सद्गुरुमुखेंविवरण । महावाक्यादिकरीश्रवण । तदनुसारकरीआचरण । नसेविचारदुजाही १० निर्विषयझालियामनीषा । ऐहिकाचीजयानैराश्या । श्रवणींआवडीवैराग्यदशा । तनुमानसाहेतिसरी ११ श्रवणमनननिजध्यास । हेतोन्हीसाध्यहोतीजयास । साक्षात्कारहोयतयास । विचारासिजोपावे १२सम्यक्ज्ञानक्रियासहित । तेणेंचिपावेमनविश्रांत । सत्वापत्तीहेविख्यात । चतुर्थभूमीजाणिजे १३ पदार्थमात्रदृश्यमान । कदांनगुंतेजयाचेंमन । सदाआनंदींनिमग्न । असक्तीहेपांचवी १४पंचभूमीवोलांडुन । पुढेंअवशिष्टज्ञानजाण । मासेपदार्थीचिन्मयचैतन्य । पदार्थभाविनीषष्ठमहे १५साहावीभूमिकाअनुभव । भेदाभेदनिरासिलासर्व । स्वस्वरूपींस्वयमेव।सातवीतुर्यापैं १६हेंभूमिसप्तकशोधन।शुद्धभूमिपाहिजेजाण।शुद्धभूमीबीजारोपण।सद्गुरुवाक्यठसावें १७ भूमीच्छाहेमूळकारण।येचविषयींनिरूपण।श्रोतींकरावेंएकाग्रश्रवण।महदाख्यानसुरसजें १८सुदशनआणिलीला

वती । गेलींबदरिकाश्रमाप्रती । इकडेचंद्रचूडसुभद्रनृपती । स्वनगरातेंजायतेकाळीं १९ चंद्रचूडराज्याधिप ती । सुभद्रयुवराज्यनीती । चालवीतसेपरमप्रीतीं । प्रजापाळींसर्वस्वें २० चंद्रचूडभोगीराज्यभोग । परीअं तरींशुभेच्छावैराग्य । गुरुचिंतनाचाअनुराग । सदांवाहेअंतरीं २१ जेंविविरहिणीपतिवियोग । मानीखदिरांगार विषयभोग । कांहींपदार्थगोडनलागे । तळमळवाहेअंतरीं २२ तयानरुचेशयनवसन । नरुचेमिष्टमिष्टाशन । गुरुद र्शनींवेधलेंमन । उत्कंठितआतुरपैं २३ ऐसेलोटतांकांहींदिवस । निश्चयजाणूनजगन्निवास । आपुलेंऋणफेडावया स । सद्गुरुरूपेंभेटती २४ गतकथाध्यायींचाइतिहास । प्रत्यक्षकेलास्त्रीचापुरुष । विश्वनाथनाथउमेश । गोर क्षदेतीभिक्षेतें २५ तोव्याघ्रझालाशिवरूप । पशूनेंकायकेलेंउग्रतप । शीघ्रसद्गुरुप्रताप । सायुज्यपदींस्थापि ला २६ तेंव्याघ्रचर्मपरिधान । तत्काळकरीतोउमारमण । ऐसेंसद्गुरुमहिमान । कितीह्मणूनवदावें २७ गोमं तकगोरक्षतीर्थ । जेंवींप्रयागगयागोकर्णविख्यात । गोकुळगोवर्द्धनपर्वत । तेवींक्षेत्रहोयतें २८ नरुचेशयनवसन । नरुचेमिष्टमिष्टाशन । गुरुदर्शनिवेधलेंमन । उत्कंठितआतुरपैं २९ असोतेधूनउतावेळ । गमनकरितीदीनद याळ । येतेझालेतत्काळ । निपधदेशींगोरक्ष ३० इंद्रपुरीनामेंनगरी । पुरींप्रवेशलेदीनोद्धारी । तोंचंद्रचूडउप रीवरी । सहजस्थितीपाहतसे ३१ नगरगर्भांतूनिदूरी । दृष्टीगेलीनाथावरी । वृत्तिझालीतदाकारी । मनोवेधें वेधली ३२ भिक्षामागतांनगरांत । तंवप्रवेशलेराजालयांत । दृष्टींदेखिलासद्गुरुनाथ । हर्षयुक्तयेतसे ३३ झा आठवनाठवविसर । वृत्तितन्मयतदाकार । विसरपडलाआपपर । देहभावमावळला ३४ लवडसवडीउतरेसो पान । करितांझालासाष्टांगनमन । वोवाळूनपंचप्राण । अर्थभूतप्रार्थित ३५ ह्मणेउदेलेंपूर्वपुण्य । पूर्वकृतसु कृतप्राक्तन । सद्गुरुवोळलेअमृतघन । मजचातकातेंयेवेळीं ३६ मृत्युसमयींअमृतपान । जेंविनिर्जीवासरजी वन । तेविंझालेंसमर्थागमन । मगलाभणेंकायतें ३७ जेविंइंदिरायेतमंदिरीं । दरिद्रपळेतत्काळदुरी । कींक्षुधार्थिया चेघरीं । क्षीरसिंधूपातला ३८ तवमहिमानेणतीप्राकृतें । मीकृतार्थपूर्वसुकृतें । सुकृतकृपाकरोनमातें । द

र्शनमात्रें उद्धरी ३९ जयाध्यातीयोगीजन । जयास्तवसेवितीघोरविपिन । सिद्धसाधितीरात्रंदिन । तेंत्वरित मजद्यावें ४० क्षणांतब्रह्मसाक्षात्कारें । सत्वरअनुभवचमत्कार । मजपडोनदेहाचाविसर । ब्रह्मानंदींनांदवी ४१ संकल्पविकल्पात्मककेवळ । मननराहेनिश्चळ । मनोवेगअतिचपळ । नसेस्थीरक्षणभरी ४२ बंधमोक्षासिकारण । एकमनचिहोयप्रमाण । मनएकाग्रझालियाविण । साधनव्हेसाधकां ४३ पादचारीगगनीगमन । हेंही होईलकाळेंकरून । परीएकाग्रतेसमन । कदांनयेकल्पांतीं ४४ कंठराहिलसमाधिस्थ । हेंकेंविंघडेअघटीत । कींजळींमत्स्यनिवांत । राहीलकैसास्वामिया ४५ यावरीवदतीदीनदयाळ । गुरुवचनीविश्वासअढळ । तरीं पावेकैवल्यफळ । निश्चयेंसीजाणपां ४६ निश्चयाचेंहोयबळ । तरींमनकायेंतुलेंचपळ । निश्चयराहीलनिश्चळ । तरींअचळसुखातेंपावती ४७ स्वस्वरूपींहोतसेलय । तेव्हांवासनेचाकेलाक्षय । मनकरीअनेकअपाय । मग साधनकेंविघडेल ४८ चंचळचपळदुरावर्त्तमन । जोसृष्टीकर्ताचतुरानन । केलेंकन्येतेंअवलोकन । स्मरणस्फुरण तयातें ४९ तरींमननिग्रहाचेबंदीं । घालूनसाधीकार्यसिद्धी । तेणेंविसाधेआत्मसिद्धी । इंद्रियउपाधीनसेची ५० तुजमनाचीचांचल्यताशंका । तरीपरिसीनिग्रहकुंचिका । सांगतोंतुजवचनएका । नएकेसर्वथामनाचें ५१ मनाचेछंदींनलागावें । मनजाईलतेथेंनजावें । मनपाहीलतेंनपाहावें । मनकोंडावेंनिश्चय ५२ मनाच्याकल्पनाविकार । परमदुर्धरअविचार । करीनित्यानित्यविचार । धरीनिर्धारगुरुवचनीं ५३ अरेहेंमनब्रह्मींचाअंश । ब्रह्मनदिजेसामरस्य । चुकोनआलेंस्वस्वरूपास । जेथीलतेथेंलावीकां ५४ जैसाजीवनांतीलमीन । कदांकर्दमींनराहेक्षण । तोशोधीपूर्वस्थान । तेंविमनउन्मनकरीहें ५५ ऐसेंबोलोनितयेवेळे । तयाभ्रूसंधीभस्मचर्चिलें । अलक्षींलक्षलाविलें । मगगुप्तझालेगोरक्ष ५६ पहातपाहतसमाधी । वृत्तिगुंतलीपरमानंदीं । विरोनगेलीदेहबुद्धी । तटस्थातिष्ठेकाष्ठवें ५७ झालाएकचिहाहाकार । पाहूंपातलेनारी

१ मनामध्ये कोणताही निश्चय करणे यास संकल्प अशी संज्ञा. २ आत्मानित्य व शरीर अनित्य. ३ चिखलात.

नर । सुभद्रबंधूधांवेसत्वर । वक्षस्थळबडवित ५८ वृद्धवृद्धतेथेंयेती । अनेककल्पनातर्ककरिती । पहाअक स्मातरायाप्रती । कायझालेंकळेना ५९ एकह्मणतीधराधरा । एकउपवस्त्रेंघालितीवारा । एकह्मणतीराजेश्वरा । अकाळमृत्युपावला ६० कोणीह्मणतीवायुचिन्ह । कोणीह्मणतीपूर्वप्राक्तनें । एकह्मणतीपिशाचझडपण । कीं कुळदैवतक्षोभलें ६१ एकह्मणतीनव्हेऐसें । रायासिंझालासर्पदंश । कींदुष्टग्रहदुष्टदोष । किंवामंत्रचळलाअसे ६२ वैद्यवैदिकापंचाक्षरी । उतारेमांत्रिकधन्वंतरी । गणितज्योतिषीअहोरात्रीं । बैसविलेसुभद्रें ६३ संत तधारातेब्राह्मण । बैसविलेविग्रहकरून । मृत्युंजयाचेंअनुष्ठान । करितेझालेमांत्रिक ६४ निग्रहनवग्रहादिहवन । कोणीह्मणतीपवमान । कित्येककरितीवेदपठण । उपासितीउपासना ६५ गाणपत्यआराधितीगणपती । शाक्त ध्यातीमहाशक्ती । शैवसेवितीपशुपती । वैष्णवध्यातीविष्णूतें ६६ सौरसविताआराधन । उपस्थानसूक्तेंअनु ष्ठान । स्तोत्रमंत्रयंत्रेंसाधन । गंडदोरेअंगारे ६७ सप्तशतीचेंकरितपिठण । सप्ताहभागवतपारायण । कार्त वीर्यबटुभैरवआराधन । नारसिंहमारुती ६८ नगरनागरिकप्रजाजन । सर्वहीहोतीउद्विग्नमन । महत्प्रळयवोढ वलापूर्ण । सुभद्रायत्नकरितसे ६९ ऐसान्टपवरचिंताक्रांत । प्रधानासीविचारकरित । ह्मणेवोढवलाअनर्थ । उपायकांहींसुचेना ७० चिंताग्रस्तन्टपविकळ । रात्रदिनकरितळमळ । ह्मणेप्रयत्नातेंनहोयफळ । शुष्कवृक्षासा रिखें ७१ वाहावलोंचिंतार्णवप्रवाहीं । मजत्रातासर्वथानाहीं । कोणधांवेलऐसेसमयीं । दुर्धरअपायींपडियेलों ७२ यापरीलोटलेसप्तदिन । अंतरींपेटलाचिंताकृशान । अकस्मातपूर्वस्मरण । होतेंझालेंतयातें ७३ ह्मणेज याचियेवरदवचन । आह्मांउभयतांझालेंजनन । जेणेंजीवनींप्राणदान । देऊनरक्षिलेंमजप्रती ७४ मातेतेंदेऊ निदिव्यांबर । केलामाटपितृउद्धार । आणिदेतेझालेवरदवर । गोरक्षयेतीलह्मणोनी ७५ तोंमहाराजगोरक्षना

---

१ दैव. २ शनि वगैरे पापग्रह पीडा. ३ देवीचे उपासक. ४ शंकराचे उपासक. ५ विष्णूचे उपासक ६ अग्नि

थ । प्रतापजयाचाजगविख्यात । स्मरतांसत्तहीप्रगटहोत । कोणकोणतेंऐका ७६ ॥ श्लोक ॥ श्रीदत्तोनारदो व्यासःशुकश्वपवनात्मजः । कार्तवीर्यश्चगोरक्षःसप्तैतेस्मृतिगामिनः १ ॥ टीका ॥ श्रीदत्तनारदबादरायण । शुकाचार्यादिहनुमान । कार्तवीर्यगोरक्षजाण । स्मरणेंप्रगटतीसत्तही ७७ ऐसीअसतांजयांचीकीर्ती । तरीकां नपवेएकांतीं । तोंनिशेसरतांजेंविंगभस्तीं । उदयायेतजाणपां ७८ ऐसेस्मरतांनिजकैवारी । प्रगटतेझालेदी नोद्धारी । अलखकरोनिउच्चारी । द्वारप्रदेशींगोरक्ष ७९ तेजःपुंजदेदीप्यदीप्ती । जयाचीस्वप्रकाशअंगकांती । अरुणवर्णवसनेंविलसती । भव्यभस्मचर्चिलें ८० विशालभाळआकर्णनयन । सुप्रभमुद्रामंडितश्रवण । कुञ्ज कमंडलुमृगाजिन । पदींपादुकामिरवती ८१ सरळशेलीरुळेगळां । शोभेभगवीभूषितमेखळा । कुक्षींझोळीक रींमाळा । त्रिशूलपाणींविराजे ८२ वीरेंगुंठीअतिशोभली । कुंतलमुकुटींविराजली । शृंगीवाद्यतयेवेळीं । अ नुहतगजरींवाजती ८३ मुक्तमुमुक्षुविषयीजन । पाहूनकरितीसाष्टांगनमन । ह्मणतीआदिनाथकींआदिनाराय ण । दर्शनदेऊंपातले ८४ शुककिंवावामदेव । कपिलसिद्धदत्तात्रेय । सनकसनंदनब्रह्मतनय । सनत्कुमारअ सेल ८५ स्त्रियावदतीधन्यजननी । प्रसवलीरत्नवैडूर्यमणी । सकुमारकुमारसुलक्षणी । ऐसेंनिधानदेखिलें ८६ अल्पवयांतदीक्षाग्रहण । यासींद्यावयाकायकारण । प्रपंचत्यागूनमनकठिण । कांझालेंहेंकळेना ८७ एकवदे नव्हेमानव । अंशरूपेंप्रगटेदेव । उमाधवकिंवारमाधव । अनुष्ठानेंप्रगटले ८८ पूर्वीलीलावतीतेंमत्स्येंद्र । अ र्पितेझालेकनकांबर । त्याचेवरदेंवरदपुत्र । उभयांसीउभयजाहले ८९ एकबुडालाजळांत । तोहीआणिला स्वसामर्थ्यें । आतांहीआलाअकस्मात । परीत्याजऐसादिसतो ९० ऐसेबहुतमतांचेत्रिविधजन । करिती स्वबुद्धीअनुमान । परिनिर्देशाचीनिश्चयखूण । जीवकानेंनेणती ९१ वार्ताप्रगटलीनृपश्रवणीं । तत्काळआ लालोटांगणी । विनीतहोऊनिबद्धपाणी । नम्रवाणीवदतसे ९२ जेंवीचातकावोळलावन । तेंवीस्वामीचेंआजि

---

१ रात्र. २ सूर्य. ३ शेंडी. ४ शंकर. ५ विष्णु.

दर्शन । कृतसंकल्पझालेपूर्ण । कृतार्थझालोंआजिमी ९३ प्रधानप्रार्थीकरजोडून । रावपडिलागतप्राण । आ
जिझालेसप्तदिन । कृपावलोकनकरावें ९४ भगीरथप्रयत्नसाधेसिद्धी । नेणोकायलिखितप्रारब्धीं । ऐसेंसंकटीं
दयानिधी । स्वानंदउदधीलोटले ९५ अवश्यह्मणतीगोरक्षनाथ । तोंमंचकींमुमूर्षनृपनाथ । देखूनसकृपावि
लोकित । शृंगीश्रवणींवाजवी ९६ ब्रह्मानंदीब्रह्मरंध्रीभेद । नादहोतांझालासावध । तत्काळउठोनचरणारविंद ।
जेंविंपेट्पदझेंपावे ९७ जयजयकारेंपिटोनिटाळी । आनंदलीभक्तमंडळी । ब्रह्मानंदनादनिगळीं । तयेवेळीं
गाजला ९८ पौरजजनकनकसुमनीं । वोपितेझालेअनर्घ्यरत्नीं । नीचयातीविविधदानीं । तोषविल्याअपार
९९ मंगळवाद्येंवाजतीतुरें । उल्हाटयंत्रांच्याभडमारे । धूम्रकोंदलाएकसरें । भ्रांतिनिशाभासली १०० शर्क
राभरोनिद्विरदावरी । हर्षेवांटितेझालेनगरीं । अक्षयवाणेंसौभाग्यनारी । करित्याझाल्याआवडीं १ हारिद्राकुं
कुमअंतःपुरीं । राजभार्यातेअवसरीं । वाणेंवसनेंअलंकारीं । द्विजांगनातेंपैंदेती २ भांडारेंफोडोनिसमग्र । तो
षविलेधरामर । देवघोषेंगाजेअंबर । आशीर्वादद्विजदेती ३ असोआनंदवर्तलाअपार । चंद्रचूडजोडूनिकर ।
स्तवनकरीवारंवार । सद्गुरूचेंतेवेळां ४ जयजयसद्गुरुनिर्विकारा । मायाविपिनवैश्वानरा । उन्मनकारकाजगदो
द्धारा । परात्पराश्रीगुरू ५ जयजयद्वंद्वद्विरदविदारणा । क्रोधअहिनिकंदसुपर्णा । मदमदनांतकाभाळलोच
ना । त्रिदोपशमनागुरुवर्या ६ जेविंलोहाचेंशुद्धकांचन । तेविंकेलेंमनउन्मन । याकृतोपकाराउत्तीर्ण । प्रागमांड
णेंपमाझें ७ मीमजमाजीहरपलों । माझामजमाजीसांपडलों । सद्गुरुमाहात्म्यकायबोलों । सुखपावलोंस्वस्वरूपीं
८ मृगजलवत्हाभवसमुद्र । त्यांततनुनौकानवछिद्र । इचाविश्वासक्षणमात्र । मजनसेगासर्वथा ९ आत्मसाधना
वीणशरीर । प्रेताजेविंअलंकार । स्मशानीचेंभग्नपात्र । कायउपयोगतयाचा ११० निरर्थकाचेंसार्थक । कर्ताएक
गुरुनाथ । भिक्षामागूंपातलोंरंके । अवश्यकमजदीजे ११ आतांपुरेहाभवदुस्तर । अधोगतीचीवेरझार । उर्ध्वगती

१ भ्रमर. २ हत्तीवर. ३ मायारूप अरण्यनाशक अग्नि. ४ शरीर रूपी तारूं. ५ दरिद्री.

राहेस्थिर। ऐसेंकरीगादयाळा १२ तूंगोइंद्रियांचानियंता। इंद्रियेंमाझींरक्षीआतां। गुरुगोरक्षनामधर्त्ता। ब्रीदा भिमानतुजलागीं १३ गोरक्षगोरक्षकरितांस्मरण। स्मरणेतुटेजन्ममरण। तयासींहोयकैवल्यपण। माळघालीमो क्षश्री १४ मंदस्मितबोलतीवचन। बापायोगहापरमकठीण। आमत्रणअसोनिभिक्षाटण। कांइच्छिसीसु जाणा १५ ऐश्वर्यसंपन्नसंपत्ती। त्यागूनिभोगावीवैराग्यविपत्ती। हेंअयोग्यगातुजप्रती। सांगूंकितीतुजलागीं १६ राज्यभोगऐश्वर्यविषय। त्यागूनइच्छिसीवैराग्यविषय। त्यांतकैसापावसीसंतोप। दुःखप्रदयोगहा १७ अनेकतपाचरणकरून। राज्यभोगसुखसंपन्न। पावूनत्यांचात्यागकरणें। हेंअयोग्यलौकिकीं १८ तरीसांगतो ऐकविचार। प्रपंचींपरमार्थघडेसुंदर। अतिथिअभ्यागतसाचार। गृहस्थधर्मीघडेकीं १९ येरुवदेनिश्चयवा णी। देहअर्पिलासद्गुरुचरणीं। आतांप्रपंचाचीकाहाणी। नाइकेश्रवणींसर्वथा १२० जरीगुरुपदींअसेलनिर्धार। तरीचकरितीस्वामीउद्धार। ऐसेंवदोनिनमस्कार। दंडप्रायघालित २१ निश्चयपाहोनियांथोर। वदतेझाले वरदोत्तर। चीरंजीवचंद्रार्कवर। योगसुखातेंभोगिसी २२ नकोसाधनाचेसायास। जपतपनेमाचीहव्यास। स्वसुखभोगीअसमास। निमग्नराहींस्वानंदीं २३ नलगेकर्मठपणाचाखटाटोप। नलगेजपतपाचासाक्षेप। मुख्य हिजपश्चात्ताप। जेणेंत्रितापनासती २४। श्लोक। मुंडणचोपवासंचतीर्थयात्रांतथैवच। अग्निहोत्रंचसन्या संनाथपंथेविवर्जयेत् १। टीका। मुंडणआणिउपोषण। नलगेकरावेतीर्थाटण। अग्निहोत्रसंन्यासजाण। नाथपंथी वर्जहे २५ नाथसांप्रदायमहिमापरम। स्वयेंचिहोयपरब्रह्म। नकळेनिगमाहेंवर्म। नाथधर्मअगाध २६। श्लोक। सःसंन्यासीचयोगीचननिरग्निर्नचाक्रियः। टीका। षष्ठमोध्यायींगिताकार। अर्जुनावदेशार्ङ्गधर। सन्यासीआ णियोगीश्वर। निरग्निक्रियाउभयांची २७ अर्जुनाभिन्नमार्गहेदिसती। निदानींतरीएकवटती। जेवीगंगाप्रवा हभिन्नअसती। ऐक्यहोतीएकची २८ एकावृक्षादोनलतां। उभयदिसतीपाहूंजातां। तैसासंन्यासआणि

१ गोह. शब्द इंद्रिय वाचक २ शरीर. ३ काम ४ निराळे. ५ झाडें. ६ वेल.

नाथपंथा । भेदसर्वथाअसेना २९ ॥ श्लोक ॥ आदौजटिलसंन्यासादत्तोनारायणःशिव । दुर्वासोवामदेवश्चभरतः कपिलस्तथा १ श्वेतकेतुर्द्रुहिणजःसनत्कुमारएवच । इत्यादयस्तेजटिलासंन्यासेक्षौरवर्जिताः २ टीका । जटिल संन्यासीतेकवण । ऐकअनुक्रमेंअभिधान । आदिनाथआदिनारायण । दत्तात्रेयवामदेवजो १३० शिवदुर्वासा सिद्धव्रत । ऋषभपुत्रनामेंभरत । कपिलआणिश्वेतकेत । ब्रह्मपुत्रसनत्कुमारपैं ३१ दंडीमुंडीशुचिष्मंत । शौच ज्ञानीसदानिरत । अग्निहोत्रीभिक्षानाथपंथ । भेदसर्वथाअसेना ३२ संन्यासजटिलीमुंडित । आणियोगधर्म नाथपंथ । तुजसांगितलायथार्थ । तदनुसारआचरेतूं ३३ पाहतांहाभ्रममूळभेदभास । वागुलभावनाअज्ञाना स । कींमृषामृगजळमृगास । असत्यसत्यभावितो ३४ ॥ श्लोक ॥ भ्रमेणाहंभ्रमेणत्वंभ्रमेणोपासकाजनाः । भ्रमे णदेवताःसर्वाभ्रममूलमिदंजगत् ३ ॥ टीका ॥ भ्रममूळहेंमीतूंपण । भ्रमेंअनेकउपासनाकरून । भ्रममूळदेवता र्चन । संपूर्णजगभ्रममूल ३५ ब्रह्मास्मिअहंस्फुरण । तेचिजाणअपरोक्षज्ञान । भरोनउरलाआपआपण । भेद भाननसेची ३६ पूज्यपूजकनद्वैत । ध्येयध्याताकैचेंदैवत । अखंडसबाह्यओतप्रोत । त्रिपुटीसमूळविराली ३७ ध्येयध्याताआणिध्यान । ज्ञेयज्ञाताआणिज्ञान । कार्यकर्तृत्वकारण । निरसूनजातीआपैसी १३८ श्लोक यानिशासर्वभूतानांतस्यांजागर्तिसंयमी । यस्यांजाग्रतिभूतानिसानिशापश्यतोमुनेः ४ । टीका ॥ तेथेंजगत सर्वजागृत । तेथेंयोगीसमाधिस्थ । जेव्हांजगहोयनिद्रिस्त । योगीजागतीनिश्चयें ३९ निद्राजिंकी गुडाकेश । दुजाजोगोरक्षयोगीश । सदांजागृतअविनाश । सत्यशाश्वतवर्त्तत १४० अधःपृथ्वी ऊर्ध्वआकाश । उभयसंधीगोरक्षवास । त्रैलोक्यगमननिरवकाश । आशापाशरहितजो ४१ तोमहाराज दीनदयाळ । स्वयेंकथिलेंज्ञानप्रांजळ । तात्काळसद्गदनृपाळ । वैराग्ययुक्तजाइला ४२ सकपहोऊन तेक्षणीं । कृपाकटाक्षमोक्षदानी । दीक्षाअर्पिलीनाथभूषणी । अलक्षोच्चारगाजला ४३ मुकुटकुंडलें सर्वत्यागी । भस्मलेपितसर्वांगीं । कर्णीमुद्राशैलशृंगी । भव्ययोगीप्रगटला ४४ मस्तकठेवू

नसद्गुरुपदीं । निवासकरीअक्षयपदीं । जेथेंनसेआधिव्याधी । स्वानंदउदधिसंगमीं ४५ नामठेविलेंचर्पटनाथ । पुन्हांतयातेंआज्ञापित । जडमूढउद्धरीशरणागत । गमनतुझेंत्रिलोकीं ४६ यापरीअर्पूनप्रसादवचन । पाव तेझालेअंतर्धान । पुढिलेकथेचेंनिरूपण । परमरहस्यपरियेसा ४७ हाअध्यायएकादश । कीहेप्रत्यक्षरुद्रए कादश । कींदशइंद्रियांतएकादश । मनउन्मनहोयपैं १४८ कींयेग्रंथींएकादशी । जेंविरक्तांतश्रेष्ठएकादशीं । जेपावतीकैवल्यपदासी । तेंविएकादशअध्याय ४९ आदिनाथलीलाग्रंथचंद्र । श्रवणार्तेश्रोतेश्रवणचकोर । विक मितश्रवणमुखेंअहोरात्र । कथाबिंदूइच्छिती १५० हाग्रंथमानससरोवर । वेष्टितश्रोतेमराळचतुर । मुक्ताफळां चासेवितीआहार । उत्तरोत्तरस्वानंदें ५१ केवळग्रंथहाकल्पवृक्ष । जेआर्तधरोनियेतीमुमुक्ष । तयांसाफल्य श्रीगोरक्ष । जोसर्वसाक्षिसद्गुरू । ५२ श्रीमतआदिनाथलीलासुरस । भैरवसद्गुरूचाचिद्विलास । तत्सतेंआदि नाथइतिहास । एकादशांतवर्णिला ॥ १५३ ॥ ॥ श्रीकालभैरवार्पणमस्तु ॥ ॥ अध्याय ॥ ११ ॥

अध्याय १२ वा ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ श्रीआदिनाथनिरंजन । जोपरब्रह्मपुरातन । निर्विकारविहीन । परंज्योति परमात्मा ॥ १ ॥ वस्तुतःपाहतांभांगार । अलंकाररूपेंअवतार । मत्स्येंद्रगोरक्षजालंधर । चर्पटीचौ रंगीमिरवले ॥२ ॥ जटामस्तकींमत्स्येंद्रमुकुट । गोरक्षअर्धचंद्रतोसुभट । तृतीयनेत्रजालंधरउद्भट । परममंडि तभूषणीं ३ चर्पटीचौरंगीउभयश्रवणीं । मुद्राजडिलेसुनीळवर्णी । पूर्वउत्तरमीमांसादोनी । सहस्रकिरणींउभरले

४ भर्तृहरीभस्मसुलेपन । गोपेंदुशैलींविराजमान । कानीफस्वयेंमृगाजिन । व्याघ्रचर्मचांगया ५ अनुदत्तशृं गीमैनावती । विसोबामेखळाकापायदीती । हस्तींझोळीलीलावती । अनर्घ्यदीतीजियेची ६ निवृत्तिज्ञानेश्वर सोपानवर्य । हेअंशरूपेंवेदत्रय । त्रिशूळपाणीतेजोमय । चिच्छक्तीमुक्तध्वजफडके ७ नामयाडमरुमुद्दाळ । मेनीनाथतोकमंडल । जनाबाईकुब्जाअढळ । आदिनाथपदींपादुका ८ ऐशाअनंतनाथमूर्ती । भूषणरूपें आलेव्यक्ती । जेनिकटमीनलेनाथपंथीं । उमगीसंगभज्यापरी ९ ऐसेभूषणींमंडित । जोत्रैलोक्यनाथआदि नाथ । तयादंडप्रायदंडवत । अखंडअसोपैंमाझे १० गताध्यायींकथासुगम । चर्पटीदीधलाउपदेश । दीक्षा देऊनजगन्निवास । जातेझालेतेथोनी ११ त्यागूनचर्पटीराजभार । जाताझालाअनिस्त्वर । जेंविसोडूनअयो ध्यानगर । रामजायवनासी १२ कींशरीरटांकोनिप्राण । जायजेंविनलगनांक्षण । तेंविनृपवरनगरत्यागून । जाताझालातेकाळीं १३ कींनैपयहरिश्चंद्रवनातें । जातांदुःखझालेंप्रजेतें । परमअट्टाहास्यरुदनातें । पौरज जनकरितीपैं १४ तेंविप्रसंगप्राप्तआज । ह्मणनीबुडालेंसमूळजहाज । कांक्षोभलानृपमध्वज । भूभुजजानोत्या गूनी १५ अंतःपुरींस्त्रियांचेंवृंद । नवर्णवेताशोकअगाध । प्राणिमात्राउदेलाखेद । नृपवरजानोह्मणोनी १६ सुभद्रासहतेंप्रधान । नारीनरनागरिकजन । स्वदुःखेंझाल्याम्लानवदन । होतेझालेसर्वही १७ चर्पटीआज्ञा पीतयेवेळां । राज्यींस्थापासुद्रक्षभूपाळा । ऐसेंऐकानिसर्वत्रडोळां । अश्रुपातयेतेजाहले १८ सुभद्रह्मणेमजनल गेवैभव । मीहींयेतसेंतुह्मासवें । कायकरावाराज्यगौरव । ममाग्रजातुजवीण १९ मीराज्यनकरींकल्पांतीं । तव सेवेसीनिश्चयमती । शुश्रूषेशिष्यवर्गास्थिती । राहीनमीप्रीतींसर्वदां २० जैसारामभक्तींतदृढभरत । तैसासुभ द्रमजभामत । ज्येष्ठसेवेंतसदानिरत । प्रतिसौमित्रदूसरा २१ अग्रजवंदनकरींऐसें । राज्यकरींद्वादशवर्षे । गोरक्षदर्शनेंआपैसें । योगसिद्धीपावसी २२ तूंतरीआहेसयोगभ्रष्ट । राज्यभोगोनिअवशिष्ट । नंतरयोगमार्गश्रेष्ठ । योगदीक्षाअवलंबी २३ मायामोहातेंत्यागून । चर्पटीनिघतसेतेथून । सुभद्रेंपादुकास्थापून । स्वयेंराहेउप

||११||

||१२||

||१३||

वर्नी २४ करीवल्कलवसनेंपरिधान । वटदुग्धेंजटावळून । मस्तकमंडितवेष्टण । कंदमूळसेवितसे २५ प्रधाना वदेआज्ञावचन । चंद्रचूडाचाजोसुनंदन । तयादेऊनपट्टासन । राज्यभारचालवी २६ ऐसेंएकोनिजनावेंद्रं द । सद्गदहोवोनिपावतीखेद । ह्मणतीधन्यबंधुत्वअगाध । रघुवीरभरतापारिखें २७ असोइकडेकथावर्तलीकै सी । गोरक्षपातलेपुष्करासी । सिद्धमेळाव्यास्थळासी । होताझालातेकाळीं २८ देवगंधर्वयक्षदानव । किन्नर अप्सरानृपमानव । सिद्धयोगीमुनिपुंगव । महर्षिपातले २९ सनकसनंदनसनत्कुमार । देवर्षिनारदतुंबर । शे षवासुकीपादोदर । नररूपेंसींप्रगटले ३० कपिळमार्कंडेयदत्तात्रेय । वामदेवव्यासतनय । हरिहरादिब्रह्मदेव । इंद्रचंद्रपातले ३१ निराळींविमानाच्याथाटी । विबुधकरितीसुमनवृष्टी । जयजयकाराचेबोभाटीं । भुवनत्रयकोंद लें ३२ तेथेंमत्स्येंद्रआणिजालंधरी । येतेझालेतेअवसरीं । चर्पटीचौरंगीनिर्धारी । नवनाथहीपातले ३३ म हासिद्धचौऱ्यांसी । पातलेयोगीआणितापसी । येतेझालेआनंदमानसीं । मेळामिळालाह्मणोनी ३४ श्रीमन्म त्स्येंद्रसद्गुरुचरणीं । गोरक्षठेवीअचळमूर्ध्नी । आदिपुरुषींआदेशध्वनी । अलक्षोच्चारगाजला ३५ श्रीगुरुकुरुवा ळितीआनन । पुसतीतयाक्षेमकल्याण । येरवदेविनयवचन । कुशलकल्याणगुरुकृपें ३६ नाथपंथीश्रेष्ठमहं त । दिगंबरनिरालंबअवधूत । वंदितेझालेगोरक्षनाथ । आदेशकरितीसर्वही ३७ मत्स्येंद्रावंदतीसकळसिद्ध । सर्वत्रइच्छितीभिक्षाप्रसाद । प्राप्तझालियाब्रह्मानंद । प्राणिमात्रासीतसे ३८ गोरक्षउजूनिरखूनसहज । अवश्यह्म णोनिघेतलेंबीज । ह्मणेगुरुसमर्थयोगिराज । कायअवश्यतयासी ३९ पंथपंथाचेसमुदाय । सर्वपाचारासंप्रदाय । अतिथीमात्रकोणीनराहे । ऐसेंझालेंपाहिजे ४० मगपिटोनिटाळियेटाळी । आनंदलीतेसिद्धमंडळी । ह्मणतीप्राप्तआ जदिवाळी । अतिथिसमुच्चयभोजनी ४१ समस्तांसिदिधलेंआमंत्रण । उदयीकयावेंनलगतांक्षण । सर्वांसीएकचि पाचारणें । द्वैतपणनसेची ४२ ढोलदमामेझांगट । पाचारणकरितीप्रगट । मत्स्येंद्रनामाचाबोभाट । तेमठींयावेंभो जना ४३ मत्स्येंद्रह्मणतीगोरक्षातें । कांहींसाहित्यनसेयेथें । कायकरिसीलक्षावधीतें । गोरक्षरायासुजाण ४४ गोरक्ष

ह्मणेकायसोचिंता । अनंतब्रह्मांडेंसहुरुनिर्मिता । निर्विकल्पींकल्पनाकरितां । उणेंकदापिअसेना ४५ असोहोतां प्रातःकाळ । भिक्षेसिजायमत्स्येंद्रबाळ । झोळीभरोनितत्काळ । भिक्षाअर्पीगुरूसीं ४६ मायारूपीमत्स्येंद्र दयाळें । सचिंतबैसलेतयेवेळे । भाळींठेवूनिकरांगुळें । श्वासोच्छ्वासदाटला ४७ गुरुबैसलेखिन्नहोउनी । ह्मणेरतें आणिलींपाताळींहुनी । संरक्षिलींयत्नप्रयत्नीं । तींव्यर्थव्यागिलीं ४८ तोमंग्रहअसताजरीं । याकार्यासयेना तरी । जेंविपुत्रहोतांबरोबरी । त्यापुढेंनचलेपित्याचें ४९ तेंविझालेंआजिमज । हेंकोणापुढेंसांगूंगुज । प्राप्तझाली महत्वालाज । कायतुजह्मणावें ५० आपुलेमठीनाहींअन्नसमुदाय । आतांयेतीसिद्धसमुदाय । तूंतरींअसशीनिर्भय । कायविचारकरावा ५१ लक्षावधीतोंआमंत्रण । झोळींततोकिंचितभिक्षान्न । यांतकेंवींहोयसंतर्पण । उद्विग्नमनपैंमाझें ५२ ऐसेंअसतांतयेवेळीं । सिद्धझालीमहंतमंडळी । ह्मणतीपाकनिष्पत्तिकोणेस्थळीं । आह्मांप्रति सांगावें ५३ गोरक्षह्मणतीउपवनी । शिबिरेंउभविलींपहालोचनीं । तेथेंबैसावेंजाउनी । आह्मीमागाहूनियेनसों ५४ तोंलोटलेंअतीतसंभार । शिबिरेंपाहातीएकसर । दिव्यसुवर्णकळशसुंदर । मंडपतोरणेंदाविलीं ५५ दैदीप्यध्वजातळपती । वायुवेगेंपाचारिती । अतिथिसंकेतेंपालविती । यारेयेथेंह्मणोनियां ५६ मंडपीं॰वाजतीमंगळ वाद्य । ततवितंतादिचतुर्विध । अंबरकोंदलेंब्रह्मानंदें । अभिन्नसोहळाहोतसे ५७ मणिमयसिंहासनींमत्स्येंद्र । अष्टसिद्धीविंजीतचामर । गंधर्वगातीसुस्वर । आलापितीसारंगा ५८ तेथेंगोरक्षउभेअसती । स्थळोस्थळींपाचारणाजाती । अनंतप्रगटल्यागोरक्षमूर्ती । कितीह्मणोनिवदावया ५९ पडिलेपक्वान्नपर्वत । उष्णधूम्रअंबरींकोंदत । तेणेंघ्राणदेवतातृप्तहोत । परमसुवासेकरूनी ६० परिमळअन्नेंघमघमिती । विमानींनिर्जरस्वादघेती । निर्जरगणांनव्हेप्राप्ती । लाळघोंटितीपैंतेथें ६१ पदार्थमात्रअसतीप्रचंड । पयघृतांचींपरिपूर्णकुंडें । दधिक्षीरींचींअतिउदंडें । कथिकावापीभरियेल्या ६२ कित्येकभ्रमभ्रांतीपाऊन । भावूनिअज्ञानजनजीवन । तृषार्थीकरूंजातीपान । तंवतप्तआज्यसज्जपैं ६३ अन्नपूर्णेहस्तींचंउत्पन्नअन्न । तेथेंपदार्थकायपडेन्यून । घृतपाचित दिव्यपक्वान्न । चतुर्विधनिपजलीं ६४ ओदनाचेविशाळअचळ । शाखाकोशिंबिरीपुष्कळ । सुवर्ण

वर्णीवरान्नानेखिळ । शर्कराशुभ्रगिरिसम ६५ अष्टसिद्धीजेथेंराबत । तेथेंउणाकोणतापदार्थ । तेथेंसर स्वतीहोयचकित । वाक्स्तुतीतेंकरावया ६६ अगाधगोरक्षमहिमान । पदार्थमात्रझालेआपण । जेंविवित्स हरणीजनार्दन । अनंतरूपेंधरीतसे ६७ कर्ताकार्यकारण । भोज्यभोक्ताआणिभोजन । सेव्यसेवकस्वयेंहोऊन । अद्वैतपणेंवर्ततहे ६८ आपणचिब्रह्मचारीग्रहस्थ । आपणाचिझालावानप्रस्थ । आपणचिसन्यासीनेमस्त । परम हंसआपणची ६९ प्रत्यंगरूपेंधरोनिऐमीं । कोठेंहोयतपीतापसी । कोठेंहोयअरण्यवासी । कोठमठपति अखंड७० कोठेंकरीधूम्रपान । कोठेंकरीपर्णाशन । कोठेंभक्षूनियांपवन । कोठेंकंदमूळसेवित७१ कोठेंऊर्ध्वबाहुजटिल । कोठेंपं चाग्नितेजाळ । अवघडरुखडहीसकळ । अखाडेअपारअसती७२ षटदर्शनेंछत्तीसपाखांडें । आपणचिनटलारूपेंउ दंडें । सर्वपाचारिलेवाडेकोडे । अनेकपंथेंतेवेळां ७३ असोपातलीसिद्धमंडळी । बैसकास्थापिल्यास्थळोस्थळीं । चित्रविचित्रभूमंडळी । रंगमाळारेखिल्या ७४ सुवर्णसुमनीरजतासनें । कनकपात्रींवाढिती अन्नें । पंथपरत्वेंभिन्न भिन्न । बैसतेझालेअपार ७५ श्रीपादादिहंसश्रेणी । तेनबैसतीरजतासनी । तयांपाटीरपाटनिर्मुनी । धातुरहित दीधले ७६ निरालंबवदतीवैखरी । ह्मणतीगोरक्षाअवधारी । अष्टसिद्धीयेअवसरी । असतीकामारीपैंयेथें ७७ याचेदर्शनेंकरून । विघ्नविकारहोयजाण । स्त्रियांचेंनसावेंदर्शन । काष्ठमृत्तिकाधातूची ७८ आह्मीयाचियेभयें करून । सेवितसोंघोरकानन । गिरिकपाटींराहून । अनुष्ठानकरीतसों ७९ स्त्रियावाढितांआह्मांस । भोजननव्हे एकग्रास । सौंदर्यानिरखूनिमानस । कामविव्हळहोईल ८० आननमदनदर्पण । निरखितांविकारपावेमन । यास्तवप्रार्थितोंविनयवचन । स्वहस्तेंभोजनदेइजे ८१ विधिहरिहरइंद्रचंद्र । कामेंनाडिलेऋषीश्वर । अनंग चेष्टादुर्धर । अनिवारआह्मानावरती ८२ अग्निकुंडसमानललना । घृतकुंडपुरुषजाणा । तेथेंविकारउठतीमना । निश्चळकेंविराहीलहें ८३ मंदस्मितमत्स्येंद्रनंदन । वदतेझालेप्रतिवचन । षड्विकारनसतांस्वाधीन । दीक्षा उदितनसेची ८४ अरेरेजननीजठरींहोयजतन । तदभावेंकरावेंअवलोकन । स्त्रियांतमातेंतकायभिन्न । तेंविआ

ननेंविलोका ८५ निरालंबवदतीतदोतर । आमचीमतीनराहेस्थिर । तरींकरावाकृतोपकार । अंतरबाह्यसम
दृष्टी ८६ ऐसेंऐकोनदयाघन । करितेझालेकृपावलोकन । तेणेंनिरसिलेंभेदभान । सबाह्यझालेंआत्मत्व ८७
स्त्रीपुरुषनपुंसकभेद । नराहेद्वैतपाहतीअभेद । गोरक्षरूपेंसिसिद्धवृंद । गोरक्षदिसेसबाह्यपैं ८८ असोयापरी
बैसतीसिद्धपंक्ती । निर्जरहंसरूपेंतेथेंयेती । नाथप्रसादानेंइच्छिती । महिमाअद्भुतह्मणोनी ८९ अलक्षआदेश
शृंगीनादी । भोजनींबैसलीसिद्धमादी । हरहरह्मणोनब्रह्मवृंदीं । प्राणाहुतीघेतल्या ९० पात्रमात्रींमत्स्येंद्रपुत्र ।
सर्वेझालापदार्थमात्र । सबाह्यदाटलासर्वत्र । न्यूनअणुमात्रअसेना ९१ वेळावाळासुगंधोदकें । जलेंआशिती
शीतळकौतुकें । सुस्वादपरिमळशीतळनिके । पीयूषनतुकेत्यापुढें ९२ चतुर्विधआणिषड्रस । लेह्यपेयखाद्य
चोष्य । रुचिरअन्नपरमसुरस । चवीअगाधजयाची ९३ अनंतजन्मीचेसुकृताचळ । ह्मणतीसिद्धान्नप्राप्तके
वळ । कृतार्थस्वार्थमानितीसकळ । परमकाळसुखाचा ९४ विविधअन्नेंसांगतांसमग्र । तरीग्रंथींहोईलविस्तार ।
ह्मणोनिसंकलितोत्तर । श्रोतयांतेंकथितसे ९५ इकडेगोरक्षमत्स्येंद्र । मठींबैसलेचिंतातुर । तोंअतिथींचेजाती
भार । मत्स्येंद्रमठींभोजना ९६ मत्स्येंद्रपुसतीअतिथींतें । तुह्मीकोठेंजाताभोजनातें । आह्मीयेतसोंसत्वरतेथें ।
कोणतेंस्थळसांगापां ९७ तंवतेहांसोनिवदतीतापसां । किमर्थविनोदकरितसांआह्मांसी । गोरक्षआलेपाचारणा
सी । ह्मणोनिभोजनाजातसों ९८ आश्चर्यवाटेमत्स्येंद्रासी । पुसतेझालेगोरक्षासी । विनोदआपुलातापसी । उप
हासितीवाटतें ९९ गोरक्षवदतीकरजोडून । सद्गुरुगृहींकायन्यून । मत्स्येंद्रवदतीवचन । तरीअद्यापिनदिसेये
स्थळीं १०० मायालाघवीगोरक्षनाथ । तोंउत्पन्नझालेपक्वान्नपर्वत । येथेंतेथेंसारिखेंनिर्मित । द्वैतकिमपिअसे
ना १ येथेंहीयेतीअतीतभार । सिद्धतपस्वीयोगेश्वर । भोजनाबैसतीएकसर । अगाधकर्तृत्वतयांचें १०२ जेवा
तांतुपर्णाशनी । तेहीबैसतीभोजनीं । महाप्रसादह्मणोनी । स्वीकारितीअन्नातें १०३ जेंअदृश्यपरिभासे । तेंवि
उभयस्थळींभेदनसे । कींछळितांपांडवदुर्वासें । अन्ननिर्मिलेंदोठायीं ४ आश्रमींहीपांडवअसती । आणिगं

गातीर्गीउत्पन्नहोती । ऐसीअतर्क्यजयाचीकृती । कायकितीवदावी १०५ उपवनींमत्स्येंद्रगोरक्ष । तेथेंहीअ
सतीप्रत्यक्ष । महिमादेखोनसहस्राक्ष । विस्मितहोयअंतरीं १०६ अतीतानेंपरामर्षें । स्वयंगोरक्षप्रार्थितसे ।
भोजनकरासावकाशें । अवेळझालायास्तव ७ प्रतिपात्रींपदार्थवेडनो । इच्छान्नवाढीत्यांलागोनी । इकडेते
कडेगोरक्षनयनीं । पदार्थमात्रींदिसतसे ८ मत्स्येंद्रदेखोनिगोरक्षकृत्य । विस्मितहोऊनिमनींकृतकृत्य । ह्मग
तीहाविष्णूचहोयनिश्चित । त्यावीणप्रतापअसेना ९ कोटच्यावधीतेंदिधलेंअन्न । हाप्रतापकायसामान्य ।
प्रत्यक्षस्वरूपींआपण । नटलाहेंआश्चर्यवाटतें १० अग्निउदकावीणपाकक्रिया । कैसीनिपजलीयेठायां ।
अन्नउत्पन्नहोऊनियां । अनुहतक्रियादाविली ११ जयाचीअतर्क्ययोगमाया । जेब्रह्मादिकानयेआया । ती
साध्यगोरक्षराया । माझियातनयाजाहली १२ असोगोरक्षप्रार्थितीसर्वांप्रती । यथेष्टकरावेंभोजनप्रीतीं ।
जोलागेपदार्थपुनरावृत्ती । मागोनघेणेंआवडीं १३ गुरुनामाचींमिष्टपक्वान्नें । गोडीआवडीकरावेंग्रहण ।
विषयनिरुच्यक्षणणें । वैराग्यत्यागेंत्यागिजे १४ अतिथीवदतीसम्यक । दशइंद्रियांझालेंसुख । मस्तकाव
रीनानिर्मिलेंमुख । चुकीअगाधविधीची १५ अमृताहूनिमिष्टान्न । आकंठवरीजाहलेंपूर्ण । दुर्जननिर्मिलें
आनन । चतुराननचुकला १६ यापरीगुरुगृहींजेविले । स्वानंदस्वादासुखावले । सर्वेचसंसाराआंचवले ।
ढेंकरदिधलेप्रेमाचे १७ चर्पटीचौरंगीउभयतां । करशुद्धीदेतीसमस्तां । त्रयोदशगुणीविडेतत्वतां । देऊनि
यांसंतोषविती १८ ऐसीत्रिलोकींकीर्तिमिरवली । गोरक्षनामाचीतयेवेळीं । उच्चयशगुढीफडकली । उभा
रिलीसुरेख १९ झालासिद्धसमारंभयापरी । जयजयकारगाजलाअंबरीं । शृंगीनादउद्भटतेअवसरीं । दुम
दुमीतकोंदला २० मत्स्येंद्रगोरक्षादिसमवेत । चर्पटीचौरंगीनाथसमस्त । आणिकसांप्रदायीनृपनाथ । तो
रणमाळापातल्या २१ चौरंगवदेगोरक्षातें । समुद्रकंकणांकितपृथ्वीतें । येथीलझालींसमग्रतीर्थें । स्वर्गमा
त्रउरलेंसे २२ मत्स्येंद्रागोरक्षानमुनी । चौरंगीजातसेस्वर्गभुवनीं । स्थिरावलेतयेस्थानीं । आनंदेंकरो

नितेवेळीं २३ हेंपरमरहस्यपूर्वार्ध । येथूनसुरसउत्तरार्ध । जयाचामहिमाअगाध । कितीह्मणोनवर्णावा २४ कींदक्षिणायनउत्तरायण । कींपूर्वउत्तरमीमांसादोन । कींप्रकृतिआणिपुरुषजाण । कींशर्करागोडीज्यापरी २५ कींद्वादशज्योतिर्लिंगेंभाळनेत्र । हेंद्वादशस्कंधभागवतपवित्र । कींव्रतांतद्वादशीजेविंथोर । तेविंअध्यायश्रेष्ठ हा २६ कींद्वादशकावडीरामेश्वर । पूजिलाजेविंभाळचंद्र । कींसिंहस्थयात्राव्यंबकेश्वर । यात्रासुफळगोतमी २७ हेअज्ञानतमांतकद्वादशमित्र । कींद्वादशमासांचाशुभसंवत्सर । सर्वत्रनांवेंमाहेर । तेअसतीहे २८ आदिनाथलीलाऔषधी । भवरोगनाशीआधिव्याधी । श्रवणमात्रेंमात्राअर्धी । घेतांअर्धमात्राअधिकारी २९ आदिनाथलीलाज्ञानांजन । श्रवणींलेऊनपाहाधन । चिद्रत्नाचीउघडलीखाण । गुरुवाक्यदृष्टींपाहावी ३० श्रीमत्आदिनाथलीलामृत । ग्रंथकर्ताभैरवसमर्थ । तत्प्रसादेंआदिनाथ । द्वादशाध्यायींकथियेला १३१ इ श्रीना०ली०द्वादशाध्यायः समाप्तः ॥ १२ ॥ ॥ अध्याय ॥ १२ ॥ ॥ ओव्या ॥ १३१ ॥

अध्याय १३ वा ॥

श्रीगणेशायनमः । ॥ श्रीनमोआदेशआदिनाथा । सच्चिदानंदाअपरिमिता । पूर्णब्रह्मसत्यशाश्वता । अव्यक्ताव्यक्ताजगदीशा १ तूं अज्ञानजेलदानिवारणा । सद्बोधावोधप्रभंजना । ज्ञानांजनाभवतिमिरनाशना । प्रदर्शनाकरिसीतूं २ तूंमायाकाननदहना । निष्प्रपंचानिरंजना । निर्विकारासनातना । निराभासासद्गुरू ३ जयादेशीअभयकर । मस्तकींठेविसीअभयकर । तयात्रैलोक्यागतिविहार ४ गतकथाध्यायींइतिहास । समुदायजेविलापुष्करास । तेकथापरमसुरस । पुढेंरहस्यपरियेसा ५ तेथूनपातलेतोरणमाळी । समुच्चये

१ ब्रह्म स्वरूपी [illegible]

सींनाथमंडळी । चौरंगीविनवींतयेकाळीं । गोरक्षआणिमत्स्येंद्रा ६ समुद्रवलयांकितअवनी । तीर्थेदेखिलींस मग्रनयनीं । आतांजावेंस्वर्गभुवनीं । ऐसेंमनींवाटतें ७ आज्ञाघेऊनतेसमर्थी । जातेझालेस्वर्गालयीं । नंदनवनीं स्वाभावीं । येतेझालेस्वभावें ८ नंदनवनींआनंदयुक्त । चौरंगीयोगाभ्यासअभ्यासित । अनेकतरुलताडोलत । सुमणीकवृक्षते ९ हेमवर्णीतरुनिखळ । पुष्कराजशाखासोज्वळ । पाचुवर्णीपत्रेंसकळ । माणिक्यवर्णीसाजिरी १० नवरत्नरंगीसुमनेंशोभती । नक्षत्रप्रायभासेदीप्ती । उंचडाहाळियानभचुंबिती । रम्यादिसतीपाहतां ११ जैसेयोगभ्रष्टउतरतीमही । वृक्षडाहाळियातैशापाही । जेंविसज्जनाचेहृदयीं । शांतिक्षमावसतसे १२ पाचूचेरावे उड्डाणघेती । इंद्रनीळमयूरनाचती । हिऱ्यासमानहंसचमकती । शाखेबैसतीआनंदें १३ पत्रींपुष्पींफळींसघन निबिडछायाडवरलेंवन । पाहतांहोयसमाधान । बिडौजस्थानक्रीडेचें १४ मर्गजापरिघसोज्वळ । वैडूर्यजडियेले फांकतीकिळ । अमृतोदकाचेपाटतुंबळ । माजीकमळेंविराजती १५ माणिकसमरक्तोत्पळें । त्यांतनीळवर्णी गुंजेअलिकुळें । एकचंद्रकीळसुप्रभधवळ । चामीकराचेंएकपैं १६ दीपकळिकेचियेपरी । कुसुमकाळिका अतिगोजिरी । विकसतसुमनेंजेंवितमारी । बाळार्कभावीभाविती १७ नक्षत्रान्वयरफळघोष । आकाशवर्तु ळसुप्रकाश । परमरसाळसुरसपीयूष । पूर्णहोतीपरिपक्क १८ नानावल्लीअहळबहळ । प्रसवतीप्रसरमुक्ताफ ळ । एकप्रवाळवेलीसुढाळ । आरक्तवर्णीआसती १९ ठायींठायींजळतुंबळ ,। तडागतोयतुडुंबेशीतळ । म त्स्यतळपतीअतिचपळ । विकसितकमळेंमाजीपैं २० शतपत्रेंसहस्रपत्रें । अनेकवर्णीचित्रविचित्रें । प्रफु ल्लितप्रसन्नवक्रें । पाहतांनेत्रेंस्वानंद २१ हेमकोंदणीपाटांगण । भिन्नभिन्नआभिन्नरत्नें ।; अभिनवशोभतीप्रभातीं किरणें । प्रकाशघनदिसती २२ कल्पतरुसुरतरुएकसरे । पारप्रकारप्रशस्तपसरे । रत्नपुष्कराजचहूंफेरे । अ नर्घ्यमणीसुप्रभ २३ नवश्रीसौभाग्यसंपन्न । सदाप्रसवेसफळसुमन । आतिसुशोभिततेंस्थान । परिमळसुगंधेंकरू

१ इंद्र. २ लाल कमळे. ३ भ्रमर. ४ सुवर्ण. ५ पुष्प कळ्या. ६ सूर्य.

६१ उर्वशीविदेसाखियांप्रती । मीपाहूंजातसेंयोगीस्थिती । तयाजिंकूनिमींनिश्चिती । येतेंसत्वरपैंआतां ६२
जाऊनपाहेजंवनयनी । तंवतोसक्तसमाधिभुवनीं । भोगभोगूनिउन्मनी । तुच्छभोगविषयादी ६३ तयाची
चित्तवृत्तीपाहुनी । गायनकरीमंजुळध्वनी । ब्रह्मरंध्रींनादपरिसोनी । विदेहदेहींयेतसे ६४ नेत्रउघडोनजोंपा
हे । तोंदिव्यांगनाउभीआहे । तीतेंवदेजननीसाहे । पयपानार्थपातली ६५ तुझेंकुचेंकमंडलांपय । तेंपान
करवीमजसीमाय । येरीनेत्रविकारीहावभाव । दावितांनपाहेतिजकडे ६६ तंवतोवदेवासिष्ठजननी । मजतो
षवीतवस्तनी । येरीसंकोचपावोनिमनीं । कायवचनींबोलतसे ६७ अगायोगियाह्मगविसी । मत्सुखातेंनजा
णसी । तीव्रअनुष्ठानेंऋषी । तपेंपावतीआह्मातें ६८ तूतेंकायावाचामीअनुकूळ । तूंकांमजसीहोसीप्रतिकूळ।
प्रारब्धाचाविचित्रखेळ । स्वीकारिसीकांमूर्खत्वें ६९ तूंमृत्युलोकींचामानव । कायजाणसीस्वर्गवैभव । पशुगा
ळकराजगौरव । नेणेंमूर्खज्यापरी ७० कींकुरूपकीबोंराजकुमरी । माळघालीआपुलेकरीं । निर्दैवतीतेंअव्हेरी।
मूर्खकींधूर्तह्मणावा ७१ गर्भांधारत्नालय । चक्षुहीनाकायहोय । कींनवज्वरितासींपय । विषप्रायहोतसे ७२
ऐसेंऐकोनिउत्तर । वदताझालायोगेश्वर । आह्मीस्वस्त्रियेसीनिरंतर । भोगभोगूंस्वइच्छें ७३ आमुचेंएकपत्नी
व्रत । आह्मापरस्त्रीमातृव्रत । उन्मनीसींसदानिरत । हास्वधर्मआमुचा ७४ षोडशखणाचेंदामोदर । माजी
पंचखणीअतिसुंदर । त्यांततीनखणाचेंमंदिर । मनोहरदुखणी ७५ तीनशेंआठहिरेजडितरत्न । बावन्नकोणा
चेंनिकेतनें । दशद्वारेंशोभायमान । षट्चक्रठसेत्यामाजी ७६ शून्यभुवनींडोल्हारियांत । संयोगयुग्मेंअसोंनि
वांत । तेथीलसुखाचींसुखविश्रांत । अनुपमनयेसांगतां ७७ स्वानंदविलाससुखोल्हास । सहस्रतरणीचाप्रका
श । सहस्रदळकमळेपरिपूर्णविकाश । सामरस्यतयेस्थळीं ७८ तेथेंसुगंधीचापरिमळ । जेथेंमनहोयअ
ळिकुळ । सत्रावीचेंजळशीतळ । कारंजाचेंतेस्थळीं ७९ होतनृत्यांगनाचेंनृत्य । निर्जरहोवोनितिष्ठती
भृत्य । सर्वसुखांचेंसुखसाहित्य । जेथेंविस्मितहरिहर ८० होतअनुहतनादचतुर्विध । तंतावितंतघन

१ स्तनपान करावयास. २ नपुंसक. ३ चैतन्यांत. ४ स्थान. ५ सूर्य. ६ भ्रमर.

सुस्वरप्रसिद्ध । कायसुखसागरू अगाध । अनुपममहिमाअसता ८१ एसआमुचएश्वय । सर्वोत्कृष्टभागवय। एाह कसुखतुच्छनैश्वर्य । तेंकायमातेंझकविसी ८२ तुझापरात्परभ्रतार । त्यागूनकरिसीव्यभिचार । यापुढेंकाय हेंनिर्जर । सुखमानिमीनेणतां ८३ तरीस्वात्मसुखापुढें । स्वर्गसुखपाहावापुडे । क्रतूतेंहोऊनवरपडे । स्वर्गसु खइच्छिती ८४ यज्ञादिकसर्वसाधन । स्वर्गप्राप्तीसिकारण । तेथेंहोतांक्षीणपुण्य । मृत्युलोकींयेतसे ८५ ज्या सौख्यांबुधिलेशलेश । शेक्रादिहोतीस्वर्गाधीश । परिविरिंचीदिवसींचतुर्दश । होतीजातीनिश्चयें ८६ ऐसें सुखेंसदांनिमग्न । स्वयेंआदिनाथआदिनारायण । आणियोगीमुनिजन । स्वात्मसुखेंडुल्लती ८७ तेचिपरात्प रमहाद्वार । तेथेंपरब्रह्मपुरुषभ्रतार । त्यासीभोगीनिरंतर । सुखअपारपावसीतूं ८८ यापरीपरिसोनवचन । सद्गदझालेंअंतःकरण । परीमस्तकआंदोलन । तर्जनीतेंहालवी ८९ जेविरिंभेचागर्वहत । करिताझालाव्यास सुत । दिव्यभोगातेंधिक्कारित । तेंविंमजगमतसे ९० जयासुवर्णशेणएकसरी । शुनीआणिसुंदरनारी । नृप तीआणिपैलदरिद्री । एकपाहेसमदृष्टीं ९१ विधिपिपीलिकापर्यंत । आत्मतत्वएकविलोकित । हींचिन्हींजोमं डित । तरींतांईश्वरजाणावा ९२ यापरीबोधोनिउर्वशी । अष्टभावदाटलेतिसीं । रोमांचउठलेगात्रासीं । कंठ झालासद्गद ९३ मगमौनमुद्रेंवंदूनतया । जातीझालीशक्रालया । निवेदीतेथीलचर्या । म्हणेसाध्यनव्हेसाधितां ९४ शक्रचिंताक्रांतमनीं । श्वासटाकूनवदेवचनीं । म्हणेमाझेंसिंहासनीं । आरूढेलऐसेंवाटतें ९५ येरीवदेतो योगींद्र । वरप्रसादेंकरणारभद्र । इच्छामात्रेंअनेकइंद्र । उत्पन्नकरीलदिसतसे ९६ ऐसेंपरिसोनविबुधपती । विस्मितहोयआपुलेचित्तीं । आतांपाहूंतयाप्रती । दर्शनउद्देशधरियेला ९७ विबुधांसींविबुधनाथ । येतेझाले अतित्वरित । पाहूंपातलेचौरंगीनाथ । तोंअद्भुतप्रवर्तलें ९८ सहस्रावधीसहस्रनेत्र । तेथेंतिष्ठतीएकसर । पाहूनऐसाचमत्कार । तटस्थउभाठाकला ९९ जेंविंआदर्शआयतन । एकअनेकादिसतीभिन्न । स्तब्धपाहे

---

१ इंद्रादिक. २ ब्रह्मदेव. ३ चवदा. ४ शुक्राचार्य. ५ कुत्री. ६ मुंगी.

अवलोकुन । जेप्रतिमादेखेशिवालया १०० सलज्जहोऊनबिडौज । ह्मणेधन्ययोगिराज । येणेंअनेकशक्रतेजः पुंज । स्वप्रतापेंनिर्मिले १ कोणादेईलमाझेंस्थळ । मनीवाहातसेतळमळ । योगमायेचाविचित्रखेळ । ब्रह्मादिकनेणती २ मघेवाहोऊनिनष्टगर्व । ह्मगेसिद्धचरित्रअभिनव । जेंस्वसंवेद्यस्वयमेव । अनुपमउपमाजयासी ३ मगमौनेंचिकरीगमन । तोंअदृश्यझालेंद्वैतमान । जेथेंमीतूंपणमेलेंहरपोन । तोंएकाएकीएकला ४ अहंपणाचाविटाळगेला । तोसोहंपणेसीसंचला । अवाच्यस्वयेंसरला । मगउरलाआभास ५ यावरीवदतीयोगींद्रवचन । आह्मांलोष्ठवत्तुझेंभुवन । गुरुकृपेंमजनिरंजनस्थान । व्यर्थअभिमाननधरीतूं ६ बिडौजवदतसेकांहीं । मजआज्ञाकरालवलाँहीं । नाथह्मणतीसद्गुरुगृहीं । उणेंनाहींआह्मातें ७ तुजसीआमचेंहेंचिमागणें । तपस्वियांचेंनकरींछळण । होयकृतकल्याणयेणें । भिक्षादेणेंआमुतें ८ अवश्यवदोनिवज्रपाणी । प्रार्थितसेमधुरवाणी । स्वमंदिरींयेक्षणीं । गमनकेलेंपाहिजे ९ येरुवदतीकायकारण । येथेंचिझालेंतवदर्शन । परस्परेंसमाधान । आतांउपरोधकासया १० राहेआत्मत्वींसदानिमग्न । येणेंपात्रसीसमाधान । करीसर्वांचेंरक्षण । उपमर्दनकरीसाधूंचा ११ शरणआलियाअनन्य । त्याचानधरितांअभिमान ,। मगतुह्मांदेवह्मणेलकोण । निर्जरेशातुजप्रती १२ तरीतूंजीवमात्राचेंजीवन । तुजप्राप्तकरणेंउदरभरण । पर्जन्यपिकवितीघनधान्य । तवाज्ञेनेंदेवेंद्रा १३ यापरीइंद्रयोगेंद्रसंवाद । तोबहुरासिकअनुवाद । तोनिवेदितांविशद । ग्रंथवाढेबहुतची १४ आज्ञामागोनिवासवातें । चौरंगीजातीकैलासातें । आर्तधरोनिश्रीशिवदर्शनातें । परमप्रीतीकरोनी १५ त्रयोदशगुणीतांबूल । हाअध्यायहोयकेवळ । उभयजोडोनिकरयुगुळ । सद्गुरूतेंआर्पितों १६ कींहेज्ञानधनत्रयोदशी । कींहेशिवपूजनींप्रदोषनिशी । तेविअध्यायहापरियेसी । धर्मार्थकाममोक्षादी १७ श्रीमत्आदिनाथलीलासुरस । भैरवकृपेचावाग्विलास । आदिनाथनमोश्रोतयास । त्रयोदशोऽध्यायींअक्षयीं ॥ ११८ ॥ त्रयोदशोध्याय-संपूर्णमस्तु ॥

---

१ इंद्र. २ लोखंड. ३ सत्वर. ४ दोन हात.

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥जयजयआदिनाथागुणातीता । निरालंबाउमाकांता । स्मशानवासियाअव्यक्ता । तुझी
सत्ताअगम्य १ पुराणपुरुषादिगंबरा । सच्चिदानंदाकर्पूरगौरा । अर्धनारीनटेश्वरा । तुझीलीलाअगम्य २ स
प्तपाताळींपदांगुष्ठ । एकवीसस्वर्गींतुझामुगुट । आब्रह्मस्तंभविराट । स्वरूपतुझेंसंपूर्ण ३ चंद्रमातुझेंमन ।
चक्षुसूर्यनारायण । बुद्धीतुझीचतुरानन । अंतःकरणश्रीविष्णू ४ मुखींवसेअग्निस्थान । पंचप्राणींवसेपवन ।
क्रोधजयाचाउमारमण । दिशाश्रवणपैंतुझ्या ५ जिव्हाजयाचीहोयवरुण । कृतांततोदाढादशन । पाणीजया
चेशचीरमण । समुद्रसरितानाडीपैं ६ पर्वतशिखरेंहोयअस्थी । मांसतेंगामहीनिश्चिती । रोमावळीत्यावनस्पती
तेविराटमूर्तीवंदिली ७ जयाचेइच्छाशक्तीपासून । उभारिलेंहेंत्रिभुवन । अनंतब्रह्मांडेंएकवळीनें । रुंडमा
ळागळांपैं ८ तुझेसत्तेचाविस्तार । प्रगटविसीचराचर । अनेकधरूनिअंशावतार । पृथ्वीतेंसंरक्षिसीपैं ९ ऐ
काश्रोतेसावधान । पुण्यश्लोकाचेंमहदाख्यान । इतिहासरूपेंपरमपावन । श्रवणमननकरावें १० एकेदिवसीं
स्वर्गभुवनीं । सिंहासनींपाकशासनी । रंभादितिलोत्तमानृत्यगायनीं । रंजवितीशक्रातें ११ सभेबैसलेसुधापा
नी । ऋषिमहर्षिउभयश्रेणी । गणगंधर्वबद्धपाणी । सेवेंतिष्ठतीयक्षादी १२ तंवएकवोढवेअद्भुत । तेथेंकायवर्त
लेंअकस्मात । तोवीर्यगंधर्वइंद्रसुत । मिश्रकेतेंखुणावी १३ तोनेत्रसंकेतनिरखूननयनीं । परमक्षोभलासहस्रन
यनीं । सक्रोधहोऊनअधरदशनीं । रोवितांझालासकोपें १४ ह्मणेगंधर्वअसोनतूंगर्दभें । अपराधशिक्षाहोरास
भ । कृतापराधाचाहाचिलाभ । खरयोनीतजन्मसी १५ परमभयाभीतहोऊनपोटीं । पुरंदरेंचरणींघालीमिठी । क
ळवळोनिकृपादृष्टीं । अवलोकिताजाहला १६ कपेंद्रवलावज्रपाणी । उःशापवदेवरदवाणी । द्वादशवर्षेंस्वर्गस्थानीं ।
स्वस्थानातेंपवसी १७ जेविंयंत्रमुखींगोळाउसळे । नभींनक्षत्रजेविंकोसळे । कर्मभूमींतयेऊनामिसळे । सहस्रवंप
ळेसारिखा १८ जंबुद्वीपींजंबुनगरीं । कुंभालशाळेतेअवसरी । रासभमादीसइस्त्वरी । तेथेंयेऊनथोकळा १९ पहाप्रा

---

१ दांत. २ गाढव. ३ इंद्र. ४ वीज. ५ कुंभार. ६

कनपरमगहन । गंधर्वासीझालेंस्वर्गपतन । स्वर्गसुखाच्युतहोउन । खरयोनीपावला २० असोतयेनगरींना
भूभुंज । चक्ररथनामेंतेजःपुंज । तयासींएकचिझालीआत्मजे । सुशीळानामतियेचें २१ परमसौंदर्यचिलोलन
यनी । हरिमध्यागजगामिनी । जीतेंदेखोनिमीनकेतनी । तन्मयहोऊनिनृत्यकरी २२ मासपक्षहोतांकांहीं ।
गंधर्वअसेकुलालगृहीं । एकेदिवसींनिशिसमयीं । मनुष्याऐसाबोलत २३ अरेकुंभकर्त्याऐकवचनीं । निरोपप्रभूसींमा
गाजाउनी । तुझीकन्यालावण्यखाणी । आमुचेरासभाअर्पिजे २४ ऐसेंप्रत्यहींमध्यान्हरात्रीं । कुळालऐकेनि
त्यश्रोत्रीं । परीनबोलेचितोवक्त्रीं । दुर्घटसाहसह्मणोनी २५ येरूमनींह्मणेवडेलकैसें । नृपासन्निधबोलूंकैसें । हो
णारजेंआपैसे । सहजदिसोनयेईल २६ परीकोणानसांगेहामंत्रगुप्त । स्वजनादिकअसतीआप्त । अघटितकोंविघडेळ
प्राप्त । अप्राप्तविचारेंकरोनी २७ ह्मणेसूर्यआणिखद्योतें । सूकरआणिऐरावत । भणगआणिनृपनाथ । समानकें
विहोतील २८ वायसआणिहंसिणी । कींवोहळआणिस्वर्धुनी । किंवाश्वपचआणिश्रुतिवाणी । जोडाकेंविघडे
हा २९ हिंगआणिकस्तूरी । कींगलितकुष्टियाराजकुमरी । कींरासभातेंदिव्यनारी । योग्ययुग्मनव्हेती ३० ऐ
सेंबोलूंजातांतेथेंबोल । राजादंडमातेंकरील । तूंरक्षहोऊनिराहसील । एकीकडेबापुडें ३१ यापरीऐकूनिआला
कोप । ह्मणेनेणसीतूंमहत्प्रताप । कायसेंमशकनृप । भस्मकरीननगरातें ३२ विषप्रचीतीपहासीसत्वर । तरीपा
हेंमाझाचमत्कार । गंधर्वमायापरमदुर्धर । तंवगृहाअग्निलागला ३३ प्रज्वलितज्वालागगनेंचुंबित । प्रचंडधडकलाअक
स्मात । मगपाहूनबहुबोभात । प्रळयआकांतदेखिला ३४ सकोपेंपेटलाज्वाळामाळी । कुलालमुखींघालीधुळी । ह्म
णेधांवगाचंद्रमौळी । रक्षीयेथूनिआमुतें ३५ गंधर्वह्मणेऐककुलाला । प्रचीतिपाहिलीसकींहेडोळां । सांगजाऊनिभूपा
ळा । तरीचविघ्ननिरसेल ३६ कुलालहोऊनिसद्गदित । रासभाचेपायधरित । तेव्हांचअग्निशांत । पूर्ववतहोतसे ३७ गंधर्व
मायापरमगहन । अणुमात्रनदिसेदग्धचिन्ह । थोरेंआश्चर्यमानून । स्तब्धझालामनांत ३८ कुळालउठोनिप्रातःकाळीं ।

१ राजा. २ कन्या. ३ चंचलनेत्री. ४ काजवा. ५ डुकर. ६ कावळा. ७ गंगा. ८ चांडाळ. ९ वेदवाणी. १० गाढव. ११ आकाश.

साद्यंतनिवेदीनृपाजवळी । मुखींघालूनकरांगुळी । आश्चर्यवार्तापरिसत ३९ राजाकरीमनींविचार । नकळेईश्वराचेंचरित्र । तरींतयाअटकघालूंदुर्धर । मगजाणवेलअपैसें ४० कुंभकर्त्याह्मणेराजेश्वर । तयासीनिवेदीप्रत्युत्तर । हेंसुवर्णाचेंकेलियानगर । तरीचघडेसर्वही ४१ तरीहेंसुभटनेटकीहाटकवर्णी । कन्यागोरटीचतुरपद्मिणी । देईनहेलावण्यखाणी । नसेवचनीअन्यथा ४२ रायातेंकरूनिनमन । कुलालकरीतेथूनिगमन । सत्वरपातलास्वसदन । नृपवचनानिवेदी ४३ रजनीहोतांचतोद्वितियप्रहर । तत्काळझालेंसुवर्णनगर । माडियामंदिरगोपुर । हुडेचहूंकडेदीसती ४४ नगरींतहोयवधूचीजननी । ह्मणोनिशृंगारिलीबहूसन्मानी । अगाधगंधर्वाचीकरणी । सुवर्णनगरीतेंकेली ४५ लंकाकींहेद्वारका । सर्वांसपडिलीसंशयशंका । आश्चर्यझालेंनगरलोकां । स्वप्नआशंकापैंघेती ४६ एकचढतीमाडियागोपुरीं । समग्रपहातीसुवर्णपुरी । राजामनींविचारकरी । ह्मगेअवतारीप्रगटला ४७ संतोषसंशयव्यातहोऊन । परीराजाझालावचनाधीन । ह्मणेब्रह्मसूत्रप्रमाण । अन्यथानव्हेंमाझेनी ४८ यद्यपिशुद्धपरिलोकविरुद्ध । येणेंकुळीनालागेबाध । कायकरूनियाखेद । देहप्रारब्धचुकेना ४९ असोहोणारभविष्यजेंसांचितीं । त्याचीकायसीकरावीखंती । नकळेईश्वराचीगती । प्रारब्धसंगतींवर्तावें ५० रासभलांछनमानूनिचित्तीं । कन्यानेमिलीतयाप्रती । सुशीळासंतोषूनिप्रीतीं । ह्मगेतोचपति[1]माझा ५१ लग्नसोहळाअतिगजर । समारंभझालादिवसचार । परीराजकांताचिंतातुर । होतीझालीतेवेळां ५२ पतिव्रतासुशीळासुंदरी । तेपतिठेवीस्वमंदिरीं । निद्राकरावीसेजेवरी । सेवाकरीस्वहस्तें ५३ भ्रतारकुरूपातेंदेखूनी । हेळसिती[2]इतरकामिनी । तारुण्यलावण्यसंपन्नगुणी । त्यावश्यदास्या[3]अवश्य ५४ तैसीनव्हेसगुणवेल्हाळा । सुशीळानामेंपरमसुशीळा । तिचानिश्चयफळासिआला । झालावृत्तांतएकातो ५५ जेविंअभ्रांतूनिप्रगटेभास्कर[4] । कींसमुद्रांतूनिरोहिणीवर[5] । गवसणीतूनिवासवीअस्त्र[6] । प्रदिप्तदीप्तिज्यापरी ५६ त्वचात्यागूनिनिघेभुजंग[7] । कीं

१ पति. २ निंदिती. ३ दुसऱ्या बायका. ४ सूर्य. ५ चंद्र. ६ वज्र. ७ सर्प.

मीनकेतनांतूनिअनंग । तैसारासभदेहांतूनसांग । पुरुषदैदीप्यप्रगटला ५७ विशाळभाळअरुणनेत्र । सरळ नासिकसुहास्यवक्र । कमनीयतनुचारुगात्र । कींकृष्णपुत्रपैंदुजा ५८ मुकुटकुंडलेंकटिमेखळा । गौरवर्णीतेजा गळा । सुवासवसनीदीसेचपळा । प्रकाशफांकलामंदिरीं ५९ कींस्वर्गदेवतानरपुतळा । सत्पुण्यपातलाभूत ळा । परमहर्षलीअबळा । गळांमाळघालित ६० चरणयुगुळींभाळठेवून । ह्मणेकृतार्थजन्मझालेंधन्य । षोड शोपचारेंकरीपूजन । सद्भावेंसीविनटली ६१ तांबूलदेतांकरकंकण । झणत्कारेंकामविपिन । होतांदेतांआलिं गन । चुंबनमैथुनींमिसळती ६२ सुरतयुद्धींवीर्योदकीं । कामेंकामिनीकेलीसुखी । स्मरहतहोऊनिविलोकी । अधोवदनीसलज्ज ६३ सुशीळाशुक्तिपात्रींपतन । वीर्यस्वात्योदकींजीवन । तेणेंमौक्तिकपुत्ररत्न । संभवपावे तेकाळीं ६४ संपूर्णझालियाअंगसंग । तों अरुणोदयींआरक्तरंग । उदयउदेलादिनप्रसंग । अनंगरंगावितळे । ६५ गंधर्वह्मणेवार्तागुप्त । गुह्यनबोलेंराहेंस्वस्त । तरीचसुखचिरकाळप्राप्त । प्रगटतांस्वार्थनपावसी ६६ अ वश्यह्मणोनलागेपायीं । गंधर्वझालागर्दभदेही । आश्चर्यदेखूनितेसमयीं । मातृगृहींजातसे ६७ पंचरात्रपर्यंत । कांचननगरझालेंसमस्त । नंतरहोऊनपूर्ववत । विस्मितहोतीजनसर्व ६८ नगरींगुजगुजतीसर्व । राजकन्या लाधलीभ्रतार । एकह्मणतीअसेलसुंदर । तरीचजोडापाहिला ६९ एकबोलतीप्रत्युतर । आह्मीदेखिलाअतिचात र । एकह्मणतीझालीरात्र । खरनरकोंनेणवे ७० नाहींदेखिळीवरवरात । रात्रींचनेलातोभिरवत । एकह्मणतीराहा निवांत । श्रेष्ठगोष्टीनवदावी ७१ असोगर्भसंभवउत्तरोत्तर । जैसेंशुक्लपक्षींनिशाकर । कींसत्पात्रींकृतोपकार । की र्तीविस्तरेज्यापरी ७२ एकेदिवशींराजपत्नी । कन्येसलक्षीगर्भचिन्हीं । एकांतानेऊनिगोप्यवचनीं । पुसतीझाली सुतेतें ७३ ऐकूननदेचउत्तर । तेणेंमाताचिंतातुर । हेकुळलांछनीदिसेसमग्र । कुळाभिमाननिादिससी ७४ व्यर्थआ लीसमाझियेपोटीं । काळिमालाविलीराज्यमुकुटीं । मजदिससीपरमकपटी । कापट्यरीतीजाणसी ७५ सांगूंजरींमा तेप्रती । तरीपतिआज्ञाभंगहोती । ऐसेंजाणूनियांचित्तीं । दृढनिश्चितीराहावी ७६ क्रोधेंउठोनगेलीजननी । येरी

पातलीआपुलेभुवनीं । यावरीप्रवर्ततारजनी । स्वामिसेवनींतत्पर ७७ एकांतदेखूनिकांतकांता । व्यभिचार वृत्तांतनिवेदीवार्ता । कुळलांछनीतुमचीदुहिता । कुलक्षणीजन्मली ७८ पुरुषसंगावीणगर्भवती । जनलौकिकीं उपहासिती । यावरीवदताझालानृपती । स्त्रीचरित्रनेणवे ७९ उभयतांजातीतिचेसदनीं । गुप्ततिष्ठोनिपाहाती नयनीं । गवांक्षद्वाराचेसंधानीं । अवलोकितीजाहली ८० चोरदृष्टीरावपाहात । तोंरासभदेहांतूनिअकस्मात । पुरुषप्रगटलाअत्यद्भुत । तेजोमयतेजस्वी ८१ सौंदर्यपाहूनसुंदर । चकितहोतसेनृपवर । मनींभूपकरीविचार । देवकिन्नरनेणवे ८२ रावसंतोषोनिपोटीं । ह्मणेधन्यहीकन्यापोटीं । ऐसावीरनदेखोंदृष्टीं । भुवनत्रयींपाहातां ८३ परमलाभमानूनिमनीं । राजापातलाराजभुवनीं । स्त्रियेसीसांगेआज्ञावचनीं । प्रगटवार्तानकीजे ८४ प्रत्यहीं भोगीदिव्यभोग । रात्रींतहोतसेउभयसंग । त्यागूनियांसर्वसंग । सदाअनुरागपतीचा ८५ तोंनवमासभरतांपूर्ण । पुत्रजन्मलापरमसगुण । दुजाभासेरतीरमण । अतिडोळससकुमार ८६ भूपभुवनींदिव्यसोहळा । दिव्यमंडप उभविला । रावपरमसंतोषला । ह्मणेराज्यासअधिकारी ८७ परमानंदझालानगरीं । पूर्णकुंभेसींयेतीनारी । शर्क रावांटितीघरोघरीं । गंजारूढहोउनी ८८ मंगळतुरीमंगळगाणीं । मंगळप्रदसुवासिनी । हरिद्राकुंकुमसौभाग्य वर्द्धनी । स्रक्चंदनींपूजिती ८९ ध्वजपताकास्तंभकर्दळी । रंगमाळाभूमंडळीं । भांडारफोडोनितेवेळीं । याचकजनसुखीकेले ९० जातकर्मादिनामाभिधान । ज्योतिषीरायावदतीवचन । हापराक्रमीसुशीळानंदन । नामाभिधानभर्तृहरी ९१ समुद्रवलयांकितमेदिनी । पालाणीलसत्तावसनी । ज्याचेंनामघेतांवदनी । पुनीतहोतीज डजीव ९२ एकसंवत्सरलोटल्यावरी । परमपराक्रमीतिचेउदरीं । पुण्यश्लोकतेअवसरी । अंशावतारीजन्मला ९३ जेंविंकुरुकुळींप्रतापीभरत । प्रयत्नविषयींहोयभगीरथ । कींरामसेवेंतनिरतभरत । भर्तृहरीसुश्रूषेसादरपैं ९४ विक्रमठेविलेंनामाभिधान । जोपराक्रमेंप्रतिअर्जुन । शककर्त्तासकळकळानिपुण । सर्वज्ञभूपाळभूलोकीं ९५ स्वरूपें

---

१ कन्या. २ घरी. ३ जाळीतून. ४ गाढव. ५ प्रीति. ६ काम. ७ हत्ति.

चंद्रकींमदन । त्याहूनिलावण्यहीशतगुण । समरभूमीसमसंधान । परोपकारीनेटकों ९६ असोतिसरेनिगर्भवती । कुमरीजन्मलीमैनावती । तिचेंस्वरूपदेखूनरती । विस्मितचित्तींहोतसे ९७ परमपवित्रजन्मलीकन्या । धन्य भूलोकींहोयमान्या । सत्कीर्तीध्वजउभवीजघन्या । कुलोद्धारिणीहोयते ९८ पुन्हांचतुर्थगर्भसंभव । पुत्रझाला सुभटवीर्य । लावण्यसद्गुणीतोअपूर्व । पुत्रत्रयजाणिजे ९९ पहाबुद्धीकर्मानुसारिणी । राजपत्नीविचारीमनीं । रासभकलेवरदग्धकरोनी । जामाताप्रत्यक्षकरावा १०० कन्येसनकळतमंदिरीं । एकांतेंमध्यरात्री । गंधर्वक्री डेतसक्तकुमरी । रासभकलेवरजाळिलें १ असोझालियाद्वादशवर्षें । तंवतोशक्रविमानप्रेरीतसे । सुशब्दहोतो घंटाघोष । अप्सराकिन्नरेसींजाणपैं २ गंधर्वह्मणेसुशीळेप्रती । मीजातोंस्वर्गाप्रती । तूंराहूनसुनिश्चिती । कन्यापुत्रसांभाळीं ३ येरीपरिसूनवचन । सदृढधरितीझालीचरण । मीनराहेस्वामीविण । स्वयेंगमनकरीनसें ४ पदारविंदींहोऊनिषट्पद । सुधारससेवीतसेआमोद । प्राणत्यागोनिअभेद । ज्योतींतज्योतीसरलोपैं ५ गिरि जासमुद्रसंयोग । संगमतोसिंधुसंग । तैसाचिझालाहाप्रसंग । जेंवितरंगजीवनीं ६ गंधर्वगेलास्वर्गालयीं । सुशी ळादेहपडिलामहीं । भूपआणिभाजातयेसमयीं । शोककरितीआक्रोशें ७ शांतवितीप्रजाप्रधान । परिरायाचें दुश्चितमन । विचारकरितीसर्वजन । राज्यद्यावेंभर्तृहरीतें ८ व्रतबंधकरोनसत्वर । वेदविशारदझालेकुमर । धनुर्विद्यादिसमग्र । अभ्यासकेलातयानीं ९ चतुर्दशविद्यापारंगत । चौसष्टकळाआंगींवसत । एवंसकळगुणमंडित । होतेझालेत्रिवर्ग १० सुदिनींकेलापट्टाभिषेक । स्थापितेझालेप्रतापार्क । युवराज्यींविक्रमदेख । सेनापतीसुभटतो ११ चतुरंगचमूकरोनिसिद्ध । प्रस्थानभेरीदुंदुभिशब्द । तेणेंनृपातेंहोऊनिबोध । बद्धहस्तपैयेती १२ मांडली कराजेसमस्त । हतवीर्यहोऊनिशरणयेत । करभारघेऊनिअसंख्यात । सेवेसीतिष्ठतीअक्षयी १३ शिबिरेंउभविलीं नगरप्रदेशीं । रावनिघेसमुहूर्तेंसी । जेवींशक्रनंदनवनासी । जाताहोयज्यापरी १४ कनकदंडशुभ्रचामरें । मकरबिरुदें दीप्तछत्रें । सुवर्णदंडीएकसरे । वेत्रपाणीधांवती १५ रावनिघालानगरांतून । करिताझालाअश्वारोहण । आइआसति

प्रजाजन । करसंकेतेंकरूनी ११६ सेनासमुद्रप्रबळतुंबळ । उचंबळूंपाहेमर्यादवेळ । खळबाळिलेंभूमंडळ । थोरद ळभारदेखोनी १७ जेविंउदयासयेतांसहस्रकर । लपोनजातीसर्वनक्षत्रें । तेंविंसर्वहीनृपवर । पादाक्रांतपैंहोती १८ पुढेंजाऊनवीरविक्रम । युद्धकेलेंघोरपरम । अद्भुतकेलापराक्रम । शत्रुजिंकिलेप्रतापें १९ तैसेंचिपुढेंजा यदळभार । वेढितेझालेअवंतीनगर । युद्धझालेंघोरांदर । बळेंनगरघेतलें २० तेथीलरावचंद्रसेन । तोहीपा तलाअनन्यशरण । तयारक्षिलाआपुलाकरून । आप्तभावेंभाविला २१ मगघेतलेंमहाकाळदर्शन । नृपकरी स्तुतिस्तवन । जयजयश्रीउमारमण । आम्नायापारनकळेची २२ भाळलोचनभालचंद्रा । त्रितापशमनाप्र तापरुद्रा । करुणार्णवाकरुणासमुद्रा । भद्रकारकाजगद्गुरू २३ यापरीपरिसोनियास्तवन । विरूपाक्षझाला सुप्रसन्न । लिंगांतूनिवरदवचन । राज्यकरींतूंएथींचें २४ महाप्रसादसर्वथा । ह्मणोनिठेवीपदींमाथा । तथा स्तुह्मणोनितत्वतां । निघताझालातेथुनी २५ राजमुद्रापाहूनसर्व । ह्मणतीप्रतापीहाअभिनव । यासशोभेरा ज्यवैभव । योग्यहोयराज्यासीं २६ प्रजापौरजक्षेत्रस्थ । वैदिकपंडितश्रेष्ठसमस्त । सिद्धमुनिआणिसन्यस्त । राजदर्शनायेतीपैं २७ कळापात्रेंगुणिजन । गायकगातीसुस्वरगायन । वारांगनांचेंहोतनर्तन । आणिकीर्त नमाधूंचें २८ शिवप्रासादादिविष्णुमंदिरीं । पूजाद्रव्यषोडशोपचारी । दीपनैवेद्यतेअवसरीं । पूर्वींहूनिचालवी २९ पूजकसेवकांचींवेतनें । ब्राह्मणासींवर्षासनें । मठवाटिकासंस्थानें । वर्धमानकरितसे ३० देशोदेशींगेलीहाक । जातीराजमुद्रांकितसेवक । राजदर्शनाप्रजालोक । उचितघेवोनिधांवती ३१ अनुकूळकाळाचेंमहिमान । पादा क्रांतशत्रुलीन । सेवाकरितीहोऊनिदीन । लाभहोतीपदोपदीं ३२ यावरमागधदेशींचानृपवर । सिंहसेनाख्यराजे श्वर । तयाचीसुताअतिसुंदर । नामजिचेंपद्माक्षी ३३ करभारसहकन्यारत्न । समर्पणकरीप्रीतीकरून । चारदिवस सोहळासंपूर्ण । होताझालातेठायीं ३४ जेविंरुक्मांगदावरीमोहनी । रायाचेस्वधर्मापाडिलीहानी । तेविंरायासपा डिलीमोहनी । नागस्वरींफणीजैसा १३५ चंचळकटाक्षचंचळगती । परमचंचळजिचीस्थिती । चंचळहालवीने

त्रपातीं । चंचळस्वभावपैंतिचा ३६ सदामोकळेंवक्षस्थळ । अंचळसरसावीसर्वकाळ । जळांतविलोकीमुखमंडळ । कुळलांछनीहोयते ३७ वारंवारमुखींपदर । सलज्जसुचवीवक्रनेत्र । निरियाबांधीवरचावर । कुळलांछनीहोयते ३८ परपुरुषाकरीएकांत । पातिव्रत्यमिरवीलोकांत । सहचरजारिणीतसदारत । कुळलांछनीहोयते ३९ भ्रतारपाहूनऐश्वर्यवान । प्रीतीप्रियकरीसंभाषण । बाह्यात्कारेंपरीलक्षअन्य । कुळलांछनीहोयते ४० परपुरुषींनिरतनिरंतर । भ्रष्टाभ्रष्टकरीअविचार । प्रपंचदावीबाह्यात्कार । कुळलांछनीहोयपैं ४१ सदानिजेजेपरगृहीं । मिष्टान्नएकटीभक्षीगृहीं । असोनिपदार्थलणेनाहीं । कुळलांछनीहोयते ४२ दुर्मुखसदाभ्रुकुटीग्रंथी । प्रत्युत्तरींशिणवीपती । कुशब्दींपरमत्रासवीती । त्रासरूपीपतीतें ४३ भ्रताराचेंपाहेन्यून । वैरकरीरात्रदिन । वैरियासांगेपैशून्य । तेकुळलांछनीहोयपैं ४४ असोपुढेंहोणार । त्याचाकायसाविस्तार । नृपस्त्रैणझालाथोर । तिचेछंदेंवर्तत ४५ रावभोळेपणेंनेणे । ह्मणेसखेप्रियप्राणाहुन । क्षणननिरीक्षितांचंद्रवदन । वाटेअमावास्याआजपैं ४६ कडुवृंदावनआरक्तफळ । कींकाळसर्पाचीगरळामिर्मळ । भ्रांतावाटेजळसोज्वळ । परीकाळकूटज्यामाजी ४७ औदुंबराचेंसुमन । कींश्वेतकाकनव्हेदर्शन । मत्स्यानदेखूंचरण । तेविंस्त्रीहृदयनकळेची ४८ तिसींनानाविलाससुरत । नानाअळंकारभूषणेंदेत । शृंगारशतकमगकरी ४९ सर्वज्ञचतुरश्रीनृपवर । केलेंशृंगारशतकसुंदर । अर्थघेतीपंडितचतुर । मर्मजाणतीमर्मातें ५० एवंरायासीप्रियपत्नी । वल्लभाआवडेप्राणाहुनी । तीतेंभोगभोगीअनुदिनी । परमआवडेनृपाते ५१ यावरीमद्रदेशींचाराजेश्वर । त्याचीकन्यापरमसुंदर । विक्रमातेंदेऊनिसैंवर । योग्यवधुवरेंदीसती ५२ मगगौडबंगालियाचाराजनंदन । त्रैलोक्यचंद्रनामाभिधान । तयासीमैनावतीसगुणरत्न । दीघलेंलग्नलावोनी ५३ तयातेंआंदणदेतअद्भुत । गजवाजीशिबिकारथ । दासदासीदेऊनउचित । देतप्रीतीनेंभूपतो ५४ सुरथरायाचीवधूसगुण । सुभटेंकेलेंपाणिग्रहण । यथाविधीकरूनलग्न । आंदणदीधलेंजामाता ५५ धनेंवसनेंबहुसन्मान । संतुष्टकेलेयाचकजन । निर्धनतेझालेसधन । कीर्तिवर्णितीरायाची ५६ यथा

काळींवृष्टिपर्जन्य । सुभिक्षसमृद्धीधनधान्य । दुःखदरिद्रआणिदैन्य । देशांतूनिपळालीं १५७ विपुळदेती
धेनुक्षीर । नगरींनसतीजारतस्कर । स्वधर्मेंअसतीनारीनर । विप्रवेदपढताती १५८ सदावृक्षसफळफळती । को
किलासुशब्देंकूजती । साळ्यापूर्वपक्षकरिती । रावेदेतीउत्तरें १५९ ऐसेंअसतांएकेदिवसीं । विक्रमप्रार्थी
अग्रजासी । पृथ्वीप्रदक्षिणाकरावीऐसी । इच्छामनींउदेली १६० आज्ञाझालियाजाईन । शीघ्रयेतसेपरतो
न । यावरीभर्तृहरीदेवचन । सत्वरयेईगुणज्ञा १६१ सर्वेचातुरंगसेनाघेऊन । विक्रमकरीतेथूनगमन । माडि
येगोपुरेंवळंघोन । नगरनारीपाहती ६२ सुवर्णसुमनेंअसंख्यकोटी । स्त्रियावोपितीरायाचेमुकुटीं । पौरजांच्या
उभ्याथाटी । रावदृष्टींपहावया ६३ विक्रमवोळवीतप्रजाजन । सदुःखितअंतःकरण । रावह्मणेजावेंपरतोन ।
शीघ्रयेईननिश्चयें ६४ पुढेंजातांदेखिलेंउद्यान । परमरमणीकशोभायमान । वृक्षनिबिडसफळसघन । जळतुंब
ळतडागीं ६५ कासारतटींएकशिवालय । आणितेथेंदुर्जेशक्तिआलय । रावदर्शनोद्देशेंएकटाजाय । तंवआश्च
र्यदेखिलें ६६ देवीपुढेंदिव्यपुरुषएक । सालंकारीपरिभग्नमस्तक । पाहोनिनृपसाशंक । होताझालातेवेळीं
६७ मगखड्गघेऊनहातीं । ग्रीवेंतमारीदृढनिघातीं । सक्रपहोऊनिभगवती । हस्तधरीनृपाचा ६८ कांकरिसी
तूंप्राणत्याग । मनइच्छीतवरमाग । रावह्मणेहाकोणसांग । पुरुषमृत्युपावला ६९ शक्तीह्मणेऐकसकळ । केर
ळदेशींचाहाभूपाळ । याचेशत्रुअसतीसबळ । राज्यघेतलेंतयानीं ७० यानेंकरूनअनुष्ठान । परीप्रत्यक्षनीन
देदर्शन । यास्तवमस्तकआपटून । प्राणदेतमजवरी ७१ रावह्मणेवोत्रिपुरसुंदरी । याविषयींकांकठोरांतरीं ।
देवीवदेरेअवधारी । आयुष्यभानुसरलापैं ७२ नसेदैवींराज्यासन । यासमीदेऊंतरीकोठुन । आणिआयुष्याचा
अस्तमान । होतामरणपावला ७३ रावह्मणेवोविश्वजननी । माझेआयुष्यदेयालागोनी । मीजातसेंमृत्युभुवनीं ।
याचेनिपालटजगदंबे ७४ अपर्णाह्मणेनृपनाथा । न्यग्रोधत्वचानलागेअश्वत्था । कलींतकर्तातोचिभोक्ता । न
सेअन्यथासुजाणा ७५ रावह्मणेवोजगदंबे । तूंब्रह्मांडमंडपींआरंभस्तंभे । कायनकरिशीशिववल्लभे । घडिसीमो
डिसीब्रह्मांडें ७६ नमोप्रणवरूपिणीपरंज्योती । तूंचस्वरूपाचीचैतन्यशक्ती । तुझेंत्रिगुणअसेव्यक्ती । देवत्र

यासीनिर्मिसी ७७ अनंतब्रह्मांडांचीमाळाकरी । सदांजपसीत्रिपुरारीसुंदरी । तूंचिदाचिन्मयलहरी । वस्तीअ
भिनवपैंतुझी ७८ याब्रह्मांडकरंडामाझारी । तुझीचसत्तायोगेश्वरी । तवप्रतापाचीवर्णितांथोरी । तरीएकवैखरी
माझीपैं ७९ तूंसर्गस्थित्यंतकारिणी । जगन्मातेश्रीभवानी । त्रिदशयेतीलोटांगणीं । तुझामहिमानेणवे ८० तूंस
दयहृदयजाणोन । जननीतूतेंआलोशरण । मंगळमाहेश्वरीतवाभिधान । तरीसुमंगळकरींकां ८१ मगसदयसुधेची
स्वर्धुनी । बोलतीसकृपपाहेनयनीं । तंवउठताझालातयेक्षणीं । चाकितलोचनींपाहतसे ८२ देवतापावलीअंत
र्धान । राजपुत्रउघडीलोचन । तंवपुरुषदेखिलादेदीप्यमान । राजचिन्हींमंडित ८३ अकाळमृत्यूचीघोरनिद्रा ।
कोणेंजागविलासांगनरेंद्रा । तूंचादिससीप्रतापरुद्रा । करुणासमुद्रामजगमे ८४ परीकळलापाहिजेनाममंत्र ।
श्रवणइच्छितीतारकमंत्र । अज्ञानतिमिरींप्रगटतांमित्र । बोधेंपवित्रहोईल ८५ तंवदेवालयींतपस्वीहोता । तेणें
निवेदिलीसकळवार्ता । मगधांवूनचरणींठेवीमाथा । मीउत्तीर्णकैसेनी ८६ पंचैतेपितरवदेश्रुती । परीतेहीतवसरी
नपवती । यास्तवमौनेंचनिश्चिती । पदींमस्तकठेविलें ८७ बहुतझालेचक्रवर्ती । मागेंगेलेपुढेंहोती । परीपरदुः
खवेदनाजाणती । ऐसाविरळाअसेल ८८ यापरीपरोपकारीत्रिजगतीं । नसेभूतनाभविष्यती । परदुःखींदुःखवे
चितीं । एकविक्रमकलियुगीं ८९ असेराजपुत्रह्मणेराया । मस्तकींहस्तठेवींसदया । तुझादासानुदासहोऊनि
यां । अक्षयींवसेनसेवेंत ९० मजराज्यासीकायकारण । जेणेंचुकविलेंअकाळमरण । पुनर्जन्मासीकारण । तूंचिझा
लासीदयाळा ९१ विक्रमपुसेनामकाय । ह्मणसुकेतनामेंहाचिदेह । मगतयासदेऊनअभय । राज्यकरवीनतुजहा
तीं ९२ अवश्यह्मणेतेवेळां । सुकेतस्यंदनारूढकेला । सेवकांआज्ञापिताझाला । सेवाकरणेंपैंयाची ९३ दुजेरथींकरू
नआरोहण । विक्रमकरीतेथूनगमन । सवेंघेऊनचतुरंगसैन्य । दळभारेसींनिघाले ९४ बळियाढेपराक्रमीवीर । तयांचेंवेढि
तेझालेनगर । युद्धकरितीघोरांदर । परमआवेशेंकरूनी ९५ वीरवरवाळतीसकळ । दणाणिलेंभूमंडळ । बाणींजर्जर
केलेसकळ । प्रळयकाळवोढवे ९६ परमयोद्धेबळसंपन्न । शत्रुसजीवआणिलाधरून । जयवाद्यघोषेंभरलेंमगन । ध्व
जउभविलाकीर्तीचा ९७ शत्रूचेंकरूनशासन । सुकेतादेतछत्रसिंहासन । द्विजांसींदेऊनिधनवसनें । पत्रेंप्रेषीतनृपा

तें ९८ विक्रमपत्रिकामुद्रांकित । पाहूनशत्रुपादाकांत । ह्मगतीविक्रमाचेविकीत । त्याचेस्थापितअसोंपैं ९९ विक्रमआह्मांशकापरी । पत्रिकावंदितेझालेशिरीं । करभारेंदळभारी । दर्शनउद्देशेंयेतीते २०० हेंभर्तृहरीविक्रमाख्यान । परमामृतपरमपावन । पुढेंरसाळअनुसंधान । एकाग्रश्रवणकरावें १ आदिनाथलीलासुरस । हेंचिनर्मदातीरविशेष । पारायणेंतपेंचिनिर्दोष । स्वयेंमहेशतेहोती २ तपकरितीनर्मदेतटीं । मृत्युन्हावाजान्हवीनिकटीं । कुरुक्षेत्रींदानेंपुण्यकोटी । तयाशेवटींमुक्तीपैं ३ तयेंतअसतीजेपाषाण । तितुकेहोतीभाळलोचन । भावेंकरितांस्नानपान । करीतेपावननिश्चयें ४ हाग्रंथनर्मदेंतीलवर्ण । तितुकेहोतीउमारमण । पारायणश्रवणमननसुमन । अर्चनेंशंकरसंतुष्टे ५ श्रीमत्आदिनाथलीलाग्रंथ । सद्गुरुसमर्थभैरवनाथ । तत्प्रसादेंआदिनाथ । प्रथमोध्यायींनमीतसे ६ आदिनाथलीलाक्षीराब्धिग्रंथ । भर्तृहरीचेंचरित्रप्राप्तामृत । श्रोतेसुरनरप्राशनकरीत । अकाळमृत्यूनाशकजें ७ हाअध्यायपरमपावन । हेंचतुर्दशविद्येचेंआयतन । चौदाचक्रकींचतुर्दशभुवन । कींचतुर्दशग्रंथिअनंतहा ८ चतुर्दशविद्याअध्यायसज्ञान । हेंभर्तृहरीचेंआख्यान । श्रोतावक्ताकरीपावन । अगाधमहिमानयाचेंपैं ॥२०९॥ ॥ श्रीमत्आदिनाथग्रंथेभर्तृहरीविक्रमाख्यानोनामप्रथमोऽध्यायः ॥ १ ॥ ॥ अध्यायः ॥ १४ ॥ ॥ ओव्या ॥ २०९ ॥ ॥ श्रीमत्आदिनाथार्पणमस्तु ॥ ॥ ५ ॥

अध्याय १५ वा ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीनमोजीआदिनाथविश्वंभरा । लीलाविग्रहीमृडानीवरा । मायाविपिनंदहनवैश्वानरा । कर्पूरगौराविश्वाद्या १ तूंद्विजजनहृदयमांदुमा । योगिजनमानसहंसा । परब्रह्मव्योमकेशा । जगद्वंद्याजगद्गुरू २ पडिलाअज्ञानतिमिरांधार । प्रबोधबोधेंतूंभास्कर । सद्गुरुरूपेंअंशावतार । होऊनिजागवीजगातें ३ झालीअविद्येचीरजनी । निद्रिस्तजागृतनहोतीकोणी । जेजागृततयांलागोनी । तस्करभयनपवती ४ निशीप्रवर्तलीघोर । कामक्रोधहिंडतीतस्कर । यांनींनागविलेंअवघेंनगर । श्वानेंभुंकतांनेणती ५ गाढमूढनिमुमूर्ष । त्यांतहीभासतीस्वप्नभास । पुत्रदाराविषयविलास । सक्तहोवोनिगाहिले ६ परधनपरदाराभिलाष । सदांवाहतींदृढहव्यास । परीमृत्युवोढीलकाळपाश । हेंहीकळोनिनेणती ७ रम्यसदनींहोतीनिमग्न । परीकेव्हांलागेल गृहाअग्न । जागृतझालियाकूपखनन । व्यर्थकायकरोनी ८ वासनामनीषामहतजारिणी । स्वपतीत्यागूनव्यभिचारिणी । जारासींरमतीअनुदिनी । निश्चयनराहेएकासीं ९ साहाचारअष्टादश । जागृतकरितीनिदसुव्यास । परीनिद्रिस्तानउपजेत्रास । बोधवाद्यऐकोनी १० एकत्रितापेंतापले । एकतापत्रयेंअहळले । एकतेचिंतेनेंजाळिले । भस्मकेलेजीवंत ११ सक्तत्यांचेविघडेउपरती । तेजन्ममृत्युप्रवाहींपडती । प्राप्तप्राक्तनअधोगती । सत्संगतीत्यांकैंची १२ संसारींघडेजरीसाधन । तैंकांसेवितीनिरंजनघन । रोगजायशर्करेंकरून । मग निंबसेवनकासया १३ प्रपंचींपरमार्थघडेल । परीमनाच्यावोढीपरमचंचळ । कींस्यंदनींआरोढोनिनिश्चळ । केंविंराहेनिवांत १४ प्रपंचहादुःखमूळ । रात्रंदिवसजीवातळमळ । सदांकंठींवाहेहळहळ । कदांतळमळनसोडी १५ मिष्टान्नआवडेरसनें । वासनाइच्छीसुवासवसनें । सालंकारीरत्नभूषणें । ललनांदोलनविषयादी १६ आतांपरिसाकथासुरस । रसिकशृंगारादिनवरस । भर्तृहरीआख्यानसुधारस । श्रवणंपात्रींघेइजे १७ गता

---

१ पार्वती. पति शंकर. २ माया रूपी रान जाळणारा अग्नि. ३ सूर्य. ४ रात्र. ५ चोर. ६ जीभ. ७ कान.—

ध्यायाचेसंगती । विक्रमेंप्रसन्नकेलीशक्ती । राजपुत्रउठवोनिनिश्चिती । स्वराज्यासींस्थापिला १८ तेथूनि आपलेस्वचमूतें । पाठवीनृपअवंतीतें । एकटाएकांतउत्तरपंथें । परोपकारीजातसे १९ परदुःखाचीवेदना । तेचिसाधूजाणतीखुणा । इहींचिन्हींविक्रमजाणा । परदुःखभंजनींसज्ञनतो २० अपंगअनाथदीनकेवळ । पाहूनजयासींकळवळ । तोमूर्तिमंतजांश्वनीळ । नररूपेंसिअवतरे २१ तोक्षमाशांतीचाअचळअढळ । कृतोपकाराचाध्रुवनिश्चळ । सदयहृदयउदधिकेवळ । तोविक्रमनृपाळएकपैं २२ परोपकारार्थशोधीअवनी । राजाहिंडेवनोपवनीं । ऐसादुजाभूमंडळीं । भूपकुंभिनीनदेखे २३ गिरिगुहासुस्थळस्थानें । शोधूनघेतासिद्धदर्शनें । पाहोंजाताअटव्यवनें । निःशंकमनेंवीरतो २४ तोंमाध्यान्हींपातलावासरमणी । रायासिझोंबलीतृषासर्पिणी । तंवअकस्मातदेखिलेंनयनीं । सरोवरविस्तीर्णएकपैं २५ मार्जीरक्तपीतश्यामसुनीळकमळें । एकचतुर्दळएकषड्दळ । एकद्वादशदळआणिद्विदळ । सहस्रदळतेजस्वी २६ तंवतडागातटींपर्णकुटी । तेथेंदेखिलातपस्वीहटी । राजाजाऊनिउठाउठी । दर्शनघेततयाचें २७ साष्टांगकरोनिनमन । बद्धहस्तेंविनवीवचन । कायसेंनिग्रहअनुष्ठान । कारणकायकळावें २८ धनापेक्षाकींराज्यअपेक्षा । पुत्रापेक्षाकींकांतापेक्षा । कन्यापेक्षाविद्यापेक्षा । निरपेक्षकींसापेक्ष २९ तपस्वीवदेऐकराया । व्यर्थपुससीमजकासया । विरूपाक्षप्रत्यक्षव्हावया । घोरतपआचरलों ३० द्वादशत्रयसंवत्सर । अनुष्ठानकेलेंअतिउग्र । तरीनहोयसाक्षात्कार । भविष्यजाणेविधाता ३१ प्रथममासींनिराहार । द्वितीयांतकरीफलाहार । तृतीयमासींगलितपत्र । वायुआहारपैंचौथा ३२ पंचमांतकरीधूम्रपान । षष्ठमांतपंचाग्निसाधन । सप्तममासींशीतोष्ण । समानपाहेदेहासी ३३ विक्रमविस्मितहोऊनिचित्तीं । परमदीनदयाळहापशुपती । भोळाउदारचक्रवर्ती । परीकांनभेटाद्विजासी ३४ ऐसेंऐकोनवचन । नृपकरीनिग्रहअनुष्ठान । तंवप्रसन्नझालाउमारमण । ह्मणेवरमागइच्छित ३५ कर्पूरगौरगौरीरमण । वदेकांकरि

१ सैन्य. २ शंकर. ३ पर्वत. ४ समुद्र. ५ भूमीवर. ६ सहा पाकळयांचें कमळ. ७ बारा. ८ छत्तीसवर्षं.

सीतीवअनुष्ठान । येरूवदेकरजोडून । हाब्राह्मणश्रमपावे ३६ रावह्मणेदेईभेटी । शिवह्मणेकांघालिसीसंकटीं । रावबदेधूर्जटी । परमकष्टद्विजपावे ३७ अवश्यह्मणेकैलासनाथ । विप्रासतेव्हांदर्शनदेत । तपस्वीह्मणेसकळ आर्त । पूर्णकेलेंनृपवरें ३८ नीलग्रीवआज्ञावचन । सत्वरजावेंतांयेथून । प्रपंचकरीहोईलनंदन । वेदपाराय णसुपुत्र ३९ शास्त्रविशारदापितृभक्त । ब्रह्मवेतापरमविरक्त । ऐसेंवदोनिउमाकांत । गुप्तहोततेक्षणीं ४० नृपं पत्रदेऊनद्विजासी । पाठवीतअवंतीसी । अग्रहारदेऊनियांविप्रासी । अवंतीसीठेविलें ४१ श्रोतेआशंकाघेती मनीं । कांद्विजासनभेटेशूळपाणी । आणिविक्रमाचेयोगेंकरूनी । दर्शनदिल्हेंतात्काळ ४२ विक्रमवीरभद्रावता र । करावयाजनापरोपकार । तोशिवअंशनिर्धार । विचरतसेभूमंडळीं ४३ तपस्वीहोऊनकृतार्थ । विक्राचें यशवर्णित । धन्यधन्यतूंनृपनाथ । औदार्यकर्णासारिखें ४४ धन्यतेसुजनजननीउदरीं । परदुःखभंजनप रोपकारी । इहपरकीर्तिध्वजानिर्धारी । उभविलातेणेंअक्षयी ४५ विक्रमविप्रचरणींठेवीमूर्ध्नी । जाताझालातये क्षणी । सर्वेचिद्विजनिघेतेथूनी । अवंतीसीपातला ४६ यापरीविक्रमाचीचरित्रेंअद्भुत । वर्णितांवाढेविस्तीर्णग्रं थ । यालागींनिवेदिलेंध्वनित । श्रोतयांतेंयथामती ४७ जेसप्तपुरियांतमहाक्षेत्र । क्षिप्रायाहेअतिपवित्र । ज्योतिर्लिंगमहाकाळत्रिनेत्र । स्मरतांत्रितापहरपती ४८ असोअवंतीसआलातोब्राह्मण । सारूनस्नानसंध्या देवतार्चन । घेतांमहाकालेश्वरदर्शन । जननमरणनाशकजो ४९ सर्वेचजायराजसदनीं । सुभटवीरांसपत्रदेऊ नी । तेणेंपत्रिकामस्तकींवंदोनी । विप्रास्वागतपुसिलें ५० मगबांधूनादिधलेंतयासदन । द्विजादेतधनधान्यवस न । भावेंकरोनिसाष्टांगनमन । आशीर्वादघेतसे ५१ असोभर्तृहरीराजाविषयींकथन । स्त्रीसक्तझालातिज आधीन । अंतःपुरींराहेअनुदिन । तिचेछंदेंवर्ततसे ५२ चंद्रकांताचेंउच्चमंदिर । वरीकाश्मीराचेंदामोदर । सुवर्णकलशमनोहर । नक्षत्रप्रायदिसती ५३ वैरागरीमाजीरत्नसुमन । कीळास्फुटकलिचंद्रकिरण । पाचूंच्या वेलीरेखिल्यासघन । हेमकोंदणींमिरवल्या ५४ हरितवर्णवृक्षसपल्लव । माणिकपुष्पेंवरीअभिनव । पु

ष्करार्चीफळेंअपूर्व । रावेंउडतीपाचूचे ५५ नीळमयूरेंशब्दकरिती । हिरियांचेहंसउड्डाणघेती । कोकिळानीळवर्णीकूजती । बकडोलतीमुक्तांचे ५६ खणोखर्णीपुतळेनाचती । एकापिकस्वरेंआलापिती । कोणी आलियानमस्कारकरिती । अभ्युत्थानेंदेउनी ५७ ऐसेंतेंसुरम्यसदन । दुर्जेभासेशक्रभुवन । तेंचिरायाचें क्रीडास्थान । अनुपम्यस्थळपैं ५८ रत्नमंडपींशय्याअरळ । सुमनसुवासअहळबहळ । सुगंधोदकाचेंसुवर्णमराळ । सुरताश्रमींसिंचिती ५९ लावण्यपुतळ्यालघुचीरें । वाराघालितीएकसरें । एककरीघेऊनपुष्पहार । गळांघालितीनृपाच्या ६० एकतांबूलस्वकरेंदेती । एकापिकपात्रपुढेंकरिती । एकनेत्रसंकेतेंखुणाविती । रायाप्रतीपुतळ्या ६१ एकरत्नदीपिकाघेऊनकरीं । रायाच्याचालतीपुढारी । एकांतस्थळींअंतःपुरीं । पुतळ्यावीणनसेची ६२ असोएकांतींकांतकामिनी । क्रीडाविलासीसक्तमैथुनीं । अन्योन्यसंवादमधुरवचनी । प्रियप्रीतीप्रियेसीं ६३ जेंविगळींमत्स्यगुंतला । तेविंनृपसर्वस्वेंवश्यझाला । कींसुगंधाफणीभुललां । चंदनींवेष्टिला ज्यापरी ६४ फळतांबूलउदकपान । कदानकरीकांतेवीण । अशनविहारादिशयन । नकरीतिजवीणसर्वथा ६५ वासनापोसीविषयामिष । गुंतलेंमनमीननृपमानस । संपूर्णआकर्षिलेंइंद्रियांस । भुलीपडलीमोहाची ६६ अनेक विलासक्रीडाकरित । परीकामकृशाननव्हेशांत । स्त्रीनेत्रकटाक्षघृतासिंचित । तेणेंप्रज्वलितसर्वदां ६७ यावरीश्रोतयांचाप्रश्नादर । शिववरदेंतोद्विजवर । पुढेंकैसातोविस्तार । सविस्तरानिवेदी ६८ जीजीआज्ञावंदूनवक्ता । तरी अवधारातेचिकथा । तुमचीआज्ञावंदूनिमाथा । आदरेंकरोनिपरिसावें ६९ तुह्मींकेलाउत्तमप्रश्न । आतांतेंचिकथें चेंकारण । जेंविइष्टगृहीचेंआमंत्रण । परमहर्षज्यापरी ७० देवशर्मानामेंद्विजवर । सुभटवीर्याश्रयनिरंतर । तयासझालाएककुमर । सुपुत्रपुत्रपवित्रजो ७१ झालावेदशास्त्रपरायण । स्वसंवेत्तापरमसज्ञान । नित्यनैमितिकसंपादून । श्रौतस्मार्तींनेटका ७२ सुमंतनामकपरमसुशीळ । अतिसज्ञाननैष्ठिकविमळ । चतुर्दशविद्याकरतळामळ । भूतमात्रींअद्वेष्टा ७३ स्नानसंध्याजपहवन । स्वाध्यायआणिदेवतार्चन । वैश्वदेवअतिथिपूजन । याषट्कर्मींरतसदां

७४ कोणेएकेदिवसींजाण । टाकूंजातांजंबबलिहरण । ह्मणेएथेंआतिथिकोण । तोंचर्पटीउभेदिसती ७५ अउक्ष उच्चारकरितीतेथें । पाहूनहर्षझालाद्विजातें । प्रार्थूनिआणिलेंस्वगृहातें । षोडशोपचारेंपूजितसे ७६ नाथेंभिक्षा करूनग्रहण । जातेझालेतंवतेथून । द्विजेंकरोनियांनमन । विनयहोऊनिविनवित ७७ ह्मणेस्वामीआर्तीचित्तीं । संदेहकिंवामानसगती । गमनसत्यलोकाप्रती । प्रत्यहींव्हावेंपैंमाझें ७८ मगवदतीचर्पटीनाथ । बापाकलीदुर्घ टझालाप्राप्त । केंविंघडेहेंअघटित । बाळभावेंतूंवदसी ७९ मुळींकरावाआसनजय । वासनाक्षयमगमनोलय । मनोलयझालियापाहें । सर्वत्रविजयपावसी ८० मृगाजिनाचेंकरीआसन । तरीसर्वसुखाचेंकारण । मोक्षतोव्या घ्रचर्मजाण । ज्ञानप्राप्तीकुशासनीं ८१ सर्वसिद्धीतेंकंबळ । तरीमनकरोनियांनिश्चळ । अचळसिद्धीहोयसक ळ । संशयनधरीसर्वथा ८२ यमनियमदृढआसन । प्राणापानींधरावेंध्यान । धारणाबळेंकरून । समाधिसि द्धीपावसी ८३ लोभहेंपातकाचेंमूळ । अनेकव्याधीहेरसमूळ । स्नेहमूळदुःखकेवळ । समाधिसुखत्रयत्यागें । ८४ यावत्शरीरस्वस्थसिद्धी । यावत्ज्वरेंसिंअवधी । यावतइंद्रियेंसावधी । तावतसिद्धीसर्वही ८५ तरींत्वरि तकरावेंआत्मसाधन । कींगृहींलागलियाअग्न । मगव्यर्थकायकूपखनन । तेंमूर्खपणजाणिजे ८६ सरूपहोऊ निसदयउदधी । तात्काळलाविलीत्यासमाधी । योगयुक्तीकुंचिकासिद्धी । सिद्धीझालीक्षणार्धे ८७ नाथकरि तीतेथूनगमन । सुमंतकरीसाष्टांगनमन । विप्रह्मणेपुनर्दर्शन । करजोडोनिविनवित ८८ अवश्यह्मणूनतये वेळ । जातेझालेदीनदयाळ । तेमहाराजभक्तकेवळ । विश्वोद्धाराविचरती ८९ यावरीतोद्विजराज । वेदनि पुणसमुद्र । करिताझालादेशांतर । सत्कारकरितीतयाचा ९० वेदविशारदविद्वज्जन । बद्धहस्तकेकरिती वंदन । दर्शनायेतीनृपनंदन । धनवसनेंअर्पिती ९१ विद्यानराचेंरूपधन । विद्याकरवीयशवर्द्धन । विद्या करवीसुखसंपन्न । विद्यामान्यसकळांतें ९२ विद्याभांडवलबांधूनगांठीं । हिंडताझालापृथ्वीतटीं । परीग्राही कनदिसेदृष्टीं । परमहिंपुटीहोतसे ९३ विद्यासधनधनाचीपेटी । तयातस्करकैंचालुटी । विद्यापाठीराखी

संकटीं । विद्यागौरवकरावेत ९४ विद्याहेविदेशजननी । विद्यासुफळवर्धनी । विद्यावंद्यत्रिभुवनीं । विद्या
विहीनपशूतें ९५ बंधूनसेविद्येसमान । नसेरिपूव्याधीसमान । नसेधर्मसत्यासमान । नसेज्ञानासमतप
९६ जयाचाहीवेदमुखोद्गत । जोसकळशास्त्रींपारंगत । अष्टादशपुराणासहित । चतुर्दशविद्याजयातें ।
९७ विद्याविशारदपरीचिंतातुर । परीक्षाद्यावयाहोयअतुर । अपरनसेपृथ्वीवर । यास्तवविकळसर्वदा
९८ द्विजकरीमनींविचार । विबुधगुरुबृहस्पतिथोर । तयांदावूंविद्याभांडार । हाचिप्रयत्नकरूंपैं ९९ मगयो
गबळेंकरून । पाहूंगेलास्वर्गभुवन । निर्जरींद्विजअवलोकून । त्यादेखूनउभेसभे १०० पुरंदरेंकरू
नअत्यादर । अभ्युत्थानादिसत्कार । बद्धहस्तेंनमस्कार । करितेझालेसर्वही १ तयाबैसवूनिदिव्यासनीं ।
पूजिताझालापाकशासनी । अर्घ्यपाद्यादिदिव्यरत्नीं । पूजाकरोनिप्रार्थित २ यावरीवदेअंगिरासुत । दुर्घट
मार्गक्रमूनिपंथ । पातलांतेंमनोगत । कळलेंपाहिजेद्विजवरा ३ ऋषीवदतसेप्रत्युत्तर । तपासिद्धीझालियानं
तर । जसाभेटेपिनाकधर । तोविलाभतुमचा ४ अनंतजन्मींचेंतपाचरण । यास्तवझालेंगुरुदर्शन । कृतार्थहो
ऊनमीधन्य । मान्यहोईनात्रिलोकीं ५ विद्यामांदुसीअनर्घ्यरत्न । तुमचेपदींकरीनअर्पण । होतेंउत्कंठितमाझें
मन । तेंआजिपूर्णझालें ६ अन्यत्रओर्तनसेमन । व्हावेंस्वामीचेंदर्शन । हेंचिधरोनिकारण । श्रीगुरुचरणपा
हावे ७ बहुतशोधिलीकुंभिनी । परीक्षाग्रहणीनसेकोणी । आतांअर्चूंविद्यासुमनीं । विबुधगुरुगुरुवर्या ८ विद्या
भांडारींचेंधन । समग्रकेलेंगुरुअर्पण । तेणेंहोऊनसुप्रसन्न । अभयवरदेतसे ९ संतुष्टपणेंसुप्रसाद । अर्पितेझाले
फळअगाध । जेमृत्युलोकींअसाध्य । तेंचिअर्पीतयातें ११० तारारमणवदेतयासी । हेंफळभक्षिल्याअमरहो
सी । कौमारदशापावेदेहासीं । जरामरणनसेची ११ महाप्रसादम्हणून । सुमंतकरीसाष्टांगनमन । कृतार्थकृतार्थ
हेंवचन । हर्षेंनिर्भरहोतसे १२ यापरीगौरवोनिविप्रसद्गुणी । येताझालाआपुलेसदनीं । विचारविवरींतोअनु

१ इच्छा. २ पृथ्वी. ३ घेणार. ४ मिळण्यास कठीण.

दिनी । संशयसमुद्रींपडियेला १३ स्वयेंभक्षावेंजरीफळ । तरींवांचोनियांकायफळ । भिक्षुकाचाजन्मनि
फळ । भिक्षामागणेंचुकेना १४ भिक्षुकतृणाहूनिहळुवट । याचनाकरोनिभरावेंपोट । सदाविकासितकरपुट । सदां
उपार्जनकरावे १५ द्विजेंदृढनिश्चयकरूनी । आपुलानृपरावचूडामणी । पुण्यश्लोकविचारखाणी । तयासीं
अर्पणकरूंहें १६ करीलप्रजेचेंपाळण । सुखीरक्षीलगोब्राह्मण । महापुण्यपरायण । स्वधर्मनिष्ठनेटका १७
धरांमरेंअमरफळ । अमरलोकींचेंजेंरसाळ । रावदर्शनातात्काळ । सवेंघेऊनजातसे १८ विप्रादेखूनिउठिली
सभा । नृपनमस्कारोनिराहेउभा । मानूनियांकृतार्थलाभा । हर्षउत्कर्षमानसीं १९ जेविंजनमेजयकरितांयज्ञ ।
आस्तीकऋषीबाळसानें । कींबळियागींवामन । बाळभानुजैसापैं २० तैसापातलातोद्विजवर । रावकरीअति
सत्कार । पूजोनियांषोडशोपचार । उत्तमासनींबैसवी । २१ विप्रदेतसेआशीर्वाद । फळसुफळमनदेतप्रसाद ।
भूपासिझालापरमानंद । अगाधलाभह्मणोनी २२ अनर्घ्यवस्तुअप्राप्तप्राप्ती । कैसीझालीसदयमूर्ती । हेंफळ
दिव्यदीप्ती । प्राप्तझालेंमजसांगे २३ येरूवदेसत्यवचन । पाहूंगेलोंस्वर्गभुवन । तेथेंगुरुहोऊनिप्रसन्न । अम
रफलहें अर्पिलें २४ रावदेतसेअपारद्रव्य । पगीतोनघेनिस्पृह । नृपासिपुसोनिलवलाहें । स्वसदनातेंजातसे
२५ अंतःपुरींशीघ्रभूपाळ । स्त्रीसह्मणेऐकनिश्चळ । महत्फळेंजन्मसफळ । प्राप्तकाळेंलामलों २६ निगूढदेवी
लावण्यसरिते । निशींतसेवूंएकांतातें । ऐसेंसांगोनियांनिरुतें । सभेसभूपपातला २७ महाप्रारब्धाचीकैसीगती ।
होणारनचुकेकल्पांतीं । तेस्वजाराप्रतिफळदेती । राजकांताप्रीतीनें २८ त्यागोनियांगंगोदक । स्वीकारीजेंविंथि
ल्लरोदक । मृगमदत्यागोनिघेतलीराख । त्यागकेलादुर्दैवें २९ रायकेळेंसोडून । अर्कफळेंकेलींग्रहण । टाकोनिजांबून
दसुवर्ण । लोष्टेंघेतहस्तकीं १३० सोडोनियांराजहंस । आवडीरक्षिलावायस । झुगारिलाहातींचापरिस । पाषाणघे
तकरपुटीं ३१ असोयापरीराजपत्नी । तीतेंदुष्टबुद्धीदुष्टप्राक्तनी । तेंफळदासालागोनी । स्वजारातेंअर्पिलें ३२ राजप

१ ब्राह्मण. २ लहान. ३ सूर्य. ४ आसन. पाद्य. अर्घ्य इत्यादिक सोळा उपचार. ५ लोखंड. ६ कावळा.

त्नीलावण्यराशी । तिजहूनिप्रियत्यासिदासी । फळघेऊनिदेतसेतिसी । दुर्दैवबुद्धीउदेली ३३दासीविचारीआपुले चित्तीं । पूर्वदोषजन्मविपत्ती । तशांतदासीकलंकमजप्रती । दास्यत्वनीचपरमहें ३४ जळोजळोदास्यत्वाचेंजिणें । जरीहेंफळकरूंसेवणें । तरीचिरकाळदास्यत्वचिकरणें । दुःखभोगणेंचुकेना ३५तरीसुमंतनामेंद्विजोत्तम । तयासिंअर्पितांपुण्यपरम । हाचिनिश्चयकरोनिनिःसीम । विप्रसदनींपातली ३६ तंवतेऋषिनसतीआश्रमीं । तेणेंउद्विग्नहोतसेमनी । मगविप्रपत्नीतेंप्रणामी । विनयोत्तरींविनवीत ३७ ह्मणेबायेएकवचन । मीपातलेआर्तधरून । परीनझालेंमुनिदर्शन । दैवहीनमीऐसें ३८ असाध्यसाध्यहेंअमरफळ । हेंद्विजादेतांजन्मसफळ । धरूननिश्चयनिश्चळ । वदूनऐसेंफळवोपी ३९ यापरीबोलोनिफळअर्पित । साष्टांगकरीप्रणिपात । येणेंहोईलकृतकृतार्थ । हेंफळदेतांऋषींतें १४० तेंव्हांवंदूनिजायदासी । ऋषिभार्याअवश्यह्मणेतिसीं । सवेंचिपातलेऋषी । तंवफळदेखिलेंस्त्रिहस्तीं १४१ । बोळखोनिभार्येंतेंपुसिलें । येरीसाकल्यनिवेदिलें । मुनीतेंआश्चर्यवाटलें । फळनिरखूनितेवेळीं ४२ हीअमोल्यवस्तुदासीपासीं । नेणोंप्राप्तझालीकैसी । परमक्षोभपावूनमानेसीं । ह्मणेरायासीपुसावें ४३ मगत्वरितजायराजळयीं । नृपासपुसेतयेसमयीं । फळभक्षिलेंकींनाहीं । प्रमाणवदेनरेंद्रा ४४ स्मृतिविस्मृतहोऊनिमनीं । अंतःपुरींजायसदनीं । स्वस्त्रीसपुसेतयेक्षणीं । परीतेमौनस्तब्धनबोले ४५ मगपाचारोनिद्विजकामिनी । तीतेंवदेरावचूडामणी । येरीनिवेदीयथार्थवचनीं । वर्तलाजोवृत्तांत, ४६ मगअणविलेंदासीतें । रावपृच्छाकरीतीतें । तेवदेहेंफळमातें । सेवकानेंअर्पिलें ४७ परीकोठीलउत्पन्नकैसेंप्राप्त । हेंसहसानेणेंमीनिभ्रांत । तदुपरीभूपसेवकास । बोलावूनिआणिलें ४८ रावबदेसेवकालागीं । तवअन्यायसेवीतलाआंगीं । यास्तववाग्देवताराहेउगी । स्वअपराधजाणूनी ४९ शरीरींपावूनिम्लानता । सद्गदकंठमुखींग्लानता । सर्वांगींरोमांचतत्वता । होतेझालेतयाचे १५० विषयसुखवाटेअतिगोमटें । परीपरिणामीं दुःखमोठें । कींवनागखातांगोडवाटे । तो

१ अंतःकरणांत. २ राजवाड्यांत. ३ घरी.

प्राणहर्ताशेवटीं १५१ रायेंविश्वासोनआश्वासन । देताझालादासालागुन । तूंवदसीजरीसत्यवचन । तरींनिर्भ
यपैंमाझें ५२ रावविश्वासधरोनपोटीं । वदताझालागुह्यगोष्टी । तवभार्येनेंमजसंकटीं । नेमवचनेंगोविलें ।
१५३ तीतेंवदेमीयथार्थ । मातेपरीतूंराजकांते । सहसाकर्मनघडेमते । हेअमर्यादानकरीमी ५४ ह्मणेआज्ञा
तुजप्रमाण । नऐकतांशिक्षालावीन । मीराजकांतारायासमान । दंडकरवीनन्रृपहस्तें ५५ यापरीवदोनिउत्तर ।
मजसींकरीबळात्कार । अपराधीमीदुराचार । शिक्षाकरणेंउचित ५६ भूपविस्मितहोऊनिमनी । ह्मणेनकळेई
श्वरकरणी । विरंचीलिखितजेंप्राक्तनीं । कदांकाळींचुकेना ५७ लक्ष्मीलक्षहीनाप्राप्ती । कुळहीनानेंसरस्वती ।
कुपात्रींकुलांगनासक्ती । पर्वतींमेघपैंजेसा ॥ ५८ ॥ श्लोक ॥ यांचिंतयामिसततंमयिसाविरक्तासाप्यन्यमिच्छ
तिजनंसजनोन्यसक्तः । अस्मत्कृतेचपरितुष्यतिकाचिदन्याधिक्तांचतंचमदनंचइमांचमांच ॥ १ ॥ टीका ॥
मीचिंतीतसदांजियेसी । तीतोंसक्तपरपुरुषीं । तोरतसदांदासीसी । धिक्कारकरीसर्वस्वां ५९ धिक्कारातिसींधि
क्कारत्यासी । धिक्कारमदनासीधिक्कारमजसी । ऐसारावहोऊनिउदासी । त्रासिताझालाराज्यातें १६० नृपें
स्वस्त्रीतेंवंदोन । परमार्थासीमायेतूंकारण । मीकायहोऊंउत्तीर्ण । तुझेंनिवन्यत्रिभुवनीं ६१ जेविंस्त्रियासहगम
नी । जातीगृहपुत्रत्यागुनी । तैसेंरायेंमानूनिमनीं । वनागमनकरीतसे ६२ रायेंघेऊनवैराग्य । देहगेहमानी
अयोग्य । भवव्याधीत्यागूनआरोग्य । योगमार्गधरियेला ६३ प्रधानधावोनधरीचरण । ह्मणेस्वल्पअपराधात्र
चासन । तूंसुबुद्धआणिसर्वज्ञ । विचारश्रेष्ठाविचारी ६४ क्षुधालागलीजयाकारणें । वास्तवटाकिसीउदरचिरू
न । कींश्मश्रूवाढतिह्मणून । मस्तकछेदनकरावें ६५ तरीक्रोधनधरीराया । दुष्टादंडीप्रतापवर्या । शरणागताहोसी
सदया । उचितांनुचिताविचारी ६६ प्रजाप्रार्थितीभूपाळ । जेविंजननीत्यागूनिजायबाळ । तेविंप्रजेवावरवाळ ।
होतअसेंनरेंद्रा ६७ परीतोनेणोनिजायपुढारी । रावभूदेवांतेंनमस्कारी । प्रार्थनाकरीबद्धकारी । लोभमजव

---

१ ब्रह्मदेव. २ दैव. ३ कधींही. ४ मूक. ५ केंस. ६ योग्य व अयोग्य. ७ ब्राह्मण.

रीआसोंया ६८ प्रजावदतीहेजगन्निवास । दुःखमदउदेलादिवस । अष्टहीदिशादिसतीवोस । नगरउद्वसनृपा विण ६९ विद्याचातुर्यवेदांत । सद्गुणअभ्यासितीबहुत । परीमर्मजाणतीकिंचित । तैंवैराग्यघेतीनिश्चय ७०. ऐसाभर्तृहरिसर्वज्ञजेणें । शतकेंत्रयकेलींनिर्माण । परमगुह्यार्थगहन । चातुर्यआणिवैराग्य ७१ प्रथमकेलेंनीतिशतक । द्वितीयतेंशृंगाररसिक । तृतीयवैराग्यसर्वाधिक । स्वयेंअनुभवघेतसे ७२ यापरीरावैराग्यसंपन्न । सेविताजाहलानिरंजन । यावरीकरीफळसेवन । चिरकाळवैराग्यअसोहें ,७३ शुक्लपक्षींआयापासून । पूर्णिमेचापूर्णदिन । पूर्णकळारोहिणीरमण । तेंविंजाणअध्यायहा ७४ श्रीमतआदिनाथलीलाग्रंथ । सद्गुरुभैरववरदसमर्थ । तत्प्रसादआदिनाथ । पंचदशोऽध्यायहा ॥१७५॥ पंचदशाध्यायः समाप्तः ॥१५॥ ओ०या ॥१७५॥

अध्याय १६ वा.

श्रीगणेशायनमः । । नमोपूर्णब्रह्मआदिनाथ । सत्यशाश्वतउमाकांत । जोपरात्परहेरंबतात । त्रिगुणेरहित अढळजो १ तूंसत्यशाश्वतअनामिया । तूं अजंअजितअव्यया । तूंपरंज्योतिप्रकाशवर्या । सद्गुरुरूपेंविचरती २ गताध्यायींचाइतिहास । वैराग्यझालेंभर्तृहरीस । करिताझालाअरण्यवास । कथारहस्यसुरसपैं ३ अंगिकारूनवल्कलासन । नैराश्येंपरिकरीभ्रमण । इकडेवर्तलेंकायकठिण । तेंचिसज्जनींपरिसावें ४ लोकउज्जेवेंलांछन । काळिमेनेंमाखलेंवदन । सकळीकसलज्जहोऊन । राजकांतासदुःख ५ भवितव्यकृणानुबंध । याचानकळेसर्वशोध ।

१ सत्वगुण रजोगुण व तमोगुण. २ जन्मरहित. ३ नाशरहित.

पूर्वप्राक्तनअगाध । भोगिल्यावीणसुटेना ६ एकटीएकांनअरण्यांत । जातीझालीअतित्वरित । पश्चातापेंअ तिदुःखित । वनींनिकटजातसे ७ गोरक्षकातेंपाचारून । देतीझालीकरभूषण । हेंरत्नकंकणकरूनिग्रहण । ममाज्ञेनेंवर्तावें ८ कुंडगर्ताकरावीखनन । माजीकरूनशुष्कइंधन । ऐसेंआज्ञापिनांवचन । सिद्धकेलीत यानें ९ ह्मणेकरारेस्थळांतर । कोणानवदारेहाविचार । दुजेवनींतेसमग्र । जातेझालेसर्वही १० सुस्रा तहोऊनतयेवेळीं । चेतविलाज्वाळामोळी । जयजयशिवचंद्रमौळी । ह्मणूनिउडीटाकिली ११ सुभटवी र्यांचेहोतेहेर । तिहींजाणविलासमाचार । रायेंउत्तरकार्यसमग्र । संपादिलेंतियेचें १२ अस्थीरक्षासर्वही । विहाल्लिलीक्षिप्राप्रवाहीं । यावरीवर्ततांदिवसकांहीं । अपूर्वचरित्रवर्तलें १३ भर्तृहरीरायाचेंवृत्त । देवेंद्रा सींझालेंश्रुत । नृपेंपीयूषफळभक्षूनित्वरित । अनुष्ठानकरितसे १४ हेंपरमभयपाकशासनी । पाहोनिखि न्नहोतसेमनीं । आरूढलमाझेसिंहासनीं । तपेंकरोनिवाटे १५ आधींचपुण्यशीळतोनृपाळ । तशांतभ क्षिलेंअमरफळ । तपेंहोईलपरमसबळ । पदघेईलमैंमाझें १६ असोरावहिंडतावनांत । तोंचर्पटीभेटलेअकस्मा त । नाथासकरोनिप्रणिपात । हर्षयुक्तअंतरीं १७ चर्पटीनाथेंधरोनिहस्त । एकांतीनेतअरण्यांत । रायासि बोधिताझालाहित । परमसरूपहोउनी १८ भविष्यजाणूनिपुढारी । ह्मणेरायावचनअवधारी । ईश्वरीसत्ताच राचरीं । ऐसीचआहेनृपनाथा १९ ऐसीचप्रतिमानाचवीत । परीसूत्रधारीराहेगुप्त । हारीजयकरीएकांत । परीउभयपक्षीआपण २० महावस्तूचेलोभेंकरून । तोंचिअनर्थासींकारण । स्यमंतमण्याचेंविहरण । आलेंजाण कृष्णावरी २१ कींराहूप्राशितांअमृत । तत्काळझालामस्तकहत । दिव्यवस्तूसींघात । महाअनर्थवोढवे २२ पराचावायसकरणें । हेसंभावितासीलाजिरवाणें । आपुलीजानूउघडीकरणें । उचिताउचितविचारी २३ पाहातां हाचिसृष्टिक्रमआहे । गंधर्वाग्नीसोमपाहे । नृपानधरीहासंशये । विचारकरीमनासीं २४ ऐकेराजाचातुर्यसिंधू । मनाचें

१ गुरेंराखणारा. २ अग्नि. ३ इंद्र. ४ नमस्कार. ५ श्रवणकर.

दैवततरीकुटिलेंद्दू । शिवमुगुटींतरींकेविंनिंदूं । परीदुरोनिवंदूंतयातें २८ गुरुभार्यातारासती । तीवश्य झालीरोहिणीपती । तीप्रसवलीबुधामती । हेंतूंजाणसनिरेंद्रा २६ पाहेइंदिराअतिचंचळ । देवांअसुरांतन राहेनिश्चळ । शंकरमुगुटींगंगानिर्मळ । परीशंतनुभूपाळवरियेला २७ शिवइच्छितांमुखचुंबन । तयानदेच प्रीतीकरून । परीसहस्रमुखेंकरून । सामरातेंचुंबिलें २८ परमकापटचरित्रियांचीजाती । मनींअभिलाषी द्रौपदीसती । कर्णहीजरीअसतापती । तरीभोगभोगितेंअक्षयीं २९ ऐकरायासारांश । कोणतेंकुळसांगनिर्दो ष । व्याधीरहितकोणपुरुष । सांगमजनरेंद्रा ३० वस्त्राआडनग्रजग । पाहूंजातांसर्वेविलग । सृष्टिराहाटीचाहा चिमार्ग । जाणसीकींसर्वज्ञा ३१ शोधूनशर्करेचाठाय । तेथेंपिपीलिकाअवश्यजाय । विश्वासस्थळींठेवितां भार्ये । अपायहोतजाणपां ३२ पाहेरायानिश्चयेंसीं । कायकरावेंवस्तूचतैसी । विचारकरीदृढमानसीं । उपाय यासीअसेना ३३ आतांआग्रहनधरीचित्तीं । उर्वरितविषयाचीकरीतृप्ती । ऐसेंवदोनिकृपामूर्ती । कायकरिताजा हला ३४ राजपत्नीचीरक्षाजीवनीं । त्यागिलीहोतीजियेंस्थानीं । भस्मफुंकिलेंतयेंक्षणीं । तोंदिव्यकामिनी निघाली ३५ सालंकारीकमळनयनी । शुभांगीशुक्लांबरधारिणी । जेविक्षीरसमुद्रांतूनी । दिव्यइंदिराप्रगटली ३६ कींजान्हवीमाजीदेवतटिनी । सगुणरूपदेहधारिणी । वरिलाशंतनुरावगुणी । परमप्रीतींभूपतीं ३७ तेवि क्षिप्रेंतूनितेअवसरीं । निघतीझालीलावण्यनारी । रंभातिलोत्तमाजिचीसरी । पादांगुष्ठींनपवती ३८ तप्तसु वर्णवर्णकांती । विद्युत्समजियेचीदीप्ती । विशाळनेत्रविराजती । सरळनासीकसाजिरें ३९ हिरियासमदंतश्रेणी । अधरपुटेंअरुणवर्णी । पन्नगेंसमसलंबवेणी । सरळजानुहरिमध्या ४० श्रवणींमुक्ताघोषतळपती । कृत्तिकापुंज समभासती । मुक्तामाळागळांडोलती । पदभूषणेंसुशब्दीं ४१ तनूचासुवासअहळबहळ । तेथेंवसंतहोऊनि अळिकुळ । रुंजीघालोनिसदारुळे । परमानंदेंकरोनी ४२ ऐसीनिघालीलावण्यनारी । अनर्घ्यरत्नाचीमाळा

१ बृहस्पतीची बायको तारानामें. २ चंद्रास. ३ स्त्री. ४ लक्ष्मी. ५ बरोबरी. ६ वीज. ७ पंक्ति ८ ओठ. ९ सर्प. १० सिंहकटी.

करीं । नमस्कारोनिबद्धकरीं । उभीठेलीजवळिक ४३ नाथआज्ञापितीतीतें । शीघ्रवरीयाभूपातें । चर्पटीदावि तीकरेसंकेतें । रायाकडेतेवेळीं ४४ रायाउजूचालेचमकत । तात्काळमाळागळांवालित । पदींमस्तकानिवांत । ठेवितीझालीशुभांगी ४५ पुन्हांउठोनतेतन्वंगी । उभीठाकलीवामभागी । योगींद्रह्मणेनृपालागीं । एकाग्रतेंपरि सिजे ४६ ऐकरायासावधान । इचेंजन्मांतरपूर्वकथन । पूर्वीहेवारांगनारूपसंपन्न । गुणसौंदर्याआगळी ४७ तिचें ऐकोनिसुस्वरगायन । रंभातिलोत्तमादितल्लीन । सौंदर्यदेखोनिमीनकेतन । तन्मयहोऊननृत्यकरी४८जिचानि रखूनवदनशशी । भुलोनिजातीतपीतापसी । वेधलागेनिनृपासी । रतिसुखातेंइच्छित ४९ पिंगलातिचेंना माभिधान । चतुर्दशविद्यानिपुण । चौसष्टीकळाविसावोन । तिचेदेहींराहती ५० जिचेलावण्याचादीप । झेंपा वतीपतंगदीप । कुसुमाकरेंवोढोनिचापें । पंचबाणेंविंधिलें ५१ घायाळहोवोनिभूपाळ । अरंवळतांपरमविकळ । नेत्रकटाक्षअतिव्याकुळ । आळिकुळकमळींज्यापरी ५२ वेश्याअसोनिधार्मिक । शिवभजनीं अतिनिःशंक । अति थीपूजूनअवश्यक । दानधर्मीनेटकी ५३ एकेदिवसींकमळनयनी । सज्यहोऊनिआपुलेंसदनीं । मार्गलक्षितांअस्त मानी । द्वारप्रदेशींआवडीं ५४ कमनीयकामिनीअवलोकन । कामिकयेतीकामनाधरून । पुरुषलावण्यधनसंपन्न । पाचारितीतियेतें ५५ तीतेंवेधूनराजकुमर । द्रव्यदेतीअतिअपार । धनवसनेंअलंकार । अनर्घ्यरत्नेंअर्पिती ५६ द्रव्यदेतीतीतेंबहुत । परीअसंतुष्टजिचेंचित्त । हातेंभरोनियांसक्त । अतिलोभलाभाचा ५७ एकशतकशतत्रय । सहस्त्र ।वधविरद्धिय । परीमनसंतुष्टकदानोहे । लोभवृत्तीझालीपैं ५८ परीतोप्रधानपुत्रदीन । प्रेषिताझालापाचा रण । परीतेद्रव्यलोभेंकरून । गुंतोनियांराहिली ५९ विरहविव्हळप्रधानपुत्र । मार्गलक्षितांशिणलेनेत्र । ईश्वरीस तेचें।विचित्रसूत्र । कायचरित्रवर्तलें ६० घडीपळलवनिमिष । वियोगभावेंभावीवर्षे । प्राणहोतीकासावीस । उठेबैसे मंचकीं ६१ कामातुरकामव्यसन । कामज्वरेंव्यापिलेंपूर्ण । अकस्मातगेलाप्राण । नळगतांक्षणजाणपां ६२ एकाचे

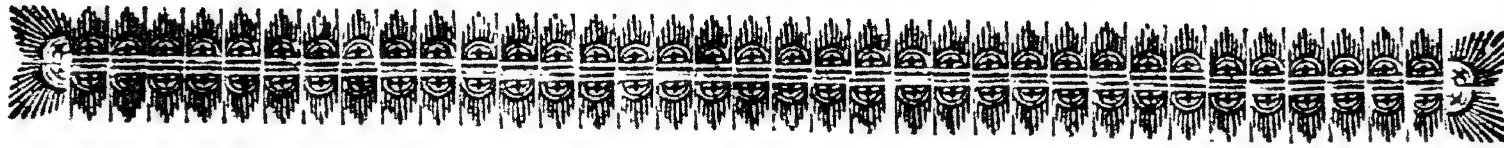
१ हात. २ काम. ३ धनुष्य. ४ भ्रमर. ५ घर. ६ सुंदर. ७ वस्त्रं. ८ बोलावणे

झालाहाहाःकार । रुदनकरितीनारीनर । तोंउदयाचळींभास्करें । होताझालातेकाळीं ६३ पुढेंलोटलेकांहींदि न । हेहीपावतीझालीनिधंन । तेचिहेराणीहोऊन । तूतेंवरिलेंनरेंद्रा ६४ पूर्वसंस्कारस्वभाव । नृपवर्यांकदानजा य । तोप्रधानपुत्रनिश्चय । दासझालातवगृहीं ६५ इनेंघेऊनदेहांत । हेंचिघेतलेंप्रायश्चित्त । हीतोंजाहालीपाप हत्त । धौतकर्मेंशुद्धही ६६ हीपरमपवित्रपतिव्रता । रायाझालीतुझीकांता । आग्रहसोडोनिनृपनाथा । ईनेंतत्व तांवरावें ६७ माझियेआज्ञेचीअवज्ञा । कदांनकरीतूंसर्वज्ञा । निश्चयात्मकअसोप्रज्ञा । सूचकसर्वज्ञाअसेही ६८ हीसौंदर्यचातुर्यखाणी । ह्मणूनिनेंईआपुलेसदनीं । द्वादशवर्षेंहेमेदिनी । राज्यकरीप्रतापें ६९ अवश्यआज्ञाप्रमा ण । राजावदेपुनर्वचन । मगवंदितांचरण । मस्तकींहस्तठेविला ७० सुभटवीर्यासिवर्तमान । कळतांयेत्वरेंकरू न । दळभारेंसीसिद्धहोऊन । परमहर्षेंपातला ७१ उपवनींमंडपशिबिरें । उभविलींएकसरें । विवाहझालाअतिग जरें । मंगळतुरेंवाजती ७२ यापरीझालेंपाणिग्रहण । नगरींप्रवेशलानरभूषण । पाहुंपातलेपौरवजन । मंडप घसणींहोतसे ७३ बोलतीनरनारीसकळ । पुण्यश्लोकहानृपाळ । पिंगळासुशीळवेल्हाळ । जोडायोजिलावि धीनें ७४ हीशुद्धसत्वपरमसती । उपमेसमावित्रीकींदमयंती । विश्ववदनासरस्वती । स्तुतीकरितीजियेची ७५ धन्यधन्यतेसुशीळ । पतिस्मरणीहृदयींमाळ । चित्तींचिंतनसर्वकाळ । निजध्यासपतीचा ७६ आसनश यनउदकपान । पतिवीणमानीविषासमान । प्रियपदार्थपतिवीण । नसेंआनजियेतें ७७ ऐसाजोडाजन्मांतरीं । पूजिलीअसेलमंगळागौरी । तरींचप्राप्तनिर्धारी । सर्वपुण्येंलाहिजे ७८ गृहींलक्ष्मीराहेनिश्चळ । आरोग्यतनु क्षेमकुशळ । भार्यापतिव्रतासुशीळ । पूर्वसुकृतेंफळलाभे ७९ पूर्वदत्तेंविद्यानिपुण । पूर्वदत्तेंपुत्रसधन । पूर्व दत्तसद्गुरूसर्वज्ञ । सुमित्रपूर्वदत्तेंपैं ८० एवंसर्वलक्षणीसुलक्षण । वीर्यशौर्यपरमनिपुण । जोप्रतापाचाचंडकि रण । रूपेंमदनपैंदुजा ८१ पश्चात्तापेंमधुवनीं । धुवगेलानिग्रहेंकरूनी । तेथेंभेटलानारदमुनी । उपदेशकरो

---

१ सूर्य. २ मरण. ३ बुद्धि. ४ भूमि. ५ विवाह.

निपैंगेले ८२ तेणेंकेलेंभगवत्‌आराधन । प्रत्यक्षझालेंभगवंतदर्शन । माथांजलजस्पर्शों १ । निजात्मज्ञानजाहलें ८३ वासुदेवमंत्रेवासुदेव । प्रत्यक्षमेटलेइंदिराधव । पुन्हांभोगूनराज्यवैभव । ध्रुवपदींध्रुवस्थापिला ८४ तेविभर्तृहरीरायासिंझालें । चर्पटीनाथें आज्ञापिलें । पुन्हांराज्यासनींस्थापिलें । पुढेंवर्तलेंपारियेसा८५ पुढेंकथासुरसगहन । परमपवित्रअनुसंधान । श्रोतींदेऊनअवधान । श्रवणकरावेंआदरें ८६ आदिनाथलीलाश्रीशंकर । पद्यरचनापूजासंभार । भावेंअर्चिलाषोडशोपचार । षोडशोध्यायींआवडीं ८७ कींहाषोडशकळीपूर्णचंद्र । चकोरश्रोतयांसुधाकर । त्रितापतापातेंशीतकर । रोहिणीवरप्रत्यक्षहा ॥ ८८ ॥ ॥ श्रीमत्‌आदिनाथलीलाग्रंथ । ग्रंथकर्ताभैरवसमर्थ । तत्प्रसादेंआदिनाथ । षोडशोध्यायींवंदिला ॥ ८९ ॥ ॥ अध्याय ॥ १६ ॥ ॥ ओव्या ॥ ८९ ॥ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ छ ॥ ॥ ॥ ॥

अध्याय १७

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीआदिनाथत्रिभुवनेश्वरा । त्रिशूळपाणीत्रितापहरा । त्रिनेत्रत्र्यंबकात्रिपुरसंहारा । लोकत्रयांवंद्यतूं १तूंस्वयंप्रकाशद्योतका । सद्याजाताकामांतका । स्वसंवेद्याभवनाशका । सुखकारकासुखाब्धी २ भेदइभविदारणकेसरी । मायातमनाशकातमारी । आतांदर्शनदेऊंनअभ्यंतरीं । कथापुढारीवदेतूं ३ असोपुण्यश्लोकभर्तृहरीभूपाळ । केवळभूमंडळींचाआखंडळ । सत्कीर्तिनभींचासोज्वळ । प्रतापमार्तंडशोभला ४ जेंवीचित्स्वरूपाचीचित्‌शक्ती । तेविभार्यापिंगळासती । लावण्यउपमेउणीरती । हाटकवर्णनेटकी ५ त्रैलोक्यसौंदर्यएकवटोन ।

१ शंकर. २ विन्ध्यीळोकास. ३ सूर्य.

विरंचीनेंकेलीनिर्माण । नागकन्याचोवाळू । जियेवरूनसांडाव्या ६ जेअपरप्रतिमादमयंती । जेचातुयउप
मेसरस्वती । रंभातिलोत्तमासरीनपवती । तेंस्वरूपकितीवर्णावें ७ मार्गेंझाल्यापतिव्रता । तेविपिंगळालाव
ण्यसरिता । तीतेंपाहूनतन्वतां । आंदोलितीमस्तक ८ जेविमनबुद्धीएकमतें । तेवि उभययुग्मेंऐक्याचित्तें । जे
इष्टआराध्यमानीपतीतें । तेपातिव्रताजाणावी ९ गभस्तीसर्वेंजेंविदीप्ती । कींशशीसवेंकळाविराजती । कींअ
ग्निसवेंज्वाळावसती । तंविसतीअर्धांगीं १० उभयप्रीतीप्रियअन्योन्य । जेंविरतीमीनकेतन । सुरतानंदवृद्धि
अनुदिन । शुक्लपक्षचंद्रन्यायेसीं ११ राज्यचालवीयथाअनुक्रमें । प्रजावर्ततीस्वधर्में । वापीकूपतडागआरामें ।
नूतनानिर्मीभूपतो १२ शिवालयविष्णुमंदिरें । धर्मशाळामठागारें । ठायींठायींअन्नछत्रें । रायेंस्थापिलींआव
डीं १३ पुण्यपरायणतोनरेंद्र । राज्यांतनसेदुःखदरिद्र । परमप्रतापीप्रतापरुद्र । सत्कीर्तीध्वजपैं १४ जेणें
स्वप्रतापेंकरूनी । जिंकोनिपर्णिलीहेमेदिनी । पाळाणिलीसत्तावसनी । जोसार्वभौमभूपती १५ एकेदिनींवन
विहारार्थ । जाताझालानृपनाथ । सवेंसेनाअसंख्यात । अत्यद्भुतदळभार १६ असंख्यभद्रजाती । श्रवणीं
चामरेंडोलताती । सालंकारीमिरवती । घंटाघोषसुशब्दीं १७ पृष्ठीपांखरातळपती । अनर्घ्यरत्नींदिव्यदीप्ती
चौफेरझालरेशोभती । चवरडोलमणिमय १८ गंगातरंगधवलवर्णी । तेवि अश्वतेचंद्रकिरणी । सालंकारीवस्त्राभ
रणी । रत्नकोंदणीशोभला १९ मनपवनाचीसंगती । चपळचपळेवेंचंचळगती । निरांळमार्गेंतेउफळती ।
चौताळतीसरोषें २० वीरझुंजारधनुर्वाडे । युद्धींनपाहातीमार्गेंपुढें । वीरश्रीचेपडिपाडें । परमगाढेशस्त्रास्त्री
२१ ब्रीदावळीमकरध्वज । सुवर्णतगटीतेजःपुंज । सेनासमुद्रींचींजाहाज । तेंविरथतेदिसती २२ बंदीजनते
यशवर्णिती । अत्यद्भुतजयाचीसत्कीर्ती । वेत्रपाणीपुढेंधांवती । त्रिजगतींहीनसमाये २३ निर्जरसहपाकशास
नी । जेंविजातसेनंदनवनीं । तेंविराजचूडामणी । नगरगर्भींमिरवतसे २४ शस्त्रधरळवुयंत्रधारी । तोतृहच्छ

---

१ ब्रह्मदेव. २ चंद्र. ३ वनक्रीडा करण्यास. ४ आकाश. ५ भालदार चोपदार.

न्दनमायेअंबरीं । उल्होट्यंत्रेंत्यामाझारी । धूम्रदाटेदशदिशे २५ लागलीवाद्यांचीधुमाळी । नादनमायमही मंडळीं । दुंदुभितुरेंएकवेळीं । वाजोंलागलींतत्समयीं २६ मनासवेंइंद्रियेंअसती । कींरवीमंवंमाकिरणदीप्ती । तैंविसेनेसहनृपती । जाताझालावनक्रीडे २७ रावआरूढहेमेस्यंदनीं । सुखासनींपिंगळाराणी । सूर्यपानेंसूर्य किरणीं । तळपतातीसतेज २८ इंदुसमढाळितीचामरें । रत्नजडितसुवर्णछत्रें । कळमझळकतीजेंविनक्षत्रें । चित्रविचित्रपैंध्वज २९ पाहूंपातल्यापौरंजयुवती । राजदर्शनाचियेआर्ती । उपरीवळंघोनिविलोकिती । सौं दर्यऐश्वर्यरायाचें ३० जैजैशब्दाचेबोभाटीं । सुमनेंवोपितीराजमुगुटीं । नीरांजनेंरत्नताटीं । अक्षयवाणेकरिती पै ३१ उभयमार्गींनगरजन । उभेठाकतीकरजोडुन । भूपानिरखोनिकरितीगमन । जेविविबुधइंद्रातें ३२ यावरीरावचूडारत्न । प्रवेशलारम्यकानन । तरूफुललेसफळसघन । वनश्रीतेंशृंगारी ३३ निंबजंबीरऔदुंबर । कदंबसलंबनिबिरसंभार । बदरीबकुलीदाळिंबममग्र । नभस्पर्शइच्छिती ३४ अशोकअश्वत्थदेवदार । कुंदमा कंदमांदार । चंदनरातांजनसुंदर । गगनचुंबनींमिसळले ३५ अठराभारवनस्पती । प्रफुल्लवनश्रीसंपत्ती । शृं गारवनवधूचापती । कुसुमाकरशोभला ३६ आंवळीपोफळीनाग्ळी । सुवर्णकर्दळीसारफळी । फणसअंजिर सदाफळी । शर्करानिंबेंनारिंगें ३७ जेविंअल्पविद्यागर्वित । तेंविताडवंशमदोन्मत्त । एकसाद्विद्येंअतिविंनीत । तरूडोलतसनम्र ३८ कींपुण्यश्लोकपाहूननृपती । द्रुममस्तकेंआंदोलिती । वायुवेगेंवृक्षडोलती । धन्यमानि तीमजगमे ३९ पिकपिंगळेशब्दकरिती । शुकसाळ्यासंवादती । शिखीस्वानंदेंनाचती । बकचक्रवाकसुपक्षी । ४० जळसंघाटपाटप्रवाह । पाटमळेस्थळअपूर्व । सुमनवाटिकेसुगंधवाहे । गुंजारवेषट्पदीं ४१ यापरीनिर खूनिवनगौरव । क्षणेकस्थिरावलाधरादेव । पुढेंजातांघोरअटव्य । विलोकितापैंझाला ४२ वनींवनचरांचेसंभार । वृकव्याघ्रादिरीससूकर । पृष्ठींलागतीअश्वभार । परमआवेशेंकरोनियां ४३ मृगापाठींधांवतीश्वान । पक्ष्यांवरीझड

१ तोफा. २ धूर. ३ पृथ्वी. ४ सूर्य. ५ सुवर्णाचा रथ. ६ स्त्रिया. ७ नम्र.

पितीश्येन । नकुळसरोषेंकरून । सर्पामगेंलागती ४४ वागुराउभवोनिचौफेर । पाशपसरिलेपृथ्वीवर । चा
पटणत्कारोनिनिर्धार । पारधीमारीशरघायें ४५ जेंविअकाळकाळींप्राप्तभूत । तेंविससाणेमारितीअंडजातें ।
चित्तेंचपेटितीवनचरातें । परमनिघातेंकरूनी ४६ वीरमारितीपंचानन । शोधितीवनउपवन । पशुपावती
परत्रभुवन । अगणितगणनेनयेती ४७ तोंअकस्मातकुरंग । नृपेंत्यागोनचातुरंग । पृष्ठींधांवतीतुरंग । ए
काएकींएकला ४८ दूरनासमीपदिसेमृग । राजानिवखिताहोयसवेग । करिताझालापाठिलाग । मार्वेभरून
भूपती ४९ जेंविमायामृगदेखून । त्वरेंजायरघुनंदन । कींनळेंकलिपक्षील्लक्षून । जायतेवींभूपती ५०
रायेंवोढोनिमार्गणं । मृगमारिलानलगतांक्षण । तोहोवोनिगतप्राण । स्वर्गभुवनातोपावे ५१ तंवमृगीपात
लीतेथें । देखोनिप्राणेशप्राणांत । पशुहोऊनिसहगमनार्थ । येतीझालीतेकाळीं ५२ मृगशृंगेंमुखेंकरून ।
ऊर्ध्वकरितीझालीहरिण । त्रिवारेंघालूनप्रदक्षिण । किराणंसत्राणेंमारिलें ५३ शरीरपडतांशृंगावरी । उदर
फुटोनिशृंगेंबाहेरी । येतींझालींतेअवसरीं । प्राणामुकलीहरणीते ५४ रायेंचोजदेखोनदृष्टीं । आश्चर्यकरी
आपुलेपोटीं । ह्मणेपशुहोऊनमृगासाठीं । प्राणत्यागपैंकेला ५५ होणारतैसीबुद्धीहोय । उपाययोजितांहोयअ
पाय । जयकिंवापराजय । भविष्यकांहींनेणवे ५६ आमंत्रणाचेनिमिसें । अंधदेखणेंयतीसरसें । तेंविसुखदुः
खआपैसें । वाढोवाढीज्यापरी ५७ रायेंविचारोनिमानसीं । ह्मणेहेंचरित्रदाऊंपिंगळेसी । सर्वेचिप्रेरीसेवकासी ।
शीघ्रराणीआणिजे ५८ तोंपिंगळापातलीसत्वर । तींतेंनिवेदीवृत्तसमग्र । पुन्हांदेतप्रत्युत्तर । विचारश्रेष्ठाअ
वधारी ५९ परपुरुषहावैश्वानर । यासींसप्राणअर्पितांशरीर । तरींहाहीधर्मव्यभिचार । नव्हेधर्मास्त्रियांचा ।
६० अग्निसंगेंनिमिषएक । कृत्तिकासगर्भझाल्यादेख । जन्मलासेस्वामीकार्तिक । षडाननशिवपुत्र ६१ एक
बलात्कारेंकरून । पतीसवेंकरितीशय्यागमन । तरीतीआत्महत्याजाण । निंद्यधर्मास्त्रियांचा ६२ अग्निघात

१ मुंगुस. २ बाण. ३ हरिणी. ४ उभें ५ तीनवेळें. ६ उड्डाण. ७ जोरानें ८ पोट.

२१

शस्त्रघात । जळघातमौळघात । येणेंचिघडेप्राणांत । यांतआश्चर्यकायसें ६३ वल्लभाह्मणेहेंचिप्रतिज्ञावचन । जरींभर्तापावतानिधन । हाहाकारूनियांस्मरण । प्राणत्यागकरीजे ६४ तरीत्यापतिव्रतानिश्चित । येरेंत्या स्त्रियासजीवेंप्रेत । पतिदुःखेंज्यादुःखित । भ्रतारसेवेंतानिरतजा ६५ चमत्कारूननृपतमिनीं । मंदहास्यमौ नवदनी । परमविस्मयकरोनी । रावराहेनिर्वांत ६६ यापरीपरिसोनिउत्तर । परीक्षाभावेंहृदयांकुर । वाढ ताझालातरुवर । विनोदरूपेंसपुष्पीं ६७ यावरीरावचूडामणी । सेनेसहपातलाभुवनीं । सर्वेंअर्सेपिंगळाराणी । पतिव्रतासतीते ६८ कांहींलोटतांपक्षमास । तोंभवितव्याचाप्राप्तदिवस । कदानचुकेब्रह्मादिकांस । बुद्धिभ्रंशनृपातें ६९ दुसरेनिमृगयालागून । भूपनिघेदळसंपन्न । लंघिताझालाघोरकानने । पशुपक्षीमारित । ७० ऋणानुबंधाचीसरतांअवधी । तदनुसारउपजेबुद्धी । विधिनिर्मितजेंप्रारब्धीं । नोहेकधींअन्यथा ७१ नळयुधिष्ठिरेंखेळूनपाश । राज्यत्यागूनगेलेवनास । तेविबुद्धीझालीनृपास । साहसयुक्तीयोजिली ७२ असोमारिलेमृगत्रय । नृपविनोदकरीअभिनव । पिंगळेचापाहेनिश्चय । उपायकाययोजिला ७३ आणूनिसुवर्णपात्र । मगरुधिरेंतिवोनिवस्त्र । माजिठेविलेमृगनेत्र । क्रियाकृत्रिमकरीतसे ७४ पाचारूनिभृत्यधूर्त । तयातेंनृपआज्ञापित । तुवांजावोनिपिंगळेतें । वृत्तांततीतेंनिवेदी ७५ सांगेंमृगयाखेळतांवनांत । रावनिमालाव्याघ्रघातें । यापरीवार्ताजाऊनतेथें । ममाज्ञेनेंसांगावी ७६ असत्याचेंकरूनसत्य । तरीचविश्वासूमाझाभृत्य । कृत्रिमाचेंकरूनिसत्य । तातेंचोजवीसुजाणा ७७ स्वामीचेकार्यास्तव । नवरीअपत्याचेंभय । माझेंतूतेंत्रिवारअभय । पुढेंवैभवपावसी ७८ पाहेश्रीकृष्णाचेंवचन । युधिष्ठिरवदेनरवारण । तेविमाझीआज्ञातुजप्रमाण । वेदवाक्यासारिखी ७९ राज्यकार्याकारण । वंचितीसर्वस्वेंजीवप्राण । तरीतुवांतेथेंजाऊन । कार्यसिद्धीकरावी ८० राजाज्ञाशिरसावंद्य । संशयनधरीनह्मणेनिंद्य । कार्यकरोनियेसीसाध्य । तरीचधन्यदासतूं ८१ येरूआज्ञावंदून । करिताझालाशीघ्रेंगमन

---

१ स्त्री. २ मृत्यु. ३ दुसऱ्या. ४ जीवंत असून मेल्या प्रमाणे ५ अरण्य. ६ शिकार करतां. ७ मृत्यु पावला. ८ बनावट. ९ लवकर

सत्वरपावलाराजभुवन । राजकांताजेस्थळीं ८२ तंवतेबैसलीवृंदावनीं । राजभार्यालावण्यखाणी । सदांनिर
तपतिसेवनीं । दृष्टींदेवोनिनासाग्रीं ८३ जेविगौरीवेष्टित । सिद्धींचेंवृंददिसत । तेविदासीसमस्त । उभ्यासे
वेंतआसती ८४ वदनवर्जितसेवकानिकष्टी । उभाठेलाअधोदृष्टी । सरक्तवसनेंरत्नताटी । पुढेंठेवीसदुःखी ८५
म्लानशरीरम्लानवदन । सद्गदकंठसजलनयन । ऐसेंपिंगळेनेंअवलोकुन । भ्रूसंकेतेंपुसतसे ८६ तंवतोस्फुंदो
नरुदनकरी । कांहींनवदेतेअवसरीं । येरीहोवोनिघाबरी । पुसेसतीतयातें ८७ दासउदासदेखोनाचिन्ह ।
परमभयाभीतहोऊनमन । संशयसमुद्रप्रवाहींजाण । पडतीझालीतेसमयीं ८८ तंवतोवदेऐकजननी । रायमा
रिलाव्याघ्रेंवनी । तदंगवसनेंपाहेनयनी ।। विलोकुनींवोळखी ८९ एकचिझालाहाहाःकार । दुःखार्णवाचालो
टलापूर । रुदनकरितीनारीनर । नगरवासीसर्वही ९० तेमहापतिव्रतासती । अंतरदृष्टीपाहेचित्तीं । परीक्षा
पाहेमाझीचित्तींनृपती । विनोदेंकसोटीघेतसे ९१ ह्मणेप्राणप्रियाचेपायांवरून । प्राणकरीननिंबलोण । आज
अथवाशतामरण । मृत्युपणचुकेना ९२ जेंविंवायुवेगेंकर्दळी । उसळोनिपडेभूमंडळीं । कींचपळाप्रळयकाळीं ।
भूमंडळींपडतसे ९३ गतप्राणझालेंशरीर । सहचरीधांवेतेएकसरें । प्रजेसींदुःखाचेगिरिवर । एकदांचिकोस
ळले ९४ सुभटवीर्यासांगतीमात । एकोनिवोढवलाअनर्थ । प्रजाकरितीपरमअकांत । अतिआक्रोशेंकरोनी
९५ समारंभेंमंगळतुरीं । सौभाग्यभूषणेंअर्पितीनारी । हरिद्राकुंकुमेंअंबरीं । उधळितातीसपुष्पें ९६ सुगंध
द्रव्यरंगचूर्ण । सुगंधपुष्पेंसुवर्णसुमन । विखरूनटाकितीदिव्यरत्न । कांचनमुद्रातेवेळीं ९७ प्रेतसंभ्रमेंक्षिप्रे
तीरीं । आणितेझालेतेअवसरीं । चंदनचिताकर्पूरकस्तुरी । बिल्वतुळसीकाष्ठेंपैं ९८ कुणपासस्नानकरवोन ।
हरिद्राकुंकुमेंलेववून । प्रज्वाळिलाद्विजेंमूर्ध । विध्योक्तविधिमंत्रें ९९ शिबिरेंउभवूनिस्मशानी । राहा
तेझालेतेस्थानी । इकडेराजसेवकानीं । वर्तलीवार्तासांगीतली १०० ऐकोनदचकेरावचित्तीं । पा

१ राजा. २ जमिनींवर. ३ वीज. ४ दुःखाचे डोंगर. ५ अग्नि.

हूंगेलेंजेंप्रचीती । आपुलाचिघातआपुलेहातीं । स्वयेंकेलानिश्चयें १ स्वअपराधातेंरावविचारी । मीचझालों
आपुलावैरी । स्वहस्तेंकाळजींसुरी । विनोदार्थीघातली २ आपुलेंअपूर्वरम्यसदन । विनोदेंलाविलात्याकृ
शान । कींविषप्रचितीपाहूंह्मणून । दुर्धरविषसेविलें ३कींकपाळशूळाचेनिव्यथे । व्याघ्रआरंबळेवनात । तेंविदुः
खेंआरंबळेनृपनाथ । शोकार्णवींबुडाला ४ प्रधानकरितशांतवन । परीनमानीजयाचेंमन । रावह्मगेहेभग
वान । कायअंतपाहसी ५ ऋणानुबंधआजसुटला । ब्रह्मसूत्ररज्जुतुटला । मृत्युयेऊनिझगटला । उपायखुंट
लासर्वही ६ रावदुःखेंझालादीन । राहुग्रस्तेंदुवदन । ह्मेतुजवीणराज्यतुच्छसदन । वदनदावीपिंगळे ७ हुंहुं
ह्मणोनिहृय । वाग्देवतुटोनिसैराजाय । नृपहोऊनविगतधैर्य । कांहींउपायसुचेना ८ हाधूम्रापिंगळेचाह्मणून ।
घेतवक्षस्थळबडवोन । अट्टाहास्येंकरीरुदन । अवलोकीतादिशादाही ९ सचिंतचितेचियेनिकटीं । रावपात
लाउठाउठी । गडबडांलोळेपृथ्वीतटीं । ह्मणेपरमेष्ठीकायहें ११० अरेविधातयाविश्वसृजिलें । परीमाझेप्रार
ब्धींलिहिलें । हीवज्ररेषाकदानटळे । ध्रुवनिश्चयअसेकीं ११ पूर्वसंचिताचेंहेंफळ । तरीतुजवरीकायसाबोल ।
क्रियमाणक्रियेसीआलें । भोगिल्यावीणनसोडी १२ तोकल्पांतप्रळयप्राप्तझाला । प्रजाप्रधानतेवेळां । दुःखाचा
प्रळयानळधडकला । तोशांतकैसाहोईल १३ रावदेप्रधानासीं । राज्याभिषेककरीसुभटासी । गंतव्यकरीनग
रासी । आज्ञाप्रमाणपैंमाझी १४ जेस्थळींगेलीपिंगळा । तेस्थळपाहीनआजिडोळां । कैलासींच्यासुखसोहळा ।
कैसीभोगीलएकटी १५ पिंगळाविरहानळेंपाही । भूपासदाहातीदिशादाही । तळमळकरिसर्वदाही ।
कांहींनसुचेतयातें १६ चितेभोंवतींफिरोन । रक्षसदेतआलिंगन । हाहापिंगळेह्मणोन । श्वासोछ्वासटा
कित १७ अमर्यादविरहाब्धीफुटोंपाहे । पिंगळेह्मणोनिबोभाय । विरहबाणमजनसाहे । घायेंघायाळ
जाहालों १८ पिंगळेतुझेआंदोलनीं । हरनसाहेमजलागोनी । हृदयींरुपतीह्मणोनी । त्यागीतहो

---

१ अग्नि २ शोक समुद्र. ३ घर. ४ मोठा शब्द. ५ ब्रह्मदेव.

तोंगुणज्ञे १९ जनवदतीतयेवेळां । नृपास्मशानीसंचारझाला । कींस्मशानवैराग्यतयाला । झालेंऐसेंवाटतें २० एकवदतीगजवार्ता । कदानबोलावीमर्वथा । भविष्यहोणारअन्यथा । कैसेंहोईलजाणपां २१ हेपिंगळेनिष्ठुरकैसी । आजिझालीसतूंमानसीं । कींउबगमानूनगेलीसी । मक्रोधहोऊनमजवरी २२ पिंगळेंऐसेंआतांरत्न । कैंपाहीनमीलोचन । अहापिंगळेह्मणोन । चितेभोंवताफिरतसे २३ कामवैराग्यपडलाव्यसनीं । जेंवीविष्णुवृंदेस्मशानी । तेंविभर्तृहरीलागोनी । पिंगळेचानिजच्छंद २४ कींसीताविवियोगेंरघुनंदन । आलिंगीतवृक्षपाषाण । अहाजानकीह्मणोन । वेदेवेधात्रीरार १२५ पाहाकरुपर्णावेसदनीं । दमयंतीस्मरेअनुदिनी । हाहादमयंतीह्मणोनी । वोसणावेनळनृप २६ तेविझालेंभर्तृहरीतें । सदास्मरेपिंगळेतें । अहापिंगळेमजवनातें । त्यागूनगेलीसएकटी २७ असोबुडतांभवार्णवांत । तारूंधांवलेसद्गुरुनाथ । तांगोरक्षअकस्मात । येतेझालें स्वइच्छे २८ दुरीराहोनिक्षणएक । पाहाताझालानृपकौतुक । पिंगळेह्मणूनदेतहाक । सुखस्मरोनिसदुःखें २९ आहापिंगळापीनस्तनी । अहापिंगळाविलोलनयनी । अहापिंगळासुरतरमणी । अहापिंगळातन्वंगी १३० अहापिंगळेसुखसौभाग्ये । अहापिंगळेशुभशुभांगे । अहापिंगळेस्वरूपसुभगे । कुरंगनेत्रीपिंगळे ३१ अहापिंगळेपीनपयोधरी । अहापिंगळेबिंबाधरी । अहापिंगळेकुलोद्धारी । परमप्रियपिंगळेप्राणप्रमदे ३२ अहापिंगळे प्राणप्रमदे । अहापिंगळेसुरतसुखदे । अहापिंगळेसुधाशब्दे । पिंगळेनमदेप्रियेतूं ३३ अहापिंगळेकमळनेत्रे । अहापिंगळेचारुगात्रे । अहापिंगळेसुपवित्रे । प्राणप्रियेत्यागिसी ३४ जोलीलाविग्रहीभगवान । चरित्रकरीन लगतांक्षण । करीकुमंडलींपाणिग्रहण । स्वयेंस्वलीलेंपैं ३५ तेथेंएकटनिकटतिष्ठोन । विस्तीर्णपाहूनपाषाण । कराग्रींहूनीकुंडलींपतन । भग्नहोवोनिपाडियेली ३६ अहाकुमंडलीप्राणरक्षणी । अहाकुमंडलीवपूपोषणी । अहाकुमंडलीतृषाहारिणी । भूषणीतूंहोसी ३७ अहाकुमंडलींवैराग्यजननी । तुझेनिकुमंडलीतृप्तजीवनीं । अहाकुमंडली

---

१ संसार सागरांत. २ अमृत भाषणी. ३ दगड. ४ शरीर. ५ उदक.

ह्मणोनी । गोरक्षवदनीविलपती ३८ अहाकुंडलेह्मगोन । स्वयेंघालीतप्रदक्षिण । वारंवारकुमंडलस्मरण । कुमंडली सव्यघालित ३९ रावबदेअहापिंगळे । गोरक्षवदेअहाकुंडले । नृपमारक्षातेंबोले । विनोदकरिसीजोकडचा १४० तूंभिक्षुकदीनतापसी । मजभर्तृहरीसीस्पर्धाकारिसी । काययोजिलेंत्वांमानसीं । चेष्टाकरिसीश्रेष्ठाचो । ४१ तुझीतुंबडीतुंबिनीची । पालटदेईनसुवर्णाची । परीमजपिंगळाकैची । भेटीदेईलवल्लभा ४२ ऐकराया निश्चयेसीं । तुझीपिंगळाशरीरशोषी । माझीतुंबडीकायापोसी । हेंतूंनेणसीनरेंद्रा ४३ तुझीपिंगळाभवाब्धीं बुडवी । हेतुंबडीभवाब्धीतरवी । हेकैवल्यसुखातेंगौरवी । शिवचिकरवीजीवातें ४४ स्त्रीरूपीहेकाळसर्पिणी । कंठींझोंबलीविषसर्पिणी । शक्तीहरिणीरुधिरशोषिणी । धनसर्वस्वहरणीहे ४५ इचेंविषपरमदुर्धर । विषयांधहोतीनरपामर । भुलीपाडीअतिदुस्तर । विषयगरळाविषवल्ली ४६ स्वधर्माचरणशर्करापय । कटुवाटेत्या निश्चय । क्षारनिंबमिष्टविषय । मृत्यूअपायद्यावेकीं ४७ प्रत्यक्षस्त्रीरूपेंराक्षसी । दंतेंविनाभक्षीनरासी । रक्तमांसत्वचाशोषी । अस्थिपंजरीवरीवैसे ४८ परीपिंगळेचानृपासींछंद । वारंवारकरीखेद । ह्मणेपिंगळेमुखारविंदं । दावीमजगेषटपदां ४९ जेविमातेसछंदंइवेबाळ । मातापुरवीतयाचेलळे । तेंविरूपदीनदयाळ । होते झालेतेकाळीं १५० ऐकभर्तृहरीएकउपाय । माझेवचनीधरीनिश्चय । तूंत्रिवारपिंगळेतेंशाहे । हाचिउपायत वसिद्धी ५१ ऐसेंऐकोनितयेवेळीं । दीवस्वरेंहाकफोडिली । कोटीचपिंगळासुतेजाळी । कडकडोनिप्रगटल्या ५२ गोरक्षप्रतापपरमाद्भुत । पिंगळाप्रगटल्याअसंख्यात । एकसारिख्याएकसमस्त । कांहींद्वैतअसेना ५३ एकासारिख्याएकदिसती । तिळप्रायभिन्ननदिसती । योगमायेचीविचित्रगती । ब्रह्मादिकांनकळे ५४ जेवि आदर्शनिकेतनीं । एकचिअनेकदिसतीनयनीं । तेविनृपेंअनेकभामिनी । पिंगळारूपेंदेखिल्या ५५ गोरक्ष रूपेचानीरंद । दृष्टीकरीतसेअभेद । पिंगळाविशदबुद्बुद । अगाधप्रतापजयाचा ५६ कींब्रह्मापासून

---

१ सन्यासी. २ मनांत. ३ मुख कमल. ४ भ्रमरास. ५ वीज. ६ आरसे महाल. ७ नेत्र.

जगदाकार । कीं ओंकारापासोनि शब्दाकार । कीं वक्त्यापासोन शब्दालंकार । तेवि दिसे पें ५७ रूपें गुणें गुणसंपन्न । याहून देवांगना तल्लीन । अष्टनायका ह्मणती धन्य । ह्मणती अन्या दिसेना ५८ असो गोरक्ष अभयवचन । असंख्य पिंगला निर्माण । विबुधविमानांतून सुमन । गोरक्षमस्तकीं वोपिती ५९ रावचा कटला पाहोन नयनी । खुणें ल क्षितां संपूर्ण चिन्हीं । सालंकारी लक्षणीं । वस्त्रालंकारीं देखिल्या ६० गोरक्ष वदती ऐके नृपती । वोळखोन पिंगळा धरी हातीं । राव विस्मित होय चित्तीं । नमन करी साष्टांगे[1] ६१ आपुली पिंगळा आपुलें सदनीं । घेऊन बैसे राज्यासनीं । सत्कीर्ति मिरवी हे मेदिनी । स्वस्थ जाई स्वस्थानीं ६२ राव विनवी कर जोडुन । सुधा सांडून विषप्राशन । ऐसा मूर्ख असेल कोण । जाणत असतां नेणता ६३ इंदिरा होतां सुप्रसन्न । मग कोण भोगिल दरिद्रदैन्य । किंवा सांपडतां दिव्यरत्न । मग पाषाण कासया ६४ हातीं चात्यागून परिस । मग कासया सुवर्णसायास । प्रत्यक्ष भेटतां व्योमकेश । मग सांडणे भूतांस कासया ६५ कैं वैराज्य कैंची भार्या । इंद्रजाळवत प्रपंचमाया । गेला जन्म व्यर्थ वायां । श्रीगुरुपायां वांचोनी ६६ चौऱ्यांशि लक्ष जन्ममाळा । त्यांत नरदेह मेरू आगळा । यांत आत्मत्व चुकला । पतन पावला निश्चयें ६७ पुरे पुरे हें राज्यसुख । अमृत त्यागून न घे विख । कस्तुरी सांडोनि वेराख । दुःखशोकप्रपंचीं ६८ जं विंछंद घेऊन अर्भकें । मातेस मागे विषयभातुकें । त्याचे लळे पुरवी कौतुकें । ते विज्ञ कविता म ज प्रती ६९ ब्रह्मींचें साम्राज्य द्यावें स्वामी । या ऐहिक राज्या सकाय करूं मी । ह्मणोन गोरक्षातें प्रणामी । वारंवार नरेंद्र ७० ज्ञानोदयाचा होतां प्रकाश । अज्ञान अंधकाराचा होय नाश । जेवि नक्षत्रें होती अदृश । तेवि पिंगळा विराल्या ७१ कीं विवेकें विरती कल्पना । कीं मनोन्मनीं विरती वासना । तेवि पिंगला भास नाना । अंतर्धान पावल्या ७२ तंव उत्तरीयवस्त्र फाडून देख । गळां घालून लावि लीराख । शब्द गाजवून अलख । उपदेशभीक मागत ७३ मुकुट कुंडलें झुगारिलीं । नवरत्नांची माळा तोडिली । राज्यसंपदा त्यागिली । तुच्छ मानून सर्वही ७४ निश्चय निरखूनि निश्चळ । कळव

---

[1] वक्षस्थळ. मस्तक. नेत्र. भाषण. मन. पाय. हात. मांड्या. हा साष्टांग. नमस्कार.

ळीभक्तवत्सल । वरदेतेझालेअचळ । नचलेवचनकल्पांतीं १७५ यावत्‌चंद्रसूर्यधरित्री । तावत्‌चिरंजीवभर्तृहरी । ऐसीवदलीवैखरी । गोरक्षाचीतेवेळीं ७६ नाथदीक्षापरमपावन । गोरक्षहस्तेंकरीग्रहण । शैलीशृंगीकाषायवसन । मेखळाभूषणभस्मांगीं ७७ श्रवणींदिव्यमुद्रातळपती । उपदेशीतोभूपती । उर्वीवरीझालीकीर्ती अद्यापीगातीसर्वत्रही ७८ रघुवीरहोऊनवीतरागी । अयोध्येचेंराज्यत्यागी । भस्मचर्चूनभाझालायोगी । जटामुगुटमस्तकीं ७९ तैसाभर्तृहरीपाही । राज्यत्यागुनिझालाविदेही । गोरक्षकृपेंअद्यापीही । चिरंजीवजाहला १८० हटयोगषट्‌चक्रेंभेदुन । खेचरीमुद्राअवलोकुन । सहस्रदळींहोऊनलीन । ब्रह्मरंध्रींस्थिरावे ८१ भर्तृहरीगुहाउज्जनीक्षेत्रीं । अद्यापिपाहातीसर्वनेत्रीं । महिमाकायवदूवक्रीं । क्षेत्रमहिमातेथींचा ८२ भर्तृहरीनाथाचेंआख्यान । भावेंकरितांश्रवणमनन । आयुरारोग्यऐश्वर्यवान । गोरक्षदर्शनहोयत्या ८३ हाअध्यायसर्वांतश्रेष्ठ । प्रत्यक्षनहाकाळनीळकंठ । याचाकेलियानिपाठ । दुर्घटसंकटनाशीहा ८४ हेकामदुघाभर्तृहरीआख्यान । सत्रावीचेंकरिवीपान । येणेंचिसाध्यसर्वसाधन । तोहाअध्यायसत्रावा ८५ ज्याचेगृहींनाथलीलाग्रंथ । तेथेंकदांनराहेभूतप्रेत । हाअध्यायजोपठणकरित । श्रेयस्करहोयत्या ८६ यक्षराक्षससर्पभय । तयानबाधिगोरक्षअभय । यावचनीं धरितांनिश्चय । तयासफळसिद्धी ८७ ग्रहगंडांतरयोगशमन । सर्वविजयजयसंपन्न । सुखऐश्वर्यक्षेमकल्याण । सफळसाधनतयाचें ८८ श्रीमत्‌आदिनाथलीलाग्रंथ । साध्यसाधकहापरमार्थ । भैरवपदींआदिनाथ । सप्तदशांतेंवंदिलें॥ १८९ ॥ ओंव्या ॥ १८९ ॥ ॥ अध्याय ॥ १७ ॥ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ शुभंभवतु ॥ ६ ॥

---

१ पृथ्वी. २ जीभ. ३ वैराग्यशील.

श्रीगणेशायनम ॥ ॥ श्रीनमोअलक्षनिरंजना । सर्वव्याप्तचैतन्यघना । निर्विकारापुरातना । आदिनाथाज गदीशा १ तूंअचळनिश्चळपरात्परा । निगमाअगमागोचरा । विश्वाच्याविश्वंभरा । विश्वेश्वरातुजनमो २ निःसी मगुरुभक्ताचासद्भाव । पाहूनप्रगटसीस्वयमेव । सद्गुरुरूपेंस्ववैभव । शरणागतातेंदेसीतूं ३ गुरुभक्तीचामहिमा विशेष । आचरतांतरलेस्त्रियापुरुष । येचविषयींइतिहास । श्रोतेजनींपारिसावा ४ कांचनपुरीचाअधिपती । गौडबंगालाख्यदेशवदती । त्रैलोक्यचंद्रतेथेंनृपती । अद्भुतकीर्तीजयाची ५ जेविहरिश्चंद्रआणिनळ । तोविपु ण्यश्लोकभूपाळ । अरिमर्दनींकृतांतकाळ । दीनदयाळप्रजेसीं ६ स्वरूपेंसुंदरविजयकीर्ती । दुजाभासेरोहिणी पती । यास्तवत्रैलोक्यचंद्रतयावदती । लौकिकांतभूमंडळीं ७ धनुर्धारीप्रतिअर्जुन । समरींयोद्धाजेविंकर्ण । गोधांगुर्ळीकरत्राण । अपेक्षलक्षशरदृष्टीं ८ तयाचीभार्यासद्गुणखाणी । स्वरूपरूपेंजेविपद्मिनी । सर्वलक्षणीसुल क्षणीं । विक्रमाचेपाठीची ९ गोरोचनासमगौरवर्ण । कींबावन्नकसीतप्तसुवर्ण । सुप्रभरावेंदुकळापूर्ण । तेविंव दनाजियेचें १० कंजपत्राक्षतळपतीमीन । सरळनासीकशोभायमान । अधरपक्वबिंबफळसमान । वदनींदशन सुप्रभ ११ श्रवणींभूषणींनक्षत्रघोसें । कृत्तिकापुंजभासतीसरिसे । तेजःपुंजप्रगटप्रकाश । किळादशादिशाफां कती १२ मत्तमातंगमस्तकींचीं । मुक्ताफळेंइंदुकळेचीं । वंशोत्पन्नींगिरिमौळीची । दैदीप्यआभानभाते १३ हंसालंकारमराळ । सुढाळआणिमुक्ताफळ । श्रवणाग्रींबैसलेअचळ । सालंकारीमिरवले १४ महाफणीचेसदीप्त मणी । एकावळीच्याअपारश्रेणी । सुप्रभाउदेलीअपारप्रभातरणी । प्रकाशकोंदेदशदिशा १५ हरिमध्याभुजंग वेणी । हंसगतीगजगामिनी । विलोलनयनीपीनस्तनी । रतीकेवळदिसतसे १६ रंभास्तंभवतरंभोरुविलसे । जीसीरंभासलज्जहोत । सारांशमेनावर्ताआतिरूपस । अपरप्रतिमाभूलोकीं १७ तनूवासुवासअहळबहळ । वसं तोन्मत्तहोऊनलोळ । पिकस्वरीशब्दमंजुळ । परमरसाळभाषणीं १८ पवित्रपतिव्रतेचेपंक्ती । अनुसयाकींअरुं धती । तारामतीदमयंती । स्मरावेंप्रतिदिनींजयांतें १९ कोठेंरूपकोठेंगुण । एकअसेएकन्यून ।

[illegible]

रस्वती । स्तुतीकरितीजियेची २१ इंदिरार्कीइंदिरावर । तैसाजोडाअतिसुंदर । प्रियाप्रियप्रियकर । पर स्परेंअसती २२ उभयलावण्यअद्भुत । ह्मणोनअनंगउदगायेत । गोपेंद्रनामेंअवतारवेत । सौंदर्यासीआगळा २३ जोकामेशकमनीयतनु । सुप्रभप्रभातींउदयभानु । अपरप्रतिमाकायवर्णूं । स्तब्धहोतमाद्रेग २४ गोपें द्रसौष्ठवअवशिष्ट । कन्यारूपेंहोयप्रगट । चंपावतीनामेंउत्कृष्ट । स्वरूपेंगुणेंआगळी २५ उभयसंततीचास तोष । हर्षोत्कर्षतोनरेश । पुढेंहोणारजेंभविष्य । कदाकाळींचुकेना २६ अकाळकाळींमृत्युकाळ । मृत्युपातला उतावेळ । अनळमुखींनवनीतकवळ । हुताहुतज्यापरी २७ मृत्यूसनसेकाळवेळ । मृत्युपातल्यानराहेपळ । मृत्यूसकैंचीकळवळ । काळदुष्काळदयेचा २८ मृत्यूसनसेरावरंक । कृतांतविकसितसदामुख । काळस्वयेंज गभक्षक । चक्रीकाननज्यापरी २९ मृत्यूनह्मणेवृद्धतरुण । मृत्युनह्मणेकुरूपलावण्य । मृत्युपेटल्याप्रळयाग्न । शुष्कआर्द्रनपाहे ३० त्रैलोक्यचंद्राप्राप्तग्रहण । एकवटतीपंचप्राण । तयेसंधीवदेवचन । मैनावतीतेकाळीं ३१ ऐकेंवोचातुर्यद्रुमपाशिगी । ममनानसगेवरहंसिणी । मीपडिलोंमृत्युव्यसनीं । वैवस्वतसदनींजातसें ३२ विष यांधराजमदेंकरून । काहींनकेलेंआत्मसाधन । नकेलेंहरिहरआराधन । कैसेनीपरत्रपावेमी ३३ मजनादिसेगु रुमुख । ऐश्वर्यमदेंमानीसुख । आतांआलेंमृत्युदुःख । पूर्ववयांतमजप्रती ३४ आतांपरिसेवचन । कन्या पुत्रकरजितन । सदाराहेंसमाधान । आत्मसाधनकरावें ३५ यापरीनिर्वाणबोधून । सर्वांचिहोतनिर्याण । पंचप्राणप्राणोत्क्रमण । तंवएकचिहाहाःकारमाजला ३६ जेविंपंडुपावतांनिधन । कुंतीविलापेंकरीरुदन । तेविंप्रळयाग्नीपेटलाचहूंकडून । प्रजाजनहेअहळती ३७ परमदुःखमूळप्रपंचसमुद्र । जीवप्रवाहींपडि लेसाग्र । महावर्तपरमदुर्धर । येणेंबुडतीसर्वही ३८ मैनावतीचीपाहूनग्लांती । पशुपक्षीरुदनक रिती । सरुपातीतेंसांवरिती । तोशोककितीवदावा ३९ मैनावतीचेंशांतवन । विनयेंप्रार्थीप्रधान ।

त्रैलोक्यचंद्राचाअस्तमान । परिगोपेंदुकिशोरद्वितीयेचा ४० बाळचंद्रापरीशुक्लपक्ष । वृद्धीपावेलादि
वसेंदिवस । आज्ञाचकोरांपरमहर्ष । पीयूषआर्तआमुतें ४१ सखियावदतीसखियेप्रती । धन्यधन्यदे
वकीसती । अनंतजन्मांचेतपांतीं । तरीचअनंतअवतरला ४२ तेंसेतुझेसुकृतेंकरून । मायेप्रसवलीस
पुत्ररत्न । जेविंअंबरीचंद्रकिरण । एकचिजैसासुप्रभ ४३ असोयापरीसमाधान । करितेझालेमुख्यप्रधान ।
राजदेहकेलादहन । उत्तरकार्यसर्वपैं ४४ तनयउपनयनसंस्कार । जननीविवाहकरीगजर । मद्रदेशींचाराजे
श्वर । सुव्रतनामजयाचें ४५ तयासींनसेपुत्रसंतती । तेणेंआराधिलीमहाशक्ती । प्रसन्नहोऊनतयाप्रती ।
देतीझालीवरदान ४६ उभयकुमरएककुमरी । होईलनिश्चयतुझेउदरीं । दुजीरतीसमसरी । कन्यारत्नला
भसी ४७ उमावरेंप्राप्तजाण । यास्तवऔमानामाभिधान । लावण्यचातुर्यगुणसंपन्न । दमयंतीजेविंनळाची
४८ तीतेंयोजिलागोपेंदुसी । समानजोडालावण्यराशी । लग्नलावूनिवधुवरांशी । आंदणअपारदीधलें ४९
चारदिवससोहळा । जामातपाहूननृपेंडोळां । आनंदाब्धीउचंबळला । पूरदाटलासुखाचा ५० मत्तमातं
गतुरंमपदाती । कोशभांडारेंनेणोकिती । अनर्घ्यरत्नसुप्रभदीप्ती । कनकरत्नशिबिकादी ५१ सदुग्धधेनुवृष
महैशी । देशपट्टणेंदासदासी । गिरिदुर्गजामातासीं । आंदणबहुतदेतसे ५२ शाणवकुळींचेराजकुमर ।
छप्पन्नदेशींचेराजेश्वर । स्वयंवरापातलेसमग्र । वरदेखिलागोपेंदू ५३ वरसौंदर्यदेखोन । विचारकरिती
एकवटून । ह्मणतीसांडणेंकोटीमदन । स्वरूपावरूनजयाच्या ५४ कन्याभगिनीअसतीजया । पाहोन
अर्पाव्यायासौंदर्या । ऐसावरप्राप्तजिया । तेथोरदैवेंदैवाची ५५ ब्रह्मसृष्टींतप्रतिपुतळा । नऐकिलापाहिला
डोळां । संपूर्णनृपझालेगोळा । दुजानिवडूनदाविजे ५६ अंतःपुरींराजभार्या । पाहूंठेल्यासभावर्या । तोंवेळो
किलेंवरवर्या । वीर्यशौर्येंआगळा ५७ ह्मणेधन्यतूंचतुरानन । ऐसेंरूपडेंनिर्मिसीरत्न । त्रैलोक्यगाळूनहें
निधान । निर्मिलेंऐसेंवाटतें ५८ रतिपतीकींरोहिणीपती । माद्रीपुत्रनकुळव्यक्ती । याचेसौंदर्याचीख्याती ।

भुवनत्रयींनसमाये ५९ हेंतोंऐकिलेंपुराणी । तोहाप्रत्यक्षपाहिलानयनीं । धन्यधन्यजयाचीजननी । ऐसें
रत्नप्रसवली ६० छप्पन्नदेशींचेभूपती । सकुटुंबेंसंभ्रमायेती । सर्वेलावण्यकन्याअसती । विवाहकरितीते
थेंपैं ६१ मांडलीकरायांच्याकुमारी । लावण्यअसतीउपरी । मंगळाउाहेसुंदरी । अर्पितेझालेवरातें ६२ षोड
शशतआणिसत्तावीस । स्त्रियावरिल्याअतिरूपस । संभ्रमेंपातलेस्वनगरास । मंगलोत्साहेंसहर्षपैं ६३ आणी
कद्वीपांतरींचेनृप । पाहूंयेतीअतिसाक्षेप । स्वरूपसौंदर्यकंदर्प । दुजाभावितीभावनें ६४ कमनीयरूपअत्य
द्भुत । पाहूनअर्पितीस्वकन्येतें । वरवरिष्ठजामात । रूपेंगुणेंआगळा ६५ कांहींआणिल्यापणींनी । कां
हींआणिल्याजिंकूनी । कांहींस्वरूपींवश्यहोउनी । स्वयेंवरितीवरातें ६६ एवंद्वादशशतविवाहभार्या । सोळा
शतत्याउपस्त्रिया । परीपट्टांगनामुख्यजाया । मीमावामांगवासिनी ६७ प्रत्यंगविवाहइतिहास । निवेदितां
प्रसरग्रंथास । होईलम्हणोनिसारांश । श्रोतयांतेंनिवेदिलें ६८ जेंविद्वारकेंतश्रीकृष्ण । षोडशसहस्रक्रीडभगवा
न । तेंविंदिव्यभोगीनृपनंदन । उडुगणींशशीज्यापरी ६९ मुख्यव्योमाव्योमापरी । इतरभार्यानक्षत्रपरी । रम्य
सुशोभवेष्टिल्याशरच्चंद्रीं । सकळकळेंसींजाणिजे ७० यथाप्रवाहेराज्यभार । चालवीतसेनिरंतर । स्वप्राक्रमेंकर
भार । युद्धींजिंकोनिघेतसे ७१ मातृसेवेसींसदाविनय । जननीसंतुष्टपाहूनतनय । समस्तअसतांराज्यवैभव ।
परीगुरुमार्गेनसेउभयतां ७२ तंवतेनगरीजालंदरी । शुकवामदेवप्रातिसरी । जगदोद्धारार्थमहीवरी । दीनोद्धारीवि
चरती ७३ महायोगीयोगावतंस । छायामायानसेभास । जनींविजनींजगन्निवास । अद्वयपाहेसमदृष्टीं ७४ गगनीं
निमग्नसघनज्योती । तेथेंअनंतशशीसूर्यदीप्ती । तेथेंउन्मनीचेएकांतीं । भोगभोगीयोगिया ७५ भव्यभस्मभगवी
मेखळा । शैलीशृंगीशोभेगळां । श्रवणींमुद्राफांकतीकिळा । अलक्षशब्देंगाजवी ७६ जोदृश्यभासावेगळा । पाति
यापातीनलगतीडोळा । कींगिराशब्दींनादावला । धुंदझालाअनुहतीं ७७ कुब्जाकुमंडलमृगाजिनी । शृंगी
शब्दीअशब्दध्वनी । तंतवितंतरवगगनीं । मठाकाशींभेदला ७८ योगयोगटावज्रकौपीन । वज्रयोगियावज्रा

सन । कुंडलिनीतें जागवोन । कुंभकऊर्ध्वरोधिला ७९ मूळबंधउड्डियानकजालंधर । खेचरीलक्षीजालंधर । नाथपंथअतिसुंदर । क्षयवदनींवदावा ८० अखंडब्रह्माग्नीप्रज्वालित । तेथेंदग्धजन्ममृत्य । सदाधुमीघडघडीत। भस्महोयकर्माचें ८१ जोदृश्यभासासदाउदास । निश्चळनिश्चयहोतोनैराश्य । नयाचेंशक्रादिवांछितीदास्य । तोस्वयेंअविनाशहोयपैं ८२ महानासिद्धदेशोदेशीं । येतीपांथस्थतीर्थवासी । निशिक्रमणार्थजागरणासी । धुमीअग्नीपाहिजे ८३ यास्तवजातसेवनासी । भिक्षार्थतिष्ठेवृक्षापासीं । शुष्कलताआपसयेसी । द्रुमत्यागितीत यांतें ८४ सैरापडतीबहुवस । नाथआज्ञापितीत्यांस । आतांवियोगकासयास । संयोगहोऊनिचलावें ८५ आज्ञाहोतांतयेक्षणीं । एकवटोनिमिळतीनेक्षणीं । अगाधयोगियाचीकरणी । त्याचीकृतीतोंजाणे ८६ भारटाकूनसमग्र । जडअसतांहोतीचर । ह्मणतीहाप्रत्यक्षईश्वर । अंतरिक्षचालतो ८७ काष्ठछायामस्तकावरी । तसे चप्रवेशतीनगरीं । राजमाताउपरीवरी । सहजस्थितउभीअसे ८८ अस्मतशतस्त्रियांचेवृंद । नेत्रींदेखतीकृतीअगाध । ह्मणतीहाकोणमहासिद्ध । अंतरिक्षचरकाष्ठ ८९ निरखोनआश्चर्यकेलेंपोटी । ऐसानदेखोंकदादृष्टीं । हाधूर्जटीकींपरमेष्ठी । मृष्टीवरीअवतरला ९० मनींविस्मितमैनावती । सद्गदनेत्रींअश्रुस्रवती । तंवतेवदेसवींप्रती । सद्गुरुनिश्चितीकरूंहा ९१ अन्योन्यस्त्रियांसवदेतीवदनीं । गुप्तवार्ताठेवामनीं । जनीझालियाषट्‌कर्णी । कार्यविक्षेपहोतसे ९२ निजगुजगुह्याचीगजबज । करितांकार्यनासेसहज । मगकेंविप्राप्तलाभमज । गुरुप्राप्तीचाहोईल ९३ परीकोठीलकोठेंआहे । दूतींससांगतीजाऊनिपाहे । मौनमुद्रेकरीनिश्चय । शोधकरोनयेई ९४ येथंआणावाजरीतपस्वी । तरीसर्वथानयेतोमनस्वी । ऐसेंजाणोनिअधस्वी । सिद्धशोधआणविला ९५ एकयामलोटतांरजनीं । शीघ्रजातसेराजजननी । आरूढोनिशिबिकायानीं । नाथदर्शनींआवडीं ९६ सप्रेमकंठींप्रेममाळा । सहचरसख्याबारासोळा । सर्वेयेतांजिच्याअबळा । सत्रावीचेतेकाळीं ९७ मठींनिमग्नअसतांयोगी । पातलीतेथेंतेतन्वंगी । नमनकरीतसेप्रत्यंगी । स्वभावेंसीगुरूतें ९८ चरणींस्पर्शिलेंअचळ

मौळ । प्रेमाश्रुचेविमळजळ । अभिषेकिलेंगुरुपदयुगुळ । सफळपुष्पींपूजिलें ९९ बद्धहस्तेंकरीप्रार्थना । पाति
तोद्धारणापतितपावना । पूर्णब्रह्मसनातना । नामअनामातीततूं १०० हेदयाळुत्वादयाघना । सकृपसकृत
होईदीना । जन्ममृत्यूकृतांतयातना । प्रतापेंत्रितापहरीहे १ तूंनाथअनाथसमर्थ । शरण आलोंवरोनिआ
र्त । आताकरावेंमजकृतार्थ । स्वार्थपरमार्थतोघडे २ तूंनिजमक्ताचाभक्तवत्सल । हेंचिजपेअनुदिनीमाळ ।
महिमानेणेंमीकेवळ । अचळअढळसुखाची ३ अज्ञानतिमिराहोयनाश । ज्ञानोदयाचारविप्रकाश । ऐसाया
वानिगमोपदेश । जेणेंनासेभवभ्रम ४ ऐकोनिमैनावतीचीवाणी । संतोषलामोक्षदानी । परीलौकीककडसणी ।
कसोटीपाहेसतीची ५ तूंहोसीराजजननी । मीतोंविचरेसदांस्मशानीं । वस्तीअमुचीनिरंजनीं । नमेज्ञानी
मीस्वयें ६ वृक्षातळींक्षणेकबसावें । किंवानिगूढगुहेंतसदांवसावें । किंवास्वच्छंदेंअसावें । एकटेंवसावेंसर्वदा
७ सांप्रतवसेंतुमचेनगरीं । प्रत्यहींआर्गीकाष्ठभारी । तृणासनींनिजांबरी । अवर्णप्रावरणआमुचें ८ कंदमू
ळफळाशन । नमिळतांतेंचिनिरशन । तृषेशींकरावेंजळपान । हेंभूषणआमुचें ९ नजाणेमंत्रयंत्रसाध
न । नजाणेंउपासनाआराधन । नजाणेंमीज्ञानध्यान । क्रियाकर्ममीनेणें १० कैंचेंवैराग्यत्यागभोग । कैंचा
योगहाभवरोग । कैंचेंअध्यात्मकैंचामार्ग । लयलक्षतेंहीकळेना ११ कोणेभ्रमेंभ्रमलीसछंदीं । मीतोंनेणें उप
देशविधी । विक्षिप्ताचेलागसीनादीं । निःशेषउपाधीवर्तत १२ यापरिउदासोत्तरीं । वदतेझालेजालंदरी ।
तंवदुःखितहोयअंतरी । राजमातातेवेळीं १३ वज्रपातमानीतेअवसरी । कींचपळाकोसळेआंगावरी ।
हृदयींखोंचलीतीक्ष्णसुरी । विकळसुंदरीहोतसे १४ अहाकटकटाप्राक्तन । पूर्वसुकृतेंवोळेसुधाघन ।
दुर्धरदुष्कर्मसुटलाप्रभंजन । तेणेंवितळलाजाणपैं १५ म्लानवदनीसजलनयनी । नमस्कारीगजगामिनी ।
जातीझालीगजजननी । तंवदयाउपजलीअंतरीं १६ मस्तकींठेवोनिअभयपाणी । निगमोपदेशतत्काळश्र
वणीं । जेविआदिनाथेंमृडानी । उपदेशिलीज्यापरी १७ जन्ममृत्युजरामरण । दर्शनेंगेलेंनिरसोन ।

अनंतपुण्यकृतकल्याण । उपदेशमात्रें जाहलें १८ भवसमुद्रउल्लंघोन । पारपावतीनिरंजनवन । जेथेंगे लेंमीतूंपण । दृश्यभानगळालें १९ जेथेंदेहभावानुरेठाव । समरसस्वरूपीस्वयमेव । ब्रह्मानंदींचेंवैभव । प्राप्तहोयगुरुकृपें २० घटाकाशमठाकाश । चिदाकाशींस्थितीनिवास । तेथेंहोवोनिसामरस्य । मूळअविनाश तेंस्थळ २१ शून्यभुवनसर्वोत्कृष्ट । काकीमुखसूक्ष्मवाट । ब्रह्मगिरीचाआवडघाट । त्रिकूटमार्गदेखिला २२ श्रीहठऔठपीठगोल्हाट । प्रकाशेंप्रकाशघनदाट । अष्टदिशांतलखलखाट । भ्रमरगुहासुभटती २३ जेथेंसत्रा वीचासंघाट । तेंब्रह्मनगरीचीसुरम्यपेंठ । चिद्रत्नाच्यावस्तुअचाट । निघोटसघनभरियेलया २४ तेथेंअनंतव पळाएकवटती । सुप्रभउदयशशीगभस्ती । उष्णचांदण्यातीनास्थिती । अनुपम्यकितीवदावी २५ अनुहत तुरेशुशब्दध्वनी । मंगळमंजुळमंगळगाणी । आकाशशब्दलीनगगनीं । आलापउठतीदशविधी २६ अनंतआनं दएकवटले । सुखाब्धीचेपूरलोटले । स्वानंदाचेंभरतेंदाटलें । दैन्यफिटलेंदशेचें २७ तोनाथमार्गहोयउलट । जीवदशेसकरीपालट । सुषुम्नेचीगतीसधट । इडापिंगलाअटती २८ जेथेंजीवशिवाचासंयोग । मगतेगेंदवडिले भवरोग । मगगेलेदुःखसांग । सुखानुरागपैंजेथें २९ हीयोगगतीजयापूर्ण । तयाभुक्तीमुक्तीअनंतकल्याण । मायी कप्रपंचदुःस्वप्न । जायनिरसोनजागृतीं ३० असोपूर्णोपदेशमैनावतीतें । सकृपझाल्तेतेसतीतें । मगकरोनिजागृ तीतें । नाथस्तवनींअनुसरली ३१ जयजयसद्गुरुचंडांशा । निजजनमानससरोजविकाशा । सदयहृदयपरेशा । ज न्मांतकापाशहारका ३२ नमस्कारोनिवंदेआदेश । म्हणेधन्यआजिचादिवस । बहुतजन्मींचासुकृतांश । फळाआला आजिपैं ३३ आज्ञामागोनजायसदनीं । सोहंस्मरणसदावदनीं । अजपाजपअनुदिनीं । ब्रह्मैवसत्यमानात ३४ ब्रह्मैवसत्यमिथ्याजग । हाचितींतोंनिश्चयानुराग । धिक्कारोनिराज्यभोग । वैराग्यस्थितीबाणली ३५ राजमा ताराजालयीं । जातीझालीसत्वरपाही । निशिमवर्ततांप्रत्यहीं । दर्शनोद्देशेंजातसे ३६ अर्घ्यपाद्यादिकउपसंभार । [illegible]पूजीतनिरंतर । [illegible] । नगरजनींगुप्तते ३७ परीश्रेष्ठरातीनिवदतीकोणी । गूढठेविलीस

नीचेंमनीं । उपश्रुतीउडतश्रवणीं । पट्टभार्याश्रुतझाली ३८ सत्यकींअसत्यवार्ता । तोशोधकरागीराजकांता ।
तोंप्रमाणचपाहतां । राजमाताजायकीं ३९ तोंप्राप्तझालीशर्वरी । रावप्रवेशलाअंतःपुरीं । रत्नखचितदामोदरीं ।
येताझालास्वभावें ४० सदाप्रदीप्ततेजोमय । तेणेंउज्वलितादिसेआलय । अनेकवर्णीप्रदीप्तोदय । चित्रशिवे
त्रसुप्रभा ४१ चांदवेंउभविलेचंद्रकांती । मुक्ताघोषझालरीडोलती । काश्मीरकवचीदीपज्योती । रम्यदिस
तीपाहतां ४२ पाचूचेरावेउड्डाणघेती । नीळमयूरेंनृत्यकारिती । हिऱ्याचेमराळतळपती । मुक्तपुंजआननी
४३ सजलकारंजेंउडती । माजिमाणिक्यकमळेंविकासती । इंद्रनीळभृंगझंकारिती । मीनतळपतीहिरियाचे
४४ अप्रतिमरत्नपुतळे । गातीनाचतीस्वयेंस्वलीलें । सुगंधसुशोभिरम्यस्थळें । इंद्रभुवनासारिखीं ४५ आ
समंतवेष्टीतस्त्रियांचेवृंद । थवेतिष्ठतीतेथेंविविध । ऐसाजोवरअगाध । लाधलानृपवरसुकृतें ४६ अष्टभोगउप
चारसह । पुष्पभूषणेंअवतंसवलय । तांबूलादिसुगंधद्रव्य । प्रियाप्रियातेंअर्पित ४७ सर्वसिद्धीसिद्धाचेनी । सि
द्धीतिष्ठतीजोडोनिपाणी । तेविअनुकूळसकळकामिनी । विनीतभावसर्वदां ४८ जेंविनक्षत्रींरोहिणीवर । कीं गोपीं
वेष्टितशारंगधर । तैसागोपेंद्रनृपवर । स्वस्त्रासींक्रीडत ४९ तंवतोरावचूडामणी । पट्टस्त्रियेचाधरोनिपाणी । जा
ताझालातिचेभवनीं । प्रीतिवर्धनीहोयते ५० समग्रकामिनीद्वारप्रदेशीं । राहात्याझाल्यालावण्यराशी । जेविंश
शीसकळकळांसीं । पूर्णिमेसीपरिपूर्ण ५१ रत्नमंचकींलावण्यलतिका । बैसविलेंनृपनायका । निरखोनिपतीच्या
वदनशशांका । कायाकुरवाळीआपुली ५२ राजभोगविलासोपचार । स्रक्चंदनादिसुमनहार । तांबूलदेतांवारंवार
कंकणशब्दउठती ५३ तेणेंनादेंकामव्याळ । जागृतहोऊनिउतावेळ । वमीतसेविषगरळ । निमग्नडोलेस्वच्छंदें
५४ तयेसमयींविनयोत्तरीं । ललनावदेतेअवसरीं । तवप्रतापसुप्रभदिगंतरीं । शरच्चंद्रासारिखा ५५ निशापती
तेंपरिलांछन । तवकीर्तिध्वजनिर्लांछन । बाह्यजनापवादेंकरून । दिसोनयेतेंएकपैं ५६ मजजनवार्ताझाली
श्रवण । शोधघेतांहोयप्रमाण । लोकापवादाचेंदूषण । तेणेंउद्विग्नमनमाझें ५७ रावघाबरेपणेपुसत । सत्व

रश्रुतकरीवृत्तांत । आतुरहोऊनिव्यग्रचित्त । होतेंझालेंनृपाचें ५८ यावरीवदतेसुंदरी । चारित्रवर्त्तलेआपुले
नगरीं । कानफाडाजालंधरी । नाथराहेमठांत ५९ तुह्मीकुळशीळकुळावतंस । सत्कीर्तिकीर्तीमिरवेयश । सक
ळनरेशांतनराधीश । परीमहत्लज्जावोढवली ६० निकटएकटीतुमचोजननी । प्रत्यहींजातसेदिनयामिनी ।
चर्चाउदेलीविश्ववदनीं । विपरीतार्थजनाचा ६१ वार्तासूत्रेंपेटलाक्रोधाग्नी । अहलबहळज्वाळारक्तलोचनीं ।
श्वासोच्छ्वासामौनाननीं । अधरदशनींरोवित ६२ क्रोधचमूचाठेकलाभार । अविवेकनृपमंत्रीअविचार । दुरा
भिमानेंवाढलेंनगर । शांतिदुर्गपाडिलें ६३ दुराभिमानेंघेऊनपैंज । ह्मणेकरीनानिर्वाणझुंज । लोकेषणाचीत्यागू
नलाज । अपकीर्त्तिध्वजउभविला ६४ भ्रांतीभेरीटोकिल्यासिरा । वीरआवेशलेएकसरा । विविधनाभेंहिअव
घारा । एकाग्रतेंकरोनियां ६५ विकल्पभ्रमपंचदुराचार । कामक्रोधमदमत्सर । दंभमोहलोभअनिवार । अनि
वारदुष्टउठावले ६६ नृपश्रवणउलहाटयंत्र । स्त्रीवार्तेचेंअपवादसूत्र । क्रोधाग्नीपेटलाक्षणमात्र । हृत्सदनींगोळा
धडक्त ६७ तेणेंधैर्याचास्तंभपाडिला । विचारावाचुराझाला । अविचारतेथेंप्रवेशला । गडघेतलाह्मणतसे ६८
दुर्वाक्याचिखोचतीशर । तेणेंघायाळाविचारांतर । आरक्तहोऊननेत्र । घूर्मीतशब्दींथोकला ६९ बुद्धीभ्रंशलानृप
वर । भ्रांतीभुलीदुर्वासनासमग्र । वोवाळितीअतिसत्वर । चिंतातुरेंवाजती ७० प्रभातींपातलासभेभूप । चित्तीं
दाटलाहृदसंताप । अविचारमंत्रीयेआपोआप । येताझालातेवेळीं ७१ लौकीकविरुद्धनादिसेजनीं । विनयन
म्रताबाह्याचरणीं । पोटींकट्टुतावृंदावनीं । परीवरीदिसेसाजिरें ७२ तेविल्वांजावोनितेथें । प्रार्थोनिआणीनाथ
येथें । सवेंदयहस्तीरहंवरासहित । सेनासंभारपैन्यावा ७३ मंगळवाद्यमंळतुरें । गजस्कंधींदुंदुभिगजरें । सत्का
रोनिनम्रोत्तरें । जालंधरातेंआणावें ७४ अवश्यवदोनिकरीगमन । सेनेसहनिघेप्रधान । पुढेंगर्जतीबंदीजन ।
यशवर्णनकरिती ७५ वेत्रपाणीशस्त्रपाणी । छत्रचामरेंशिबिकायानीं । अश्वस्वारसेनाघेउनी । समारंभेंसींनि
घाला ७६ भारसंभारमठानिकटीं । येत्याझाल्यावीरथाटी । जैंविनिर्जरांच्याकोटी । तयेवीशिवाचेंदर्शना

७७ राजमंत्रीकरीआदेश । नमनकरोनिह्मणेदासानुदास । आजिझालाधन्यदिवस । स्वामिदर्शनेंकरोनी ७८ बद्धहस्तेंप्रार्थितसे । तुह्मापाचारिलेंघराधीशें । उत्कंठितदर्शनोद्देशें । तुमचेअसेस्वामिया ७९ येरूवदतीकायकारण । आमुचेंकिमर्थप्रयोजन । कदानघडेतेथेंगमन । अर्थसाधनकोणतें ८० परस्परेंकोणताअर्थ । हेंहीनकळेमनोगत । हितस्वार्थकींपरमार्थ । कोणतंहीमीनेणें ८१ आह्मोस्मशानींराहाणार । भिक्षेसींफिरतोंदारोदार । आह्माकासयादळसंभार । गजतुरंगादिऐश्वर्य ८२ जेणेंसताप्रसन्नेंकरोनी । पालाणिलीहेमेदिनी । ऐसाराजचूडामणी । कायह्मणोनीमजवाहे ८३ तोऐश्वर्यवाननरपार्थिव । शक्रासमानसुखवैभव । ऐसेंअसोनमजगौरव । पाचारितोकिमर्थपैं ८४ मीआलियातेथवरी । राज्यदवडीऽहेनिर्धारी । ऐसेंदिसतसेपुढारी । मजअंतरीं समजलें ८५ ऐसेंवदतांउदासोतरी । परमघाबरलाराजमंत्री । वारंवारचरणावरी । मौळठेऊनविनवित ८६ तुमचेकृपेचेअवलोकनें । तात्काळतुटतीभवबंधनें । जन्मजरामृत्यु जाण । नाथदर्शनेंनासती ८७ अनेकजन्मींचेंसुकृतगांठी । तरीचहोयसद्गुरुभेटी । चौऱ्यासिचीआटाआटी । चुकवीतसेगुरुनाथ ८८ खोटेंनाणेंखरेंबाह्यपरीपरिणामींखरेंनोहे । तेविकुटिळाचेंहृदयपाहे । नम्रवचनींप्रार्थित ८९ भोळादयाळकरुणाघन । बोळलासकृपकरीगमन । पुढेंआणिलेंसुखासन । वाहनारूढनव्हेपैं ९० पदींपादुकाविराजती । शुभ्रविभूतीविलसेकांती । श्रवणींमुद्रातळपती । कटींमेखळाविराजे ९१ शैलीशृंगीअजपामाळ । कुबडीकींगरीकुमंडल । दीनोद्धारार्थदीनदयाळ । जातेझालेस्वइच्छें ९२ गमनकरितांपादचारी । छत्रेंचामरेंवाद्यगजरीं । उभयभागीनरनारी । नमस्कारितीनाथातें ९३ गुढियातोरणेंघरोघरीं । कर्दळीस्तंभउभविलेद्वारीं । कुंकुमलिंपितमहीसुंदरी । रंगमाळाघातल्या ९४ वार्तीकवार्त्ताजाणविती । एकोनसामोराजायनृपती । नमस्कारोनिसद्गुरुमूर्ती । सिंहासनींआरूढवी ९५ तंव्हहोतीझालीवरदगिरा । सफळजन्मरेनरेश्वरा । यावतसूर्यशशीवसुंधरा । चिरंजीवविजयीचिरकाळ ९६ अर्घ्यपाद्यादिपूजन । धूपदीपनीराजन । परिमळद्रव्यस्रक्चंदन । षोडशोपचारेंअर्चिलें ९७ जेविंनभगर्भींनिशाकर । तेणेंशुभ्रादिसेअंबर ।

तेविमुख्यासनींजालंदर । शोभायमानदिसतीपैं ९८ जोडोनियांउभयकर । प्रार्थीतसेराजेश्वर । आजिआनं
दाचादिवसथोर । उदयदेखिलानाथाचा ९९ मगचतुर्विधपचवूनअन्न । सुवर्णपात्रींनानापक्वान्न । नाथासी
करविलेंभोजन । अतिआदरेंकरोनी २०० करशुद्धीअर्पोनिस्वहस्तें । मुखशुद्धीतांबूलदेत । मगनाथातें
प्रार्थित । राहावेंयेथेंआजिपैं १ उत्तमह्मणूनगुरुसमर्थ । माध्याह्नशर्वरीप्रवर्तत । तोंउन्मनीसर्वेसमाधिस्थ ।
होतेझालेस्वानंदें २ होष्यनचुकेहोणार । बुद्धिभ्रंशराजेश्वर । अनर्थयोजिलादुर्धर । दुर्बुद्धीचेदुर्मदें ३ ईश्वरी
मायाहेविचित्र । भवितव्याचेंवेगळेंतंत्र । पूर्वकर्मब्रह्मसूत्र । विनाशकाळींदुर्बुद्धी ४ पाहाप्रारब्धेंबुद्धीविपरीत ।
अविद्यात्मकेंघडेअनुचित । भविष्यानुसारयेतमनांत । बुद्धीकर्माअन्वय ५ शमिकध्यानस्थऋषीश्वर । छळी
तयापरीक्षितीनृपवर । मृतसर्पाचेंकलेवर । कंठींसूदलेंतयाचे ६ स्त्रीबुद्धीचियेबोलें । रामचंद्रावनींदवडिलें ।
साहसकर्मआरंभिलें । साह्यझालेहोष्यपैं ७ कींजानकीचेंवचन । कनकमृगार्थरघुनंदन । जाताझालानलगतां
क्षण । पुढेंअनर्थवोढवें ८ तैसागोपेंदुनृपवर । विचारनकरितांअविचार । स्त्रीबुद्धीनेंदुराचार । पूर्वकर्मआचरत
९ नकळतांसिंहासनासहित । नाथासटाकिलेंकूपांत । अश्वमळमूत्रेंआच्छादित । अनुचितकर्मकेलेंपैं १० जें
विज्योतिर्लिंगापदीताडिलें । कींशिवप्रसादभग्नकेलें । सुधारसातेंत्यागिलें । मोरियेमाजीदुर्दैवें ११ भागीरथीचें
जळसोज्वळ । अमंगळस्थळींटाकीचांडाळ । तैसझालेंआजकेवळ । दुर्मदनृपाळनजाणे १२ असोतुरंगमूत्रग
र्तांविशाळ । त्यांतटाकिलागुरुदयाळ । अश्वलिदीचावरीअचळ । रचीतात्काळानिर्दय १३ दुर्दैवानेंघेतलीधांव ।
प्रवेशेक्रोधाचेंराणीव । भूलीभ्रांतीचेंवैभव । विवेकहावघरियेला १४ अज्ञानघोरनिशीदाटली । दुर्बुद्धीचीनिद्राआ
ली । गाडमूढपडिलीभूली । मुमूर्षुसुषुप्तहोउनी १५ प्रभातकरिजागृत । घडीघडियाळझणत्कारित । परीतेनहो
तीजागृत । अज्ञाननिद्रासक्तपैं १६ पूर्वपुण्याचाअभ्युदय । तेंविहोतसेभास्करोदय । राजमाताशोधपाहे ।
करितीझालीनाथाचा १७ कालऐकिलेंआलेयेथें । आजनादिसतीपाहतांतेथें । नेणोंगेलेकोणपंथें । नकळेस्थळ

नाथांचें १८ अंतःपुरीअंतःकरणीं । राजजननीदुःखितमनीं । विकळहोऊनपडेधरणीं । अश्रुनयनींलोटती १९
बारासोळासहचरी । आणीद्विपंचचतुरनारी । परमप्रियानवजणीनिर्द्धारी । चौघीशोधितिनाथातें २० साहा
चारअष्टादश । जयाशोधितीआसमास । परीठायींनपडेतयांस । शिणोनितटस्थराहिले २१ सातपांचतोनद
शक । आणिपंचवीससम्यक । शोधितांश्रमतीनिःशंक । ठायींनपडेतयांसी २२ चौऱ्यासीलक्षपाहिलींस्थळें ।
परीनभेटतीगुरुदयाळ । बहुसुकृताचेंप्राप्तफळ । आजिनिर्फळमजदिसतसे २३ कटकटाह्मरेपरमेष्ठी । कायलि
हिलेंसअदृष्टीं । श्रीगुरूचीपडिलीतुटी । आटाआटीदुःखाची २४ अरळसुमनसेजेवरी । निद्रानयेचिक्षणभरी ।
तळमळोनिविकळसुंदरी । राजमाताहोतसे २५ त्यजोनियांराजभोग । ऐश्वर्यसुखाचाकेलात्याग । सुमनहार
भासेउरग । जेविविरहणीज्यापरी २६ झालीविषयभोगींउदास । मनींभरलेंसद्गुरूपिसें । अतिउत्कंठितमानस ।
दर्शनोद्देशेंनाथाचे २७ नगरींनकरीकोणीवार्ता । सर्वहीगुंतलेप्रपंचस्वार्था । अज्ञाननेणतीगुरुसमर्था । हितपर
मार्थानजाणती २८ नगरींउल्कापातहोती । पाषाणप्रतिमाहास्यकरिती । कूपांतोनिशब्दनिघती । नक्षत्रपा
तहोतसे २९ दुर्भिक्षआणिअवर्षण । दैन्यदरिद्रअकाळींमरण । गुरुछळणींदुश्चिन्हें । होतींझालींतेधवां ३० पुढी
लकथापरमगहन । पुण्यपावनमहदाख्यान । श्रोतेवक्तेहोतीपावन । अगाधमहिमानग्रंथींहे ३१ अग्रापासोन
मूळपर्यंत । इक्षुदंडगोडबहुत । तेविआदिनाथलीलाग्रंथ । शुक्लपक्षन्यायेसी ३२ कथास्वर्गींस्वर्धुनी । करितां
श्रवणेंपातकाधुनी । सज्जनश्रोतेभगीरथयत्नीं । प्राप्तहोयसर्वांतें ३३ कथागंगाजळतुंबळ । श्रवणेंभेदीपापा
चळ । त्रिविधतापकरीशीतळ । कथाकलिमलनाशनी ३४ आदिनाथलीलाग्रंथभवानी । अष्टादशोध्याय
आयुधधारिणी । षड्विकारदानवदमनीं । प्रणवरूपिणीविश्वाद्या ३५ अष्टादशाध्यायींहेचिगती । अष्टाद
शभारवनस्पती । कींअष्टादशाध्यायीसप्तशती । पुराणेंवर्णितीजियेतें ३६ स्वस्तश्रीआदिनाथलीलामृतग्रंथ ।
ग्रंथकर्ताभैरवसमर्थ । तत्प्रसादेंआदिनाथ । अष्टादशोऽध्यायगोडहा २३७ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ अध्याय १८

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ श्रीनमासजयजयतां । जोचानेचराचरआलेंव्यक्ती । आदिपुरुषआदिशक्ती । तेप्रक तिपुरुषवंदिले १ जोआदिमध्यअवसानरहित । अजआजितअव्ययविरहित । जोहोयत्रिगुणातीत । आभास भासावेगळा २ असोगतकथाध्यायींकथासंबंध । कूर्मीटाकिलामहानसिद्ध । राजमाताकरीखेद । शोधकांहींन लागे ३ दुर्बुद्धीनेंवरिलानृपाळ । दुर्दशेचीमूदलीमाळ । सद्बुद्धीभाजाकेवळ । कीर्तिरुसोनिजातसे ४ अज्ञान तिमिरनिशादाटली । दुर्बुद्धीचीनिद्राआली । गाढमूढआतिदाटली । मुमूर्पुसक्तहोउनी ५ पूर्वपुण्याचाअभ्यु दय । तेविहोतसेभास्करोदय । नित्यनैमित्तसारूनपाहे । रावहोयजागृत ६ प्रभातकाळकरीजागृत । घडिया ळघटकाझणत्कारित । परिअज्ञानसक्तनिद्रिस्थ । नहोतीजागृतकदांहीं ७ ऐसाहोतांप्रातःकाळ । सभेसपात लातोभूपाळ । कुत्राभिपट्टअढळ । तयावरीआरूढला ८ दुराभिमानाचामाथांमुगुट । गर्वावतंसखोविलासघ ट । मीपणाचातिलकसुभट । मदमृगमदरेखिला ९ दुःखउद्वेगकुश्रवणीं । आक्रोशतांबूलरंगलावदनीं । प्रला पचंदनभूषणीं । विकल्पपरिमळगंधपं १० अविद्येचीएकावळी । चिंतापदकवरीझळाळी । तळमळतळम ळतेजागळी । षड्विकारेंतळपती ११ लोलूप्यतेंचीकेयूरभूषण । अर्चनहीनअदातृत्वकंकण । अनेकसंशयमु द्रिकाजाण । अंगुळीतमिरवल्या १२ पदींनिंदेचातोडर । अहंपणाचाशब्दगजर । सिद्धस्पर्द्धानिरंतर । ने पुरवाद्यसघोषें १३ अविचारचीरपरिधान । विकाराचेंउत्तरीवसन । अज्ञानस्वर्गकरभूषण । हिंसातेजेंलखलखीत १४ अविद्येचेंवोडणकरीं । गुप्तकटीवासनासुरी । असंतोषछत्रवरी । प्रपंचचामरेंढळताती १५ दुर्वासनेचेंलघुवीर । रजतमविभागीवेत्रधर । उभेउभयनिरंतर । रायापुढेंतिष्ठती १६ आशातृष्णेचेंहोतनृत्य । षड्विकाररागसुसंगीत । चिंतालापआलापित । मूर्छनामूर्छितकरितातां १७ यापरीलोटतांकांहींदिवस । एकेदिवसींतोनरेश । अंतःपुरींअ नायासें । नित्याभ्यासेंयेतसे १८ तोपरात्परपरसात । राजमातापांचमंदिरींनिवांत । सप्तवगदामोदरांत । द्विदळ

१ काम क्रोध लोभ मोह मद मत्सर. २ झाला आहे वाढला वृद्धझाला क्षीणझाला नष्टझाला हे साहाविकार देहाचे.

द्वारींपाहातसे १९मलयाचळसंभूतचंदन । चौरंगीवैसेनृपनंदन । स्त्रियातल्लीनपाहूनवदन । तिष्ठतातीसेवेतें२०
अगरअंगजासुगंधबहुत । सुवासतैलाभ्यंगकरित । लावण्यलतिकास्वहस्तें । नृपांगातें मर्दिती२१गौरवर्णेनेराखि
लीपृष्ठी । मुक्ताजाळीवीरगुंठी । अकस्मातगेलीदृष्टी । मैनावतीचीतेकाळी२२तनुतप्तसुवर्णदीप्ती । अगम्यला
वण्यव्यक्ती । दुजाशोधूंजातां जगतीं । भुवनत्रयीं असेना२३मनींविचारीराजजननी । ऐसाचित्रैलोक्यचंद्रचूडा
मणी । तोहीपडलामृत्युव्यसनीं । विचित्रकरणीकाळाची२४जोअरळसुमनाचेशेजेवरी । निद्राकरणारदिवारा
त्रीं । तोस्मशानींचितेवरी । भस्मझालाक्षणांत२५तैसाहापुत्ररूपावतंस । परीमृत्युमुखींहोईलग्रास । तेणेंसुदुःखि
तमानस । कुमारमोहेंकळवळली२६सदुःखेंअश्रुस्रवती । नेत्रोदकाचेबिंदुपडती । नृपस्कंधानिश्चिती । अकस्मा
तपाडियेले २७ जळबिंदुपृष्ठींपतन । होतांजाणवेनृपनंदन । चतुर्दिशाविलोकुन । आश्चर्यकरिताजाहला २८
वृक्षपक्षीनसतांघन । जळबिंदुपडिलासेकोठून । पुन्हांऊर्ध्वपाहातसेजाण । तोंस्वमातेतेंदेखिलें २९ आरक्त
तालेऊननयनीं । सजललोचनम्लानआननीं । रुदनकरितांदेखिलीजननी । विस्मितमनींहोतसे३०ह्मणेअंबेम
र्यादवेली । दुःखाब्धीनेंकांउल्लंघिली । मजचिंताउदेली । हृदयामध्येंआजिपं ३१ कोणेमंदिरींअमर्याद । निष्ठु
रोत्तरींवाग्वाद । कींनगरजनींजनापवाद । ह्मणोनखेदपावसी३२जेविजननीचेकैवारें । निक्षेत्रीकेलीपृथ्वीपरशधे
रें । तेविशत्रुमर्दीनसारे । दुष्टांदंडीनप्रतापें३३तरीऐकेंपुत्रात्रिभुवनसुंदरा । चातुर्यैदूर्यवैरागरा । देखोनितवतनु
सकुमारा । खेदउदेलाअंतरीं ३४ तवपितालावण्यराशी । त्रैलोक्यचंद्रवदतीत्यासी । तोहीपडिलामृत्युफांसीं । द
ग्धझालास्मशानीं३५याशरीराचेतोनक्रम । कृमीविष्ठाआणिभस्म । हाचिदेहाचापरिणाम । यावीणआनअसेना
३६सुवर्णापरीअंगकांती । परिहुतवदनींमिळती । अलक्तरंगप्रायअहळती । अस्थीजळतीतडतडां३७यापरीदे
हाचाहोयअंत । दारापुत्रींभ्रांतनिभ्रांत । मोहमदिरेंमदोन्मत्त । परीणामस्वार्थनेणती३८विषयतरूचीउभयफळें ।

१ आश्चर्य. २ मेघ. पर्जन्यकाळ. ३ वर. ४ मुख. ५ परशुराम. ६ शरीर.

कांताकांचनहींजावळें । कींकाळकूटाचेंजळसोज्ज्वळ । सेवितांमृत्युखरा ३९ पाहाव्याळफणीचियेछाये । मूषक मानीसुखावह । कींगोरियाचेगायनपाहे । मृगेंफांसापडियेलीं ४० विषयआमिषंविषापरी । मत्स्यंगिळितांप्राणाहारी । तैसेजीवभरिलेमरी । हव्यासप्रवाहींपडियेले ४१ गृहधनपशुजायासर्व । पुत्रपौत्रराज्यवैभव । काळेंविषयघालोनिकव । मायाफांसींगुंतवी ४२ मृषामृगजळीमृगधांवती । रानोरानहिंपुटीहोती । तैसेजीवहव्यासेंगुंतती । परिणामनेणतीमूर्खत्वें ४३ तैसाकाळउशांवैसलाजपत । कितीएकपक्षियांश्येनटपत । किंवाबकबैसेनिवांत । मत्स्याहारकरावया ४४ हिंसकस्कंधींवाहेमेषं । तोक्षणीकहोत आतिसंतोष । परीपरिणामीप्राणनाश । भविष्यनेणेज्यापरी ४५ तरीपुत्रासुजाणऐक । हाभ्रांतिभ्रमप्रसरमायिक । नश्वरहंमायिक । जळबुद्बुदज्यापरी ४६ तवतनूपाहोनकोवळी । अंतींपडेलकाळानळीं । यादुःखींहृदयींकळवळी । तुझियेमोहेंकरूनी ४७ रावह्मणेजननिये । जन्मलात्यासीमृत्युभय । महामृत्यूचाहाअपाय । यासीउपायनसेची ४८ मुळींचमृत्युलोकींचीवस्ती । मागेंमेलेपुढेंमरती । याचीकायसीकरावीखंती । जेंविगभस्तीउदयास्त ४९ अनेकजन्ममृत्यूचेपंक्ती । मागेंझाल्यापुढेंहोती । कोणअमरझालाक्षितीं । तोमजप्रतींसांगपैं ५० बोलेमैनावतीवचन । कांहींकेलियाभगवत्सावन । तेणेंचुकेजन्ममरण । सत्यसत्यात्रिवाचा ५१ भर्तृहरीराजचक्रवर्ती । शरणगेलागोरक्षाप्रती । तेणेंचुकविलीपुर्नरावृत्ती । जन्ममृत्यूयातना ५२ श्रीगोरक्षमहाराज । नव्याणवकोटीभूभुजं । चिरंजीवकेलेसहज । गुरुप्रतापेंकरूनी ५३ ऐसियाचीपडेगांठो । तरीजन्ममरणाहोयतुटी । कैवल्यलाभउठाउठी । प्राप्तहोयनिश्चयें ५४ ऐसेचिआपलेनगरांत । होतेजालंदरगुरुसमर्थ । परीआतांकोठेंसांप्रत । नाथमहिमाकळेना ५५ जेंविंवसिष्ठ कींविश्वामित्र । अगस्तीजमदग्नीआंगिरासुरं । दुर्वासदुजाभाळनेत्रें । तेवियोगींद्रमजगमे ५६ त्याचामहिमा अभिनव । जीवाचाकरीतत्काळाशिव । तेंसत्सुखाचेंराणीव । प्राप्तहोयगुरुकृपें ५७ तोजरीअसतास्वामीआजी

---

१ सर्प. २ उंदिर. ३ मांस. ४ मामा. ५ बायको. ६ व्यर्थ. मृगजळ. ७ बोकड. ८ पुनर्जन्म. ९ राजे. १० बृहस्पति. ११ शंकर

चिरंजीवकरिताक्षणामाजी । कायावाचावृत्तीमाजी । त्याचेचरणीगुंतली ५८ कधींपाहेनत्याचेचरण । जाय
पळनिमिषयुगासमान । उदांउद्विग्नमाझेंमन । चैननपडेक्षणभरी ५९ जिकडेअसतीसद्गुरुनाथ । तिक
डेयेवोमजवरीमारुतें । तेणेंहोईनकृतकृतार्थ । मत्स्वार्थजाणइतुकेनी ६० कायावाचामनेंदासी । त्याची
ह्मणवितेंअहर्निशीं । गुरुपदझाडीनआपुलेकेशीं । वाहेमानसींआवडी ६१ गुरुशातेंचवर्तमान । श्रवणीआतुर
माझेंमन । परीगहनपूर्वप्राक्तन । कोणीवार्तानवदती ६२ गुरुपदींच्यापादुका । कधींमस्तकींवाहीनदेखा ।
पारनसेतयासुखा । गुरुनायकावंदीन ६३ गुरुगृहींचीदासानुदासी । धिःकारीनतेइंद्रपदासी । सदांसाद
रगुरुपदासीं । स्वानंदराशीभोगित ६४ भ्रमरयेतांपुसेत्यास । तुझागुरुपदाञ्जींराहेवास । सांगेसद्गुरुकोगे
स्थळास । मगपुढारींजायतूं ६५ गुरुपदकमळींचाआंमोद । सेऊनधुंदझालामकरंद । तोनकरीवअनुवाद ।
स्वानंदछंदेझुंकारी ६६ असोजेआणिलेआपुलेमंदिरीं । कोठेंगेलेदीनोद्धारी । मजपाडोनिअंधारीं । गु
प्तप्रगटनेणवे ६७ अवचटलाभझालामजला । अमृतघनसंकुचवळला । प्रारब्धवातेंदुरावला । वितळोनगेलादुर्दै
वें ६८ त्रयोदशवर्षपर्यंत । दर्शनोद्देशेंमीवितस्थ । नकळेकोठेंसमाधिस्थ । बैसलेस्वस्थजाउनी ६९ देशांतर
फिरतफिरत । सप्तशेंतशिष्यांसमवेत । येताझालाकानिफनाथ । रावेंनृपनाथअसती ७० सेनासंभारेसींनृप
ती । संप्रदायीनाथपंथी । गजसज्जवाजीपदाती । सेवेंतसदांतत्पर ७१ तंवश्रोतेकरितीप्रश्न । कानिफनाथहा
कवणाचाकवण । करावेंजीनिरोपण । आर्तश्रवणश्रवणार्थी ७२ तरींपरिसाजीएकाग्रचित्तीं । मद्रदेशींचादेशाधि
पती । सुरथनामेंअपारकीर्ती । शांतदांतप्रतापी ७३ तयाचीभार्यासुलक्षण । भामिनीनामें अतिलावण्य । उदरीं
नसेसंतान । सदांउद्विग्नउभयतां ७४ रायेंकेलेंशक्तिअराधन । तात्काळदेवताझालीप्रसन्न । तीतेंकरीसाष्टांगनम
न । वरंब्रूहीवदतसे ७५ येरूप्रार्थीजोडलेकरीं । मातेंपुत्रनसेउदरीं । मातेजननीकृपाकरी । पुत्रोद्देशेंप्रार्थित ७६

१ वारा. २ रात्रदिवस. ३ सुगंध. ४ मेघ. ५ सातशें ६ वरमाग असें भाषण.

जगन्मातावदेवचन । संततीहीनतवप्राक्तन । अन्यभागेवरदान । तुजमीदेईनानिश्चयें ७७ पुन्हांप्रार्थिताझालानृप । राज्यवैभवअसेतवक्रुपें । तवअनुष्ठानालासाक्षेप । संततीइच्छाधरोनी ७८ कल्पतेरूनेंइच्छिलेंफळ । तरींआर्तांचेंकायबळ । शरणागताचाप्रतिपाळ । नकरितांदेवकैसेनी ७९ पुन्हांदेवताझालीवदती । संचितींनसेतुझेसंतती । ऐसेंवदोनिनिश्चिती । अंतर्धानपावली ८० यावरीकांहींलोटतांदिवस । जालंदरपातलेभिक्षेस । रायेंवंदोनिनाथास । बद्धपाणीविनवित ८१ भामिनीयेऊनलागेचरणी । प्रार्थितसेदीनवाणी । पुत्राननपाहूननयनीं । अर्पणचरणींकरीनमी ८२ अवश्यह्मणतसेयोगिराज । भस्मदेतसेतेजःपुंज । ह्मगेपुत्रहोईलनिश्चयतुज । अंशावतारीजाणपां ८३ अभयगिरावदोनवदनीं । जातेझालेदुसरेसदनीं । रावविस्मितहोयमनीं । ह्मणेअघटितकेंविघडे ८४ राववीर्योदकींस्वातीजळ । मर्भशुक्तिकेंतसांठवलें । संभवेदिव्यमुक्ताफळ । दैदीप्यमानअमोल्य ८५ उत्तरोत्तरलोटतांदिवस । पूर्णझालेनवमास । पुत्रजन्मलारूपस । बृहस्पतीसारिखा ८६ विशाळभाळवक्षस्थळ । आकर्णनेत्रनासीकसरळ । गौरवर्णकोमळतेजाळ । सर्वलक्षणींनेटका ८७ रायें पुत्रोत्साहबहुतकेला । आनंदाब्धीउचंबळला । ब्रह्मानंदींसुखावला । हर्षझालाबहुतपैं ८८ जयवाद्यमंगळतुरीं । शर्करावांटितीवरोघरीं । मखरेंमंडपउभविलींद्वारीं । आनंदअंबरींनसमाये ८९ जातकर्मनामकरण । विधियुक्तकेलेंसंपादन । आवडीठेविलेंनामाभिधान । भद्रसेनविख्यात ९० गणकज्योतिषीविद्वज्जन । वस्त्रेंभूषणें देऊनधन । संतुष्टकेलेयाचकजन । सुवर्णमुद्रादेउनी ९१ येतांकुमरकुमारदशेंत । चौदाविद्यापारंगत । चौसष्टीकळासुसंगीत । वेदविशारदहोतसे ९२ रावविचारीनिजांतरीं । पुत्रकरावाराज्याधिकारी । आपणजावेंवनांतरीं । परत्रसाधनाआपुलें ९३ सर्वांसमानलाविचार । परीभामिनीचिंतातुर । जालंदराचावरदपुत्र । त्यासहाअर्पावा ९४ प्रधानह्मणतीकायअशक्य । तयाचेभारसुवर्णदेइतुकें । परीसिंहासनींअवश्यक । सुमुहूर्तें

१ कल्पवृक्ष. २ हात जोडून. ३ पुत्राचें मुख. ४ घर. ५ पुत्र. ६ जणती दशा. ७ निपुण, ८ आपले मनांतलें. ९ मुक्ती.

बैसऊ ९५ ज्योतिषीरायातेंवदती । उदयीकसुमुहूर्तआभिजेती । परीप्रारब्धाचीविचित्रगती ॥ होणारानेंश्चि
तीचुकेना ९६ निशीक्रमितांअकस्मात । राजपुत्रझालाप्राणहत । एकचिझालाआक्रांत । दुःखसमुद्रफुटला
९७ रावगडबडांलोळत । जेविझालावज्रपात । कपाळशूळेंअरंबळत । महाव्याघ्रजैसापैं ९८ भामिनीयेऊनि
तयेक्षणीं । मस्तकपिटीउभयपाणी । धबधबांवक्षस्थळबडवुनी । मृत्तिकावदनींघालिती ९९ ह्मणेएकुळतेंमा
झेंपाडस । परमडोळसआतिरूपस । उडोनिगेलाकोठेंहंस । दशादिशांसींदिसेना १०० प्रळयवोढवलाअनर्थ ।
एकचिहोतसेकल्पांत । प्रजाजनपरमदुःखित । शोकाअंतनसेची १ राजामनीभावभावी । आराधिलीसुप्रसन्नदे
वी । नृपापरिसेंतुझ्यादैवीं । संततीनाहींनिश्चयें २ परिअगाधसिद्धाचाप्रताप । जालंदरहोऊनसकृप । पुत्रदी
धलादुजाकंदर्प । वंशदीपउजळिला ३ धिक्कारअसोदुष्टसंचित । तोंप्रारब्धेंसुटलाप्रळयवात । झडपोनिनेला
अकस्मात । पुत्रशोकमजलागीं ४ अभ्युदयाचीपाहाटफुटली । कींनिर्दैवाकमळांभेटली । तेविजालंदरतेवेळीं
येतेझालेअनायासें ५ जेंविंमृत्युग्रस्ताअमृतपान । कींअवर्षणींवर्षेघन । तेविलद्रुहूवें आगमन । वांछितसमयीं
जाहलें ६ नृपतीघालीलोटांगण । प्रार्थिताझालादीनवदन । स्वामीदीधलेंपुत्रदान । तोहीनिधनपावला ७
तोअंतरसाक्षसर्वज्ञ । जाणेभूतभविष्यवर्तमान । तोरायासींवदेवचन । सावधानऐकपैं ८ पुत्राभिलाषधरोनि
मनीं । बैसवितांराज्यासनीं । ईश्वरमायेचीविचित्रकरणी । केविमिथ्याहोईल ९ स्वअपराधेंनृपलज्जित । अ
धोवदनीविलोकित । जेविदिव्यहोतांसत्य । होयलाज्जितज्यापरी १० अपराधस्पर्शतांआंगीं । यास्तववाग्देवी
राहेउगी । तोंभामिनीगणीसवेगी । वंदितीझालीनाथातें ११ ह्मणेस्वामीदयानिधी । आह्मांकैचीनिश्चयबुद्धी ।
सर्वस्वेंह्मणवितोंअपराधी । पतीतत्रिशुद्धीतुमचे १२ आह्मांअन्यायीअज्ञानमूढ । याचाअभिमानधरावाद्दढ । दी
नोद्धारहेपवाडे । पदींतोडरब्रीदांचा १३ अनेकजन्मींचेंअघदुस्तर । निरसेदर्शनेंसकृतमात्र । जेंविंशुष्कतृणसमग्र

---

१ स्त्री. २ काम. ३ लक्ष्मी ४ मेघ ५ मृत्यु ६ इच्छा ७ खालीं मुख करून.

दग्धकरी मिळ्यामी १४ प्रारब्ध असतां निर्फळ । मजवरदें दीधलें पुत्रफळ । परीपरिणामीं निष्फळ । हतभाग्य केवळमी असें १५ ऐसें परिसोन द्रवलें मन । करितेझालें शृंगीवादन । वोमकरें घरोनिश्रवणें । निद्रिस्थाजागृतज्यापरी १६ विबुध बैसोनि विमानयानीं । वोपितेझाले अपारसुमनीं । मंगळवाद्य जयजयध्वनी । सर्वविदनींजाणपां १७ उल्हाटयंत्राचे पैंशब्द । शर्करावांटिती सुख अगाध । ऋषिदेती आशीर्वाद । थोर आनंद होतसे १८ जितवणादि दानप्रसंग । रावराहाटे सर्वसांग । कोठेंन पडे कांहीं व्यंग । याचकतृंदें तोषवी १९ अपोराजपुत्रतये क्षणीं । मूर्धीठेवी सद्गुरुचरणीं । मस्तकींठेवूनवरदपाणीं । आशीर्वाददेतसे २० दीर्घायुषीचिरंजीव । अखंडप्राप्तयोगवैभव । तवदर्शनें जीवरौरव । चुकोनिगौरवपैं होती २१ शृंगीवाद्य धरिलाकर्णें । यास्तव कानीफनाथ नामाभिधान । मूळमंत्र उपदेशून । दीक्षाग्रहणकरविली २२ अलक्षदेश अगोचर । करिताझालामुखोच्चार । मातृभिक्षातदोत्तर । आणवीसत्वर श्रीगुरू २३ प्रबुद्धपौरजवदतीवदनीं । नकळेकाळगतीचीमांडणी । प्रारब्धाचीविचित्रकरणी । विधिलेखचुकेना २४ जोसूर्यवंशावतंस । दाशरथी अयोध्याधीश । प्रभातींयोजिलाराज्यासनास । परी अरण्यवासचुकेना २५ मुगुटकुंडलपीतवसन । त्यागूनवल्कलें परिधान । जटामंडितभस्मलेपन । साम्राज्यपदत्यागिलें २६ येवोनियांविश्वामित्र । सवेंनेतसेरामसौमित्र । तैसाचि आतांराजपुत्र । जोगडाघेऊनजातसे २७ दशरथातें पुत्रवियोग । होताझालाप्राणत्याग । तैसाचिहाहीदिसेयोग । दुःखप्रसंगसर्वांसीं २८ अनेकपरी अन्योन्यजन । सदुःखितमुखेंम्लान । एकह्मणतीहाभगवान । नाथरूपेंप्रगटला २९ जोमहाराजसद्गुरुसमर्थ । अघटितजयाचेंसामर्थ्य । जेणेंजीवविलाराजसुत । क्षणमात्रनलगतां ३० असोरावहोऊनिसद्गदीत । प्रेमाश्रुनिमळत्रवत । ह्मणेदासानुदासमीनिश्चित । उत्तीर्णहोऊंकैसेनी ३१ तूंभवकाननदहनकृशान । कीं मायासमुद्रीं कुंभोत्पन्न । तूंजीवाशिवात्मककारण । अपरोक्षज्ञानकारकतूं ३२ रावह्मणेमीअनन्यशरण । कायावाचापंचप्राण । सर्वस्व नाथपदींसमर्पण । निश्चयेंमीकरीतसे ३३ तंवशीघ्रयेवोनिराजभार्या । आज्ञांत्यागोनियांवार्या । प्रार्थितीझाली

१ दावाहात. २ कान. ३ देव. ४ पुष्पवृष्टि. ५ समुदाय, ६ मस्तक. ७ हात. ८ संसार रूप अरण्य जाळणारा अग्नि.

प्रतापवर्यां । सर्वेतनयानेतसा ३४ पुत्रधनाचेंदाऊनिस्वप्न । जागृतीपाहूनिमीनिर्धन । असोमाझेंविदुष्टप्राक्तन । कायकरिसीदयाळा ३५ पुत्रेंनदेखिलेंराज्यसुख । पूर्वप्राक्तनवैराग्यदुःख । कांहींमीनकेलेंकौतुक । लालनपालनइत्यादी ३६ हांसोनिबोलेयोगेश्वर । त्याचाचुकविलायमप्रहार । जन्मजरामृत्युसमग्र । निरसूनाचिरंजीवपैंकेला ३७ देहसंबंधेंह्मणसीपुत्र । तरीआत्मत्वींनसेपुत्रमित्र । गृहधनादिसुहृदगोत्र । याहूनिस्वतंत्ररेगव्हा २८ वैराग्यभाग्याभाग्यवैभव । वैडूर्यवैरागरींचेंऐश्वर्य । त्रैलोक्यसाम्राज्यअभिनव । स्वयमेवभोगीहा ३९ राजावदेऔदार्यउदधी । विधीनिर्मितनसताप्रारब्धीं । तीपावलीप्रसादसिद्धी । कृपानिधीतवकृपें ४० तरीआतांयेतसेंस्वामीसवें । मजनलगेराज्यवैभव । अहर्निशीवसावेंसर्व । असेंचिमजगमे ४१ ऐसापाहोनिनिर्धार । देतेझालेदुजावर । तूंतेंहोईलदिव्यकुमर । परमप्रतापीदूसरा ४२ सुप्रसन्नप्रसादआशीर्वाद । देऊनिजातसेमहासिद्ध । ज्याचामहिमाअगाध । भुवनत्रयींनसमाये४३झालाएकाचिजयजयकार । आनंदलेनारीनर । नमस्कारितीवारंवार । हर्षसमुद्रउचंबळला ४४ नृपपरिवारपौरजप्रधान । उभेतिष्ठतीकरजोडून । गजवाजिशिबिकास्यंदन । सिद्धअसतीतत्पर ४५ कानीफधरोनियांकरीं । जातेझालेजालंधरी । नगरनागरिकनरनारी । पाठोपाठींधांवती ४६ जेंविमथुरेसीगेलागोविंद । गोपगोपीकरितीखेद । तेविनगरजनाचेवृंद । शोककरितीआक्रोशें ४७ नगरप्रदेशींउपवनीं । उभेअसतीतेक्षणीं । सर्वत्रांतेंआज्ञावचनीं । जावेंसदनींआपुले ४८ जीजीइच्छाधरालमनीं । तीतीपावालमाझियेवचनीं । राजाविनवीकरजोडुनी । पुनर्दर्शनमजद्यावें ४९ अवश्यवदोनिसद्गुरुनाथ । जातेझालेउत्तरपंथ । कानीफातेंआज्ञापित । तीर्थयात्राकरावी ५० राजेजाहलेमदवुर्मद । तयांबोधूनिकरशुद्ध । नाथपंथहाअगाध । प्रकटकरीतूंसुजाणा ५१ राजयोगराजऐश्वर्य । जगद्वंद्यतूंप्रतापसूर्य । नृपउद्धरगाथतूंआर्य । वसोंदेहींतुझिया५२राजेमाजलेदुर्धर । निक्षत्रीकरीपरशधर । कृष्णार्जुनतदोत्तर । भारहरिलापृथ्वीचा५३यावरीजगद्गुरुआदिनाथें । आज्ञापिलेंगोरक्षातें । तूंजाऊनिचक्रवर्तीतें । उपदेशुनीउद्धरी५४न०याण

वकोटीनरेंद्र । उपदेशीगोरक्षयोगेंद्र। परमप्रतापीप्रतापरुद्र। भद्रकारकासुभद्रा ५५ असोगुरुपदींठेवूनिमौळा कानी फजायउतावेळ । देशउल्लंघितांसकळ। नृपाळयेतीदर्शना ५६ यावरीकानीफनाथें । नृपउपदेशिलेंसप्तशतें । मग्नेंहो ऊनदीक्षायुक्त। वैराग्ययुक्तज्यासवें ५७ राज्यआणितन्मनधनें । सर्वस्वकरितीगुरुअर्पण । अहर्निशीअनन्यशरण । सदासेवातिष्ठती ५८ मदोन्मत्तभद्रजाती । रहंवरवाजीपदाती । अनर्घ्यरत्नेंसंपत्ती । अर्पितातीसद्भावें ५९ मुगुट मुद्रामुगुटावतंस । स्वरूपरूपेंअतिडोळस । मुक्तामाळासुप्रकाश । जडितमेखळाविराजे ६० रत्नभूषणींमंडित कर । कुबडीपाचूचीमनोहर । कांचनाचावामतोडर । पदींपादुकाहिरियाच्या ६१ रत्नजडिताचेंसिंहासन । सुप्रभ दिव्यदैदीप्यमान । भूपतिष्ठतीकरजोडून । चामरेंढाळितीमस्तकीं ६२ अनेकसंप्रदायीनृपवर । सेनेसहसेवासा दर । भिक्षार्थवोपितीकरभार । देशोदेशींचेयेउनी ६३ अपोइकडेजालंदरी । पर्यटनकरितांतेअवसरीं । येतेझाले कांचनपुरी । स्वेच्छाचारीस्वइच्छें ६४ आदरेंकेलाश्रोतींप्रश्न । यास्तवकेलेंनिरूपण । गोरक्षचरित्रसंगतीनें । कानीफअख्यानकथियेलें ६५ पुढीलइतिहासकौतुक । परमरहस्यसुखदायक । श्रोतेपरिसोतश्रवणसुख । सुरस पीयूषापैंजाणिजे ६६ हाग्रंथमीस्वयेंकर्ता । हीनप्रेमजअभिमानवार्ता । अंतरसाक्षजाणता । नव्हेअन्यथाहीवा णी ६७ रथातळींचालेश्वान । तेअंगीवाहतसेअभिमान । रहंवरचालेमत्सत्तेनें । चंदनवाहकमीस्वयें ६८ पुष्पदं तेंकेलेंमहिम्न । परीआंगीझालातोअभिमान । तोंहास्यकरीशिववहन । तंवदशनींश्लोकदेखिले ६९ नाथवरींचा अनाथरंक । सिद्धसाधूंचामीसेवक । तुह्मामागतप्रसादभातुक । पोसणेंचेणेंमजप्रती ७० तुह्मींप्रत्यक्षज्ञानेशमूर्ती । पशुमुखेंसीवदलांश्रुती । तैसीचआहेहीरीती । उपकारकितीवदावा ७१ शुष्ककाष्ठाफुटलेपल्लव । प्रतापजयाचा अभिनव । तेचिज्ञानेशसद्गुरुभैरव । आदिनाथभावेंवंदित ७२ श्रीमत्आदिनाथलीलामृत । गोपेंदुआख्यान जगविख्यात । बद्धहस्तींशरणागत । द्वितीयोध्यायींनमियेलें ७३ नाथप्रतापपूर्णसागर । स्वात्मसुखावेंहें आगर । देशभाषांकितनागर । सुगरश्रोतयांसुप्रिय ७४ हाअध्यायएकुणिसावा । कींचोविसांतएकुणिसावा । कींसाठीमाझियेकुणिसावा । भावेंअर्चितांफळलाभे ॥ १७५ ॥ अध्याय ॥ १९ ॥ ओव्या ॥ १७५ ॥ ७ ॥

अध्याय २० वा.

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ नमोआदिनाथप्रणवोंकार । जोनिजशक्तीचानिजवर । जेथूनप्रगटेचराचर । विश्वविस्तारतेथुनी १ जेंविश्वाद्यवेद्यआद्य । जेंविष्णुविरंचीचेंआराध्य । तेंसनेकादिकांपरमवंद्य । तेंचिसाध्यगुरुपुत्रा २ वेदांतीह्मणतीनिर्गुण । मीमांसकह्मणतीकर्मकारण । नैय्यायिकह्मणतीईश्वरपूर्ण । सर्वकर्ताहाचिपैं ३ कपिलाचार्यसांख्यशास्त्री । प्रकृतिपुरुषवदतीवक्रो । भाष्यकारशब्दकुसरी । अर्थगौरवेंस्तविताती ४ पतंजलीयोगप्रसिद्ध । योगमार्गदावितीविशद । तोहानाथपंथअगाध । जगदोद्धाराप्रगटला ५ पूर्वाध्यायींकथानिश्चिती । कानीफनाथाचीउत्पत्ती । तेनिवेदिलीयथामती । श्रोतयांप्रतीआवडीं ६ असोसच्छिष्यांतचूडारत्न । कानीफनाथपरमसगुण । शोधकरीगुरूचाअनुदिन । चतुर्दशभुवनेंशोधिलीं ७ परीठायींनपडेसद्गुरुमूर्ती । जेंवीविश्वरूपीशोधितीश्रुती । तन्नतन्ननेतिनेती । परीनपवतीनिर्गुणीं ८ गुहागव्हरेंगिरिकंदरीं । कानीफशोधीजालंदरी । वनेंउपवनेंघोरांदरीं । मठमंदिरींदिसेना ९ चतुर्दिशादिगंतरीं । देवदेउळेंनिरखिलींनेत्रीं । सरोवरेंगंगातीरीं । नदनद्याहीपाहिल्या १० आरामरमणीतीर्थक्षेत्र । वापीकूपतडागविचित्र । सुस्थळेंशोधिलीसर्वत्र । परीअणुमात्रवार्तानलभेची ११ यावरीकानीफयोगेश्वर । सवेंसेनाशाईसंभार । पांचसहस्रराजेश्वर । सांप्रदायीसेवेंत १२ गजस्कंधींदुंदुभिघोष । हयहिंसतीपरमोत्कर्ष । उच्चैःश्रव्याचेगोत्रपुरुष । सालंकारीअसती १३ मदोन्मत्तदुर्भदहस्ती । विवेकांकुशआकर्षती । ज्ञानविज्ञानचवरेंडोलती । द्विभागेसींसतेज १४ दाहासहस्रभद्रजाती । जेंविजावडेऐरावती । कनकालंकारमिरवती । घंटानादेंसुशब्दी १५ पंचसहस्ररहंवर । दिव्यपताकाध्वजसुंदर । केतुसुप्रभदिनकर । उदयादिसतीवळीनें १६ सुवर्णतगटींसूर्यपानें । आतपत्रछत्रावीराजमान । कलशकविमुक्ततेउर्णे । आणितेझालेस्वदीप्ती १७ रत्नपाखराअनर्घ्यदिप्ती । पयःफेनधवल

---

१ सनत्कुमार. सनक. सदानंद. सनातन. हे ब्रह्मदेवाचे चार पुत्र.

अंगकांती । मनपवनाहूनगती । वारुउफळतीआकाशीं १८ रत्नदंडीवेत्रधर । अनेकआयुधशस्त्रध र । लघुयंत्रादिध्वजधर । पदातीवीरचालती १९ पुढेंगातीबंदीजन । नाथमहिमागुणवर्णन । गा यकसुस्वरगायन । रागउपरागभार्या २० एकस्त्रीसंगाचाकरोनित्याग । राजऐश्वर्यसत्तभोग । सुवैभवेंराजयोग । इंद्रभोगभोगित २१ मृगमदकेशरहरिचंदन । सुगंधमाल्यांबरभूषण । मुक्ताहारविराजमान । मुगुटकुंडलेंमिर वलीं २२ शैलीशृंगीपदमेखळा । कोटिमदनाहूनिआगळा । रत्नएकवळीरुळेगळा । नक्षत्रप्रायगमतीपैं २३ सायुज्यतेचेचवरडोली । आरूढलेअसतीतयेकाळीं । चंद्रवर्णींचवरेंसुढाळी । ढाळिनातीद्वयभागीं २४ सेना सिंधूअतिसुबळ । फुटलाभासेअतिविशाळ । जान्हवीचेंदेखोनिजळ । संगमहोऊंपाहातसे २५ रम्यरमणीकसुस्थ ळवन । निर्मळप्रवाहगंगाजीवन । तटींनिबिडवृक्षघन पत्रींपुष्पींडोरले २६ चंपकवृक्षचूतचंदन । पोफळीबकु ळीरातांजन । कपित्थअश्वत्थद्रुमार्जुन । अशोककांचनडोलती २७ देवदारमांदारसुंदरआंवळी । निंबदाळिंबब दरीकर्दळी । औदुंबरकेतकीपरिमळी । दशदिशाकोंदल्या २८ पादपांचाउपल्लव । प्लवंगमाचाहावभाव । विहं गमाचागौरव । तयेस्थळींहोतसे २९ पुष्पवाटिकेसुगंधसुमन । भासेजसेंनंदनवन । दशदिशापरिमळेंकरून । दमदमीतभरियेल्या ३० पाहोनिभागीरथीचातटाक । वाडेंकोडेंउतरलेंकटक । धरोनिमर्यादेचीअटक । सुख कारकतेंस्थळ ३१ सुवर्णपटाचीउभविलींशिबिरें । जडितकळसवरीसाजिरे । उंचमंडपएकसरें । सुवर्णस्तंभींदी र्घपैं ३२ डोलतांमुक्ताफळाचेघोष । हिरियाचेझळकतीराजहंस । मुक्तेंआननींसुप्रकाश । विद्युत्पताकाफडकती ३३ काषायझेंडेहटचोहाटी । नानावस्तूंच्याबैसल्याथाटी । व्यवसायाच्यापरिपाटी । घेणेंदेणेंहोतसे ३४ तोंअ कस्माततयेसंधी । गोरक्षपातलेकैवल्यउदधी । गंगातटाकींत्रिशुद्धी । येतेझालेअनायासें ३५ द्वैतमुळींनभेटे कोठें । यास्तवगोरक्षविचरतीएकटे । मार्गेंपुढेंघनदाट । अद्वैतानिघोटअसेपैं ३६ आम्रतरूचीसघनछाया । गोरक्षबैसलेतयाठाया । निगूढएकांतपाहोनियां । स्वइच्छेनेंअसती ३७ अच्युतडोरलेपत्रींफळीं । घमघमीते

सुपरिमळी । पीतारक्तपरिपक्कफळी । विशाळवर्तुळसुरसपैं ३८ वसंतऋतुहोतांप्राप्त । वनश्रीहोयऋतुस्नात । सुरसफळातेंप्रसवत । परमामिष्टरसाळपैं ३९शुककोकिळअनुवादती । तुच्छआह्मांअमरावती । त्रिदशहीसुवास इच्छिती । तयांप्राप्तीनव्हेची ४० गंगेतवदर्शनान्कीमु । ऐसीवदेनारदउक्ती । स्नानानपानाचामहिमाकिती । हरिहरहोतीस्वयेंते ४१ भीष्ममातेचाप्रवाहअमुप । दर्शनेंजळतीत्रिविधताप । पुण्यअगण्यगणनेचेंमाप । सहस्रशीर्षानव्हेची ४२ तंवकानीफशिष्यतेअवसरीं । येतेझालेजान्हवीतीरीं । तयानींगोरक्षदेखिलानेत्रीं । नमस्कारितीसर्वही ४३ तिहींवंदोनिकानिफातें । बोलतेझालेबद्धहस्तें ॥ आह्मींदेखिलेंयोगियातें । स्वर्धुनीतटींरै आतां ४४ वामदेवकींवादरायण । याज्ञवल्क्यकींवासिष्ठजाण । शुकहोयकींमत्स्येंद्र । जालंदरीचभासतो ४५ ऐकोनसुवार्तेचेशब्द । कानीफमानीपरमानंद । सर्वेघेऊनशिष्यवृंद । येताझालादर्शना ४६ दैदीप्यमूर्तीदेखिलीनयनीं । जेविडदेलावासरमणी । भस्ममेखळाकाषायवसनी । शैलीशृंगीविराजे ४७ आकर्णनेत्रीमुद्राश्रवणीं जेवितळपेसौदामिनी । आदेशआदेशवदतीवदनीं । परस्परेंसीतेवेळीं ४८ एकउमापतीएकरमापती । एकचंद्रकींगभस्ती । एकउशनाएकवाचस्पती । तेविभासतीउभयतां ४९ रिक्तपाणीनघ्यावेंदर्शन । ह्मणोनऊर्ध्वकरी अवलोकन । वनश्रीजननीह्मणोन । भिक्षादेणेंमजप्रती ५० अमृतोपमआम्रसुरस । कानीफह्मणेअर्पीभिक्षेस । आजिप्राप्तझालाधन्यदिवस । आतिथीभिक्षादेईकां ५१ जननीपुत्रहोयारेआतां । ऐसेंकानीफजंवबोलता । तवृक्षींहूनवृष्टीतत्वतां । होतीझालीआपैसी ५२ असंख्यतरूंचींअसंख्यफळें । पडतींझालींतात्काळ । सिंदूरवर्णपरमरसाळ । रक्तपीतसुरंगी ५३ कानीफफळेंअर्पुनी । ह्मगेसफळझालेंआजिचेदिनी । कृतार्थझालेसिद्धदर्शनी । सुदीनादिनआजिचा ५४ फळांचाकरवास्वीकार । तेणेंमीहोईनश्रेयस्कर । ह्मणोनकरीनमस्कार । वारंवारगोरक्षा ५५ मनेंवोळखूनमनाजाणतेझालेअंतःकरण । यासिसिद्धीचादुरभिमान । व्यर्थवोझेंवाहतसे ५६ ह्मणेसर्वांसद्यावागुरुप्रसाद । तोषवावेशिष्यवृंद । ऐसंह्मगोनाविविध । फळेंवोपितीसर्वांसी ५७ आज्ञापितांऐसें

वचन । सर्वेहीकारतें झालें ग्रहण । त्वचाबीजातें त्यागुन । पानकेलें सुरसची ५८ गोरक्षवदे कानिफातें । उच्छिष्टवी जत्यागिलें एथें । हें नेऊनजेथिचें तेथें । लावीवेगीं सुजाणा ५९ येरूह्मणे हें कैसें घडे । देठीं सुटलें केवीं जडे । गोरक्षह्मणे याचा विघड । करणें श्लाघ्यनव्हे पैं ६० तूं जरी गुरुपुत्रहोसी । फळें लावीं जेथिचीं तैसीं । ऐसें ऐकोनि मानसीं । उपायकांहीं सुचेना ६१ यावरी कानीफबोले वचन । तुह्मीलावा मीपाहीन । मगकरितेझाले कृपावलोकन । दीनबंधूदयाळू ६२ जननीपुत्रहोई येवेळीं । तुह्मीं जावें पूर्वस्थळीं । आज्ञापितां तयेकाळीं । बीज त्वचामिसळती ६३ सांचलहोतां पक्षियापरी । उड्डाणकरिती ते अवसरीं । वृक्षीं झोंबती ते एकसरीं । सर्व त्रनेत्रीं पाहाती ६४ कींत्या पीयूषरसाच्याकुपिका । असंख्यलागल्यावृक्षीं देखा । सनभझाल्यातरुशाखा । भांरदेखातयांचे ६५ कानीफचमत्कारोनिमनीं । हाविधिविष्णु कींशूळपाणी । नकळे ईश्वराचीकरणी । बहुरत्नावसुंधरा ६६ गोरक्षपुसतीगुरुक्वण । क्वणमुद्राक्वणआसन । आणिपंथाचें क्वणलक्षण । विविधकरोनि सांगिजे ६७ कोणकळाकोणध्यान । नादबिंदूचें क्वणस्थान । कोणजपकोणस्मरण । हें निवेदनमजकरीं ६८ कोणताग्रामकोणतें सुख । क्वणतें पानक्वणतें मुख । कायजाळूनकेलीराख । हेंही अवश्यनिरोपीं ६९ क्वणदंडकरीधारण । झोळीकोणतीकेलीग्रहण । कोणतीकंथाकोणतीकौपीन[1] । शैलीशृंगीकोणती ७० कोणतीमुद्रा कोणतीपात्र । कोणतीधुनीअहोरात्र[2] । निशिंदिनीं स्मरतांकोणतामंत्र । आणिस्वतंत्रकोणतो ७१ कोणतायोगियाविटाळ । कोणताभासभासिलअखिळ । कोणतात्यागअसे अढळ । सांगेप्रांजळकरून ७२ यावरीकानीफनाथवदंत[3] । सद्गुरुजालंदरीसमर्थ । अलक्षमुद्राजेविख्यात । मूळबंदीआसनजें ७३ सर्वाद्यजोनाथपंथ । साधकांदावीजोपरमार्थ । त्याचेलक्षणाचीमात । अनिर्वाच्यजाणपैं ७४ योगकळाजेसत्रावी । तेचियोगियापानकरवी । हतहटवटीचोजवी । सत्रावीजेनिजजनीं ७५ पश्चिममार्गीं आमुचीगती । अनुहतनादअनुदिनीं होती । ऊ

१ लंगोटी. २ रात्रदिवस. ३ बोलतात. ४ तो मी असा जप.

ध्येंदृष्टीसहजस्थिती । सोहंनिश्चितीजपेसदां ७६ पिंडपिंडाचाहीग्रास । हातोंनाथसांप्रदायीं देश । सुखजा
णाजविनाश । उन्मनीरहस्यजाणपां ७७ लंबिकाअवलंबोनिसत्वर । ब्रह्मरंध्रींचाजोपाझर । करोनिनीरपाननि
रंतर । काकीमुखातेंबोळखी ७८ अहंपणाजाळूनकेलीराख । सर्वांगींचर्चिलीसुरेख । सबाह्यवैराग्यतेणेंचोख ।
अजपाअरश्यमाळाही ७९ बोधदंडवसविलाहातीं । झोळीतेचिचारीमुक्ती । पंचतत्वीं विराजती । तेचिमेख
ळासाजिरी ८० सिद्धासनाचीकौपीन । तुर्याशैलीविराजमान । अर्धमात्राशृंगीगहन । यथानुभवेंकथियेलो ।
८१ हंससोहंमुद्राश्रवणीं । सद्बोधपात्रवसेपाणी । सोहंस्मरणीआननीं । सदाब्रह्मास्मिवर्तत ८२ ब्रह्माग्निप्रदी
प्तसर्वकाळ । तोचिधुनीप्रज्वाळितअनळ । अविद्येचाआह्मांविटाळ । सदासोवळेंअनुश्रुत ८३ ब्रह्मैवसत्यहा
चिदाभास । जगन्मिथ्याआभास । ओतप्रोतब्रह्मअविनाश । सदासंचरलेंसबाह्य ८४ मनोलयवासनात्याग ।
हेंचियोगियाचेंसौभाग्य । हेंनसतांदौर्भाग्य । तरीकेविपावतीस्वरूपा ८५ नवद्वारींफिरोनफेरी । भ्रमरगुहाद
शमद्वारीं । तेथेंसद्गुरुजालंदरी । ब्रह्मरंध्रींगुहातें ८६ यावरीकानीफपुसेसगुण । गुह्यतेंप्रगटकरोनज्ञान । कोण
सद्गुरुपंथखूण । निरोपणकरणेंउचित ८७ कवणयोगमुद्राकोणती । कवणपंथकोठेंस्थिती । कोठेंकोणाकोणाची
गती । नादहोतीपैंकोठें ८८ कोणतेंब्रह्मकवणतेज्योती । काळकोणविद्याकोणती । कोठेंमनपवनसामवती ।
हेंनिश्चितीसांगावें ८९ नादबिंदूचेंस्थानकवण । कोणकळाकायलक्षण । कैसेंकरावेंकल्पसाधन । कायदमनक
रावें ९० यावरीगोरक्षदेतीउत्तर । जोअयऊर्ध्वाहूनपर । जोरूपदेखेअगोचर । तोचिमत्स्येंद्रसद्गुरु ९१ आ
दिनाथापासोनप्रवाहे । भवानीभगीरथयत्नेंलाहे । तोचिसदयमजपाहे । तोचिसंदर्पमजलागीं ९२ जेथें
जीवशिवाचासंयोग । तोचिनिगमपंथयोगसांग । मुद्राखेचरीमीनमार्ग । त्रिकुटींस्थितीआमुची ९३ म
नपवनाचेसंगतींजाण । सहस्रदळींहोतसेगमन । तेथेंहेंअनुहतवाद्यअनुदिन । अहंब्रह्मस्र्येंची ९४ ज्यो
तीपुससीपरंज्योती । कळाचित्कळामात्राशक्ती । मनपवनब्रह्मरंध्रींस्थिती । नादबिंदुस्थानतें ९५

ओघपीयूषदशमद्वारीं । लंबिकामार्गें जोपानकरी । तोचिचिरंजीवकल्पतरी । तेंकल्पासनबोलिजे । ९६ निग्रहकरोनिइंद्रियदमन । सर्वोत्कृष्टहेंसाधन । तूंतरींऐश्वर्यसंपन्न । वैराग्यलक्षणनव्हेहें ९७ भ ववैभवींवैराग्यसांग । केविघडेहावज्रयोग । घृतकुंभाग्निसंयोग । कैसेंघडेहेंसांगपां ९८ कासयायोग्यावैभवराज्य । योगियात्रैलोक्यसाम्राज्य । ऐहिकसुखाहोतीसज्ज । परमलाजयोगिया ९९ यावरीजालंदरीचाकुमर । देताझा लाप्रत्युत्तर । धृतीगुरुपदींनिरंतर । वैभवयमगर्केंचें १०० विदेहसदेहराज्यकरी । परीअलिप्तराहेनिजांतरीं । जेविशय्यागमनींजायनारी । अळंकारवैभवींआरक्त १ जळींपद्मपत्रदिसेलिप्त । पाहूंजातांतेंअलिप्त । हानाथ घरींचामंत्रगुप्त । गुरुकृपेंप्राप्तहोतसे २ जोजितेंद्रियब्रह्मचारी । तोचिअतींद्रियनिर्द्धारी । जोनिर्लोभनिजां तरीं । तेथेंसिद्धीतिष्ठती ३ दग्धपटघडीजैसी । उकलितांनयेपरीजैसी । मगइंद्रियादितैसीं । भस्मतुल्यभा सती ४ तापसयोगियाविषयलाज । तरीमह्लाळदर्शीचामत्स्येंद्रराज । स्त्रीभोगभोगितीसहज । हेंकाययोग्ययो गिया ५ परिमळाआणिचंद्रकळा । जेविशचीभोगआखंडला । तेविभोगीसुखसोहळा । मत्स्येंद्रचंद्रालांछन ६ स्वधर्महायोगाचरण । परधर्महादुराचरण । याचिमार्गेंकरावेंविचरण । विहिताचारेंवर्तावें ७ यावरीगोरक्ष तयावदती । दोषलाविसीनाथाप्रती । जोअव्यक्तनयेव्यक्ती । निर्मळस्फटिकज्यापरी ८ स्फटिकासहोतांउपा धिसंग । उपाधीसर्वेंभासेतदंग । वस्तुताहोयतोनिःसंग । संगरंगाविरहित ९ सर्वरसभोक्तादिनकर । आणिसर्व भक्षवैश्वानर । तैसेचिजाणयोगेश्वर । शुभाशुभकर्मेंनातळती १० पावकसर्वभक्षपरीपवित्र । तैसानिर्दोषश्री मत्स्येंद्र । दुर्वासकरीजेविनिराहार । साठीखंडचामसोनी ११ कृष्णेंभोगिल्याबहुतनारी । परीतोअलिप्तब्रह्म चारी । तैसीचआहेहेहीपरी । निर्धारेसींजाणपां १२ आपुलेंनजाणेंगृहलांछन । पराचेंपाहेदोषगुण । नाथव रींचेंपाहसीन्यून । धन्यधन्यरेगुरुपुत्रा १३ तूंभोगिसीगर्वसंपत्ती । आणिगोपेंदूनेंजालंदराप्रती । अश्वमळमू त्रगर्ती । विक्षेपिलेंपापिष्ठें १४ सद्गुरुभोगीदुःखापदा । तूंभोगिसीसकळसंपदा । परीआह्मांलाविसीशब्दबाधा ।

हेंकाययोग्यतुजप्रती १५ ऐकोनिगुरुवार्ताशब्दस्पष्ट ॥ कानीफदाटलासद्गदकंठ । नेत्राश्रुस्रवतीपटपट । रोमां
चउठतीसर्वांगीं १६ कानीफबोलेयावरी । अविनाशमाझाजालंदरी । यावत्पृथ्वीचंद्रार्कवरी । चिरंजीवचिरकाळ
१७ पुन्हांगोरक्षदेतीउत्तर । जोअधऊर्ध्वाहूनपर । जोरूपवेषेंअगोचर । तोश्रीमत्स्येंद्रजाणिजे १८ जेविंदे
वांमाजीदेवेंद्र । कींनगरामाजीनरेंद्र । कींखगांमाजीखगेंद्र । योगियांतमत्स्येंद्रजाणिजे १९ कानीफह्मणेअ
सावालोभ । ममशब्दाचानयावाक्षोभ । पुनर्दर्शनाचालाभ । समारंभेंदेइजे २० परस्परेंहेंचिखूण । मत्स्यें
द्राआणावेंआपण । मीहीजालंदरीलागून । नाथमेळ्यामआणितों २१ कानीफेंकरूनिवंदन । गोरक्षदेतीआ
लिंगन । अन्योन्यअसावीविभिन्न । आदेशह्मणोनिजातसे २२ गोरक्षदक्षिणेकरितीगमन । कानीफजातसेउत्त
रलक्षून । सेनासमुदायसर्वेंघेऊन । प्रस्थानभेरीगाजल्या २३ राजेउठावलेभारी । ह्मगतलुटूनआणूंकांचन
पुरी । गोपेंदुतयेअवसरीं । धरूनआणूगुरुआज्ञें २४ वीरउठिलेबळियाढे । सद्गुरुकृपेचेंबळगाढें । ह्मणतीकृ
तांतकायआह्मांपुढें मशकबापुडेंगोपेंदू २५ एकवदतीप्रतिज्ञोत्तरीं । पालथीघालूंकांचनपुरी । मोठाह्मणविता
धनुर्धारी । त्रैलोक्यचंद्रपुत्रतो २६ तरींआजरणरंगणीं । युद्धचातुर्यतीक्ष्णबाणीं । महायोद्धाऐकिलाश्रवणीं ।
तोआजलोचनींपाहूंपें २७ कोणीबोलतीऐकावचन । विचारधैर्यहेंबुद्धिलक्षण । सामदानदंडभेदन । हेंविचक्ष
णराहाटली २८ मगकानीफक्रोधयुक्तबोले । तयाकर्मतयाफळासिआलें । गुरुहत्याकेलीखळें । मृत्युसबळआ
णिला २९ समर्थासीकरितांविरोध । तरीपरिणामकेंविशुद्ध । महद्दोषकृतापराध । बद्धतोमुक्तकैसेनी ३० अनु
चितआरंभिलेंकर्म । स्वजनासीवैरकरीपरम । प्रमदाविश्वासीनेम । मृत्युद्वारेंचत्वारी ३१ सर्पफणीचियेछाये ।
मूषककेंविसजीवराहे । कींव्याळपुच्छींपडतांपाय । तरीअपायरोकडा ३२ सिंहमुखींघालितांहात । तोकेंविवाचेनि
वांत । तैसाआपलाचकेलाघात । विषप्रचीतिपाहिली ३३ जोमहाराजजालंदरी । पूर्णब्रह्मलीलावतारी । तोन
बुडेनजळेनतुटेशस्त्रीं । निजानंदरूपीअक्षयी ३४ जेविंभाद्रपदचतुर्थीसी । नविलोकीशशीमुखासी । तेविंगोपेंदु

वदनासी। नपाहेमीसर्वथा ३५ तोगुरुअपराधीपरमपातकी । त्याचेंनामनघ्यावेंमुखीं । दृष्टीदेखताक्रोधपावकीं । भस्महोईलक्षणांत ३६ परीविचारएकअसेआणिक । मैनावतीतेंहोईलदुःख । स्वात्मभगिनीतिअवश्यक । ती तेंवार्ताजाणवूं ३७ शिष्टाईसच्छिष्यसुबुद्धू । आधींपाठवोनिकरावाबोधू । नातरींचातुरंगसेनासिंधू । युद्धसत्रा णेंहोईल ३८ जयंतीनाथअतिनेटका । शद्वकुशळधूर्तबोलका । तयाबोधूनशतमूर्खा । शिक्षालावीपैंएैसी ३९ शिष्यपंचकप्रेरिलेंतेथें । इकडेशुभचिन्हमैनावतीतें । वामनेत्रबाहूस्फुरणातें । वारंवारहोतसे ४० सभागर्भीअ कस्मात । येतेझालेजयंतीनाथ । दैदीप्यमानपांचहीआदित्य । उदयपावलेपैंजैसे ४१ जटामंडितदंडपाणी । भस्मभूषितकाषायवसनीं । शैलीशृंगीमुद्राश्रवणीं । मृगाजिनेंशोभलीं ४२ उभयभागींसभाजन । उभेतिष्ठती करजोडुन । रावकरीसाष्टांगनमन । परीआशीर्वादवचननदेती ४३ नृपेंआणिलेंकनकासन । अर्घ्यपाद्यादिपूज न । तेंहीसर्वथानकरितीग्रहण । परमद्रोहीआग्रही ४४ तयाचीनिरखोनसक्रोधदृष्टी । सारक्ततानेत्रपुटीं । पर मभयाभीतझालापोटीं । विस्मितसाशंकहोतसे ४५ रावह्मणेकवणापराध । तोचिमजसीकरावाबोध । बुद्धित कोंनलभेशोध । किमर्थक्रोधानिजदासा ४६ मगह्मणेनृपाधमा । नेणूननाथप्रतापमहिमा । भस्महोऊनिजासी धामा । वैवस्वताचेयेवेळीं ४७ अरेकृतघ्नामळिनामूर्खा । काळिमालाविली पूर्वजमुखा । कृतापराधादुर्जनाम शका । चेष्टाकेलीश्रेष्ठाची ४८ असंख्यघेऊनदळभार । पातलाजालंदरीचाकुमर । कृतांतहीनयेसमोर । ब्रह्मांडजाळीलपैंएैसें ४९ कोपीतरीजमदग्नी । शापीतरीदुर्वासमुनी । तपोविश्वामित्रचिमानी । अग्निसमते जस्वी ५० केलेंकर्मफळासिआलें । दुष्कर्मपुढेंउभेंठाकलें । काळेंबोलावणेंपाठविलें । तेंकैसेंफिरेलमाघारा ५१ जेंविशमीकऋषीचेशिष्य । सांगूंपातलेमृत्युभविष्य । परीक्षितीनेंपरमआयास । यत्नेंजीवसंरक्षी ५२ सप्तमदिवसांचानेमिलानेम । तेविरोढवलेंतुझेंकर्म । सकळनरांततूंअधम । दुष्टराहाटींराहाटसी ५३ आज जरींयेतक्षमेचेंकारण । तरींतूंमैनावतीचापुत्रह्मणून । नाहींतरीतत्काळमरण । तुजयेतेंनिश्चयें ५४ सरला

आयुष्याचासंशय । केलासिमहत्पातकसमुदाय । कृतापराधेंझालाअपाय । विचारेंपाहेंमानसीं ५५ राजमदेंउन्मत्तपणें । दुष्टआचरलासदुष्टाचरणें । आतांवेईयाचेंउसणें । सर्वथाअन्यनव्हेहें ५६ जेणेंकेलेंविष प्राशन । तेंचिमृत्यूचेंआमंत्रण । तोतत्वतात्काळपावेमरण । येथेंसंशयकासया ५७ महत्अपराधकैसाराचे । येथेंनचलेदेवत्रयाचें । करींसार्थकदेहाचें । तेणेंसुखपरत्रीं ५८ खट्वांगआणिपुरंजन । इहींसाधिलेंजेंसाधन । तेंचिआचरेतूंआचरण । सार्थककरीदेहाचें ५९ शुकमुखेंसप्ताहापरीक्षिती । परिसूनपरत्रपावलाभूपती । सत्सं गसाधूनऐसेरीती । अंतकाळसत्काळघालवी ६० कानीफाडवाग्मीचियेपुढें । नवनीतरावतूंबापुडें । पडिलास काळरुद्राचियेदाढे । येथूनकैसेंवांचसी ६१ परशधरेंमातृकैवारें । निक्षत्रीकेलीमहीनिर्वैरें । कींजन्मेजयसर्प वैर । सूडघेतपितयाचा ६२ राक्षससत्रपाराशर । करिताझालाऋषीश्वर । तैसाचिदिसेहाहीप्रकार । महाअनर्थ होईल ६३ कंठझालासद्गद । नेत्राश्रुपरमखेद । मौनमुद्रेंथोकलास्तब्ध । मात्रींस्वेददाटला ६४ रावभयाभी तमानसीं । रोमांचस्फुरणसर्वांगासी । कृतापराधस्मरणमानसीं । अधोवदनविलोकी ६५ इकडेकानीफयेऊ निउपवनीं । शिष्यप्रेषिताझालादोनी । तिहींयेऊनिराजसदनीं । राजजननीवंदिली ६६ आदेशकरोनिअन्योन्य । मैनावतीसद्भावेंअनन्य । ह्मणेआजिचादिवसपरमधन्य । दुःखदैन्यविघडलें ६७ जेंविजानकीशुद्धीमारुती । तेविपा तल्यानाथमूर्ती । निशिक्रमतांगभस्ती । उदयज्यापरी ६८ स्वागतक्षेमपुसोनितया । ह्मणेकानीफअमतीकवणे ठाया । कैंदेखेनतयाचेपायां । तोस्थानापन्नगुरूच्या ६९ जोभवरोगातेंधन्वंतरी । पंचभूतांचापंचाक्षरी । ऐसासद्गुरुजालंदरी । कैंदृष्टींदेखेनमी ७० प्रपंचसमुद्रींसद्गुरुनौका । पारकरितीहेंचिलोका । परीआजातिमि रझालेंलोका । सद्गुरुकारणेंनेणती ७१ भवबंधवापासोनिझडकरी । सोडवीऐसाजालंदरी । हानिश्चयदृढअं तरीं । सदानिर्धारीअसेपैं ७२ स्मरारिनाथह्मणेमातें । वदसीतितुकेंहोयसत्य । परीतत्पुत्रेंजालंदरीतें । कूपींटाकिलेंनेणसी ७३ ऐकोनिपडिलीनिचेष्टित । उभयपक्षीझालेंविपरीत । तंववदेस्मरारिनाथ ।

विचारकरीजननिये ७४ तोमहाराजसर्वज्ञ । जाणेभूतभविष्यवर्तमान । तयासिकैंचेंजरामरण । तोसना
तनअक्षयी ७५ परीतवपुत्राचेंहोईलकैसें । येणेंउद्विग्नमीमानसीं । उभयपक्षींघेईंयश । ऐसेंकरीसुजाणें ७६
कानीफनाथातेंजाऊनशरण । पुत्राचेंचुकवीजन्ममरण । येणेंइहपरत्रह्मणतीधन्य । कीर्तीजघन्यअक्षयी ७७
सभाविसर्जोनिराय । भयाभीतहोवोनिविनय । मातृदर्शनाशीघ्रजाय । सद्गदहोयकंठपैं ७८ मनींह्मणेहीमहासती
शापूनिभस्मकरीलमजप्रती । असोकुपुत्रमीनिश्चिती । कुमातातेनव्हेची ७९ मातेसीदंडप्रायदंडवत । करि
ताझालानृपनाथ । ममवंदोनिकामारिनाथ । बद्धहस्तेंठाकला ८० यावरीवदेनाथकामारी । क्रूरींनिक्षेपिलेंजा
लंदरी । भलारेभलायेअवसरीं । परमपुरुषार्थदेखिला ८१ अघटितकेलेंदुराचरण । आतांतूंहोसीम्लानवदन ।
भूचरीमुद्राअवलंबोन । मौनव्रतधरियेलें ८२ राज्यमदेंमदोन्मत्त । मदांधहोवोनिझालासिभ्रांत । कर्मकेलेंअनु
चित । याचेंआतांफळभोगी ८३ जेंविद्वारींआणिलातस्कर । अधोवदनीचिंतातुर । तैसागोपेंदुनृपवर । स्वा
परावेंलज्जित ८४ मगउठोनियांतात्काळ । मैनावतीजायउतावेळ । नेत्रींचोहोनियांसजल । शिबिकायानींबैस
ली ८५ कानीफअसतांउपवनीं । तेथेंपातलीनृपाळजननी । चरणींठेवूनिसद्दढमूर्ध्नी । आदेशआदेशवदतसे
८६ ह्मणेअद्यमेसफलंजन्म । अद्यमेसफलंकर्म । अद्यमेसफलंधर्म । अद्यमेसफलंतप ८७ वरवेवरीमौळधरोन ।
सप्रेमदेतसेआलिंगन । प्रार्थीतसेमधुरवचन । नगरासांनिधचलावें ८८ अवश्यह्मणोनितदोत्तर । सुरसदेखिलें
नदीतीर । वेगळीअसतीसरोवर । तुंबळभरिलीजळानें ८९ माजिरातोत्पळेंश्वेतोत्पळें । पीतोत्पळेंसहस्रदळें
वरीफिरतीअळिकुळें । गुंजारवसुशब्दें ९० तटींकर्पूरकर्दळीआंवळीआम्र । पत्रीसफळितझालीनम्र । जेविकुळी
नाभाग्ययेतांसमग्र । विनयअसतीज्यापरी ९१ न्यग्रोधपारिजातबकुळी । निंबेंनारिंगेंबदरीपोफळी । खिरिणि
याडवरिल्यापत्रींफळीं । जेविसफळितश्रीविद्या ९२ तटींपुष्पवाटिकेचीथाटी । नानासुगंधसुमनेंगोमटीं । घ
मघमीतसुवासचोहटी । अष्टहीदिशाकोंदल्या ९३ माल्तीमोगरेमांदार । जपाकुसुमशेवंतीशतपत्र । चंपकके

तकीकल्हार । अनेकसुमनोवाटिका ९४ किंकशुकचक्रवाक । काकबदकजवादिविडाळक । कस्तूरीमृगसुगंधादिक । नंदनवनचितेंकेवळ ९५ कोकिळास्वरआलापिती । मयूरस्वानंदेंनृत्यकरिती । साळ्यासुशब्देंसंवादती वृक्षींकिजविजितीपिंगळें ९६ जेविसामान्यनराएैश्वर्यसंपत्ती । येतांतयाविकारहोती । तेविमर्कटेंवांकुल्यादाविती । मार्गस्थातेंविनोदें ९७ असोदुर्जेमानससरोवर । तयातटींउभविलींशिबिर । विद्युत्प्रायध्वजफडत्कार । दुरितापदाधिक्कारिती ९८ असोमहंतउतरलेनृपाळ । नगरवेष्टूनियांसकळ । सेनासमुद्रकल्पांतकाळ । महाप्रळयज्यापरी ९९ प्रजाप्रधानभयाभीत । ह्मणेवोढवलाप्रळयकल्पांत । ईश्वरेंयोजिलाहाअनर्थ । कैसेंहोईलकळेना २०० परचक्रहेंचक्रापरी । वेढिलीअसेकांचनपुरी । नेणवेकाळचक्रापरी । कृतांतवक्रींपडियेलों १ प्रारब्धेंरचिलाअपाय । तेथेंनचलेबुद्धीचाउपाय । ईश्वरकरीलतरणोपाय । तरीचरक्षणपैंआतां २ रात्रपरमघाबिरला । ह्मणेकल्पांतआजवोढवला । आतांशरणजावेंसद्गुरूला । मगहोतरींमलतैसें ३ होणानराहेअन्यथा । सर्वहीअसेमृत्युपंथा । मृत्युनचुकेसर्वथा । आजिअथवाशतवर्षां ४ विगतअभिमानहोउन । नृपकानीफातेंजायशरण । पादचारीविनयसंपन्न । जाताझालातेसमयीं ५ निकटएकटाटाकूनकटका । पुढेंचनकेनरनायक । पृथ्वीतटींठेवीमस्तक । कनकदंडपैंजसा ६ कींविषमकाळयेतांकाठिण । टाकूनपळतीआश्रितजन । तैसेंकानफिभयेंकरून । गोपेंदुयेतएकटा ७ कानीफह्मणेंतुझेंनाम । कोणेंठेविलेंमूर्खपरम । आणिकेलेंनिंद्यकर्म । व्यर्थींगिणविलीजननीत्वां ८ अपरत्रैलोक्यचंद्रभूप । त्याचेउदरींतूंपापरूप । तवमुखावलोकनेंहोयसंताप । आतांघेईंशापपैंमाझा ९ परमभयपावूनिचित्तीं । अभयवोपीह्मणेमैनावती । वारंवारमस्तकक्षिती । ठेवितींझालीतेधवां १० यावरीमैनावतीवदेवचन । कृतापराधीआलियाशरण । यासींस्वहस्तेंकरावेंदंडण । परीमृत्युहस्तींनद्यावा ११ तंवकृपेचेसफळवृक्षी । कृतांतकायेतंभक्षी । तरींस्वहस्तेंतयासिशिक्षी । ब्रीदनुपेक्षीआपुलें १२ नाथकेसरीचेंबाळ । कैसेंमारीलजंबुककाळ । मगतुह्मांतेंदीनदयाळ । कोणह्मणेलत्रिलोकीं १३ अनन्यभावेंपातल्याशरण

नधरितांतयाचाअभिमान । मगतुह्मीकैसेनपतितोद्धारण । अपकीर्तीत्रिलोकीं १४ मैनावतीचीदेखोनग्लांती ।
हृदयींद्रवलेकरुणामूर्ती । मगयोजितेझालेतदायुक्ती । नृपसंरक्षणार्थतेवेळीं १५ ह्मणेनिद्रिस्तकींसमाधिस्त ।
योगिसमर्थादिदैवत । पिशाचआणिनृपनाथ । क्षोभतीजागृतकरितांही १६ तरिजननीच्याप्रतिमा । धातुमू
र्तीअपारप्रतिमा । लोहताम्ररजतहेमा । आगवीअप्रतिमाकरोनी १७ पारडींघालुनीपालटा । तवतनयाचा
भागवाटा । तयालावूनहव्यवाटा । तवपुत्रवपूतेंरक्षितों १८ नंतरकरविलेचारपुतळे । पुत्रवपुतुल्यसुढाळे ।
कांहींन्यूननसेतिळतुल्य । सुरेखसायुधसमसाम्य १९ साळंकारमाल्यांबरभूषण । मृगमदसुगंधस्रक्चंदन ।
मुक्तावतंसाविराजमान । दुजानृपनंदनभासला २० श्रीगोरक्षसंकेतसंकेती । मैनावतीतेंधरूनिहातीं । गुरूचे
स्थळींतेस्थळाप्रती । कानीफनेतीतेथपैं २१ अश्वमळमूत्रअद्रिसमान । खननकरोनिपृथ्वीसमान । घरादे
वीसदेऊनिसन्मान । मानदेऊनिपूजिली २२ गोमयलिंपोनिपवित्र । कुंकुमसडेहीपवित्र । रंगमाळाचित्रवि
चित्र । शोभायमानरेखिल्या । २३ सलंबरोविलेकर्दळीस्तंभ । मंडपउभविलेचुंबितनभ । प्रकाशमयअतिसु
प्रभ । दिव्यपताकाडोलती २४ लोहपुतळाकूपापुढें । करोनिनृपपाठींदडे । कानीफह्मगेवाडेंकोडें । आदेश
करीगुरूतें २५ आदेशउच्चारोनिप्रथम । कूपांतूनिपुसतीकोणनाम । गोपेंदुनामेंमीअधम । भस्महोसीह्मग
तसे २६ धूम्रउठोनानिघतीज्वाळा । धडधडांजळेतोपुतळा । जनआश्चर्यपाहतडोळां । अद्भुतमहिमानाथाचा
२७ जेविलोहाचाकरोनिभीम । वृकोदरारक्षीस्वस्तिक्षेम । लोहप्रतिमाकरूनिभस्म । गोपेंदुरक्षिला २८ कीं
अर्कआच्छादुनीसुदर्शन । संरक्षिलाजेवितोअर्जुन । कींगोकुळींगोवर्द्धनउचलोन । व्रजौकसांतेंसंरक्षी २९ रुद्रें
केलामदनदहन । कींमुचकुंदविवरींकाळयवन । तेविलोहपुतळादग्धहोउन । भस्मझालाक्षणार्धें ३० ताम्रपुत
ळातयापाठीं । ठेवितेझालेकूपानिकटीं । पाहूनराजाभयाभीतपोटीं । परीमुखींआदेशउच्चारी ३१ गुरुकोण
ऐसेंपुसिलें । येरेंगोपेंदुनामजाणविलें । भस्महोईलइहींबोले । तोंप्रळयाग्निधडकला ३२ रजतराजमुद्राठेविली

सांग । राजाउभातयामागें । आदेशउच्चारकरीमग । कूपांतूनिकोणपुसतसे ३३ येरूह्मणेत्रैलोक्यचंद्रतनय । ऐकोनह्मणतीभस्महोय । तत्काळकर्पूरन्याय । जनविस्मितहोतसे ३४ नंतरसुवर्णाचीराजमूर्ती । उभीकेलीयथानिगुती । पृष्ठींतिष्ठताझालानृपती । आदेशोक्तीवदतसे ३५ पुसतेझालेआहेसकोण । ह्मणेमीगोपेंदुयाअभिधान । गुरुदेतीप्रतिवचन । दग्धहोईअवलंबें ३६ बद्धपाणीतोनरेश । सद्गुरूतेंकरीआदेश । पुसतीतयाकोणआहेस । ह्मणेदासानुदासगोपेंदू ३७ ऐकोनिवदतीजालंदरी । कैसावांचलासिअद्यापिवरी । चिरंजीवचंद्रार्कवरी । चिरायुष्यहोऊतुझें ३८ मगएकचिझालाजयजयकार । अलक्षआणिआदेशोच्चार । नमस्कारकरोनिवारंवार । प्रदक्षिणाहीघालिती ३९ जेविजलधिमंथीत्यागूनमित्र । कींकोशांतूनिदेदीप्यशस्त्र । कींगवसणीकाढितांपाशुपतास्त्र । प्रकाशमयदिसेपैं ४० कींउदयाद्रीहूनिअंबरमणी । देदीप्योदयसहस्रकिरणी । तैसाजालंदरीकूपांतूनी । निघतांप्रभाकोंदली ४१ अंबरींअमरादिकांच्याथाटी । विमानयानींदेवकोटी । करितेझालेसुमनवृष्टी । आनंदोदधीउचंबळे ४२ होतीउल्हाटयंत्रांचेशब्द । दुंदुभीनेंब्रह्मांडकोंदे । तुरेंवाजतीमंगळवाद्य । सुस्वरगातीगायक ४३ नृत्यांगनाचेंनृत्यहोत । वंदीजनतेकीर्तीवर्णित । ऋषिआशीर्वाददेत । देकरदेतीअतिथीतें ४४ स्तुतिस्तोत्रींस्तवनकरिती । गजरथींशर्करावांटिती । सुवासिनीअक्षय्यवाणेंकरितातीं । ह्मगतीनृपतीवांचला ४५ राज्यालयींआणिलेनाथ । दिव्यसिंहासनरत्नखचित । वरीआरूढविलेगुरुनाथ । पूजासाहित्यआणविलें ४६ षोडशोपचारेंपूजन । करिताझालानृपनंदन । अनर्घ्यरत्नींअभिषेकुन । स्रक्चंदनेंकरोनी ४७ मैनावतीचेकरांजुळीं । रत्नेंअर्पीपुष्पांजुळी । मस्तकठेवीचरणकमळीं । प्रेमाश्रुजळींसिंचित ४८ वेदघोषकरितीविप्र । सुस्वरमंगळमंजुळतुरें । सभागर्जतीजयजयकारें । नादेंअंबरकोंदलें ४९ कृतार्थहोऊनिअंतःकरणीं । राजाप्रार्थीकरजोडुनी । कायावाचाआणिमन । समर्पणकेलेंस्वामीतें ५० विमतझालादेहाभिमान । वैराग्योद्भवबळसंपन्न । पश्चात्तापसंभवमन । सद्गदकंठदाटला ५१ पाहतांहानैश्वर्यदेह । चिरकाळमानीहेविषय । अकाळकाळकाळभय । मृत्युअपायतेनेणती ५२

प्रपंचतरूचीं फळें गोमटीं । होती दुःखप्रद अति शेवटीं । स्वल्पसुखपरीती ओखटी । तुटी पाडिती स्वसुखातें ९३ सघन अभ्राची शीतळछाया । क्षणिक भासे जातसे विलया । तैसी गृह धन सुत जाया । मोहमायालटकीही ९४ कैंचा राजा कैंचा रंक । जगदाभास मिथ्यामायिक । प्रपंचीं मानुनी सुखकौतुक । व्यर्थ गुंतलों भवपाशीं ९५ त्राहे त्राहे सद्गुरु समर्था । मां पाहे पाहे कृपावंता । पुरे पुरे हा प्रपंच व्यथा । सोडवीं आतां येथुनी ९६ ऐसें प्रार्थितां नृपाळ । यावरी वदती दीनदयाळ । या वैराग्यांत काय फळ । श्रम केवळ पावसी ९७ अनंत तपाचिये अंतीं । तैं नरदेहीं झालासे नृपती । याचें फळ सुखसंपत्ती । वैराग्य विपत्ती बहु साळ ९८ विषयविलासीं तव वासना । विकार मन्मथाच्या विकारवेदना । व्यर्थ त्यागिसी दिव्यांगना । चंद्राननास्त्रियांतें ९९ त्यागोनियां राजवैभव । आणि चिरकाळ दुःख भोगावें । या वैराग्याचें काय घ्यावें । सुखी असावें प्रपंचीं ६० यावरी वदे नृपनाथ । त्रिविधतापें मी संतप्त । मज कासया हें विषयघृत । नवज्वरिता वावडें ६१ मज न गमे राज्यसौभाग्य । मनें इच्छिलें वैराग्यभाग्य । सर्वस्वाचा करोनि त्याग । योगानुराग मज असे ६२ देवोनि विषयभातुक । ठकवी माता जेवि अर्भक । तेवि झकवितसां मज कौतुक । परी निःशंक शरण मी ६३ विषयत्रासें वश्य अवश्य । शरण पातलों निरालस्य । अहर्निशीं करीन दास्य । सेव्यसेवा स्वामिची ६४ होणार न चुके बलोत्तर । पूर्वसुकृताचा संस्कार । दुर्बुद्धी होतसे तदनुसार । सत्ता स्वतंत्र तुमची ६५ यावरी म्हणती सद्गुरुनाथ । तूं तरी असमी विषयासक्त । कैसेनी घडे परमार्थ । अनर्थकारक इंद्रियें ६६ मनातें विषयांचा सहवास । तोचि इंद्रियांतें अवश्य । तेणे होतसे बुद्धिभ्रंश । नाशकर्त्री वैराग्याचा ६७ विषय आवडी तुझिया मना । तावत्पूर्वी ते वासना । विरहस्मृती दुःखवेदना । नाश करिती वैराग्या ६८ इंद्रियांचा विकार शांत । तैं वैराग्य निभ्रांत । वृत्ति शांत तया विश्रांत । शांत होती निश्चय ६९ योग तेथें नसे भोग । भोग तेथें नसे रोग । रोग तेथें दुःख सांग । कैंचें वैराग्य मग तेथें ७० मैनावती म्हणे गुरुवर्या । पदीं कुर्वाळीन माझी काया । दीक्षानुग्रह करोन तनया । या भवभयातें हरावें ७१ जयासि देहाभिमान सुटला । तोचि प्रपंचीं विटला । सदा निजबोधें दाटला । कोंदाटला निजसुखें ७२ धन्य धन्य तोचि ज

ननी । पुत्राच्यासोडशीजन्मश्रेणी । चिरंजीवकरावेंयेमेदिनी । ऐसीजननीदुर्लभ ७३ मातृआज्ञाहोतांसवेग । सर्वस्वकरीत्याचात्याग । तत्काळघेऊनवैराग्य । वस्त्रेंभूषणेंटाकिलीं ७४ मुगुटकुंडलेंटाकिलींतेराव्रेरा । झुगारिलामोतियांचातुरा । त्यागूनदिव्यपीतांबरा । भस्मशरीराचर्चिलें ७५ निश्चयदेखूनउभयांचा । हेलावलासिंधूदयेचा । पुसतेझालेगुरुत्रिवाचा । त्यागसर्वांचाह्मणोनी ७६ कायावाचामनाचीआर्त । स्वामीसंतापलोंशरणागत । उपदेशदेऊनपरमार्थ । नाथपंथदाखवावा ७७ शुद्धदेखूनिअंतःकरण । करितेझालेपीठस्थापन । आच्छादोनिउन्मनीवसन । दिव्यमंत्रदीधला ७८ नेत्रींसूटलेंमुद्रांजन । तंवपाहेनिधानानिरंजन । तेथेंअमनाचेंरंजन । योगीजनजाणती ७९ जेथेंअनुहताचेदशविधशब्द । सुस्वरमंजुळसोलींवनाद । सुप्रभशशीसूर्यअनेकवृंद । अशब्दसुखतेथिचें ८० नाथदीक्षाशैलीशृंगी । मुद्राभस्मभव्यअंगीं । गोपेंदुराजाहोऊनियोगी । योगमार्गीनिघाला ८१ सर्वस्वाचाकरोनित्याग । तिरस्कारोनिविषयभोग । गोपेंद्रूनेंघेतलाजोग । वैराग्यअंगींबाणलें ८२ राज्याधिकारधिक्कारोन । स्वअंगेंयोगस्विकारून । ऐश्वर्यनैश्वर्यजाणुन । देहगेहमिथ्याही ८३ परमरमणीकनाथदीक्षा । झोळीघेऊनमागेभिक्षा । कर्मअकर्मालावोनिशिक्षा । योगपक्षाअनुसरला ८४ झालाएकचिजयजयकार । अलक्षशब्दवारंवार । आदेशआदिपुरुषउच्चार । स्वयेंनृपवरकरीतसे ८५ आघींचलावण्याचीसींग । त्यावरीघेतलाजोग । स्वरूपपाहूनविटेअनंग । जाळीअंगआपुलें ८६ हाअध्यायकरितांश्रवणमनन । तुटेजन्ममृत्यूचेंबंधन । एकाग्रदेतांअवधान । बोधसंपन्नहोतसे ८७ कथारहस्यसुखदायक । पंचमहादोषांसिदाहक । सदापरिसतीपुण्यश्लोक । परमादरेंकरूनी ८८ कथाश्रियेचाशृंगार । इतिहासरूपेंअळंकार । श्रवणद्वाराचेकरोनिनेत्र । उलटमुद्रेंपाहावें ८९ केवळकथागंगारूप । श्रवणेंजळतीत्रिविधताप । वैराग्ययुक्तपश्चात्ताप । होयमुमुक्षुक्षणार्धें ९० हाअध्यायहोयविसावा । श्रांतविश्रांतहाविसावा । पठणमात्रेंबोधवैभवा । स्वसुखराणिवापावती ९१ पुढेंकथापरमगहन । सर्वसुखाचेंआयतन । हन्मांदुर्मीकराजतन । जिजध

॥८॥

नठेवणेंठेविजे ९२ सुरसनाथलीलाग्रंथसागर । गोपैंदुआख्यानपरमनागर । जेंकैवल्यसुखाचेंसुखागार । कीं वैराग्यनमरबोधाचें ९३ श्रीमतआदिनाथलीलाग्रंथ । गोपैंदुआख्यानजगविख्यात । भैरवपदींआदिनाथ । विंशतिअध्यायींवंदिली ९४ ॥ इतिश्रीमन्नाथलीलामृतग्रंथ । संमतसिद्धीसिद्धांत । श्रवणकरोतसाधुसंत । विंशतिअध्यायगोडहा २९५ ॥ ॥ इत्यध्यायः ॥ २० ॥ ओव्या ॥ २९५ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

अध्याय २१ वा.

श्रीगणेशायनमः ॥ जेंआदिबीजसनातन । इच्छाशक्तिप्रगटेतेथुन । जियेपासूनउत्पन्नत्रिगुण । वेदत्रयजाणिजे १ रजापासोनिचतुराननं । तमोगुणतोभाळलोचन । सत्वस्थतोरमारमण । पंचकछतीसतत्वादी २ जेंश्रुतिस्मृतींचेंरहस्य । जेंहरिहरांचेंउपास्य । जेंपरब्रह्मअविनाश । तेंचिवश्ययोगिया ३ तेंपूर्णब्रह्मपुरातन । जें शुकसनकादिकांचेंदेवतार्चन । जेंनारदाचेंउपगायमान । तेंचिअवश्यमुनिजनां ४ तयाउपासनापरत्वेंकल्पिती । शैवह्मणतीपशुपती । वैष्णवध्यातीलक्ष्मीपती । शाक्तशक्तिआराध्य ५ गाणपत्यअर्चितिगजवदन । सौरतेसूर्यनारायण । वैदिकवेदनारायण । अग्निनारायणप्रत्यक्ष ६ यथाभावेंभावितीजया । तोहीस्फुरदहोतसेतया । कल्पतरूतेंकल्पनाकेलिया । फळेंकल्पितदेतसे ७ एककरितीतीर्थाटण । एकवातांबुपर्णाशन । एकवायुरोधून । प्राणायामसाधिती ८ एकप्राणापानसंगती । सुषुम्नेचेसूक्ष्मपंथीं । जीवशिवऐक्यहोती । तेनाथपंथींमहाराज ९ सिंधूपासावमेघोदक । विस्तारदृष्टीपैंअनेक । परिअधिष्ठानीसमुद्रएक । एकींअनेकभासती १० असोगतकथा

१ ब्रह्मदेव. २ शंकर.

ध्यायींनिरूपण । करावेंसिंहावलोकन । कथारहस्यासींकारण । श्रवणकर्तेंह्मणोनी ११ आतांसर्वेंद्रियांतेंकरो
निश्रवण । एकाग्ररहस्यकराश्रवण । येणेंपरमार्थासींआमंत्रण । सुखासींपात्रहोइजे १२ विषयत्रासेंतिरस्कार ।
गोपेंदूसवैराग्यनिर्भर । मातेसकरोनिनमस्कार । उभाठाकेपुढारी १३ अलक्षोच्चारीभिक्षामागत । दीक्षानिरी
क्षोनिस्वसुत । हर्षउत्कर्षकृतकृत्यार्थ । सुदिनभावीआजिचा १४ परमआल्हादमानूनिमनीं । सद्गदकंठप्रेमा
श्रुनयनीं । ऐसीमातादुर्लभकुंभिनीं । कुलोद्धारिणीहोयते १५ आपतरोनितारिलापुत्र । येन्हवींपरत्रसाधूनि
उद्धरीगोत्र । ऐसीजननीपवित्र । भुवनेत्रयीं असेना १६ इतरमाताबहुतअसती । प्रपंचकरवितीपुत्राहातीं ।
मिष्टभाषणींतोषविती । परीकाळासिदेतीभातुकें १७ ऐसीनसेतैंमनावती । जगद्वंद्यमहासती । जिचियेस्मर
णेंदोषपळती । भागीरथींपैंदुसरी १८ मनींमाताविचारकरी । वैराग्येंअसतीबहुतांपरी । सत्यअसत्यदेंनिर्धा
री । पाहूंपरीक्षापैंआतां १९ बोध्यबोधवैराग्यज्ञानवैराग्य । स्मशानवैराग्यविरहवैराग्य । क्रोधवैराग्यप्रमूति
वैराग्य । प्रस्थानवैराग्यजाणिजे २० यांतकोणतेंतेंपाहूंप्रचिती । माताविचारीआपुलेचित्तीं । पाचारोनि
पुत्राप्रती । गुह्यगोष्टीनिवेदी २१ जाऊनियावेंअंतःपुरीं । भिक्षामागोनिसर्वनारी । पुन्हांयेऊनियेअवसरीं ।
गमनकरणेंतीर्थातें २२ अवश्यह्मणोनिकरीनमन । वेगींपातलानलागतांक्षण । हेममंदिरेंशोभायमान । रत्नें
कोंदणीचौफेरी २३ कांचनबंदीअंगणी । तिष्ठेनृपचूडामणी । अलक्षोच्चारदीर्घध्वनी । करिताझालाअवचिता
२४ ऐकोनपातल्याभूतकामिनी । कींमेघवेष्टितसौदामिनी । जेविराइमवेष्टितसहस्रकिरणी । कींरासचक्रीं
श्रीकृष्ण २५ औमानामेंपट्टराणी । मिठीघालीनृपाचरणी । प्रार्थीतसेदीनवाणी । बद्धपाणीभूपतो २६
अष्टभोगशंकासमान । त्यागकरिसीनिष्ठुरमन । राजभोगविकारोन । किमर्थत्यागकारिसीहा २७ मृदुशय्याअर
व्कसुमनं । सुस्वरूपस्त्रियानवयौवन । ऐसियांतेंहीत्यागून । केविजासीनरेंद्रा २८ सुमंधोदकाचेसुवर्णहंस । शी

॥१॥ ॥२१॥ ॥१॥

१ स्वर्ग मृत्यु पाताळ. २ इंद्रासमान. ३ पुष्पें.

तळसिंचनेनेत्रस्पर्श । स्त्रक्चंदनादिविलास । त्यागोनिउदासकांहोसी २९ नागांगनादेवांगना । रंभादिलल
नाकामांगना । तावतास्त्रियांच्यादेखोनिवदना । लवविती पातीनेत्रांचीं ३० ज्याकंजाक्षीचेंनिरीक्षण । महात
पस्व्यांघडेपतन । परीऐसियाचेंहृदयमनकठिण । केविझालेंकळेना ३१ तुझियेस्मरणमात्रेंकरून । स्त्रियांसी
होतसेकामविपिन । चंद्रकांतन्यायेंकरून । द्रवतीदर्शनेंवल्लभा ३२ आह्मीअबळाबळहीन । तुजविणप्रियादि
सोंम्लान । निर्माल्यवपुंगलितम्लान । प्राणदानदेइजे ३३ आमचासर्वस्वेंकरूनिनाश । का जोडिसीपुरुषा
र्थयश । विश्वासघाताचेंअपेश । वोझेंवाहसीमस्तकीं ३४ प्राणनाथनरभूषणा । प्रार्थीतसोंविज्ञापना । आ
ह्मापावूनिनिधना । मगघेईसुखेंसन्यास ३५ विषयविपयाचीविषयवल्ली । विषप्रायतुवांखुडिली । फळींपुष्पीं
कोमाइली । तेविकेलीपरीहे ३६ जेविचंद्राविणयामिनी । तेवितवविरहेंभामिनी । कामेंविव्हळपरमकामिनी ।
सौदांमिनीजैंमेघ ३७ सुरतकुशळतूंनृपाळ । मर्ममर्मज्ञजाणसीसकळ । इतरनरतेपशुकेवळ । कामकंडूशमना
र्थ ३८ अंगसंगअष्टभोग । दिव्यभोगेंनिवेअष्टांग । हेंत्यागोनघेसीयोग । प्रारब्धभोगआमुचा ३९ मूळपाहा
तांआदिनाथ । कायत्यागिलेंपार्वतीतें । व्यर्थत्यागोनआह्मांतें । काययोगतोतपासिद्धी ४० आह्मास
करवीदीक्षाग्रहण । भस्ममुद्राभव्यभूषण । अहर्निशीकरूंतपसेवन । आवडीनेंप्रभुवर्या ४१ जेविचित्स्वरूपीं
चित्शक्ती । तेविअर्धांगींवसेयुवती । कींपुरुषींजेविप्रकृती । छायारूपीअक्षयी ४२ सूर्यासवेंजैसीकिळा । कीं
अग्निसवेंजैसीज्वाळा । कींकस्तुरीसुगंधनृपाळा । श्लाघ्यसकळादिसेपैं ४३ कींदीपासवेंजैसीदीप्ती । कींकळासं
गेंरोहिणीपती । तेवितवसंगेंसींप्राणपती । आह्मीवसोंहानिश्चय ४४ भास्करेंत्यागिलियाकिरण । कींअमृतेंत्या
गिलेंगोडपण । मगतयातेंपुसेलकोण । गोडीविणशर्करा ४५ जेंविजीवनाविणमीन । कींशशीविनाकमळणींदीन । मगनृपा
देतआलिंगन । जेंविनागिणीचंदना ४६ पीनपयोधरवर्तुळठसे । जयाशरीरींकरितीलस्पर्श । परीअणुमात्रविकार

१ शरीर. २ रात्र ३ वीज. ४ रात्रदिनस. ५ बायको:

लेश । अंगींनसेजयाचे ४७ सकळकामिनीकामज्वरें । अरंबळतीएकसरें । विव्हळविकळविरहदुस्तर । चिंता
तुरसर्वही ४८ कामविकाराचेंपसारिलेंजाळें । मनमीननृपाचानाकळे । ऐसेंजाणूनपरमव्याकुळ । प्राणहानीसा
रिखी ४९ मनोमृगविंधिलाचापशरें । दुःखेंपडतसेएकसरें । विलापकरितीदीर्घस्वरें । घातअनर्थवोढवला ५०
नासाग्रींठेवोनिदृष्टी । सोहंस्मरणींपडलीगांठी । जीवशिवासिंऐक्यभेटी । मगसहजतुटीविषयाची ५१ रायाची
पाहोनविदेहस्थिती । सदुःखितसमग्रयुवती । ह्मणतीधांवधांवगापशुपती । ऐसेआकांतींसोडवी ५२ नृपहो
वोनिसावधान । यथार्थबोलताझालावचन । स्त्रियामात्रजननीसमान । अन्यथामसेकल्पांतीं ५३ ऐसापरिसोनि
वाक्यार्थ । भाविलाजेंविवज्रपात । किंवामांडिलाकल्पांत । तेविअनर्थजाहला ५४ ललनाललामींशिरोलला
म । ह्राहाटित्याझाल्यादुःखेंपरम । दुस्तरवोढवलेंपूर्वकर्म । विरहपरमनावरे ५५ अहाप्रारब्धकटकटा । जळो
सौंदर्यहव्यवाटा । विधीनेमिलेंजेअदृष्टा । दुःखवांटाभोगवी ५६ अहारायाप्राणप्रिया । कुर्वंडीसांडूंआमुचीकाया ।
केशींझाडूंतुझियापायां । दासानुदासविक्रीत ५७ आह्मावेगळानिमिषभरी । स्वल्पपरीवाटेकल्पवरी । ऐसें
असोनिकांअंतरीं । कठोरझालासिकळेना ५८ सर्वस्वघातकरूनआमुचा । कायबडिवारपुरुषार्थाचा । आह्मी
शरणकायावाचा । कायत्याचाहापरिणाम ५९ धांवपाववेगींनरकेसरी । काममातंगमत्तवैरी । मदगंडस्थळकुच
विदारी । यशझडकरीघेईकां ६० प्रियाप्रियोत्तमाप्रियवर्धना । बोलत्याझाल्यातयेक्षणा । आपुलेसदनींलावू
निअग्नि । घातकरोनीस्वहस्तें ६१ आपुलेमुखदोषेंकरून । शुकेंसाळयापावतीबंधन । तेविंतुवांके
लेंजाण । शेखींशब्दकोणालाविसी ६२ जळातेंप्राशूनिजायघटिका । परीझेंगटामारितीबळेंठोका । स्वयेंअप
राधनयेशंका । परिदुःखासपात्रझालीती ६३ यावरीभंगळावदेतीगोरटी । सर्वप्रियांसींहोयतुटी ।
यांततरीलाभगांठी । कोणतातोनेणवे ६४ मगचंद्रावतीबोलेंवचन । जळोहीनहेंप्राक्तन । देवावरी

१ मनोरूपी· हरिण, २ धनुष्य. ३ माता. ४ भूषण. ५ श्रेष्ठ' ६ घर. ७ पोपट. ८ दैव.

कायरुसोन । देहप्रारब्धचिदुर्दैव ६५ विधिललाटपटाक्षर । नेमिलेंनव्हेदुसरें । जाणूनऐसाविचार । होणार भोगणेंप्राप्तपैं ६६ सर्वांससांगेशशिमुखा । विरहेंजळतीलावण्यलतिका । कामेंपसरोनिकृतांतमुखा । ग्रासके लायुवतींचा ६७ ऐसेंवदोनिपडेविकळ । पोटींपेटलाविरहानळ । दुःखेंअबळापडतीविकळ । मर्यादवेलीउल्लं घी ६८ चित्रशाळेचींजेविनिर्जीवचित्रें । तेविस्त्रियांचींतटस्थवक्त्रें । सकळभार्यावृंदमात्र । दारुप्रतिमादिसती ६९ कंजाक्षीह्मणेतयेवेळा । सर्षपप्रायअन्यायजाहला । तोनृपेंपर्वतातुल्यकेला । हेंयोग्यतुह्मानयेची ७० भ यचकितमृगस्वभाव । आणिजाग्रततेसारमेय । हेंहीगुणस्त्रियांतअसावे । तेहीसेवेंतआसती ७१ आह्मीमनेंद्रि येंकरून । कायावाचाअंतःकरण । शरणागतअनन्यशरण । तरीत्यागकरणेंअयोग्य ७२ आमुचाजरींअपरा धझाला । तरींपाहिजेक्षमाकेला । उचितअनुचितनृपाळा । सांभाळिलेंपाहिजे ७३ आमुचीआज्ञानघेतांके सी । केसाझालासिरन्यासी । सन्यासदेणेंतरुणासी । सद्गुरुसीनिंद्यहें ७४ चक्रवाकापरीवियोग । देवोनिकेवि घेसीयोग । स्वस्त्रियांचाकरोनित्याग । हेंहीअयोग्यस्वधर्मा ७५ आतांऐकेंप्राणनाथा । पदींगुंतलीबहुतआस्था । पायांविगळेंसर्वथा । आह्मानकरीराजेंद्रा ७६ नगरप्रदेशींबांधोनिमठिका । आसमंतलावोनिपुष्पवाटिका । तेथेंरा होनिनृपटिळका । अक्षयीवसोंशुश्रूषे ७७ होतांस्त्रियांचावरबळा । तुच्छमानूनिनपाहेडोळां । अगाधवैराग्य जाहलेंभूपाळा । लोहकांचनसमदृष्टी ७८ मृगाक्षीईक्षणतीक्ष्णशर । घायेंनिर्जरहोतीजर्जर । परीरा याचेंहृदयवज्र । भेदअणुमात्रनव्हेची ७९ ऐकेंनरवीरसुंदरा । चातुर्यवसंतसकुमारा । लावण्यखा णीवैरागरा । तुजवीणदाराहिंपुटी ८० आतांप्रार्थनाहेचिपायीं । वासकरावाएकेठायीं । सेवाकरूनि राहूंसर्वही । तेणेंहोईलसुखआह्मां ८१ कांचनाचाबांधोनमठ । परमसुशोभितअतिसुभट । वसूंसेवें तनित्यनिकट । राहूंसदाप्राणेशा ८२ नवरत्नाचीकंथासाजिरी । मुक्ताफळांचीलावूंझालरी ।

---

१ लाकुडासारख्या. २ वाक्. पाणि. पाद. उपस्थ. त्वक्. चक्षु. श्रोत्र. जिव्हा. घ्राण.

सुवर्णतगटींझोळीवरी । कमंडलुपात्रहेमाचें ८३ यावरीवदेयोगेंद्रनिश्चिती । राजविपयाचोझालीशांती । पुन्हा स्वीकारमागुती । घडेलकैसाजननिये ८४ विषयकांताकांचन । हेंचिनरकाचेंसाधन । नचुकेकाळाचेंअवदान यमबंघनपरिणामी ८५ जन्ममृत्युजरापाही । आह्वानसेकाळत्रयीं । गुरुकृपेंझालेविजयी । देहविदेहीअसोनी ८६ विरंचीरचितचतुर्दशभुवन । मगकासयानिर्मीतनूतनसदन । पृथ्वीप्रकाशविस्तीर्णआसन । गगनमंडप उभविला ८७ सप्तसमुद्रपरिघावर्त । दीपिकाशशिसूर्यप्रकाशित । मंगळतुरेंमंजुळअनुहत । अखंडध्वनीअ क्षयो ८८ अष्टदिशास्तंभदिक्पाळ । माजिअनळवाहेमंजुळ । अनेकनद्यांचेप्रवाहतुंबळ । वाटिकावृक्षसफळते ८९ चतुर्दिशांचीद्वारेंमुक्त । प्रतिबंधनसेकिंचित । विहारक्रीडावनवसंत । पत्रींपुष्पींडवरले ९० उष्णसंतप्त होतांदेख । मेघसिंचितीमेघोदक । हेमंतऋतूचेंपरमसुख । गिरिगुहादिकसुस्थळें ९१ पंचतत्वांचीकंथासाजिरी । षड्चक्रठसेअभ्यंतरीं । धुनीब्रह्माग्नीअहोरात्रीं । दग्धकरीकर्मातें ९२ कामक्रोधमारूनवैरी । झालोंसाम्राज्याधिका री । त्रिदशातिष्ठतीजोडलेकरीं । सत्तात्रिभुवनींआमुची ९३ भूमीशय्याभुजउशी । नभचांदवाचंद्रप्रकाशी । नक्षत्र ठसेआकर्शी । ब्रह्मांडमंडपसाजिरा ९४ दिशाअवर्णतेंप्रावरण । शांतीस्वस्त्रीआलिंगन । उन्मनीचेंअवलंबन । नि मग्नसुखेंतुर्येचं ९५ बारासोळानितंबिनी । आणिदशकन्याकामिनी । सत्रावीतेंमुख्यजननी । अखंडपाणीतो षवी ९६ करतळींसेवूनभिक्षान्न । तरुतळींसुखेंकरूंशयन । किंवापाहोनिपुलीनं । इच्छानंदेंविचरावें ९७ सुभगा शुभांगीबोलेप्रिया । केवित्यागिसीआमुतेंराया । तुजवीणयौवनेंजातीवांया । पाहेनरवर्याभूपती ९८विरहकांता रीत्यागिल्याकांता । कांपाहासीयाआकांता । चिंतार्णवींपडलोंसर्वथा । हें दुःखसमस्तांनसाहे ९९त्रियाभ्रतारावांचोन । दिव्यकामिनीदिसेदीन । जेविस्मशानींचेभग्नभाजेनं । निरर्थकाचिजाणिजे १०० देवांगनातेंतवांगनामान्य । चंचलसरोरुहेपेक्षनयन । तारुण्यलावण्यअगण्य । नवयौवनसुनम्रा १ हाटकवर्णीतनुधारिणी । मृगशावाक्षी

॥३॥ ॥२१॥ ॥३॥

१ स्त्री व सोने. २ आहुति. ३ वृद्धपणा. ४ ब्रह्मा. ५ घर. ६ आकाश ७ तीर. ८ चिताकपी. ९ समुद्र. १० पात्र. ११ कमल.

गजगामिनी । जीतेंदेखोनिसलज्जपद्मिनी । रत्नभूषणींमिरवल्या २ सुंदरीत्यागोनिदेरीसेवन । गमनकरिसीटा कोनभुवन । व्यर्थलंघूपाहासीवन । कायतेंसाधननेणवे ३ ललनाशृंगारवनवसंत । तदांगेंश्वापदेंअसतीबहुत । तूंनृपयेथीलरतिकांत । स्वेच्छेंक्रीडाकरीकां ४ कांताकाननींकुरंगनयनी । ह्याचभावींकुरंगिणी । सलंबवेणी कृष्णसर्पिणी । मस्तकींमणीविराजे ५ अधरबिंबफळकरिनासिक । मंजुळशब्दींभासेपिक । उभयस्तनतेच कवाक । चित्तचातकघनइच्छी ६ चतुर्वर्तुळेंगंडस्थळ । भुजशुंडाबाहुसरळ । मत्तमातंगतेकेवळ । सिंहमध्या विराजती ७ तुंगेंस्तनतवकरस्पर्श । वांछितीतयानकरींनैराश्य । यावरीवदेतोनरेश । तयेप्रतितेकाळीं ८ पीनस्तनतेमांसग्रंथी । कनककलशतयांतेंवदती । मुखींश्लेष्मावाहेपरीभाविती । रोहिणीपतीराकेंदु ९ पाहतां मळमूत्राचेंस्थळ । वस्तुतःतेंअमंगळ । निंद्यतेंवंद्यकेवळ । परमलाभमानिती १० अंगनारूपेंहेकरंडी । मळ मूत्राचीचतेहंडी । सद्बोधातेंविखंडी । नरककुंडींपचवीत ११ विद्युल्लतेपरीभोगचंचळ । कींआयुष्यवातेंअभ्र वितळ । धनयौवनदारासकळ । क्षणभंगुरअसती १२ आह्मीसप्तद्वीपींचेराज्याधिकारी । भिक्षामागूंघरोघरीं । मातृन्यायसर्वनारी । भिक्षाभातुकेंअर्पिती १३ मगचंद्रावतीबोलत । रायावदसीसर्वहीयथार्थ । परीआमुचेंहें चिमनोगत । सेवेसींनिरंतरअसावें १४ कोणकरीलचरणक्षाळण । कोणदेईलक्षीरोदकपान । कोणकरीसवेंशयन । मनरंजनकोणकरील १५ गंगायमुनासरस्वती । सहजचरणक्षाळणेंहोती । गृहींगृहींक्षीरोदनेंदेती । परमप्रीतीकरोनी १६ कंदमूळपर्णसेवन । किंवावातांबुकरीप्राशन । तृणशय्यामृगाजिन । हेंचिआस्तरणआमुचें १७ पुढेंनिजेकुब्जाराणी । भोगभोगूंसदांउन्मनी । अनुहतकिंगरीवाद्यध्वनी । तन्मयनिमग्नरंजवी । १८ परब्रह्मींलागतांचवी । इतररसरुचतीकेवी । विदेहस्थितीअसतांबरवी । मगगगनांबरप्रा

१ गुहा. २ उंच ३ चंद्र ४ दूध व उदक ५ हरणाचें चर्म.

वरणें १९ विषयानंदाहूनआनंद । अनुपम्यहाब्रह्मानंद । सकळसुखाचाआनंदकंद । सदासद्बोधअंत
रीं १२० निर्धूमअग्निपरीवैराग्य । त्यागोनियांविषयसंग । दृढतरहोवोनियोगानुराग । अभंगबोधठसा
वला १२१ जयाचेंवैराग्यदेखोन । शुकसनकादिकमान्य । करितीमस्तकआंदोलन । धन्यझालेकलियुगीं
२२ परेहूनिजेपरात्पर । निरंजनवनींकरीविहार । जेथंनसेआपपर । तेंचिस्थळतयाचें २३ कांताकनकरा
ज्यासन । जेणेंत्यागिलेंजेविवमन । पुन्हांनकरीतयाचेंग्रहण । मनेंवीटघेतला २४ पूर्वपुण्याचासंस्कार । ह्म
णोनिविषयींतिरस्कार । नकरीजोस्वीकार । तोचिईश्वरजाणिजे १२५ द्रव्यघटदुरळवनीं । लाभझालिया
नपाहेनयनीं । कींशरणआलियादिव्यकामिनी । परीतीतेंजननीभावित २६ ऐसेनिश्चयाचेपुरुष । तेचिजा
णावेविष्णुअंश । ज्यानीत्यागिलाआशापाश । तेचिईशदेवाचे २७ इहींचिन्हींजेउद्भट । तयांभवाब्धीपाय
वाट । लंघोनिरजतमाचाघाट । फुटेपाहाटतुर्याची २८ जाळोनिसंचितक्रियमाण । तेचिस्वस्वरूपींरममाण ।
तयांचेंकायवदूंमहिमान । जाणतीखूणगुरुपुत्र २९ तयाक्षुधाकोठेंगेली । आणितृषाकोठेंहरपली । निद्राकोठें
अदृश्यझाली । झालीपरीऐसीहे १३० असोपटझाडोनिजायनेटका । कांताकटकालावूनिचुकटा । कटकटाप्रार
ब्धाकरीसुटका । प्राणघेईकांआमुचा ३१ विरहव्याळाचीविषगरळा । परमहळाहळेंपडतीविकळा । हळहळती
सकळवेल्हाळा । सर्वअबलातळमळती ३२ प्रलयकाळीचीविद्युल्लता । कडकडोनिपडेमाथा । तैसीझालीअवस्था ।
समस्तांततेकाळीं ३३ एकभूमीसींमस्तकआपटिती । भडभडांअशुद्धवाहाती । एकस्वकरेंकेशतोडिती । धुळी
घालोआननीं ३४ एकचिवोढवलाअनर्थ । कोणकोणांसांवरीतेथ । ह्मणतीसर्वहीदैवहत । कांतेंत्यागिलेंह्मणोनी ३५
स्त्रियाउपस्त्रियांचेउभेथवे । जेविकमळांतूनिभ्रमरजाय । तैसेंचझालेंतयापाहे । विरहघायेंदुःखित ३६ ह्मणतीशिव
पूजेंतकांहींविक्षेप । ह्मणोनित्यागोनगेलानृप । जन्मांतरींमहत्पाप । यास्तवसक्तपनव्हता ३७ धिग्लावण्यधिग्

१ सनत्कुमार सनक. सनंदन. सनातन. हे ब्रह्मदेवाचे चार पुत्र. २ रक्त. ३ जन्म.

यौवन । धिग्चातुर्यधिग्गायन । धिग्अळंकारधिग्भूषण । धिग्जननआमुचें ३८ येरयेरांचेगळांपडती । दीर्घस्वरेंरुदनकरिती । विरहेंविहाळल्यायुवती । मूर्छितपडतीपैंसैरा ३९ जेविमथुरेजायभगवान । गोपीहोती गतप्राण । आडव्यापडतीमूर्छन । स्यंदनेंवेष्टितीव्रजनारी १४० जेविमायामोहत्यागुन । देहांतूनानिघेप्राण । तेविकनककांताधिक्कारोन । निस्पृहनिघेगोपेंद्र ४१ पुन्हायेवोनिमातृदर्शन । घेऊनकरीसाष्टांगनमन । उभा राहेकरजोडोन । प्रार्थीतसेतेकाळीं ४२ तुझियेउत्तीर्णतेपाहे । कायाकुर्वंडीमाझीआहे । चिरकाळजिरंजीवकेला देह । तुवांमाझाजननिये ४३ ह्मणेजननीतवजठरींजनन । जन्मोनझालोंपरमधन्य । सद्गुरुमुखेंलाधलोंज्ञान । चिरंजीवमीझालों ४४ देईआज्ञाकरीनतीर्थ । हाचिमाझामनोगत । अनेकयोगीसिद्धमहंत । भेटतीलमज लागीं ४५ अरेयोगियापरिसेवचन । संपूर्णकरीतीर्थाटणें । परीएकमागतेंतुजलागोन । भगिनीगृहींनवजाईं ४६ आज्ञाजननीचीवंदून । विपत्यागीजेंविवमन । पुढेंकरिताझालागमन । सद्गुरुदर्शनध्यातया ४७ तोंसिंहा सनींजालंदरी । गोपेंद्रुसाष्टांगनमनकरी । आदेशआदेशयाउत्तरीं । जयजयकारींगाजला ४८ सप्तशतकानीफ शिष्य । इतरनृपकरितीदास्य । सर्वांसजालंदरीउपास्य । निरालस्यसेवेसीं ४९ श्रीगुरुजालंदरीसर्वज्ञा । ती र्थाटणादेइजेआज्ञा । सद्गुरुपायींनिश्चयप्रतिज्ञा । कदांअवज्ञानघडेची १५० मस्तकींठेविलावरदहस्त । तीर्थे करूनियेणेंसमस्त । वृत्तीठेवींनिमग्नस्वस्थ । येणेंपरमार्थसाधेल ५१ आज्ञामागोनिसत्वर । निघताझालायोगे श्वर । बोळवितीनारीनर । नगरजनसर्वही ५२ जेविअयोध्यात्यागून । वनाजायरघुनंदन । कींनैषधराज्य टाकून । गमनकरीकाननीं ५३ कींहरिश्चंद्रयुधिष्ठिर । अरण्यवासापांडुपुत्र । गेलेतेव्हांउदासनगर । दुःखदुस्तरप्रजेसी ५४ दुःखीप्रजाप्रळयाकांती । शोकसमुद्रींसर्वहीबुडती । रायासयेतीकाकुळती । आमुचीगती कायसी ५५ त्यागूनसर्वत्रांचीआशा । गोपेंद्रुरिघेअरण्यवासा । तोडूनमायांचाबद्धफांसा । मुक्तदशाअवळं

१ रथ. २ तीर्थ यात्रा. ३ नळराजा.

बी ५६ देशदुर्गेंदुर्धरअरण्य । ग्रामनगरनद्यापट्टण । समग्रजायबोलांडून । स्वयेंएकांगएकटा ५७ फिरत
फिरतमानसगती । अकस्मातदेखिलीभद्रावती । तेथेंभगिनीचंपावती । परमधार्मिकधर्मात्मी ५८ नगर
प्रदेशींआरामस्थळीं । उभाठेलातयेकाळीं । पुसताझालातयेवेळीं । नगरजनातेंआवडी ५९ यानगराचें
नामाभिधान । मजप्रतिकरावेंश्रवण । वदतीभद्रावतीचेंजाण । परमरमणीकअसेहें १६० ऐसेंअसतांअक
स्मात । चंपावतीच्यासख्यासमस्त । जातअसतांविहारार्थ । तोंमार्गीयोगीदेखिला ६१ नूतनवयपरम
सुंदर । सरळनासीकआकर्णनेत्र । भस्मचर्चीतसर्वगात्र । सुहास्यवक्रजयाचें ६२ दीर्घनूतनजटाभार । क
मनीयरूपपरमनागर । प्रत्यक्षमदनाचाअवतार । तेथेंउपमाकायसी ६३ सुनीळमुद्रातळपतीश्रमणी । का
षायमेखळाअरुणवर्णी । कुबडीकमंडलुदंडपाणी । सोहंस्मरणीरंगली ६४ पाहोनिपरतल्याराजसदनीं । ऐकेंचं
पावतीश्रवणी । नगरप्रदेशींतीर्थाटणी । योगीएकदेखिला ६५ गुणरूपेंअतिसकुमार । जेविलावण्यवतीभ्रतार ।
धन्यजननीप्रसवलीकुमर । कोणकोठीलनकळेची ६६ येरीदचकलीमनीं । ह्मणेवार्ताऐकिलीकर्णीं । कींगोपेंदुबंधू
लागोनी । वैराग्यझालेंसांप्रत ६७ तोचिकिंवादुसराहोय । तुह्मीजाऊनयालवलाहे । पाहातांजाणवेलानिश्चय ।
भेटीकरवातयाची ६८ त्रैलोक्यचंद्राचापुत्र । त्रैलोक्यझालेंपवित्र । त्यागूनराज्यकुळगोत्र । जेणेंपरत्रें
साधिलें ६९ तोमजदावागेसाजणी । केव्हांपाहीनआपुलेनयनीं । तोवोळखीनराजचिन्हीं । येचक्षणीं
जाणावा ७० सख्यासह्मणेजायेथुनी । तंवतोअकस्मातउभाअंगणीं । अलक्षगाजवोनिदीर्घध्वनी । उभा
ठाकलापैंतेथें ७१ चंपावतीह्मणेयोगियास । कवणस्थानकवणदेश । कवणउपासनाकोणउपास्य । कोणव
र्णतुमचा ७२ यावरीगोपेंदुवदेवचन । सहस्रदळआमुचंनिजस्थान । देशआमुचानिरंजन । निर्गुणउपासना
आमुची ७३ वर्णआमुचावर्णातीत । सर्ववर्णीओतप्रोत । तोहानिर्वाणनाथपंथ । अनाथासीनाथकरजो ७४

१ बाग. २ सुंदर. ३ कंबरपट्टा. ४ भगवी. ५ राज वाडा. ६ सत्वर. ७ मोक्ष. परलोक. ८ ब्रह्म.

कायानगरमगनगर्भी । तेथेंअनुहतवाद्यांचादुंदुभी । ध्वजफडकतीदैदीप्यनभीं । साम्राज्याधिकारीआह्मी
पैं ७५ यावरीवदेहंसगमनी । पूर्वाश्रमकोणतेस्थानीं । कोणजनककोणजननी । सत्वरोत्तरींवदावें ७६ आतां
पुससीजरीयथार्थ । गौडबंगालदेशाविख्यात । कांचनपुरीस्थळनेमस्त । त्रैलोक्यचंद्रपुत्रमी ७७ परि
सोनिगोपेंद्रूचेशब्द । भगिनीसझालेदुःखअगाध । ह्मणतूर्तेवैराग्यपरमनिंद्य । खेदकरीसर्वदा ७८ अहाप्राक्तन
पाहाकैसें । कदानचुकेघडेआपैसें । राज्यत्यागूनअरण्यवास । सदांनरेशभोगित ७९ जयाच्याद्वादशशतभार्या
सोळाशतत्याउपास्त्रिया । राज्यत्यागूनियांवायां । वैराग्यघेसीकिंमर्थ ८० तरींबंधुवर्यारार्हेयेथें । चंदनमठबां
धितेंप्रशस्त । सुखेंराहेंतूंनिवांत । भोगभोगीसुखाचे ८१ कैंचायोगकैंचात्याग । कैंचेंघेसीतूंवैराग्य । भाग्य
सोडोनिअभाग्य । कांदौर्भाग्यभोगिसी ८२ यापरीपरिसोनउत्तर । निचताझालाअनिसत्वर । मगधांवूनिधरी
पदर । अंतरदेऊनिमजजासी ८२ बंधुरायाऐसेंनकरी । मजत्यागूनजासीदुरी । कोठेंपाहूंतुजलातरीं । माहेरयेथो
नितुटलें ८४ जेविघनुष्यापासोनिबाण । सुटोनिजायनलगताक्षण । हिंपुढेंहोऊननीवदन । रुदनकरीआक्रो
शें ८५ सखियासांवरोनिधरितीबळें । परीतिचाशोकसमुद्रउचंबळे । हाहाशब्दींपडेविकळ । तळमळवाहे
अतरीं ८६ प्रधानकरितीशांतवन । गोपेंद्रूचंधन्यसाधन । यावतचंद्रचंडकिरणं । चिरंजीवचिकाळ ८७ आदि
नाथलीलासुधा । श्रवणमननव्हेबाधा । दुःखदरिद्रनासेआपदा । अंतींसत्पदापावती८८आदिनाथलीलाग्रंथ ।
भैरवसद्गुरूचावरदहस्त । तत्प्रसादेंआदिनाथ । एकविंशति अध्यायवंदितो॥८९॥ओव्या ।१८९॥ अध्याय२१

---

१ बाराशें. २ कोणत्या. कारणास्तव. ३ दुःखी. ४ सूर्य.

अध्याय २२ वा

श्रीगणेशायनमः । जोपरात्परआदिनाथ । जोसर्वांतरव्यातकूटस्थ । सबाह्यसघनओतप्रोत । परीअलिप्तस
र्वांसीं १ जोस्थावरजंगमभरलासकळ । तयावीणारिक्तनदिसेस्थळ । जोजगदाभासभासेसकळ । रिक्तअणुमाळ
नसेची २ जोपरंज्योतीपरमात्मा । जोअतर्क्यनिगमागमा । तयाचाकायवर्णूंमहिमा । मीएकमुखेंमतिमंद ३ ते
थेंजीवशिवाचासंगम । तोयोगमार्गपरमदुर्गम । तोनाथगृहींहोयसुगम । स्वयंब्रह्मकरितीजे ४ गतकथाध्यायींक
थारंग । गोपेंद्रकरीसर्वस्वत्याग । स्वयेंघेतअक्षयींयोग । भगिनीगृहातेंपातला५तीतेंनमानोनिवीतरागी । जा
ताझालातीर्थमार्गीं । इकडेमैनावतीसवेगीं । गुरुदर्शनातेंपातली ६ गुरुवदतीऐकजननी । गोपेंद्रपुत्राराज्या
सनीं । विजयचंद्रातेंस्थापुनी । राज्यभारचालवी ७ यावरीकानीफनाथाप्रती । जालंदरीआज्ञापिती । सर्वे
आणिलेतुवांनृपती । तेस्वराज्यातेंपाठवी ८ अवश्यह्मणोनितयेंवेळा । आज्ञादेतसकळभूपाळा । तुह्मीजाऊ
नस्वस्थळा । आपुलेंराज्यकरावें ९ गुरुवदींअसोंयावानिश्चय । येणेंतुह्मातेंसर्वत्रविजय । चिरकाळभोगूनऐ
श्वर्य । अंतींकैवल्यपावाल १० मैनावतीह्मणेसर्वज्ञमूर्ती । गोपेंद्रूच्यासमग्रयुवती । त्याअतिशयशोककरिती ।
तयांआत्मस्थितींलावावें११दीनदयाळतेसमयीं । शीघ्रपातलेभूपालयीं । तंवराजकांतासर्वही । सद्गुरुदर्शनापात
ल्या १२ औमानामेंपट्टराणी । मस्तकठेवीसद्गुरुचरणीं । सदुःखेंविलपतीकामिनी । हाहाःकारमाजला १३
राजभार्यावदतीवदनीं । गुरुवर्याहीविपरीतकरणी । आमुचामृगनिरंजनवनी । दवडोनहरणीविघडल्या १४ पूर्व
प्रारब्धबळिष्ठ । यास्तवप्राप्तविरहकष्ट । कटकटांअदृष्टहेंबळिष्ठ । दुःखकष्टभोगवी १५औमेसह्मणतीतुझाप्रताप ।
तुवावश्यकरोनियांभूप । गुरुद्रोहाचेंमहत्पाप । घेईमापविरहाचें १६ राजमदेंतूंमदोन्मत्त । अविचारेंबोधिलानृ
पनाथ । त्याचेंहेंप्रायश्चित्त । आतांदुश्चितकांहोसी १७ जल्पोनिसकोपसंतापवाणी । सदुःखेंदुखितसर्वकामिनी।

---

१ रिकामें. २ कठीण.

तुवांकेलीनिंद्यकरणी । परीफळभोगणेंसर्वांतें १८ आमचाहंसिणीचाहंस । दीक्षादेऊनिपरमहंस । मेदीतगे लाचिदाकाश । आमुचीनिराशाकरोनी १९ सालयासांडूनसम्यक । प्रपंचपिंजऱ्यांतूनिउडालाशुक । वैराग्य वृक्षींबैसलादेख । आह्माशुकीतेंदेखुनी २० मनींघेऊनिविषयत्रास । सांगूनगेलासर्वत्रांस । त्यागूनपुत्रमित्र कलत्रास । कुळगोत्रासविटला २१ एकह्मणेजोडाविघडला । सारसमाझादैवेंतोडिला । कींचक्रवाकावियोग झाला । शार्वरीनिशाप्राप्तपैं २२ अहारायासौंदर्यसिंधू । तवनामविलसेतरींगोपेंदू । आह्माचातकादावीवद नेंदू । पदतीर्थबिंदुइच्छितों २३ तुझ्याकुमुदिनीहोऊनिदीन । तूंआमुचारोहिणीरमण । तरीकांगेलासिआ ह्मात्यागुन । वियोगअमावास्याआमुतें २४ तवप्रीतीचावोळलाघन । परीवैराग्यवातेंनेलाझडपोन । मयूर रसआर्तऊर्ध्ववदन । करोनिराहिलीहिंपुटी २५ यापरीत्याराजकामिनी । विलापकरितीम्लानाननी । सद्गुरु नेंऐकोनिश्रवणीं । पुसतेझालेतयांतें २६ तुमचाजोप्राणनाथ । तोतुमचेअसोनिहृदयस्थ । मगशोककरणेंकि मर्थ । व्यर्थअनर्थभावितां २७ स्वदेहींपाहाशोधुन । तुमचेशरीरींवर्तेकोण । इंद्रियराहाटीज्यासत्तेन । पाहावो ळखोनअंतरीं २८ तोनसेकोणाचाभ्रतार । तोनसेकन्याकलत्र । तोनसेकोणाचामित्रपुत्र । असेस्वतंत्रवेगळा २९ जेविजीवनींभासेतरणी । परीतोअलिप्तसर्वांहुनी । घटींबिंबलादिसेजीवनीं । तोचिगगनींअलिप्त ३० जळो पाधींदिसेचळला । परीतोठायींचसंचला । मृषामिथ्याभासभासला । तोसघनदाटलासबाह्य ३१ वस्तुतापाहा तांएकभांगार । परीएकींअनेकअळंकार । कींअनेकमंदिरेंएकअंबर । कींसागरींतरंगज्यापरी ३२ तैसास्त्रीपुरु षनामव्यक्ती । तेअव्यक्तपणेंजयाचीस्थिती । सर्वांतरींकरोनिवस्ती । परीनेणतीतयातें ३३ रांझणआणिघा गरी । आकृतीविविधनामेंधरी । ओतप्रोतअभ्यंतरीं । परीनामरूपावेगळा ३४ घटमठींव्याप्तगगन । कींओंका रापासोनिसकळवर्ण । तेतुह्मीनेणोनिमहिमान । अज्ञानभ्रमेंकरोनी ३५ कींकंठींमुक्तकरोनिधारण । मगव्यर्थज नाच्यागळांपडणें । तेंतुह्मासिझालेंज्ञान । जवळीअसोनिप्राणेश ३६ तुह्मांजवळीस्वतःसिद्ध । परीनेणतसांमति

मंद । मृगनाभीसीसुगंध । परीशोधीकाननपें ३७ तुमचाजोप्राणेश्वर । तुह्मांपासींचनिरंतर । त्यातेंविसरोनिबा ह्यकर । शोधितांव्यभिचारस्वधर्मीं ३८ नेणोनिआत्मसुखाचीगोडी । तुह्मीरातिसुखास्तवझालांवेडीं । जोनेणो निस्वानंदाचीप्रौढी । विषयआवडीवांछिता ३९ तरीतोक्षणिकविषयप्रसंग । परिपरिणामींदुःखअभंग । पतंगमातं गकुरंगभृंग । मीनादिपंचप्राणहत ४० यापंचविषयेंकरोनी । महान्पाडिलेश्रेष्ठव्यसनीं । यापंचकाचीप्राणहानी । कितीह्मणोनिवदावी ४१ तरीविषयींहोऊनिनैराश्य । निर्गुणाचेंकरावेंउपास्य । तेणेंस्वस्वरूपींसामरस्य । द्वैत भावमावळे ४२ तंवएकवदलीशुभलोचना । हेनृपवर्यादावीवदना । तुजवीणसदुःखितअंमना । एकटावनागेलासी ४३ आमुचेंहृदयवज्रापरी । विरहेंवांचलोंअद्यापिवरी । तंवदुजीवदेलावण्यलहरी । हेंदुःखदुस्तरींपडियेलों ४४ रवीतेंकमळेंअनेक । जेंविकमळातेंरवीएक । कींचंद्रातेंबहुचातक । तेविंनिशिनायकतूंमज ४५ तंवमैनावतीप्रार्थी गुरुवर्या । ह्याविरहविव्हळराजभार्या । सक्तसुखऐश्वर्या । अतारसौंदर्यावेधल्या ४६ ह्याविषयसमुद्रींबुडाल्या । भवकर्दमींअतिगाढल्या । परमार्थासीनाडल्या । काढिल्यापाहिजेययांतें ४७ स्त्रियापतिसुखाच्याविरहिणी । वृत्तीगुंतलीविषयवासनीं । यांतेंसक्तपहोवोनी । मनोन्मनीलावावें ४८ नाथपंथाचासबळपक्ष । तरीउद्धरीउभय पक्ष । तूंसर्वज्ञसर्वाध्यक्ष । अलक्षलक्षींलक्षवी ४९ जेविंगोकुळींगोपांगनें । उद्धवेंनिवेदिलेंनिर्वाणज्ञान । परीनमा नीतयांचेंमन । श्रीकृष्णसद्गुणइच्छिती ५० तरीसक्तपहोऊनिअंतरीं । दीनोद्धारादीनउद्धरीं । अज्ञानतमनाश कातमारी । प्रकाशकरीययांतें ५१ ब्रह्मैवभावहोययांसी । त्वंततपावतीअसिपदासी । तुमच्याह्यादासानुदासी । ह्मणोनिपायांसीलागल्या ५२ मगसिंहनादेंशृंगीवादन । तंवब्रह्मरंध्रगेलेंभेदुन । पावल्याझाल्याकैवल्यसदन । मनसं लग्नहोउनी ५३ जेविंमुरलीस्वरेंकरूनी । वेडावल्याव्रजकामिनी । देहगेहभावविसरोनी । श्रीकृष्णींअनुसर ल्या ५४ कींनागस्वरवाद्याचियेछंद । दंदशूकहोतीलुब्ध । तेविंराजस्त्रियांचींवृंद । ध्वनिनादेंवेधल्या ५५ झाल्यातटस्थराजयुवती । ब्रह्मीभूतझालीवृत्ती । पावोनियांआत्मस्थिती । स्वरूपीहोतीतटस्थ ५६ तेथंदे

हभावानुरेठाव । हंससोहंस्वयमेव । जेथेंद्वैताचेंझालेंवाव । अहंभावंपेंगेला ५७ जेंविश्रुतिस्वरूपींसरती । कींइंद्रियेंतल्लीनकूटस्थीं । तेविनृपकामिनीप्रती । परमात्मज्योतीसाधली ५८ तेथेंकैचारावरंक । स्त्रीपुरुषकीं नपुंसक । ऐहिकदेहकैंचामायिक । आत्मत्वाससर्वदा ५९ एकमेवाद्वितीयंब्रह्म । सहजनासेहाभेदभ्रम । हेंचिअनुभवाचेंवर्म । हास्वधर्मयोगिया ६० जोनिरामयनिरंजन । परब्रह्मजेंपुरातन । ज्योतिर्मयमायाविहीन । योगीध्यानध्यातीजें ६१ तेथेंध्येयध्याताआणिध्यास । मगकेविउरलभेदभास । तोकोंदलास्वयंप्रकाश । अविनाशसुखींनिमग्न ६२ पाहासद्गुरूचीअघटितकरणी । नृपकामिनीचेमानममणी । ज्ञानोपदेशाच्याबोविलेगुगीं । सत्तासूत्रीगुंतल्या ६३ नाथगृहींचाधन्यमहिमा । राजकामिनीकाष्ठप्रतिमा । विसरोनिभेदभ्रमा । परमात्मरूपींवेधल्या ६४ पाहागेयेणेंनवलकेलें । सबाह्यस्वरूपसमसंचलें । चित्स्वरूपचिद्घनदाटलें । डोळांदाविलेंप्रत्यक्ष६५ जळोजळोहेंसंसारजिण । जन्मोनिजननीकेलोशीण । नकरीश्रीगुरुआराधन । तरीयमबंधनचुकेना ६६ अनेककेलियाव्रततपदान । सिद्धीनव्हेसद्गुरुवांचुन । जेविदिव्यललनालावण्य । परीकुंकुमहीनव्यर्थपैं ६७ श्रीगुरुदेवाचाहीदेव । श्रीगुरुपरात्परपरतत्व । श्रीगुरुगुह्याचेंनिजगुह्य । श्रीगुरुउपायमोक्षासी ६८ आहाबाईपाहा कैसें । चोजदाविलेंमजआपैसें । विसरूनियांमीतूंपणास । त्रिपुटीग्रासकराविला ६९ आतांनकोराजवैभव । गौरवतेंमानूंरौरव । प्रतिष्ठातेसूकरविष्ठाहोय । विषयींत्रासपावलों ७० संचितक्रियमाणप्रारब्ध । सद्गुरुप्रतापेंझालींदग्ध । महिमावर्णितांशेषस्तब्ध । जिव्हाद्विभागजाहल्या ७१ कल्पतरुदेकल्पिलें । चिंतामणीदेचिंतिलें । कामधेनुदेईइच्छिलें । निर्विकल्पकेलेंगुरूनें ७२ सद्गुरूसीउतराई । कायहोऊंसांगबाई ।तरीमौनेंचिपायींडोई । ठेवावीमजवाटतें ७३ जरीद्यावेंतनमनधन । तरीनैश्वर्यजायजाण । आतांगुरुदक्षिणातदर्पण । भावविश्वासदोघेही ७४ तोंवर्षाकाळप्राप्तझाला । पंचअनळप्रळयमाजला । पश्चिमेचामारुतसुटला।मेघमाळाकोसळती ७५ जळशशीमहीमंडळी । पारधीपातलागेलेनिराळीं । पिटीतमृगपाठींतेकाळीं । धांविसैरानभातें ७६ शक्रेंचापधरो

निकरीं । रोहिणीमृगाचेपाठींनिकरी । मेघधाराअपारशरीं । घनसघनवृष्टीवर्षती ७७ सूर्यभयेंलपवीकिरण । गतआभानभातेंहोउन । लपावयाशोधीस्थान । जळदवुंथीआश्रय ७८ महिखंडशलाकाअभंग । अनेकपर्वत पिंडीशिवालिंग । शक्रअभिषेककरीसांग । अतिधारेसीनभपत्रीं ७९ वनस्पतीअष्टादशभार । पत्रींपुष्पींफळ संभार । इंद्रपूजीकर्पूरगौर । पर्वतपिंडीमहीवरी ८० मेघवीर्योदकेंस्रवती । होतपृथ्वीगर्भवती । अनेकसफळ धान्यप्रसवती । हरितवसननेसली ८१ नूतनतृणांकुरडवरले । चित्रविचित्रपट्टशोभले । अनेकरंगींरंगाथिले । बहुशोभलीकुंभिनी ८२ पंचाशतकोटीविस्तार । महीवेष्टितहरितवस्त्र । तेणेंशोभेअतिसुंदर । धरादेवीतेकाळीं ८३ कडकडाटचपळचपळा । मेघगडगडाटजाहला । संघाटगंगासमुद्रजळा । मिसळतीसैरासागरीं ८४ कपोतचातकमयूर । हर्षेंघोषकरितीदर्दुर । वृष्टीकरीमेघउदार । जीवनींजीववीजीवांतें ८५ मेघेंटवटवितीअं कुर । फळशाखाधान्यसमग्र । वनस्पतीसंपत्तीचेसंभार । धरावोपीजगातें ८६ विधिकरीसृष्टीउत्पन्न । विष्णू करीजगपाळण । तोचिस्वयेंहोयजलदजीवन । परोपकारीसर्वांतें ८७ प्रमागकरोनिसूर्यचंद्र । आपणकरीउतो पकार । तोविश्वईश्वरविश्वंभर । भरणपोषणकरीस्वयें ८८ ऐसावर्षाकाळप्राप्तजाहला । प्रार्थितेझालेसद्गुरूला । स्वानंदाचासुखसोहळा । सर्वहीइच्छितीसेवेचा ८९ चातुर्मासदीपनिरंजन । छत्रपादुकाकनकासन । श्रीगुरू सीअर्पण । भावेंकरोनिआवडीं ९० प्रातःकाळींउठोन । राजस्त्रियाभावेंकरून । गुरुमठींकरितसंमार्जन । के शरमृगमदसिंचिती ९१ मौक्तिकांच्यारांगोळ्या । चित्रविचित्रसुरेखरेखिल्या । त्याअतिसुरम्यशोभल्या । ठायींठायींसुंदर ९२ दीपदानेंविप्रभोजन । नाथआराधनेंनाथार्चन । द्विजांदेवोनिधनवसन । सद्भावमनेंकरि ताती ९३ जेंविचंदनाचेनिसंगें । तरुहोतीसुगंधअंगें । तेविसद्गुरूचेंप्रसंगें । वैराग्यअनुरागसमस्तां ९४ नाथपराय णझाल्यावृत्ती । स्वरूपींसामावल्यास्थिती । स्वर्गसुखतुच्छमानिती । श्रीगुरुभक्तीसीविनटल्या ९५ तपेंयज्ञेंस्वर्ग प्राप्ती । शुद्धकर्मसत्यलोकस्थिती । शैववैष्णवसगुणभक्ती । कैलासवैकुंठप्राप्तपैं ९६ ब्रह्मउपासकगुरुसेवन

तरीत्याकैवल्यपदनिर्वाण । स्वस्वरूपींसमरसोन । भेदाभेदावेंमळे ९७ तरीकर्मअर्पणश्रीगुरुचरणीं । वै
राग्यशुद्धीअंतःकरणीं । चित्तशुद्धीयोगेंकरूनी । शांतिपावेनिर्धारें ९८ वैराग्यशांतीकरून । तत्काळहोय
ब्रह्मज्ञान । ज्ञानेंकैवल्यसाधन । ब्रह्मसोपानसाध्यपैं ९९ तरीयाप्राप्तीसींकारण । मुख्यकरावेंगुरुसेवन । चं
दनापरीशरीरझिजऊन । शीतळकरावेंगुरूतें १०० चंदनझिजोनिकरीशितळ । अगरुजळोनिदावीपरिम
ळ । सुमनगुंफूनींव्हावेंमाळ । सुगंधकेवळगुरूसीं १०१ सद्गुरूचेंकरावयाअर्चन । पूजाद्रव्यमीचहोईन ।
सद्गुरूचेंजेंसिंहासन । स्वयेंहोईनसर्वांगीं १०२ मृदुमवाळआस्तरण । तेंमीहोईनमृदुआसन । सनम्रांगेंमी
चटेंकण । स्वशरीराचेंहोईनमी १०३ गुरुतांबूलपिकपात्र । तरीवोडवीनउभयकर । गुरुमस्तकींतन्मयछत्र ।
मीचविचित्रहोईन १०४ विरक्तीचेंहोईनचामर । वैराग्यव्यजनअहोरात्र । मीचहोईनशीतळसमीर । वायुवाह
कमीचकीं ५ गुरुपदींच्यादृढपादुका । मीचनिजांगेंझालोंदेखा । गुरुपायांतळींचीमृत्तिका । पदरजअखंड
मीहोय ६ गुरुकरितीआरोहण । तोमीहोईनदिव्यस्यंदन। चहूंपुरुषार्थसुखासन। गुरुबैसवीनतयांत ७ मीच
होईनहडपिकार । उदकतांबूलदेईनस्वकर । बद्धहस्तमेवेसादर । मीचठाकेनपुढारी ८ मीचिहोईनबंदीजन ।
गुरुप्रतापकरीनवर्णन । मीचकरीनसुस्वरगायन । गुरुकीर्तनकरीनमी ९ मीचगुरुचरित्रपुराण । सद्गुरूवेंकर
वीनश्रवण । मीचकरीनव्याख्यान । अर्थसांगेनगुरूसी १० चतुर्विधवाद्यकरून । मीचकरीनश्रीगुरुभजन ।
नृत्यगीततानमान । भावेंकरीनगुरुभक्ती ११ अर्घ्यपाद्यादिषोडशोपचारें । मंगळस्नानघालीनस्वकरें । शुद्धभा
वोंदिव्यांबरें । धूपदीपादिनैवेद्य १२ फलतांबूलश्रीफळदक्षिणा । अर्पितसद्गुरुनाथचरणा । मगघालोनिप्रदक्षिणा ।
रत्नभूषणाअर्पित १३ सद्गदअष्टभावेंदाटुन । गुरुसींकरीसाष्टांगनमन । कायावाचाआणिमन । केलेंसांडगेंगुरुवरी
१४चारीमुक्तींचातलॅपक । वरीपोंढवीनगुरुनायका।गुरुसेवास्वहस्तकें। मस्तकेंपायघांसीन १५मीविसरलोंकथानु

---

१ रथ. २ सेवक. ३ वस्त्र. ४ शय्या.

संधान।लागलेंश्रीगुरुअनुसंधान। तदात्मकहोऊनमन। द्वैतभानहरपलें १६ यास्तवनकोपावेंश्रोतीं।विनवीतसेपुढ
ती। तुह्मीक्षमाकरोनिमजप्रती। अभयोक्तीअसोतुमची १७ असोमैनावतीचेवचनीं। प्रबोधिल्यानृपकामिनी।
विषयींनैराश्यहोउनी। वैराग्यविरक्तींबाणल्या १८ यावरीसंशयश्रोतियांप्रती। कींजालंदरीचीनिस्पृहवृत्ती। अ
सोनिबोधिल्याराजयुवती। हेंआश्चर्यआमुतें १९ तरीयोगियाचीप्रतिज्ञाऐसी। स्त्रियानपाहातीदृष्टीसी। मगउप
देशकायसातयांसीं। हेंआश्चर्यआमुतें २० स्त्रियांहोतांदर्शन। तेंचियोगभ्रष्टासिकारण। स्त्रियांसीउपदेशिलेंज्ञान।
हेंआश्चर्यआमुतें २१ जियेचेनेत्रकटाक्षईक्षणें। मनोजवेधींपंचबाणें। तरीदृढकेविराहीलमन । हेंआश्चर्यआमुतें
२२ याविषयींप्रत्युत्तर। प्रार्थीतसेजोडूनिकर। जयाचीवृत्तीतदाकार। तयासीविषयनबाधी २३ जयासीसमलो
ष्ठकांचन। स्त्रीभेटतांनवयौवन। जोमातृवतभावीमन। तयासीविषयनबाधी २४ जोरावरंकपाहेसमदृष्टीं। पिपी
लिकाआणिपरमेष्ठी। नसेजयाभेदपोटीं। तयासीविषयनबाधी २५ जेणेकामक्रोधाजाळिलें। लोभमोहातेंवाळि
लें। आशातृष्णातेंनिर्दाळिलें। तयासीविषयनबाधी २६ तयाभेदाभेदगळाला। तोअहंब्रह्मास्मिस्वयेंझाला।ते
थेंभेदभासकैंचाउरला। तयासिविषयनबाधी २७ ऐशाचिन्हींजोगुरुवर्य। तयासिस्त्रियाचेंकायसेंभय। जिहींके
लाविषयपराभव।, तेथेंसंशयकायसा २८ मागेंउपदेशिल्याबहुतयुवती। तरीत्यापरिसायथानिगुती। याज्ञव
ल्क्यानेंमैत्रेयीप्रती। उपनिषदयुक्तीबोलिली २९ तत्वनिष्ठतोदेवऋषी। उपदेशिलेंकयाधूसी। कपिलबोधीदे
वहूतीसी। परोक्षज्ञानठसावी ३० जोआदिनाथशूळपाणी। तेणेंउपदेशिलीतीमृडानी। यज्ञपत्न्याश्रीकृष्णेंबोधु
नी। मेळविल्यास्वस्वरूपीं ३१ उद्धवेंबोधिल्यात्यागोपिका। त्याब्रह्मरसाच्याकूपिका। कींस्वानंदाच्यापूर्णवा
पिका। ज्ञानकुंचिकालाधल्या ३२ सर्वधर्मांतधर्मश्रेष्ठ। गुरुभक्तीपरमउत्कृष्ट। गुरुपुत्रातेंपरमइष्ट। याहूनवरिष्ठ
नसेकीं ३३ इहामुत्रफळभोगधरोनिआशा। यज्ञयागादिकरितीहिंसा। पुण्यसरतांअतिदुर्दशा। जन्ममृत्युभोग

१ बायका. २ हात. ३ लोखंड व सोनें ४ मुंगी.

वी ३४ असोसत्काळसत्समागम । मैनावतीचीगुरुभक्तीनिःसीम । राजकामिनीचानोचिधर्म । सप्रेमप्रेमगुरुभ
क्ती ३५ वर्षाकाळचातुर्मास । सरतांकार्तिकाचाप्रवेश । व्रतउद्यापनेंबहुवस । राजभार्याकरिताती ३६ लक्षाव
धीविप्रभोजन । श्रीपादादिआराधन । तृप्तकेलेषड्दर्शन । सिद्धसाधूइतरही ३७ अन्नेंवसनेंअळंकार । देवोनि
तोषविलेधरामर । दीपनीरांजनेंतींअपार । दानेंद्विजांदीधलीं ३८ श्रीमद्भागवतभारत । हरिवंशादिमाहात्म्यग्रं
थ । शिवपुराणेंचरित्रेंबहुत । समाप्तीकेलीकार्तिकीं ३९ लक्षाबेलवलक्षतंदुळ । लक्षपुष्पदीपसोज्वळ । सुलक्षल
क्षिलाजाम्बनीळ । सफळदक्षिणेंअर्चिला ४० राधादामोदरप्रीत्यर्थ । भावेंपूजितीद्विजदंपत्य । सारोनियांनित्य
नैमित्य । परमार्थआर्तप्रीतीनें ४१ चातुर्मासत्संगसर्वकाळ । यापरीगेलाअतिरसाळ । स्वानंदसुमनसुखपरिमळ
रुंजीपरागज्यापरी ४२ यापरीगुरुसेवेंविनटल्या । जन्ममृत्युपासोनिसुटल्या । सदास्वानंदींदाटल्या । त्याविट
ल्याविषयातें ४३ गुरुनामकल्याणकारक । गुरुनामभवच्छेदक । श्रीगुरुनामींकैवल्यसुख । त्वरिततारककलि
युगीं ४४ गुरूतेंजोनरमनींनमानवी । पतनपावेपडेरौरवीं । जोदेवाधिदेवगुरूतेंभावी । तयागौरवीहरिहर ४५
गुरुभक्ताचाअगाधमहिमा । तोनेणवेचिनिगमागमा । श्रीगुरुभक्तीचाप्रेमप्रेमा । स्वयेंसच्छिष्यजाणती ४६ धन्य
तेसद्गुरुसच्छिष्य । माहात्म्यवर्णितांशेषअशेष । जयावेस्मरणेंनिःशेप । निर्दोषयशपाविजे ४७ हाग्रंथपरमसुमं
गल । नासीदुरितेंअघअमंगल । जेविब्रह्मचिंतनींअकुमाळ । मनोमळनासती ४८ हासिद्धसिद्धांतसिंधुमथन ।
त्यांतीलसारांशचिद्रत्न । सद्गुरुभैरववरदयत्नें । मान्यहोयबुधजना ४९ जेविवटबीजअल्पसूक्ष्म । परीविस्ता
रदेतव्योमक्षेम । सघनछायाअतिसुगम । श्रांतविश्रांतश्रोतयां ५० मुळावांचोनिविस्तारकैंचा । प्रगटनोहे
चिपहासहसा । हाचिअसोंद्याभरंवसा । नोहेअन्यथाहेवागी ५१ मननराहेनिश्चळ । तरींयाग्रंथाचेंकायसेंफळ ।
दुर्वारमनपरमचपळ । तरीनेमशृंखळेंगोविजे ५२ श्रीआदिनाथलीलासुरस । रसिकजनहंसासुधारस । श्रवण
करोतआसमास । द्वाविंशतितमोध्यायगोडहा १५३ ॥ इत्यध्यायः ॥ २२ ॥ श्रीमन्आदिनाथार्पणमस्तु ॥

अध्याय २३ वा.

श्रीगणेशायनमः । श्रीमत्‌आदिनाथाजगन्मंगला । जगद्गुरुपयःफेनधवला । जगदोद्धाराजाश्वनीळा । जगजीवनाजगदात्मया १ तूंपरब्रह्मपरात्परा । प्रणवरूपापरमेश्वरा । परंज्योतितित्रितापहरा । पुराणपुरुषाविश्वाद्या २ तूंचिचिन्मयचैतन्यघना । चिदाकाराचिद्रूपनिर्गुणा । चराचरचरिताचरितविहीना । अचळअढळानिरूप मतूं ३ सिंहावलोकनावलोकन । गोरक्षकानीफसंवादवचन । अन्योन्यवचनेंज्ञानसंपन्न । तेंनिरूपणनिरोपिलें ४ गुरुदर्शनाचीधरोनिआर्त । गोरक्षपातलेदक्षिणपंथ । तेचिमार्गीअकस्मात । चर्पटीनाथभेटले ५ आदेश ह्मणोनिकरीनमन । गोरक्षदेतीप्रतिवचन । आदिपुरुषीआदेशह्मणून । क्षेमालिंगनदेतसे ६ क्षेमकल्याणकुशळ । गोरक्षपुसतीतयेवेळ । नाथकृपेंकरोनिअढळ । चिरकाळनिमग्नचित्सुखें ७ कोठोनियेणेंकोठेनिगमन । चर्पटीविनवीकरजोडून । मत्स्येंद्रयोगेंउत्कंठमन । मल्लाळदेशींजातसों ८ नमनकरोनिउठाउठी । गमनकरीतसेचर्पटी । इकडेगोरक्षसमुद्रनिकटीं । येतेझालेस्वइच्छें ९ लंकेसजातांरघुवीर । लिंगस्थापिलेंरामेश्वर । भोळानाथभवानीवर । जोस्मरहरत्रिपुरारी १० गोरक्षेंवंदिलेंचरणारविंद । अलक्षआदेशवदूनशब्द । जोआदिनाथसच्चिदानंद । प्रत्यक्षप्रगटपैंझाले ११ सप्रेमप्रेमेंआलिंगिलें । गोरक्षआननकुरवाळिलें । क्षेमकल्याणत्यापूसिलें । हृदयींधरिलेंआवडीं १२ वत्सास्नेहाळाभलाभला । नाथसांप्रदायदर्शनकेला । असंख्यबोधिलेभूपाळा । दीक्षादेऊनिआपुली १३ जेराजमदेंमदोन्मत्त । ऐसेउपदेशिलेंत्वांनृपनाथ । त्यांचाचुकवूनजन्ममृत्य । योगमार्गीलाविलें १४ गोरक्षठेवितीमस्तकचरणीं । तोषोनिवरदेतपिनाकपाणी । अखंडराहेसोहंस्मरणीं । योगतपीतूंएक १५ आज्ञावंदोननिघेशीघ्र । तंवसेतुबंधींवायुपुत्र । तयाचापरिसोनिभुभुःकार । जायसत्वरपैंतेथें १६ घालूनियांपद्मासन । मारुतिकरीरामस्मरण । गोरक्षतयाअवलोकुन । कायवचनबोलत १७

---

१ शंकर. २ अधिभौतिक अधिदैविक अध्यात्मिक. ३ राजे. ४ शंकर. ५ योग रूपी सर्प. ६ मारुति

गोरक्षह्मणेवातात्मजा । रामस्मरणींनिश्चयतुझा । परीतूंचिरामकींरामदुजा । मजनिवेंदीकपींद्रा १८ तंवतोव देअंजनीनंदन । पूर्णप्रतापीरघुनंदन । राक्षसांचेंकरोनिकंदन । रावणबाणेंमारिला १९ तोमहाराजदाशरथी राम । श्यामसुंदरमेघश्याम । त्याचेपदींनिःसीमनेम । तोश्रीरामभजतोंमी २० तोश्रीरामघनसांवळा । किरीटकुंडलेंकटींमेखळा । कांसेकासिलापटपिवळा । डोळसमुकुमारसाजिरा २१ धीरवीरअचळठाण । विलसे करींधनुष्यबाण । सरळनासिकनेत्राकर्ण । सुहास्यवदनजयाचें २२ वामांकींजानकीपवित्र । सेवेतिष्ठतीभरत सौमित्र । शत्रुघ्नधरीसुवर्णछत्र । तोराजीवनेत्रश्रीराम २३ जेणेंनिवटिलेखरदूषण । तोरघुवीररविकुळभूषण । नामेंतारिलेजडपाषाण । सेतुबंधींअद्यापी २४ बंधमुक्तकेलेविबुध । प्रतापमार्तंडतोअगाध । तोचिरघुवीर स्वतःसिद्ध । वेदवंद्यश्रीराम २५ जोमहाराजअयोध्याधिश । ध्यातीअहर्निशीत्रिदश । तोंचिमाझेंपरमउपा स्य । निर्दोषयशजयाचें २६ जोपरब्रह्मअवतार । लीलाविग्रहीजानकीवर । तयास्मरणींअहोरात्र । सदापादर गोरक्षा २७ यावरीवदेप्रत्युत्तर । परिसिमारुतीमविस्तर । जेंपरब्रह्मनिरंतर । नसेआपपरतयातें २८ एकमे वाद्वितीयंनास्ती । ऐसीवदेवेदश्रुती । तयाह्मणतीसीतापती । हेंचिआश्चर्यवाटतें २९ जेंअव्यक्तवर्णरहित । जेंढवळेंसावळेंरंगरहित । जोनामरूपाहोयअतीत । नामरूपमगकैंचें ३० मुळींरूपचिजयानसे । तेथेंनामअसे लतेंकैसें । अरूपातेंरूपनसे । तरीनामअसेकैसेंतेंसांगपां ३१ जेंनिर्द्वंद्वनिर्गुण । तरीतेंकिमामारिलारावण । उदकींतारिलेपाषाण । तरीजळंवरीपृथ्वीकीं ३२ ह्मणसीरामकींपरब्रह्म । तरीजानकीवियोगेंजेवनींभ्रम । वृक्ष गुल्मामदेतक्षेम । नकळेवर्मकैसेंतें ३३ तूंनामरूपातेंविसरून । कैसेंकरिसीनामस्मरण । परात्परजेंनिर्गुण । तेंवर्णे व्यक्तीनयेची ३४ पुन्हावदेवायुतनय । एकतत्त्वमस्यादिनिश्चय । अहंब्रह्मास्मिस्फुरणहोय । तेंचिपाहेचिच्छक्ती ३५ परब्रह्मतोरघुनंदन । इच्छाशक्तीतेजानकीजाण । उभयंपासावझालेंत्रिगुण । पंचतत्त्वींब्रह्मांड ३६ पंचवीसछातिसां चाउभारा । कारणहोयचराचरा । रामआडंबरपसारा । एकरघुवीरापासोनी ३७ अनंतब्रह्मांडांच्याश्रेणी । सत्तारूपें

१ डाव्यामांडीवर २ तेहतीस कोटी देव. ३ रात्रदिवस. ४ श्रीराम. ५ दगड. ६ पाणी. ७ उभयतांपासून. ८ जगास

बोविल्यागुणीं । तोचिराघवचापपाणी । वेदपुराणींअतर्क्य ३८ मागुतीवदेमत्स्येंद्रसुत । पिंडब्रह्मांडहेंस्वप्न
वत । स्वस्वरूपींराहेनिवांत । स्वयेंरघुनाथहोउनी ३९ अभेदभक्तियोगेंकरून । स्वयेंचिरामहोईआपण ।
विसरोनियांमीतूंपण । सोहंशब्दींअसावें ४० सोहंरामहेंनिजगुज । हेंगुजाचेंहोनिजबीज । स्वानंदसुखाचेंसु
खभोज । सदाराहेकपिवरा ४१ वसिष्ठेंकथिलायोगवासिष्ठ । योगगर्भकथिलाउत्कृष्ट । रघुवीरानिवेदिलातोतूं
स्पष्ट । स्वयेंजाणसीमारुती ४२ जाणूननेणताकैसाहोसी । विचारकरीनिजमानसीं । स्वयेंश्रीरामतूंचिहोसी ।
वृथाझककविसीमजप्रती ४३ मीनांविहंगेंपिपीलिका । कपिमार्गतुझाकपिनायका । त्यातूंभोगिसीआत्मसुखा ।
मजसींशंकाकांधरिसी ४४ ऐकोनिगोरक्षमुखींचाबोल । परमसंतोपलाअंजनीचाबाळ । येतीस्वानंदसुखाचे
डोल । आंदोलवीपैंमस्तक ४५ सर्वेचिवदेहनुमान । मीआत्मत्वातेंविसरून । व्यर्थनाडलोंदेहाभिमान । मी
तूंपणद्वैताचें ४६ अनेकजन्मीचेसुकृतातीं । तैंचभेटेश्रीगुरुमूर्ती । तेणेंप्राप्तआत्मस्थिती । निश्चयेंसीजाणिजे
४७ नामाचेगुरुअसतीबहुत । परित्यांदुरोनिकरावाप्रणिपात । रूपातेंमदनुग्रहव्यर्थ । ऐकरघुवीरनाथवेमाझा
४८ तेंश्रीराघवचरणारविंद । तेंचिसमाधिसुखस्वानंद । तेथेंमनोन्मनअभेद । भेदानुवादनसेपैं ४९ तोसद्गुरु
रविकुळभूषण । तेणेंनिवेदिलेंअध्यात्मज्ञान । तूंचिआह्मांमुख्यजाण । दुजेपणअसेना ५० कैचेंनामकैचेंरूप ।
अवघेंसंचलेंचिद्रूप । नामरूपाचासाक्षेप । व्यर्थकासयावाहासीतूं ५१ सावधहोऊनिपाहेचित्तीं । आत्मातूं
चिगानिश्चिती । महावाक्यबोधाचीप्रचीती । तदात्मवृत्तीअसोंदे ५२ महावाक्यसकळांसिआश्रय । श्रुतिह्मणे
आत्मातूंचिस्वयें । त्याचवचनींधरोनिनिश्चय । ब्रह्मादिकीटकव्यापतूं ५३ तोचितूंअसिपदींलीन । हेंतत्वम
स्यादिवचन । बुद्धिबोधूनिसीतारमण । निजपदींआपुल्या ५४ कर्मजेंनपवेप्रजेतेंवर्धन । त्यागपावेमहावाक्य
खूण । वर्मनेणूनिकरितीसाधन । वृथाशिणतयांतें ५५ जैंसद्गुरुकृपेचीसघनवृष्टी । तैंचलाभगाउठाउठी । मग

---

१ तर्ककरणेस कठीण. २ आपल्याचरूपीं. ३ मत्स्य. ४ पक्षी. ५ मुंगी. ६ श्रीराम.

सबाह्यआत्मदृष्टी । भाससर्वहीमावळे ५६ जगदाभासतोतूंचिजाण । याचासाक्षीदुजाकोण । दुजाकोणतुजवी
ण । सद्गुरुवचनहेंचिपैं ५७ मृन्मेयाचीकुंभघागरी । तेविविभागभाविती पुरुषनारी । जेविमृत्तिकाकारणखरी ।
उपादानबहुविध ५८ वस्तुतांपाहातांएककनैक । अळंकारींभासेअनेक । तेविजगदाकारमायिक । विस्तारिलें
ज्यापरी ५९ सुवर्णाचाह्माळसारमण । आणिसुवर्णाचेंचिकेलेंश्वान । परीसुवर्णीनसेभिन्नपण । तेविअभिन्नज
गदात्मा ६० बाळाबागुलभयाचीभीती । मुळींचनसेतरीकायसीखंती । कृषीबळबुजणेंउभविती । तयाबुज
तीवनचर ६१ कींरज्जूंवरीभासेव्याळ । शुक्तिकेदिसेरजतबहळ । मृपामृगेंमृगजळ । अईनभ्रांतीभ्रमताती ६२
गुंजांचावैश्वानर । मानूनबैसतीवानर । तेविविषयसौख्यमानूनिनर । वृथापामरभुलती ६३ स्वप्नींदेखती
सिंहव्याघ्र । गजराक्षससर्पभयंकर । पाठीलागतीएकसर । होतांजागृतीमगकैंची ६४ रावस्वप्नीहोयरंकं ।
ग्रामींफिरोनमागेभीक । स्वप्नभ्रमेंपावेदुःख । जागृतीनिष्टंकनृपस्वयें ६५ तैसातूंचिआत्मास्वयमेव । परीमी
जीवभाविसीस्वय । तूंचिव्यापतअंतर्बाह्य । व्यर्थभ्रमेंनाडसी ६६ जिव्हामुखींअसेकींनसे । ऐसेंबोलतांयेतसे
हंसें । जिव्हेवीणबोलसीकैसें । मूर्खतायेतबोलतां ६७ तूंआपुलेंसत्यदेखसी । आपुलेसत्तेंऐकसी । आपुलेंस
त्तेंविचरसी । परीतूंनेणसीआपणा ६८ तूंस्वशरीरातंव्यापतहोसी । रोमरोमातेंहीजाणसी । परीमीकोणहेंनजा
णसी । विसरलासीपैकैसा ६९ त्रिविधतापेंजेपोळले । कामक्रोधेंअहळले । तेविषयसुखासगुंडाळले । तेच
नाडलेपरमार्था ७० कांहींनकेलेंसाधन । दुराशेनेंइच्छितधन । पुत्रकलत्रप्रपंचसेंदन । गुंतोनिव्यर्थराहिले
७१ जेविभ्रमलेपणेंबुद्धी । विसरोनियांस्वात्मशुद्धी । मीचिनव्हेह्मणेत्रिशुद्धी । भ्रमोपाधीकरोनी ७२ कींशुका
चेनिअंगबळ । नळिकायंत्रींअधोमौळ । होऊनिहोतसेव्याकुळ । भ्रमेंकेवळपावत ७३ अट्टाहासेंशब्दकरी ।
परीउडावेंहेंनयेअंतरीं । मीबांधलोंनिर्द्धारी । ह्मणोनिअव्हेरीधैर्यातें ७४ त्यादेहलोभाचेपदींशृंखळा ।

---

१ मातीची. २ पुरुष स्त्री. ३ माती. ४ सुवर्ण. ५ कुत्रें. ६ दोरी. ७ सर्प. ८ शिंप. ९ अग्नी. १० गरीब. ११ घर. १२ मोठ्याने.

मींदृढबांधलोंनसेमोकळा । संशयाचाखोडापडिला । तेणेंनाडलेबहुतची ७५ तैसाहामुक्तचिअसे । परीव्यर्थ बद्धमानीतसे । अज्ञानाचेंभारिलेंपिसें । तेणेंनाशसर्वस्वा ७६ जैंसद्गुरुकृपेचावरदहस्त । तैंचब्रह्मींचेंसाम्राज्य समस्त । पावूनस्वानंदभोगित । द्वैतवार्ताअसेना ७७ कार्याचीस्थितीकारणीं । जेविगाराभासतीजीवनीं । सर्वेचिलीनतयेक्षणीं । भासजायविसरोनियां ७८ जेविकाश्मीराचेनिकेतनीं । उदयउदेलेअसंख्यतरणी । तेविं आत्मप्रभेचीउघडलीखाणी । सद्गुरुनयनींचोजवी ७९ अंतर्बाह्यभरोनपूर्ण । मगउरेसाक्षित्वेंकरून । सदास्वानंदींनिमग्न । वृत्तिनिवृत्तीहोउनी ८० अनेकनद्यांचेप्रवाह । सिंधुमिळणींसिंधूचिहोय । तैसाप्रत्यक्आत्मास बाह्य । निजात्मवृत्तींवर्तंत ८१ नसेकर्ताकार्यकारण । पृथिवींचरतांनिस्त्रैगुण्य । मगविधिनिषेधाचेंकारण । सर्वथाजाणअसेना ८२ मगउर्वरीतदेहप्रारब्ध । जेविपटघडीवस्त्रदग्ध । तोजीवन्मुक्तस्वतःसिद्ध । निंद्यवंद्या नातळे ८३ एकस्वजारविहारकामिनी । सुरतश्लेष्माप्रियमानी । उभयचेतकचेप्रकपुकपणी । अन्योन्यमुखे एकपै ८४ तोसाक्षित्वत्रिगुणासीजाणत ।तोचिद्रष्टाअवस्थात्रयातीत । तोतुर्याचादेखूनप्रांत । त्याप्रियप्रत्ययउन्मनी ८५ तत्वाचेंतत्त्वतेंचिकारण । त्यामहतत्त्वाश्रयेंकरून । कांनूतेनजाणसीखूण । असोनियांतोचितूं । ८६ अविद्येचीनिशापडली । तरीचचक्रवाकेंविघडलीं । ज्ञानोदयकपाटेंउघडलीं । तेणेंजोडलेसत्सुखा ८७ जेविअग्निस्फुलिंगेंकरून । दग्धहोयतमतृण । कींमित्थोदकींबिंदुपतन । द्वैतपणमगकोठें ८८ पृथ्वीसीं प्रमाणसूर्यकिरण । कींआकाशघटमठींव्याप्तपूर्ण । कींतंतुपटाचीजाणेखूण । तेविरघुनंदनमीस्वयें ८९ तरीआजिउदेलाधन्यदिवस । मजभेटलानाथपुरुष । स्वानंदसुखाचाउत्कर्ष । तुझेनिझालोंगोरक्षा ९० तूंनाथपंथाचाकुळावतंस । तूंस्वस्वरूपींसदासमरस । त्यागूनियांआशापाश । गोइंद्रियांसंरक्षिलें ९१ यावरीगोरक्ष वदर्ताशब्द । कासयाबोलसीहाउपरोध । ऐक्यमिळणींहाअनुवाद । मगसहजखुंटला ९२ जीवींजीवाचेऐक्यसंधी

---

१ वेड. २ भेद. ३ पाण्यामध्ये. ४ सूर्य. ५ रात्र. ६ तमरूपी गवत. ७ निराळेपणा.

तेचिआत्मबोधेंदृढसमाधी । जेविशंकरासमरसदुग्धीं । अभिनवगोडीपैं जैसी ९३ तेविंगोरक्ष आणिमारुती । उभय संगमींविशेषप्रीती । कींगंगायमुनासरस्वती । तीर्थराजप्रयागहा ९४ मगह्मणेलंकादहन । गोरक्षा असावें अनुदिन । सत्समागमइच्छीतमन । तुजवीण आन असेना ९५ लवनिमिषकिंवापळ । सत्संगतीनें जातांवेळ । सत्समागमाचें अगाधफळ । कितीह्मणोनिसांगावें ९६ मजनामरूपींजडलीप्रीती । आंगींबाणलीआत्मस्थिती । स्वदेहींवोळखिलारघुपती । मीतूंभ्रांतीउडाली ९७ होतांस्वात्मानुभवीं अनुमान । तोप्रत्यक्षप्रगटेपरिच्छिन्न । रघुवीरकृपेंसम्यक्ज्ञान । सोहंरामींवोळखी ९८ जेविकीटकभृंगन्याय । अभ्यासेंतेहीहोतीस्वयें । तेविंझालेंमजपाहें । स्वात्मसुखजोडलें ९९ मगह्मणेमत्स्येंद्रसुत । तूंहोसीसर्वज्ञसमर्थ । तुझेनिदर्शनेंमनोरथ । पूर्णझालेहरिवरा १०० महानतत्ववेत्तातूंमारुती । कृष्णमुखींचीगीताउक्ती । श्रवणकेलीयथानिगुती । तूंब्रह्मनिष्ठब्रह्मांडीं १ तरीयेचविषयींइतिहास । श्रोतींपरिसावासारांश । युद्धझालेंअष्टादश । दिवसपर्यंतभारती २ विजयध्वजींविजयध्वज । विजयसाह्यार्थवातात्मज । तंवधनंजयातेंगीतागुज । गरुडध्वजस्वयेंबोधी ३ हरिवरध्वजकींकरीश्रुत । तेथेंतोस्वयेंश्रवणकरीत । एवंकृष्णार्जुनहनुमंत । जाणतीगुह्यार्थगीतेचा ४ असोयुद्धाचीहोऊनसमाप्ती । मारुतिगेलास्वस्थळाप्रती । नमस्कारोनिअंजनीसती । बद्धहस्तींतिष्ठत ५ जननीवदेलंकादहना । तूंक्षेमकल्याणकींनंदना । कोठेंगेलासिकवणकारणा । कळवीमजसाद्यंत ६ ह्मणेकुरुक्षेत्रींकौरवभार । आणिसमुच्चयींपंडुपुत्र । मजसाह्यार्थसाचार । सुभद्रावरनेतसे ७ पुन्हावदेअंजनीजननी । युद्धकैसेंझालेंसमरंगणीं । रामरावणलंकेलागुनी । कींदेवदानवदेवीचें ८ तदोत्तरवदेहनुमानं । मीसर्वथाकांहींवनेणें । मीगीतार्थकेलाश्रवण । समाधिस्थपैंहोतों ९ माताह्मणेरेत्रिशुद्धी । साह्यार्थगेलासजयाचेयुद्धीं । युद्धींकेविलागेसमाधी । हेंआश्चर्यमजवाटे १० मारुतिह्मणेतेंनिजगुह्य । तुजनिवेदितोंआजपाहे । युद्धींश्रीकृष्णधनंजय । गीतासंवादपैंकेला ११ मीआ

---

१ श्रीराम. २ वचन. ३ मारुति. ४ अर्जुन. ५ श्रीकृष्ण. ६ मारुति. ७ अर्जुन.

णिअर्जुनचक्रपाणी। चवथारथींनसेकोणी। त्याब्रह्मरसाचीसिसणी । अवचटसुखदुर्लभ १२ जेंदेवकीवसुदेवातेंचोरिलें। जेंनंदयशोदेसिंहीझकविलें । जेंबळिभद्रातेंचुकविलें । तेंसाधलेंअर्जुना १३ शेषइंदिरासन्निधानिकटीं। परीत्यांसिहीनवदेगुह्यगोष्टी । तोधन्यधन्यधनंजयकिरीटी । स्वात्मसुखलाधला १४ ऐकोनमातादेतउतर । तरीपुत्राहाकेंविजगदोद्धार । पुढेंकलीहादुर्धर । त्यांततरणोपायकोणता १५ यावरीबोलेप्लवंगोत्तम । परिसींजननीभविष्यनेम । अंशावतारीहोतीपरम । हरिहरस्वयेंअवतरती १६ । श्लोक । भविष्यतिसएवाग्रेशैवःशंकरविग्रहः। ततोहरेरंशभूतोज्ञानदेवोमहायशाः । आचार्याधिकतामेतन्गीर्वाण्यानवदेत्स्वयम् । वेदज्ञःसर्वशास्त्रज्ञःसर्वज्ञोपिमहायशाः । २ टीका । पुढेंहोतीलअवतार । स्वधर्मस्थापकविग्रहशंकर । तेटीकाकरितीगीतेवर । परमगूढगीर्वाण १७ ह्मणोनजगदोद्धारास्तव । विष्णुहोईलज्ञानदेव । गीर्वाणनवदेस्वयमेव । जोवेदवदवीपशुहातीं १८ गीतेवरीकरितीटीका । तेज्ञानदेवीलौकिकींआख्या । छप्पन्नभापेचींसुवेलिका । पत्रींपुष्पींसफळित १९ तेमुमुक्षुपक्षाचींफळदायिनी । जेमोक्षपदाचीआदिजननी । जेसकळश्रेयाचीस्वामिणी । जेकामदुधाआर्तांची २० जेसकामाचीकामेश्वरी । जेयोगसिद्धीचीयोगेश्वरी । जेजगज्ज्ञानेश्वरी । जेईश्वरीचित्कळा २१ इतरटीकागीतेवरी । परीतेज्ञानेश्वरीचीनेणवेसंरी । कींश्वापदांमाजीकेसंरी । वरोवरीनपावती २२ गीताश्लोककिंवापद । व्यासोक्तगीतामाहात्म्यअगाध । महिमावर्णिलाविविध । जोपरमवंद्यत्रिभुवनी २३ गंगागीताह्मणतसिमान । परीवेगळेंमहिमान । तरीप्रत्यक्षाकासयाप्रमाण । पदमुखऐक्यकेवी २४ मुखापासांवझालीगीता । पादापासावगंगापाहातां । याउभयांसीसाम्यता । केवियेईलसांगपां २५ एवंगीतासर्वांतश्रेष्ठ । भावभावार्थेकरितांपाठ । अंतींप्राप्तत्यावैकुंठ । स्वयेंविष्णुहोयतो २६ आदिनाथलीलाग्रंथीं । जोविजयरथींस्थिरसारथी । तोचिबैसोनिहेमनोरथीं । ग्रंथार्थीसाह्यपें २७ आदिनाथलीलासुरससबाह्य । नवरससुखाचेंसुखालय । श्रवणा

१ श्रीकृष्ण. २ मिळणेम कठिण. ३ बरोबरी. ४ भिड. ५ पांघरलीत [illegible]

भिप्रायतीषवी २८ तेविसावाअध्यायउपेंद्र । भद्रकारकसदासुभद्र । अघसंहारप्रतापरुद्र । कींवीरभद्रपैंदुजा २९ आदिनाथलीलाग्रंथअद्वय । भैरवसद्गुरूचावरदविजय । तत्पदींठेवूनिनिश्चय । आदिनाथवंदितसों ३० श्रीमत्आदिनाथलीलाग्रंथ । श्रवणेंपुरतीमनोरथ । यातेविसांव्यातपरमपरमार्थ । प्राप्तहोयसर्वदा ॥ १३१ ॥ इत्यध्यायः ॥ २३ ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥ ॥ श्रीमत्आदिनाथार्पणमस्तु ॥ शुभंभवतु ॥ ओव्या ॥ १३१ ॥

अध्याय २४ वा.

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ जोआदिनाथनिरामय । पूर्णब्रह्मजोअद्वय । जयाध्यातीदेवत्रय । शिवविष्णुविरंची १ जयास्तवितीश्रुतिस्मृती । त्याहीपारजेथेंनपवती । सहस्रशीर्षांच्याशिणल्यामती । तेथेंमीकितीमतिमंद २ गतकथाध्यायींचाइतिहास । गोरक्षमारुतिसंवादसुरस । ब्रह्मनिरूपणपरमरहस्य । निवेदिलेंपैंश्रोतयां ३ हनुमंताचीआज्ञावंदून । तेथूननिघेमत्स्येंद्रनंदन । मह्लाळदेशातेंलक्षुन । स्त्रीराज्यांतपातले ४ पूर्वकथेचें अनुसंधान । अगस्तिदिशेमत्स्येंद्रगमन । अकस्मातस्वलीलेंकरून । येतेझालेसद्गुरू ५ पुष्पवाटिकेउपवनीं ।

---

१ ब्रह्मदेव. २ सहस्र मुखांचा शेष. ३ मारुति.

राहातेझालेमोक्षदानी । तेथेंआगमरक्षककामिनी । शस्त्रागीअसती ६ तयांपुमतीमत्स्येंद्रनाथ । येथेंकोण नृपराज्यकरित । येरीवदतीकरावेंश्रुत । सायंतव्रतमागतों ७ पार्वतीवरदेंयादेशीं । पद्मिणीनिपजतीलावण्य राशी । तयांदेखूनस्मरमानसीं । सलज्जहोऊनिविस्मित ८ ज्याचातुर्यविशारदशारदा । विद्युल्लतेसमचपळप्र मदा । नवयौवननवोढामुग्धा । सुरतसुरसायोग्यपैं ९ शंकरनिगूढनिवासस्थळ । हेंअंतःपुरनिवासराउळ । एथेंभवानीजाश्वनीळ । क्रीडाकरितीअक्षयी १० येथंआधिपत्यनृपपरिमळ । जिचावपुसुगंधपरिमळ । निर्जरहोऊनिअळिकुळें । सुरसुरतइच्छिती ११ शिवशापेंअद्यापिवर । तशांतमारुतीचाझुंझुःकार । पुरुषगर्भ किंवानर । कदांनराहेपैंयेथें १२ जेविनक्षत्रींनक्षत्रनाथ । तेविपरिमळपद्मस्त्रियांत । सुवाससुगंधयोजनपर्यंत । वातेंयोगेंकरूनी १३ तप्तसुवर्णवर्णशरीर । नासिकदेखोनिलज्जोनकीर । उड्डाणकरितीएकसर । वृक्षावरीस लज्ज १४ अधरपुटेंअरुणरंगी । वरीबिंबफळसांडणत्यागी । चंडनेत्रदेखूनकुरंगी । लंघितातीदशदिशा १५ चपळाक्षदेखोनिमीन । उदकींराहिलेलपोन । सगळपोठरियाविराजमान । गजसलज्जधुळीघाली १६ अलक सलंबनिरखूनिवेणी । बिळींवारुळींलपतीफणी । सिंहकटीनिरखोनझणी । परीतोहीलंघीकानन १७ जेशृंगार सरोवरमराळिका । मृदुमवाळलावण्यलतिका । जीचेपाहूनवदनशशांका । शशांकशंकाभारीमनीं १८ गमनदे खूननिरंतर । मराळकरितीदिगंतर । मुखनदावितीअद्यापिवर । परमसलज्जकलियुगीं १९ जिकडेपडेदंत पंक्ती । पाषाणपद्मरागस्वयेंहोती । पदमुद्राजेथेंउमटती । पद्मेंप्रगटतीतेस्थळीं २० पंचमसुस्वरगाय न । ऐकोनिकोकिळाधरितीमौन । चक्रवाकपरीपीनस्तन । वियोगपणेंसदुःखी २१ रंभास्तंभवतपोटरिया जाण । रंभोरुगौरानितंबसघन । कटीवेष्टीतरत्नभूषण । अनर्घ्यप्रभास्फुटकली २२ वंशोद्भवमुक्तेंउत्पन्न । दुजीगिरिमोळापासून । मत्तमातंगमस्तकांतून । शुक्तिकेचींपैंचौथीं २३ सर्पमस्तकींचेमणी । जैसेउदे

१ स्त्रिया. २ भ्रमर. ३ पुरुष. ४ चंद्र. ५ वायु. ६ सुवर्णा सारखे. तेजःपुंज. ७ पोपट

लेप्रभाततरणी । वैरागरीचेंसतेजमणी । एकवळीसपंक्त २४ गरुडपाचूइंद्रनीळ । आरक्तमाणिकेंसुढाळ । सुतेजर्ककर्णेकरयुगुळ । अत्यद्भुतडवरले २५ मुक्ताघोषतळपतीश्रवणीं । कांतिप्रभापुंजशुभ्रवर्णीं । कर्णसुमनें चंद्रकिरणी । विकासलीसुरम्य २६ ऐसीसर्वस्त्रियांतस्वामिणी । परमरूपसौदामिनी । जीतेंदेखूनिनागिणी । तिष्ठतीपाताळभुवनींअद्यापी २७ जीचीप्रियसखीचंद्रकळा । जीचेंसौंदर्यपाहोनडोळा । क्षयरोगचंद्रासिलागला । हीनकळाक्षयवृद्धी २८ सुलक्षणसर्वकाळींजाण । चातुर्यविशारदअतिप्रवीण । तेयुवराज्यासपरमनिपुण न्यायअन्यायजाणती २९ यापरीसुकेशीचेंउत्तर । परिसोनिसंतोषलेश्रीमत्स्येंद्र । अतिहोऊनहर्षनिर्भर । लाभचिह्नसुचविती ३० नमनकरोनिकरीगमन । वारंवारनिरखीआनन । मनींह्मणेहेंएकांतकानन । मनोजमनींस्फुरेपैं ३१ तंवशीघ्रनिघोनसुकेशी । पातलीत्वरेंराजसभेसी । सभेबैसलीलावण्यराशी । सिंहासनींपरिमळा ३२ कामिनीवृंदआसमंत । छत्रचामरेंविराजित । नृत्यांगनेचेंहोतनृत्य । शस्त्रास्त्रींस्त्रियातिष्ठती ३३ जेविपक्षासनींमूढानी । सिद्धोतिष्ठतीबद्धपाणी । तेविदिसेपरिमळाराणी । सभामर्भीशोभली ३४ निकटबैसलीचंद्रकळा । जेविसरस्वतीचतेअबळा । चतुर्दशविद्याचौसष्टीकळा । विसावल्यापैंतेथें ३५ इकडेपरिमळेतेंसुचिन्हें । वामनेत्रबाहुस्फुरण । कंचुकीचेंबिरडेंजाण । मुक्तहोयक्षणक्षणीं ३६ सुकेशीमुखींलावूनिवक्त्र । सांगतीझालीगुह्यमंत्र । आपुलेउपवनींआकर्णनेत्र । पुरुषदेदीप्यदेखिला ३७ निर्जरकिन्नरपंक्ती । अमरप्रतिमानयेव्यक्ती । धांडोळितांसर्वजगती । दुजीमूर्तीदिसेना ३८ इंद्रचंद्रभास्कर । ब्रह्माविष्णुकीशंकर । मदनकुरवंडीकरावात्वरें । परीऐसानेरनदेखूं ३९ मगपरिमळातीतेंवदत । मजपूर्वींनारदेंकेलेंश्रुत । तुझियेसदनींअकस्मात । मत्स्येंद्रनाथप्रगटती ४० त्यावचनींधरोनिविश्वास । मार्गलक्षीरात्रदिवस । सर्वदांसदानिजध्यास । चातकासज्यापरी ४१ भुभुःकाराचेभयेंकरून । दुजापुरुषयेईलकोण । त्यांतदेवऋषीचेंवचनस्मरोन । मार्गलक्षीतयाचा ४२

१ मोत्यें. २ पांढरें. ३ विजेप्रमाणें. ४ अरण्य. ५ पुरुष. ६ नारदऋषि.

जेविसुदेवाचेआगमनीं । परमहर्षपावेरुक्मिणी । कींहंसनळनिरूपणीं । आनंदहोयदमयंती ४३ तिचेगळां घालोनमिठी । वारंवारथापटीपृष्ठी । ह्मणेंआतांचलाउठाउठी । पाहीनदृष्टींतयातें ४४ सर्वेंघेऊनसेनासंपत्ती । जातीजाहलीवनाप्रती । सर्वेंप्रियसख्यापरमप्रीती । येतीजाहलीपैंतेथें ४५ वीरवेषेंशूरचिन्हीं । खड्गबोडणीघृत धारिणी । परशतोमरपट्टीशपाणी । अश्विनीपद्मिणीआरूढल्या ४६ गजस्कंधींबैसल्याअंगना । अंकुशेंआकर्षि तीमत्तवारणा । सुशोभ्यसुलोचना । वीरगुंठीबांधिल्या ४७ गजस्कंधींगजगामिनी । ध्वजडवरलेसुवर्णवर्णी । चामरेंशोभलींउभयश्रवणीं । रत्नकोंदणींपाखर ४८ दंतीजडलींअनर्घ्यरत्न । लघुकिंकिणीहेमभूषण । घंटास्वशब्दें करून । मत्तमातंगडुल्लती ४९ रम्यरमणीकआराम । वृक्षदेतीगगनींक्षेम । तडागतुडंबिलामनोरम । तटींसेना ठेविली ५० त्यागोनियांसहपरिवार । सुकेशीचाधरोनिकर । मत्स्येंद्रदर्शनापादचार । येतीझालीशुभांगी ५१ देखोनियांसिंधुमार्ग । मंदाकिनीचाजायवोघ । तैसीएकटीनिःसंग । गमनकरीतन्वंगी ५२ वनश्रीपाहोनिनिवां त । वृक्षनिबिडसघनबहुत । तळींबैसलेमत्स्येंद्रनाथ । अकस्मातदेखिले ५३ जेविपायाळुयातेंअंजन । भेटतां प्रत्यक्षजोडेधन । तेविहर्षनिर्भरमन । होतेंझालेंतियेचें ५४ नाथाकरूननमन । उभीराहिलीकरजोडुन । पुसती झालीवर्त्तमान । प्रार्थूनियांवदतसे ५५ कोठोनियेणेंकोठूनिगमन । नामगोत्रकरवावेंश्रवण । कोणदेशकोणवर्ण । सकपहोऊनिसांगिजे ५६ यावरीमत्स्येंद्रवदतशब्द । ब्रह्मापासूनिदृश्यबुद्बुद । अनामियानामअशब्द । प्रणव प्रसिद्धमात्रपैं ५७ देशआमुचानिरंजन । वर्णातीतवर्णविहीन । किमर्थआह्मांकरिसीप्रश्न । कारणकांहींकळेना ५८ तरीवचनऐकानेमस्त । अनामियानामकूटस्थ । आभासीआकाशकिमर्थ । कासयाह्मगतीसर्वज्ञा ५९ अनंगही अंगहीन । तरीनामधरितोहीमदन । रूपहीनअसतांपवन । नामधारणकरीकीं ६० जयानेंधरिलाविग्रह । तया सींचवदतीदेह । तेथेंनाममनिःसंदेह । त्रिवाचेसीजागेजे ६१ मीचरणसेवाइच्छीतसें । करावानाममंत्रउपदेश ।

१ ल्हान घागऱ्या. २ आलिंगन.

तेणेंइहपरत्रास । सुखभोगीन अक्षयी ६२ अन्योन्यऐक्यझालेंमन । उभयपक्षींसमान । परीबाह्यात्कारसंपादुन ।
मत्स्येंद्रवदतीतियेतें ६३ कचेंनामकैंचेंरूप । अवघेंसंचलेंचिद्रूप । नामरूपाचासाक्षेप । व्यर्थजाणपैंतुझा ६४
स्वरूपसौंदर्यदेखून । परिमळोझालीतल्लीन । चित्तींदृढनिश्चयेंकरून । गळांमाळघातली ६५ पादस्पर्शोनियां
मौळ । जेविदमयंतीनेंवरिलानळ । त्यागूननिर्जरभूपाळ । निश्चयनैषधींपैंजीचा ६६ नृपऋषींतेंसांडुन । जा
नकीवरीरघुनंदन । कींयाज्ञसेनीअर्जुन । नेमनेमिलाविधीनें ६७ कींहिमनगकन्यापार्वती । तीमाळघालीपशु
पती । कींरमावरीविष्णूप्रती । परमप्रीतीकरोन ६८ जेविपयआणिजीवन । एकहंसचिनिवडूंजाण । तेविनर
निर्जरत्यागुन । एकमत्स्येंद्रअनुसरली ६९ समारंभेंप्रमेनगरीं । मत्स्येंद्रआणिलेतेअवसरीं । गुढियातोर
णेंघरोघरीं । शृंगारिलीपुरीते ७० मंगळवाद्यमंगळतुरीं । प्रतिशब्दनमायेअंबरीं । उभ्याठेल्यानगरनारी ।
सुदीपकरींघेवोनी ७१ केशरकस्तुरीचेसडे । रंगमाळाचहूंकडे । स्त्रियांचेंवृंदमागेंपुढें । वाडेंकोडेंचालती ७२
मत्स्येंद्रआरूढलेसिंहासनीं । पुढेंहोतीमंगळगाणी । वारांगनानृत्यतेक्षणीं । परमानंदवोढवे ७३ षोडशोपचारी
पूजन । अर्पियेलींरत्नभूषण । कायावाचातनमनधन । अर्पणकरीनाथातें ७४ केशरमृगनाभस्रक्चंदन ।
आपुलेहस्तींकरीलेपन । हेमतडित्प्रायतगटवसन । परिधानकरीस्वहस्तें ७५ राज्यसमग्रसमर्पिलें । स्वयेंदा
स्यत्वअवलंबिलें । क्रीडाविलाससुखसोहळे । अष्टभोगभोगित ७६ शक्रापरीदिव्यभोग । रतिसुखादिअंगसं
ग । जेविरतीसवेंअनंग । परमअनुरागअन्योन्य ७७ नटळेकदाभविष्यभोग । विषयकिंवावैराग्य । जेजेकाळीं
जोप्रसंग । भोगिल्यावीणचुकेना ७८ मत्स्येंद्राऐसापरमयोगी । पाहाकैसाविषयभोगी । मोहनियेएकांतप्रसं
गीं । श्रीशंकरमोहिला ७९ मत्स्येंद्रभोगितीराज्यभोग । परीतेलीलाब्धीचेतरंग । नकळेवर्मकोणमार्ग । अ
गाधकृतीजयाची ८० जेंजेंहोणारभविष्यगती । तेंतेंकदांनचुकेकल्पांतीं । ईश्वरसूत्रविचित्रगती । कदांअन्य

---

१ परिमळा नावाची राणी २ मस्तक ३ देव ४ ब्रह्मदेव ५ वेश्या ६ कस्तुरी ७ पुष्पमाळा ८ वीज ९ इंद्र १० प्रीति.

नाली ॥३॥

थान व्हेची ८१ कौसल्यादशरथविघडली । ब्रह्ममूर्तेंगांठीपडली । यशहानिमृत्युजेजेकाळीं । तेतेकाळींजाणिजे ८२ मत्स्येंद्राऐसाविरक्त । परीपरिमळेसिझालासक्त । पाहातांदिसेअनुचित । त्याचेंसामर्थ्यअगाध ८३ कृष्णेंकेलेंपरद्वार । तयासीकायह्मणावेंजार । पराशराचाव्यभिजार । कैसाह्मणावासांगपां ८४ जोमहाराजबादरायण । अंबालिकेभोगदान । पंडुधृतराष्ट्रउत्पन्न । परमश्रेष्ठविदुरादी ८५ द्रौपदीचेपंचभ्रतार । तरी तोकायअनाचार । ईश्वरइच्छेंविचार । सदाचारतोचकीं ८६ नदेवचरितंचरेत् । तरीधन्यत्याचेंसामर्थ्य । तयादोषठेविजेपतित । तरी अधःपातहोयत्या ८७ आतांअसोहाविस्तार । परिमळभोगीनाथमत्स्येंद्र । सुरतानंदाचासमुद्र । उचंबळलाअगाध ८८ परिमळाप्रार्थीकरजोडून । ह्मणेमीशरणअनन्य । विनंतीविनवीकरामान्य । भाष्यदानमजद्यावें ८९ माझावियोगनसावासहसा । हामजद्यावादृढभरंवसा । आजिजोडलेंसुकृतयशा । तेफळाशाप्राप्तपं ९० यावरीमत्स्येंद्रवदतीवचन । माझेंइच्छीऐसेंचिमन । येथेंगोरक्षकरितांगमन । तोमजनेईलनिश्चयें ९१ तयाचामजसंशय । गोरक्षाचेंमहद्भय । त्यापुढेंनचलेउपाय । शिवविष्णुविरंचीचा ९२ परिमळाह्मणेप्राणनाथा । याचीतरीकायसीचिंता । मल्लाळदेशींमाझीसत्ता । शिक्षाकर्तांतालावीनमी । ९३ मगचारयोजँनपर्यंत । रक्षकठेविलेअसतीदूत । कोणीपुरुषयेतांयेथ । शिक्षात्यासीलावीन ९४ पशुपक्षीकिंवानर । पुरुषवाचककोणीइतर । आलियायेथेंहाचिनिर्धार । शिरच्छेदकरीनमी ९५ याप्रतिज्ञेचेंकारण । येथेंगोरक्षयेईलह्मणोन । मत्स्येंद्रानेईलजाणुन । करीरक्षणयाहेतू ९६ देशावरफिरतफिरत । वारांगनापातल्यातेथ । तंवगोरक्षहिअकस्मात । तेचिस्थळींपातले ९७ तुडुंबतोयसरोवर । तटींनिबिडतरुवरें । छायेबैसलेनारीनर । विश्रांतिघेतीयास्तव ९८ त्यावृक्षच्छायेकळापात्रें । रुदनकरितीतीर्घस्वरें । कळवळोनिअंतर । गोरक्षपातलेजवळिके ९९ त्यापुढेंउभेठाकून । पुसतेझालेवर्तमान । कांरेकरीतसारुदन । मजनिवेदनक

अ० ॥२४॥ ॥३॥

---

१ अयोग्य २ व्यासऋषि ३ ब्रह्मदेव ४ सोळा कोश ५ वृक्ष ६ मन

रावें १० येरूह्मणतीपरिहाराविण । उभयपक्षींलाजीरवाणं । कायव्यर्थदुःखसांगून । परिहारसर्वथानव्हेची
११ मोरक्षवदतीतदुपरी । तुह्मादुःखतेंमीनिवारी । विश्वासठेवूनअंतरीं । निर्द्धारेसीसांगिजे २ तंवतेवदतीत
येवेळा । आमुचामृदंगीमृत्युपावला । तेणेंबहुतनाशजाहला । उदरनिर्वाहमगकैंचा ३ आह्मागुणिजनासुसंगी
ते । असतांतेणेंचिलाभप्राप्त । व्यंगअसतांकोणपुसत । लाभकैंचामगआह्मां ४ याचकतृणाहूनिक्षुल्लग । त्यां
तव्यंगतरींसर्वविलग । मगकैसेनिद्रव्यप्रसंग । आह्मांअनाथांकारणें ५ पूर्वपातकाचासंचय । यास्तवभिक्षुका
चाप्राप्तदेह । प्राक्तनेंजाहलाअपाय । यासींउपायअसेना ६ ऐसासमयआह्माप्राप्त । मृदंगीनमिळेअरण्यांत ।
परिमळेचाधरूनआर्त । तोहीस्वार्थदिसेना ७ उदरभरणाचीधरोनिआशा । आह्मीपातलोंयाविदेशा । आतां
आमुचीनैराशा । दुर्दशाप्राप्तजाहली ८ गोरक्षह्मणेपरिसारहस्य । तेथेंकुळदैवतमाझेंउपास्य । त्याचेदर्शनाचा
उद्देश । जाणेअवश्यमजतेथें ९ तरीतुह्मासवेंमीयेईन । मजन्यावेंसांभाळून । प्रसंगंमृदंगहीवाजवीन । पडेन
उपयोगींतुमच्या ११० गुरुकार्याकारणें । नीचावेंहीदास्यत्वकरणें । सद्गुरुसेवेचेंमहिमान । स्वयेंजाणेगोरक्ष
११ मीकरीनतुमचेंसेवन । पोटापुरतेंद्यावेंअन्न । वस्त्रजोंअसतीजीर्ण । द्यावींकौपिनेंपुर्ती १२ तंवतेवदतीपुरु
षवेष । तेथेंकैसाहोईलप्रवेश । संतोषसंशयमानस । कैसेंहोईलनेणवे १३ गोरक्षह्मणेमीविदेही । मजसर्वथादेह
चिनाहीं । नरनपुंसकस्त्रीव्यक्तीही । व्यक्तित्रयावेगळा १४ श्रीगोरक्षमहिमान । कायजाणतीअज्ञानजन ।
कींमूर्खाहस्तींअनर्घ्यरत्न । कायपरीक्षातयासी १५ कींप्लवंगमासुमनशय्या । कींक्लीबातेंलावण्यभार्या । कीं
शवापेहातींवाया । रत्नमणीदिधला १६ तेविवारांगनानाथानेणती । असोगोरक्षतयासवेंअसती । सत्वर
पातलेनगराप्रती । परिमळेचेतेधवां १७ नगरद्वारींयेतीसम्यक । तोंद्वारप्रदेशींद्वाररक्षक । तयापुसतीरा
जसेवक । कोठोनिआलांसांगिजे १८ तंवतेवदतीआह्मीगुणिजन । स्वयेंकरितोंनृत्यगायन । आह्मा

१ उत्तम गायन २ गवत ३ दैव ४ विघ्न ५ गुह्य गोष्ट ६ जुनी ७ लंगोटी ८ मोठ्या किंमतीचें ९ वानर १० नपुंसकास

व्हावेंराजदर्शन । इच्छाधरोनिपातलों १९ सर्वांचेगेलेसभोसिद्दूत । मत्स्येंद्ररायासींकेलेंश्रुत । तयांपरिमळा आज्ञापित । शीघ्रआणावेंतयांसी १२० भद्रासनींनाथमत्स्येंद्र । जेविंसुरगणींवेष्टिलाइंद्र । कींतारामंडळी पूर्णचंद्र । सभेनरेंद्रतेविंतो २१ लेखकपरिचारककामिनी । कनककंदंडीवेत्रंपाणी । एवंसर्वहीनितंबिनी । सेवकमहचरसर्वत्या २२ सिंहलद्वीपलावण्यखाणी । तेथेंनिपजतीदिव्यपद्मिणी । सुस्वरूपसर्वांनितंबिनी । पाहोनिनागिणीलाज्जित २३ त्यांतलावण्यसीगपरिमळा । दुजीतैसीचशीतळा । जिचेंसौंदर्यदेखोनडोळां । चंद्रासिलागेक्षयरोग २४ जेविंप्रदोषकाळींकर्पूरगौर । नृत्यकरितीश्रीशंकर । मृदंगघेतसेइंदिरावर । टाळवाजवीविधाता २५ वीणाघेऊनसरस्वती । सुस्वरगायनकरीप्रीतीं । तालधरीश्रीगणपती । निर्जरतिष्ठती सेवेंत २६ मुळींचाचआहेअभ्यास । गोरक्षअवतारहृषीकेश । तोपवतिसेव्योमकेश । तोमत्स्येंद्रशिवजाणोनी २७ गायनाचारंगवाढवला । तंवमृदंगांतूनिशब्दनिघाला । चलोमत्स्येंद्रागोरक्षअला । दर्शनालातुमच्या २८ वारंवारनिघेध्वनी । नाथऐकतीआपुलेश्रवणीं । दशदिशाविलोकितीनयनीं । दृष्टीनपडेपाहातां २९ मर्मज्ञजाणतीवर्म । येरावाउगाचिव्यर्थभ्रम । गुरुपुत्रसर्वज्ञनिःसीम । तयावीणकळेना १३० जयासिनादानुसंधानीमन । तयासींचहोयउन्मन । टकमकापाहातीइतरजन । गुरुपुत्रखूणजाणती ३१ कळवळोनिकृपासमुद्र । अभयवदतीनाथमत्स्येंद्र । आतांप्रगटोनकरीभद्र । भेटेसत्वरमद्वत्सा ३२ तुझियेवियोगाचींरजेनी । आतांनसाहेअर्धक्षणी । प्रगटहोईप्रकाशतरणी । उदयअभ्युदयकरीकां ३३ जेविंजळदबुंथीसांडुनी । चिद्घननभींप्रगटेवासरमणी । यापरीपरिसोनिवरदवाणी । गोरक्षनाथप्रगटले ३४ अकस्माततेजफांकलें । कींउष्णचांदणेंएकवटलें । दशदिशाकोंदाटलें । भरूनिउरलेंसबाह्य ३५ तेजनसाहेह्मणोन । सर्वस्त्रियांनीझांकिले नयन । स्वरूपसौंदर्यसगुण । मत्स्येंद्रचरणधरीतसे ३६ कींसीताशुद्धीकरोनमारुती । येऊननमस्कारीरघुपती

१ देव २ नक्षत्रांचा समुदाय ३ मालदार ४ विष्णु ५ रात्र

कींसंजीवनीसाध्यकचाप्रती । बृहस्पतीतें वंदिलें ३७ कींद्वादशवर्षेतीर्थाटण । करोनिपातलाअर्जुन । युधिष्ठिराकरीनमन । पदींमूर्ध्नीठेवित ३८ जेविएकुलतानंदन । विदेशींगेलाबहुतादिन । तोमातेसिभेटलाक्षेमकल्याण । अन्योन्यहर्षज्यापरी ३९ कींधेनुवत्सविघडलें । तेंतत्काळतीतेंभेटलें । कींहरणीचेंपाडसदुरावलें । येऊनिमिळालेंपैजैसें १४० असोगोरक्षेंवंदिलेंचरणारविंद । ब्रह्मानंदजयजयशब्द । सुमनेंवोपितीविबुधवृंद । तो ब्रह्मानंदनवर्णवे ४१ अनुहतवाद्यांचेसुस्वर । वाजूंलागलेएकसर । भेटींपातलामत्स्येंद्रकुमर । जोकांअवतार विष्णूचा ४२ हर्षवोसंडोनिपोटीं । चरणींघालीसदृढमिठी । सद्गुरुह्मणतीउठाउठी । वदनदृष्टींपाहूंदे ४३ हृदयींधरिलेंदृढकवळोन । कुरवाळिलेंगोरक्षआनन । जीवशिवासिआलिंगन । जेविषडाननमहेशा ४४ जीवशिवापडलीगांठी । मगकेवितयांपडेलतुटी । नेविसारांशाच्यागोष्टी । जेविसंगमसरितेचा ४५ हस्तींधरोन अंतःपुरांत । नेतेझालेगुरुसमर्थ । रत्नचौरंगींगोरक्षनाथ । बैसविलेआवडीं ४६ सुगंधतैलेंमंगलस्नान । करविलेंपीतांबरपरिधान । दिधलींजडितरत्नभूषण । सुरसपक्वान्नेंवाढिलीं ४७ लघुचीरेंघेऊनकरीं । उभ्यातिष्ठतीलावण्यनारी । जोपदार्थजेअवसरीं । सिद्धीपरीपुरविती ४८ गोरक्षाचेंपाहोनिआनन । ह्मणतीधन्यप्रसवलीजननीरत्न । चित्तींस्त्रियाकरितिनमन । दुजानंदनादिसतो ४९ कुमारदशारूपसंपन्न । पाहूनिस्त्रीअतितल्लीन । कोणकोठीलकायह्मणोन । कैसाएकटापातला ५० एकाएकींहाअकस्मात । आलानकळेईश्वरीचरित । मार्गीरक्षकअसतविहुत । तरीकेवियेथेंप्रगटला ५१ अगाधईश्वराचीसत्ता । नेणोंकैसाकोठेंहोता । भेटींआला मत्स्येंद्रनाथा । हेंआश्चर्यदिसतें ५२ यावरीवदतीतदोत्तरा । बहुरत्नाहेवसुंधरा । कोणकैसायोविचारा । अनुमानसहसानव्हेची ५३ जेविगोकुळींअक्रूरआला । संशयझालागोपिकांला । तैसाचिप्रकारहाहीझाला । गोरक्ष आलाह्मणोनी ५४ जयाचेंभयहोतेंमनीं । तोचिदेखिलाआजिनयनीं । ईश्वरमायेचीअगाधकरणी । ब्रह्मादिकां

१ समर्थी. २ मुख. ३ काम. ४ दृष्टी. ५ डोळयांनी.

कळेना ५५ असोपरिमळेचेउदरींकुमर । परमलावण्यसेंकुमार । मत्स्येंद्रवीर्यअतिसुंदर । दुजारतिवरप्रगटला ५६ मेनीनाथनामाभिधान । अतिडोळसकमनीयसगुण । बाळलेणीरत्नभूषण । एकुलतेंलडिवाळ ५७ जेवि शिवगौरीपुढेंगजवदनें । कौतुकेंकरीबाळभाषण । तेविमेनीमत्स्येंद्रनंदन । चुंबनदेतजननीतें ५८ यावरी मत्स्येंद्रयोजितीमनीं । गोरक्षातेंएककामिनी । देऊनलावूंविषयव्यसनीं । येणेंचिसुखउभयांसीं ५९ ह्मणेंगो रक्षाअवधारीं । यानरदेहींसुखानिर्द्धारीं । दिव्यान्नआणिदिव्यनारी । निरंतरीसुखभोगी ६० सुवर्णसदनींसु वर्णरमणी । सुवर्णवसनींसुवर्णभूषणीं । सुवर्णमंचकींसुवर्णासनीं । सुगंधसुमनींपारिमळ ६१ रत्नालयींरत्नडोल्हा रीं । रत्नचांदवेरत्नझालरी । रत्नदीपसुरत्ननारी । सुरतानंदेंक्रीडेकां ६२ सुरतानंदादिनवरस । शृंगारविलासप रमसुरस । ललनाललामीलावण्यरूप । हास्यगीतविलासपैं ६३ कमनीयकामिनीआलिंगन । चुंबनमैथुनींनि मग्न । महत्पुण्यसुखसंपन्न । तोप्राप्तदिनआजपैं ६४ शीतोष्णआणिपर्जन्य । ऋतुपरत्वेंसुखभोगणें । जन्मां तरींचेंअप्राप्तपुण्य । तेंआजिउदेलेंपैं ६५ कायकरिसीयोगवैराग्य । भस्मभोंपळाअतिदौर्भाग्य । भिक्षाभगवें परमअयोग्य । अश्लाघ्यजाणभोगणें ६६ तंवभस्मगोमयसंभूत । मत्स्येंद्रातेंकरीप्रणिपात । उभयजोडूनहस्त । प्रार्थीतसेविनयेंपैं ६७ मजआज्ञापिलेंजेंगोरक्षें । आणिनामठेविलेंगोरक्ष । आतांविषयाचाधरोनिपक्ष । तरीस्त्री सुखातेंबोधित ६८ हेंकायसमर्थायोग्यहोय । निर्विकारासीसांगतांविषय । येणेंपावतीमहद्भय । इंद्रचंद्रासारिखे ६९ पाहास्त्रीरूपेंहीव्याघ्रिणी । द्रव्यवेंचूनितीतेंपर्णी । सालंकारीवस्त्राभरणी । ह्मणेकामिनीप्रियाहे ७० धनधा न्यकनकवसन । पिष्टकरीविनादर्शन । एवंसर्वस्वकरीभक्षण । शोषणकरीशरीराचें ७१ हेमहाव्याघ्रिणीदुर्धर । सर्व भक्षूनकरीटोकर । रक्तमांसशोषोकरीपंजर । भयंकरपरमहे ७२ नारीपारिसवरीनागिणी । स्पर्शकरितांदंशेदशनीं । तत्काळजायमृत्युभुवनीं । प्रत्यक्षनयनींपाहती ७३ कामिनीपाहूनसुंदर । हरिद्राकुंकुमकज्जळनेत्र । कांचन

१ कोमल. २ गणपति. ३ सोन्याचा वाडा. ४ पलंग. ५ सुंदरस्त्री. ६ नमस्कार. ७ लग्न करी ८ दांतांवाचून.

रत्नादिअळंकार । नेत्रकटाक्षेंमोहित ७४ हस्तिणीपद्मिणीचित्रिणी । नवरसयुक्तचतुरभामिनी । इहींन्यापिलें त्रिभुवनीं । निर्जरनरअसुरपैं ७५ जीचेनेत्रकटाक्षेंकरून । पतनपावतीतपोधन । शिवविष्णूचतुरानन । ना डिलेजाणश्रेष्ठही ७६ हेप्रपंचाचीझालीविडी । गळांबांधोनघेतीसगडी । रात्रदिवसधगधगधडाडी । केलींवेडीं बापुडीं७७चिंतादूतीकाळचीपोटी । तेणेंपरमार्थापडलीतुटी । सदावसेहव्यासपोटीं । हावधरीप्रपंचाची७८चिं ताचिताहेसमान । चिताभस्मकरीनलगतांक्षण । चिंताजाळीरात्रदिन । तळमळवाटेसर्वदां ७९ आत्मसुखा पुढेंविषयतुच्छ । इतरसुखेंकरितिगच्छे । कींस्वात्मांब्धीचामच्छ । थिल्लरोदकीनजाय ८० जेजेहोणारभविष्य गती । तेतेंकदांनचुकेकल्पांतीं । ईश्वरसूत्रविचित्रगती । कदाअन्यथानव्हेची ८१ जयाकुबेरसुप्रसन्न । तो चिहोयधनसंपन्न । तोन ागेचिकोरान्न । सर्वांसिमान्यहोयतो ८२ कामक्रोधषड्विकार । पदींअसर्यीतोडर । तेथेंविषयांचाउपचार । हाअविचारस्वधर्मी ८३ जेंपरात्परनिरंजनभुवन । स्वदेहींदिधलेंशून्यभुवन । शिण लेनिगमकरितांस्तवन । तेंकूटस्थस्थानमजदिलेंहें ८४ चहूंपुरुषार्थांचाचोफाळा । चारिवाणीत्यासांखळया । मुक्तमंडपयुक्तजाळया । परमशोभल्याचिन्नभीं ८५ मगजीवशिवहेदोन्हीं । सदानिरंतरभोगीउन्मनी । सोहं हंसअखंडध्वनी । अद्वयहोवोनिराहिले ८६ तेथेंऐक्यथाचेसेजेवरी । सवेंउन्मनीसंगनारी । उभ्याअवस्थात्रय कामारी । तुर्यासुखींनिमग्न ८७ चहूंदेहांचींकपाटें । धारणेंलाविलींनेटें । अनंतसूर्यांचीपाहाटफुटे । चिद्व्र काशदाटला ८८ चतुर्दळांसहस्रदळ । त्याचाब्रह्मांडभरीपरिमळ । तेथेंहोवोनिअलिकुळ । अद्वयपणेंवर्तत ८९ पंचतत्वांचेंप्रावरण । त्यांतउभययुग्मेंनिमग्न । अनुपम्यउपमाअवाच्यरसने । त्रिपुटीअस्तजेस्थळीं । ९० स्वात्मसाम्राज्यआलेंहाता । मगऐहिक्यसुखामारूंलाता । याहूनिकोणलाभपरता । सांगमजसीसद्गुरू । ९१ अनुहततुरेलागलीधाय । तेथेंगजवाजीतुच्छशेरप्राय । तेंमाहात्म्यवदूंकाय । उपमानसाहेद्वैताची ९२

१ देव मनुष्य राक्षस. २ ऋषि. ३ ब्रह्मदेव. ४ स्त्रीपुत्रादिक. ५ नष्ट होतात. ६ चिदानंदरूपी समुद्र. ७ वेद०

स्वामीतुमचेकृपेंकरुन । हेंत्रैलोक्यमानीठेंगणें । शक्रादिकराज्यासन । मीदेईनतवकृपें ९३ कायसीसामान्य सुखाचीकथा । मजझकवितांगुरुसमर्था । भोगरोगभवव्यवस्था । मजसर्वथानकोही ९४ ऋद्धीसिद्धीनिधी । नकोह्याओधीव्याधीउपाधी । मत्स्येंद्रपदींस्वानंदउदधी । सुखसमृद्धीअक्षयी ९५ श्वेतरक्तपीतश्यामसुनीळ । अमौल्यरत्नभूषिततेजाळ । याब्रह्मांडभुवनींसोज्वळ । अनर्घ्यकीळफांकली ९६ अधऊर्ध्वसार्धसाध्य । कल्पनासाधनाधिकअगाध । तवकृपेंपावलोंपरमपद । भेदाभेदरहितजें ९७ सद्गुरुसत्स्वरूपसुखडोहीं । बुडीदीधलीमत्स्येंद्रपायीं । जेथेंरात्रदिवसकदानाहीं । सोहंपाहेब्रह्मास्मी ९८ तेथेंनसेभेदाभास । ठावकैंचामीतूंपणास । अवघाचझालाखग्रास । स्वप्रकाशकोंदला १९९ हामत्स्येंद्रगोरक्षसंवाद । श्रवणपठणेंहोयसद्बोध । कैवल्यज्ञानत्याअगाध । प्राप्तहोयअवलीळें २०० येथेंआर्ताचेआर्तपुरती । सकामाचेकामपुरती । निष्कामातेंकैवल्यप्राप्ती । गोरक्षउक्तीहेअसे २०१ हाअध्यायपरमपावन । गुरुपुत्रलाभतीअपरोक्षज्ञान । याचेंनवर्णवेमाहिमान । अनुभवेंखूणजाणती २०२ श्रवणमननकरितांअध्याय । आयुरारोग्यप्राप्तऐश्वर्य । राजद्वारींसदाविजय । अभ्युदयसदापावती २०३ हाश्रवणकरावाअध्या । याचाअनुभवपाहामध्या । पुत्रपौत्रलाभतीवंध्या । सौभाग्यसाध्यस्त्रियांसीं २०४ हाचोविसावाअध्यायसुंदर । हाचोविसावाअवतार । हाचप्रत्यक्षरुक्मिणीवर । द्वारकाधीशश्रीकृष्ण २०५ श्रीमतआदिनाथलीलाग्रंथ । हाचिभैरवगुरुसमर्थ । तत्प्रसादेंआदिनाथ । चोविसाव्यासवंदिलें ॥ २०६ ॥ ॥ इत्यध्यायः ॥ २४ ॥ ॥ ओव्या ॥ ॥ २०६ ॥ ॥ श्रीमतआदिनाथार्पणमस्तु ।॥ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

१ मनोदुःख. २ खार्ली. वर. ३ मोक्षपद ४ जिला संतान नाहीं तीस वंध्या हे नाम.

अध्याय २९ वा.

श्रीगणेशायनमः । जोज्योतिर्मयशुद्धचैतन्य । जोआदिबीजपुरातन । तोआदिनाथउमोरमण । जोसच्चिद्धन चिदात्मा १ पाहतांविश्वचिजयाचाभास । परीयाहूनिवेगळाचिदाभास । जयाह्मणतीनिराभास । तोभासा अभासावेगळा २ गताध्यायींचाइत्यर्थ । गोरक्षाबोधितीमत्स्येंद्रनाथ । तूंविषयभोगीसमस्त । आज्ञापिती निजपुत्रा ३ परीजयाचानिःसीमनिश्चय । गुरुसेवाहेंचिऐश्वर्य । गुरुपादाब्जेंहेंसुखालय । मगविषयतुच्छतया सी ४ स्त्रीसंगेंबहुतबुडाले । विश्वामित्रादिकनाडले । शुंभनिशुंभमृत्युपावले । रावणाझालेंतैसेंची ५ देवऋषि जोनारदमुनी । तोतरीझालास्त्रयेंकामिनी । साठिसंवत्सरप्रसवोनी । परममनींलज्जित ६ तरीधन्यधन्यतोचिपु रुष । विषयभोगींमानीत्रास । जोदेहस्थितीउदास । तोमूर्तिमंतईश्वर ७ एकांतेएकटानिकट । प्रार्थीकामिनी सौंदर्यसुभट । शुंनीसमानमानीविट । तोमूर्तिमंतईश्वर ८ कींद्रव्यघटदुरळवनीं । साध्यझालियानपाहेनयनीं । आशातृष्णानसतीस्वप्नीं । तोमूर्तिमंतईश्वर ९ तयामानसत्कारहोतांजनीं । दंडप्रहारमानीमनीं । ऐसाजोमं डितचिन्हीं । तोमूर्तिमंतईश्वर १० लौकिकींझालियाप्रतिष्ठा । तेचिमानीकाँगविष्ठा । जोबाह्यपाहेअद्वेष्टा । तोमूर्तिमंतईश्वर ११ जोपरोपकारास्तवपाही । चंदनापरीझिजेदेहीं । रावरंकसमानभावी । तोमूर्तिमंतई श्वर १२ कांताकांचनमानीवमनें । परलाभेंअतिसंतुष्टमन । परदुःखेंदुखवेअंतःकरण । तोमूर्तिमंतईश्वर । १३ इतरापासावअपराधजरी । तोहीआपणक्षमाकरी । तोचिजाणावानिर्धारी । मूर्तिमंतईश्वर १४ गुरुसेवे सदांसन्मुख । जोपरनिंदेसींसदामुक्त । परस्त्रीसींनपुंसक । तोमूर्तिमंतईश्वर १५ असोमत्स्येंद्रगोरक्षबोधित । परी नमानीजयाचेंचित्त । कींरंभाछळितांशुकातें । कदांवश्यनोहेपैं १६ कींदेवयानीशुक्रकन्या । सौंदर्यसंपन्नगुणे कमान्या । कचासीवश्यअनन्या । परीअव्हेरीतयेतें १७ गुरुसेवेगोरक्षतत्पर । नसांगताजाणेअंतर । बद्धहस्तें

१ शंकर. २ चरणकमल. ३ कुत्री. ४ कावळा. ५ ओक. ६ दुसऱ्यापासून. त्याग केला ७ त्यागी

अहोरात्र । तिष्ठेसमोरगुरूचे १८ मारुतीकीं खगेश्वर । कीं शिवासन्निधनंदिकेश्वर । गुरुदास्यमहिमाथोर । एक जाणेगोरक्ष १९ आसनशयनउदकपान । गुरुनकरितीगोरक्षाविण । विहारआणिगमनागमन । अनुदिनीं असें सन्निध २० मत्स्येंद्राचेंअंकासनीं । मेनीबैसलासेकौतुकेंकरूनी । बालभातुकेंघेऊनिपाणीं । क्षणक्षणींखुणावी २१ लडिवाळबाळानिकटजवळ । मेनीनाथपरमस्नेहाळ । ळळेपाळितीत्याचेसकळ । चपळखेळखेळत २२ सर्वेचिजायपरिमळेकडे । गोरक्षादावितीवांकुडे । बाळभासेंबोलेबोबडे । परमआवडेउभयांसीं २३ जेविंगजाननषडानन । पाहोनतोषेउमारमण । तेविंउभयांतेंलक्षुन । मत्स्येंद्रामनींसुखवाटे २४ प्राणाहूनिप्रियमेनीनाथ । बाळभाषेंबुझावित । वारंवारमुखचुंबित । आननकुरवाळीतयाचें २५ कोणेएकेदिवसींजाण । निशिप्रवर्तताभाध्यात्र । जननींजनकापुढेंशयन । मेनीनाथकरितसे २६ तंवशौचलागलाह्मणुन । बाळउठूनकरीरुदन । तेव्हांगोरक्षापाचारुन । आज्ञापितीसद्गुरू २७ मेनीसनेईबाह्यप्रदेसीं । शौचशुद्धीकरवीयासीं । गोरक्षेंउचलोनितत्समयासी । कडियेउचलोनिजातसे २८ बहिर्भूमींत्याबैसउनी । नासिकींठेऊनितर्जनी । सदर्पदावीत्यालागोनी । अधररोवीदशनेंपै २९ तूंमूत्रकरिसीलजरीं । कर्णछेदीनमीनिर्धारीं । प्रदीप्तकाढोनियांसुरी । मळशुद्धीकरीतूंसुखें ३० मूत्राविणनहोयमळ । बाळभयेंकरीतळमळ । सर्वेचिह्मणेउतावेळ । शौचनसेमजप्रती ३१ तत्काळआणितांशय्येवरी । भयेंनिजेतोक्षणभरी । शौचवेगपुन्हांशरीरीं । आरंबळोनिउठतसे ३२ पुन्हांगोरक्षनाथाप्रती । सद्गुरूस्वयेंआज्ञापिती । तुवांनेवोनिमेनीप्रती । स्वच्छशौचकरविजे ३३ मागुतीमत्स्येंद्रनंदन । आणिलाबाहेरबाळसांन । तयाप्रतिसदर्पवचन । लघवीनकरीह्मणतसे ३४ पाहापाहामूत्राविण । कैसेंहोईलमळशोधन । दीर्घस्वरेंबाळरुदन । करितांशब्देंभेडसावी ३५ काकुलतीयेतबाळ । मजनसेह्मणेमूत्रमळ । भयेंकांपतचळचळ । उतावेळजातसे ३६ यापरीएकवेळदोनवेळा । बाहेरोनिबाळआणिला । भयेंजननीपुढें ॥३॥

---

१ माडीवर. २ आई व बाप. ३ रुदान.

शिरला । कांपूं लागला सर्वांगी ३७ परमभीतीकरोन । मंचकीं निजे बाळ जाऊन । वेगनसाहे बाळस्नान । धीरन घरवे शौचातें ३८ भयेंमळमूत्र रोधिला बहुत । तंव शौच झाला अकस्मात । विष्ठामूत्र आस्तरणांत । वस्त्रें पलंगी माखलीं ३९ उभयांग विष्ठेनें भरलें । तिरस्कारोन तये वेळे । गोरक्षातें हांक फोडिले । मत्स्येंद्रनाथ अविलंबे ४० सद्गुरु वदती आज्ञावचन । मेनीसहीत आस्तरण । परिमार्जीनिलागतां क्षग । बाळ शोनि आणावें ४१ अवश्य आ ज्ञाह्मणून । बाल घेतला उचलाउचलोन । गाद्या पड गाद्या आस्तरण । आवरोन घेत मस्तकीं ४२ निरखोन नदीनीरा निर्मळ । तीरीं शिळा विस्तीर्ण विशाळ । तेथें ठेविला वस्त्रगोळ । मेनी धरिला तळहातीं ४३ वस्त्रें गेष्टूनि कटिमंडळ । चरणयुगळीं धरोन बाळ । चंडाशिळेवरी तात्काळ । आपटोनि यांमारिला ४४ तुंबिणीचें जेवि पक्क फळ भग्न होतां न लगे वेळ । तेविं मेनीनाथाचें मौळ । छिन्नभिन्न जाहलें ४५ अशुद्धें आरक्त झालें जळ । अस्थिमज्जा मांसगोळ । काढोनि झुगारिलें सकळ । चर्म सोज्वळ धूतलें ४६ जेवि पशुघ्न पशु विदारिती । तेविं तयाच्या काढोनि अस्थी । त्वचा काढोनि यांनिगुती । घेत सेहातीं गोरक्ष ४७ कीं शंकरें मारविला चिल्लाळ । तैसाचि मारिला मेनी बाळ महानाचा महान खेळ । ब्रह्मादिकां नेणवे ४८ शय्या वसनें धौत समग्र । ग्रंथीं बांधोन घे सत्वर । मेनी चर्म स्कंधावर । घेऊन जाय मंदिरीं ४९ उपरी वरी मंचक वस्त्र । वाळूं घाली मत्स्येंद्रपुत्र । मेनीचें ही लेवर । वस्त्रासह वाळवी ५० सर्वे चियेवोन गुरुसमोर । उभा तिष्ठे जोडूनि कर । मत्स्येंद्र ह्मणती कोठे कुमर । येरू ह्मणे वाळतसे ५१ पळ निमिषभरतां प्रहर । कांतो नये चिसकुमार । गुरु पुसती वारंवार । अद्यापकै सा वाळतो ५२ तंव परिमळा जावोनि पाहे । वस्त्रांत च मेवाळताहे । भूमीवरी तत्काळ देह । टाकिती झाली शुभांगी ५३ एकचि हाहाःकार माजला । दुःखाब्धीचा पूर दाटला । कल्पांत प्रळय वोढवला । भूगोळ खचला वाटतो ५४ धबधबां पिटिती वक्षस्थळ । दुःखेंत्राहाटिती भूमीं मौळ । ला वण्यलतिका पडती विकळ । वदनीं धुळीं घालिती ५५ दीर्घस्वरें करिती रुदन । बोभाविती म्लानवदन । आतां का

---

१ हातरुण. बिछान्यास. २ मस्तक. ३ रक्त. ४ पुत्र. ५ दुःखरूपी समुद्र.

सयाराजसदन । मारिलानंदनपैंमाझा ५६ अरेनिर्दयाचांडाळा । मारिलेंकैसेंमाझ्यास्नेहाळा । कायअपराधतुझा केला । तेहींमजलासांगपैं ५७ बाळहिंसकाकृतघ्ना । दावाग्निलाविलावंशवना । दुःखानळींआहाळतीअंगना । कोणकोणांसांवरी ५८ जयाचेंभयहोतेंमनीं । तोचिउघडदेखिलानयनीं । प्रारब्धाचीविचित्रकरणी । होष्यभविष्य चुकेना ५९ हिंसकासकैचीकरुणा । मारिलामाझाबाळतान्हा । स्तनींदाटूनफुटलापान्हा । पाजूंकवणामीआतां ६० माझीवंशवल्लीखंडण । झालीवाटेपूर्वप्राक्तन । हाकाळरूपीझालानिर्माण । कंसचकैसाप्रकटला६१माझाआणा गेराजहंस । उडोनगेलाकोणेदिशेस । माझेंविघडिलेंपाडस । माझाराजसमजदावा ६२ मजधेनूचेवत्सास । हामानव रूपेंव्याघ्रभास । कोमळकोवळाकरोनिग्रास । ढेंकरदेऊनतोषला ६३ जळोयाचीयोगदीक्षा । कळोंआलीपूर्णपरी क्षा । आतांलावोनियातेंशिक्षा । दंडकरणेंउचित ६४ चंद्रकळाह्मणेंऐकवचना । गेलीगोष्टनयेचिपुन्हां । आतांधै र्यदेवोनियांमना । विचारविवेककरीका ६५ मत्स्येंद्रनेत्रींअश्रुपात । कंठदाटोनसद्गदित । ह्मणतीदावारेमेनीना थ । प्राणप्रियमजआतां ६६ माझेंएकुलतेंआवडतें । गोरक्षामारिलेंत्वांनिघातें । दयाकैसीनयेतूतें । बाळहत्येतें नभिसी ६७ परिमळाह्मणेतयेसमयीं । गोरक्षाबाळआणूनदेईं । नाहींतरींपडसीअपायीं । दुःखार्णवींजाणपां ६८ गोरक्षह्मणेऐकमाते । मीतोंपापपुण्याविरहित । गुरुकृपेनेंदुःखाविरहित । जन्ममृत्यावेगळा ६९ मीन जळेंकल्पांतीं । मजमृत्युनापुनरावृत्ती । मीचिस्वयेंपरंज्योती । कूटस्थस्थितींवर्तत ७० मजकैचेंजन्मकर्म । मजकैचेंनामरूपधर्म । मीस्वसंवेत्तापरब्रह्म । देहसंबंधमजकैंचा ७१ मीचहूंशून्याहूनिपर । चहूंवांचेसीमीअगो चर । मजनसेचिआपपर । परात्परमीस्वयें ७२ मीनमारितानतारिता । चराचरींमाझीवसता । मीतोंअसें त्रिगुणापरता । नसेअन्यथामद्वाक्या ७३ यावरीपरिमळावदेवचन । ब्रह्मज्ञानाचेंकायकारण । समयोचितव र्ततीविचक्षण । व्यर्थशीणशब्दार्थ ७४ बाळहिंसकाकरोनिघात । तूंकायसांगसीवेदांत । अरेनिर्लज्जातुझेंचित्त ।

१ योग्य. २ परा. पश्यंती. मध्यमा. वैखरी. ह्या चार वाणी.

कैसासंकोचनपावे ७५ काळसर्पाचीगरेळानिर्मळ । परीतेंकाळकूटचिकेवळ। कींमैंदेंमुखींचेशब्दरसाळ। परी अनर्थप्रदरोकडे ७६ राजायमआणिपावक ।। तस्करेंवारांगनाभाळक । परदुःखनजाणेंभिक्षुक । ग्रामकंटकआ ग्रही ७७ गोरक्षवदतीतदोत्तर । परिसेमातिममोत्तर । दारापत्यधनागार । क्षणभंगुरसर्वही ७८ यातेंवायांमा निसीप्रमाण । पाहोंजातांव्यर्थशीण । प्रबोधनव्हेचि अंतःकरण । मृषाभ्रांतीमृगजळ ७९ तूंकिमर्थश्रमेकरिसी रुदन । श्रमसाध्यकायभेटेनंदन । जरीदेसिभाष्यदान । तरीअवश्यपुत्रआणितों ८० तुझाआणूनदेईनसुत। परीमीनेईनसद्गुरुनाथ । हाचिझालियानेमार्थ । पाहप्रचीतआतांची ८१ ऐसीपरिसोनिवचनोक्ती । हरुषली परिमळापरमचित्तीं । नकळेईश्वराचीगती । परीकेविंअघटितवडेहें ८२ परिमळाह्मगेआणिल्यातनय । नेईं आपुलाश्रीगुरुवर्य । सत्यत्रिवाचानिश्चय । असत्यनव्हेकल्पांतीं ८३ गोरक्षह्मणतीत्रिवारबाहे । हाचसांगतों सुगमउपाय । तूंकदानधरींसंशय । तरीचगुरुपुत्रगुरूचा ८४ मगह्मणेधांवेंकाराजसा । तुजवीणउदासदाही दिशा । माझ्याप्रियकराडोळसा । कैसागेलासित्यागुनी ८५ मनमोहनामत्स्येंद्रनंदना । मेनीनाथादावीवदना । कोठेंगेलासीकोणेस्थाना । माझ्यासगुणायेवेगीं ८६ गोरक्षेंमारिलेंह्मणोन । क्रोधेंबैसलासिरुसून । तरीमज वरीकांकठीणमन । प्राणविसाव्याधांवेंकां ८७ भक्ष्यभोज्यभक्षिभातुकें । मीस्वहस्तेंकरवीनकौतुकें । मगतूंजाईं यथासुखें । खेळावयासहचरीं ८८ तुझेंपेहेरणकुंचीकुंचडें । घेऊनितिष्ठेंद्वारापुढें । तुझेशब्दकानडेबोबडे । वाडेंको डेंआवडेपैं ८९ रुणझुणतीतुझींपदभूषणें । ऐकावयाआतुरमाझेश्रवण । भाळींअनर्घ्यपिंपळपान । तेंचिआंन नमजदावी ९० अधरइच्छितीतवचुंबन । पाहेआतुरझालेलोचन । बाहुइच्छितीआलिंगन । तूतेंघेईनकडि येसीमी ९१ सापत्नभावधरोनिचित्तीं । गोरक्षेंवधिलेंतुजप्रती । नोचिकळवळोनिआतिप्रिती । पाचारिततुज लागीं ९२ ऐसेंवदतांतयेसंधी । मेनीप्रगटलेलक्षावधी । जोसदयदयेचाउदधी । उचंबळलासद्रूप ९३ तिळतु

---

१ विष. २ लुटारू लोक. ३ चोर व वेश्या. ४ स्त्री. ५ ऐकून. ६ सुलभ. ७ कान. ८ मस्तक. ९ मुख.

ल्यनसैन्यूनाधिक । अगाधजयाचें कौतुक । पाहूं पातले त्रिदशादिक । विमानारूढ होउनी ९४ सुमनवृष्टीचा संभार । दुंदुंभीचा होय गजर । नादें दुमदुमिलें अंबर । जयजयकार जाहला ९५ गोरक्ष वदती ऐक जननी । आपुला पुत्र घे वोळखोनी । तयाचा हस्त दृढ धरोनी । एकीकडे घेईं कां ९६ जैसा तैसा असेल तोची । घे परीक्षोनि तुझा तूंची । इच्छा असेल जी जयाची । तोचि वोळखी आपुला ९७ हंसांत वोळखावा कोण ताकोण । कीं सूर्यरश्मींत कोणतें किरण । कीं परिसामाजी आपुला कोण । निवडोनि कैसा घेइजे ९८ एक अमृतरुचीफळें । कोणतें निवडावें वेगळें । भ्रांती होवोनि परिमळे । पाहि बाळें सारिखीं ९९ सारे दिसती सारिखे । त्यांमाजी कोणतो वोळखे । परिमळा आनंदे तेणें सुखें । गेली दुःखें वितळोनी १०० एक टासा एक वर्ण । एक सारिखा एक गुण । एका सारिखीं वस्त्रें भूषणें । सारिखीं भाषणें सर्वांचीं १ जेवि गोकुळीं चतुरानन । गोप गोधनें नेलीं हरोन । मग सर्व ही नटला श्रीकृष्ण । तेवि महिमान हें केलें २ कीं यशोदे पासीं भगवान । अनंतरूपें प्रगटे जाण । गोपी झाल्या निरभिमान । न कळे विंदान तयांचें ३ धन्य धन्य गोरक्षचरित्र । पाहोनि विस्मित सहस्रनेत्र । अगाध जयाचें न कळे सूत्र । दाविले पुत्र परिमळे ४ अनिवार मोहसमुद्र । पुत्रमोहें नाथ मत्स्येंद्र । सद्गद कंठ सजलनेत्र । होते जाहले ते धवां ५ जेवि शिव इच्छें तात्काळ । असंख्य प्रगटले चिल्लाळ । परम सगुण श्रियाळ । तेवि परिमळे मत्स्येंद्रा १०६ बाळ उचलोनि सत्वर । मत्स्येंद्रें घेऊनि सकुमार । चुंबन देत वारंवार । परिमळे जवळी देतसे १७ जेवि जलद भासउदेला गगनीं । परी सवेंचि जाय वितळोनी । तैसे गुप्त जाहले असंख्य मेनी । एक उरला जवळिके १०८ कीं उदया आलिया मित्र । अदृश्य होत सर्व नक्षत्र । तेवि मेनी मत्स्येंद्रपुत्र । एकचि उरला पाहातां ९ मग करोनि निर्जितवण । स्त्रिया करिती अक्षयवाण । मंगळतुरें मंगळगायन । होतीं झालीं ते वेळीं १० मत्स्येंद्र इच्छें करून । मायेप्राप्त झाला तुज नंदन । आतां आह्मी करितों गमन । देई आज्ञा जननिये ११ संतोषसंशयाब्धी प्रवाहीं । परिमळा पडिली ते समयीं । नेम वचनें गोंविली पाहीं ।

१ पुष्प. २ नगारे. ३ ब्रह्मदेव ४ गाई. ५ सर्प.

मौनमुद्रेशशांक १२ सिद्धीपावलामनोगत । आतांसांभाळींआपुलासुत । हामत्स्येंद्रांशमेनीनाथ । पाहोनिस्व
[1]थअसावें १३ मेनीह्मणेहाभरवसा । मीनराहेंयेथेंसहसा । मजनसऐहि[2]कीआशा । सर्वेसेवेसीयेईन १४ गोरक्ष
वदतीममानुजा । जननीसंबंधअगाधतुझा । ईतेंलाभतुजाविर्णेदुजा । कोणअसेमजसांग ११५ कैंचीजननीकैं
चाजनक । हादेहसंबंधमायिक । विसरोनियांस्वात्मसुख । प्रपंचदुःखमजनको ११६ मीकरीनपरब्रह्मसाधन ।
मजतुच्छदाराधन । करूंसद्गुरुआराधन । यमबंधनचुकवूंपै १७ मीमात्रवतमानीपरांगना । कायकरूंयाराज्य
सदना । नकोमजजन्ममृत्युवेधना । पुरेपुरेमजआतां ११८ ऋणानुबंधेंसर्वेघ्यावें । पशुपत्नीराज्यवैभव । मित्र
पुत्रआणिआलय । लाभालाभप्रारब्धें १९ कींअनुकूळप्रतिकूळकाळ । जेविसजलरिक्तआभाळ । येतीजाती
सर्वकाळ । परीतेनिराळशाश्वत १२० जेविस्वप्नींदेखतीसुखदुःख । परीजागृतींपाहातांक्षणीक । तेविसंसार
हामायिक । हर्षशोकाकारणें २१ जोत्रिकाळज्ञानीमत्स्येंद्रांश । वैराग्यझालेंकुमारदशें । सकुमारराजसडोळ
स । अतिरूपसबाळतो २२ पाहूननिश्चयनिर्धार । सकृपझालेश्रीमत्स्येंद्र । मस्तकींठेविलाअभयकर । उप
देशदीक्षादीधली १२३ वीरगुंठीभस्मभाळीं । मुद्रातळपतीश्रवणयुगळीं । भगवीमेखळासरळशैली । कुबी
झोळीविराजे २४ अलक्षकरोनिब्रह्मशब्द । मंजुळशृंगीसिंहनाद । नाथपंथमहिमाअगाध । भुवनत्रयींनसमाये
१२५ परिमळेसीवदतीतदोत्तर । तुझाझालाशापोद्धार । स्वपदींस्वरूपींनिरंतर । राहेआतांस्वानंदीं २६
परिमळावदेजोडोनिकर[3] । स्वामीमजदेऊनिअंतर । हृदयवज्रापरीकठोर । कांनिष्ठुरझालासी २७ मनींमाझे
दृढनिर्धार । सेवेसादरनिरंतर । असतांकरिताअव्हेर[4] । हेंचिआश्चर्यमजवाटे २८ तनमनधनअनन्यशरण ।
पंचप्राणवोवाळीनसांडण । ऐसेंअसतांमनकाठिण । केविझालेंकळेना २९ कायावाचाआणिइंद्रिय । सर्वस्वेंअर्प
णकेलादेह । एसियाचेंकठिणहृदय । केविझालेंकळेना १३० माझाधरोनित्रास । कायजोडियेलेंलाभयश ।

---

१ मनातील अभिप्राय. २ मनुष्य लोकीची. ३ हात. ४ त्याग.

ऐसेंअसोनिचित्तींउदास । केविंझालेकळेना। ३१ अहाकैसेंपूर्वप्राक्तन । पतिपुत्रादिराज्यासन । शाश्वतअसतां उदेलेंस्वप्न । केविंझालेंकळेना। १३२ अवचटलाभअकस्मात । मजहेचरणझालेप्राप्त । तरींमनोरथराहिले अतृप्त । सुखार्थकांहींदिसेना। ३३ ऐसेंबोलोनियांत्वरित । तत्काळपातलेअश्रुपात । नेत्रोदकेंअश्रुस्रवत । परमस्वेदहोतसे ३४ यावरीवदतीनाथमत्स्येंद्र । नरेंद्रआणियोगींद्र । हेनहोतीकोणाचेमित्र । काळत्रयीं जाणपां ३५ योगियाचामार्गअवधारी । एकस्थळींजोविहारकरी । तयालांछननिर्धारी । निश्चयेंसीजाणिजे ३६ होणारहोण्याप्रमाणें । तेथेंऋणानुबंधाचेंकारण । तुझेंझालेंशापमोचन । परत्रसाधनसाधावें ३७ सत्सुख असोनितुजजवळी । त्यात्यागोनिहोसीतूंवेगळी । पाहातांतरंगआणिजळी । अभेदत्वसेज्यापरी ३८ सकृपहो ऊनवरदहस्त । ठेवितांझालीसमाधिस्त । वृत्तीएकाग्रजाहल्यासमस्त । स्वस्तविश्रांतपाहोनी ३९ यावरीव देलावण्यलतिका । माझीफेडिलीभेदशंका । आतांलाधलेंस्वानंदसुखा । याभवदुःखाविसरलें ४० आतांविनंती हेंचिपाही । माझीभिक्षाग्रहणाप्रतीही । जेथेंअसालतेथेंपाही । सेवनकरावेंअखंड ४१ मगकरितिझालीपूजन। वस्त्रालंकारभूषण । सुवर्णपात्रींपक्वान्न । भोजनकरितीत्रिवर्ग १४२ जेविहरिहरचतुरानन । तिघेदिसतीज्ञा नसंपन्न । परिमळामानितीपरमधन्य । आजिचादिनदेखिला ४३ नाथपात्राचेंपूजन । गुप्तभिक्षाअनर्घ्यरत्न । आच्छादिलेंदिव्यवसन । देतीझालीत्रिवर्गा ४४ मत्स्येंद्रनाथातेंनकळत । कांचनविटाजडबहुत । परिमळा अर्पीआपुल्याहात । परमप्रीतीकरोनी ४५ मेनीह्मणेश्रीगुरुमूर्ती । शीघ्रआज्ञाद्यावीमजप्रती । तीर्थेंकरावींय थानिगुती । त्रिभुवनींचींवाटतें ४६ आणिकरावेंयोगसाधन । सदांअसावेंमनोन्मन । मीनमार्गमीनासन । मेनी ह्मणेमजसांग ४७ योगयुक्तीप्रवीण । मेनीकेलानलगतांक्षण । आंगींबाणलेंयोगचिन्ह । मत्स्येंद्रकृपेंतेवेळीं ४८ मरांळाचेबाळासीं । कायशिकवितेउड्डाणासी । मत्स्यांचेपिल्यासी । पोहूंनलगेशिकवणें ४९ तेविमत्स्येंद्रकृपें

१ दैव. २ आसुवें. ३ राजा. ४ स्वर्ग. मोक्ष. ५ ब्रह्मदेव. ६ राजहंस.

करून । मेनीझालासुप्रसन्न । जोप्रत्यक्षअवतरेगजवदन । मत्स्येंद्रोतरींअवलीळे १५० मत्स्येंद्रनिघेतदुपरी । बोळवितीनरनारी । जेविमथुरेसजातांकंसारी । होतीव्रजनांरीदुःखित ५१ एकवदेजेविअक्रूर । घेऊनिगेला यादवेंद्र । कींकौशिकेंनेलारामचंद्र । तेविगोरक्षमत्स्येंद्रा ५२ प्रलापकरितीसमग्रयुवती । अंगधरणीवरीटाकि ती । स्रवतीसजलनेत्रपातीं । दुःखेंविलपतीआक्रोशें ५३ ललनाविलापदेखुन । मोहेकवळिलेंमत्स्येंद्रमन । कंठ सद्गददाटोन । नेत्रींजीवनलोटलें ५४ गोरक्षविलोकितीसिंहदृष्टीं । मत्स्येंद्राउदेलामोहपोटीं । तंवभस्मफुंकिलें उठाउठी । मायामोहउडाला५५निर्मोहनिर्विषयकामिनी । होत्याझाल्यातयेक्षणीं । मगमत्स्येंद्रनिघतीतेथोनी । शीघ्रगतीअवलंबे ५६ तोंमार्गीदेखिलेंसुरम्यनगर । नगररमणीकसुंदर । प्रशस्तदेखुनसमुद्रतीर । तेथेंमत्स्येंद्र उतरले ५७ मार्गीदेखिलाएकश्रावक । नेमिचंद्रनामेंनास्तिक । गोरक्षमत्स्येंद्रपदींमस्तक । ठेविताझालासद्भावें ५८ पाहालाभवेळांदैवाची । भेटीझालीगोरक्षाची । परीतोबहिर्भूमीचाअशुची । शरणगेलागोरक्षा ५९ नकरितां हस्तपादप्रक्षाळण । तैसेंचघेतनाथदर्शन । गोरक्षतयाअवलोकन । कायकरितेजाहले १६० मेनींचेंचर्महोतेंस्कं धीं । तयादेतसेकृपानिधी । ह्मणेयाचेपावसीसिद्धी । सिद्धशाबरशिद्धपैं ६१ शैवामस्तकींठेवितांकर । तत्काळजा हलेंदिव्यशरीर । निरालंबदिगंबर । धर्मदंडहस्तकीं ६२ पारुषचर्मापासूनउत्पन्न । पारसनाथहेंनामाभिधान । परमसिद्धीहेंनिर्माण । ऋषभदेवासारिखा ६३ तेथूनकरितीमत्स्येंद्रगमन । मार्गीगोरक्षाकरितिप्रश्न । हेंभयकिं वानिर्भयस्थान । वारंवारपुसती ६४ मत्स्येंद्रवदतीविचारदक्षा । सांगेभयनिर्भयगोरक्षा । गोरक्षह्मणेकाळाला वृशिक्षा । सद्गुरूचेप्रतापें ६५ गोरक्षविचारीआपुलेचित्तीं । मत्स्येंद्रातेंकायसीभीती । पुन्हांपुन्हांमजपुसती । कायकारणकळेना ६६ मगनकळतगोरक्षनाथ । झोळीसद्गुरूचीविलोकित । तंवसुवर्णविटादेखिल्याबहुत । आश्च र्यकरीमानसीं ६७ अनेकसाधनेंधनार्थ । धनार्थानजोडेपरमार्थ । धनामागेंहोतीअनर्थ । नृपतस्करअग्निपैं ६८

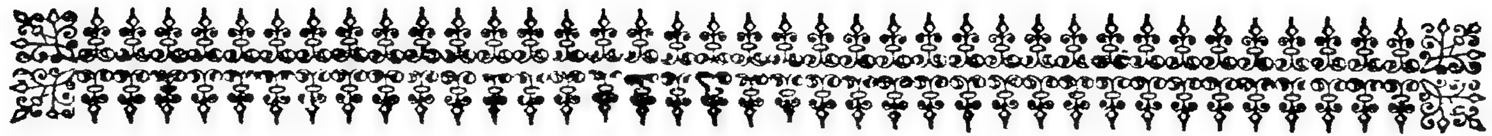
---

१ श्रीकृष्ण. २ गोकुळांतील. बायका. ३ स्त्रिया. ४ अपवित्र, ५ नाम.

वित्तास्तवहोती आघात । वित्तास्तवदेहासिघात । वित्तपातकाचासंघात । वित्तेंभ्रांतहोताती ६९ द्रव्यसाधिती
दीर्घउपाय । द्रव्यास्तवअनेकअपाय । द्रव्यास्तववेंचितीदेह । मित्रपुत्रधनइच्छे ७० जोधनेंदारेतेंथुंकला ।
तोचिब्रह्मींपैजाजिंकिला । परब्रह्मीचाअंकिला । सुखासलाभलातोएक ७१ जेणेंकनककांतात्यागिली । त्यासीं
चमोक्षश्रीमाळघाली । जेणेंवित्ताशासोडिली । सुखीझालीनिजवृत्ती ७२ धनदुःसहह्मणोन । विटादीघल्याह्मुगा
रुन । उदकींटाकिल्यासंपूर्ण । झोळींतपाषाणघालित ७३ पुढेंजाताएकयोजन । पुन्हांवदतीश्रीगुरुवचन ।
येथेंभयअसेकायह्मणोन । वेळोंवेळांपुसतीपैं ७४ गोरक्षह्मणेकैसेंभय । भयत्यागोनिझालेंनिर्भय । आतांझालों
त्रैलोक्यविजय । मार्गेभयत्यागपैंकेला ७५ मगझोळीचाचपोनपाहती । तंवतेपाषाणलागतीहातीं । परमचा
कटोनमत्स्येंद्रचित्तीं । क्रोधेंबोलतीगोरक्षा ७६ गोरक्षातूंपरमअज्ञान । कैसेंत्यागिलेंत्वांसुवर्ण । सुवर्णत्यागूनपा
षाण । वायांचिझोळीभरियेली ७७ सुवर्णसुखातेंकारण । सर्वाश्रयतेंकांचन । कांचननसतांभोगवीदैन्य । हेंही
तूंकायनेणसी ७८ नाथद्वारींनाथसमुदाय । तोहामगपूंकरिसीलकाय । सिद्धभोजनाचासमुच्चय । कैसेनिहोईल
सांगपां ७९ ऐसेंपरिसोनित्वरित । गोरक्षक्रक्षिपर्वत । वरीवळंघोनअकस्मात । लघवीकरितयावरी १८०
झालातोजांबूनदगिरिवर । कींउदयाचळींजेविदिनकर । कींद्रोणाचळींवह्नीसंभार । प्रदीप्तदीप्तीह्मवरली ८१
सहस्रविद्युल्लतेचेपडिपाडे । एकदांचकोसळतीजुबाडे । प्रकाशमयतेचहूंकडे । दीप्तीफुटेनभगर्भी ८२ मत्स्यें
द्रानमायेआनंदउदधी । ह्मणेगोरक्षहाअष्टहीसिद्धी । परिसचिंतामणीहानवनिधी । कल्पतरूपैंमाझा ८३ मा
झागोरक्षप्रत्यक्षरमेश । कींयोगावतंसहारमेश । जयाचियेपाषाणपादस्पर्श । रत्नमणीपैंहोती ८४ ममगोरक्षा
देवोनिआलिंगन । तुझेंनिसर्वकृतकल्याण । तुझेनामेंनराहेदैन्य । ऐसेंमहिमानपैंतुझें ८५ गोरक्षप्रार्थीविमळ
वचनीं । मत्स्येंद्रचरणींठेवोनिमूर्ध्नी । स्वामीतवकृपेंकरोनी । अष्टसिद्धीतिष्ठती ८६ आदिनाथलीलामृततरुवर ।

१ बहुत. २ विघ्नें. ३ स्त्री. ४ सुवर्ण. ५ दगड. ६ चारकोश. ७ समुद्र. ८ अणिमा. महिमा. गरिमा. लघिमा. प्राप्ति.

सघनसफळदाटलासंभार । मुमुक्षुपक्षीभक्षीमधुर । कुतर्कवायसनपवती ८७ आदिनाथलीलाग्रंथसुंदर । हेंपं चवीसखणाचेंमंदिर । कींपंचविसावेंतत्वमनोहर । पंचविसावाअध्यायहा ८८ आदिनाथलीलाग्रंथप्रौढी । भक्ती सरस्वतीचीथडी । प्रत्यक्षगोरक्षप्रतापमठी । वैराग्यगुढीउभविली ८९ हापंचविसावाअध्याय । हेंपंचवीसावें परमतत्व । हेंनिजगुह्याद्गुह्य । जाणतीयोगीअनुभवीं ॥ १९० ॥ ॥ श्रीमत्आदिनाथलीलाग्रंथ । ग्रंथकर विताभैरवसमर्थ । आदिनाथशरणागत । पंचविसावावंदिला ॥ १९१ ॥ ॥ समाप्त ॥ ७ ॥ अध्याय ॥ २५ ॥ ॥ ओव्या ॥ १९१ ॥ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

अध्याय २६ वा.

श्रीगणेशायनमः ॥ जोआदिनाथपरात्परशिव । तेथूनविज्ञानगंगेचाप्रवाह । उभयतटपावनीपाहे । ज्ञानविज्ञानतीरेंजिचीं १ ऐलतीरींआदिनारायण । पैलआदिनाथउमारमण । एवंउभयांपासून । स्मार्तभागवतधर्महे २ कींएकतोपूर्वमीमांसा । एकतोउत्तरमीमांसा । कींशशीसूर्यमजभासे । कींप्रकृतिपुरुषजाणिजे ३ कींआदिबीजहातरुवर । तयाउद्भवशाखानिरंतर । स्मार्तभागवतविस्तार । विस्तारलेंफळेंपुष्पीं ४ मुळदत्तनाथसांप्रदाय । पाहतांअस

---

१ शंकर.

ना.ली.

॥१॥

अ०

॥२६॥

तीअद्वय । एकास्थळींचेमार्गउभय । परीअवसानीएकची ५ मुख्यस्मार्तभागवत । शैवतरींतोवैकुंठनाथ । परम वैष्णवउमाकांत । एवंहरिहरऐक्यपैं ६ प्रथमतोआदिशंकर । गिरिजेसिउपदेशिलेंसविस्तर । तेथूनिलाधलेमत्स्येंद्र । गोरक्षादिचौरंगी ७ तंवनाथादिचौऱ्यायशींसिद्ध । जयाचामहिमापरमअगाध । नमेंपरिसावींविशेद । अद्भुतप्रतापजयांचा ८ प्रकाशविमर्शआनंदनाथ । ज्ञानानंदसत्यानंदनाथ । पूर्णानंदस्वभावानंदनाथ । प्रतिभासुभगादेनव ९ स्मार्तधर्मीपरायण । ध्वनितपरिसानामाभिधान । श्रवणेंश्रवणहोतीपावन । स्मरणेंदोषनासती १० दधीचिदुर्वासमृकंडपुत्र । कौशिकविरिंचीदेवेंद्र । कण्वभार्गवअंगिराकुमर । हरिशक्तीजाणपां ११ बाणरावणरामचंद्र । चंडीभृंगीनंदिकेश्वर । रिटादयउपमन्युकुबेर । वामदेवइत्यादी १२ श्रियाळचांगुणाविछाळ । व्याघ्रमृगपशुपक्षीकुळ । परमशैवहेकेवळ । प्राणप्रियशिवाचे १३ ऐसेनेणोंअपारकिती । कायवर्णूपीअल्पमती । परीस्वस्वार्थकाचेआर्तीं । यथामतिनिवेदितों १४ हेंशरीरमाळिकारत्न । संतश्रोतयांकेलीअर्पण । आतांभागवतधर्मीजेनिपुण । तेंहीश्रवणकरावें १५ सर्वाद्यतोआदिनारायण । हंसरूपेंचतुराननं । उपदेशिलेंगुह्यज्ञान । प्राप्ततेथूनसर्वांतें १६ सनकसनंदनसनत्कुमार । नारदअत्रिऋषीश्वर । प्रसन्नहोऊनचतुर्वक्त्र । स्वयेंउपदेशदेतसे १७ व्यासवाल्मीकप्रल्हाद । ध्रुवादीधलेंअक्षय्यपद । नारदमहिमाअगाध । जोजगद्गुरुसर्वांसी १८ अत्रिउपदेशीदत्तात्रेय । व्यासापासावशुकाचार्य । जोयोगेंद्रयोगवर्य । ज्ञानऐश्वर्यजयाचें १९ आतांनवयोगींद्रकरावेश्रुत । आणिपरमवैष्णवभागत । भगवत्परायणजेविख्यात । महासमर्थवंद्यजे २० कविहरीअंतरिक्षपिप्पलायन । आविर्होत्रप्रबुद्धजाण । चमसआणिकरभाजन । द्रुमिलनववाजाणिजे २१ प्रल्हादनारदपराशर । पुंडरीकव्यासांबरीषऋषीश्वर । शुकशौनकशंतनुकुमर । दालभ्यरुक्मांगदकिरिटी २२ आणिवसिष्ठविभीषण । ज्यानामोच्चारेंअगाधपुण्य । भागवतधर्माचेंमहिमान । हेंचिजाणजाणती २३ तेदेवाधिदेवयोगीजन । देवत्रयासि

॥१॥

१ स्पष्ट. २ विश्वामित्र. ३ ब्रह्मदेव. ४ इंद्र. ५ ब्रह्मदेव. ६ भीष्म.

होयलांछन । योगीहोतीनिर्लांछन । कैसीपरीऐका २४ विधीअविधीकन्यागमनीं । सक्तशंकरासीप्रियमोहिनी । विष्णुवृंदेचेस्मशानी । देवेंद्रभोगीअहल्या २५ तैसेनव्हतीयोगिजन । शुकसनकादिगोरक्षजाण । वामदेवअनुसयानंदन । अनंगतोडरींजयाचे २६ कामक्रोधादिषड्विकार । तयांपुढेंकायसींपामर । जेमहाराजज्ञानसमुद्र । तुच्छसमग्रज्यांपुढें २७ तेनिस्पृहनिरिच्छनिर्दोष । निश्चयेसींतेचिपुरुष । जयांनीत्यागिलाआशापाश । तेचिईशत्रिदशांचे २८ मुख्यवैराग्यासीकारण । निरीच्छताहेप्रथमलक्षण । निर्लोभनिःसीमअंतःकरण । त्यासीचजाणतपसिद्धी २९ कनककामिनीप्रतिष्ठा । मनींमानीकाकविष्ठा । कामक्रोधादिनचलतीचेष्टा । त्याब्रह्मनिष्ठापुढेंपैं ३० जयासींनसेदेहाभिमान । हारकीविखारकांहींनेणें । सदांसमाधिस्थमनोन्मनें । अखंडस्वानंदींविचरत ३१ मजदेहआहेकिंवानाहीं । देहींजयास्मरणचिनाहीं । तोचिजाणावाविदेही । संशयकांहींनधरावा ३२ कींक्लीबचिएकटाशय्यास्थानी । एकांतएकटीजायपद्मिणी । तेविविकारनुठेमनीं । तोचिज्ञानीमान्यपैं ३३ निंदकनिंदीवाकुशब्दें । पुढेंसमारोढननिरंतर । परीनदुखवेचिअंतर । तोचिईश्वरनररूपें ३४ परनिंदाआणिपरस्तवन । चित्तींमानीश्वानवमन । तेंचिजाणावेंअपरोक्षज्ञान । विरक्तचिन्हेंहींचपैं ३५ धन्यधन्यतेगुरुभक्त । त्यांसिसाष्टांगप्रणिपात । तेमहाराजमहासमर्थ । दर्शनेंकृतार्थकरितीजे ३६ जेगुरुभजनावीणनर । तेचिजाणाश्वानसूकर । गुरुमहिमानेणतीपामर । नरकअघोरचुकेना ३७ सौभाग्यभूषणमंगळसूत्र । नसतांअमंगळतेंवक्त्र । कायजाळावेअळंकार । कुंकुमहीनआननतें ३८ निर्नासीकवत्तीसलक्षण । शकुननघेतीविलक्षण । तेविअध्यात्मज्ञानाविण । व्यर्थजिणेंतयाचें ३९ असोगुरुभक्ताचेंमहिमान । कायवर्ण्रुमीएकवचन । सहस्रजिभेंकरून । शेषाहीशिणयेतसे ४० गताध्यायींचेंहेंचिकथन । गोरक्षमत्स्येंद्रमच्छाळत्यागुन । गोरक्षदाविलेंविंदान । मूत्रेंकेलाकनकाद्री ४१ पुढेंजातीमत्स्येंद्रनाथ । तोंमाध्यान्हकाळजाहलाप्राप्त । गुरु

१ काम, क्रोध, लोभ, मोह, मद, मत्सर, हे सहाशत्रु. २सोनें. ३ कुत्रे, व डुकर. ४ मुख. ५ एका मुखानें ६ सुवर्णाचापर्वत.

गोरक्षाआज्ञापित । भिक्षात्वरितआणीकां ४२ अवश्यह्मणेआज्ञाप्रमाण । तेंचिगोरक्षदेतीप्रतिवचन । मगपा
त्रकाढिलेंझोळीतून । कायकरितेजाहले ४३ जेंस्थळपरमाटव्यदुर्धर । संनिधनसेग्रामनगर । वापीकूपनदीनी
र । कांहींअणुमात्रनसेची ४४ परिमळेचेंवचनस्मरोन । पात्रप्रेषिलेंपैंतेथुन । परिमळेपुढेंयेऊन । अकस्मा
तपडियेलें ४५ मत्स्येंद्रपात्रनिरखोनी । परिमळापरमआश्चर्यमानी । नाथगृहाचीअघटितकरणी । नभूतो
नभविष्यती ४६ परीसंतोषसंशयझालाचित्तीं । साशंकतेहोऊनियुवती । ह्मणेपात्रसानहेंनेश्चितीं । उभय
पूर्तीकैसेनी ४७ पाकसदनींनिपजेअन्न । परमपरिमळदिव्यपक्वान्न । परिमळावोपीपरमप्रीतीनें । सप्रेमआव
डीकरूनी ४८ जंवजंवपात्रींवाढित । तेंविस्तीर्णतंवतंवहोत । आश्चर्यकरीमगमनांत । हेंविपरीतपैंकैसें ४९
हावेंभरोनिईर्षावारें । आंगींआवेशकदाहीनावरे । परिमळावाढीउभयकरेंनभरे । नभरेनिकरेंपात्रही ५० पाहा
गेहेंकैसेंनवल । हेंपात्रसानपरीसखोल । अमर्यादअन्नवाढिलें । कायझालेंकळेना ५१ आश्चर्यकरितीसकळयुव
ती । अन्नेंआणितीहातोहातीं । परिपूर्णनव्हेचिकल्पांतीं । विचित्रगतीकाळाची ५२ कींलंकेसजाऊनमारुती
पुच्छींगुंडाळिलींवस्त्रेंकिती । परीकदाहीनपुरती । ईश्वरगतीनेणवे ५३ किंवाश्रीकृष्णातेंगोकुळीं । यशोदा
बांधीकटिमंडळीं । परीरज्जुनेंपुरेतीकदाकाळी । तेविनव्हाळीदिसेही ५४ चित्तींविचारकरीअबळा । ह्मणेगो
रक्षाचीअगाधकळा । असंख्यमेनीदाविलेडोळां । पर्वतकेलाकनकाचा ५५ सद्गदहोऊनिकंठयुगुळ । नेत्रींवा
हेअश्रुजळ । रोमांचस्फुरणवेळोवेळां । परिमळेचेंजाहलें ५६ अनन्यहोतांअंतःकरण । सर्वेंचिपात्रभरिलें
पूर्ण । अहंभावगेलागळोन । हेंचिकारणप्राप्तीचें ५७ हर्षेंवोसंडलीपोटीं । भावविश्वासपडिलीगांठी । ह्मणे
माझीनिश्चयकसोटी । पाहिलीवाटेमोरक्षें ५८ कायावाचातनुमनधन । वोवाळवेंउभयांवरून । तेंचरणांगु
ष्ठकेंदेखेन । तेंचदैवेंदैवांची ५९ मगषोडशोपचारेंकरून । करितीझालीपात्रपूजन । हरिद्राकुंकुमसुगंध

---

१ दोर्नी. हस्तीं २ स्त्रिया. ३ दोरी.

सुमन । अर्चीप्रीतीनेंतेकाळीं ६० गच्छइगच्छइतिवचनीं । वदतीझालीपरिमळारागी । तंवतेंजायतेचक्षणीं । चोजनयनींपाहाती ६१ जडअसतांकैसेंचर । अद्भुतनाथचमत्कार । प्रमदावृंदउपरीवर । पाहोंठेल्यासर्वही ६२ सहस्रविद्युल्लतासमान । तेविप्रकाशदेदीप्यमान । कींकोंदाटलेंउष्णचांदणें । गगनव्यापिलेंसुप्रभें ६३ पाशुपतवासवीब्रह्मास्त्र । तेविजातसेगोरक्षपात्र । त्यातेजेंझांकिन्नलाभास्कर । अघटितसूत्रजयाचें ६४ पात्रजातसेमनोगती । ललनाललामींविलोकिती । तंवदत्तात्रेयसिंहपर्वती । उभेलक्षितीतयातें ६५ जोदेवत्रयाचाअवतार । जोयोगियांमाजियोगेश्वर । ब्रह्मरूपतेंदिगंबर । स्वइच्छेंतिष्ठती ६६ अवलीलेअसतांदंडपाणी । तेंपवनगतीपात्रजायगगनीं । दंडथडकतांतत्क्षणीं । पवनपावेक्षणीक ६७ विस्मितहोऊनिअत्रिपुत्र । परिपूर्णदेखिलेंअन्नपान । तंवकामिनीरूपेंकंजनेत्र । अकस्मातप्रगटली ६८ तीतेंपुसतीकोठील्कोण । येरीनिवेदीवर्तमान । मीगोरक्षसिद्धीघेऊनअन्न । जायमाध्यान्हलक्षुनी ६९ ऐसेंऐकोनीवदतीवचन । जाईसुखेंकरीगमन । शीघ्रनिघेपैंतेथुन । चपळचपळेंचालिली ७० जेविद्रोणाद्रिनेतांवायुनंदन । भरतेंआणिलाबाणेंकरून । मारुतीहोतांगताभिमान । तेविसिद्धीसलज्ज ७१ असोपात्रपातलेंमठानिकटीं । सिद्धवृंदांच्याबैसलथाथाटी । तंवसिद्धींदेखिलीम्लानहिंपुटी । गोरक्षपुसतीतयेसीं ७२ सद्गुरुवदतीझालेंकाय । समूळवृत्तांतनिवेदीमाय । मार्गींविलंबकोणअपाय । झालासेतोश्रुतकरी ७३ सिद्धीह्मणेऐकानिवांत । मीसिद्धीघेऊनयेतांत्वरित । मार्गीदेखिलादीर्घपर्वत । त्यावरीपुरुषपैंउभा ७४ तोविराटसमविशाळ । परीत्याचेकरींदंडसबळ । तयाचेस्पर्शेंपडेविकळ । मूर्छीतभूमीसीं ७५ नंतरतेणेंमजपुसिलें । मगम्यांगोरक्षनामनिवेदिलें । पुम्हांवदेजाईम्हणिलें । स्वस्थळींआपुलेपैं ७६ परीतयाचेदंडप्रहार । शरीरमाझेंपरमजर्जर । ऐकोनतदोत्तर । गोरक्षसकोपजाहले ७७ करूनमत्स्येंद्रपूजन । सिद्धांसहयोगीजन । धूपदीपनीरांजन । भोजनदेतसमस्तां ७८ जेविंधनुष्यापासोनिबाण । सुटोनि

१ वीज. २ सूर्य प्रकाश. ३ आकाश. ४ सूर्य. ५ क्रोध युक्त.

जायनलगतांक्षण । कींउल्हाटयंत्रमुखांतून । गोळाउसळेज्यापरी ७९ हस्तींवाहोनियांत्रिशूळ । वातवेगेंजा यचपळ । तंवदेखिलात्रिकूटाचळ । रजताचळपैंदुजा ८० तयाशिखरींविशाळपुरुप । त्यावरीघातिन्नलाआ वेश । हृदयींशूळमारीगोरक्ष । परीअद्भुतदेखिलें ८१ त्रिशूळभेदतांसत्राणे । शूळासरिसाजायआपण । जेविं झुगारितांपाषाण । इकडूनतिकडेजायपैं ८२ कींउदकींमारितांदंड । कदानोहेतेंदुखंड । कींआकाशदेखोन प्रचंड । विहंगमउडतीज्यापरी ८३ तैसेंदत्तात्रेयहृदयांतून । गोरक्षपडतीपैलजाउन । परमविस्मितहोउन । विचारकरितेजाहले ८४ हाशिवविष्णुकींचतुराननं । अगाधदेखिलेंहेंमहिमान । इकडेहीअनसूयानंदन । गोरक्ष परीक्षापाहती ८५ येणेंब्रह्मांडसमाधीसाधिली । याचीप्रचीतीपाहूंवहिली । ऐसीमनीपाउदेली । तयेकाळीं तयातें ८६ मगधरोनिसौम्यवेष । धरोनिवदतीगोरक्षास । तुजसिद्धीसाध्यबहुवसं । सिद्धांतसिद्धहोसीपैं ८७ आणिब्रह्मांडसमाधीसींप्रत्यय । तूतें आहेअनुभव । तरीपंचतत्त्वींलीनहोय । तुजशोधूनआणितों ८८ अवश्य ह्मणोनमत्स्येंद्रसुत । तत्काळझालेगुप्त । क्षीराब्धीचेहृदयांत । सांनमत्स्यजाहले ८९ यापरीअनुसूयाहृदय रत्न । करितीपिंडींब्रह्मांडशोधन । तंवपयाब्धींतहोऊनिमीन । तेथेंध्यानस्थबैसले ९० कुशींघालोनियांहात । मत्स्यधरिलाअकस्मात । तंवसिद्धप्रगटेगोरक्षनाथ । जोअवतारविष्णूचा ९१ मगह्मणतीदेवत्रयांस । आतां मीचहोतोंअदृश्य । मजशोधिल्याअवश्य । सर्वस्ववश्यतुजलागीं ९२ सवेंचिपावलेअंतर्धान । गोरक्षेंदेखिलें चतुर्दशभुवन । तीर्थीक्षेत्रींगुहावन । परीदृश्यनव्हेची ९३ गोरक्षपरमचिंतातुर । कांहींनचलेनसुचेविचार । संकटजाणोनिनाथमत्स्येंद्र । प्रगटझालेपैंतेथें ९४ मत्स्येंद्रह्मणेवत्सापरियेसीं । हाआत्रेयगानिश्चयेसी । दुजा याचियेउपमेसीं । भुवनत्रयींअसेना ९५ येणेंपृथ्वीमाजीपृथ्वीलीन । आपेंआपचिगेलामिळोन । पवनींसंलग्न मिळेपवन । तेजींतेजनभींनभ ९६ मत्स्येंद्रमाझेसर्वसरिसें । तत्त्वींतत्त्वशोधितैसें । तेंसाध्यझालेंगोरक्षास ।

---

१ तोफ. २ वायु. ३ पर्वत ४ ब्रह्मदेव. ५ दत्तात्रेय. ६ पुष्कळ दीवस. ७ लहान.

स्वयेंआपैसेंअनुभवी ९७ तत्वींतत्वमेळवूंजातां । त्वरितासिद्धीआलीहाता । पंचतत्वेंजंवउभविता । तोंअत्रिसुतादेखिलें ९८ पाहामानसंधानातोनिअवचट । प्रत्यक्षझालेंस्वरूपप्रगट । विमानयानींतेहतीसकोट । निर्जरपाहूंपातले ९९ पुष्पेंवोपितीसघनंवृष्टी । दुंदुभीनादेंकोंदलीसृष्टी । शशिसूर्यप्रभाएकवटी । अनेककोटीचंपलेच्या १०० जेविउदेलेबाळभास्कर । असंख्यअनंगाहूनिसुंदर । कौपीनमंडितदिगंबर । कुमारवेषजयाचा १ योमपदशैलींशृंगी । भस्मचर्चीतसर्वांगीं । श्रवणींमुद्राउभयभागीं । अनादियोगीसिद्धजे २ सायुधषड्भुजजटामंडित । पात्रशूळडमरूविराजित । शंखचक्रकमंडलुधृत । दंडपाणीमेखळा ३ कथापादुकाकुक्षींझोळी । त्रिदशध्यातज्यात्रिकाळीं । त्रिमूर्तिविग्रहएकमेळी । देवत्रयअंशजो ४ जोअत्रितनयदत्तात्रेय । ज्यातेंवंदीदेवत्रय । जोयोगसंपन्नज्ञानवर्य । वैराग्यऐश्वर्यजयाहें ५ ज्याचींदशनामेंवदतांवाणी । विघ्नेंनिरसतींदिनरजनीं । तेंश्रोतींपरिसिजेश्रवणीं । एकाग्रकरोनिसद्भावें ६ ॥ श्लोक ॥ दत्तात्रेयोहरिः कृष्णउन्मादीनंददायकः ॥ मुनिर्दिगंबरोबालःपिशाचोज्ञानसागरः १ एतानिदशनामानिसर्वकालेसदापठेत् । मनसाचिंतितंकार्यंसिद्धंभवतिनान्यथा २ ॥ टीका ॥ यादशनामाचेंकरितांस्मरण । तत्काळचुकेजन्ममरण । मनेच्छितसिद्धीसंपूर्ण । वाक्यप्रमाणनारद ७ ॥ श्लोक ॥ अत्रिपुत्रोमहातेजादत्तात्रेयोमहामुनिः ॥ तस्यस्मरणमात्रेणसर्वपापैःप्रमुच्यते ३ टीका ॥ जोअत्रिऋषीचानंदन । तेजोमयज्ञानसंपन्न । दत्तात्रेयसकृत्स्मरण । नासेविघ्नतत्काळ ८ दत्तात्रेयवदतांवदन । प्रत्यक्षप्रगटेनलगतांक्षण । भुक्तिमुक्तिअनंतकल्याण । सदांसुप्रसन्नसर्वदा ९ असोमानसध्यानेंकरून । प्रगटलेदत्तात्रेयस्वयेंआपण । गोरक्षलक्षूनतेंध्यान । अलक्षआदेशकरितीपैं १० अलक्षगोरक्षप्रतिवचन । तेंचिधरोनिसप्रमाण । त्याचिवोव्यापदरचन । अर्थशोधनकरावें ११ अलक्षदत्तात्रेयअवधूत । तूंनिरालंबमायातीत । अधउर्ध्वअजपाजपत । अलक्षलक्षींजागसी १२ अलक्षचित्रभींचिद्वयचंद्र । तोंअमृत

१ तेहतीस कोटी देव. २ पुष्पवृष्टी ३ विजा. ४ साहाहात.

स्रवेनिरंतर । कोटिविद्युल्लताचंद्रभास्कर । अलक्षलक्षींजागसी १३ अलक्षइडापिंगलासुषुम्ना । मनोन्मान ध्यानधारणा । सहजसमाधीमनोपवना । अलक्षलक्षींजागृत १४ अलक्षशून्यभुवनश्रुत । तेंसहस्रदळहारीनि वांत । भ्रमरगुहागुंजारवित । अलक्षलक्षींजागसी १५ अलक्षमीआदिनाथपौत्र । मत्स्येंद्रगुरूचावरदपुत्र । तत्प्रसादेंनिगममंत्र । अलक्षलक्षींजागृत १६ अलक्षचित्तचैतन्यचिद्रस । तेथेंसंलग्नसमरस । गोरक्षचौपदी अविनाश । अलक्षलक्षेंलक्षींपैं १७ यावरीविज्ञानस्तोत्रदत्तात्रेय । वदतेझालेज्ञानसूर्य । तोचिधरोनिअभिप्राय । अर्थअंशवेइजे १८ अलक्षअगोचरसर्वसाक्ष । अलक्षगोरक्षयोगदक्ष । तूंसर्वज्ञज्ञानापरोक्ष । नाथपक्षधारकतूं १९ तरींऐकमाझेंयथार्थवचन । मीसर्वातीतवेगळाजाण । तेंहींसांगतोंतुजलागुन । श्रवणकरीमद्वाक्य १२० श्लोक । नवेदान्नलोकान्नसुरान्नयज्ञवर्णाश्रमान्नैवकुलंनयातिः ॥ मेधूम्रमार्गोनचदीपमार्गोब्रह्मैवरूपंपरमार्थतत्त्वं ॥ २ ॥ ॥ टीका ॥ ॥ मीवेदशास्त्राअगोचर । मीलोकत्रयाहूनिपर । मीनव्हेचिमानिर्जर । यज्ञादिवर्ण नव्हेमी २१ मजनसेकुळगोत्रयाती । मजस्वर्गनाअधोगती । मीब्रह्मैरअरूपास्थितो । मीपरमार्थतत्त्वजाणपां २२ मीपरनाअपर । मीक्षरनाअक्षर । मीशब्दनाओंकार । अकारउकारनव्हेमी २३ मीकृपणनाउदार । मी प्रकाशनाअंधकार । मित्रनारोहिणीवर । चत्वारशृंगनव्हेमी २४ मीकर्तानाअकर्ता । मीभोक्तानअभोक्ता । मीसत्तानअसत्ता । आर्तापातानव्हेमी १२५ मीजागतानअजाण । मीसेव्यनाशरण । मीकर्तानाअकारण । ज्ञानाज्ञाननव्हेपैं २६ मीपापनापुण्य । मीकुरूपनालावण्य । मीअल्पनाअगण्य । धन्याधन्यमीनव्हे २७ मी श्वेतनासांवळा । मीरक्तनापिंवळा । मीनीळनासुनीळा । रंगावेगळाअसेमी २८ मीअधऊर्ध्वनाअर्धचंद्र । मी अकारउकारनाअर्धमात्र । मीपरतंत्रनास्वतंत्र । पुत्रकलत्रमीनसें २९ मीब्रह्मचर्यनागृहस्थ । मीवानप्रस्थनासंन्यस्त । मीस्वस्थनाअस्वस्थ । वृत्तस्थकूटस्थनसेमी १३० मीध्येयध्यातानसेध्यान । मीज्ञेयज्ञातानसेज्ञान ।

१ वीज. २ सूर्य. ३ वायु. ४ माझे बोलणें. ५ निराळा. ६ देव. ७ सर्य. ८ चंद्र. ९ अग्नि.

मीकर्मउपोसनाज्ञानजाण । मीत्रिपुटीनसेची ३१ मीत्रासनाअत्रास । मीस्मरणजोनिजध्यास । मीअस्तिभांति
प्रियहीनसें । हेंचिपरिसेगोरक्षा ३२ मीजहदजहल्लक्षण । मीवेगळायाहून । व्यष्टीसमष्टीहीजाण । असेंअभिन्न
त्याहुनी ३३ मीस्वजातिविजातिभेद । त्याहुनवेगळाभीअभेद । त्वंतत्आणिअसिपद । त्याहूनपरिच्छिन्नमी
वर्ते ३४ मीदोरनाविखार । मीशुक्तिनारजतविकार । मीस्थाणुनातस्कर । मृगभ्रनमीजळनव्हे ३५ नव्हेपुरु
षनपुंसक । नव्हेसिंहव्याघ्रजगतीर्थक । मीनसेअंडजकीटक । त्याहूनिनिष्टवेगळा ३६ मीनसेंस्थावरजंगम ।
मजनसेक्रियाकर्म । वर्णाश्रमधर्माधर्म । अनामानाममजकैंचें ३७ मीचहूंवाचेअगोचर । मीनसेंचराचर । मीपिं
डब्रह्मांडहाविचार । मीसाचारनसेची ३८ मीशाश्वतनाअशाश्वत । मीअंतवंतनाशाश्वत । मीचित्तचतुष्टया
विरहित । व्याप्तअलिप्तमीनसे ३९ मीदेवभक्तनाविरक्त । मीसक्तनाअसक्त । मीनसेबंधनामुक्त । सूक्तअसूक्त
मजकैंचा १४० मीखेचरीनाभूचरी । मीचाचरीनाअगोचरी । मीअलक्षनव्हेनिर्धारी । पवनमननव्हेमी ४१
मीनव्हेप्राणपंचक । मीनव्हेज्ञानेंद्रियपंचकें । मीनव्हेकर्मेंद्रियपंचक । देहचतुष्टयमीनव्हे ४२ मीतंतूचिनाकैं
चापट । मीनव्हेचिगाघटमठ । मीघोटनानिघोट । वीटअवीटमीनव्हे ४३ जागृतस्वप्नसुषुप्तीतुर्या । हेहीभेदभा
सतीवाया । मीनसेंचिमत्स्येंद्रतनया । छायामावारहितमी ४४ यापरीऐक्यमिळणीसंवाद । मगकैंचाउरलाते
थेंभेद । समरसताब्रह्मानंद । स्वानंदसुखदोंपक्षीं ४५ परस्परेंहेचिखूण । अन्योन्यनसेचिद्वैतपण । तेथेंनिर
सेद्वैतभान । हंससोहंविराले ४६ तंवमत्स्येंद्रपावलेतेथें । गोरक्षाचाधरोनिहात । दत्तात्रेयाचेहातांत । घालि
तेझालेसद्गुरू ४७ यावरीमत्स्येंद्रम्हणतीऐकवचन । हेउभयपंथनसतीदोन । परियांचेंपर्यवसान । एकचिअसे
सुजाणा ४८ हादत्तात्रेयगोरक्षसंवाद । याचाविस्तारकरितांविशद । तरीग्रंथवाढेलअगाध । संकलितकथियेला
४९ उत्तरार्धमार्गेंसरला । परिकथारंगवोघासिंआला । तोस्वानंदाचापूरदाटला । तोमाघारानवजाय ५०

---

१ कर्मकांड. उपासनाकांड. ज्ञानकांड. २ त्वक चक्षु. श्रोत्र. जिव्हा. घ्राण. ३ वाक्. पाणि. पाद पायु उपस्थ. ४गाढ झोंप.

नाथलीलासुरसकुमुद । स्वादघेतीसज्जनषट्पद । दुर्बुद्धीदर्दुरकुटिळनिंद्य । कुतर्ककर्दमींमिसळती ५१ शुद्ध किंवाअशुद्धग्रंथ । कर्ताकरवितासद्गुरुनाथ । वंशवायकगोनिनिमित्त । आपुलेंसत्यवाजवी ॥ ५२ ॥ ॥ श्रीमत्गोरक्षदत्तात्रेय । सुप्रसन्नवरदोभव । स्वंशरणमांपाहि । जगदोद्धारजगद्गुरू ५३ हाअध्यायकरितांश्रवण । त्याचेंचुकेजन्ममरण । कैवल्यसुखातें आमंत्रण । मोक्षसुखयेहाता ५४ पंचविसाव्याहूनिकेवळ । सव्विसावेंतत्त्वअमळ । हेंवर्मकोणानकळ । एकजाणतीगुरुपुत्र ५५ हाअध्यायप्रयागप्रत्यक्ष । दत्तात्रेयमत्स्येंद्रगोरक्ष । कथातीर्थींसुस्नातमुमुक्ष[1] । अंतींमोक्षपावती ५६ हाअध्यायकरितांश्रवण । आयुरारोग्यऐश्वर्यसंपूर्ण । पुत्रपौत्राभिवृद्धीजाण । राजद्वारींजयसदा ५७ नमोआदिनाथलीलाग्रंथ । साह्यभैरवगुरुसमर्थ । तत्प्रसादें आदिनाथ । शरणागतसद्भावें ॥ ५८ ॥ ॥ श्रीमत्आदिनाथलीलाग्रंथेदत्तात्रेयगोरक्षसंवादोनामषड्विंशतितमोध्यायः २६ ॥ ॥ ॥ छ ॥ ॥ श्रीगोरक्षदत्तात्रेयार्पणमस्तु ॥ ॥ अध्याय ॥ २६ ॥ ॥ ओव्या ॥ १५८ ॥ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ छ ॥ ॥ ॥ ॥ छ ॥ ॥

---

१ ज्यांस मुक्तीची इच्छा त्यांस मुमुक्षु असें नाम.

अध्याय २७ वा.

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ श्रीमत्आदिनाथसजयजयती । सत्यशाश्वतस्वयंज्योती । तूंसदयसकृपस्वानंदमूर्ती तवस्वरूपास्थितीनेणवे १ तूंचित्रभींचाचित्सूर्य । सच्चित्प्रकाशज्योतिर्मय । चिन्मात्रतूंनिरामय । चराचरींचेष्टकर्तूं २ तूंअखिलब्रह्मपरंज्योती । तुझाश्रुतिस्मृतिपारनपावती । थकितजाहलाबृहस्पती । शेषपाताळींलपाळा ३ तवमहिमामहदाकारा । भेदींतगेलेव्यासादिहंस । तेहीशिणोनिआसमास । परतलेपारनपावती ४ आधींचमीमातिमंदआळसी । मजमूर्खमुखेंग्रंथकरविसी । तुझीसत्ताअगाधऐसी । कायएकनकरिसीतूं ५ तुझेकृपेचियेबळें । मुकेवाचस्पतीवाचाळ । पंगुलंघितीपर्वतमौळ । जन्मांधपरीक्षीरत्नातें ६ पाहाहानाथमहिमाअगाध । पशुवदनींवदवविंद । तोज्ञानेशस्वतःसिद्ध । जडचरातेंचोजवी ७ असोमताध्यायींइत्यर्थ । गोरक्षदत्तात्रेयमहासमर्थ । संवादजाहलापरमपरमार्थ । तोचस्वार्थप्राप्तमुमुक्षा ८ यावरीमत्स्येंद्रगोरक्षदत्तात्रेय मगगमतीहेदेवत्रय । जेपरमश्रेष्ठज्ञानवर्य । तेप्रतापसूर्यत्रिभुवनीं ९ अनुपम्यजयाचाप्रताप । स्मरणेंनिरसेत्रिविधताप । दर्शनेंकरितीस्वस्वरूप । चिद्रूपरूपींमेळविती १० कींतेपरब्रह्मीचेचिठसे । मूर्तित्रयएकाचिसारिसे । कींशशिसूर्यअग्नीसमरसे । स्वयंप्रकाशात्रिमूर्ती ११ हरिद्वारतीर्थप्रसिद्ध । स्नानार्थपातलेमहान्सिद्ध । गणगंधर्वयक्षविबुध । ऋपिवृंदपातले १२ शिबिरेंउभाविलींअपार । वृक्षलतामंडपमनोहर । सिद्धसाधूएकसर । यात्रासमुद्रपसरला १३ पर्वकाळाचीपाहूनसंधी । असंख्यमीळालीसिद्धमांदी । कैवल्यप्राप्तीचेजेउदधी । तेब्रह्मानंदींनिमग्न १४ कींसाधारमालग्नघडी । आवडीमिळालेतेवऱ्हाडी । तेवितीर्थांचीधरोनिआवडी । आलेतांतडीसर्वही १५ कींमानससरोवरवेष्टित । मरोळजेविविराजित । कींनृपचमूविलसेआसमंत । कींकमळकेसरीपत्रपैं १६ सूर्यवेष्टीतकिरण । कींचंद्रवेष्टीततारागण । कींसफळवृक्षदेखोनसघन । पक्षीनिळतीज्यापरी १७

---

१ पांगूळ. २ चंद्र. ३ समुद्र. ४ सत्वर. ५ राजहंस. ६ दाद.

मत्स्येंद्रगोरक्षअत्रितनय । पाहुंपातलेसमुच्चय । परमसुखाचेंसुखऐश्वर्य । एकवटलेंतेकाळीं १८ कपिलवसि
ष्ठविश्वामित्र । व्याससहव्यासपुत्र । गौतमभारद्वाजऋषीश्वर । येतेझालेतेस्थळीं १९ चर्पटीचौरंगभर्तृहरी ।
कानीफगोपेंदुजालंदरी । मेनीनाथआणिकामारी । नाथमूर्तीअसंख्य २० दीक्षाधारीयेचयावत । षड्दर्शना
दिअन्यत्रपवित्रग्रंथ । मेळामिळालाअसंख्यात । कितीह्मणोनिसांगावा २१ सिद्धऋषियोगीजन । साधुसज्ज
नतपोधन । ब्रह्मवेत्तेज्ञाननिपुण । नाथदर्शनापातले २२ मत्स्येंद्रगोरक्षदत्तात्रेय । एकरूपभासतीअद्वय ।
सर्वांसीपाहतांसंशय । एकरूपदीसती २३ अत्रिपुत्रमत्स्येंद्रभेटी । दर्शनार्थयेतीउठाउठी । परमलाभमानो
निपोटीं । वंदनोद्देशेंअतिहर्ष २४ गोरक्षकरितीअतिसत्कार । पूज्यपूज्यादिपुरस्कर । आदेशवदूननमस्कार ।
अनुक्रमेंक्रमेसी २५ सर्वांघालूनिमंगळस्नान । केलेंअर्घ्यपाद्यादिपूजन । धूपदीपस्रक्चंदन । षड्रसान्नेंभो
जना २६ किमपिन्यूननसेतेथें । अष्टसिद्धीजेथेंतिष्ठत । मगकायउणेंतोपदार्थ । गोरक्षसमर्थजेस्थळीं २७
यावरीकानिफप्रार्थीगोरक्षा । उदईकआमुचीअसेभिक्षा । अंगिकारावीयोगदीक्षा । होचिभिक्षामागतों २८ नि
रालस्यअवश्यतेथें । आलेंपाहिजे कृपावंतें । न्यूनपूर्णकरासर्गें । येचिअर्थीप्रार्थितों २९ निकेंह्मणेमत्स्येंद्रसुत ।
मगचर्पटीतेंआज्ञापित । आमंत्रणदेऊनसर्वांत । सत्वरआणीभोजना ३० सांगसंपादूनिसर्व । तेथेंराहातीदिनत्रय ।
मत्स्येंद्रपुत्रअत्रितनय । एकरूपअसती ३१ यापरीझालेंयात्राकृत्य । ऋषिमेलेस्वआश्रमांत । कैकगेलेबदरि
काश्रमातें । माहायोगीपैंसिद्ध ३२ कांहींजातीरैवताचळीं । कितेकगेलेअर्बुदाचळीं । कोणीमेलेअरुणाचळीं । उ
दयहेळीपैंजेथें ३३ यापरीयात्रेचासोहळा । पुढेंकथाप्रसंगकायझाला । तोचिसज्जनीअवधारिला । पाहिजेश्रोतीं
एकाग्र ३४ असोकैलासींकैलासनाथ । उमेसंहितबैसलेनिवांत । तोंनारदआणिसवितासुत । अकस्मातदेखिले
३५ नमोनिप्रार्थीवैवस्वत । ह्मणेगोरक्षाचेंअगाधसामर्थ्य । चिरंजीवकेलेनृपनाथ । तेथेंनचलेआमुचें ३६ आतां

॥३॥

बुडालामृष्टिक्रम । हेंपरमेष्ठीसंकटपरम । शिक्षाकरणेंआमुचाधर्म । राहाटीराहिलीसर्वही ३७ रिक्तराशीहिंडतीग
ण । नचलेकांहींदिसतीदीन । नाथदीक्षेचेंमहिमान । तेथेंनचलेआमुचें ३८ जालंदरीचेवेषवर्ते । आणिना
स्तिकांचेंमाजलेंमत्त । इंद्रजाळेंमनमोहित । करितीभ्रांतमनुष्यां ३९ सुप्रमूतस्त्रियांतेंसाधिती । दिवाशुंनी
पृष्ठींफिरविती । अनंगअंगसांगभोगिती । सांगकरितीभूतांसीं ४० तस्करमार्गप्रवेषधारी । यात्रालुटितीअ
नाचारी । प्राणघेतीवरिचेवरी । घातकरितीपुढिलांचा ४१ जारणमारणस्तंभन । उच्चाटणमोहनकुत्सिताचर
ण । सांबरीमंत्रदुष्टसाधन । मंत्रयंत्रअनेक ४२ अघोरजपकरितीस्मशानीं । रक्तवसनीप्रेतासनीं । उच्छिष्ट
चांडाळीमांसाशनी । रुधिरेंपानीअतृप्त ४३ आणिझालाविधिअवतार । नामतयाचेंमंडणमिश्र । नास्तिकम
तेंनिर्मिलींशास्त्र । साध्यभारतीजयातें ४४ सरस्वतीकरोनसाध्य । पंडितांसींघेतसेवाद । शास्त्रवेतामहाप्रसि
द्ध । वाराणसियेप्रगटला ४५ मोडिलींअग्निहोत्रादिहवनें । त्रयीभयलंघितीविप्रकानन । नघडेपुराणश्रवणमन
न । देवतार्चननकरिती ४६ गीतागायत्रीचाझालालोप । ऐसेंवोढवलेंमहत्पाप । स्नानसंध्याजपतप । ब्राह्म
ण्यसर्वस्वहीबुडालें ४७ कलीप्रवर्तलाघोर । तेणेंप्रवर्तलाअनाचार । भ्रष्टझालेनारीनर । करितीव्यभिचारसर्व
ही ४८ नपाहातीवर्णावर्ण । उन्मत्तकरितीगमनागमन । विप्रकरितीमद्यपान । अभक्षभक्षभक्षिती ४९ होती
शिश्नोदरपरायण । तेथेंसदाचारपुसेकोण । परमदुःखितगोब्राह्मण । सदाचरणमोडलें ५० उत्कर्षपावल्याव्य
भिचारिणी । पतिव्रतेतेंनपुसेकोणी । दैन्यदिसतीदीनवाणी । अन्नवस्त्रमिळेना ५१ झालीमेघाचीअनावृष्टी ॥
परमदुःखेंगांजलीसृष्टी । हाहाकारेंह्मणतीपरमेष्ठी । कायअदृष्टींलिहिलें ५२ पिकेंत्यागितीकुंभिनी । फळेंनये
तीवृक्षांलागोनी । झालीमद्याचीचशिराणी । कोणपुसेगोक्षीरा ५३ कलीचाझालापर्वकाळ । वापीकूपींनामि
ळेजळ । वर्णसंकरझालासकळ । परमप्रळयभूलोकीं ५४ अघोरपापझालेंप्राप्त । उग्रदैवतेंहोतीशांत । पिष्ट

१ गारुड. २ कुत्री. ३ लाल वस्त्रें. ४ रक्त. ५ पृथ्वी. ६ तलाव, विहीर.

अवज्ञाकरितीसुतें । वेदमंत्रमलीनपैं ५५ दुर्मदेंझालेदुर्जन । साधूंचाकरितीअपमान । आपुलास्वपतीत्यागून । व्यभिचारकरितीकुळीना ५६ सत्यगेलेंदिगंतरीं । असत्याचीचप्रवर्तलीसारी । कोणीकोणाचाविश्वासनधरी । विश्वासघातकरितीपैं ५७ प्रथमवर्णीत्यागिलास्वधर्म । हीनकरितीवेदोक्तकर्म । नपाहातीधर्माधर्म । अन्यायपरमहोतसे ५८ गोविक्रयरसविक्रय । कन्याविक्रयहयविक्रय । स्वयेंकरितीद्विजवर्य । हाअन्यायपरमकीं ५९ करितीधनदाराअभिलाष । द्यूतकर्मीबहुरस । वर्णाश्रमाचाधरितीत्रास । विषयविलासवृषळीसी । ६० यावरीवदेश्रीशंकर । मीधरीनअंशावतार । धर्मस्थापनार्थनिरंतर । तदोत्तरहेंमाझें ६१ नास्तिकांचापराभव । मीकरितोंकृतनिश्चय । मीहोईनशंकराचार्य । शीघ्रपाहेपैंआतां ६२ नमनकरोनिश्राद्धदेव । जाताझालाआनंदमय । आज्ञावंदोनविधितनय ॥ तोंहीजायसवेगीं ६३ जेंयोमियाचेंपरमधाम । जेथेंवसतीऋषिसंतम । तेचिजाणावेंबदरिकाश्रम । तोंनारदतेथेंपातला ६४ दृष्टीदेखोनदेवऋषी । परमानंदतीसर्वहीऋषी । स्वानंदलाभमानूनिमानसीं । नारदातेंवंदिती ६५ पुढेंजातसिद्धश्रेणी । विरंचीपुत्रेंदेखिलेनयनीं । तयावदेतयेक्षणीं । वचनमाझेंअवधारा ६६ महादोषेंउचलेकुंभिनी । वर्णसंकरझालायेक्षणीं । स्वधर्मबुडालामुळीहुनी । तरीअदृश्यविचरावें ६७ इकडेकथाझालीकैसी । जेत्रिकंटकास्थितअविमुक्तीकाशी । त्रैलोक्यवंद्यवाराणशी । तेथीलचरित्रअवधारा ६८ तेथेंमंडणमिश्रनामेंकरून । तयातेंसरस्वतीसुप्रसन्न । तेणेंनास्तिकमतउभवून । जईनमार्गस्थापिला ६९ तोसकळविद्याविशारद । महापंडितांसींघेतवाद । जयपत्रमागेस्वतःसिद्ध । दुर्धरनावरेकोणासी ७० पूर्णकलशींआवाहन । सरस्वतीचेंकरीस्थापन । कुंभांतूनिनिघतीवर्ण । तेणेंअजिंक्यसर्वांसी ७१ ब्राह्मणकरोनिएकत्र । मागेंवारणशीचेंजयपत्र । तेणेंदुःखितसर्वत्र । प्राणांतसमयवोढवला ७२ तोंविद्यामदेंमदगर्वित । परमसंकटींपडिलेपंडित । पराभवअपमानेंसलज्जित । विप्रहोतीस

१ पुत्र. २ घोडा. ३ ब्राह्मण. ४ ब्राह्मण क्षत्रिय वैश्य शुद्र हे चार वर्ण व ब्रह्मचर्य गृहस्थ वानप्रस्थ सन्यास हे चार आश्रम.

र्वेही ७३ वेदांतींजिंकोनिवादी । शून्यमतातेंचिप्रतीपादी । तेथेंनचलेप्रज्ञाबुद्धी । कोणातेंहीकिळेना ७४ जयश्रीचाआंगींमद । करीबुधजनातेंप्रतिबंध । सर्वांसंकटअगाध । दुःखउदधींउदेला ७५ ह्मणतीकरूं समुच्चय । ह्याचीदिनावधीदिनत्रय । जयपत्रदेऊंकृतनिश्चय । संशयकांहींनधरावा ७६ अवश्यह्मणो नमंडणमिश्र । मुक्तकेलेसर्वविप्र । क्षेत्रस्थमिळोनिसमग्र । आराधितीपशुपती ७७ समुच्चयेंमिळोनिद्विज मंडळी । पातलेविश्वेश्वराचेराउळीं । ह्मगतीधांवगाचंद्रमौळी । कायपाहसीकौतुक ७८ स्तुतिस्तोत्रांचाज यजयकार । प्रार्थितेझालेश्रीशंकर । तूंधर्मस्थापकभवानीवर । संकटपरिहरकरींहे ७९ तूंविश्वनाथविश्वंभर । भोळाचक्रवर्तीपरमोदार । तूंविश्वनियंतापरमेश्वर । ब्रीदाभिमानीतूंस्वयें ८० तुझेस्वइच्छेंकरून । उभविलें हेंब्रह्मांडभुवन । तोतूंदीनदयाळभाळलोचन । भवभयमोचनकर्तातूं ८१ तूंविरिंचिरूपेंसृष्टीसृजिसी । तूंविष्णु रूपेंसंरक्षिसी । रुद्ररूपेंसंहारिसी । रुद्ररूपीमहारुद्रा ८२ तूंसदयसकृपह्मणून । उपमन्युपातलाअनन्यशरण । तोमागतांपयःपान । क्षीराब्धीदेसीनिजकृपें ८३ पहामृकंडऋषीचातनय । षोडशवर्षीतोअल्पवय । तोचि रायुनिर्भय । चतुर्दशकल्पपर्यंत ८४ त्यामार्कंडेयाचेपार्थिवांत । प्रगटझालासिनिमिषांत । दंडोनियांभास्कर सुत । रक्षिसीभक्तनिजांगें ८५ ऐसीपरिसोनिकरुणावाणी । परमकळवळिलामोक्षदानी । अकस्मातप्रासादीं ध्वनी । मेघगिरापैंजैसी ८६ उदयीकउदयकाळींजाण । प्रगटेलयतिवेषेंकरून । नास्तिकातेंपराभवून । सन्मा र्गमार्गदावील ८७ ऐसेंऐकोनिवरदोत्तर । विप्रकरितीजयजयकार । संतोषपावूनहर्षनिर्भर । हरशब्दउच्चारिती ८८ पूर्वदिशाअतिगोमटी । अभ्युदयाचेपरिपाठी । आरक्तकुंकुममळवटी । शुभसौभाग्यसूचकतें ८९ तंववि प्रपातलेगंगानिकटीं । सुस्नातहोउनिबैसलेथाटीं । तंवअवचटदेखिलीदृष्टीं । आचार्यमूर्तीसुप्रभ ९० पूर्वेचयांत दैदीप्यमान । श्रीपादप्रगटलेसगुण । गळांमेखळाविराजमान । दंडकमंडलुहस्तकीं ९१ भव्यभस्मभाळींच

१ शंकर. २ सर्व. ३ देवालयांत. ४ पार्वती. ५ ब्राह्मण. ६ आनंदयुक्त. ७ स्नाने करून. ८ अकस्मात.

र्चित । कंठींरुद्राक्षमाळाडोलत । पदींपादुकाविराजित । काषायशाटीशोभली ९२ तयाचेंहोतांचिदर्शन । सर्वहीकरितीनमोनारायण । पाहूनितेंदैदीप्यध्यान । समाधानपावले ९३ विप्रहोतीआनंदभरित । ह्मणती कैवारीहाकैलासनाथ । तंवद्विजासींआचार्यपुसत । मंडणमिश्रपैंकोठें ९४ तंवतयाच्यासहस्त्रावधीदासी । उदका र्थपातल्यासुवर्णकलशी । पृच्छाकरिततयांसी । कोठेंवसेतोनास्तिक ९५ तंवत्यावदतीगिर्वाणवचनी । आचा र्यआश्चर्यकरितीमनी । जयासुप्रसन्नविधिनंदिनी । तदोक्तश्लोकपरिसिजे ९६ ॥ ॥ श्लोक ॥ स्वतःप्रमाणंप रतःप्रमाणंशुकांगनायत्रविचारयंति ॥ शिष्याःप्रशिष्याःप्रपठंतियत्रअवेहितन्मंडणमिश्रगेहं ॥ १ ॥ टीका ॥ स्व तःप्रमाणपरतःप्रमाणप्रसिद्ध । हानैय्यायिकींअद्यापिवाद । जयाचेद्वारींहाअनुवाद । शुकसाळयाकरितीपैं ९७ आणीकहीसांगतीखूण । शिष्यकरितशास्त्रपठण । तेंचितयाचेंसदनजाण । जावेंआपणतेठाईं ९८ यापरीवार्ता करोनिश्रवण । आचार्यकरितेझालेगमन । जेविबळीचेद्वारींवामन । जाताझालाज्यापरी ९९ कींजन्मेजयक रितांसर्पसत्र । आस्तीकपातलापरमपवित्र । तेविमानववेषीभाळनेत्र । येताझालात्यापरी १०० तेथेंद्वारप्रदे शींद्वारपाळ । तिष्ठतीसदांसर्वकाळ । विद्यामठींशिष्यसकळ । पूर्वपक्षकरिताती १ सभेनैसलामंडणमिश्र । सिं हासनीमस्तकींछत्र । शिष्यढाळितीचामर । परमप्रीतीकरोनी २ आचार्यह्मणतीनारायण । येरपुसेभिक्षा कवण । वादभिक्षाआह्मासिदेणें । यावीणइच्छानसेची ३ जेविजरासंधाचेसदनीं । भीमार्जुनचक्रपाणी । स्वयें विप्रवेषनटुनी । युद्धभिक्षामागती ४ तेविवादभिक्षाऐकोनिश्रवणीं । मंडणमिश्रदचकेमनीं । मजसीवादघेणार हेमेदिनी । दुजानदिसेपाहातां ५ ह्मणेनास्तिकीआचार्यातें । पूर्ववयांतसंन्यासअनुचित । विषयइंद्रियकैसेनिशां त । केविनिवांतमनराहे ६ ॥ ॥ श्लोक ॥ कंथांवहासिदुर्बुद्धेगर्दभेणापिदुर्वहां । शिखायज्ञोपवीताभ्यांकश्चिद्भारो भविष्यति ॥ १ ॥ टीका ॥ आचार्यावदेमंडणमिश्र । हेंकंथावोझेंवाहासीथोर । खरातेंनजायहासंभार । शिखा

---

१ सरस्वती. २ राहाण्याची जागा घर. ३ ऐकून. ४ शंकर.

सूत्रभारतुजआला ७ ॥ ॥ आचार्यउवाच ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ कंथांवहसिदुर्बुद्धेतवपित्रापिदुर्वहाम् । शिखायज्ञोपवीताभ्यांश्रुतेर्भारोभविष्याति २ ॥ ॥ टीका ॥ आचार्यदेतीतदोत्तर । तुझाचिजेकांखेरापितें र । तयाअसह्यकंधाभार । वेदबाह्यनिंद्यजो ८ तुह्मांशिखासूत्रभारतोकिती । ह्मगोनिवदलासीरेमंदमती । तरीशिखासूत्रभारवाहतीश्रुती । मुक्तहोतीत्यागितां १०९ ॥ ॥ मंडणमिश्रउवाच ॥ ॥ श्लोक ॥ अग्निहोत्रंगवालंभंसंन्यासःपलपैतृकम् । देवराच्चसुतोत्पत्तिःकलौपंचविवर्जयेत् ३ ॥ ॥ टीका ॥ ॥ मंडणमिश्रवदेवचन । अग्निहोत्रगवालंभयज्ञ । सन्यासमृगमांसहेंजाण । देवरापासोनीसंतती ११० हीकलींतपंचवर्ज असती । यथानुक्रमधर्मनचलती । यास्तववर्जीवेदश्रुती । निंद्यनिश्चितीआहेहें ११ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ आचार्यउवाच ॥ ॥ यावद्वर्णविभागोस्तियावद्वेदःप्रवर्त्तते । तावन्न्यासाग्निहोत्राणिकर्त्तव्यानिकलौयुगे ॥ ४ ॥ ॥ टीका ॥ ॥ यावत्वर्णमर्यादाअसती । यावत्वेदाज्ञाचालेश्रुतीक्षिती । तावत्सन्यासाग्निहोत्रेंचालती । धर्माहातीउभयपैं १२ ऐकोनिदचकलीब्रह्मकुमारी । हानव्हेसामान्यवेषधारी । कोणीअसेअंशावतारी । मानवविग्रहनव्हेहा ११३ कुंभांतोनिकाढूनवदन । सरस्वतीवदतीजाहलीवचन । तूंविषयसुखातेंत्यागुन । सन्यासघेणेंनिंद्यहें ११४ तोदेवाधिदेववामदेव । जयाअनुष्ठितीदेवहीसर्व । इंद्रभोगीराज्यराणिव । सुखवैभवज्याचेनी ११५ जयाचेकृपेंकरून । शक्रजाहलासुप्रसन्न । रंभातिलोत्तमेचेंमैथुन । विषयाधीनहरिहर ११६ तपेंयज्ञेंया जनयजिती । तेव्हांघडस्वर्गप्राप्ती । देवललनाआंदोलती । तेतपश्चर्यातितपसिद्धी ११७ विश्वामित्रादिपाराशर । ब्रह्माविष्णुमहेश्वर । त्याअनिवारमनोजदुर्धर । तेथेंमानवकेवाकाय १८ गोलोकींआलिंगन । क्रीडाकरीस्वानंदेंचुंबन । तोचिगोकुळींअवतरून । रासविलासकरीपैं ११९ पाहापाहाहातोपाकशासन । दिव्यभोगातें अंगिकारून । परीतृप्तनसेअंतःकरण । तोहीभोगीअहिल्या १२० जोलावण्यसिंधुरोहिणीपती । तोहीसक्त

---

१ गाढव २ बाप ३ निंदा करण्यास योग्य ४ अलबुद्ध ५ सरस्वती ६ इंद्र ७ विष्णु ८ शंकर ९ अप्सरा

रेप्रती । ऐसीरतिपतीचीख्याती । तत्परायणसर्वहीर२१देवर्षीमहर्षीहोती । तेहिविषयसुखाचापारनपवती । तेथें
मानवदेहांचीव्यक्ती । मर्मनपवतीकदांही २२ तपस्वीदिव्यतपेंतपले । तेचिभोगितीस्त्रीसुखसोहळे । विश्वामि
त्रअनुष्ठानबळें । उर्वशीतेंरतला २३ जयाअनंगभोगस्त्रीसंग । तेचिभाग्याथिलेसभाग्य । वैराग्यातेंअतिदौर्भा
ग्य । दैन्यभागचुकेना२४सुरतरसिकरसज्ञप्रिया । उग्रतेलाहिजेजाया । तिचेंसंगेंसुखऐश्वर्या । बिडौजराज्य
ज्यापरी२५कामशास्त्रशृंगाररस । तेग्रंथींवर्णिलेबहुवस । मर्मज्ञजाणतीकामरस । अनंगभोक्ताविरळापैं२६चार्वा
कमतापुढेंपंडित । उगाचराहोननिवांत । कींशिखंडीपुढेंगंगासुते । कांहीनचलेपैंतेथें२७कींनिंदकापुढेंसाधुजन ।
कांहींनवदतीधरितीमौन । तैसेंआचार्यासीझालेंजाण । विषयानुभवनसेची २८ तोबीभत्सरसकरावावर्णन । त
रील्याचेंकायप्रयोजन । मुख्यसारांशासीकारण । विस्तारकरणेंकासया २९ यावरीसरस्वतीवदताहे । तुह्मानसे
विषयानुभव । स्वानुभवावीणपाहे । केविलाहेसुखातें १३० स्वयेंनसतांस्वंआत्मज्ञान । कायकरावेंवाचाळप
ण । मुख्यपाहिजेअनुभवजन्य । सबाह्यमान्यतोहोय३१यापरीशारदानुवाद । आचार्यपारिसोनिझालेस्तब्ध ।
अनुभवनसतांस्वतःसिद्ध । मौनमुद्रेंराहिले ३२ तुह्मांनरतनुप्राप्त । वयस्कअसतांकांविरक्त । वयधर्मनसतां
सन्यस्त । व्यर्थभोगगेंवैराग्य ३३ ऐसेंहोतांसंभाषण । आचार्यवदतेझालेवचन । आजपासूनचतुर्दशदिन ।
होतांयेईनयेस्थळीं३४तेथूनआचार्यकरितीगमन । सवेंसमुच्चयबहुद्विजजन । निगूढशिवालयपाहून । येतीनि
वांतएकांतीं ३५ सर्वेंअसतीशिष्यसंभार । सत्वरआणविलीनिंबपत्र । एकवटकरोनिसर्वत्र । किसलयशय्यार
चियेली ३६ काशीचाअमरनृपविख्यात । तयातेंस्त्रियाचौदाशंत । तोमृत्युपावलाअकस्मात । तंवतोभिरवत
जातसे३७तयादुरोनिआचार्येंलक्षित । आचार्येंशिष्याआज्ञापित । प्रगटनकरागुह्यगुप्त । मौनमंत्रस्वीकारा ३८
आज्ञावचनींगोविलेसमस्त । तुह्मीचतुर्दशदिवसपर्यंत । प्रासादकपाटेंनकरामुक्त । वार्तागुप्तअसोंद्या ३९ मगयोग

१ भीष्माचार्य. २ श्रीशंकराचार्य. ३ स्वतां. ४ बडबड करणें त्यास वाचाळ अशी संज्ञा आहे. ५ बायका.

बळेंकरून । राजदेहीं प्रवेशलेजाण । अमररायाचादेहपरतलाप्राण । तोआनंदनवर्णवे ४० जेविनिद्रिस्थहो यजागृत । तेविंउठिलातोनृपनाथ । प्रजाप्रधानआनंदभरित । तेंसुखअद्भुतसमस्तां ४१ जेविहतप्राणासुधा पान । कींअवर्षणींवर्षेघन । कींदुष्काळींमिष्टान्न । क्षुधितातेंप्राप्तपैं ४२ मंगळतुरेंमंगळाक्षता । विप्रवोपिती नृपाचेमाथा । शर्करावांटितीसमस्तां । जिंतवणकमकियाही ४३ भूपसिंहासनीं आरूढोन । याचकांतोपीविपुळ धन । हरिद्राकुंकुमस्रक्चंदन । गौरविल्यासौभाग्या ४४ अंतःपुरींपातलानृपवर । स्त्रियांसीआनंदनिर्भर । तोसुखाचासुखसमुद्र । उचंबळलासमुद्रपैं ४५ कायावाचाआणिमन । नृपावरोनिकरितीसांडण । सप्रेमेंधरितीतयाचेचरण । क्षेमालिंगनपैंदेती ४६ चुंबनमैथुनक्रीडाविलास । तोकितीवर्णावाबीभत्सरस । एवंकामशास्त्रांचासारांश । अनुभवघेतविषयांचा ४७ अष्टभोगस्त्रियादिक । दिनानिशींभोगीविषयसुख । हास्यगीतनृत्य कौतुक । यथासुखेंक्रीडती ४८ इकडेदिनावधीहोतांपूर्ण । आचार्यहोतीसावधान । अकस्मातकपाटेंमुक्तहोऊन । बाहेरयेऊनउभेपैं ४९ तंवझालाजयजयकार । परमआनंदलेधरामर । सर्वेचिमृत्युपावलानृपवर । हाहाःकार माजला १५० पुन्हांआचार्यजाऊनतेथें । वादभिक्षामागतीत्यातें । मंडणमिश्रभयाभीताचित्त । सरस्वतीतेंप्रार्थिलें ५१ कुंभांतूनअंतरपाटांतरी । वदलीविधिजातेअवसरीं । पुन्हांयेऊनियेमंदिरीं । काययशजोडिसी ५२ ऐकोनसक्रोधझालेपोटीं । पडदाउचलोनउठाउठी । वेणीधरोनिवामसुष्टीं । सव्यहस्तींपादुका ५३ म्हणतीनीच गृहींकरोनिवास । करिसीरंडेवेदऱ्हास । तूंअनुसरोनिनास्तिकास । अनाचारकरविसी ५४ रेरेआचार्यह्मणसी ज्ञानी । पादुकाप्रहारकांमजलागोनी । तूंस्वयेंसन्यस्तअसोनी । स्त्रीस्पर्शकरणेंहेंनिंद्य ५५ उचितानुचितविचारिती । अद्वेष्टपणेंअसावीवृत्ती । सत्वस्थसमाधानधरीस्थिती । निंद्यवंद्यअयोग्य ५६ यावरीआचार्यबोलत । निंद्यमार्गउच्छेदनार्थ । धर्मस्थापकपातलोंयेथें । पाषंडमार्गमोडीन ५७ तूंनिंद्यगृहींवासक

१ रात्र. २ उघडीं. ३ ब्राह्मण. ४ राजा. ५ सरस्ती.

रोन । भ्रष्टकरिसिस्वधर्माचरण । तरींतूंघेईशापवचन । नीचगृहींवासकरिसी ५८ यावरीवदेवेदमोता । माझा
हीशापघेईआतां । जेविवियोगकुंभसुता । वाराणशीचापैंझाळा ५९ तरीतुझेंदेहावसान । कैकटकदेशींपावशी
निधन । होचिमानसींधरीखूण । सत्यसत्यत्रिवाचा ॥ ६० ॥ आचार्यउवाच ॥ श्लोक ॥ वासनायदिभवेत्फळ
दात्रीमामकंनगरमेवहिकाशी । व्यापकोयदिभवेज्जगदीशस्तारकंकिमपिनोपादिशेन्न ॥ १ ॥ ॥ टीका ॥ जेथें
वासनाअसेनिश्चळ । तेंचिप्राप्ततयाफळ । हानिश्चयअसतांअढळ । तरीतेचिकेवळअविमुक्ती ६१ जोजगदा
त्माजगव्यापक । तोचिजगदीशजगतारक । तरींतोचिदेणारमोक्षसुख । तोकेविवेगळामजहुनी ६२ तंवशार
दापावलीअंतर्धान । नास्तिकग्रंथबुडविलेसंपूर्ण । कांहींरक्षिलेकार्याकारण । अमरादिकइत्यादी ६३ नास्ति
कांचापराभव । करोनिआचार्यपावलेजय । स्वधर्माचेंवैभव । प्राप्तझालेंसमस्तां ६४ व्याघ्रगजेंभयपृष्ठींजरी ।
तरीनजावेंजैनमंदिरीं । आचार्यआज्ञाअद्यापवरी । संरक्षितातीसर्वही ६५ आचार्यपूजनअर्चननमस्कार ।
पूजूनकरितीवारंवार । विप्रजोडूनउभयकर । स्तुतिस्तोत्रेंस्तवितातीं ६६ असोकांहींदिवसलोटतांजाण ।
आचार्यकरितीभिक्षाटण । तोंअकस्मातविप्रसदन । मार्गीजातांदेखिलें ६७ विप्रस्त्रोकटींबाळक । नामजया
चेंहस्तामलक । लावण्यसगुणसुरेख । योमभ्रष्टलक्षिला ६८ आचार्यपाहोनितयाप्रती । पुसतेझालेपरमप्री
तीं । तुझीनिरखोनियांवृत्ती । संतोषचित्तींउदेला ॥ ६९ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ कस्त्वंशिशोकस्यकुतः
समागतःकिंनामतेत्वंकुतआगतोसि । यद्यन्मयोक्तंवदचार्भकत्वंमत्प्रीतयेप्रीतिविवर्द्धनोसि ॥ १ ॥ टीका ।
कोठीलबाळाआहेसकोण । कोठोनिआलासिकोठेंगमन । कोणाचापुत्रतवनामाभिधान । वदेवचनयथार्थ
७० तुझेंऐकावयाउत्तर । माझेश्रवणपरमआतुर । तूतेंपाहावेंनिरंतर । हर्षेंअतिस्नेहाळा ॥ ७१ ॥
॥ हस्तामलकउवाच ॥ श्लोक ॥ ॥ नाहंमनुष्योनचदेवयक्षोविप्रोपिनक्षत्रियवैश्यशूद्रः । नब्रह्मचारी

१ सरस्वती. २ हत्ति ३ पाठीमागें. ४ घरीं. ५ कान.

नगृहस्थोवनस्थोभिक्षोहमात्मानिजबोधरूपः ॥ १ ॥ ॥ टीका ॥ ॥ नव्हेमनुष्यदेवयक्षविप्र । नव्हेक्षत्रियवैश्यशूद्र । नब्रह्मचारीगृहस्थयतिवर । मीअगोचरकूटस्थ १७२ जेवीजगच्चेष्टवीभास्कर । तेविआत्मामीनिरंतर । इंद्रियद्वारींव्यवहार । मनादिइंद्रियचेष्टवी १७३ इंद्रियोपाधिसमस्त । जयामाजीपावलेअस्त । तोहिआत्माओतप्रोत । सबाह्यत्वेंसंचलों १७४ जयाचियेमहाश्रय । मनादिवर्ततीइंद्रिय । कसीप्रवर्त्ततीआपुलेचिविषय । अग्निसूर्यसामपै ७५ तेसेंस्वरूपअचंचळ । प्रबोधमात्रेंसुखाढळ । जेंवर्णव्यक्तीहूननिराळ । तोचिनिश्चयस्वरूपमी ७६ जेविआदर्शीप्रतिभास । कायभासावेगळादिसे । तेविमीबहुमतीप्रकाश । मृषाजीवित्वशीवमी ७७ ॥ ॥ आचार्यशंका ॥ ॥ प्रत्यक्षतुझादेहविभास । यासचक्षणसीअविनाश । त्याअविनाशाचासारांश । कांहींवदेस्नेहाळा ७८ ऐकोनआचार्यशंकरउत्तर । हेलावलातोज्ञानसमुद्र । परमहर्षहोऊनिनिर्भर । कायवचनबोलत ७९ जसाजगासिजागवीसूर्य । तेविअंतःकरणचतुष्टय । चेष्टकतोचिमीमनस्वय । इंद्रियराहाटीत्यापरी ८० मीआत्माअलिप्तसर्वकाळ । जेविजळीअसक्तकमळ । कींनिरोधअमळसोज्वळ ॥ तेविवेगळामीअसें ८१ परिसेआचार्यायतिवर्या । मीतूंपणहाभेदवाया । गुरुशिष्यत्वद्वैतउभया । परीअभेदजयापरी ८२ शर्करेचेअनेकपदार्थ । परीतेसबाह्यमिष्टहोत । कींअलंकारींसुवर्णव्याप्त । तेविआत्मत्वआहेपैं ८३ जेविउदकींबिंबेगभस्ती । तेविवेगळीअलिप्तास्थिती । पाहूंजातांकूटस्थीं । भेदवृत्तीनसेची ८४ परिसोनियांबाळभाषण । परमप्रियकौतुकवाण । सद्रूपहोऊनअंतःकरण । धन्यधन्यम्हणताती ८५ हस्तामलकाचेज्ञानेंकरून । आचार्यपावलेसमाधान । पाहाअष्टवर्षाचाशिशुसान । प्रश्नोत्तरींतोपवी ८६ चतुर्दशवाक्याचाश्लोकार्थ । इतिहासकरितांवाढेलग्रंथ । यापरीटीकासमस्त । श्रीएकनाथेंपैंकेली ८७ जेविशुक्तिकेमाजीमुक्ताफळ । परीशुक्तिकानजाणेकेवळ । तेविजननीसभासेबाळ । करतळामळज्ञानजया ८८ यास्त

१ सूर्य. २ सारखे. बरोबरी ३ नाशरहित. ४ ज्ञानरूपी समुद्र. ५ आकाश. ६ साखर. ७ गोड. ८ सोनें. ९ मोत्ये.

वतयाचेंनामाभिधान । आचार्यठेवितीपरीक्षुन । हाहस्तामलकजगन्मान्य । योगभ्रष्टप्रगटला ८९ जन्मा
दारभ्यवर्तणूक । सांगूंठेलेमातेजनक । आचार्यातेंपरमकौतुक । ऐकावयाआतुरपैं ९० वदतीझालीजन्मका
ळ । कोहंशब्दैंकरीकोल्हाळ । सोहंभावेंहास्यस्वलीळें । उभयत्यागेस्वानंद ९१ मातेनेंस्तनदेतांकाचित्घ्यावे ।
नदेतांचिस्वस्थअसावें । समाधीसुखाचेंवैभव । जडभरतन्यायेंशिरोनी ९२ जोजन्मोनियांआपण । सोहंश
ब्दींधरीमौन । मगकोहंभावेंकरून । कोणरुदनकरीपैं ९३ प्राणहतजरीह्मणावेंपाहे । तरीनामाग्रदृष्टीराहे ।
पिपीलिकादंशकरूंपाहे । चळणवळणनसेची ९४ नानामतांचेविविधजन । तर्ककरितीविचक्षण । परीकोणा
चेंहीअनुमान । सिद्धीनपवेकदाही ९५ जोजन्मोनियांपाही । जन्मकाळींचविदेही । ह्मणेमीमुळींचजन्मलों
नाहीं । मजमृत्युनाहींकल्पांतीं ९६ मजकैंचेंजन्मकर्म । मजकैंचावर्णाश्रम । तयाचेंजाणतीवर्म । तत्ववेत्तेक
चितसे ९७ तेजपाहातांदैदीप्यमान । त्याअवलोकितांतन्मयमन । हरपोनिजायभूकताहान । परीविक्षिप्तन
सेतो ९८ सदासर्वदामातापिता । दिवानिशीवाहातीचिंता । जननीह्मणेहेविधाता । स्वसंचितालिहिलेंपैं ९९
अष्टवरुषांचाझालाकुमर । परीमुखेंनवदेवर्णोच्चार । पाहूनजनककचिंतातुर । व्रतबंधकेवींकरावा २०० तोह्मणे
वदूंजरीवचन । तरीमाझेंकरितीउपनयन । मीवेगळावर्णांहून । घरीमौन्यवाहेतुज १ आचार्यवदतीजननी
जनका । प्रपंचींहाअयोग्यवेडामुका । हापरमार्थीपरमनेटका । करासुटकापैंयाची २ तुह्मासभासेहाअज्ञान ।
यासनजाणतीहेप्राकृतजन । हाकरावामजअर्पण । तेमान्यमानलेंसमस्तां ३ जन्मोनिमौनीमौनअवलंबिलें ।
परीआचार्यदर्शनेंवेदांतबोले । सुरगुरूहूनवक्तृत्वकेलें । हेंहीऐकिलेंसर्वांनी ४ मगआचार्यकरवितीमौंजीबंधन ।
सवेंचिकरविलेंसन्यासग्रहण । आपणासवेंघेऊन । जातेझालेतेथूनी ५ अग्रपूजाव्यासाधिकार । स्वयेंदेती
श्रीशंकर । तोचिसांप्रदायअद्यापवर । पृथ्वीवरअसेपैं ६ आचार्यांनिघालेतेथुन । पुढेंदेखिलेंकासारदुका

१ आई. व बाप २ मुंगी. ३ जात. ४ वाग. ५ मुंज.

न । द्वारप्रदेशींयेवून । नारायणह्मणताती ७ तंववदतेझालेरसकर्ते । कांचकढयाअसतीतेथें । आमुचीकुटुंबें
नगरांत । असतीपैंस्वामिया ८ जगद्गुरुह्मणनीतत्वतां । तेचभिक्षादेइकांआतां । येरतेसंकोचोनिचिंता । ह्म
णतअनुचितनिग्रहें ९ रसोवैविष्णुह्मणून । भिक्षाद्यावीकरूंग्रहण । तुह्मीसर्वथाअनुमान । नकरावामममाज्ञा
१० विप्रहदेखोनितयानीं । सांडसेदर्वीधरोनी । भरोनिआणिलीतयेक्षगीं । पुढेंपाणीवोढविला ११ नारायण
ह्मणोनिपान । आचार्यकरितीस्वयेंआपण । जेविगंगोदकशीतळजीवन । तेविप्राशनपैंकेलें १२ आश्चर्यपाहून
नारीनरं । ह्मणतीहाप्रत्यक्षश्रीशंकर । समुद्रमंथनींविषदुर्धर । भक्षिलेंपाहापैंरुद्रें १३ मागेंअसतीउभेशिष्य ।
आचार्यह्मणताध्यारेपीयूष । सर्वपळालेचतुर्दिशं । देहलोभेंकरूनी १४ तंवनिकटअसतीशिष्यचारी । तींही
हस्तपसरिलेतेअवसरीं । ग्रासघालितांवदनांतरीं । अमृतापरिसामिष्टतें १५ पाहूनत्यांचानिश्चय । परमसंतो
षलेआचार्य । चतुर्दिशमठाधिवर्य । स्थापितेझालेजगद्गुरू १६ पूर्वमठतोजगन्नाथपुरी । दुजामठश्रीरामेश्व
रीं । तृतीयमठद्वारकेमाझारी । बदरिकाश्रमचौथापैं १७ असोदिग्विजयकेलासमस्त । सत्कीर्तिपृथ्वीवलयां
कित । आज्ञाध्वजजयाचामिरवत । धर्मस्थापककलियुगीं १८ जेविनिक्षत्रीकरीरेणुकाकुमर । कींपराशरेंरा
क्षससत्र । कींजन्मेजयेंसर्पसत्र । केलेंपूर्वीपैंजैसें १९ केलेंनास्तिकांचेंनास्तिक । स्वधर्मस्थापिलाआस्तिक । क
रोनिगोद्विजांचेंस्वास्थिक । निगमस्थापकआचार्य २० उदयहोतांचंडकिरण । नक्षत्रेंजातीवितळोन । तेवि
दिगंतरींपळतीजैन । आचार्यभयेंतेकाळीं २१ गुर्जरदेशींनगरपट्टण । तेथेंराहिलेकांहींलपोन । सदराजसिंह
नृपनंदन । राज्याधिकारीपैंतेथें २२ विश्वासेंदेऊनआश्वासन । लक्षावधीचेंकेलेंरक्षण । तेंआचार्यांतेंझालेंश्र
वण । तंवतेथेंचिपातले २३ रायासिजाणवतांमात । श्रीशंकराचार्यपातलेयेथें । भूपसामोराजाऊनतेथें । स
न्मानसत्कारकेलापैं २४ तंवआचार्यवदतीभविष्योत्तर । रायारक्षीआपुलेंनगर । उदईकउदयहोतांउदकेंसम

१ पाणी. २ स्त्रिया. ३ पुरुष. ४ शंकर. ५ अमृत. ६ चहूंकडे. ७ पाणी.

ग्र । बुडोनजाईलनिश्चयें २५ ऐकोनिरावचिंतातुर । ह्मणेकायकरावाविचार । कल्पांतवोढवलादुस्तर । सको
पईश्वरआजिपैं २६ विचित्रईश्वरीमायेचाखेळ । सर्वांचिप्राप्तझालाप्रातःकाळ । अकस्मातजळकल्लोळ । प्रवा
हतुंबळफुटला २७ परमखळबळिलेंसमस्तनगर । भयाभीतहोतीनारीनर । एकचिझालाहाहाःकार । महाश
ब्दमाजला २८ रावबळंघोनीउपरीवरी । कितेकचढिलेमाडियागोपुरीं । झालीसजळसमग्रनगरी । प्रळयकाळ
वोढवे २९ नास्तिकांचेवृंदसकळ । रायानिकटसर्वकाळ । नृपावेगळेअळुमाळ । कदांनहोतीपैंतेथें ३० जळ
संघाटवेगबहुत । उदकआलेंराजालयांत । उपरीवरीलाटाउसळत । महाअनर्थतेकाळीं ३१ नाविकअसेनौका
बहुत । प्रगटझाल्याअकस्मात । शिवचरित्रपरमाद्भुत । ब्रह्मादिकांनेगवे ३२ सर्वांसझालापरमानंद । ईश्वर
अनुकूळस्वसिद्ध । पाहूनसुखावलेदुर्मद । परीपरिणामगुप्तकळेना ३३ कींगोरियाचेंगायन । हानीपावतीजे
विहरण । कींगळीआमिषगिळितांमीन । कींदीपपतंगज्यापरी ३४ तंवत्याद्रोणिकादेखोनबहुत । संतोषपाव
लेजंतीसमस्त । आरोहणकरितेझालेनावेंत । परीपुढीलघातनेणती ३५ देहलोभेंतेनास्तिक । लक्षावधीमा
नोनिसुख । तयांमृत्युपाचारीदेख । परिणामदुःखटळेना ३६ जळाच्यालाटानभींउसळती । वाटेआकाशा
तेंक्षेमदेती । येरयेरांकवळिती । परमाक्रोशेंकरूनी ३७ तोंजळावर्ताचासंघाट । सर्वहीलागतीमृत्युवाट । नौ
काहोऊनिएकवट । अकस्मातबुडाल्या ३८ काळेंपसरोनीवदन । लक्षावधीचेघेतलेंअवदान । जतीमात्रराव
लेनिधन । इतरजनतेवांचले ३९ कैंच्यानौकाकैंचेंजीवन । सर्वहीइंद्रजाळतेविस्वप्न । आश्चर्यकरितीनगर
जन । विचित्रविंदानदाविलें ४० भूपयेवोनिबद्धहस्तीं । आचार्यांचीकरीस्तुती । ह्मणेधन्यधन्यअगाधकीर्ती । जे
धन्यकीर्तीझाली ४१ पहातयास्थळाप्रती । लाखोखाड अद्यापीवदती । तेथेंनास्तीकबुडालेनिश्चिती । अद्यापीपाहा
तीजनसर्व ४२ शिवलिंगस्थापूनतेथें । आचार्यगेलेउत्तरपंथें । स्वधर्मस्थापूनबदरिकाश्रमातें । जातेझालेसंतोषें ४३

---

१ बायका. २ पुरुष. ३ जइन. धर्माचे. लोक. ४ राजवाड्यांत. ५ एकमेकांस. ६ येकेठिकाणीं. ७ मृत्यु. ८ पाणी. ९ राजा.

इकडगोरक्षदशमादेश । पारुषनाथपातलसारस । तर्णोनवादलरहस्य । श्रावकाचेसर्वहा ४४ ह्मणेषड्दर्शनासव डानिश्चित । तरीतयाचाकेलानिःपात । अहिंसकहिंसानेरस्न । केलीनिश्चितआचार्य ४५ सेवडेपाहूनदुर्जय । आचार्यपावलेपरमजय । विशेषज्ञानेंज्ञानवर्य । अधिकाराऐश्वर्यभूलोकीं ४६ यापरीवदतांगोरक्षसमर्थ । तुह्मीराहूनिपैंनिवांत । अवलोकावेंभगवंतचरित्र । जेंजेंहोईलपुढारी ४७ गुप्तवेषींशीघ्रगतीसीं । गोरक्षपातले वाराणशीसी । विश्वेश्वरावंदूनिभैरवासी । क्षेमालिंगनवदताती ४८ आदिअनादिषड्दर्शन । त्यांतसेवड्याचें केलेंहनन । तींहीस्वधर्मसोडिलाह्मणुन । केलेंकळपावलें ४९ मुळींऋषभदेवाचेंशापवचन । तेणेंचितेपावलेनिधन । कांहींराहिलेयाकारणें । क्षेत्रपाळासंरक्षी ५० अवश्यह्मणोनिकाळभैरव । गोरक्षाचाकेलागौरव । गोरक्षआणिदत्तात्रेय । गौरक्षगुल्मींपातले ५१ श्रीकाळभैरवाचेपुढारी । गोरक्षटेकडीअद्यापीवरी । यात्रावंदिती निर्धारी । गोरक्षस्थळतेंअनादी ५२ असोदिग्विजयकरोनिक्षितीं । आचार्यपातलेकाशीप्रती । भैरवेंप्रेषिलें देवतेप्रती । ज्ञानपरीक्षार्थपैंतेथें ५३ ॥ श्लोक ॥ कदाचिच्छंकराचार्यःश्रीमत्काशीपुरींययौ । तस्यज्ञानपरीक्षार्थंकश्चिद्देवःसमागतः ॥ १ ॥ चांडालरूपिणंदृष्ट्वागच्छगच्छेतिचाब्रवीत् । एवंब्रुवंतमाचार्यंसदेवःपुनरब्रवीत् ॥ २ ॥ टीका ॥ ॥ सहजआचार्यपातलेगंगातटीं । तवसंकीर्णमार्गपरमनिकटी । तोंअकस्मातचांडाळदृष्टी । सन्मुखयेतांदेखिला ५४ कुश्चितकुश्चळअमंगळमळिन । कुरूपकृशकृष्णवर्ण । जेविश्रियाळगृहींपंचवदन । येताजाहलाज्यापरी ५५ दूरसमोरत्यादेखून । जाजाह्मणतीतिरस्कारोन । तवछायातवभाषण । विलोकश्रवणकरावें ५६ ॥ श्लोक ॥ अन्नमयादन्नमयमथवाचैतन्यमेवचैतन्यात् । यतिवरदूरीकर्तुंवांछसिकिंब्रूहिगच्छगच्छेति ॥ ३ ॥ टीका । हादेहअन्नमयकोशमयमनोमय । यापंचकोशांचाविग्रह । जेंजगद्व्यापकचैतन्यहोय । तरींधिक्कारकरिसीकोणाचा ५७ दूरीह्मणसीजरींदेहातें । तरींभेदकायउभयतनूतें । जरीदूरीकरिसीचैतन्यातें ।

---

१ आपला धर्म. २ मरण पावले. ३ महार. ४ काळ. ५ श्रीशंकर.

तरीतेंव्यासबाह्य ५८ सर्वंखल्विदंब्रह्म । हाश्रुतिमुखेंनिश्चयनेम । श्रेष्ठाआचार्याहासीभेदभ्रम । केविंधर्मनेणसी ५९ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ किंगंगांबुनिबिंबितेंबरमणौचांडालवाटीपयःपूरेवांतरमस्तिकांचनघटीमृत्कुंभयोवांबरे ॥ प्रत्यग्वस्तुनिरंगसहजानंदावबोधांबुधौविप्रोऽयंश्वपचोयमित्यपिमहान्कोयंविभेदभ्रमः ॥ ४ ॥ टीका ॥ कींगंगांबुबिंबलाअंबरमणी । तोचिश्वपचवाटिकाजीवनीं । तेविआह्माआब्रह्मभुवनीं । तरींभेदमानिसीकिमर्थ । २६० कींकनंककलशींगंगावंद्य । आणिमृन्मयांतपरमनिंद्य । वस्तुताआकाशस्वतसिद्ध । अभेदपणज्यापरी । २६१ महानश्रेष्ठतूंह्मणविसी । तरींभेदभ्रमकांतुजपासीं । हाचांडाळहाद्विजऐसी । हीद्वैतबुद्धीकेविंपां २६२ तुजब्राह्मणाचाअभिमान । तरीमीकरितोंपूतेंप्रश्न । अष्टौविकल्पींसमाधान । करीमाझेंसुजाण। २६३ प्रथममुख्यचारवर्ण । त्यांतश्रेष्ठत्वब्राह्मण । ज्ञानकींजीवकींदेहींकींवर्ण । धर्मज्ञानकींपांडित्य २६४ जीवब्राह्मणह्मणतीजरी । तरींजीवसृष्टीचहेनिर्धारी । चांडाळादिदेहधारी । ब्राह्मणकैसेनितेहोती। २६५ देहब्राह्मणह्मणतांजाण । तरींनैश्वर्यपावेनिधन । नयादेहाकरिसीदहन । तेथेंसंशययेतसे २६६ वर्णब्राह्मणजरींनिर्दोप । तरीवर्णअसतीअष्टांदश । श्वेतरक्तपीतकृष्णभास । तेवर्णकेविंब्राह्मण २६७ मूळमुख्यचारवर्ण । स्वच्छश्वेततोब्राह्मण । रक्ततोबाहुजजाण । पीतवैश्यशूद्रकृष्ण २६८ अनेकवर्णबहुअसती । तरींरंगेंब्राह्मणकदांनहोती । जरीह्मणसीब्राह्मणयाती । तरींनीचयोनींतसंभवे ६९ महर्षीऋषीकरीश्रवण । मातंगशृंगीकौशीकजाण । वसिष्ठविश्वामित्रबादरायण । कुशस्थगौतमश्रेठजो २७० धीवरीपासावझालेजनन । तोचिस्वयेंव्यासभगवान । हरणीगर्भशुक्तिकेंतून । ऋष्यशृंगजन्मला ७१ उर्वशीचेगर्भजठरीं । उद्भवेवसिष्ठानिर्धारी । उत्पन्नकलशींगर्भावरी । अगस्तीऋषीजन्मले ७२ मातंगीचेगर्भपुटांत । मातंगऋषीपरमविख्यात । तरीब्राह्मणनिश्चित । नव्हेनिश्चयजाणपां ७३ जन्मतांचितोशूद्र । संस्कारेंतोद्विजवर । वेदाभ्यासीतोचिविप्र ।

१ सूर्य. २ सोनें. ३ माती. ४ वाईट ५ माहार ६ ब्राह्मण. ७ अठरा वर्ण. ८ ब्राह्मण क्षत्रिय वैश्य शूद्र हे चार वर्ण. ९ क्षत्रिय.

ब्रह्मजाणेतोब्राह्मण ७४ ॥ ॥ आचार्यउवाच ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषुस्फुटतरायासंवि
दुज्जृंभतेयाब्रह्मादिपिपीलिकांततनुषुप्रोता जगत्साक्षिणी ॥ सैवाहंनचदृश्यवस्त्वितिदृढंप्रज्ञापियस्यास्तिचेत्चां
डालोस्तुसतुद्विजोस्तुगुरुरित्येषामनीषामम ॥ ५ ॥ ॥ टीका ॥ ॥ जोजागृतीस्वप्नसुषुप्तिसाक्षिणी । ते
स्फुटतराप्रणवरूपिणी । तेब्रह्मादिपिपीलिकाव्यापुनी । चिद्रूपिणीचिच्छक्ती ७५ तेज्ञप्तिमात्रींजोनिमग्न । शु
द्धहोअथवाब्राह्मण । तयाचेनमस्कारीनचरण । वारंवारमस्तकीं ७६ दृश्यादृश्यमीकोण । हेंहीजयानसेस्मर
ण । हीदृढप्रज्ञासम्यक्ज्ञान । त्यासिंशरणअनन्यमी ७७ तोद्विजअसोकींचांडाळ । गुरुरूपचिकेवळ । त
याचेपदींनिश्चळअढळ । बुद्धीअचळहेमाझी ॥ ७८ ॥ ॥ आचार्यउवाच ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ ब्रह्मैवाह
मिदंजगच्चसकलंचिन्मात्रविस्तारितंसर्वंचैतदविद्ययात्रिगुणयाशेषंमयाकल्पितम् ॥ इत्थंयस्यदृढामतिःसुखतरे
नित्येपरेनिर्मलेचांडालोस्तुसतुद्विजोस्तुगुरुरित्येषामनीषामम ॥ ६ ॥ ॥ टीका ॥ ॥ जोब्रह्मानंदींझाला
लीन । तयाकैंचेंदृश्यभान । जनींविजनींपाहेसमान । त्रिगुणरहितहोयजो ७९ जोआत्मत्वपाहेजगतीं । तया
चीअसोकांहीनजाती । तेथेंमाझीनिश्चळमती । तोगुरुमूर्तीवंदितों ८० जेनिरंतरब्रह्मप्रकाशघन । जेंअद्वैत
स्वरूपसंपूर्ण । ऐसेंजयाचेंशांतमन । तयासिनमनसद्भावें ॥ ८१ ॥ ॥ आचार्यउवाच ॥ ॥ श्लोक ॥
शश्वन्नश्वरमेवदृश्यमखिलंनिश्चित्यवाचागुरोर्नित्यंब्रह्मनिरंतरंविमृशतानिर्व्याजशांतात्मना ॥ भूतंभाविचदु
ष्कृतंप्रदहतासंचिन्मयेपावकेप्रारब्धायनिवेदितंस्ववपुरित्येषामनीषामम ॥ ७ ॥ ॥ टीका ॥ ॥ जोअनि
त्यातेंनित्यपाहे । गुरुवचनानुभवप्रत्यय । त्याचाउर्वरीजोहाविदेह । अर्पिताहोयप्रारब्धा ८२ भूतभावीजेंदु
ष्कृत । जोज्ञानानळेंदग्धकरित । अखंडरथसमाधिस्थ । तयाप्रणिपातपैंमाझा ८३ हेंजगच्चिन्मात्रविस्तारि
त । स्वयंब्रह्मचिजोभावित । जोत्रिगुणअविद्यारहित । ब्रह्मैवपाहेसमदृष्टीं ८४ जयाचाश्रीगुरुवचनींनिर्धार ।

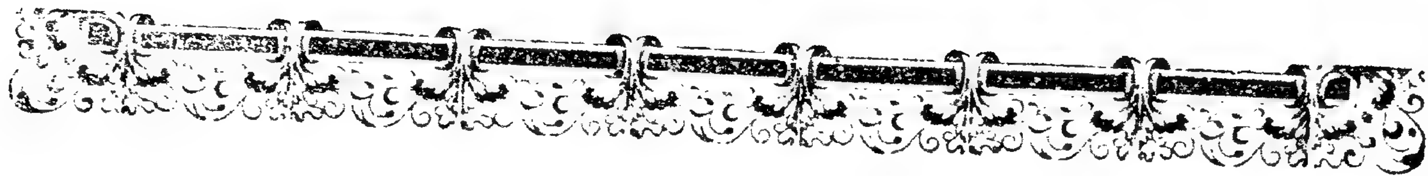
---

१ ब्राह्मण. २ माहार. ३ सारखा.

दृश्यपाहेंहेंक्षणभंगुर । ऐसेंनिश्चयदृढांतर । तोसद्गुरुहृत्यानमूं ॥ ८५ ॥ अचार्यउवाच ॥ ॥ श्लोक ॥ या
तिर्यङ्नरदेवताभिरहमित्यंतःस्फुटादृश्यतेयद्भासाहृदयाक्षदेहविषयाभांतिस्वतोचेतनाः ॥ तांभास्यैःपिहितार्क
मंडलनिभांस्फूर्तिंसदाभावयन्योगीनिर्वृतमानसोहिगुरुरित्येषामनीषामम ॥ ८ ॥ ॥ टीका ॥ ॥ तिर्यक्
देहादिनरदेव । दृश्यतेंनैश्वर्यसर्व । भासाभासमानीनिश्चय । तोगुरुवर्यवंदिला ८६ जेआत्मिकप्रभास्वतःसि
द्ध । तयाबुंथीदेहविषयाहिजलद । तेंस्फुरतसदास्वसंवेद्य । याउपाधीभेदनसेची ८७ तयास्वस्वरूपींयोगी
जन । मनोन्मनीसंलग्ननिमग्न । तेसमरसीझालेसलीन । तयासीनमनसद्भावें ॥ ८८ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ य
त्सौख्यांबुधिलेशलेशितइमेशक्रादयोनिर्वृतायच्चितेनितरांप्रबोधकलनेलब्ध्वामुनिर्निर्वृतः ॥ तस्मिन्नित्यसुखां
बुधौगलितधीर्ब्रह्मैवनब्रह्मवित्यःकश्चित्ससुरेंद्रवंदितपदोनूनंममनीषामम ॥ ९ ॥ ॥ टीका ॥ ॥ ज्यासुखा
ब्धीचालेशलेश । शक्रादिहोतीनिर्जराधीश । जेत्यासौख्यसिंधुसमरस । त्यावंदितीइंद्रादी ८९ जयासच्चित्सु
खनिरंतर । प्रशांतजयाचें अंतर । तोद्विजहोकांइतर । जोनिर्वृतवंद्यात्रिलोकीं ९० जोचित्सुखाचाउदधी ।
तेथेंविषयतरंगकैंचीउपाधी । ऐसीजयाचीदृढबुद्धी । तोब्रह्मानंदींनिमग्ननांदत ९१ ऐसेचिन्हींजोमंडित । त्या
सिसाष्टांगप्रणिपात । तोद्विजकांअंत्यजहोत । तोजीवन्मुक्तवंद्यपैं ९२ होकांश्वपचअथवाश्रेष्ठवर्ण । तयासिंमा
झेंशिरसानमन । तोगुरुरूपचित्रिवारवचन । मीअनन्यशरणत्या ९३ यापरीझालाअनुवाद । आचार्यझा
लेपरमसद्गद । रोमांचस्फुरणगात्रींविशद । बद्धहस्तेंवंदिती ९४ परमविस्मयाविस्मयचित्तीं । विचारकरितांन
येव्यक्ती । कोणीअंशधारीनिश्चिती । मजप्रतीतीबाणली ९५ तोंनिमिषनलगतांचिजाण । देवतापावलीअंतर्धा
न । आचार्यआश्चर्यहोउन । चकितहोऊनिराहिले ९६ विचारूनपाहातांअंतःकरणीं । हीतोकाळभैरवाची
करणी । मगतात्काळबद्धपाणी । क्षेत्राधीशानमीतसे ९७ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ देवराजसेव्यमानपावनांघ्रिपं
कजंव्यालयज्ञसूत्रमिंदुशेखरंकृपाकरम् ॥ नारदादियोगिवृंदवंदितंदिगंबरंकाशिकापुराधिनाथकालभैरवंभजे १ः

॥ टीका ॥ ॥ यापरीआचार्यस्तोत्रस्तावित । श्रीभैरवासिकरोनिप्रणिपात । जोहेंअष्टकउच्चारित । सिद्धी
तिष्ठतअष्टही ९८ मगतेथूनिकरितीशीघ्रगमन । घेऊंजातीपार्वतीदर्शन । तंवतेंरिक्तासिंहासन । अन्नपूर्णाअदृ
श्यपैं ९९ सर्वेंचिध्यानस्थमानसमती । जानेझालेकैलासाप्रती । तेथेंवंदिलाश्रीपशुपती । परीदेवीदृष्टीसीदि
सेना ३०० तंवकर्पूरगौरगौरीवर । वदेनीलग्रीवगंगाधर । तुवांवाममार्गउच्छेदिलासमग्र । यास्तवरुष्टमृडानी
१ तुवांजाऊनअंतःपुरीं । भवानीप्रार्थिसीजरी । मगसुप्रसन्नहोऊनअंतरीं । वरदेईलइच्छित २ ऐसेंवदतांम
दनदहन । आचार्यनिघालेतेथून । जातांनिगूढद्वारांतून । तंवशक्तिहरणझाल्या ३ सर्वेंचिशक्तिआकर्षण ।
शरीरग्लानआननम्लान । उभयडोळांउरलाप्राण । कांहींत्राणअसेना ४ गिरिजावदेतेअवसरीं । कानयेववेये
थवरी । आचार्यह्मणेममगात्रीं । मीशक्तिहीनअशक्त ५ पुनरोतरींहिमनगबाळी । त्वांशाक्तमार्गउच्छेदिलास
कळी । अद्यापीशक्तीइच्छिसीयेकाळीं । किमर्थहायतिवरा ६ हाबौद्धअवतारअसतांकल्टींत । तुवांउच्छेदि
लेंबौद्धमत । जेमदुपासकनिःसीमशाक्त । निर्भर्त्सिलेंत्वांतयांतें ७ आचार्यपाहूनगताभिमान । भवानीहोऊन
सुप्रसन्न । ह्मणेतेरावीपायरीयेधून । तेथीलश्लोकअवलोकी ८ भवानीसकरोनिनमन । आचार्यनिघालेतेथुन ।
श्लोकवाचीअंतःकरण । समाधानपावला ९ तोचिश्लोकपाहूनप्रमाण । श्रोतींकरावेंएकाग्रश्रवण । हेंमूळपाठिपूजे
सकारण । मंत्रराजश्रेष्ठहा १० ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ श्रीनाथादिगुरुत्रयंगणपतिंपीठत्रयंभैरवंसिद्धौघंवटुकत्र
यंपदयुगंदूतीक्रमंमंडलम् । वीरेंचाष्टचतुष्टपष्ठनवकंवीरावलीपंचकंश्रीमन्मालिनिमंत्रराजसहितंवंदेगुरोर्मंडलम्
॥ ११ ॥ ॥ टीका ॥ हाश्लोकार्थकरितांविस्तार । ग्रंथींहोईलबहुप्रसर । यास्तवबदलोंध्यानितोत्तर । श्रोते
चतुरजाणती ११ असोआचार्यकरितीमानसपूजन । परमभक्तीशक्तीआराधन । स्तोत्रमंत्रस्तुतीस्तवन ।
अंबिकेतेंप्रार्थिलें १२ यापरीसपूजिलीगौरी । मगवदतेझालेआनंदलहरी । श्रीचक्रादिअनेकस्तोत्रीं । जगन्मा
ताताोषली १३ आचार्ययेतांस्वदेहाप्रती । अन्नपूर्णेतेंविलोकिती । मगसुप्रसन्नदेखिलीचिच्छक्ती । पार्वतीप्र

णवरूपिणी १४ आदिनाथलीलासुधासागर । अनेकइतिहासतरंगनागर । निर्जरश्रोतयांसुखागार । हेलाव ळाआर्तीतें १५ आदिनाथलीलाग्रंथनृपवर । नानाख्यानमहावीरशूर । प्रतापधनुर्वाडजुंझार । कामक्रोधानि र्दाळिती १६ हाकेवळअविमुक्ती । येथेंमुक्तीचारीतिष्ठती । परीमुख्यअसावीदृढभक्ती । तिणेंप्राप्तीसर्वही १७ आदिनाथलीलाग्रंथचंद्र । सत्तावीसआध्येहेंनक्षत्र । रेवतीरमणानुजअहोरात्र । वासकरीग्रंथींहे १८ आदिना थग्रंथसुंदर । सत्तावीसखणाचेंदामोदर । मोक्षश्रीश्रोतयांपरमोदार । सदांसादरसंतुष्ट १९ श्रीमत्आदिना थलीलाग्रंथ । वरदोदितभैरवसमर्थ । तत्प्रसादेंआदिनाथ । सत्ताविसावावंदिला ३२० ॥ इतिसप्तविंशतितमो ध्यायःसमाप्तः ॥ २७ ॥ ॥ श्रीमत्आदिनाथार्पणमस्तु ॥ ॥ शुभंभवतु ॥ ॥श्री॥ ॥छ॥

॥ आध्याय २८ वा. ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीआदिनाथायनमः ॥ श्रीनमोआदिनाथत्रितापहरा । परब्रह्मापरात्परा । प्रणवरूपापर मेश्वरा । चित्प्रकाशापरमात्मा १तूं अखिलचिद्घनस्वप्रकाशा । भवभयमोचनाअविनाशा । निरंजननिर्विकारपु राणपुरुषा । निगमवंद्यानिर्गुणा २तूं जगज्जीवनजगदात्मया । जगदानंदकंदानिरामया । जगद्भासानयेसीआया । श्रु तिस्मृतितुजध्याती ३ तुझेंकृतयुगींकरितीध्यान । त्रेतायुगींयज्ञयामादिसाधन । द्वापरींपरिचर्यातीर्थाटण । कलीं

१ कायिक वाचिक मानसिक.

तर्कीतंप्रत्यक्ष ४ व्यासोक्तअष्टादशपुराण । वदलापरीशांतनव्हेमन । शेवटींयेऊनब्रह्मनंदन । ह्मणेहरिगुणवर्णनक
रावें ५ भागवतधर्मभमवद्भक्ती । भगवत्परायणधरावीवृत्ती । विष्णुलीलावर्णीश्रीभागवती । निष्कामत्वेंकरूनियां ६
जोश्रीमत्आदिनारायण । कमळासनादिव्यज्ञान । निरोपिलेंजेंनिरोपण । तेंश्रीमद्भागवतचतुःश्लोकी ७ तेंव्यासम
तीकरोन । विस्तारिलेंजगत्पावन । तेणेंचिपावलासमाधान । सत्यवतीनंदस्वयेंजो ८ असोआचार्येंकर्मस्थापिलें।
तेणेंकर्मठपणेंकर्माथिलें । भक्तिज्ञानदुरावलें । परमनाडिलेअभिमानें ९ अल्पविद्यामदोत्कर्ष । तेणेंपरिणामींब्र
ह्मराक्षस । दुष्टयोनीअतितामस । क्लेशबहुवसभोगिती १० जेविद्याविनयसंपन्न । तयासींचघडेश्रवणमनन ।
निजध्यासेंस्मृतिस्मरण । साक्षात्स्मरणेंपैं ११ मुख्यअसावीसत्संगती । सत्संगतीनेंहोयउपरती । उपरतीनें
आत्मस्थिती । सुखविश्रांतीपाविजे १२ तरीसत्समागमाचामहिमा । नवर्णवेचिनिगमागमा । परीसद्गदकंठीं
असावाप्रेमा । हेनामगरिमाकलियुगीं १३ कलींतनघडेइतरसाधन । मंत्रयंत्रादिआराधन । योगादिपरमकठि
ण । चंचळमनहोयपैं १४ कलीप्रवर्तलादुर्धर । सन्मार्गबुडालासमग्र । धर्मस्थापनादिअवतार । भक्तरूपेंप्रग
टले १५ इकडेवैकुंठवासीजगजेठी । तंवदर्शनापातलापरमेष्ठी । इंद्रचंद्रादिधूर्जटी । असतीथाटीऋषींच्या
१६ सभेबैसलेभक्तवृंदें । ध्रुवप्रल्हादरुक्मांगद । सनकसनंदनशुकनारद । सिद्धसमुदायमिळाला १७ इंदुशेख
राइंदिरावर । वदेकलिप्रवृत्तीझालीफार । याचीनिवृत्तीकरासत्वर । निवृत्तिरूपेंप्रगटावें १८ अज्ञानेंवेष्टिलेनां
रीनंर । यास्तवमीहोईनज्ञानेश्वर । सोपानमार्गचतुर्वक्रें । स्वयेंसोपानहोईल १९ अविद्येंबद्धझालेप्राणी । या
स्तवचित्कळाचिप्राणरूपिणी । तेमुक्ताबाईयेमेदिनी । अवतरेलनिजांगें २० उद्धवावदेश्रीभगवान । तुजम्यां
निवेदिलेंपैंभक्तिज्ञान । तेणेंउद्धरीसकळजन । नामयातूंउपदेशीं २१ जेजेजगत्कल्याणकारक । त्यानामाचा
तूंधारक । तेणेंपावतीबद्धलोक । तेवंद्यदेवत्रिभुवनीं २२ तूंमाझेंपरमलाडिबाळ । तुझेपूरवीनअखंडलळे ।

---

१ शंकर. २ भक्तमंडळी. ३ स्त्रिया. ४ पुरुष. ५ ब्रह्मदेव. ६ सर्वजगास.

सदांसर्वदांसर्वकाळ । तवसन्निधेराहीनउद्धवा २३ उद्धवातूंअवधारी । मजसर्वेंनृसिंहावतारीं । प्रऱ्हादझाला सीनिर्धारी । कुब्जा [1]रुक्मिणी २४ त्रेतायुगींतूंअंगद । कुब्जामंथराप्रसिद्ध । तेचितुह्मीस्वतःसिद्ध । उद्धव कुब्जाद्वापरीं २५ आतां[2]या[3]अवतरोन । नामेंकरीजगपावन । कुब्जाहीसवेंघेउन । जनींहोईलनवमंगें । २६ साधुदास्यत्वभगवद्भजन । हेंचिमुख्यकलींतसाधन । तेंचिसाधीआराधन । तयाबंधननसेची २७ जेगुरु अंजनीजनींविजनी । जेनिरंजनींआत्मपूजनीं । दिवोरजनीसदाभजनी । तेजनीसज्जनींवंदिली २८ पाहातां नीचदासीजनी । परीजगज्जीवनयेभोजनीं । दुजीअन्यदावितांतर्जनी । तीअन्यात्रिभुवनींअसेना २९ असो उद्धवह्मणेजगदोद्धारा । कासयाह्याजन्ममृत्युयेरझारा । तवसान्निध्यअसतांगदाधरा । तरीकांगर्भवासआमुतें ३० तुझेस्मरणेंजन्ममरण । क्षणांतजायवितळोन । शेखींह्मणसीजन्मघेणें । आश्चर्यहेंचिपैं ३१ ऐकउद्धवाप्र त्युत्तर । मीअंबऋषीचाकैवार । घेऊनियांदशावतार । जळचरवनचरमीझालों ३२ काययोनीनसतीइतर । स्वयेंझालोंनिंद्यसूकर । मीसंभवेनिरंतर । भक्तास्तवउद्धवा ३३ मीभक्तांचादासानुदास । भक्तमाझेपरमउ पास्य । मीसर्वस्वतयांवश्य । मजअवश्यपैंयांचें ३४ तेतुह्मीमाझेप्राणसखे । निर्वाणसंकटींपाठिराखे । रामा वतारींवानरलंके । होऊनदशमुखमारिला ३५ तुह्मीगोकुळींहोऊनिगोपाळ । गोवर्द्धन उभविलानिजबळें । अचळआश्रयानेंरक्षिलेंनिश्चळ । केलेंपाळगसर्वांचें ३६ [4]म्यांसारथ्यकरोनिअर्जुनाचें । निर्मूळकेलेंकौरवांचें । मज सर्वस्वबळपांडवांचें । त्यांचेमूळेमीद्वारके ३७ जेविगोडीविणअमृत । कींकिरणाविणेंआदित्य । कींनक्षत्रांविणेंन क्षत्रनाथ[6]।तेविमीतुह्मांविणएकटा ३८ मीपरब्रह्मनिर्गुण[7]।मजपुसतहोतेकोण।तुह्मीध्यानांतआणितासगुण । मजहीहो णेंप्राप्तपैं ३९ प्रऱ्हादेंमजहाकफोडिली । मीस्तंभांतोनिउडीघातली । दैत्यवधोनितेकाळीं । वचनपाळींभक्तांचें ४०

---

१ तुझ्या बरोबर. २ रात्र. दिवस. ३ श्रीकृष्ण. ४ दुसरी. ५ सूर्य. ६ चंद्र. ७ गुणरहित. ८ साका.

पुंडलीकवचनरेषा । अद्यापिनुलंघवेचिसहसा । कटींकरठेवूनिद्वारप्रदेशा । भीमातटींतिष्ठतों ४१ मातापितरांचेंसेवन ।पुंडलीकेंकेलेंह्मणून । त्याचेंव्हावयाउत्तीर्ण । द्वारकेहूनयेतसें ४२ तरींउद्धवातुवांनिरंतर । करावामाझाकीर्तनमजर । येरूवदेप्रत्युत्तर । तेंचिसज्जनींपरिसावें ४३ उद्धववदेपरिसावचन । आह्मांकासयापुनर्जनन । कर्मभूमी गर्भागमन । नकरीआतांश्रीहरी ४४ मगअभयदेतउद्धवास । आतांतूंनकरीगर्भवास । अयोनिसंभवउभयांस । तुजआणिशुकातें ४५ यावरीबोलेव्यासनंदन । मजगर्भवासनकोनिश्चयमन । द्वादशवर्षेंतेथींचेंज्ञान । मजहीस्मरे अद्यापी ४६ शुकाआज्ञापीमधुसूदन । तुवांवाराणसींप्रगटोन । जडजीवांतेंकरीपावन । मीअवतरेनसवेंची ४७ शुकप्रगटेभागीरथीं । उद्धवाउद्धवभीमरथीं । तुमचेइच्छितमनोरथ । इच्छितार्थपुरवीन ४८ गर्भवासाचातुह्मात्रास । तरीनपडतीसायास । अयोनिसंभवनिर्दोष । भक्तवैडूर्यप्रगटती ४९ शुक्तिकरंडाअनर्घ्यरत्न । भीमरथींप्रगटसीयत्न । दामाशेटीचेपुण्यप्रयत्न । साध्यहोतीपंढरीं ५० श्रोतेकरितीसंशयप्रश्न । हीनयातींतकांसाधुजन । श्वपचशूद्रअंत्यजयवन । कायकारणकळेना ५१ नीचयातींतव्हावयाजनन । याचेंपरिसावेंप्रमाण । नसेकर्मठपणाभिमान । निरभिमानशरणपैं ५२ निरभिमानेंघडेवंदन । भूतमात्रींजेअनन्य । तयांवश्यश्रीभगवान । अन्यथावचननसेची ५३ धर्मव्याधगणिकागज । यांतेंपावलागरुडध्वज । दीनदयाळतोमहाराज । ब्रीदगाजे तोडरी ५४ श्रोत्रीअग्निहोत्रीस्मार्तवैष्णव । परीगैाळिगृहींवासुदेव । नकळेभक्तीचेंलाघव । अगाधभावजयाचा ५५ मुक्तमुमुक्षुविषयीजन । तेहिझालेपरमपावन । सलोकसमीपस्वरूपींलीन । सायुज्यसाम्राज्यभोगिती ५६ असोउद्धवासह्मणेमुरमर्दन । अवतारवेंईनलगतांक्षण । नकरींसहसाअनुमान । हेंममवचनपाळिजे ५७ तूंअनामियानामठेविसी । तूंगुह्यमंत्रप्रगटविसी । विठ्ठलनामाख्यविरूढविसी । जेंश्रुतिशास्त्रांसींअगम्य ५८

१ कमरेवर. २ ऐका. ३ मनांतील हेतु. ४ विष्णु. ५ नाम रहित. ६ गुप्त. ७ प्रगट करशील.

मीअवतरेनज्ञानदेव । तुवांव्हावेंनामदेव । भक्तिरसभजनवैभव । भक्तरायाप्रगटवी ५९ दिंडीपताकानृत्यकीर्तन । श्रवणस्मरणेंउद्धरीजन । जडजीवातेंकरीपावन । अनेकवर्णबोधवी ६० मीनिर्विकल्पतरुवर । पुंडलीकास्तवआलोंमहीवर । मुमुक्षासींफळसंभार । द्यावयातेंतिष्ठतों ६१ निरंजनवनींचानिवृत्त्यंकुर । शाखासपल्लवज्ञानेश्वर । सोपानसघनसुमनसुंदर । विज्ञानफळमुक्ताई ६२ नामयाचेंचिनामफळ । परमसुरससुंरसाळ परिमळयाचाअहळबहळ । ब्रह्मांडपाताळभेदलें ६३ रसालयमुस्वादमिष्टंबहुत । नामथाजनींजनाविख्यात । प्रेमळातेंप्रेमाद्भुत । विठ्ठलफळभूलोकीं ६४ चोखाह्मणेचोखटरस । परब्रह्मींचाहामहारस । विठ्ठलनामसुधारस । भाविकनिर्जरांप्राप्तजो ६५ आतांअसोहाविस्तार । ग्रंथींहोईलअतिप्रसर । गताध्यायींसविस्तर । आचार्यकथनजाहलें ६६ यावरीपरिसामहदाख्यान । अवतारचरित्रनिरोपण । श्रोतींकरावेंएकाग्रश्रवण । करितोंनमनसाष्टांगीं ६७ आपेगांवगंगेतटीं । गोविंदनामाख्यायेपरिपाटी । ग्रामलेखकगृहस्थराहाटी । परीआत्मदृष्टीनेटका ६८ ब्रह्मनिष्ठभमवत्परायण । शीलसुशीलसदाचरण । सदाकरीश्रवणमनन । हरिस्मरणआननीं ६९ निरानामेंतयाचीभार्या । सगुणसौंदर्यगुणैकवर्या । जिचीपाहोनियांवर्या । दुजीअनसूयाप्रत्यक्ष ७० उभयप्रीतीसामरस । ऐसेलोटतांकांहींदिवस । तोंगहिनीनाथमाध्याह्नमिषेस । गोरक्षशिष्यपातले ७१ अलक्षशब्दअकस्मात । गोविंदपंताझालेश्रुत । प्रार्थोनिआणिलेस्वगृहांत । ह्मणेकृतार्थधन्यमी ७२ अर्घ्यपाद्यादिकरीपूजन । धूपदीपपरिमळसुमन । सुगंधद्रव्यस्त्रक्चंदन । पात्रींपक्वान्नवाढिलें ७३ भोजनानंतरसकळ । मुखशुद्धीदीधलेंतुळसीदळ । उभयजोडोनिकरयुगुळ । प्रार्थीतसेनाथातें ७४ त्रितापेंसंततझालोंपूर्ण । दैवेंबोळलासीकृपाघन । उपदेशद्यावाआर्तालागुन । मीअनन्यशरणस्वामीनें ७५ चातकाचापाहूनआर्त । तोषोनिवोपीचंद्रामृत । तंवकरुणार्णवहेलावत । उपदेशदेततेकाळीं ७६ वदतीसद्गुरूवरदोत्तर ।

१ पृथ्वीवर. २ सु ह्मणजे चांगलें. ३ गोड. ४ अमृत. ५ देवास.

तुझाझालाकुलोद्धार । उदरींहोईलगुणकुमर । ब्रह्मनिष्ठश्रेष्ठतो ७७ त्यातेंहोतीपुत्रत्रय । हरिहरविधीअंशमय । चित्कळाकन्यास्वयमेव । ज्ञानवैडूर्यपैंचौथें ७८ ऐसादेवोनिआशीर्वाद । जातेझालेमहासिद्ध । उभयांसीहोऊन परमानंद । आल्हादसिंधूउचंबळे ७९ सिद्धवरदहोतांनिश्चिती । निराझालीगर्भवती । नवमासभरतांमहा सती । पुत्रसुपुत्रप्रसवली ८० तयालोटतांद्वादशदिन । ठेवितेझालेनामाभिधान । रात्रवर्गादिसंपादुन । बार सेंकेलेंआवडीं ८१ उत्तरोत्तरलोटतांदिन । तयाचेंकेलेंमौंजीबंधन । वेदविशारदझालानिपुण । विठ्ठलनामज याचें ८२ जनकजननीतेंवंदुन । विठ्ठलकरीतीर्थाटण । वैराग्यअनुतापेंकरून । देहदंडणकरितसे ८३ वासु देवहरिनारायण । अच्युतजनार्दनरामकृष्ण । गोविंदगोपाळमधुसूदन । सदास्मरणआननीं ८४ प्रथमजातां द्वारावती । मार्गीदेखिलीसरस्वती । गुप्तप्रयागजयावदती । स्नानदानेंतोपला ८५ तेथूननिघालाअतिसत्वर । तंवदेखिलेंद्वारकानगर । तेथेंदेखिलाशारंगधर । गदाग्रजश्रीकृष्ण ८६ नमनपूजनकरोनीत्यातें । गमनकेलें पिंडारकातें । सर्वांचियेतरैवताचळातें । दत्तात्रयातेंवंदिलें ८७ तथोनिनिघेतोतांतडी । पुढेंदेखिलीगोरक्षम ठी । स्वानंदाचीउभऊनिगुढी । मत्स्येंद्रगोरक्षानमीतसे ८८ सर्वांचेनिघेवैराग्यउदधी । मार्गीनिरखीमत्स्यें द्रनदी । स्नानसंध्याअर्चनविधी । संपादिलेंपैंतेथें ८९ त्वरेंनिघालातेथुनी । शीघ्रआलाजनस्थानीं । गौतमीं तस्नानकरोनी । रघुवीरातेंनमीतसे ९० तैसाचिनिघालासत्वर । पुढेंदेखिलेंअळकापुर । रम्यइंद्रायणीचें तीर । तोंमाध्यान्हीदिनकरयेतसे ९१ स्नानसंध्यातेथेंसारुन । करितबैसलादेवतार्चन । तेथीलग्रामलेखक जाण । सिदोपंतयानामें ९२ तोब्रह्मयज्ञासपातलातेथें । तयानेंपाहूनविठ्ठलातें । प्रार्थोनिनेतस्वगृहातें । आ ग्रहातेंकरोनियां ९३ भोजनसारोनियातेथें । पुसोनतयासाकल्यवृत्त । आजिक्रमणाकरायेथ । उदईकमार्गस्थ होइजे ९४ अवश्यवदेयेरूवचनीं । निद्राकेलीवृंदावनीं । तंवसिदोपंताचेस्वप्नीं । पंढरीनाथपातला ९५ तुझी कन्यालावण्यसगुण । तीसींवरयोजीहाब्राह्मण । माझीआज्ञातुजप्रमाण । कुलोद्धारणहोयतुझें ९६ गणकज्यो

तिघीपाचारुन । तिथीनेमूनीलाविलेंलग्न । सालंकृतकन्यादान । सत्पात्रपात्रींअर्पिलें ९७ वधुवरवोहरेंपंढरी
सी । सकुटुंबेंपातलेदर्शनासी । हर्षेंपूजिलाहृषीकेशी । परममानसींसुखझालें ९८ यात्राझालियासंपूर्ण । श्व
शुराविनवीकरजोडुन । ह्मणेप्रार्थनाकरोनिमान्य । आज्ञादेणेंमजआतां ९९ माझेंउत्कंठीतमानस । करोनिया
वेंदक्षिणमानस । सिदोपंतह्मणतीअवश्य । शीघ्रआलेंपाहिजे १०० मगश्वशुरातेंनमस्कारून । घेऊनदेवघो
त्रष्टगाजिन । करितेझालेंदक्षिणेसगमन । विष्णुस्मरणआननीं १ इकडेसिदोपंतरुक्मिणीकुमरी । कुटुंबआलें
अळंकापुरीं । कांहींदिवसलोटल्यावरी । विठोबापुन्हायेतसे २ साधुश्वशुरातेंवंदित । ह्मणेझालींदक्षिणतीर्थे ।
आतांराहिलाएकआर्त । मातापितापाहावीं ३ ऐकोनआनंदलेसिदोपंत । सर्वेघेऊनकन्याजामात । येतेझा
लेगंगातीरातें । आपेगांवांतेंसहर्षे ४ साधोनियासंजीवनी । कचपातलाआपुलेसदनीं । बृहस्पतीचेचरणींमूर्ध्नी ।
ठेविताझालाआदरें ५ पुत्रेंकरोनिनमस्कार । व्याहीभेटलीपरस्पर । गोविंदपंताहर्षसमुद्र । पुत्रचंद्रदेखोनी
६ आज्ञामागूनसत्वर । निघतेंझालेसिद्धेश्वर । विठ्ठलरुक्मिणीसासूश्वशुर । परमानंदेंराहिलीं ७ ऐसेलोटतां
कांहींदिन । मातापितापावलींनिधन । सिदोपंतासींवृत्तश्रवण । होतांनेईस्वगृहीं ८ कन्याजामातागृहींआणू
न । पुत्रवत्करीउभयपाळण । परीविठोबाचेंउदासमन । प्रपंचभानअसेना ९ जोसाधनचतुष्टयसंपन्न ।
आणिअमानित्वसमाधान । भगवंतसेवनींआराधन । हरिस्मरणींरतसदां १० ब्राह्मींहूमूर्तीं[1]व्हावेंजागृत । शय्या
स्थानींबैसोनिवांत । अपरोक्षज्ञानाचाघरोनिआर्त । अनुभवस्थितवर्तेजो ११ ब्रह्मरंध्रसहस्रदळ । परमात्म
स्थानकेवळ । ध्यानधरोनिनिश्चळ । मानसपूजनकरीतसे १२ करीअजपाजपनिवेदन । तदनंतरप्रातःस्मर
ण । स्नानसंध्याएकाग्रमन । यथापूर्वककरीतसे. १३ यावरीकरीविष्णुपूजन । गंधतुळसीसुगंधसुमन ।
धूपदीपनैवेद्यअर्पून । पुष्पांजुळीसमर्पी १४ मगसमकायस्वस्थासनीं । शिरोग्रीवाधारयत्धारणी । दिशान

[1] चार घटका रात्री पहाटेस.

पाहेअवलोकुनी । अर्धोन्मीलनीपाहेपां १५ तयाअचिंत्याचेंचिंतन । चिंतनेंरोमांचस्फुरण । स्वेदकंपअष्ट भावेंकरून । सद्गुरूध्यानकरितसे १६ ऐसेंप्रत्यहींहेंआचरण । नैवेद्यवैश्वदेवअतिथीपूजून । कांहींकरितांअल्प भोजन । मगशयनअल्पही १७ भ्रतारसेवाकरीरुक्मिणी । सदासादरदिनरजनीं । परीनसंततीतिजलागोनी । कांहींदिवसलोटले १८ विठ्ठलकांतेतेंवदेवचन । आज्ञादेईमजलागुन । करीनआश्रमसंपादन । सार्थकजेणेंदेहा चें ११९ येरीसलज्जसंकोचमनीं । कांहींनवदेमौनाननीं । ऐसापरिपाठप्रतिदिनीं । होतांनिवेदीजनकातें २० पिताह्मणेऐकसुजाणे । अनुचितसन्यासपुत्राविण । पुत्रझालियास्त्रियेचेंरीण । उत्तीर्णशास्त्रवदतसे २१ एकेदि नींनिशींअवसरीं । रुक्मिणीअसतांनिदसुरी । गंगास्नानार्थनिर्धारीं । जातोंमजआज्ञादेई २२ होणारभविष्य बळवत्तर । अवश्यह्मणेनिद्राभर । जेविजरत्कारीसजरत्कार । पुसोनसत्वरजायपैं २३ निद्रिस्थत्यागोनिदम यंती । नैषधजायवनाप्रती । तेविनिघेतोसत्वरगती । वैराग्यअनुरागजयातें २४ कींधनुष्यापासोनिसुटेशर । तेविपातलाजान्हवीतीर । पाहोनिभागीरथीचेंनीर । हर्षअंतरींकोंदला २५ तटींहोतींमहापुराणें । तेथेंभगव द्गीताकेलीश्रवण । त्यांतसन्यासधर्माचेंमहिमान । ऐकोनमनवेधलें २६ मठींरामाश्रमयतिवर । नमोनिजोडि लेउभयकर । ह्मणेत्रिनापेंपोळलेंअंतर । प्रेषोच्चारेंशांतवा २७ श्रीपादपुसतीतयातें । कुटुंबकायतेंकरीश्रुत । ह्मणेमातापिताकन्यासुत । भित्रकलत्रमजनसे २८ वैराग्यशीलअनन्यशरण । पाहूनस्वामीसुप्रसन्न । प्रेषोच्चा रकरवून । चतुर्थाश्रमदीधला २९ परस्परेंकळलावृत्तांत । परमउद्विग्नसिदोपंत । कन्येसदेखनिचिंताक्रांत । अहर्निशीहोतसे ३० काळनघालवावावृथा । यास्तवसेवाकरीअश्वत्था । याविणसाधननपाहातां । दुजेंआतां असेना ३१ जयाचियेतपसिद्धी । प्रत्यक्षप्रगटेमहासिद्धी । निशांतीचेसंधी । भानुउदयहोतसे ३२ सतीचें उग्रअनुष्ठान । देवत्रयझालेसुप्रसन्न । अकस्मातश्रीपादयेउन । अश्वत्थींश्रांतबैसला ३३ परीनमस्कारोनि यती । तीतेंवदेहोपुत्रवंती । मंदहास्यहोवोनिसती । बद्धहस्तीविनवीतसे ३४ मानसपुत्रकींपुनर्जन्मीं । हाअ

भिप्रायकळावास्वामी । तंवशोधितांअंतर्यामीं । सन्यासधर्मीलागत ३५ नामगोत्रकरोनिश्रवण । वोळखोन
पुन्हांकारितीगमन । वाराणशीतेंघेऊन । चैतन्याश्रमपुसत ३६ अरेचैतन्याह्मणून । हाकमारितांकरीनमन ।
ह्मणतीपूर्वाश्रमींतुझेकोण । सत्यप्रमाणवदेतूं ३७ सकोपदेखोनिआरक्तनेत्र । सकंपजाहलींसकळगात्र । निर्वा
णपाहोनिगुह्यमंत्र । निवेदीयथार्थपैं ३८ अवज्ञानकरीमाझीआतां । गृहस्थाश्रमसंपादीमागुतां । परमसुशी
ळतुझीकांता । पतिव्रतासगुणते ३९ आज्ञावंदूनिप्रांतदुपरी । सवेगपातलाअळंकापुरी । सिदोपंतासहर्षअं
तरीं । परमलाभमानिला ४० जनापवादझालाथोर । परीसदुरुवचनींचनिर्द्धार । निंदकनिंदितीवाक्‌शस्त्र ।
परीक्षमावोढणवोडवी ४१ तयाघालितीवाळींत । परीतोक्षमासमुद्रसदांशांत । भिक्षामागूननिर्वाहकरित ।
योगक्षेमसंपादी ४२ अरण्यांतगुहाएकांतस्थान । तेथेंचराहेस्त्रीघेऊन । दिवानिशीभगवद्भजन । परमप्रीती
नेंउभयतां ४३ प्रथमऋतुस्नातहोतांरुक्मिणी । उदरींआलेशूळपाणी । उभयासींस्वानंदमनीं । गर्भछायाउ
देली ४४ जेविधवलेंदुउत्तरोत्तर । पौर्णिमेचापूर्णचंद्र । तेविपूर्णमासभरतांसुपुत्र । दैदीप्यमानप्रसवली ४५
दुसरेनिगर्भस्थतेअवळा । ज्ञानवैराग्यतीसबळा । सबाह्यस्वरूपपाहेडोळा । तोसोहळानवर्णवे ४६ याचाहा
चिअभिप्राय । नवविधभक्तिमासनव । उदरींजाहलेज्ञानदेव । प्रतापसूर्यप्रगटले ४७ यावरीतिसरेनीतीगर्भ
वती । परमपवित्रजेमहासती । अनुसयेसमजिचीकीर्ती । देवत्रयातेंनिपजवीपैं ४८ जेविपळपळरवीचढे । ते
विमासपरत्वेंगर्भवाढे । पूर्वपुण्याचेंफळगाढें । रोकडेंपुढेंफळलाभे ४९ जोचतुराननपरमेष्ठी । तोसंभवेजियेचे
पोटीं । नवमासभरलियापाठी । जेविकिरीटीतीसरा १५० ऐसाप्रगटेचतुर्वक्त्र । अतिसकुमारकोमळगात्र । मा
तेचेतृप्तहोतीनेत्र । पुत्रमुखातेंदेखोनी ५१ कींतेधर्मअर्थकाममोक्ष । उदयाआलेकींप्रत्यक्ष । जेअपरोक्षज्ञाते
ज्ञानदक्ष । स्मरणेंमोक्षजयांच्या ५२ त्रिगुणाहूनिपरजेचौथी । जेअर्धमात्राप्रणवशक्ती । तेचिगर्भस्थआली
व्यक्ती । जीतेंध्यातीयोगींद्र ५३ कींअनुष्ठानाचेपरिपाठी । महासिद्धीप्रगटेशेवटीं । तेविप्रगटलीकन्यागोमटी

तेचिच्छक्तीचिन्मात्रा ९४ चित्तींह्मणेजाहलीनिवृत्ती । यास्तवज्येष्ठपुत्रानामनिवृत्ती । दुजातनयसत्वस्थिती ।
ज्ञानेशह्मणतीयाहेतू ९५ तिसराशांतसमाधान । त्यासनावठेविलेंसोपान । चौथीमुक्ताबाईगुणनिधान । पाहू
नप्रसन्नजनकपैं ९६ कुमारदशेंतयेतांकुमर । माताचित्तींचिंतातुर । भ्रतारावदेसत्वर । व्रतबंधयाचाकरावा ।
१९७ ऐसेंकांतेचेंऐकोनवचन । विठ्ठलपातलाविप्रांशरण । ह्मणेविनंतीकरामान्य । कराउपनयनययाचें १९८
परिसोनिक्षोभलेद्विजवर । तुह्मांसकैंचाह्माअधिकार । लज्जानवाटेवदतांउत्तर । दुराचरणेंकरोनी १९९ कोण
तेशास्त्रींयतीसंतती । कैसेंआहेतीसांगआह्माप्रती । कांहींसंकोचनयेतांचित्तीं । आह्मांप्रतीपुससी १६०
यासएकचिप्रायश्चित्त । निग्रहकरावादेहांत । यावीणदुसराशास्त्रार्थ । निश्चितार्थअसेना १६१ एकवदती
असेप्रमाण । मुख्यपश्चात्तापचिकारण । होतांशुद्धअंतःकरण । कींवैराग्यसधनश्रेष्ठतें १६२ यापरी
होतांसंभाषण । पश्चात्तापेंसंतप्तमन । अनुतापेंवैराग्यहोऊन । करीनमनाद्विजवृंदा १६३ अनुतापाची
धरोनिसंगती । निघताजाहलासत्वरगती । पुत्रदारात्यागूनमागुती । आनंदवनींजातसे १६४ पिता
गेलियात्यागुन । अट्टाहास्यंकरितीरुदन । हेमायाप्रवर्त्तीमाहिमान । करूनवृत्तीशांतवी १६५ निवृत्ती
येवोनीद्विजापासीं । साष्टांगनमस्कारोनित्यांसी । ह्मणेआमुचीगतीकैसी । आह्माआज्ञाकरावी १६६ माता
पितागेलींत्यागुन । आह्मींनिराश्रयहीनदीन । तुह्मींधरोनिअभिमान । संगोपनकरावें ६७ ऐकोनवदतीद्विज
जन । तुह्मासींनकरावेंसंभाषण । तुमचेंझालियादर्शन । सचैलस्नानकरावें ६८ यापरीपरिसोनिउत्तर । चौघां
सीदाटलागहिंवर । तूंविश्वमूजितासर्वेश्वर । आह्माकासयानिर्मिलें ६९ विधातयाह्मणतीविधी । कांळलाटीं
लिहिलाअविधी । आह्मीवर्तावेंकोणतेविधी । विलक्षणप्रारब्धींनिर्मिलें ७० विप्रह्मणतीएकविचार । प्रतिष्ठा
नींदेऊंपत्र । यथानुक्रमेंयेतांउत्तर । तदनुसारक्रमकरूं ७१ सर्वांचिप्रवर्तलीशर्वरी । विप्रगेलेघरोघरीं । निवृ
त्तीविचारीअंतरीं । कोणयेअवसरींधांवेल ७२ जेविकडकडोनपडेगगन । कल्पांतवोढवेचहूंकडोन ।

कठिणमांडलेंनिर्वाण । दीनदैन्यदीसती ७३ आतांप्रारब्धप्राधान्यधरोन । विवेकेंवर्तावेंधैर्यधरोन । ईश्वरीस
त्ताविलोकून । होष्यदिसोनयेईल ७४ असोसर्वोपरीनिराधार । आह्माकर्मक्रियेसनसेआधार । जरींधांवेगुरुदी
नोद्धार । निश्चयनिर्धारगुरुपदीं ७५ जेपितामहाचेश्रीगुरुसमर्थ । संकटींपातलेमहिनीनाथ । निवृत्तिमस्तकीं
देऊनहस्त । उपदेशदेततयातें ७६ ह्मणतीवत्सापाहेपाहे । तुह्मांसनसेभवभयाचेंभय । माझेंसुप्रसन्नवरदाभय ।
त्रैलोक्यविजयपावाल ७७ श्रीआदिनाथमत्स्येंद्रगोरक्षपर्यंत । माळिकानिवेदिलीतयाते । सद्गुरुआज्ञापिती
निवृत्तीतें । उपदेशत्रिवर्गांतेंदेइजे ७८ शास्त्राश्रयनदेचितयाप्रती । तेंचिवंद्यकेलेंयेवित्रिजगतीं । नाथसांप्र
दायाचीधन्यख्याती । तेथेंश्रुतिशास्त्रमौनावे ७९ अविद्येचीनिशासरतां । ज्ञानोदयप्रभातहोतां । तेविउद
यायेतांसविता । जातीतत्वतांसभेसी ८० शुचिर्भूतभव्यविभूती । आंगींचर्चोनिपातलेनिवृत्ती । ज्ञानसोपा
नसवेंअसती । आदिशक्तीमुक्ताई ८१ विप्रसभेचेअंगणीं । उभेठेलेबद्धपाणी । विनयनम्रमधुरवाणी । विनवि
तेझालेद्विजांतें ८२ कालींविदितकेलाअर्थ । तुह्मासर्वस्वशरणागत । स्वामीआज्ञाजेउचित । तेचिभिक्षाइच्छि
तों ८३ एकह्मणेऐकाविचार । आह्मीप्रतिष्ठानींदेतोंपत्र । तेंघेवोनितुह्मीसत्वर । प्रत्युत्तरआणावें ८४ अवश्य
आज्ञाशिरसाह्मणुन । निवृत्तीनाथकरितीगमन । चौघेनिघालेतेथुन । प्रतिष्ठानदेखिलें ८५ विष्णुकन्येचेंनि
र्मळनीर । निरखुनीनिवृत्तीहर्षोत्तर । स्नानेंसारुनीसर्वत्र । क्षेत्रप्रवेशमगकरिती ८६ वेदविशारदवैदिक । शा
स्त्रशास्त्रज्ञपौराणिक । ऐसेद्विजवरमुख्यमुख्य । सभानायकबैसले ८७ सभेसपातलेबंधुत्रय । वैराग्यसिंधूज्ञान
वर्य । मुक्ताबाईजगन्माय । उभीराहेपाठीसीं ८८ भूदेवतुह्मीधरामर । ह्मणोनिकरितीनमस्कार । उभयजोडो
नियांकर । पुढेंपत्रठेविलें ८९ विप्रपुसतीकोठीलकोण । ह्मगेयेरूकरापत्रावलोकन । जाणवेलवर्तमान । मगप
त्रवाचिती ९० वेदमूर्तीवेदपरायण । सकळशास्त्रसंपन्नमान्य । समस्तद्विजवृंदक्षेत्रपैठण । असोंसादरसेवेसीं
९१ विद्यार्थीसकळआळंदीकर । साष्टांगवेदोक्तनमस्कार । विनंतीविज्ञप्तीसविस्तर । कुशळवर्तल्याहावें ९२

विशेषयेथलिमजकुर । सन्यासियाझालेकुमर । ज्येष्ठनिवृत्तीदुजाज्ञानेश्वर । तिसरासोपानजाणावा ९३ चौथी
मुक्तानामेंकुमरी । धर्मपाहूनशास्त्रांतर्गी । मुंजीविवाहकैसेपरी । आज्ञाकरावीसमर्थें ९४ ऐकोनिपिटितीटाळि
याटाळी । खदखदांहांसतीकुटिळमंडळी । भलीदेखिलीआजिनव्हाळी । कुत्सिष्टचेष्टाकारितीपैं ९५ यावरीव
दतीबुधजन । सर्वांसवेदाज्ञाप्रमाण । परीकोठेंहीनसेवचन । स्मृतिआधारदिसेना ९६ धर्मशास्त्रादिअनेकग्रंथ।
बहुतांमतांचेवचनार्थ । परीननिघेचिहाभावार्थ । संपूर्णशास्त्रेंशोधितां ९७ आतांएकअसेउपाव । सद्भावेंगुरू
तेंशरणरिघावें । सर्वात्मकवासुदेवअद्वय । पाहेसमानसमदृष्टीं ९८ परिसोनिपंडितांचेशब्द । निवृत्तीमनींपर
मसद्गद । हर्षमानोनिपरमानंद । सद्बोधवाक्यपरिसोनी ९९ शुनीश्वपचचतुरानन । आत्मत्वपहावेंसमसमान ।
समलोष्ठाश्मकांचन । शीतोष्णमानीसमसमानपैं २०० कोणीह्मणेनिंदकजन । ज्ञानेश्वरहेज्ञानसंपन्न । तरीं
कांपैठणीआलेशरण । परमाश्चर्यहेंआह्मां १ येरयेरांसिकरितीभाषण । नामावरीकायप्रमाण । तोंअकस्मातज
ळवाहकजाण । महिषीपुत्रदेखिला २ त्याचेंनामज्ञान्याह्मणुन । प्रतोदमारीरक्षकजाण । ज्ञानेश्वगतिरस्कारोन ।
विष्णुस्मरणकरीतसे ३ निंदकवदतीतदुपरी । हापशूचिनामधारी । उभयांचीएकसरी । कैसिहोईलपैंयेथें ४ यावरी
वदतीज्ञानदेव । उभयतांनसोचिभेदभाव । पिपीलिकेपासूनसर्वजीव । चैतन्यएकचेष्टवी ५ द्विजपुनरुक्तीज्ञानेश्व
रासी । एकअसतांप्रचीतीकैसी । त्याच्यादंडितांशरीरासी । कैंचाविधनातुह्मातें ६ पशूंततुह्मांतभेदनसे । हें
आह्मांकळेकैसें । तुह्मींसंवादकरितांआह्मास । तरीकैसारेडावदेल ७ आंगावरीचेंकाढोनिवसन । पृष्ठींदावितीप्र
तोदचिन्ह । पशुमस्तकींहस्तठेवून । वदेबापानिगमतूं ८ आज्ञाहोतांचतेअवसरीं । वेदवदेपशुवैखरी ।
विधीउपन्यासउपनिषदसत्वरी । वेदगुरूपैंबोळत ९ विमानीनिर्जरांचेसंभार । सुमनेंवर्षतीवारंवार ।
करावयाविश्वोद्धार । ह्मणतीअवतारविष्णूचा १० चारिवेदबोलतांवाणी । विप्रवृंदऐकतांश्रवणीं ।
ह्मणतीअगाधदेखिलीकरणी । ह्मणोनिचरणींलागती ११ निवृत्तीज्ञानेश्वरसोपान । त्यासिंविप्रकरितीनमन ।

अन्योन्यउचलोनिवंदन । क्षेमालिंगनपैंदेती १२ झालाएकचिजयजयकार । पाहूं गातलेपौरजनभार । गर्वेंह
तहोऊनिधरामर । धिक्कारह्मणतीआह्मातें १३ आह्मीवेदशास्त्रपढलोंपाहीं । परीआमुचेंसामर्थ्यंऐसेंनाहीं ।
सानलेकुरेंकुमारदेहीं । तरीहीनवाईतयांची १४ कलीमाजीत्रिविधजन । करितीनिंदास्तुतिस्तवन ।
कोणीचमत्कारेंयेतीशरण । कोणीउपहासकरिताती १५ असोएकद्विजगृहींकरितांवास । तयानिंदिती
ठेवितीदोष । एकेदिवसींपितृतिथीस । कोणीनयेतीभोजना १६ ज्ञानदेवासह्मणेब्राह्मण । आजद्वि
जनघेतीआमंत्रण । अपंक्तह्मणतीमजकारण । तरींश्राद्धदिनप्राप्तहा १७ परमसंकटींपडतांद्विजवर । जा
णोनिवदतीज्ञानेश्वर । पाकनिष्पत्तीकरींसत्वर । येतीलपितरस्वर्गींचे १८ वचनींधरोनिविश्वास । सिद्धताक
रीपरमउल्हास । रवीयेतांमाध्यान्हास । तंवचरित्रकेलेंअभिनव १९ द्विजह्मणेझालीसिद्धता । तंवज्ञानदेवह्मग
तीपाचारींआतां । पितरांह्मणतांआगता । तंवतेनभमार्गींउतरले २० ग्रामस्थेंपितरदेखिलेलोचनीं । मग
साष्टांगयेतीलोटांगणी । ऐसीविचित्रदावोनिकरणी । मगतेथूननिघालेसत्वरपैं २१ पशूसवेंमागूनघेतला । तो
अळेखिंडींतसमाधिस्थझाला । मगयेऊनिअळंकावतिला । अवतारपुरुषपुरुषार्थी २२ इंद्रदेशक्रशापेंकरून ।
मरुद्गणपावताझालापतन । चांगदेवनामाभिधान । जघन्यकीर्तिजयाची २३ तोंगोरक्षाचेशृंगीवर । तेथूनप्र
गटेचांगदेव । आंगींसिद्धीचेंवैभव । काळजिंकिलाजयानें २४ तेणेंज्ञानेश्वरमहिमान । श्रवणहोतांपातलेश
रण । सर्वेशिष्यव्याघ्रवाहन । चाबुकहातींसर्पाचा २२५ कोरेंपत्रदेवोनिकरीं । शिष्यप्रेषीअळंकापुरीं ।
अवलीळेंबैसलेभिंतीवरी । भिंतसामोरीनेतसे २६ ऐसेंसामर्थ्यदेखोनिनयनीं । चांगयाआलालोटांगणीं ।
तोंमुक्ताबाईबोधोनी । स्वानंदसदनींबैसला २७ आषाढीचीयात्रालक्षुन । निवृत्तिज्ञानदेवसोपान । मुक्ताबा
ईगुणनिधान । येतींझालींपंढरिये २८ घेवोनिपांडुरंगाचेंदर्शन । तोंनामयाचेंऐकिलेंकीर्तन । परम
पावूनसमाधान । नमनकरूनिआलिंगिती २९ ज्ञानेश्वराचाधरोनहात । नामदेवगुह्यपुसत । अगा

घतुमचेंसामर्थ्य । वेदबोललापशुमुखें ३० तरीकोणतुमचासांप्रदाय । कळवाकुळयातीअभिप्राय । यावरीवद तीज्ञानदेव । ऐकतूतेंसांगतों ३१ आह्मासनसेकुळयात । आदिनाथसांप्रदायपंथ । आह्मीवर्णाश्रमाविरहित । स्वरूपींनिवांतवासपैं ३२ मत्स्येंद्रगोरक्षगहिनीचाउपदेश । सद्गुरुकृपेंनिवृत्तीस । त्यानीअनुग्रहींत्रिवर्गास । ब्रह्मींसमरसपैंकेले ३३ आह्मामिंद्यकेलेंजनीं । परीगुरुकृपेंवंद्यत्रिभुवनीं । जेविवोहळगंगाजीवनीं । मेळविलेप्र तापें ३४ तूंहोसीनामयानामरूप । अमाधकलींतनामप्रताप । नामेंजळतीमहत्पाप । अगाधमहिमानामा चा ३५ नामामृतहेसंजीवनी । कीर्तनप्रगटविलेंयेअवनीं । जेपरमदुर्लभात्रिभुवनीं । जगजीवनीप्रियस दा ३६ धन्यधन्यतूंवैष्णववीर । विष्णुपरायणनिरंतर । करावयाजगदोद्धार । अवतरलासीउद्धवा ३७ नामाज्ञानेश्वरावंदित । तंवतत्काळप्रगटेपंढरीनाथ । शंखचक्रगदावरदहस्त । मस्तकींठेवितीउभयांचे ३८ उभयवंदितीपादारविंद । परस्परेसींपरमानंद । देवभक्तसमरसअभेद । तेप्रातवंद्यपर्वणी ३९ हा प्रयागनिश्चिती । गंगायमुनासरस्वती । तिहींएकत्रसंगमहोती । तेविमजप्रतीभासलें ४० नामयासवदेईंदिग वर । माझाअवतारहाज्ञानेश्वर । चारीहीहेअंशधर । परत्रींहूनिपातले ४१ अमोखनाशून्यगगन । तेखेचरी मुद्रानामखूण । विसावाकरीतेथेंविचरण । खेचरनामयाहेतू ४२ गुरुमुखनसेह्मणोन । नामयागेलातयासींशर ण । तंवशिवलिंगावरीचरण । विसोबाचेदेखिले४३ उपानहस्नेहोंस्निग्धस्रवत । पाहूननामयामनींविस्मित । शिवमस्तकींपदअनुचित । परमविपरीतार्थविलोकी ४४ नामयाह्मणेंहेंकाय । लिंगावरीठेविशीपाय । हरहरह्म णोनित्राहेंत्राहें । सद्गदहोयअंतरीं४५ह्मणेविश्वसंचलाविश्वनाथ । तयावीणस्थळकोणतेंरिक्त । जेथेंनसेलतेथेंनि वांत । पायठेवीसद्भक्ता४६षदद्वचळोनिदुसरेस्थळीं । ठेवितांतेथेंहीचंद्रमौळी । नामाविस्मितहृदयकमळीं । ह्मणेआश्चर्यदेखिलें ४७ मगखेचराचेलागोनिचरणीं । तंवउपदेशिलातेचिक्षणीं । नामयाचेमस्तकींठेऊनिपा णी । आश्वासिलातेधवां ४८ सद्गुरूचेकृपेंकरून । नामयाझालाज्ञानसंपन्न । जेणेंस्वर्गीकरूनगमन । कीर्तनें

निर्जरलोपवी ४९ प्रचीतदाविलीकीर्तनीं । ध्वजाआणिल्यास्वर्गींहुनी । ऐसीजयाचीअघटितकरणी । कितीह्म णोनिवदावी ५० ज्ञानदेवआणिनामदेव । तीर्थयात्रेसींजाततिउभय । हस्तनापुरींउठवीगाय । नृपवर्यधरितसे ५१ पाहाआडांतनसतांजीवन । जळवाहविलेंकूपावरून । अद्यापीपहातीसर्वजन । ह्यामहिमाजाणजयाचा५२ कीर्तनींफिरविलेंशिवालय । अद्यापिसाक्षतेथेंआहे । पाषाणमूर्तिजेविलीपाहें । हेंसामान्यकायकलियुगीं ५३ जोनिरंजनवनीचावृक्षथोर । पुंडरीकास्तवआलामहीवर । मुमुक्षुपक्षासींफळसंभार । द्यावयातेंतिष्ठत ५४ नि वृत्तीब्रह्मींचाबीजांकुर । शाखापल्लवज्ञानेश्वर । सोपानसुमनमनोहर । मुक्तपरिपक्वमुक्ताबाई ५५ नामयाचेंवि नामफळ । परमसुरससुरसाळ । परिमळाचाअहळबळ । ब्रह्मांडपाताळाभेदला ५६ रसालयसुस्वादमिष्टबहुत । विठ्ठलनामयाजनींविख्यात । प्रेमळातेंप्रेमाहुत । सकळफळहेंतयासीं ५७ चोखाब्रह्मगेहाचोखटरस । विठ्ठल नामहेंसुधारस । परिअभाविकवायस । नेणतपेंवैष्णवमहिमा ५८ नामदेवनाममहिमा । प्रसिद्धकेलीकीर्तनग रिमा । पाववयापरधामा । नामदेवाचियापरी ५९ पाहापाहामहाद्वारीं । नामदेवाचीपायरी । सदांउच्चारी जयाचीवैखरी । तयाश्रीहरीप्रत्यक्ष ६० महाजनगेलेयाचिपंथें । नामपरायणभगवद्भक्त । हेनारदीसेत्रविख्या त । अद्भुतमहिमानामाचा ६१ याचिमार्गेंकरून । कलींतअनेकगेलेउद्धरोन । धन्यनामसंकीर्तन । गणना नोहेशेषातें ६२ ज्यांचेस्मरणेंआवेशरसने । तेचिअवश्यमजलागुन । ध्वनितपरिसानामाभिधान । पुण्यवर्ध नपैंहोय ६३ जोजगदानंदकंदमुकुंद । तोमुकुंदराजजगविख्यातप्रसिद्ध । जयदेवस्वामीपरमवंद्य । पद्मावती रमणजो ६४ जनार्दनएकनाथदासोपंत । चंद्रबोधपरिसाभागवत । बहिरंभटदामाजीपंत । गणेशनाथनाथ जी ६५ तुळसीदासभानुदास । रामदासकृष्णदास । माधवदासकूर्मदास । सूरदासजगमित्रपैं ६६ रामानंद परमानंदपूर्णानंद । कबीरसांवतावडवाळप्रसिद्ध । रंगनाथशेखमहंमद । सोनारनरहरीजसवंत ६७ केशवस्वा मीतुकयावामन । आत्यास्वामीकान्हयाजाण । संतोषवापवारकसाईसजन । केशवराघवचैतन्यते ६८ नारा

यणमाधवगोविंदविठ्ठल । राजाईगुणाईअतिप्रेमळ । मिराबाईकान्होलडिबाळ । कर्माबाईभागीरथी ६९ प्रय गाध्यायींआवाहन । सभामंडपींश्रोतेजन । पूजाकेलीवाक्कुसुमन । तयानमनसाष्टांगीं ७० तुह्मीश्रोतेविद्वज्जन संत । सज्जनसंभावितसभासंत । वैदिकपुराणीकपंडित । विचारवेत्तेसर्वही ७१ मीकेवळमतिमंदबुद्धी । नपाहि लींकोशकाव्यकौमुदी । परीसज्ञानबुद्धीउदधी । अंगिकारिलेंथिल्लरा ७२ अगाधतुमचेंसामर्थ्य । मूढाहातींक रविलाग्रंथ । नेणेंगीर्वाणगुह्यार्थ । परीवरदहस्ततुमचा ७३ ज्यापुराणप्रसिद्धनसतीनद्या । परीसमुद्रसंगमींप रमवंद्या । कींकल्पतरूतळींबैसतांसद्या । दैन्यापदाजायपैं ७४ कींजान्हवीसामिळतांवोहळ । तत्काळविर्तें गंगाजळ । लोहपरिसींझगटतांकेवळ । सुवर्णसुढाळकरीकीं ७५ पह्मामृगमदमृत्तिकेजरी । तरितेत्वरितावेिहो यकस्तुरी । कींतुळसीवृंदावनींनिर्धारी । कंदर्पपूजाघडेपैं ७६ तेवितुमचावरदहस्त । ग्रंथसिद्धीपावलासम स्त । अगाधसमर्थाचेंसामर्थ्य । कितीह्मणोनिवदावें ७७ आतांगुरुरत्नमाळिकास्मरणी । निर्गुणगुणीहेअन र्घ्यमणी । स्मरणीसदाअंतःकरणीं । तेंसादरपरिसिजे ७८ जोपुराणपुरुषपुरातन । जोपरब्रह्मसनातन । जो चैतन्यघननिरंजन । तोआदिनाथजगद्गुरू ७९ मुख्यश्रीआदिनाथउमारमण । तेथूनमत्स्येंद्राप्राप्तगुह्यज्ञान मत्स्येंद्रेंगोरक्षाउपदेशून । नाथपंथविरूढविला ८० जेणेंनव्याणवकोटीभूप । उद्धरिलेनिजप्रताप । तेणें होऊनसकृप । उपदेशिलेंगहिनीतें ८१ गहिनीनाथाचेउपदेशें । स्वप्रकाशाकेलेंसमरस । त्याचापरिसावाइति हास । कांहींसारांशसांगतों ८२ जयजयपुरनामेंकरून । तेथीलनृपसोमाभिधान । त्याचास्वप्रकाशनंदन । तोप्रतिमदनदुसरा ८३ तयाचीभार्यासगुणलक्षण । परमपतिव्रतास्वरूपसंपन्न । पतिसेवनींप्रीतिवर्द्धन । शु क्लपक्षज्यापरी ८४ पाहाकोणीएकेअवसरीं । तोमृगयेसगेलावनविहारीं । तंवप्राप्तहोतांशर्वरी । त्वरितमंदिरीं येतसे ८५ कोणानकरितांजागृत । रावपातलाअकस्मात । स्वयेंएकटानिकटएकांत । कपाटशब्देंजागवी । ८६ कांतापुसेआहेकोण । येरूमीह्मणोनदेतप्रतिवचन । तीपुसेमीकोण । मीपणलक्षणनिवेदीं ८७ कींसत्यभामोचे

येसदनीं । रात्रींघातलेचक्रपाणी । कपाटाअंगुलीप्रहारकरोनी । परस्परेंभाषणींबोलती ८८ रावपस्तावोनिअं
तरीं । पश्चात्तापेंतिरस्कारी । तत्काळस्त्रियेसींनमस्कारी । निघेतेअवसरींतेथुनी ८९ तेणेंशक्तिकरोनिसुप्रसन्न
देवीवदेवरदवचन । रावह्मणेमीकोण । सांगमातेंजननिये ९० देवताह्मणेरेत्रिशुद्धी । मीदेणारऐहिकसिद्धी ।
हेंज्ञानदेणारसद्गुरूउदधी । एकगोरक्षकलियुगीं ९१ रावह्मणेतयाचेंदर्शन । कैसेंहोईलमजलागुन । देवीह्मणेतें
कारण । सांगतेंऐकखूणपैं ९२ मीकपोत्तीहोईननिर्धारीं । छायाधरीनजयावरी । तयातेंतूंनमस्कारीं । अन
न्यभावेंकरोनी ९३ आपरीकरोनिदृढसंकेत । शक्तीकपोतीझालीत्वरित । मनकर्णिकेचेस्नानार्थ । गोरक्षयेती
अनायासें ९४ भागीरथीचेंकरोनिस्नान । तटींकरितीभस्मलेपन । अकस्मातमस्तकींछायाधरून । पाहो
ननृपनमीतसे ९५ गोरक्षअवलोकितीऊर्ध्वगगनीं । शक्तीवैवदतीहीतुझीकरणी । देवताहोऊनभयभी
तमनीं । मधुरवचनींबोलेती ९६ भूपासीझालाबुद्धिभ्रंश । मीकोणहेंपुसतसे । यासीकरावेंसामरस ।
मीतूंभासहरावा ९७ सोंपकपत्रन्यग्रोधपतन । गगनमार्गीअधोवदन । तेंऊर्ध्वलक्षीनृपनंदन । तरीहेंचिअव
लोकनकरींतूं ९८ हस्तमस्तकींठेवून । तेथूनगोरक्षपावलेअंतर्धान । रायासीदृढसमाधीलाउन । मनोन्मनपैंकेलें
९९ समाधीलागतांदिनत्रय । गहिनीसीआज्ञापितीजालवलाहें । उपदेशदीक्षादेऊनपाहे । प्रकाशनामठेविजे ३००
गहिनीकरितीअलक्षोच्चार । तंवरावआलादेहावर । मीतूंपणभेदसमग्र । द्वैतभावविराला १ सद्रूपहोऊनिगहिनी
नाथ । प्रकाशनाथातेंउपदेशित । तेणेंअनुग्रहिलाचिद्रंजननाथ । अद्भुतप्रतापजयाचा २ जयसिंहनामेंनृपनाथ ।
तेणेंअश्वमेधकेलाकलींत । त्याचेराज्यांतअकस्मात । चिद्रंजनाथपातले ३ वृक्षवृंदसघनसुंदर । तेथेंसमाधि
स्थयोगेश्वर । होतीपशुपक्षीसमग्रनिर्वैर । परस्परेंविचारिततेस्थळीं ४ रायासींश्रुतहोतांवर्तमान । रावपातला
अनन्यशरण । सुवर्णमुद्राअनर्घ्यरत्न । करीसमर्पणनाथाचें ५ पूज्यपूजानमस्कार । पूजोनिकरीनमस्कार ।
तिरस्कारोनिनमस्कार । ह्मणेहासंस्कारमजनको ६ धिःकारोनिजायतेक्षणीं । नृपसप्रेमलागेचरणीं । मग

मस्तकींठेवूनिवरदपाणी । उपदेशूनजातसे ७ पुढेंजातांविप्रपुत्र । तयाउपदेशिलागुह्यमंत्र । तोचित्सुखानि
मग्नअहोरात्र । चिद्रंजननामयाहेतू ८ जोसच्चिदानंदचिद्घन । तोचातकउत्पत्तीसवर्षेजीवन । त्याउत्पत्ति
नाथापासुन । प्रवृत्तिनाथलाधले ९ प्रवृत्तिपासावहंसनाथ । हंसेंनिरंजनाकेलेंसनाथ । तेथूनिसिद्धनाथानिज
गुह्यप्राप्त । पुढेंभैरवानिजगुरू १० तोभैरवसद्गुरुनाथसमर्थ । ज्याचापराक्रममाहिमाअद्भुत । कीर्तिजघन्यसिंधु
वलयांकित । अगाधसामर्थ्यजयाचें ११ तेणेंकरविलाहाग्रंथ । परीग्रंथापूर्वीतोसमाधिस्थ । त्याचाचमस्तकीं
वरदहस्त । ग्रंथसमस्तसमाप्तहा १२ पाहतांतृणाचापुतळा । तोवायुवेगेंहालेअवलीळा । तेविग्रंथहादीनदया
ळा । सिद्धीपावलातवसत्य १३ कींअंधडोळसासर्वेंविचरत । कींयजमानअसतांश्रीमंत । आश्रिताप्रपंचींनसे
दधात । तेवितवसत्यग्रंथहा २१४ कींसमर्थदाताधनसंपन्न । याचकाकरीधनसंपन्न । तेविसद्गुरूनवसतेनें । ग्रं
थसिद्धीपावला २१५ मीस्वामीचाकायहोऊंउत्तीर्ण । मूर्खमुखेंवदविलाग्रंथपूर्ण । जेविपारिसेंकेलेंलोहसुवर्ण । ते
विमहिमाननाथाचें २१६ पौरजप्रवाहनाथपंथ । जोजगद्वंद्यजगविख्यात । जनीजन्मावेंयावंशांत । जेविपशूं
तासिंहपें १७ बरहभरद्वाजाचासानुकूळ । पाहातांपशुपक्षीचतेकेवळ । परीदर्शनेंतयांचेंमहत्फळ । भक्ष्यनिंद्य
परिवंद्य २१८ तेंकीटकमांसवायसभाक्षिती । नपाहातीगुणदोषयाती । परीबुधेजनजयाचाशकुनघेती । परम
प्रीतीकारणें २१९ कींअष्टादशवर्णं । त्यांतश्रेष्ठजेविब्राह्मण । तोभ्रष्टअसोपरीश्रेष्ठजाण । तयानमनचिकरावें२०
धन्यधन्यनाथसांप्रदाय । केवळकामदुहाहेजगन्माय । जडजीवांहोऊनसदय । पान्हावलीजननीहे ३२१ मुमु
क्षातेंअर्थतृप्ती । निराधारियाकैवल्यप्राप्ती । जीवातेंशिवचिकरिती । कैवल्यसंपत्तीदेउनी ३२२ आ
सोकळसाआलेंनिरोपण । हेंप्रसादशिखरप्रसादवचन । नानाइतिहासजडितरत्न । श्रवणनेत्रेंविलोका
२३ प्रथमाध्यायींमंगलाचरण । गणेशसरस्वतीगुरुनमन । ग्रंथकर्तेंप्राकृतगीर्वाण । आणिसंतश्रोतेवं

---

१ विद्वान्, ज्ञाते अथवा. पंडित. २ मनोरथ परिपूर्ण करणारी.

दिले २४ दुष्टभारें दुःखपावोन । पृथ्वीप्रार्थीकमळासन । विधिसहरमारमण । येतेझालेकैलासा २५ द्वितीयां
तउपदेशिलीहैमवती । मकरोदरींमत्स्येंद्रोत्पत्ती । दीक्षानुग्रहणमत्स्येंद्राप्रती । आदिनाथेंदीधला २६ तृती
यांतहेचिकथन । गोमयींगोरक्षणप्रगटोन । चतुर्थांतपाताळींजाउन । पातांजळीसाधिला २७ आणिकगोरक्षप्र
श्न । मत्स्येंद्रेंनिवेदिलेंयोगगुह्यज्ञान । पंचमाध्यायींहेंचिवर्णन । सद्बोधातेंउपदेश २८ नाथवरदप्रसाद ।
यासीकरोनिअनुग्रहबोध । गोरक्षपुरीनिर्मोनिप्रसिद्ध । नाथवरदस्थापिला २९ षष्ठमांतचौरंगीजन्मकथन ।
बदरिकाश्रमींभुळेश्वरगमन । सप्तमांतचक्रधराख्यान । पिशाचगोरक्षउद्धरी ३० सवाशेरपिठावरीज्ञान । म
त्स्येंद्रसांगतांनमानीजन । सिंदुरपुरीचानृपतिजाण । भाळचंद्रउद्धरिला ३१ अष्टमाध्यायींहेंचिकथन । विप्र
पुत्राचेचिरिलेश्रवण । झोळींघालीद्विजनंदन । अपरोक्षज्ञानवदलातो ३२ आणंविटाक्षभिक्षामागुन । अक्ष
केलागुरुसमर्पण । नव्यांतब्रह्मांडसमाधीपूर्ण । सुदर्शनलीलावर्तीपैं ३३ दशमांतहाचिइतिहास । बत्तीसाशि
राळीनागपंचमीस । दंदशूकआसमास । उत्पन्नकेलेगोरक्षें ३४ सोमदत्तनृपवरउद्धार । आणिविश्वश्रवाऋषि
पुत्र । उमाभार्यापरमपवित्र । गोमंतकीव्याघ्रादिउद्धरिली ३५ एकादशांतहेंचिकथन । चंद्रचूडसुप्रभआख्या
न । चर्पटीउपदेशदीक्षाकरीग्रहण । सुभद्रागोरक्षउद्धरी ३६ पुष्करयात्राबाराव्यांत । गोरक्षेंजेवविलेसिद्धमहं
त । तेराव्यांतचौरंगीनाथ । नंदनवनींपैंगेले ३७ चतुर्दशापासुनसत्रापर्यंत । भर्तृहरीआख्यानबहुत । चिरं
जीवकेलाभर्तृहरीनाथ । गोरक्षसमर्थजगद्गुरू ३८ अष्टादशापासून । पंचाध्यायींगोपेंदुकथन । कानीफजालंद
रीमहदाख्यान । रसिकरसोळपरमतें ३९ तेविसाव्यांतगोरक्षमारुती । संवादझालापरमप्रीतीं । नं
तरमल्लाळदेशाप्रती । गोरक्षजातीस्वइच्छें ४० चोवीसाव्यांतमत्स्येंद्रदर्शन । पंचविसाव्यांतमैनीउत्पन्न ।
अनेकप्रगटविलेंहेंमहिमान । अगाधमाहात्म्यजयाचें ४१ सविसाव्यांतअनुसंधान । दत्तात्रेयगोरक्षअनुवादगहन ।

१ दैत्यांच्या मारानें. २ ब्रह्मदेव. ३ विष्णु. ४ सर्प. ५ मधुर गोड.

ज्ञानमेघवर्षलेसघन । आर्तचातकतृप्तपैं ४२ सत्ताविसाव्यांतकथासार । शंकराचार्यशंकरावतार । तिहीपराभूतिमंडणमिश्र । धर्मस्थापिलाकलियुगीं ४३ हस्तामलकसंवादसुरस । भैरवगोरक्षवेदव्यास । प्रेषिलेआचार्यपरिक्षेस । चांडाळवेषेंकरूनी ४४ अठ्ठाविसाव्याअध्यायींजाण । ज्ञानेशउत्पत्तिस्थितिकथन । वेदवदविलेपशुमुखांतून । अघटितविंदानदाविलें ४५ सद्गुरुकृपेचेंसामर्थ्य । पंगुलंघितीमहापर्वत । मुकावाचस्पतिहोत । जन्मांधपरीक्षिरत्नातें ४६ असोकलीदुर्मददुर्धर । यास्तवविष्णुबौद्धावतार । परीभक्तमहिमाप्रतापथोर । नचलेनिर्धारभक्तांपुढें ४७ एकजेवविलाबोलविलाभक्ती । गृहींराहविलापरमप्रीतीं । भक्तांवशझालाश्रीपती । अद्भुतकीर्तिभक्तांची ४८ कलींतपाहानिश्चितीं । वर्णसंकरधर्मलोपतीं । येविषयींश्लोकव्यासोक्ती । तोचिश्रोतींपरिसावा ॥ ४९ ॥ ॥ श्लोक ॥ ॥ कलौदशसहस्त्राणिविष्णुस्त्यजतिमेदिनीम् ॥ तदर्धंजान्हवीतोयंतदर्धंग्रामदेवताः ॥ १ ॥ टीका ॥ कलींतविष्णुव्यासवचनीं । दशसहस्त्रवर्षेंराहीलमेदिनीं । पंचसहस्त्रवर्षेंस्वर्धुनी । याकलियुगींअसेपैं ५० करोनियांसगरोद्धार । सामान्यदैवतेंसमग्र । लोपतीझालींनिरंतर । तदर्धवर्षेंपैंजाती ५१ पुढेंपुढेगोरक्षजागृती । होईलऐसीहीमत्स्येंद्रोक्ती । जीवपातकीपावनहोती । नाथप्रतापेंकरूनी ५२ सांप्रतपाहतांअळंकापुर । पंढरीहूनसुलभक्षेत्र । जगदोद्धारार्थज्ञानेश्वर । स्फुरदजागृतअद्यापी । ५३ हेंअठ्ठावीसअध्यायपरिकरअनर्घ्यमणी । सद्भावेंवोंवीएकागुणीं । हाअठ्ठाविसावामेरुअग्रणी । सदास्मरणींअसावा ५४ कींहेंअठ्ठावीसखणांचेंमंदिर । अठ्ठाविसावामुकुटशिखर । वरीकीर्तिध्वजफडकेसुंदर । आर्तापदरेंपाळवी ५५ कींसत्तावीसअध्यायहेनक्षत्र । अठ्ठाविसावापूर्णचंद्र । त्रितापेंसंतप्तजेकांनर । त्यांशांतशीतळकरवीजो ५६ एवंअध्यायहेअठ्ठावीस । हेंचिसाहाचारअष्टादश । यांचामथितार्थसारांश । रहस्यजाणतेश्रेष्ठपैं ५७ जयासत्ताविसांमाजीबाविसावा । तयासाठींमाजीअठ्ठाविसावा । तयाद्वादशामाजीप्राप्तनवदा । लाभवैभव

१ पाठविले. २ बृहस्पती. ३ गंगा. ४ मोठ्या मोलाची. ५ कायिक.वाचिक. मानसिक

पाविजे ५८ कीं अठ्ठावीसयुगपर्यंत । भीमातटींतिष्ठेपंढरीनाथ । तेविहेग्रंथींश्री आदिनाथ । उमेसहितस्थिर सदा ५९ जेविगौतमेंआणिलेंगंगेप्रती । कींभगीरथेंआणिलीभागीरथी । पुंडलीकेंआणिलारुक्मिणीपती । दीनो द्धारकरावया ६० तेविभवानीचेप्रयत्नयत्नीं । नानापंथेंप्रवाहेदेवतटिनी । जेजडजीवबद्धपाणी । त्यांतेंउद्धरणी चिद्गंगा ६१ हेभवरोगार्तेदिव्यौषधी । स्मरणेंचिनाशआधिव्याधी । सदांओळंगतीसकळसिद्धी । हेभवाब्धि तरणीसुनौका ६२ आदिनाथलीलाग्रंथ । अठ्ठावीसअध्यायपर्यंत । आदिमध्यआणिअंत । आदिनाथव्यासवें ६३ जेविव्रताचेंउद्यापन । तेविहाअध्यायकरितांश्रवण । कींकेलियाअनुष्ठान । देवतासुप्रसन्नहोतसे ६४ की मंत्रपुरश्चरणाचियापाठीं । सिद्धीसाधेपैंशेवटीं । तेविअध्यायऐकतांश्रवणपुटीं । उठाउठींनिजलाभ ६५ अपु त्रियापुत्रसंतान । धर्मार्थियांप्राप्तधन । विद्यार्थीविद्यासंपन्न । ग्रंथपठणेंकरोनी ६६ योगसिद्धीवाक्सिद्धी । मंत्रयंत्रअनेकऔषधी । पारायणींयथाविधी । अष्टसिद्धीवोळंघती ६७ ज्याचेंगृहींनाथग्रंथ । त्याससंरक्षीगो रक्षनाथ । तेथेंनराहातीभूतप्रेत । दरिद्रदुरितांपळसुटे ६८ तेगृहींनवग्रहसुप्रसन्न । रोगगंडांतरेंजातीपराभ वून । असत्यनव्हेगोरक्षवचन । सत्यसत्यत्रिवाचा ६९ हाग्रंथपयसाचेसमरस । निवडूं जाणतीसुजनहंस । जे मानसवासीपरमहंस । तेसोहंहंसअविनाशी ७० केवळहाग्रंथनोहेसामान्य । याइतरनजाणतीसामान्य । हापर ब्रह्मरसापरममान्य । अतिमहानजोमहात्मा ७१ जोश्रीमानसद्गुरुभैरव । सदासुप्रसन्नवरदोभव । तत्प्रसादेंग्रंथ वैभव । अभिनवलाभयेहाता ७२ हेंभैरवगुरूचेंवरदपुस्तक । तत्पदींठेवूनदृढमस्तक । वारंवारजोडोनिहस्त क । वरमागोनिघेतसें ७३ नर्मदेचेउत्तरतीरीं । विक्रमशकाचेमाझारीं । श्रीभैरववरदेंवैखरी । आदिनाथनमी तसे ७४ ॥ संवत १८९० नव्वद ॥ विश्वावसुसंवत्सरप्रसिद्ध । विटपक्षेत्रींग्रंथअगाध । सिद्धझालागुरुकृपें ७५ ॥ शके १७५६ छप्पन्न ॥ गुरुवासरपरमसुदिन । जयंतिसंवत्सरनामाभिधान । ध्रुवजपदश्रोतयां ७६

या ग्रंथांतील ओंव्यांची संख्या.

अध्याय.	ओंव्या.	अध्याय.	ओंव्या.	अध्याय.	ओंव्या.	अध्याय.	ओंव्या.
१	१४५	९	२६१	१७	१८९	२५	१९१
२	२१६	१०	१९३	१८	२३७	२६	१५८
३	२२३	११	१५४	१९	१७५	२७	३२०
४	१७८	१२	१३१	२०	२९५	२८	३७९
५	१७२	१३	११८	२१	१८९		
६	१७६	१४	२०९	२२	१५३		
७	१६४	१५	१७५	२३	१३१		
८	१६३	१६	८९	२४	२०६		

एकंदर ओंव्यांची संख्या ५४९३.

या ग्रंथाचे कर्ते श्रीआदिनाथ भैरवनाथ हे संस्थान निघोजे, तालुका खेड, जिल्हा पुणें येथें जन्मले व श्रीक्षेत्र संस्थान नाशिक येथें वैशाख वद्य ११ एकादशी शके १७६७ त समाधिस्थ झाले.

मासोत्तमचैत्रमास । रामजयंतीपुण्यदिवस । शुद्धपक्षमाध्यान्हास । ग्रंथसमाप्तपैंझाला ७७ श्रीमत्आदिनाथ प्रसन्नोभवतु । श्रीरस्तुकल्याणमस्तु । राजद्वारेविजयोस्तु । शुभंभवतुसर्वत्र ७८ श्रोतेसज्जनसद्गुरुमूर्ती । आदिनाथवंदोनिकरीविज्ञप्ती । तुह्मीश्रीगुरुभैरवमूर्ती । आदिनाथविश्रांतीतत्पदीं ३७९ इतिश्रीआदिनाथलीलामृतग्रंथ । आदिनाथविरचित । अध्यायअष्टाविंशतिसमाप्त । श्रीआदिनाथार्पणमस्तु २८ ॥ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ॥ शुभंभवतु ॥ ॥ अध्याय ॥ २८ ॥ ओंव्या ॥ ३७९ ॥ ॥ छ ॥

हा ग्रंथ मुंबईत रा० रा० गोपाळ नारायण आणि कंपनी मालक यांचे करितां रामचंद्र कृष्ण पिंगे वरेरकर यांणीं गोपाळ नारा० कंपनीच्या छापखान्यांत छापून प्रसिद्ध केला. मिति चैत्र शुद्ध १ बुधवार शके १८२० विलम्बी नाम संवत्सरे ता० २३ माहे मार्च १८९८ काळिकादेवीरोड: घरनंबर १६.

॥ इतिनाथलीलामृतंसमाप्तम् ॥